

Edicija: Ratni zločini – transkripti presuda sudova u Bosni u Hercegovini

Ratni zločini u Brčkom '92-'95.

PRESUDE

Napomena čitaocu

Transkripti i drugi pisani materijali iz kategorije ratnih zločina koji su se vodili pred sudovima u Bosni i Hercegovini broje nekoliko hiljada stranica. Iz tog razloga u knjizi se nalaze samo transkripti pravosnažnih presuda, pri čemu u slučajevima gdje nije bilo izmjena u drugostepenom postupku unesena je samo prvostepena presuda.

U slučaju gramatičkih i jezičkih grešaka u imenima, nazivima i datumima, transkripti pravosnažnih presuda nisu lektorisani, zbog čuvanja autentičnosti samih presuda.

Uvod

Ratni zločin u najopštijem smislu predstavlja teška i ozbiljna kršenja ratnog prava i običaja povodom kojih se počinjenici istih mogu krivično goniti. Ne postoji jedinstvena definicija termina „ratni zločin“.

Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda, u članku 8, donosi sljedeću definiciju: *Ratnim zločinom smatraju se teške povrede Ženevske konvencije iz 1949. godine te druge teške povrede zakona i običaja primjenjivih u međunarodnom oružanom sukobu u uspostavljenim okvirima međunarodnog prava, odnosno, u slučaju oružanog sukoba čiji značaj nije međunarodni, teške povrede članka 3. zajedničkog za sve četiri Ženevske konvencije.¹*

Druge međunarodne konvencije pod time podrazumijevaju „povrede zakona i običaja rata“, a što uključuje ubistva, zlostavljanje i deportacije civilnog stanovništva u logore za prisilni rad; ubistva i zlostavljanje ratnih zarobljenika; ubistva talaca; uništenje gradova i naselja koje nije opravdano vojnim potrebama.

Definicija ratnog zločina nalazi se i u cijelom nizu nacionalnih krivičnih zakona koji regulišu materiju. Navedene činjenice jasno ilustruju što složenost samog pojma, što nepostojanje jedinstveno usvojene i unificirane definicije koja bi na adekvatan način obuhvatila sve postojeće.

Koncept je prvi put kodificiran Haškim konvencijama, te konačno utvrđen nakon Drugog svjetskog rata. Odredbe o ratnim zločinima su iz međunarodnih konvencija preuzele sve države svijeta, kao i Međunarodni krivični sud.

Istraga, suđenje i izricanje presuda u predmetima ratnih zločina esencijalni je korak u osiguravanju odgovornosti za teška kršenja ljudskih prava koja su se dogodila tokom rata. Ako se želi osigurati puni doprinos pravosuđa poslijeratnoj obnovi BiH, neophodno je da činjenice utvrđene u krivičnim postupcima javnosti budu dostupne na jasan, tačan i nepristrasan način, tako da javnost dobije mogućnost da razumije čitav proces u svoj njegovoj složenosti.

Individualizacija krivice u predmetima ratnih zločina u svojoj osnovi ima za cilj da se počinjenici krivičnih djela ne mogu skrivati iza grupe, da se etničke zajednice zaštite od toga da budu kolektivno okrivljene, te da se na taj način doprinese suzbijanju mržnje i unapređenju pomirenja. Međutim, odgovornost moraju da snose zajednice građana na određenoj teritoriji, narodi i države, u kojima su pojedinci počinili takve brutalne zločine masovnih razmjera kao izvršioci opšte volje, jer je pojedinac kao socijalno biće radio na ideji izvršenja zločina na što su ga podstrekivali zajednica ljudi organizovana kao politički organizam na temeljima ideologije i doktrine kojoj su podršku davali i promovisali, izričito ili prečutno, narodi, države, političke partije i naučne zajednice, u kome je pojedinac samo izvršilac projekta začetog u glavama njegovih konstruktora.

Za ratne zločine počinjene u Brčkom Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), pravosnažno je osudio 2001. godine **Gorana Jelisića**, koji je sam sebe zvao srpski Adolf, na 40 godina zatvora, te **Ranka Češića** 2004. na 18 godina zatvora. Obojica su priznala krivicu, Jelisić za 12, a Češić za 10 ubistava.

¹ Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda - članak 8. - Iz članka 8. izvučene su uopćene definicije.

Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u saradnji sa CJB Banja Luka, 2011. godine uhapsila je **Moniku Ilić-Karan**. Radilo se osobi koja je 1992. godine imala 16 godina. Prema iskazima svjedoka, bila je djevojka Gorana Jelisića. Monika Ilić-Karan je osuđena pred Osnovnim sudom Brčkom distrikta BiH na 4, ali je kazna pred Apelacionim sudom preinačena u 2,5 godine zatvora.

U okviru ove publikacije se nalaze pravosnažne osuđujuće presude za ratne zločine počinjene u Brčkom. Takođe, nalaze se dvije presude za ratni zločin, i to **Džemalu Zahiroviću Špajzeru i Fikretu Smajloviću Pikliću**, za zločine počinjene u logoru Batković kod Bijeljine. Razlog zašto su ove dvije presude uvrštene u ovu publikaciju je taj što su se u logoru Batković nalazili mnogobrojni građani Brčkog bošnjačke nacionalnosti nad kojima su Zahirović i Smajlović vršili svakodnevne torture ratnog zločina. U svakom slučaju, oni se mogu ali i trebaju posmatrati i kao bijeljinski i kao brčanski ratni zločinci.

Oslobađajuće optužnice

Osumnjičeni za ratne zločine počinjene u Brčkom, a koji su oslobođeni optužnice su:

Boban Pop Kostić koji je oslobođen u ponovljenom postupku optužnice za mučenje logoraša pred Višim sudom u Beogradu. Sudsko vijeće je u obrazloženju navelo da je presudu donijelo zbog nedostatka dokaza, te da svjedoci koji su govorili tokom postupka nisu imali neposredna saznanja da je Pop Kostić maja '92. mučio i tjelesno povrijedio oštećenog Muhameda Bukvića, kao i da se iskazi oštećenog koje je dao ranije pred Kantonalnim sudom u Tuzli i Federalnom policijom Australije razlikuju od njegovog svjedočenja u ovom postupku.

Vijeće Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH oslobodilo je 2016. godine **Peru Kovačevića** optužbi za zločin počinjen na području Brčkog. Dokazi koji su izvedeni u prvostepenom postupku, kao i novi dokazi koji su izvedeni u postupku pred Apelacionim sudom Brčko distrikta BiH, nisu bili valjan osnov da sud van svake razumne sumnje pouzdano utvrdi da je Kovačević kriv.

Osnovni sud Brčko distrikta je **Dragomira Juroševića** 2006. godine oslobođio optužbe za ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, u vezi sa članom 22. istog Zakona, na osnovu člana 284. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH. Ovu odluku tj. odbijanje žalbe Tužilaštva Brčko distrikta potvrdio je i Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 26. marta 2007. godine.

2013. godine **Mirsad Suljagić i Nusred Gušo** su oslobođeni krivice pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH za zločine nad ratnim zarobljenicima počinjene 1994. godine na području opštine Brčko. Oslobođeni su toga da su 3. avgusta 1994. godine, prilikom ispitivanja, u više navrata nogama i palicama tukli ratnog zarobljenika Branka Radenkovića, koji je više dana bio bez vode i uslova za održavanje higijene. Pored njih, oslobođeni su i **Miloš Milošević i Race Simić**, koji su se zajedno sa Kostom Kostićem teretili za ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Mensur Peljto je 2016. godine, pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH, oslobođen optužbe za ratni zločin protiv civilnog stanovništa i ratnih zarobljenika. Tom prilikom je utvrđeno da Tužilaštvo nije moglo dokazati da je Peljto mučio civile i ratne zarobljenike, nečovječno postupao prema njima i nanosio im patnje i povrede.

Anonimizacija presuda

Sud BiH je u martu 2012. godine donio Pravilnik o ostvarivanju pristupa informacijama pod kontrolom Suda i o saradnji sa zajednicom (dalje u tekstu: Pravilnik), koji predviđa anonimizaciju svih sudskeh odluka prije njihovog objavljivanja na web-stranici Suda BiH ili distribucije medijima i široj javnosti na drugi način². Prema Pravilniku, anonimizacija podrazumijeva "zamjenu i ispuštanje" ličnih podataka učesnika u postupku, njihovih zastupnika i predstavnika, službenih osoba, podataka institucija, opština, gradova, ustanova, preduzeća i slično, u sudske odlukama, audio/videozapисima ročišta i drugim informativnim sadržajima. Ovakvim pristupom, u veoma ekstenzivnoj interpretaciji zahtjeva za anonimizacijom, Sud BiH, osim ličnih, vrši anonimizaciju i podataka javnih institucija i pravnih osoba.

Inicijali se, na primjer, koriste ne samo kada su u pitanju lični podaci osuđenog, nego i kada je riječ o ličnim podacima žrtava i/ili svjedoka koji su javno svjedočili u ovom predmetu, kao i prilikom spominjanja naziva grada i objekta u kojem su konkretna krivična djela ratnog zločina počinjena.

Prema tome, nakon podizanja optužnice i njenog stupanja na pravnu snagu, pretresi u krivičnom postupku su javni, pa shodno tome, u ovim optužnicama i presudama su imenovani ratni zločinci, kako bi se javnost što više mogla informisati o predmetima u kategoriji ratnih zločina, a taj vid ujedno predstavlja i vid satisfakcije žrtvama, jer individualizacija krivice, utvrđivanje i navođenje imena počinilaca smatraju se neizostavnim elementima međunarodnog krivičnog prava.

Originalni prikaz dokumenata

U toku izrade ove publikacije uočeno je mnogo propusta. Bilo je potrebe za lektorisanjem, ispravljanjem određenih grešaka, izradom diskursa i dr. Međutim, imajući u vidu vrlo značajnu činjenicu da javnost treba da bude upućena u tačno izrečenu svaku riječ ovih presuda, te da se u budućnosti ne događaju malverzacije i manipulacije sa ovim izrečenim dokumentima, iz tih razloga, istraživački tim koji je radio na dokumentovanju, prikupljanju građe i diskusiji o svakoj presudi, uvidio je važnost prikazivanja svake presude u onom obliku kakav je svaki sud dostavio.

Optužnica protiv **Nikole Vujića** nije unesena jer se ista ne nalazi u posjedu Tužilaštva Brčko distrikta BiH. Optužnica je predata službi Vlade Brčko distrikta BiH nadležnoj za poslove arhive, u sklopu registraturnog materijala koji je nastao u periodu 1992-1995. godine. U rješenju dobijenom od Vlade Brčko distrikta BiH istraživački tim je obaviješten *da se radi o arhivskoj građi koja se odnosi na pojedinačna lica vezana za krivične predmete, a ista se može koristiti 10 godina nakon smrti lica na koje se odnosi ili kraće, ako na to pristanu bračni drug, djeca ili roditelji umrlog lica, zatim nakon isteka roka od 70 godina nakon njenog nastanka, odnosno 100 godina od dana rođenja lica na koje se odnosi arhivska građa, ili ukoliko postoji pristanak lica na koje se odnosi.³*

² Sud BiH, "Pravilnik o ostvarivanju pristupa informacijama pod kontrolom suda i saradnji suda sa zajednicom", 20. 3. 2012. god.

³ Zakon o arhivskoj djelatnosti («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 44/04, 19/17, 25/19 i 02/11); Pravilnik o načinu i uslovima korištenja arhivske građe, vođenju evidencije korisnika i izrade kopije prepisa («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 48/12)

Spomenik civilnim žrtvama rata u Brčkom

Presude koje su donešene pred sudovima u Bosni i Hercegovini i Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) dovoljan su dokaz da u Brčkom postoji potreba za podizanje spomenika civilnim žrtvama rata koje su ubijene samo zbog pripadnosti nekom od naroda.

Presude potvrđuju, da su zarobljeni civili mučeni, premlaćivani, zlostavljeni, silovani i ubijani, na izrazito ponižavajuće načine, a zločine nad civilima činili su pripadnici vojnih i policijskih grupa, nad kojima su kontrolu u datom trenutku imali osuđeni. Žrtvama koje su zlostavljane nije pružena medicinska pomoć, a zločini su ostavili trajne posljedice na život i zdravlje žrtava i njihovih porodica.

Spomenik koji bude postojao u gradu sa imenima svih ubijenih žrtava sa područja prijeratne opštine Brčko trebao bi imati obrazovni karakter za sve građane i posjetioce Brčkog, jer doktrina kojom političke partije i civilno društvo u Brčkom smatraju „*čini skoro uzaludnim pokušaje da se spozna i prihvati odgovornost za zločine počinjene devedesetih, jer prema njoj nacija stoji iznad svega, i ništa što je učinjeno u borbi protiv neprijatelja nacije ne može biti zločin*“.⁴

Takođe, spomenik treba svjedočiti i mogućnosti pomirenja, razumijevanja, te distanciranja od zločinačke prošlosti i politike bilo kojeg naroda. Samo ćemo na taj način prekinuti politiku poricanja i politiku zaborava zločina.

To moramo prihvatiti, ne samo zbog nas, nego i zbog onih koji dolaze poslije nas.

Edvin Kanka Ćudić

⁴ Peščanik, Ivan Čolović, intervju, 06/09/2012, link: <http://pescanik.net/ivan-colovic-intervju/>

Predmet: Asmir Tatarević i Armin Omazić

Broj predmeta: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 O K 039065 12 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 96 O K 039065 15 KŽ

Optužnica broj: T18 O KTRZ 0003098 10

Optužnica podignuta: 08.07.2014. god.⁵

Krivično djelo:

Asmir Tatarević: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142, u vezi s članom 22. preuzetog KZ SFRJ

Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 144, u vezi s članom 22. preuzetog KZ SFRJ

Armin Omazić: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142, u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Asmir Tatarević, Armin Omazić

⁵ Unutar publikacije unesena je izmijenjena optužnica.

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT BIH

T U Ž I L A Š T V O

BRČKO DISTRINKTA BiH

Broj: T18 0 KTRZ 0003098 10

Brčko, 08. juli 2014. godine

U krivičnom predmetu protiv optuženih Tatarević Asmira i Omazić Armina zbog krivičnog djela - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. KZ SFRJ i krivičnog djela - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika - iz člana 144. KZ SFRJ, nakon sprovedenih dokaza u toku glavnog pretresa i utvrđenih činjenica, na osnovu člana 275. ZKP-a BD BiH mijenjam optužnicu broj: T18 0 KTRZ 0003098 10 od 15. novembra 2011. godine, tako da optužnica sada glasi:

Što su:

I / Tatarević Asmir

Za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine Brčko, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c), člana 27. stav 1. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949.god, odredbama člana 3 stav 1. tačka a) i c) i člana 17 stav 4. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine i člana 75. stav 2. i stav 3. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kao pripadnik Teritorijalne odbrane BiH, a kasnije Armije BiH, kao vojnik na dužnosti pratioca komandanta (tzv. komanda stana) 108. HVO brigade za Bosansku posavinu, u više navrata vršio akte fizičkog zlostavljanja zatvorenih lica srpske nacionalnosti povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanosio im teške duševne patnje i ponizavanja, pa je tako:

1. P. A. koji je kao civilno lice 06. maja 1992. godine, nezakonito lišen slobode na punktu na ulazu u mjesto Gornji Rahić, odveden i zatvoren u jednu prostoriju u zgradbi blizu doma MZ u Gornjem Rahiću, a narednog dana odveden u Igoor „Okrajci“ i zatvoren u prostoriju obložen limom i bez prozora i svjetlosti u zidanoj zgradbi JP „Šumarstvo“ u kojoj je zadržan do 29.06.1992. godine i u kojoj se nalazilo zatvoreno više lica srpske nacionalnosti, a koju prostoriju je zaključanu čuvao naoružan stražar, pa je nekoliko dana nakon što je doveden u logor, u toku noći u prostoriju gdje je bio zatvoren, do šao Tatarević Asmir u vojnoj maskirnoj uniformi, naoružan pištoljem i zajedno sa S. R. zvanim „...“ držeći A. ispod ruke odveo ga u drugu zgradu u prostorije komande u kojoj se nalazila veća grupa "HOS"-ovaca, gdje mu je Asmir naredio da sjedne i obratio mu se držeći jednu kapu na kojoj se nalazilo slovo "U" i jedna mala šahovnica pitajući ga "znaš li šta je ovo", a zatim mu bacio pod noge bombu koja nije eksplodirala, što je bio znak da ga napadnu, nakon čega je neko iz grupe udara nogom-čizmom P. u glavu od kojeg darca je pao na pod, a iz nosa i usta mu je potekla krv u mlazu prskajući na sve strane, a u nano šenju udaraca pridružili su se ostali "HOS"-ovci zadajući i mu već i broj udaraca po raznim dijelovima tijela, da bi u jednom trenutku "Š..." krenuo prema P. sa uperenim pištoljem, a u tom trenutku Tatarević je prišao P. i izveo ga iz prostorije i kada su bili u hodniku sustigao ih je "...." i udario nogom P. u leđa od kojeg udarca je pao na pločice, potom ga je Tatarević odveo nazad u prostoriju gdje je bio zatvoren, a u periodu nakon tog događaja u više navrata Tataragić je dolazio u prostoriju od lima u pratnji više "HOS"-ovaca

među kojima su bili "Š... " i "K...." i svaki put bi P. i drugi zatvorenici dobijali udarce po raznim dijelovima tijela, time trpeći poniženja, fizičko i tjelesno povređivanje, a jedne noći P. je izveden i u Asmirovom prisustvu skinute su mu pantalone i donji veš i tada ga je jedan HOS-vac palio upaljačem po golum dijelovima tijela, drugi ga je ubadowao šipkom u predjelu rebara i udario ga šipkom po liđima, nakon čega je Asmir vratio P. u prostoriju obloženu limom,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba vršio prema civilnom stanovništvu nečovječno postupanje, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi,

2. kada je T. V. zarobljen od strane njemu nepoznatih lica u vojnim uniformama 03. juna 1992. godine u Brčkom, u naselju IV Juli, na putu prema "Dizdarši", kao pripadnik Vojske Republike Srpske dok se kretao vozilom koje je imalo oznaku saniteta, odveden je u mjesto Gornji Rabić i zatvoren u prostoriju preduzeća "Biljana" gdje je ostao neutvrđeno vrijeme, apotom odveden je u logor "Okrajci" i zatvoren u prostoriju obloženu limom bez prozora i svjetlosti u zidanoj zgradi JP "Šumarstvo" gdje je zadržan do 29.06.1992. godine, u kojoj se nalazilo više lica srpske nacionalnosti, koju prostoriju je zaključanu čuvao naoružan stražar, i u narednom periodu Asmir ga je više puta izvodio na ispitivanje u pomoćnu zgradu udaljenu oko 100 metara od prostorije u kojoj je bio zatvoren, gdje je ispitivan i prilikom ispitivanja bio je izložen psihičkom i fizičkom zlostavljanju kako bi iznudili "priznanje", pa je T. nakon zlostavljanja priznao sve što je od njega traženo, a tokom ispitivanja Asmir ga je dva puta ubo nožem u predjelu lijeve stane vrata, uvrtao mu lijevu ruku, šilom ga ubadowao između prstiju nogu, prijetio da će ga zaklati ukoliko ne prizna to što se od njega traži, a jedne noći i Asmir je T. izveo iz prostorije i ispred prostorije natjerao ga da skine pantalone i da stavi ruke na kapiju od predkomore, govoreći "ajde č etnici moramo vas štrojiti" pa je tokom fizičkog i psihičkog zlostavljanja od strane više lica Asmir nožem T. odsjekao komad tkiva (kože) sa stražnjeg dijela lijevog buta, tkivo mu stavio u usta i tjerao ga da tkivo pojede, pa je usled fizičkog zlostavljanja zadobio tjelesne povrede pri tome trpeći poniženja i psihičke patnje zbog čega je u toku boravka u logoru pokušao izvršiti samoubistvo režući vene komadom stakla,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba vršio prema ratnim zarobljenicima mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velikih patnji i povrede tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi,

II / Omazić Armin

Za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine Brčko, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c), člana 27. stav 1. IV Ženevske konvencije o zaštititi građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949.god, 3. stav 1. tačka a) i c), te odredbi člana 4 stav 2 tačka a) Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine, o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977.godine (Protokol-II), kao pripadnik ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku Posavinu, vršeći dužnost vojnog policajca u četi Vojne policije, u više navrata prema civilnom stanovništvu srpske nacionalnosti vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanosio velike patnje, povređivao tjelesni integritet, vršio svireposti i povrede ličnog dostojanstva, pa je

tako:

1. S. L. koji je, nakon zauzimanja Mjesne zajednice Bukvik 15.09.1992. godine, od strane ABiH i to 108 HVO brigade za Bosansku Posavinu, kao civilno lice sa drugim licima srpske nacionalnosti sproveden u koncentracioni logor u mjestu Gornji Rahić koji se nalazio u prostorijama zadružnog doma i škole, a nakon 4-5 dana sproveden je sa još 100-tinjak lica srpske nacionalnosti u logor u mjestu Gornji Zovik, gdje su zatvoreni u skladište građevinskog materijala, bez osnovnih uslova za život, koje je bilo ograđeno žicom i koje je čuvala naoružana straža, a u toku boravka izvođeni su na prinudan rad, i nakon nekoliko dana boravka u Zoviku kada je jednog dana L. vraćen sa prinudnog rada-kopanja rovova L. su zatvorena lica rekla "tražio te Omazić Armin, bogami ti prijeti, psuje ti četničku majku i kaže da ćeš ti zapamtiti koje on", a narednog dana kada je Armin došao L. su tokom noći izveli u jednu prostoriju u kojoj se nalazilo lice po imenu S. i Armin koji mu je pokazao i dao "legitimaciju" i obratio mu se riječima "vidiš ti ko sam sad ja", a kad je L. vratio legitimaciju, Armin ga je udario pesnicom i nastavili su ga zajedno tući, i u toku te noći L. je tri puta izvođen i zlostavljan tako što ga je Armin udarao pesnicama i nogama i od udaraca mu je potekla krv, pukla mu je arkada, a prilikom trećeg izvođenja te noći Armin je rekao da ga tuku svaki dan, da ga prebiju, pa je naredni mjesec dana L. skoro svako veče izvođen i zlostavljan od lica Z. F., lica po nadimku "D....", lica po nadimku "Č...." i drugih NN lica, a u tom periodu Armin je dolazio 5-6 puta i noću zajedno sa ovim licima ga je tukao i zlostavljao u istoj prostoriji, tako što ga je više puta udarao pesnicama po raznim dijelovima tijela i nogama u predjelu grudnog koša (prsa) usled kojih udaraca je L. padao,
2. P. S. koji se, nakon zauzimanja MZ Bukvik 15.09.1992. godine od strane ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku Posavinu, kao civilno lice sa nekoliko pripadnika srpske nacionalnosti skriva se na teritoriji sela Bukvika, a potom se oko 20. septembra predao pripadnicima ABiH u selu Donja Skakava nakon čega je sproveden u koncentracioni logor koji se nalazio u mjestu Gornji Rahić u prostorijama zadružnog doma i škole i zatvoren je u učionici na spratu, gdje je prvu noć u učionici ušao Armin i prozivao S. i P. B., nakon čega su ih stražari izveli ispred škole gdje ih je čekala grupa od 5-6 uniformisanih lica i tu ga je Armin, psujući mu "srpsku i četničku majku" udario nogom u predjelu usta usled čega mu je potekla krv iz usta i nosa a od udaraca je posrnuo a potom su ga ostali počeli udarati rukama i nogama po raznim dijelovima tijela a krvav i sa krvnim podlivima vraćen je u učionicu, i sledeće noći je Armin natjerao S. da tuče P. B. ispred škole i u narednom periodu 5 do 6 puta tokom noći ponovo je Armin prozivao S. i P. B. i svaki put ga je udarao nogama i rukama po raznim dijelovima tijela zajedno sa tom grupom uniformisanih lica nanoseći mu povrede i kad bi Armin rekao "dosta je" tada bi svi prestali ga tući,
3. P. B. koji se, nakon zauzimanja MZ Bukvik 15.09.1992. godine od strane ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku Posavinu, kao civilno lice sa nekoliko pripadnika srpske nacionalnosti skriva se na teritoriji sela Bukvika, a potom se oko 20. septembra predao pripadnicima ABiH u selu Donja Skakava nakon čega je sproveden u koncentracioni logor koji se nalazio u mjestu Gornji Rahić u prostorijama zadružnog doma i škole i zatvoren je u učionici

na spratu, gdje je prvu noć u učioniku ušao Armin i prozvao P. S. i B., nakon čega su ih stražari izvode ispred škole gdje ih je čekala grupa od 5-6 uniformisanih lica i tu ga je Armin nekoliko puta udara glavom u predjelu grudnog koša na način da se zatrče i udari ga glavom govoreći "vidi kako udara bosanska glava", odkojih udarca je B. padao na zemlju i tada su ga ostala lica udarala nogama a kad bi pokušao da ustane ponovo je od udaraca padao, a od udaraca mu je rasječena usna, povrijeđena arkada, zadobio je modrice po licu i povrijeđeno mu je rame usled koje povrede je trpio velike bolove, sledeće noći je Armin natjerao S. da tu će P. B. i u narednom periodu 5 do 6 puta tokom noći ponovo je Armin prozvao B. i svaki put je B. udarao nogama, rukama, otvorene šakom i stegnutom pesnicom po raznim dijelovima tijela zajedno sa tom grupom uniformisanih lica nanoseći mu povrede tjelesnog integriteta,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba vršio prema civilnom stanovništvu nečovječna postupanja, nanošenje velikih patnji ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja,

čime su:

1. osumnjičeni Tatarević Asmir radnjom opisanim u tački I/1 kao saizvršilac učinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. KZ SFRJ, a radnjom opisanom u tački I/2 kao saizvršilac učinio krivično djelo –Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. KZ SFRJ
2. osumnjičeni Omazić Armin radnjama opisanom u tački II/1-3 kao saizvršilac učinio krivično djelo –Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142 Krivičnog zakona SFRJ.

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 039065 i5 Kž
Brčko, 19.11.2015. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca M.K., kao predsjednika vijeća, I.K. i R.G., kao članova vijeća, uz sudjelovanje B.V., kao zapisničara u kaznenom predmetu protiv optuženog A.T. iz B.1, zbog kaznenih djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ i optuženog A.O. iz B.1, zbog kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, odlučujući o žalbama Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženog A.T. i njegovog branitelja P.P., odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branitelja optuženog A.O. - odvjetnika O.M. iz B. i M.V. — P. iz B., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 039065 12 K od 03.02.2015. godine, na javnoj sjednici kaznenog vijeća održanoj u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine R.I., optuženih A.T. i A.O., te njihovih branitelja P.P., odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i O.M., odvjetnika iz B.1 donio je dana 19.11.2015. godine slijedeću

PRESUDU

Odbijaju se kao neosnovane žalbe M.V. — P. iz B.1 i branitelja O.M., odvjetnika iz B., a djelomično uvažavaju žalbe optuženog A.T., njegovog branitelja P.P., odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa se preinačuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 039065 12 K od 03.02.2015. godine, čija izreka sada glasi:

|

Optuženi A.T., sin M. i majke Z. rođ. H., rođen.....godine u B.1, nastanjen u ul.....br.....B.1,
JMBG.....,

KRIV JE

što je:

„za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine B.1, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav i. tačka a) i c) i člana 17. stav 4. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine i člana 75. stav 2. i stav 3. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao pripadnik Teritorijalne odbrane BiH, a kasnije Armije BiH, kao vojnik na dužnosti pratioca komandanta (tzv. komanda stana) 108. HVO brigade za Bosansku posavinu, u više navrata vršio akte fizičkog

zlostavljanja, povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanošenja teških duševnih patnji i ponižavanja V.T., koji je zarobljen od strane njemu nepoznatih lica u vojnim uniformama 3. juna 1992. godine u B.1 u naselju IV Juli na putu prema "Dizdaruši", kao pripadnik Vojske Republike Srpske odveden u mjesto G.R. i zatvoren u prostoriju preduzeća "Biljana" gdje je ostao neutvrđeno vrijeme, a potom je odveden u logor "0." i zatvoren u prostoriju obloženu limom bez prozora i svjetlosti u zidanoj zgradi JP "Šumarstvo", gdje je zadržan do 29.06.1992. godine, u kojoj se nalazilo više lica srpske nacionalnosti, koju prostoriju je zaključanu čuvala naoružani stražar i u narednom periodu A. ga više puta izvodio na ispitivanje u pomoćnu zgradu udaljenu oko 100 metara od prostorije u kojoj je bio zatvoren, gdje je ispitivan i prilikom ispitivanja bio je izložen psihičkom i fizičkom zlostavljanju kako bi iznudili "priznanje", pa je T. nakon zlostavljanja priznao sve što je od njega traženo, a tokom ispitivanja A. ga je dva puta ubo nožem u predjelu lijeve stane vrata, uvrtao mu lijevu ruku, šilom ga ubadao između prstiju nogu, prijetio da će ga zaklati ukoliko ne prizna to što se od njega traži, a jedne noći A. je T. izveo i ispred prostorije natjerao ga da skine pantalone i stavi ruke na kapiju od predkomore, govoreći: "Ajde četnici moramo vas štrojiti!", pa je tokom fizičkog i psihičkog zlostavljanja od strane više lica, A. nožem T. odsjekao komad tkiva — kože i potkožnog mekog tkiva sa stražnjeg dijela lijeve butine, tkivo mu stavio u usta i tjerao ga da pojede, a uslijed fizičkog zlostavljanja T. je zadobio tjelesne povrede, pri tome trpeći poniženja i psihičke patnje, zbog čega je u toku boravka u logoru pokušao izvršiti samoubistvo režući vene komadom stakla,

čime je, kao suizvрšilac, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ,

pa ga ovaj sud za navedeno kazneno djelo temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33, 38., 41., 42. stavak i. točka 2. i 43. stavak i. točka i. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE I 4 (ČETIRI) MJESECA.

Temeljem članka 188. stavak i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi A.T. se obvezuje da na ime troškova kaznenog postupka plati iznos od 573,00 KM i paušal u iznosu od 200,00 KM, sve u roku 30 dana po prijemu ove presude, pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

Temeljem članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oštećeni V.T. se sa odštetnim zahtjevom upućuju na parnicu.

II

Temeljem članka 284. stavak i. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi A.T. sin M. iz B.1

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

„za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine B.i, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i članka 4. stavak 2. točka a. Dopunskog protokola uz ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanog sukoba od 12.08.1949. godine (Protokol II), kao pripadnik Teritorijalne odbrane BiH, a kasnije Armije BiH, kao vojnik na dužnosti pratioca komadanta (tzv. komanda stana) 108. HVO brigade za Bosansku posavinu, u više navrata vršio akte fizičkog zlostavljanja zatvorenih lica srpske nacionalnosti povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanosio im teške duševne patnje i ponižavanja, pa je tako oštećenog A.P., koji je kao civilno lice 6.maja 1992.godine, nezakonito lišen slobode na punktu na ulazu u mjesto G.R., odveden i zatvoren u jednu prostoriju u zgradbi blizu doma MZ u G.R., a narednog dana odveden u logor "O." i zatvoren u prostoriju obloženu limom bez prozora i svjetlosti u zidanoj zgradbi JP "Šumarstvo" u kojoj je zadržan do 29.06.1992.godine i u kojoj se nalazilo zatvoreno više lica srpske nacionalnosti, a koju prostoriju je zaključanu čuvao naoružani stražar, pa je nekoliko dana nakon što je doveden u logor, u toku noći u prostoriju gdje je bio zatvoren, došao A.T. u vojnoj maskirnoj uniformi, naoružan pištoljem, zajedno sa S.R. zvanim "Š." držeći A. ispod ruke odveo ga u drugu zgradbu u prostorije komande u kojoj se nalazila veća grupa "HOS"-ovaca, gdje mu je A. naredio da sjedne i obratio mu se držeći jednu kapu na kojoj se nalazilo slovo "U" i jedna mala šahovnica pitajući ga: "Znaš li šta je ovo?", a zatim mu bacio pod noge bombu koja nije eksplodirala, što je bio znak da ga napadnu, nakon čega je neko iz grupe udario nogom-čizmom P. u glavu od kojeg udarca je pao na pod, a iz nosa i usta mu je potekla krv u mlazu, a u nanošenju udaraca pridružili su se ostali "HOS"-ovci, zadali mu veći broj udaraca po raznim dijelovima tijela, pa je u jednom trenutku "Š." krenuo prema P. sa uperenim pištoljem, a u tom trenutku T. je prišao P. i izveo ga iz prostorije, a kada su bili u hodniku sustigao ih je "Š." i udario nogom P. u leđa od kojeg udarca je pao na pločice, potom ga je T. odveo nazad u prostoriju gdje je bio zatvoren, a u periodu nakon tog događaja u više navrata T. je dolazio u prostoriju od lima u pratinji više "HOS"-ovaca među kojima su bili "Š." i "K." i svaki put su P. i drugi zatvorenici dobijali udarce po raznim dijelovima tijela, time trpeći poniženja, fizičko i tjelesno povređivanje, a jedne noći P. je izveden i u A. prisustvu skinute su mu pantalone i donji veš, a tada ga je jedan HOS-vac palio upaljačem po golim dijelovima tijela, drugi ga je ubađao šipkom u predjelu rebara i udario ga šipkom po leđima, nakon čega je A. vratio P. u prostoriju obloženu limom,

čime bi, kao suizvršitelj, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Temeljem članka 189. stavak i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi se oslobođa dijela troškova kaznenog postupka u iznosu od 300,00 KM, koji se odnose na oslobođajući dio ove presude, tako da isti padaju na teret proračunskih sredstava.

Temeljem članka 198. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oštećeni A.P. se sa odštetnim zahtjevom upućuje na parnicu.

III

Optuženi A.O. sin N. i majke S. rođ. K., rođen....godine u B.i, nastanjen u ul. br. ... B.i, JMBG ..,

KRIV JE

što je:

„za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine B.1, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, te odredbi člana 4. stav 2. tačka a) Dopunskog protokola uz ženevske konvencije od 12.08.1949.godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. godine (Protokol-II), kao pripadnik A BiH i to 108. HVO brigade za Bosansku posavinu, vršeći dužnost vojnog policajca u četi Vojne policije u više navrata prema civilnim stanovnicima srpske nacionalnosti vršio nečovječna postupanja, nanosio velike patnje, povređivao tjelesni integritet, pa je tako:

1. L.S. koji je nakon zauzimanja Mjesne zajednice B.2 15.09.1992.godine od strane ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku posavinu, kao civilno lice sa drugim licima srpske nacionalnosti sproveden u logor u mjestu G.R. koji se nalazio u prostorijama zadružnog doma i škole, a nakon 4-5 dana sproveden je sa još 100- tinjak lica srpske nacionalnosti u logor u mjestu G.Z., gdje su zatvoreni u skladište građevinskog materijala, bez osnovnih uslova za život, koje je bilo ograđeno žicom i koje je čuvala naoružana straža, a u toku boravka izvođeni su na prinudni rad i nakon nekoliko dana boravka u Z. kada je jednog dana L. vraćen sa prinudnog rada-kopanja rovova L. su zatvorena lica rekla: "Tražio te O.A., bogami ti prijeti, psuje ti četničku majku i kaže da ćeš ti zapamtiti ko je on!", a narednog dana kada je A. došao L. su tokom noći izveli u jednu prostoriju u kojoj se nalazilo lice po imenu S. i A. koji mu je pokazao i dao "legitimaciju" i obratio mu se riječima: "Vidiš ti ko sam sad ja!", a kada mu je L. vratio legitimaciju, A. ga je udario pesnicom i nastavio ga tući zajedno sa S., a u toku te noći L. je tri pušta izvoden i zlostavljan tako što ga je A. udarao pesnicama i nogama, a od udaraca mu je potekla krv, pukla mu je arkada, a prilikom trećeg izvodenja te noći A. je rekao da ga tuku svaki dan, da ga prebiju, pa je narednih mjesec dana L. skoro svako veče izvoden i zlostavljan od lica Z.F.I, lica po nadimku "D.", lica po nadimku "Č." i drugih NN lica, a u tom periodu A. je dolazio 5-6 puta i noću zajedno sa ovim licima ga je tukao i zlostavljao u istoj prostoriji, tako što ga je više pušta udarao pesnicama po raznim dijelovima tijela i nogama u predjelu grudnog koša (prsa) uslijed kojih udaraca je L. padao,

1. S.P. koji se nakon zauzimanja MZ B.2 15.09.1992. godine od strane ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku posavinu kao civilno lice sa nekoliko lica pripadnika srpske nacionalnosti skrivaо na teritoriji sela B.2, a potom se oko 20. septembra predao pripadnicima ABiH u selu D.S., nakon čega je sproveden u logor koji se nalazio u mjestu G.R. u prostorijama zadružnog doma i škole i zatvoren u učionici na spratu, gdje je prvu noć u učioniku ušao A. i prozivao S. i P.B., nakon čega su ih stražari izveli ispred škole gdje ih je čekala grupa od 5-6 uniformisanih lica i tu ga je A., psujući mu "srpsku i četničku" majku udario nogom u predjelu usta, uslijed čega mu je potekla krv iz usta i nosa, a od udaraca je posruuo, a potom su ga ostali počeli udarati rukama i nogama po raznim dijelovima tijela pa je krvav i sa krvnim podlivima vraćen u učionicu, a sledeće noći je A. natjerao S. da tuče P.B. ispred škole i u narednom periodu 5-6 puta tokom noći ponovo je A. prozivao S. i P.B. i svaki put ga je udarao nogama i rukama po raznim dijelovima tijela zajedno sa tom grupom uniformisanih lica nanoseći mu povrede, a kada bi A. rekao: "Dosta je!" tada bi ga svi prestali tući,

3. B.P. koji se nakon zauzimanja MZ B.2 15.09.1992. godine od strane ABiH i to 108. HVO brigade za Bosansku posavinu kao civilno lice sa nekoliko lica pripadnika srpske nacionalnosti skriva na teritoriji sela B.2, a potom se oko 20.septembra predao pripadnicima ABiH u selu D.S., nakon čega je sproveden u logor koji se nalazio u mjestu G.R. u prostorijama zadružnog doma i škole, zatvoren je u učionici na spratu, gdje je prvu noć u učionici ušao A. i prozvao P.S. i B., nakon čega su ih stražari izveli ispred škole gdje ih je čekala grupa od 5-6 uniformisanih lica i tu ga je A. nekoliko puša udario glavom u predjelu grudnog koša na način da se zatrči i udari ga glavom govoreći: "Vidi kako udara bosanska glava!", od kojih udaraca je B. padao na zemlju i tada su ga ostała lica udarala nogama, a kada bi pokušao da ustane ponovo je od udaraca padao, a od udaraca mu je rasječena usna, povrijedena arkada, zadobio je modrice po licu i povrijeđeno mu je rame, uslijed koje povrede je trpio velike bolove, a sledeće noći je A. natjerao S. da tuče P.B. i u narednom periodu 5-6 puša tokom noći ponovo je A. prozivao B. i svaki put je B. udarao nogama, rukama, otvorenom i stegnutom pesnicom po raznim dijelovima tijela zajedno sa tom grupom uniformisanih lica nanoseći mu povrede tjelesnog integriteta,

čime je, kao suizvрšilac, radnjama opisanim u točkama 111/1 do 3 počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ,

pa ga ovaj sud za navedeno kazneno djelo temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak i. točka 2. i 43. stavak i. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE.

Temeljem članka 188. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi A.O. se obvezuje da na ime troškova kaznenog postupka plati iznos od 569,00 KM i paušal u iznosu od 200,00 KM, sve u roku od 30 dana po prijemu ove presude, pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

Temeljem članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oštećeni L.S., S.P. i B.P. se sa odštetnim zahtjevom upućuju na parnicu.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 039065 12 K od 03.02.2015. godine, optuženi A.T. iz B.i oglašen je krivim da je radnjama opisanim u točki I/ i. izreke te presude, kao suizvрšitelj, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje kazneno djelo mu je temeljem navedenog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 1. točka 2. i članka 43. stavak 1. točka 1. tog zakona, utvrđena kazna zatvora u trajanju od i (jedne) godine, a radnjama opisanim u točki I/2. izreke te presude, kao suizvрšitelj, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje kazneno djelo mu je temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 1. točka 2. i članka 43. stavak 1. točka 1. tog zakona, utvrđena kazna zatvora u trajanju od i (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, pa ga je sud primjenom članka 48.

stavak 3. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine.

Istom presudom optuženi A.O. iz B.i je oglašen krivim da je radnjama opisanim u točkama II/ do 3 izreke te presude, kao suizvrsilac, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje kazneno djelo je temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak i. točka 2. i članka 43. stavak i. točka i. tog zakona, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od i (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci.

Temeljem članka 188. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi A.T. obvezan je platiti troškove kaznenog postupka u iznosu od 873,00 KM i paušal u iznosu od 200,00 KM, ukupno 1.073,00 KM, a optuženi A.O. obvezan je platiti troškove kaznenog postupka u iznosu od 569,00 KM i paušal u iznosu od 200,00 KM, ukupno 769,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom prisilne naplate.

Oštećeni A.P., V.T., L.S., S.P. i B.P. su sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi A.T. i njegov branitelj P.P., odvjetnik iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branitelj optuženog A.O.-odvjetnik O.M. iz B. i M.V.-P. iz B.1.

Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prvostupansku presudu pobija zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, predlažući da ovaj sud uvaži njegove žalbene razloge i doneće odluku kojom će preinačiti presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 O K 039065 12 K od 03.02.2015. godine i optužene A.T. i A.O. osudit po zakonu na strožu kaznu u odnosu na onu koju je izrekao prvostupanski sud.

Branitelj optuženog A.T., odvjetnik P.P.iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostupansku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 296. stavak 1. točka 1., u svezi sa člankom 297. stavak 1. točka d. i članka 297. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 296. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, povrede kaznenog zakona iz članka 296. stavak i. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zbog odluke o kazni, predlažući da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ukine prvostupansku presudu i predmet vrati prvostupanskom sudu na ponovno odlučivanje ili da prvostupansku presudu preinaci i optuženog A.T. osloboodi odgovornosti.

Optuženi A.T. iz B.1 prvostupansku presudu pobija zbog pogrešne primjene odredbe članka 23. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi s člankom 499. stavak 1. i člankom 27.a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g., 297. stavak 1. točka j., 297. stavak 1. točka k. i iz članka 297 stavak 2., u svezi sa člankom 251. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a., u svezi sa člankom 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299.

stavak 1. i zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud u skladu sa odredbama članka 23. stavak 1. i članka 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, člankom 449. stavak 1. i člankom 27. a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, donese rješenje kojim se oglašava stvarno nenađežnim za postupanje u ovoj kaznenoj stvari i predmet uputi Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine na odlučivanje povodom žalbe ili da ovaj sud njegovu žalbu uvaži, shodno odredbi članka 297. stavak 1. točka g. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te predmet dostavi Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine kao isključivo stvarno nadležnom суду за odlučivanje u ovoj kaznenoj stvari, shodno članku 23. stavak 1. i članku 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Na koncu optuženi predlaže Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine da njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači shodno odredbi članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, te optuženog osloboodi od optužbe u skladu sa člankom 284. stavak 1. točka a. ili točka c. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ili da njegovu žalbu uvaži, ukine prвostupansku presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i odredi održavanje glavne rasprave u skladu sa člankom 315. stavak 1. točka a. ili b. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog A.O., odvjetnik O.M. iz B.i, prвostupansku presudu pobija zbog pogrešne primjene odredbe članka 23. stavak i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi s člankom 499. stavak 1. i člankom 27.a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g., članka 297. stavak 1. točka 1., u svezi sa člankom 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 2. stavak 3. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka j., članka 297. stavak 1. točka k. i članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 251. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, te povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a., u svezi sa člankom 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. i zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da prвostupanski sud u skladu sa odredbama članka 23. stavak 1. i članka 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 449. stavak 1. i člankom 27. a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, donese rješenje kojim se oglašava stvarno nenađežnim za postupanje u ovoj kaznenoj stvari i predmet uputi Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine na odlučivanje povodom žalbe ili da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine njegovu žalbu uvaži, shodno odredbi članka 297. stavak 1. točka g. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i predmet dostavi Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine kao isključivo stvarno nadležnom суду za odlučivanje u ovoj kaznenoj stvari, shodno članku 23. stavak 1. i članku 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Na koncu branitelj optuženog je predložio Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine da njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači shodno odredbi članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, te optuženog osloboodi od optužbe u skladu sa člankom 284. stavak 1. točka

a. ili točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili da Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, prвostupansku presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ukine i odredi održavanje glavne rasprave u skladu sa člankom 315. stavak 1. točka a. ili b. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Podneskom od 17.03.2015. godine branitelj O.M., odvjetnik iz B.1 je izvršio ispravak izjavljene žalbe koja se odnosila na tehničku omašku u označavanju odgovarajuće glave Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (umjesto „VII KZ BiH“, treba stajati „XVII KZ BiH“)

Podneskom od 24.03.2015. godine protiv prвostupanske presude broj K.39065/12 žalbu je izjavila „ovlaštena osoba kćerka pokojnog A.P.“, M.V.-P. iz B.i, kojom prвostupansku presudu pobija zbog odluke o imovinskopopravnom zahtjevu, predlažući da ovaj sud usvoji njenu žalbu, ukine prвostupansku presudu i predmet vrati na ponovno suđenje ili da usvoji žalbu i prвostupansku presudu preinači u pogledu odluke o kazni, na način da okriviljenim izrekne kaznu zatvora u dužem trajanju, a oštećenim dosudi imovinskopopravne zahtjeve.

Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj) je podneskom broj T 18 o KT RZZ 0003098 15 od 25.03.2015. godine, dao odgovor na žalbu branitelja O.M., odvjetnika iz B. i na žalbu optuženog A.T., a podneskom broj T i8 o KT RZZ 0003098 15 od 31.03.2015. godine, odgovor na žalbu branitelja P.P., odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u kojim ističe da su navedene žalbe u cijelosti neosnovane, pa predlaže da ih ovaj sud odbije kao neosnovane.

Optuženi A.T. iz B.1 je podneskom od 30.03.2015. godine dao odgovor na žalbu Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u kojem osporava sve žalbene navode tužitelja vezane uz visinu izrečene kaznene sankcije, te u svemu ostaje pri prijedozima iz žalbe koju je osobno izjavio 17.03.2015. godine.

Branitelj P.P., odvjetnik iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je podneskom broj Kk-90/11-V od 25.03.2015. godine dao odgovor na žalbu Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a podneskom broj Kk-90/11-V od 27.03.2015. godine dao i odgovor na žalbu M.V.-P., u kojim ističe da je žalba tužitelja u pogledu visine izrečene kazne optuženom A.T. u cijelosti neosnovana, zbog čega predlaže da ovaj sud takvu žalbu odbije kao neosnovanu, a u slučaju žalbe M.V.-P. da je prвostupanski sud oštećenog A.P. sa odштетnim zahtjevom uputio na parnicu, zbog čega žalbu u tom dijelu valja odbiti kao neosnovanu, a u dijelu u kojem se M.V.-P. žali na visinu izrečenih kazni, njenu žalbu odbaci kao nedopuštenu, jer oštećena strana ne može pobijati prвostupansku presudu iz navedenog žalbenog osnova.

Na javnoj sjednici žalbenog vijeća ovog suda održanoj dana 19.11.2015. godine, tužitelj, branitelji i optuženi A.T. su ostali u svemu kod navoda i prijedloga iz pisano izjavljenih žalbi, odnosno kod datih odgovora na žalbe.

Ovaj sud je ispitao prвostupansku presudu u smislu članaka 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine", broj 34/13 - prečišćen tekst i 27/14), nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, iz razloga koji slijede:

Prije davanja detaljnih razloga povodom svih žalbenih navoda svake od izjavljenih žalbi protiv prвostupanske presude, prethodno valja istaknuti da se žalbom optuženog A.T. zaključno sa „osnovnom pobijanja presude zbog bitne povrede Kaznenog zakona iz članka 297. stavak 1.

točka g. ZKP Bd BiH“ iz potpuno identičnih razloga pobija prvostupanjska presuda kao i u slučaju žalbe branitelja O.M., odvjetnika iz B.1, koja je izjavljena u korist optuženog A.O., pa će ovaj sud obrazloženje ove presude koncipirati tako što će se stajališta ovog suda u pogledu osnovanosti pojedinih navoda žalbe branitelja O.M., istodobno odnositi i na navode žalbe optuženog A.T., naravno u onom dijelu u kojem su oni istovjetni kao u žalbi branitelja O.M.

S tim u svezi, neosnovano se žalbom branitelja O.M., odvjetnika iz B.1 pokušava dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude tvrdnjama da je pri njenom donošenju prvostupanjski sud počinio niz raznovrsnih povreda postupka, odnosno procesnih pravila, materijalnih propisa, kao i odgovarajućih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Analizirajući prvostupanjsku presudu u kontekstu argumentacije koju u žalbi ističe branitelj M., ovaj sud nije mogao zaključiti da su u donošenju prvostupanjske presude počinjene navedene bitne povrede odredaba kaznenog postupka, odnosno nepravilnosti i nezakonitosti na kojim branitelj u žalbi inzistira, s tim što valja naglasiti da će ovaj sud dati detaljan osvrt na svaki od tih žalbenih prigovora, međutim, zbog činjenice da se pojedini žalbeni razlozi ovisno od konteksta u kom su izneseni, višekratno ponavljam, u povodu tih i takvih žalbenih prigovora ovaj sud neće ponavljati sve te razloge.

Kada je u pitanju žalbeni prigovor branitelja O.M., a i optuženog A.T., koji se odnose na pogrešnu primjenu članka 23. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi s primjenom članka 27. a. i 499. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, valja naglasiti, a što nesumnjivo proizilazi i iz prvostupanjske odluke, da je za razliku od žalitelja prvostupanjski sud pravilno zaključio da je mjesno i stvarno nadležan da odlučuje u ovom kaznenom predmetu, zbog čega se i nije oglasio stvarno nadležnim, a što se neargumentirano navedenim žalbama dovodi u pitanje tvrdnjama da u konkretnom slučaju Sud Bosne i Hercegovine nije donio nikakvo rješenje kojim bi eventualno svoju nadležnost za postupanje u predmetima ratnih zločina prenio na Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovakvo stajalište branitelja O.M. i optuženog A.T. nema utemeljenja u odredbi članka 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja je po svojoj sadržini istovjetna odredbi članka 499. stavak 1. Zakona o kamenom postupku Bosne i Hercegovine, a kojom je propisano „predmete iz nadležnosti suda BiH primljene u rad kod sudova Brčko distrikta BiH, odnosno tužiteljstava, i u kojim optužnica nije stupila na pravnu snagu, odnosno nije potvrđena, dovršit će sudovi Brčko distrikta, osim ako sud BiH po službenoj dužnosti ili na obrazložen prijedlog stranaka ili branitelja, ne odluci preuzeti takav predmet”.

Imajući u vidu da je navedena zakonska odredba, kao i cjelokupni Zakon o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u primjeni je od 16.09.2010. godine, a da je optužnica u ovom kaznenom predmetu potvrđena dana 09.11.2010. godine, očigledno je da je ovaj kameni spis već bio u radu kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vrijeme kada je ovaj zakon kao i Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine Sludio na snagu, pa kako optužnica nije bila potvrđena u to vrijeme, pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je kao stvarno nadležan nastavio i dovršio kazneni postupak u ovom kaznenom predmetu, stoga je ovakva odluka prvostupanjskog suda zasnovana na pravilnoj primjeni članka 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

S tim u svezi, niti za ovaj sud nije sporno, na šta također u žalbi ukazuje branitelj optuženog, da Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne može na vlastitu inicijativu preuzeti nadležnosti od Suda Bosne i Hercegovine, kao i da Sud Bosne i Hercegovine može određene predmete ratnih zločina ustupiti sudovima s područja entiteta, odnosno ustupiti na nadležnost sudovima na čijoj teritoriji je djelo počinjeno, u slučaju da to ocjeni cijelishodnim u skladu s člankom 27. a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, međutim, u konkretnom slučaju se nije radilo ni o kakvom preuzimanju nadležnosti od strane Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to želi prikazati u žalbi branitelja, nego se radi o nadležnosti temeljenoj na članku 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da nije bilo potrebno da Sud Bosne i Hercegovine prenosi nadležnost za vođenje postupka u ovom predmetu na Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu nije bilo nužno niti donošenje rješenja koje u žalbi spominje branitelj, jer se ovaj predmet već nalazio u radu pred pravosudnim organima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Slijedom naprijed iznesenog, imajući u vidu da je kazneni postupak u ovom kaznenom predmetu okončan donošenjem presude pred Osnovnim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nema zakonskog utemeljenja u Zakonu o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao niti u Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, da se na odluku po žalbi na prvostupanjsku presudu u ovom predmetu cijelokupni spis dostavi Sudu Bosne i Hercegovine, kako se to predlaže u žalbama branitelja O.M. i optuženog A.T.. Ovo zbog toga što se za ovakav prijedlog ne može naći uporište, kako u odredbama članka 449. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, tako niti u odredbama članka 27. a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine. Stoga je sve naprijed navedene žalbene prigovore branitelja M. i optuženog T., u pogledu nadležnosti suda, valjalo odbiti kao neosnovane, s obzirom na to da ovaj sud smatra da se prvostupanska presuda ne temelji na bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g., u svezi s primjenom članka 23. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno nepravilnoj primjeni Članka 27. a. i 449. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Žalbene prigovore branitelja M. i optuženog T. koji se odnose na stručnost i osposobljenost sudaca „njajniše sudske instance“, kojim se dovodi u pitanje njihovo „specijalističko znanje“, u odnosu na suce Suda Bosne i Hercegovine, kao specijalnog suda, ovaj sud nije uzimao u razmatranje, kako zbog razloga što ovakvi žalbeni navodi izlaze izvan okvira žalbenih osnova zbog kojih se, u smislu članka 296. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može pobijati prvostupanska presuda, tako i zbog potpuno neprimjerenoj pristupa ocjeni osposobljenosti i stručnosti sudaca Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za postupanje u predmetima ratnog zločina.

Što se pak tiče žalbenih prigovora oba ova žalitelja u pogledu dopisa koji je predsjednik Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavio predsjedniku Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u svezi troškova obrane u kaznenim predmetima ratnih zločina, na kojem se također inzistira u ovim žalbama, sadržaj tog akta se ni na koji način ne može dovesti u svezu sa tvrdnjom žalitelja da se na taj način vrši pritisak na obranu u pogledu obujma dokaza koje će obrana izvesti, a niti se može smatrati da se time na bilo koji način ometa obrana optuženih, kako to žele prikazati žalitelji, tvrdeći da je time ujedno prekršen Ustav Bosne i Hercegovine i Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Na ovakav zaključak žalitelja ne upućuje ni jedan postupak prvostupanjskog suda, s obzirom na to da je tijekom dokaznog postupka taj sud prihvatio praktično sve dokaze i radnje koje je obrana predložila, a koje je realno bilo

moguće realizirati. Stoga ovakvi prigovori žalitelja ne predstavljaju valjanu argumentaciju iz koje bi se moglo zaključiti da je predsjednik prvostupanjskog suda navedenim dopisom na bilo koji način utjecao na rad sudećeg vijeća, pogotovo ako se ima u vidu da tim dopisom nije komunicirao sa sudećim vijećem ili strankama u postupku, pa je nejasno na koji drugi način se takvim aktom moglo utjecati na sud ili obranu u pogledu provodenja bilo kog dokaza koji je u tijeku dokaznog postupka predložen.

Nadalje se ovaj sud nije posebno upuštao u razmatranje žalbenih prigovora istih žalitelja koji se tiču sastava sudskog vijeća, u odnosu na suca F.Z.2, procjenu stručne osposobljenosti postupajućeg tužitelja, standarda dokazivanja, postupanja ovog suda u drugim kaznenim predmetima, kao i navodnu proizvoljnost prvostupanjskog suda u presuđenju ovog kaznenog predmeta, s obzirom na praksu tog istog suda u nekim drugim predmetima. Ovo u prvom redu zbog toga što takvi žalbeni prigovori dijelom izlaze iz okvira žalbenih osnova zbog kojih se prvostupanska presuda može pobijati, a s druge strane i zbog toga što tijekom prvostupanjskog postupka optuženi i njihovi branitelji nisu imali nikakvih zamjerki sastavu prvostupanjskog sudećeg vijeća, uključujući i dodatnog suca F.Z.2, a niti ovaj sud ne vidi u čemu bi se trebala ogledati razlika u bilo kom pogledu između „redovitog suca“ i „dodatnog suca“, kao i na koji način bi ta okolnost mogla utjecati na njegovu profesionalnost, stručnost i neovisnost. Jednako tako ovaj sud se ne smatra mjerodavnim da u postupku po žalbi na prvostupansku presudu daje bilo kakvu ocjenu stručnosti i osposobljenosti postupajućeg tužitelja, jer to nije i ne može biti predmetom žalbenog postupka u kojem bi žalbeni sud trebao zauzimati bilo kakvo pravno stajalište. Što se pak tiče usvojenih standarda dokazivanja na kojim u žalbama uporno inzistiraju branitelj M. i optuženi T., kao i kompariranju ovog predmeta sa drugim predmetima koji su u tijeku pred prvostupanjskim sudom, ovaj sud se ovom prigodom neće upuštati u iznošenje bilo kakvih stajališta u tom pravcu, a pogotovo se neće baviti analizom predmeta povodom kojeg je u tijeku postupak pred prvostupanjskim sudom, jer se sumnje branitelja na moguće proizvoljno presuđenje od strane ovog suda u predmetu koji još uvijek nije okončan, ne mogu smatrati ozbiljnim prigovorom koji zaslužuje zauzimanje bilo kakvog stajališta ovog suda po tom pitanju.

Žalbene prigovore kojim se ukazuje da je tijekom prvostupanjskog postupka sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s primjenom članka 251. stavak 2. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (greškom u žalbi navedeno da je osnov pobijanja presude zbog bitne povrede odredaba Kaznenog zakona), ovaj sud nije mogao prihvati kao osnovane. Naime, točno je da je u jednom dijelu prvostupanjskog postupka zbog bolesti predsjednika sudećeg vijeća, odnosno fizičke nemogućnosti dolaska člana vijeća zbog elementarne nepogode, uslijed čega su glavne rasprave morale biti odgođene za period dulji od 30 dana, a da nakon toga glavna rasprava nije započeta iznova, kako to propisuje odredba članka 251. stavak 2. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, ovaj sud smatra da, bez obzira što to nije bilo u skladu s navedenom zakonskom odredbom, ovakav propust suda ne može imati karakter bitne povrede odredaba kaznenog postupka, koja bi dovela do obveznog ukidanja prvostupanske odluke, ako se prethodno ne učini vjerovatnim da je takav propust prvostupanjskog suda bitno utjecao na pravilnost i zakonitost odluke. Ovo pogotovo u situaciji kada tijekom prvostupanjskog postupka niti jedan od sudionika nije u tom pravcu isticao prigovore, a niti zahtjevalo od prvostupanjskog suda da sa glavnom raspravom započne iznova, tako da zbog činjenice da prvostupanski sud u takvoj procesnoj situaciji nije tražio suglasnosti od stranaka za nastavak glavne rasprave bez njenog otpočinjanja iznova, ovaj sud ne vidi na koji način je „sav proces montiran od tužiteljstva i prvostupanjskog

"suda", kako se to neargumentirano insinuira u žalbi branitelja, pa time niti da to predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s člankom 251. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja M. i optuženog T. se nadalje neosnovano prigovara da je za suđenje za kaznena djela za koja su optuženi oglašeni krivim isključivo nadležan Sud Bosne i Hercegovine, jer u Kaznenom zakonu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nisu propisana Kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, nego da su ona propisana u glavi XVII Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, uključujući i kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, zbog čega je prema članku 7. stavak 1. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine i 23. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, isključiva nadležnost za njihovo procesuiranje na Sudu Bosne i Hercegovine, pa je po mišljenju branitelja pobijanu presudu donio nenadležni sud, što predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (i u ovom slučaju je pogrešno navedeno da se radi o bitnoj povredi odredaba kaznenog zakona). Navedeno stajalište žalitelja je po ocjeni ovog suda potpuno neprihvatljivo iz razloga što je rezultat potpunog zanemarivanja sadržaja odredbe članka 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Rješavanje predmeta iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine) i članka 449. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine (Rješavanje predmeta primljenih u rad kod drugih sudova, odnosno tužiteljstava). Naime, navedenim zakonskim odredbama je predviđena mogućnost postupanja i drugih mjesno nadležnih sudova sa područja Bosne i Hercegovine, bez obzira što njihovim kaznenim zakonodavstvom (entiteti i Bd BiH) nisu propisana kaznena djela iz glave XVII Kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, naravno uvažavajući stadij kaznenog postupka u kojem se predmet zatekao u vrijeme njegovog ustupanja, odnosno prenošenja nadležnosti, kako je to izričito i propisano naprijed pomenutim procesnim odredbama Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Branitelj O.M. u žalbi dalje navodi da je prvostupanska presuda rezultat bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka 1., u svezi s člankom 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dovodeći tu bitnu povredu u svezu sa povredom prava obrane iz članka 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (jednakost u postupanju i pravedno suđenje), čime je po mišljenju branitelja povrijeđeno pravo na fer suđenje zajamčeno člankom 2. stavak 3. točka e. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, a sve to zbog činjenice da mu navodno nije omogućen pravodoban uvid u kaznene istražne spise broj Ki.43/93 i Kri.22/95 Osnovnog suda Brčko, zbog čega se iskazi oštećenih S.P. i B.P. iz tih kaznenih spisa imaju smatrati nezakonitim dokazima. Iz objašnjenja ovakvog stajališta branitelja iznesenog u obrazloženju navedenog žalbenog razloga nije moguće pouzdano zaključiti na koji način je to narušena ravnopravnost stranaka u smislu članka 14. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz razloga što je na traženje branitelja od 11.03.2014. godine prvostupanski sud poduzeo sve što je u okviru njegovih zakonskih ovlasti da se branitelju stave na raspolaganje navedeni kazneni istražni spisi. Osim toga, iz dokaznog materijala koji je branitelj, kao materijalne dokaze obrane, uložio u prvostupanski spis, a koji mu je od strane Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavljen po nalogu suda, nije moguće zaključiti da je tužitelj imao bilo kakvog razloga, s obzirom na sadržaj tog dokaznog materijala, skrivati bilo koji dokaz, uključujući i iskaze oštećenih S.P. iz kaznenog istražnog spisa Osnovnog suda u Brčkom, broj Kri.

22/95 od 06.05.1995. godine i iskaz oštećenog B.P. iz kaznenog istražnog spisa Osnovnog suda u Brčkom broj Ki. 43/93 od 16.02.1994. godine, s obzirom na to da je braniteljima nakon podizanja optužnice pružena mogućnost da izvrše uvid (kopiranje) u cijelokupan dokazni materijal na kojem je tužitelj utemeljio podignutu optužnicu, koji svakako uključuje i iskaze navedenih oštećenih, koje je konačno branitelj M. i koristio prigodom unakrsnog ispitivanja navedenih oštećenih.

U takvim okolnostima ovaj sud ne vidi u čemu je bio branitelj uskraćen u povodu sadržaja omota kaznenih istražnih spisa broj Ki.43/93 i Kri.22/95, jer u žalbi ne navodi što je to prema popisu spisa trebalo biti u omotu navedenih spisa, a što bi u činjeničnom smislu moglo bitno utjecati na položaj optuženog i njega kao branitelja u ovom kaznenom postupku, pa da je zbog toga propuštanje prvostupanjskog suda da mu omogući uvid u sadržaj naprijed navedena dva kaznena istražna spisa, povrijeđena, kako kaže branitelj „njegovo pravo na jednakost oružja“, a s tim u svezi i pravo optuženih na fer i pošteno suđenje zajamčeno člankom 2. stavak 3. točka e. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno pravo na poštено suđenje zajamčeno člankom 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, a još manje na koji način bi to trebalo imati utjecaja na zakonitost iskaza oštećenih S.P. i B.P., u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada je obrana pravovremeno došla u posjed iskaza tih oštećenih. Imajući u vidu da branitelj i dalje ne navodi koji bi to dokaz iz sadržaja omota navedena dva kaznena istražna spisa mogao potencijalno diskreditirati iskaze oštećenih S.P. i B.P., koji mu nije stavljen na raspolaganje, a trebao je biti stavljen, onda se po ocjeni ovoga suda, takvom argumentacijom branitelja ne može dovesti u pitanje pravilnost prvostupanske presude s aspekta bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka 1., u svezi sa člankom 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer niti jedan dokaz izведен tijekom prvostupanjskog postupka i na kojem je, u skladu sa člankom 281. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zasnovana prvostupanska presuda, nije pribavljen povredom ljudskih prava u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja M. se nadalje prigovara da je prvostupanska presuda donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka j. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno da je u slučaju optuženog A.O. u donošenju pobijane presude prekoračena optužba, zbog činjenice da se u potvrđenoj optužnici od 15.11.2011. godine optuženom na teret stavljalо kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, kako je ostalo sve do pred završnu riječ, kada je tužitelj izmijenio pravni opis i pravnu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji koje se optuženom stavljuju na teret navodeći da se optuženi sada tereti za kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Kako je prvostupanjski sud prihvatio takvu izmjenu optužnice i donio osuđujuću presudu, umjesto da doneše odbijajuću presudu, u smislu članka 283. stavak 1. točka b. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, time je u potpunosti uskraćeno pravo optuženog na obranu, što po mišljenju branitelja predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka j. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog koje se prvostupanska presuda mora ukinuti, jer sve izneseno po mišljenju branitelja upućuje na jasan zaključak „da su i optužnica i suđenje pred prvostupanskim sudom bili politički montirani“.

Ovakvo stajalište branitelja je potpuno neprihvatljivo i u suprotnosti sa člankom 275. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji dopušta tužitelju da do okončanja dokaznog postupka, temeljem rezultata dokaznog postupka izmijeni optužnicu, kako u pogledu činjeničnog supstrata, tako i u pogledu pravnog opisa, kao i pravne ocjene tako izmijenjenih (preciziranih) kaznenopravnih radnji. Ograničenja u tom pravcu se svode na to da se tako izmijenjena optužnica mora odnositi na isti događaj i optuženog i da se u inkriminirajuću sadržinu (supstrat) ne dodaje novi sadržaj (veća kriminalna masa) od one povodom koje je potvrđena optužnica, odnosno da se optuženom tako izmijenjenom optužnicom na teret ne stavlja teže ili više kaznenih djela, od onog koje mu se potvrđenom optužnicom stavlja na teret. U suprotnom davanje nove (druge) inkriminirajuće sadržine (mase), odnosno novog (težeg) kaznenog djela, bi zahtjevalo dostavljanje (vraćanje) tog dijela optužnice na potvrđivanje, u smislu članka 228. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju optuženom A.O. se potvrđenom optužnicom, broj T 18 O KTRZ 0003098 10 od 15.11.2011. godine, na teret stavlja osnovana sumnja da je radnjama opisanim u točkama 1.-3. dispozitiva, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a izmijenjenom optužnicom tužitelja od 08.07.2014. godine, da je tim istim radnjama (uz manju korekciju) počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. Kaznenog zakona bivše SFRJ, u skladu sa kojim je prilagođen prateći pravni opis radnje počinitelja. Imajući u vidu da se radilo o minimalnoj korekciji činjeničnog opisa koji se tiče svojstva žrtve (civil-vojnik), da pravni opis, u smislu Člana 227. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nije obvezni element optužnice (presude), kao i da novo kamoно djelo za koje se optuženi tereti nije teže od onog iz potvrđene optužnice, onda je intervencija (izmjena) tužitelja u potvrđenu optužnicu u granicama propisanim člankom 275. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Prihvaćanjem tako izmijenjene optužnice od strane prvostupanjskog suda nije povrijedeno pravo optuženog na obranu, bez obzira što se tijekom dokaznog postupka „branio od jednog kaznenog djela”, a osuđen je za „posve drugo kamoно djelo”, kako to krivo želi prikazati branitelj. Naprotiv, prigodom dostave izmijenjene optužnice, odnosno njenog preciziranja na glavnoj raspravi od 14.07.2014. godine, optuženi i njegov branitelj nisu imali primjedbi u tom pravcu, a niti su inzistirali na dodatnom vremenu za pripremu obrane.

U takvim okolnostima ovaj sud smatra da prvostupanjski sud, oglašavanjem krivim optuženog A.O., za kamoно djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., umjesto za kamoно djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. Kaznenog zakona bivše SFRJ, odnosno prihvaćanjem izmijenjene optužnice nije povrijedio pravo optuženog na obranu, a stiš u svezi niti prekoračio optužbu, tako da pobijana presuda u tom dijelu nije obuhvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka j., odnosno bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 275. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Istom argumentacijom optuženi A.T. pobija prvostupansku presudu, s obzirom na to da mu se potvrđenom optužnicom od 15.11.2011. godine na teret stavlja osnovana sumnja da je radnjama opisanim u točkama 1/1. i 2. dispozitiva, počinio kamoно djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a izmijenjenom optužnicom od 08.07.2014. godine, koju je pobijanom presudom prihvatio prvostupanjski sud,

dva kamaena djela i to kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, na štetu A.P. i kamoeno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, na štetu V.T.. Za razliku od argumentacije žalbe branitelja optuženog A.O., koja nije imala utemeljenja u članku 275. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osnovano se žalbom optuženog A.T. ukazuje da se u njegovom slučaju radi o nedozvoljenom disponiranju optužnicom od strane tužitelja, koje prvostupanjski sud nije mogao prihvati, jer je donošenjem osuđujuće presude na temelju tako izmijenjene (proširene) optužnice prekoračio optužbu na njegovu štetu, u smislu članka 297. stavak 1. točka j. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, priroda kaznenih djela iz glave XVI preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ - Kamaena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, je takva da su radnje počinjenja alternativno propisane, tako da ih je moguće počiniti jednom ili više radnji počinjenja, prema jednom ili više oštećenih, ali bez obzira na broj tih (alternativnih) radnji, kao i broj oštećenih, uvijek će se raditi o jednom kaznenom djelu (Ratni zločin protiv civilnog stanovništva ili Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika), jer se zbog jedinstvenosti radnje počinjenja, bez obzira na broj pojedinačnih radnji koje obuhvaćaju, u slučaju ovih kaznenih djela neće raditi o njihovom stjecaju u smislu članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno produženo kazneno djelo u smislu članka 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju je optuženom A.T. potvrđenom optužnicom od 15.11.2011. godine na teret stavljenia osnovana sumnja da je na štetu A.P. i V.T. počinio kamoeno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, dakle, jedno kamoeno djelo kojeg čine dvije kamoena pravne radnje za koje mu se u slučaju da bude oglašen krivim, izriče jedna kazna, a izmijenjenom optužnicom od 08.07.2014. godine da je istim tim radnjama (nematno preciziranim) počinio dva kamena djela i to radnjama iz točke I./ 1. dispozitiva, na štetu A.P., kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a radnjama iz točke 1./2. izreke poduzetim na štetu V.T., kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, što je prvostupanjski sud prihvatio i optuženom utvrdio pojedinačne kazne zatvora za svako od tih djela, od 1 (jedne) godine, odnosno 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, a potom ga primjenom članka 48. stavak 2. točka 3. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine.

Ovakvo disponiranje optužnicom nije u skladu sa člankom 275. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je optuženi doveden u nepovoljniji položaj od onog koji je imao u vrijeme potvrđivanja optužnice i tijekom cijelokupnog dokaznog postupka, jer mu se izmijenjenom optužnicom na teret stavlja još jedno kazneno djelo za koje u odnosu na njega nije potvrđena optužnica, tako da takva intervencija tužitelja praktično predstavlja proširenje optužnice za novo kazneno djelo, bez obzira što je činjenični supstrat ostao isti ili skoro isti, pa takvo disponiranje optužnicom sud nije mogao prihvati, jer bi u skladu sa navedenom zakonskom odredbom tako izmijenjena optužnica zahtijevala potvrđivanje u smislu članka 228. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a kazneni postupak bi se morao nastaviti po ranije potvrđenoj optužnici.

Kako je prvostupanjski sud postupio suprotno tomu i prihvatio tako izmijenjenu optužnicu, osudivši optuženog A.T., umjesto za jedno kazneno djelo, za dva kaznena djela, time je povrijedio

njegovo pravo na obranu i prekoračio optužbu, što predstavlja, osim bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka d. i bitnu povredu iz članka 297. stavak 1. točka j. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Međutim, imajući u vidu da je ovaj sud, uvažavajući žalbe optuženog A.T. i njegovog branitelja P.P. u dijelu koji se odnosi na inkriminaciju iz točke 1/1. izreke, o čemu će u kasnijem tijeku obrazloženja biti više riječi, te preinačio prvostupanjsku presudu i optuženog oslobođio od optužbe da je na štetu A.P. počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, žalbeni prigovori optuženog u pogledu naprijed elaboriranih bitnih povreda kaznenog postupka više nemaju odlučni značaj za pravilnost i zakonitost prvostupanske presude.

Nadalje se ne mogu prihvati kao osnovani žalbeni prigovori branitelja O.M. da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, koje se odnose na to da li su uslijed postupaka optuženog A.O. oštećeni L.S., S.P. i B.P. trpili „velike patnje i mučenje”, zasnivajući takve svoje tvrdnje na činjenici da o tomu судu nije prezentirana relevantna medicinska dokumentacija, pa je stoga po mišljenju branitelja pobijana presuda apsolutno proizvoljna. Ovakve tvrdnje branitelja u cijelosti su demantirane obrazloženjem pobijane presude u kojem prvostupanjski sud daje detaljnu analizu i ocjenu svih dokaza provedenih tijekom prvostupanskog postupka, koja je u svemu sukladna članku 15. i 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, uz navođenje razloga o svima odlučnim činjenicama, uključujući i one koje se odnose na prirodu fizičkog i psihičkog zlostavljanja (mučenja) koje je optuženi A.O., zajedno sa ostalim pripadnicima Vojne policije, višekratno primjenjivao prema oštećenim. Tako je tim povodom sud dao valjane razloge zbog kojih smatra da su oštećeni zbog ponašanja optuženog trpili velike patnje, navodeći na stranici 76., 77. i 78. pobijane presude dokaze na kojim temelji zaključak da su oštećeni L.S., S.P. i B.P. u više navrata premlaćivani po cijelom tijelu, a da su na licu imali brojne povrede, koje su na njima uočili i ostali svjedoci koji su sa njima bili zatočeni. Osim toga, valja ukazati na jedan osobito okrutan način zadiranja u tjelesni i psihički integritet oštećenih o kojem su svjedočili oštećeni S.P. i B.P., kada su opisivali kako ih je optuženi A.O. prisiljavao da se međusobno udaraju.

Sve je to kod oštećenih ostavljalo vidne povrede, koje su na njima uočili svjedoci Ž.K., L.R., M.S.I., M.O., N.B. i P.M., koji su bili zatočeni zajedno sa oštećenim ili su prigodom svog odvođenja na ispitivanje zaticali pretučene oštećene u prostoriji gdje je optuženi, zajedno sa drugim vojnim policajcima „saslušava zatočenike”. Konačno, na razmjeru zlostavljanja oštećenih ukazuje i nalaz vještaka neuropsihijatra dr. P.G., koji je nakon opservacije oštećenog L.S. zaključio da je posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) kod oštećenog isključiva posljedica psihičke i fizičke traume vezane uz ono što je preživio u zatočenству.

Stoga se ne mogu prihvati tvrdnje branitelja da je pobijana presuda proizvoljna, jer su u suprotnosti sa svim provedenim dokazima koji ukazuju na ponašanje optuženog i radnje koje je preduzimao prema civilima L.S., S.P. i B.P.. Optuženi je prema oštećenima preduzimao radnje fizičkog maltretiranja i prebijanja i to više puta, pa čak nekada i više puta u toku jedne noći. Prisiljavao je oštećene S.P. i P.B. da se izmedu sebe tuku, pa je tako na najgrublji način vrijedao njihovo dostojanstvo i tjelesni integritet, nanoseći im velike patnje koje su oštećeni na uvjerljiv način opisali. Da je tomu tako govori i činjenica da je jedne prilike, o čemu je i oštećeni S.P. govorio, kada se poslije ratnih dešavanja našao u društvu O., on mu je rekao da bi rado da mu oni to sve vrate kad bi bilo moguće, a koju utvrđenu činjenicu je prvostepeni sud cijenio na strani optuženog O. kao olakšavajuću okolnost. Stoga se zbog samog neposjedovanja relevantne medicinske

dokumentacije, na kojoj obrana na više mesta inzistira, ne može tvrditi da fizičkog maltretiranja i premlaćivanja oštećenih nije ni bilo, kako to branitelj neuvjerljivo želi prikazati, poistovjećujući teške patnje kojim su oštećeni bili podvrgnuti sa postojanjem teškog tjelesnog povređivanja koje bi bilo medicinski verificirano (lomovi kosti, defekti mekih tkiva i sl.).

U okviru ovog žalbenog osnova je i prigovor branitelja M. da izreka pobijane presude ne sadrži pravni opis radnji počinjenja, zbog čega je po njegovom mišljenju „proizvoljna i nerazumljiva“. Ovakve tvrdnje branitelja nemaju uporišta u članku 285. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojim je propisano što obvezno svaka presuda mora sadržati, u kojoj se nigrdje ne navodi da je obvezni dio izreke i pravni opis, stin što bi bilo uputno da izreka sadrži pravni opis, neovisno od toga da li je radnja konkretnog kaznenog djela propisana alternativno. Međutim, ako se iz činjeničnog supstrata izreke na nesumnjiv način može zaključiti kojom od alternativno (jednom ili više njih) propisanih radnji je optuženi počinio kazneno djelo za koje se tereti, kao što je to u konkretnoj presudi slučaj, onda odsustvo pravnog opisa radnje počinjenja samo po sebi ne može učiniti izreku presude nerazumljivom, a još manje „proizvoljnom“, kako se to tvrdi u žalbi branitelja, pa stoga, po ocjeni ovog suda, izreka prvostupanske presude, kao i sama presuda, nije obuhvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U dijelu žalbenih prigovora koji se odnose na žalbeni osnov povrede Kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, navodi se skoro identična argumentacija, kako u žalbi branitelja O.M., tako i u žalbi koju je osobno izjavio optuženi A.T., a ona se u suštini svodi na tvrdnje da sve da je i utvrđeno da su optuženi počinili kaznenopravne radnje koje im se u dispozitivu optužnice stavljuju na teret, u tim radnjama se nisu ostvarila zakonska obilježja kaznenog djela za koja su oglašeni krivim, jer provedenim dokazima tužitelj nije dokazao da su uslijed tih radnji oštećeni „trpili velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja“. Suprotno ovakvim tvrdnjama branitelja M. i optuženog T., ovaj sud smatra da se već na temelju iskaza oštećenih L.S., S.P., B.P., A.P. i V.T. može nedvojbeno zaključiti da su radnje optuženih A.O. i A.T., koje su se ogledale u višekratnom premlaćivanju oštećenih, L.S. i po tri puta tijekom iste noći, što se ponavljalo ukupno više od pet puta, za vrijeme njegovog boravka u „skladištu“ u G.Z., oštećenog S.P., koji je u više navrata izvođen iz prostorija Osnovne škole u G.R., zajedno sa B.P., kada bi ih optuženi A.O. zajedno sa ostalim pripadnicima vojne policije „postavili u krug“ i udarali rukama i nogama čak i kada bi od udaraca pali na tlo, nakon čega ih je upravo optuženi O. prisiljavao da tuku jedan drugoga, što se ponavljalo skoro svaku drugu noć, dok nisu razmijenjeni, odnosno prebačeni u T., imale karakter nečovječnog postupanja, odnosno mučenja, fizičkog i psihičkog zlostavljanja, koje je kod oštećenih izazivalo velike patnje i poniženje.

Isti slučaj je i sa oštećenim V.T. koji je do detalja opisao metode zlostavljanja koje je prema njemu primjenjivao optuženi A.T., zajedno sa izvjesnim „Š.“ i „K.“, među kojim su se isticale batinjanje, zasijecanje nožem, ubadanje šilom i odsjecanje komada tkiva sa lijeve natkoljenice i prisiljavanje oštećenog da taj komadić svog tkiva pojede. O posljedicama koje je od toga imao oštećeni detaljno je svjedočio prof. dr. Z.C. tijekom iznošenja svog nalaza na glavnoj raspravi od 21.06.2013. godine, dovodeći u medicinskom smislu u nesumnjivu uzročno posljedičnu svezu radnje zlostavljanja koje je opisao oštećeni sa oziljcima nadenim prigodom pregleda oštećenog V.T..

Posljedice koje je na oštećene ostavilo ovakvo učestalo fizičko, a i psihičko zlostavljanje slikovito su opisali svjedoci koji su vidjeli oštećene nakon što su bili odvoden od strane optuženih „na saslušanje”, pa su tako svjedoci M.S.I i M.O., koji su bili zatočeni zajedno sa L.S., izjavili daje nakon što je L. doveden od A.O., bio tako pretučen „da je bio crn”, te da par dana poslije toga nije mogao hodati, bilo što jesti i piti, te da je tek uz njihovu pomoć mogao ustati do toaleta. Isto je potvrđio i svjedok N.B., koji je rekao da je L. vraćan pretučen sa izbijenim jednim ili dva zuba i sav „natečen od modrica”.

Na skoro identičan način su svjedoci M.Š., B.S.I i A.P., opisali u kakvom stanju su vidjeli oštećenog V.T., opisujući da je bio toliko pretučen da nije mogao hodati. Konačno, ako se nije radilo o nanošenju velikih patnji, kako to žele prikazati žalitelji, zašto bi oštećeni V.T., zbog neizdrživog premlaćivanja, komadom razbijene boce rezanjem vena, pokušao sebi oduzeti život, što je verificirano relevantnom medicinskom dokumentacijom, a o tome su pored oštećenog svjedočili i naprijed navedeni svjedoci.

Sve navedeno jasno ukazuje na zaključak da su oštećeni trpili jake patnje, jer kako bi se drugačije mogla opisati razina боли koju su uslijed premlaćivanja, ubadanja, zarezivanja ili u slučaju V.T. odsjecanja dijela tkiva, trpili oštećeni, zbog koje nisu mogli više dana hodati, jesti i piti, a niti ići na prisilno kopanje rovova, nego kao nanošenje velikih patnji povredjivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja, kako je biće tih kaznenih djela definirano člancima 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Stoga je krajnje neumjesna opaska branitelja M. i optuženog T. da se tu može govoriti o lakinim tjelesnim povredama, a da se u slučaju da se optuženim dokaže da su poduzeli kaznenopravne radnje za koje se teret može eventualno govoriti o zlostavljanju u službi, a nikako ratnom zločinu.

Uvažavajući trud branitelja M. da ovaj sud podsjeti na aktualnu praksu međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju (Haški sud), Suda Bosne i Hercegovine, kao i ovog suda u pojedinim predmetima ratnih zločina koji su pravomoćno okončani, ovaj sud smatra potpuno neprimjerenim svrđenje postupaka optuženog A.O. na eventualno „zlostavljanje u službi”, jer time na neizravan način priznaje da je optuženi tako doista postupao prema oštećenim L.S., S.P. i B.P., međutim, pri tomu potpuno zanemaruje kontekst u kojem su te radnje poduzete (rat), zbog kojeg njegove radnje poprimaju karakter kaznenog djela za koje je opravdano oglašen krivim prvostupanjskom presudom.

Jednako tako je neprihvatljivo dovođenje u pitanje postojanje tjelesnih povreda kod oštećenih, kao i njihovo svodenje na eventualne lake tjelesne povrede, samo zbog toga što oštećeni nisu bili u prilici o svojim patnjama u zatočeništvu pružiti adekvatnu medicinsku dokumentaciju, jer je to dijelom u izravnoj suprotnosti sa nalazom vještaka prof. dr. Z.C. u pogledu evidentnih tragova povrijeđivanja (ožiljaka) oštećenog V.T., kao i nalazom vještaka dr. P.G. u pogledu uzroka posttraumatskog stresnog poremećaja kod oštećenog L.S., koje je vještak definirao kao isključivu posljedicu psihičke i fizičke traume vezane za boravak u zatočeništvu u G.Z.. Kada se pri tomu ima u vidu kako su svjedoci, koji su u većini slučajeva i sami bili premlaćivani, opisali izgled i opće stanje oštećenih nakon što su „izvođeni” od strane optuženih, onda ono što su oni pretrpjeli zasigurno ne može biti definirano kao „povrede razine povremene ojađenosti, nelagode i ponuženja”, kako ih aktualnim stajalištima „Haškog tribunala” po tom pitanju u žalbi želi prikazati branitelj optuženog A.O., odnosno sam optuženi A.T..

Naprotiv, sveukupno ponašanje optuženih ima karakter nečovječnog postupanja, odnosno teškog zlostavljanja i mučenja oštećenih V.T., L.S., S.P. i B.P., koje je kod oštećenih, bez obzira što to premlaćivanje kod njih nije dovelo do trajnih i neizlječivih povreda (lomova, unakaženosti, invaliditet), svakako izazivalo velike fizičke i psihičke patnje, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, pravilno zaključio prvostupanjsku sud da su se u radnjama A.T., u pogledu oštećenog V.T., ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a u radnjama optuženog A.O. u odnosu na oštećene L.S., S.P. i BP. sva obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, tako da time nije povrijeđen kazneni zakon na štetu optuženih, u smislu članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano prigovara u žalbi branitelja O.M. i žalbi optuženog A.T..

U uskoj svezi sa iznesenim stajalištima ovog suda u pogledu osnovanosti žalbenih navoda vezanih uz prethodni žalbeni osnov je i pitanje osnovanosti žalbenih navoda kojim na skoro identičan način branitelj O.M. i optuženi A.T. pobijaju prvostupansku presudu u okviru žalbenog osnova „povrede Kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a., u svezi sa člankom 284. stavak 2. točka c. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine”, zasnivajući svoju argumentaciju na selektivnoj, ali detaljnoj analizi iskaza oštećenih V.T., L.S., S.P. i B.P., želeći takvim pristupom pokazati kako na temelju tih iskaza u stvari nije dokazano da su optuženi počinili kamena djela za koja su prvostupanjskom presudom oglašeni krivim, s tim što je branitelj M. ovaj žalbeni osnov obrazložio „isključivo opreza radi”.

Naime, ako se izuzmu ovakve tvrdnje optuženog A.T. i njegovog branitelja P.P. u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točki 1/1. izreke pobijane presude, koja se odnosi na oštećenog A.P., u povodu koje je ovaj sud optuženog A.T. oslobođio od optužbe, povodom čega će biti dati detaljni razlozi u kasnijem tijeku obrazloženja, očigledno je prema sadržaju ovog dijela obrazloženja da se u okviru ovog žalbenog osnova u stvari osporava pravilnost činjeničnog stanja na kojem je prvostupanjski sud utemeljio pobijanu presudu. Tako branitelj M. pogrešno tvrdi da nije dokazano da je optuženi A.O. počinio kameno djelo za koje je oglašen krivim, selektivno citirajući dijelove iskaza oštećenog L.S. koji je dao u istrazi od 25.03.2005. godine, dovodeći ih u kontekst koji bi odgovarao obrani optuženog. Međutim, takav pristup branitelja samo na prvi pogled stvara privid nekonzistentnosti takvog iskaza, jer nije interpretiran u cjelini i u svezi sa ostalim iskazima svjedoka, na temelju kojeg pristupa bi se sa sigurnošću izveo zaključak identičan onom koji je tim povodom izveo prvostupanjski sud.

U tom kontekstu je od velikog značaja iskaz oštećenog L.S. koji je dao tijekom glavne rasprave od 18.04.2013. godine, u kojem je na detaljan i uvjerljiv način opisao ono što mu se dešavalo za vrijeme zatočeništva u G.Z., osobito ističući slučajeve kada ga je izvodio optuženi A.O., opisujući do pojedinosti na koji način ga je zlostavljaо i koliko je to bilo učestalo, o čemu je i prvostupanjski sud dao detaljne razloge na strani 76., 77. i 78. obrazloženja pobijane presude, obrazlažući zašto je takav iskaz oštećenog prihvatio kao istinit i uvjerljiv.

Pokušaji branitelja da diskreditira oštećenog L.S. selektivnim citiranjem samo nekih dijelova njegovog iskaza, uz opasku da se navedeni oštećeni tek 2005. godine „sjetio da ga je netko zlostavljaо”, nije doveo u pitanje pravilnost činjenica koje je u tom dijelu utvrđio prvostupanjski sud, jer su takve navode oštećenog potvrdili i drugi svjedoci koji su bili zatočeni sa njim, a i sam

oštećeni L.S. je naveo imena drugih pripadnika Vojne policije koji su ga zlostavljali zajedno sa optuženim, tako da se inzistiranjem na tomu da je oštećenom zube polomio izvjesni F.Z.1 iz Z., a ne optuženi A.O., bezuspješno od strane branitelja želi iskaz oštećenog prikazati kao konfuzan i nelogičan.

Na veoma sličan način se u žalbi branitelj M. bavi iskazima oštećenog S.P., upoređujući pomno birane fragmente iskaza koji je oštećeni dao u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 15.02.2005. godine, sa onim što je istim povodom izjavio u istražnom spisu broj Kri.22/95, zaključujući da oštećeni „sada priča drugu priču“, te da je upitno da li je „neki A.“ koji ga je medu ostalim zlostavljaо, u stvari optuženi A.O., zanemarujući pri tomu da oštećeni S.P. niti u jednom od tih iskaza, uključujući i onaj dan na glavnoj raspravi od 09.05.2013. godine, nije dvojio oko toga da je upravo optuženi A.O. osoba koja ga je zajedno sa ostalim pripadnicima Vojne policije kontinuirano noću izvodila iz prostorija Osnovne škole u G.R., zajedno sa B.P., M.S.2 i D.M., nakon čega su bili pretučeni i prisiljavani da tuku jedan drugoga. U kojoj mjeri je oštećeni u kojem od tih iskaza detaljno opisao razmjere zlostavljanja, s obzirom na potpuno drugačiju metodologiju istraživanja, u vrijeme kada su ti iskazi prikupljeni, po ocjeni ovog suda, ničim ne umanjuje vjerodostojnost bilo kog od tih iskaza.

Konačno, ovaj sud ne vidi koji bi to motivi bili da oštećeni bezrazložno krivo tereti optuženog, pogotovo nakon što on nije jedini zatočenik koji je svjedočio o ponašanju optuženog, tako da je potpuno neutemeljena insinuacija branitelja da ga je na takvo svjedočenje naveo tužitelj.

Na identičan način se u žalbi branitelja M. analiziraju iskazi oštećenog B.P. dati u istražnom predmetu Osnovnog suda u Brčkom broj Ki.43/93 od 16.02.1994. godine, u istrazi kod Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj KTA-2/96 od 21.02.2005. godine, kao i njegov iskaz dat na glavnoj raspravi od 28.03.2012. godine, potencirajući iz njihovog sadržaja samo one fragmente koji bi prema stajalištu branitelja ukazivali na određene nedosljednosti u iskazu oštećenog, kako u pogledu toga tko ga je sve zlostavljaо, tako i u pogledu same uloge i identiteta optuženog A.O., aludirajući da se možda i nije radilo o optuženom, s obzirom na to da oštećeni B.P. u tim iskazima spominje „nekog A.“. Ovakav pristup branitelja je potpuno neprihvatljiv iz razloga što iskaze oštećenog B.P., na koje se poziva u žalbi, ne promatra u kakvom kontekstu su oni uzeti i na koji način je zabilježen iskaz oštećenog, jer se sadržaj tih iskaza, odnosno odgovora koje je oštećeni davao ovlaštenoj osobi koja ga je saslušavala, uvijek mora promatrati u kontekstu načina na koji je pitanje oštećenom postavljeno, pa tek onda davati ocjenu vjerodostojnosti sadržaja datog odgovora i dovoditi ga u korelaciju sa onim što je oštećeni B.P. izjavio tijekom glavne rasprave. U tom kontekstu nije realno očekivati da će oštećeni u tako velikom vremenskom razmaku povodom istog događaja dati do detalja identične odgovore, tako da nepreciznosti koje u žalbi potencira branitelj ni na koji način ne dovode u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenog, pogotovu ako se ima u vidu da su točnost onoga što je oštećeni B.P. izjavio potvrđili i drugi svjedoci koji su te prilike bili zatočeni sa njim u Osnovnoj školi u G.R.. U prvom redu tu se misli na oštećenog S.P. koji je u skoro svim slučajevima izvođenja i zlostavljanja oštećenog B.P. izvođen zajedno sa njim, kada bi ih nakon što ih pretuku vojni policijski, među kojima je bio i optuženi, optuženi A.O. osobno prisiljavao da se međusobno udaraju.

U takvim okolnostima se argumentacijom koju u žalbi navodi branitelj, ne može uspješno dovoditi u pitanje stvarni identitet osobe koja je zlostavljala oštećenog B.P. samo na

temelju činjenice da ga je u ranijim iskazima identificirao kao „neki A.“, ako se ima na umu da je u kasnijim iskazima datim u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i na glavnoj raspravi pred prvostupanjskim sudom oštećeni sa sigurnošću potvrdio da je optuženi A.O. upravo ta osoba koja ga je zlostavljava zajedno sa ostalim djelatnicima Vojne policije, koji su u to vrijeme nesporno osiguravali zatočenike smještene u Osnovnoj školi u G.R., za sve vrijeme njegovog boravka u zatočeništvu. Stoga ovaj sud smatra potpuno neprikladnom i neargumentiranom tvrdnju branitelja „da se brižljivom analizom navedene tri izjave može utvrditi da je ovaj svjedok najvjerojatnije instruiran od strane inspektora B.S.2 i postupajućeg tužitelja“.

U nastavku ovog žalbenog osnova branitelj ponovno inzistira na tomu da se u radnjama optuženog, sve i da se utvrdi da ih je poduzeo, nisu stekla zakonska obilježja kaznenog djela iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, jer oštećeni nisu pružili adekvatnu medicinsku dokumentaciju koja bi potvrđivala navode iz njihovih iskaza da su pretrpjeli povrede koje bi po svojoj vrsti i kvalifikaciji predstavljale mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velikih patnji i povrede tjelesnog integriteta i zdravlja. Imajući u vidu da je ovaj sud već u ranijem tijeku obrazloženja dao odgovarajuće razloge u povodu istih ili sličnih prigovora branitelja isticanih po raniye elaboriranim žalbenim osnovima, ovom prigodom treba još samo dodati da oštećeni nisu niti bili obvezni dostaviti bilo kakvu dokumentaciju, tako da se samo zbog činjenice da ta dokumentacija nije uvrštena u dokazni materijal ne može dovesti u pitanje pravilnost činjeničnog stanja koje se odnosi na obilježja bića kaznenog djela iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje je prvostupanjski sud optuženog A.O. oglasio krivim.

Na potpuno istoj argumentaciji, kao i metodološkom pristupu u analizi provedenih dokaza, u prvom redu iskaza oštećenog V.T., temelji se i sadržaj obrazloženja žalbenog osnova „povrede Kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a., u svezi s člankom 284. stavak točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, koji u žalbi koju je osobno izjavio navodi optuženi A.T., a sve to u cilju kako bi oštećenog V.T. predstavio kao apsolutno nevjerodostojnjog svjedoka, čijem svjedočenju se ne može pokloniti vjera, jer se radi o „profesionalnom svjedoku“, koji se pojavljuje i u drugim predmetima ratnih zločina. Iznesene tvrdnje optuženog u tom pravcu se ne mogu prihvati iz razloga što se u njima inzistira na detaljima koje je oštećeni navodio u različitim iskazima, koji po ocjeni ovoga suda nisu od presudnog značaja za pravilno utvrđivanje odlučnih činjenica u pogledu ponašanja optuženog prema oštećenom V.T. za vrijeme dok je bio zatočen u Pritvorskoj jedinici Vojne policije na lokalitetu „O.“.

Tako se optuženi A.T. detaljno bavi uporednom analizom samo određenih fragmenata iskaza oštećenog V.T. datih 18.08.1992. godine i 24.11.2004. godine, uporno zanemarujući njegov iskaz sa glavne rasprave od 30.11.2012. godine i 18.04.2013. godine, kao i sva pojašnjenja tog svog iskaza koje je dao na glavnoj raspravi od 02.07.2014. godine i 15.09.2014. godine i u kojim je upravo otklonio sve dvojbe oko onih, navodno spornih detalja, na kojim u žalbi uporno inzistira optuženi A.T.. Nadalje komparirajući selektivno odabrane segmente iskaza oštećenog sa relevantnom medicinskom dokumentacijom koju su prigodom vještačenja i izrade nalaza koristili vještaci prof. dr. Z.C. i dr. P.G., optuženi pokušava unijeti dodatnu konfuziju u iskaz oštećenog i prikazati ga kao nekredibilnog svjedoka kojem se ne može vjerovati. Međutim, istodobno optuženi A.T. zanemaruje da su upravo navedeni vještaci, u prvom redu prof.dr. Z.C., specijalist sudske medicine i patologije iz T., na temelju dijela te dokumentacije i pregleda oštećenog potvrdio da se svi tragovi na tijelu oštećenog (ožiljci) mogu dovesti u svezu sa povredama o kojim je svjedočio,

uključujući „zarezivanje kože na vratu i drugim dijelovima tijela, kao odsjecanje dijela tkiva sa lijeve natkoljenice”, koje povrede tvrdi da mu je u zatočeništvu nanosio optuženi A.T..

Nepotrebno optuženi T. uporno potencira dio medicinske dokumentacije sa VMA i UMC-Beograd kao i RTG snimke na kojim vještak C. nije uočio koštanih trauma (prijeloma) niti kosti lica, rebarnog luka, lijeve ruke ili nogu, na taj način pokušavajući oštećenog prikazati kao svjedoka koji ne govori istinu, međutim, tu valja imati na umu i specifičan način izražavanja (vokabular) oštećenog koji u kontekstu premlaćivanja od strane drugih pripadnika vojske (HOS-a), koristi termin „polomili me... ili polomili arkadu”, što u medicinskom smislu istodobno nije sinonim za prijelom, odnosno frakturu koštanog tkiva, nego takvu vrstu povreda na tim dijelovima tijela koje privremeno čine taj dio tijela nefunkcionalnim, ali istodobno ne zahtjeva imobiliziranje, a niti ostavlja trajne posljedice na koštanom tkivu, koje bi kasnije mogle biti dijagnosticirane i na bazi RTG snimka medicinski verificirane.

Jednako tako okolnost da u pojedinim nalazima nisu medicinski verificirane određene povrede o kojim je oštećeni svjedočio i koje je u svom nalazu potvrdio vještak C., ničim ne dovodi u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenog zbog toga što je dio te medicinske dokumentacije oštećeni dobio u povodu drugih medicinskih problema koji nužno ne moraju biti u izravnoj svezi sa fizičkim zlostavljanjem tijekom zatočeništva, tako da na to očito onaj tko je obavljao njegov pregled nije obraćao posebnu pozornost.

Nepotrebno se u nastavku obrazlaganja ovog žalbenog osnova optuženi T. bavi citiranjem pojedinih stajališta ovog suda i drugim kaznenim predmetima ratnog zločina, koji tako izvučeni iz konteksta stvaraju privid da se odlukom prvostupanjskog suda da optuženog oglaši krivim, odstupilo od općeprihvaćenih standarda dokazivanja, a da pri tomu zanemaruje da se odluka o krivnji optuženog, u pogledu kaznenopravnih radnji koje se odnose na oštećenog V.T. (točka 1/2. izreke) ne temelji isključivo na tako „nepouzdanom” iskazu oštećenog, nego da su takve njegove navode potvrđili svjedoci A.P., M.Š., B.S.I., Z.D. i N.K., koji su na veoma upečatljiv način svjedočili kako su i sami bili zlostavljeni tijekom zatočeništva u prostorijama „Šumarije” na O.. Svi su se oni u svom svjedočenju prisjetili i zatočenika V.T. kojeg su vidali tako pretučenog da je jedva hodao i da mu je glava bila „sva natečena”, a svjedok Z.D. je potvrdio da su on i V.T. jedne večeri izvedeni i prisiljeni da se svuku, kojom prigodom su njemu gasili cigarete po stražnjici, a V.T. su odsjekli dio tkiva sa butine, potvrđujući da je medu ljudima koji su ih to veće zlostavljeni sigurno bio i optuženi A.T..

U takvim okolnostima kada se odluka prvostupanjskog suda očito ne temelji isključivo na iskazu oštećenog, nego i na iskazima svjedoka koji su bili zatočeni zajedno sa oštećenim, te da su povrede koje je zadobio tijekom zatočenja kojemu je, pored ostalih, nonio i optuženi A.T., medicinski verificirane kako od vještaka prof. dr. Z.C., tako i od vještaka neuropsihijatra dr. P.G., koji je sa sigurnošću potvrdio da je PTSP dijagnosticiran kod oštećenog V.T. posljedica teških fizičkih i psihičkih trauma iz rata i zatočeništva, onda je sasvim izvjesno da je zaključak prvostupanjskog suda da je optuženi A.T. počinio kazneno djelo za koje se tereti, na štetu oštećenog V.T., u okvirima prihvaćene prakse ovog suda u pogledu standarda dokazivanja u predmetima ratnih zločina.

U okviru žalbenog osnova „povrede kaznenog zakona“ branitelj O. M. ističe da je u slučaju kaznenopravnih radnji koje se optuženom A.O. stavljuju na teret u točki 11/1. do 3. izreke pobjjane presude, prvostupanjski sud pogrešno prihvatio pravnu kvalifikaciju tih radnji kao suizvрšilaštvo u smislu članka 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, „a da na optužnici nema drugih suizvрšitelja“, što po njegovom mišljenju ukazuje na površnost provedene istrage. Ovakvi prigovori branitelja nemaju uporišta u odredbi članka 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, kao niti u činjenicama utvrđenim tijekom prvostupanjskog postupka. Naime, navedenom zakonskom odredbom je utvrđeno da suizvрšilaštvo postoji ako je više osoba sudjelovalo u počinjenju nekog kaznenog djela ili na drugi način zajednički počinilo kameni djelo. Na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka prvostupanjski sud je sa sigurnošću utvrdio da su u počinjenju kaznenog djela, osim optuženog A.O., sudjelovali i drugi pripadnici Vojne policije koji su osiguravali zgradu Osnovne škole u G.R., odnosno skladište građevinskog materijala u kojem su bili smješteni zatočenici u G.Z.. U činjeničnom supstratu točke 11/1. do 3. izreke pobjjane presude se navode imena nekih od tih počinitelja, njihovi nadimci (D., Č., F.) ili se pak oni označavaju kao NN počinitelji, jer na temelju iskaza oštećenih i saslušanih svjedoka nije bilo moguće na pouzdan način utvrditi njihov identitet, međutim, sasvim je izvjesno da su oštećeni L.S., S.P. i B.P., uključujući i neke od saslušanih svjedoka, bili kontinuirano zlostavljeni od strane tih djelatnika Vojne policije, uključujući i optuženog A.O.. U takvima okolnostima činjenica da protiv tih počinitelja nije podignuta optužnica, odnosno da u dispozitivu kaznenopravnih radnji za koje se optuženi tereti nije na precizan način naveden identitet osoba koje su zajedno sa optuženim zlostavljeni oštećene, ne isključuje mogućnost da se kaznenopravne radnje za koje je optuženi A.O. u točkama 11/1. do 3. oglašen krivim, pravno kvalificiraju kao suizvрšiteljstvo u počinjenju kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi s člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Jednako tako ne mogu se prihvati žalbeni prigovori branitelja M. koji se tiču tvrdnji da činjenični opis radnji počinjenja „nema konkretizacije opisa djela niti individualizacije krivice“, tako da se po njegovom mišljenju „jedan te isti udarac kojeg su zadobili oštećeni S.P. i B.P. može pripisati svakoj od osoba koja je sudjelovala u navodnom zlostavljanju oštećenih“, o čemu govori činjenica da se navedeni oštećeni pojavljuju „u optužnici kod G.H.“. Ovakve tvrdnje branitelja nisu prihvatljive iz razloga što su radnje koje predstavljaju obilježje kaznenog djela, a koje se optuženom A.O. stavljuju na teret u odnosu na oštećene S.P. i B.P., detaljno opisane u točkama 11/2. i 3. i iz njih se sa sigurnošću može utvrditi na koji način je to optuženi zlostavljao oštećene, odnosno u čemu se ogleda „njegovo sudjelovanje“ u radnji počinjenja kaznenog djela za koje je oglašen krivim. Činjenica da su istodobno i drugi poznati ili nepoznati sudionici u premlaćivanju oštećenih sudjelovali u radnji počinjenja, ni na koji način ne dovodi u pitanje da je i sam optuženi zajedno sa njima, rukama i nogama, zadavao udarce oštećenim, tako da je iz takvog činjeničnog supstrata krivnja optuženog u dovoljnoj mjeri individualizirana da se njegove radnje mogu samostalno vrednovati u odnosu na iste te radnje drugih supočinitelja.

Nadalje se žalbom branitelja M. neosnovano dovodi u pitanje svojstvo oštećenih L.S., S.P. i B.P., tvrdnjama da su sva trojica bili vojnici, tako da u činjeničnom opisu radnje počinjenja nije bilo moguće navesti da se radi o civilnim osobama, jer je to po mišljenju branitelja dovelo do pogrešne primjene tzv. „blanketne norme“ koja se odnosi na povredu međunarodnog humanitarnog prava. Ovakve tvrdnje branitelja nemaju uporišta u utvrđenom činjeničnom stanju iz kojeg je razvidno da su navedeni oštećeni istina bili vojno organizirani i kod sebe prije napada na Mjesnu zajednicu B.2 imali naoružanje, međutim, u vrijeme zarobljavanja od 15.09.1992.

godine, oštećeni kod sebe nisu imali naoružanje niti su pružali aktivan oružani otpor, nego su se nakon kraćeg skrivanja već sutradan predali pripadnicima 108. brigade. U takvim okolnostima oštećeni se ne mogu smatrati ratnim zarobljenicima, u smislu članka 43. Dopunskog protokola IV Ženevske konvencije, tako da se na njih u pogledu relevantnih normi međunarodnog humanitarnog prava primjenjuju odredbe članka 4. Dopunskog protokola iz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanog sukoba (Protokol II), kako je to pravilno u obrazloženju pobijane presude (stranica 78. do 81.) zaključio prvostupanjski sud.

Kada je u pitanju žalbeni osnov „pogrešno utvrđeno činjenično stanje“ iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na identičan način se u žalbama optuženog A.T. i branitelja optuženog A.O. u pogledu ovog osnova ističe „da je prvostupanjski sud iz utvrđenog činjeničnog stanja izveo pogrešan zaključak u pogledu odlučnih činjenica koje se odnose na to šta predstavlja radnju mučenja ili nanošenja velikih patnji, te umjesto da doneše oslobođajuću presudu, jer se u radnjama optuženih nisu ostvarila bitna obilježja kaznenih djela iz članka 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, optuženim su izrečene osuđujuće presude“. Iako je ovako koncipiran žalbeni osnov, zbog svega što je ranije rečeno u povodu zlostavljanja oštećenih i nanošenja velikih patnji, već na prvi pogled istaknut „forme radi“, ovaj sud smatra da u povodu takvog žalbenog prigovora ipak valja naglasiti da se zaključak prvostupanjskog suda o postojanju kaznenih djela, kao i krivice optuženih A.T. i A.O., izuzev kaznenopravnih radnji opisanih u točki 1/1. izreke pobijane presude, temelji na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, koje je rezultat svestrane ocjene svih dokaza predloženih i provedenih, kako od strane tužitelja, tako i od strane branitelja optuženih. Imajući u vidu da je prvostupanjski sud provedene dokaze cijenio u svemu u skladu s člankom 281. stavak 2. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, navodeći u obrazloženju zašto je svaki od pojedinih dokaza prihvatio kao relevantan, odnosno zašto pojedinim od dokaza nije mogao pokloniti vjeru, onda se sa sigurnošću može reći da se zaključak prvostupanjskog suda, da radnje koje se optuženim stavljuju na teret imaju karakter „radnji mučenja ili nanošenja velikih patnji“, temelji na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, zbog čega su se u njima stekla sva zakonska obilježja kaznenih djela iz članka 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, tako da u konkretnom slučaju, osim u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točki I/ 1., koja se odnosi na oštećenog A.P., nije bilo osnova za donošenje oslobođajuće presude, kako u slučaju optuženog A.T., tako i u slučaju optuženog A.O..

Na identičan način se žalbom optuženog A.T., kao i žalbom branitelja optuženog A.O. pokušava dovesti u pitanje pravilnost prvostupanske presude tvrdnjama da je činjenično stanje na kojem se zasniva ta presuda pogrešno utvrđeno, u smislu članka 299. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno da su i optuženi A.T., a i branitelj optuženog A.O. nakon okončanja prvostupanjskog postupka došli u posjed novih činjenica i dokaza čije izvođenje predlažu pred drugostupanjskim sudom, a koji se odnose na medicinsku dokumentaciju oštećenog V.T., odnosno iskaze oštećenih S.P. i B.P. iz kaznenih istražnih predmeta broj Kri. 22/95 i Ki.43/93, do kojih su kao dokaznog materijala u kaznenom predmetu protiv optuženog G.H., došli naknadno iz čega branitelj M. zaključuje da je očigledno da su ti dokazi od strane Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine namjerno skrivani.

Ovakve tvrdnje optuženog A.T. i branitelja optuženog A.O. su potpuno neprihvatljive iz razloga što se u sklopu ovog žalbenog osnova samo paušalno predlažu izvođenje „novih dokaza“,

koji navodno nisu bili dostupni optuženim i njihovim braniteljima zbog toga što su „skrivani“ od prvostupanjskog suda i tužiteljstva, iako se iz sadržajne analize tih dokaza, koje su optuženi T. i branitelj M. detaljno iznijeli u obrazloženju svojih žalbi, sa sigurnošću može zaključiti da se ne radi o bilo kakvim novina dokazima, a niti o dokazima koji bi prema svom sadržaju na bilo koji način mogli bitno utjecati na činjenično stanje utvrđeno tijekom prvostupanjskog postupka. Osim toga, indikativno je da se radi o dokazima do kojih su žalitelji navodno došli u kaznenom predmetu protiv optuženog G.H., pa se opravdano postavlja pitanje da li su točne tvrdnje branitelja M. da je tek u fazi izjavljivanja žalbe došao u posjed tih novih dokaza, ako se ima na umu da je kameni postupak protiv optuženih G.H. i N.H. pred prvostupanjskim sudom vođen uporedo sa ovim kaznenim postupkom, što nesumnjivo ukazuje da je branitelj mogao imati te dokaze i u vrijeme kada je podnescima Osnovnom суду Brčko distrikta Bosne i Hercegovine inzistirao na pribavljanju kaznenih istražnih spisa broj Kri. 22/95 i Ki.43/93.

U okolnostima kada optuženi A.T. u izjavljenoj žalbi ne navodi šta bi se to u činjeničnom smislu promijenilo u slučaju da se u dokazni materijal uvrste otpusne liste Opće bolnice Brčko za oštećenog V. T. od 05.09.1992. godine i uputnica Opće bolnice Brčko od 02.09.1992. godine, odnosno na koji način bi se njihov sadržaj mogao manifestirati u njegovu korist, ovaj sud smatra da su žalbeni prigovori optuženog A.T. vezani za tu medicinsku dokumentaciju, kao i prigovori branitelja optuženog A.O. vezani za pravovremenu dostupnost i relevantnost iskaza iz istrage oštećenih S.P. i B.P., potpuno neosnovani, tako da se, po ocjeni ovog suda, samo zbog tih okolnosti prvostupanska presuda ne temelji na nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, u smislu članka 299. stavak 2. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano tvrdi u njihovim žalbama.

Kada je u pitanju žalba branitelja optuženog A.T. - odvjetnika P.P. iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u uvodu te žalbe se navodi da prvostupansku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 296. stavak 1. točka 1., u svezi s člankom 297. stavak 1. točka d. i člankom 297. stavak 2. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 296. stavak 1. točka c., povrede kaznenog zakona, opet iz članka 296. stavak 1. točka c., te zbog odluke o kazni iz članka 296. stavak 1. točka d. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, u obrazloženju navedenih žalbenih razloga, izuzev onog dijela koji se odnosi na oštećenog A.P., odnosno na kaznenopravne radnje za koje je optuženi A.T. oglašen krivim u točki 1/1. izreke pobijane presude, branitelj se bavi detaljnom komparativnom analizom iskaza koje je oštećeni V.T. dao na zapisnik Stanice javne bezbjednosti Brčko, broj 12-03/02-23057/94 od 02.06.1994. godine, na zapisnik kod istražnog suca Osnovnog suda u Brčkom od 18.08.1995. godine i na zapisnik u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 24.11.2004. godine, pokušavajući prikazati oštećenog kao nepouzdano svjedoka koji u početku nije spominjao optuženog A.T., kao osobu koja ga je zlostavljala, da bi u kasnijim iskazima spomenuo i njegovo ime. Baveći se interpretiranjem navedenih iskaza oštećenog i stavljući pomno birane segmente tih iskaza u takav medusobni odnos da oni jedan drugog isključuju, branitelj optuženog potpuno zanemaruje iskaze oštećenog V.T. koje je dao tijekom glavne rasprave od 30.11.2012. godine, 18.04.2013. godine, 02.07.2014. godine i 15.09.2014. godine, u kojim je detaljno opisao na koji način i tko ga je sve zlostavljao tijekom njegovog boravka u zatočeništvu u S.R.-O., ujedno pojašnjavajući sve te navodne nedosljednosti u svojim iskazima koje je davao različitim ovlaštenim službenim osobama nakon razmjene i izlaska iz zatočeništva. Oštećeni je upravo tijekom unakrsnog ispitivanja od strane branitelja P.P., koji je uz odobrenje suda tijekom tog unakrsnog

ispitivanja koristio upravo zapisnike čiji sadržaj prepričava u izjavljenoj žalbi, detaljno i u četiri navrata pojasnio na koji način ga je upravo optuženi A.T. zlostavljao, ne skrivajući da su ga iste prilike premlaćivali i G.H., M.P., M.M. zv. „Ž.”, njegov susjed R.L ili P., O.Č., kao i drugi njemu nepoznati ljudi koji su dolazili sa optuženim A.T.. Takav iskaz oštećenog V.T. sud je prihvatio u cijelosti kao istinit dajući odgovarajuće razloge za takvu svoju odluku, koji u potpunosti podržava i ovaj sud, tako da se ne mogu prihvativi kao argumentirani žalbeni navodi branitelja optuženog da optuženi A.T. nije nikoga udarao pesnicama ili nogama, a niti je bio vješt u baratanju nožem, pa da u slučaju oštećenog V.T. optuženi A.T. ne može odgovarati za eventualne radnje mučenja i zlostavljanja koje su prema oštećenom V.T. počinili drugi.

U uskoj svezi sa naprijed iznesenim prigovorima su i tvrdnje branitelja da je optuženi A.T. u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točki 1/2. izreke pobijane presude, oglašen krivim da je kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, počinio kao suizvрšitelj, u smislu članka 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a da na temelju provedenih dokaza nije utvrđeno da postoje niti objektivne pretpostavke za postojanje suizvрšiteljstva, elaborirajući koji su to bitni elementi u pravno teoretskom smislu, koji jedna radnja mora sadržati da bi se smatrala suizvрšiteljskom radnjom. Međutim, kod iznošenja ovakvih svojih tvrdnji branitelj zanemaruje da niti u jednom slučaju zlostavljanja oštećenog V.T. nije sudjelovao isključivo A.T., nego da su tu u pravilu bili i drugi „pripadnici vojske“ koji su dolazili sa optuženim A.T., a čija imena je oštećeni u svom iskazu naveo, opisujući na koji način su ga oni zlostavljali. U takvim okolnostima može se zaključiti da je optuženi A.T. samo jedan od počinitelja koji je poduzimao radnje koje ulaze u sferu kršenja pravila međunarodnog humanitarnog prava, koje je oštećeni V.T. jasno opisao i koje su navedene u činjeničnom supstratu točke 1/2. izreke prvostupanske presude, tako da je pravilno postupio prvostupanski sud kada je optuženog oglašio krivim da je kao suizvрšitelj, u smislu članka 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Ovina se ni na koji način optuženom na teret ne stavljuju bilo čije radnje, jer tako što suizvрšilaštvo niti ne podrazumijeva, naprotiv u konkretnom slučaju optuženi A.T. je oglašen krivim isključivo u pogledu kaznenopravnih radnji za koje je tijekom prvostupanjskog postupka nedvojbeno utvrđeno da ih je na štetu V.T. poduzeo upravo on, a da li će za zlostavljanje oštećenog biti gonjeni i ostali počinitelji o kojim je on govorio u svom iskazu nije ono čime bi se ovaj sud trebao baviti u ovom kaznenom predmetu.

Nadalje se u žalbi branitelja tvrdi da prvostupanski sud „uopće nije cijenio ponašanje i karakter svjedoka V.T.“, potkrepljujući takve tvrdnje činjenicom da prvostupanski sud, prigodom utvrđivanja odlučnih činjenica, nije uzeo u razmatranje iskaze svjedoka N.M., I.P. i M.B., osobito potencirajući da je oštećeni V.T. svojedobno izjavio da su mu upravo djelatnici policije I.P. i M.B. nudili navodno iznos od 25.000,00 eura, pod uvjetom da ne svjedoči u predmetima vezanim za ratne zločine, zbog čega je i vođen interni postupak u policiji, ali da nije utvrđeno da se ovaj događaj desio, očito aludirajući da je oštećeni V.T. osoba sklona iznošenju neistine. Međutim, kako prvostupanski sud iskaze ovih svjedoka nije smatrao relevantnim, branitelj smatra da na taj način prvostupanski sud nije na jednak način tretirao dokaze tužitelja i dokaze obrane.

Do ovakvog zaključka kakav u žalbi iznosi branitelj optuženog A.T., ovaj sud nije mogao doći na temelju analize obrazloženja prvostupanske presude, naprotiv, ako se imaju u vidu razlozi prvostupanjskog suda u tom dijelu, nesumnjivo se može zaključiti da je prvostupanski sud na jednak način tretirao, kako dokaze koje je predložio tužitelj, tako i dokaze koje je tijekom

prvostupanjskog postupka predložio optuženi A.T. i njegov branitelj P.P., te da je sa jednakom pažnjom proveo ocjenu svih tih dokaza, u skladu sa člankom 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali da je svoje opredjeljenje koji će od tih dokaza prihvatići, odnosno na kojem od njih utvrditi odlučne činjenice važne za presuđenje u ovom kaznenom predmetu, utemeljio isključivo na sadržaju tih dokaza, odnosno u kojoj mjeri je njihov sadržaj bio relevantan za ono što se optuženom A.T. stavlja na teret u činjeničnom supstratu točke 1/2. izreke prvostupanske presude. U tom kontekstu su i po ocjeni ovog suda apsolutno irrelevantni iskazi svjedoka N.M., kao i I.P. i M.B., jer se u njima uopće ne tretira niti jedna okolnost koja je predmet onoga što se optuženom A.T. stavlja na teret, a o ponašanju oštećenog i njegovom karakteru s aspekta vjerodostojnosti njegovog iskaza konačno mišljenje je mogao dati isključivo prvostupanjski sud. Osobna iskustva svjedoka obrane u međusobnoj komunikaciji sa oštećenim V.T. datirana dvadesetak godina poslije, koja nemaju izravne veze sa njegovim zatočeništвом iz 1992. godine, ne mogu biti relevantna za ocjenu istinitosti onoga o čemu je svjedočio u pogledu onoga što se dešavalо tijekom zatočeništva u ratu, tako da ovaj sud u cijelosti podržava stajališta prvostupanjskog suda u pogledu vjerodostojnosti iskaza oštećenog V.T., pa je sve žalbene navode branitelja P.P. u pogledu nekredibilnosti oštećenog V.T. kao svjedoka valjalo odbiti kao neosnovane, a u tom kontekstu i njegove tvrdnje da je u tretmanu dokaza tužitelja i obrane sud postupao suprotno članku 14. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju žalba M.V.-P., predstavnika oštećenog (pokojnog A. P.), valja naglasiti da je u uvodu žalbe navedeno da prvostupansku presudu pobija zbog odluke o imovinsko pravnom zahtjevu, međutim, u obrazloženju te žalbe se podnositeljica ničim ne dotiče na koji način osporava odluku prvostupanjskog suda o imovinsko pravnom zahtjevu, s obzirom na to da je prvostupanjski sud, u skladu sa člankom 198. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećenog A.P. sa odštetnim zahtjevom uputio na parnicu. Ovakva odluka prvostupanjskog suda u pogledu oštećenog A.P. je bila opravdana i na zakonu zasnovana zbog toga što oštećeni A.P. u toku prvostupanjskog postupka nije definirao visinu svog odštetnog zahtjeva, tako da prvostupanjski sud drugačiju odluku nije niti mogao donijeti. O visini tog odštetnog zahtjeva sada pokojnog oštećenog A.P. u svojoj žalbi se preciznije ne izjašnjava niti žaliteljica M.V.-P., nego se u preovladajućem dijelu žalbe bavi visinom izrečene kazne optuženim, tvrdeći da one kao takve ne mogu biti nikakva satisfakcija oštećenim. U takvim okolnostima je očigledno da je podnositeljica takvim obrazloženjem žalbe izašla izvan okvira žalbenih osnova u smislu članka 293. Zakona o kamenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, iz kojih oštećeni može pobijati prvostupansku presudu, tako da se ovaj sud u preostalom dijelu obrazloženja ove presude nije bavio tim žalbenim navodima, s obzirom na to da se, sa aspektom zakonske mogućnosti pobijanja prvostupanske presude od strane oštećenog, radi o nedopuštenom žalbenom osnovu.

Za razliku od svega do sada iznesenog u obrazloženju ove presude, u pogledu neosnovanosti žalbe branitelja optuženog A.O., predstavnika oštećenog A.P., kao i preovladajućeg dijela žalbe optuženog A.T. i njegovog branitelja P.P., odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osnovano se žalbom optuženog A.T. i njegovog branitelja ukazuje da je prvostupanjski sud na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka izveo pogrešan zaključak da je dokazano da je optuženi A.T., radnjama opisanim u točki 1/1. izreke prvostupanske presude, na štetu oštećenog A.P., počinio kao suizvрšilac kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Naime, odluku da optuženog A.T. ogasi krivim za kaznenopravne radnje

opisane u točki 1/1. izreke prvostupanske presude, sud je zasnovao na iskazu oštećenog A.P., koji je prvostupanski sud prihvatio u cijelosti, međutim, analizom sadržaja tog iskaza datog tijekom glavne rasprave od 30.11.2012. godine i 18.04.2013. godine, ovaj sud nije mogao zaključiti da takav iskaz u činjeničnom smislu daje dovoljno osnova za zaključak koji je izveo prvostupanski sud u pogledu krivice optuženog A.T.. Na ovu okolnost se opravdano ukazuje, kako u žalbi branitelja P.P., tako i u žalbi samog optuženog A.T., u kojoj se osim toga inzistira i na iskaz svjedoka Z.D., kojeg je prvostupanski sud također prihvatio, a na temelju kojeg jednako tako nije bilo moguće pouzdano zaključiti da je optuženi na bilo koji način zlostavljao oštećenog A.P..

Ovdje posebno treba istaknuti iskaze oštećenog A.P. koje je dao na naprijed pomenutim glavnim raspravama u kojima je on na izravan upit optuženog bio izričit da ga za vrijeme boravka u zatočeništvu u „O.“ A.T. nije nikad udario, koji sadržaj je i prvostupanski sud na strani 16. obrazloženja pobijane presude interpretirao. Osim toga, svjedok Z.D. je u svom iskazu na glavnoj raspravi od 17.07.2013. godine također potvrdio da optuženi A.T. „nije dirao A.P.“. Unatoč činjenici da je oštećeni A.P. bio izričit u tvrdnjama da optuženi A.T. prema njemu nije primjenjivao nikakve metode mučenja ili zlostavljanja, prvostupanski sud je, prihvatajući kao vjerodostojan takav iskaz oštećenog, ipak zaključio da je optuženi radnjama opisanim u točki 1/1. izreke prvostupanske presude, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, ne navodeći prihvatljivu argumentaciju na kojoj temelji takav svoj zaključak. Kako se žalbom optuženog i njegovog branitelja na tu okolnost osnovano ukazuje, ovaj sud je uvažavajući njihove žalbe samo u tom dijelu, preinačio prvostupansku presudu na način da je optuženog A.T., u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točki 1/1. izreke prvostupanske presude, na štetu oštećenog A.P., temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobođio od optužbe da bi tim radnjama počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Ovakva odluka ovog suda počazi od toga da na temelju bilo kog dokaza provedenog tijekom prvostupanskog postupka, uključujući i iskaze oštećenog A.P. koje je dao u istrazi od 10.11.2004. godine i 26.09.2011. godine, nije bilo moguće pouzdano zaključiti da je optuženi A.T. poduzeo radnje koje mu se točkom 1/1. izreke prvostupanske presude stavljuju na teret, a time niti počinio kamođno djelo za koje je pobijanom presudom oglašen krivim. Naime, za ovaj sud nije upitno da je oštećeni A.P. kao civil bio zatočen na lokaciji šumskog gazdinstva u O. u periodu od 06.05. do 29.06.1992. godine, te da je bio za to vrijeme izložen teškom fizičkom zlostavljanju i premlaćivanju, zbog čega mu je izvjesno teško narušeno zdravlje, te da su mu tom prigodom nanošene teške fizičke i psihičke patnje, međutim, tijekom prvostupanskog postupka nije proveden nijedan dokaz koji bi ukazivao da je prema njemu te radnje poduzimao optuženi A.T., naprotiv, u svom iskazu je pomenuo situaciju u kojoj mu je optuženi pomogao i možda spasio život onemogućavajući izvjesnog „Š.“ da puca u njega. Što se tiče samog događaja koji je oštećeni A.P. opisao, a tiče se situacije u kojoj je optuženi A.T. bacio oštećenom bombu pod noge, koja inače nije bila podobna za aktiviranje, ovaj sud smatra da takav postupak optuženog, u situaciji kada je oštećeni potvrdio da ga optuženi tom prigodom nije fizički zlostavlja, nije dovoljan da bi se samo na temelju tog događaja moglo zaključiti da optuženi počinio kazneno djelo koje mu se optužnicom stavljalio na teret.

S obzirom na to da je optuženi A.T. ovom presudom oslobođen od optužbe u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točki izreke prvostupanske presude, a oglašen krivim da je

radnjama opisanim u izreci osuđujućeg dijela ove presude, na štetu oštećenog V.T., počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144., u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, ovaj sud ga je zbog počinjenja tog kaznenog djela, uz primjenu članaka 4., 33., 38., 41., 42. stavak točka 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osudio na kaznu zatvora u trajanju od (jedne) godine i 4 (četiri) mjeseca. Ovaj sud smatra da je tako izrečena kazna zatvora u potpunosti adekvatna težini kaznenog djela za koje je oglašen krivim, svim okolnostima njegovog počinjenja, kao i njegovim osobnim i obiteljskim prilikama, te da će se upravo tako izrečenom kaznom u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 5. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Ovaj sud je zaključio da je tako izrečena kazna primjerena od one koju mu je u prvostupanjskoj presudi za to djelo utvrdio prvostupanjski sud.

Temeljem članka 188. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud je optuženog A.T. obvezao da na ime troškova kaznenog postupka plati iznos od 573,00 KM, te paušal u iznosu od 200,00 KM, koji iznos se odnosi na troškove kaznenog postupka vezane za osuđujući dio ove presude, koje je dužan platiti u roku od 30 dana po prijemu ove presude, pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

U skladu sa naprijed donesenom odlukom ovog suda oštećeni A.P. je na temelju članka 198. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine upućen da svoj imovinsko pravni zahtjev ostvari u parnici.

Kada je u pitanju žalba Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojom se prvostupanska presuda pobija isključivo zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji i u kojoj tužitelj tvrdi da je prvostupanjski sud kod odmjeravanja kazne optuženim dao prenaglašen značaj olakšavajućim okolnostima, a zanemario značaj otežavajućih okolnosti koje su evidentne na strani optuženih, zbog čega po njemu nije bilo zakonskog osnova da se optuženim, primjenom članaka 42. stavak i. točka 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, izrečene zatvorske kazne ublaže ispod minimuma kazni koje su za djela za koja su oglašeni krivim propisana člankom 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, ovaj sud smatra da je takva žalba tužitelja samo djelomično osnovana i to u odnosu na optuženog A. O..

Naime, nije u pravu tužitelj kada tvrdi da olakšavajuće okolnosti koje je prvostupanski sud utvrdio na strani i jednog i drugog optuženog nemaju karakter naročito olakšavajućih okolnosti, te da se zbog toga nisu stekli potrebni uvjeti za izvanredno ublažavanje kazne optuženim ispod minimuma od 5 (pet) godina zatvora, kako je to propisano člankom 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Ovo zbog toga što i ovaj sud smatra da je sve olakšavajuće okolnosti, na koje se u obrazloženju pobijane presude u tom dijelu poziva, prvostupanski sud pravilno cijenio i na temelju njih opravdano zaključio da one u svojoj ukupnosti imaju karakter osobito olakšavajućih okolnosti, u prvom redu zbog okolnosti pod kojima je došlo do počinjenja kaznenog djela, te da se u pogledu optuženih A.T. i A.O. svrha kažnjavanja može ostvariti i ublaženom kaznom. Međutim, po ocjeni ovog suda, za razliku od optuženog A.T. kod koga je izricanje ublažene kazne u potpunosti opravdano, u slučaju optuženog A.O., zbog ranije osuđivanosti, kao i činjenice da mu se na teret stavlja počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva na štetu trojice zatočenika, nije bilo mjesta ublažavanju kazne u tolikoj mjeri da mu se izrekne kazna zatvora od (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, zbog čega je ovaj sud, uvažavajući žalbu tužitelja u tom dijelu, preinačio prvostupansku presudu u odnosu na optuženog

A.O., na način da ga je zbog počinjenja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142., u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, opisanog u točkama II/i. do 3. izreke prvostupanske presude, na štetu oštećenih L.S., S.P. i B.P., za koje je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, temeljem članka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 1. točka 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine.

Ovaj sud je uvjeren da je tako izrečena kazna zatvora adekvatna težini kaznenog djela za koje je optuženi oglašen krivim, te da će se upravo tako izrečenom kaznom u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 5. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

S obzirom na to da je optuženi A.O. oglašen krivim za kaznena djela koja mu se stavljuju na teret ovaj sud ga je, na temelju članka 188. stavak i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, obvezao da plati troškove kaznenog postupka u iznosu od 569,00 KM i paušal u iznosu od 200,00 KM, sve u roku od 30 dana po prijemu ove presude pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

Imajući u vidu da se oštećeni L.S., S.P. i B.P. tijekom prvostupanjskog postupka nisu decidirano izjasnili o visini svojih odštetnih zahtjeva, ovaj sud ih je u skladu sa člankom 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sa njihovim odštetnim zahtjevom uputio na parnicu.

Zbog svega naprijed iznesenog ovaj sud je u skladu s člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

B.V.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

M.K.

Predmet: Branko Pudić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 K 039051 12 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 K 039051 12 Kž 2

Optužnica broj: T18 0 KTRZ 0003101 11

Optužnica podignuta: 14.11.2011. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142, u vezi sa članom 23. preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Branko Pudić

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj: T18 O KTRZ 0003101 11
Brčko, 14.novembar 2011.godine

OSNOVNI SUD
BRČKO DISTRIKT BiH

Na osnovu člana 35. stav (1) tačka i) i člana 226. stav (1) Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

Protiv:

PUDIĆ BRANKA, rođen ... 1969. godine u Brčkom,

ŠTO JE:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949.godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12.avgusta 1949.godine ,u svojstvu policijaca SJB Brčko - stražara u koncentracionom logoru „Luka“, u Brčkom, svakodnevno vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanošenja velike patnje, povređivanje tjelesnog integriteta i zdravlja civilnog stanovništva, učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatočenika, pa je tako

4. U vremenskom periodu nakon 20. maja 1992. godine zatočenog civila I.M. zaustavio na dvorištu koncentracionog logora "Luka" i pitao ga ko je, odakle je i šta radi, pa kada je mu je isti rekao svoju adresu, nastavio ga ispitivati za njegovog komšiju H.M., držeći mu cijelo vrijeme ispitivanja sablju na grlu, u predjelu Adamove jabućice
5. Dana 17.06.1992.godine, prilikom iseljavanja Brezova Polja, kada su vojnospособne muškarce nesrpske nacionalnosti smještali u autobuse radi deportacije u koncentracioni logor „Luka“ Brčko, zatočeno civilno lice K.B., prilikom ulaska u autobus udario policijskom palicom, a nakon tog dana, u više navrata u koncentracionom logoru „Luka“ Brčko, K. udarao policijskom palicom po raznim dijelovima tijela, a najviše po leđima, nanoseći mu tako velike patnje
6. U periodu nakon 10.maja 1992.godine, u koncentracionom logoru „Luka“ Brčko zatočeno civilno lice A.S. tukao policijskom palicom, zadavši mu više udaraca po cijelom tijelu nanoseći mu tako velike patnje,
7. Dana 26.06.1992.godine, kada je civilno lice G.I. priveden u koncentracioni logor „Luka“ Brčko, u trenutku kada je izlazio iz vozila u kojem je bio dovezen u koncentracioni logor istog udario drškom od pištolja u predjelu vrata, te, nakon što je G.I. ispitana, odveo ga u hangar koji je bio prazan i rekao mu da sjedi na stolici sve dok mu on ne kaže šta da radi,

nakon čega se udaljio i vratio nakon pola sata te ga odveo u hangar gdje su bila druga zatočena lica.

8. U maju i junu 1992. godine, zatočeno civilno lice H.M. u više navrata tukao nogama po cijelom tijelu, te policijskom palicom po glavi od čega je H.izgubio svijest, nanoseći Hodžiću tako velike patnje

U maju 1992.godine podstrekavao drugog NN srpskog vojnika, da isti fizički muči zatočeno civilno lice L.I., tako što mu je NN srpski vojnik bajonetom od automatske puške i sjekao na čelu praveć mu veliki rez nanoseći L.I. snažan tjelesni i duševni bol , i tako što je NN vojnika bodrio govoreći mu sarkastično „nemoj tako duboko“ dok se krv slivala na lice L.I., uslijed čega je oštećeni pretrpio fizičke i psihičke patnje, strah i povrede tjelesnog inegriteta.

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata ili oružanog sukoba lično, prema civilnom stanovništvu vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanošenje velike patnje i povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja, te podsrekavao druge na vršenje istih

čime je, radnjama opisanim u tačkama od 1. do 6. optužnice, počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 23. istog Zakona.

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 03905112 Kž 2
Brčko, 05.02.2013. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija I.K., kao predsjednika vijeća, S.N. i M.K., kao članova vijeća, uz učešće Lj.L., kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog B.P. iz B., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142., u vezi sa članom 23. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, odlučujući o žalbama Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branioca optuženog D.D., advokata iz B., podnesenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 039051 12 K od 28.09.2012. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 05.02.2013. godine u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, A.M., optuženog B.P. i branioca optuženog D.D., advokata iz B., donio je

PRESUDU

I

Žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na oslobođajući dio presude odbija se kao neosnovana i u tom dijelu potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 03905112 K od 28.09.2012. godine.

Žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, odbija se kao neosnovana.

II

Žalba branioca optuženog B.P., advokata D.D., djelimično se uvažava i prvostepena presuda preinačava u osuđujućem dijelu, tako da sada glasi:

Optuženi B.P., sin J. i majke M. , rođen ... godine u B., nastanjen u ..., B., Srbin,, po zanimanju policajac, oženjen, otac troje maloljetne djece, pismen, završio Školu unutrašnjih poslova, nije služio vojsku, bez čina, ne vodi se u vojnoj evidenciji, neodlikovan, lošeg imovnog stanja, neosuđivan, protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično djelo.

KRIV JE

ŠTO JE:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine, u svojstvu policajca SJB B. — stražara u koncentracionom logoru „L.“, u B., učestvovao u fizičkom zlostavljanju pritvorenika i nanosio velike patnje, pa je tako

U periodu nakon 10. maja 1992. godine, u koncentracionom logoru „L.“ B., pritvoreno civilno lice S.A. tukao policijskom palicom, zadavši mu više udaraca po cijelom tijelu nanoseći mu tako velike patnje,

čime je počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, pa ga sud zbog počinjenog krivičnog djela, a uz primjenu članova 5., 33., 38., 41., 42. stav i. tačka 2. i 43. stav 1. tačka i. istog zakona

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE.

Na osnovu člana 188. stav i. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud optuženog obavezuje da na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 461,99 KM, te da na ime paušala za rad suda plati iznos od 200,00 KM u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

Sud optuženog B.P. na osnovu člana 284. stav i. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐA OD OPTUŽBE

DA JE:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav i. tačka a) i c) IV ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine, u svojstvu policajca SJB B. — stražara u koncentracionom logoru „L.“, u B., svakodnevno vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanošenja velike patnje, povređivanje tjelesnog integriteta i zdravlja civilnog stanovništva, učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju pritvorenika, pa da je tako

1. U vremenskom periodu nakon 20. maja 1992. godine pritvorenog civila M. I. zaustavio na dvorištu koncentracionog logora „L.“ i pitao ga ko je, odakle je i šta radi, pa kada mu je isti rekao svoju adresu, nastavio ga ispitivati za njegovog komšiju M.H., držeći mu cijelo vrijeme ispitivanja sablju na grlu, u predjelu Adamove jabučice,

2. Dana 17.06.1992. godine, prilikom iseljavanja B.P., kada su vojno sposobne muškarce nesrpske nacionalnosti smještali u autobuse radi deportacije u koncentracioni logor „L.“ B., pritvoreno civilno lice B.K., prilikom ulaska u autobus udario policijskom palicom, a nakon tog dana, u više navrata u koncentracionom logoru „L.“ B.K. udarao policijskom palicom po raznim dijelovima tijela, a najviše po leđima, nanoseći mu tako velike patnje,

3. Dana 26.05.1992. godine, kada je civilno lice I.G. priveden u koncentracioni logor „L.“ B., u trenutku kada je izlazio iz vozila u kojem je bio dovezen u koncentracioni logor, istog udario drškom od pištolja u predjelu vrata, te, nakon što je I.G. ispitán, odveo ga u hangar koji je bio prazan i rekao mu da sjedi na stolici sve dok mu on ne kaže šta da radi, nakon čega se udaljio i vratio nakon pola sata, te ga odveo u hangar gdje su bila druga pritvorena lica,

4. U maju i junu 1992. godine, pritvoreno civilno lice M.H. tukao policijskom palicom po glavi od čega je H. izgubio svijest, nanoseći H. tako velike patnje,

čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud oštećenog M.I. sa imovinsko pravnim zahtjevom u cijelosti upućuje na parnični postupak.

Troškovi krivičnog postupka u odnosu na oslobođajući dio odluke padaju na teret budžetskih sredstava, a na osnovu člana 189. stav i. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 039051 12 K od 28.09.2012. godine, optuženi B.P. iz B., oglašen je krivim da je radnjama opisanim u tačkama i. do 5. izreke presude, počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142., u vezi sa članom 23. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, pa je na osnovu istog zakonskog propisa, te primjenom članova 5., 33., 38., 41., 42. stav 2. i 43. stav i. tačka i. Krivičnog zakona SFRJ osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine.

Na osnovu člana 188. stav i. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/03, 48/04, 6/05, 14/07, 19/07, 21/07, 2/08 i 17/09) sud je optuženog obavezao da na ime troškova postupka plati iznos od 5.184,00 KM i paušal za rad suda u iznosu od 200,00 KM, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oštećeni M.I. je sa imovinskopravnim zahtjevom za naknadu štete u cijelosti upućen na parnični postupak.

Istom presudom, na osnovu člana 284. stav i. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostepeni sud je optuženog B. P. oslobođio od optužbe da je:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. I Dopunskog protokola ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine, u svojstvu policajca SJB B. — stražara u koncentracionom logoru „L.“, u B., svakodnevno vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanošenja velike patnje, povređivanje tjelesnog integriteta i zdravlja civilnog stanovništva, učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju pritvorenika, pa da je tako

1. Krajem maja i početkom juna 1992. godine podstrekavao drugog NN srpskog vojnika, da isti fizički muči pritvoreno civilno lice I. L., tako što mu je NN srpski vojnik bajonetom od automatske puške sjekao čelo praveći mu na čelu veliki rez nanoseći I. L. snažan tjelesni i duševni bol i tako što je NN vojnika bodrio govoreći mu sarkastično „nemoj tako duboko“ dok se krv slivala na lice I. L., usled čega je oštećeni pretrpio fizičke i psihičke patnje, strah i povrede tjelesnog integriteta,

čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 23. istog zakona.

Na osnovu člana 189. stav i. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je odredio da troškovi krivičnog postupka koji se odnose na oslobađajući dio presude padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv navedene presude žalbu je podnijelo Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužilac),

I protiv odluke kojom je optuženi B. P. oslobođen optužbe zbog:

- bitne povrede odredaba krivičnog postupka, člana 297. stav i. tačka k. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
- pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

II protiv odluke kojom je optuženi B. P. proglašen krivim zbog:

- odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. stav (1) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Na kraju žalbe tužilac je predložila da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvaži žalbu kao osnovanu i presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine preinači u pogledu odluke o oslobađanju od optužbe, tako što će optuženog oglasiti krivim i izreći kaznu u granicama propisanim zakonom, odnosno preinačiti presudu u pogledu izrečene krivičnopravne sankcije tako što će optuženom izreći strožiju kaznu ili pobijanu presudu ukinuti i odrediti održavanje pretresa.

Na navedenu žalbu tužioca, branilac optuženog D.D., advokat iz B. (u daljem tekstu branilac optuženog) podnio je odgovor u kojem smatra da je žalba neosnovana, pa je predložio da se ista kao neosnovana i odbije.

Branilac optuženog protiv prvostepene presude podnio je žalbu zbog:

- bitne povrede Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- povrede Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i
- odluke o kazni.

Branilac je u vezi sa žalbenim osnovima predložio da ovaj sud preinači prvostepenu presudu i optuženog B.P. oslobodi od optužbe ili ukine prvostepenu presudu i predmet vratí na ponovno odlučivanje. Uz žalbu branilac je predložio ovjeren izvod zapisnika Haškog tribunala sa prevodima u predmetu optuženog S. M., a u odnosu na svjedoka I. G.

Tužilac je podnijela odgovor na žalbu branioca optuženog u kojem smatra da su žalbeni navodi neosnovani, te da je presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pravilna i na zakonu zasnovana. Tužilac je predložila da u skladu sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, žalbu branioca optuženog odbije kao neosnovanu, uvaži žalbu Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine podnesenu protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i istu

preinači u pogledu odluke o oslobođanju od optužbe, tako što će optuženog oglasiti krivim i izreći kaznu u granicama propisanim zakonom, te preinačiti presudu u pogledu izrečene krivičnopravne sankcije, tako što će optuženom izreći strožiju kaznu ili pobijanu presudu ukinuti i odrediti održavanje pretresa.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 05.02.2013. godine, tužilac je izjavila da u cijelosti ostaje kod žalbe koju su podnijeli i pri prijedlozima iz podnesene žalbe.

Branilac optuženog je izjavio da ostaje kod svih žalbenih navoda i prijedloga. Potom se branilac osvrnuo na svjedočenja A.J. i K.Lj., koji su saslušani tokom dokaznog postupka, te takođe podsjetio na dokaze na osnovu kojih je utvrđena krivica optuženog. Branilac smatra da se na osnovu provedenih dokaza nije mogla zasnovati odluka o krivici optuženog.

Optuženi B.P. je izjavio da se slaže sa onim što je rekao njegov branilac.

Tužilac i branilac optuženog su takođe izjavili da ostaju kod odgovora koje su podnijeli na podnesene žalbe.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u smislu člana 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u granicama žalbenih navoda i odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga: Žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je neosnovana, dok je žalba branioca optuženog djelimično osnovana.

Razmatrajući žalbu tužioca, kao i žalbene osnove zbog kojih je ista podnesena, ovaj sud je zaključio da su žalbeni prigovori neosnovani, jer pobijana odluka ne sadrži povrede i nedostatke na koje se žalbom ukazuje.

Neosnovan je i neargumentovan žalbeni prigovor tužioca na oslobođajući dio odluke kojim je optuženi oslobođen radnji opisanim pod tačkom 6. optužnice, a kojim se tvrdi da sud u tom dijelu odluke nije dao razloge o odlučnim činjenicama za donošenje pobijane odluke, odnosno da su razlozi međusobno protivrječni. Ista konstatacija ovog suda je i u pogledu žalbenog prigovora na navedeni oslobođajući dio presude kojim se na neargumentovan način želi dovesti u pitanje pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

Kao što proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, prvostepeni sud je ukazao na dokaze provedene tokom dokaznog postupka, na prijedlog tužioca kao i na prijedlog odbrane optuženog. Potom je sud ukazao na osnovu kojih dokaza je stekao uvjerenje da je optuženi počinio krivično djelo u vrijeme i na način opisan pod tačkama i. do 5. izreke presude i o tome dao svoje obrazloženje.

Tako je prvostepeni sud i u pogledu oslobođajućeg dijela presude, a isti se odnosi na oštećenog I.L., ukazao na osnovu kojih dokaza je stekao uvjerenje da nije dokazano da je optuženi počinio navedene radnje i na osnovu člana 284. stav i. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oslobođio ga od optužbe, jer po mišljenju prvostepenog suda nije dokazano da je optuženi počinio radnje za koje je tom tačkom optužnice optužen. O takvom svom uvjerenju sud je na strani devetoj dao argumentovane i uvjerljive razloge koje u potpunosti prihvata i ovaj sud, a koji u potpunosti opravdavaju primjenu odredbe člana 284. stav i. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao osnova da se optuženi oslobođi ako nije dokazano da je počinio krivično djelo za koje se optužuje. U tom pravcu prvostepeni sud je prihvatio iskaz oštećenog I.L., koji smatra da mu je optuženi navedene prilike pomogao, odnosno spasao tako što mu je rekao da se skloni u hangar među ostale pritvorenike, jer će ga taj vojnik, koji ga je prethodno mučio dok optuženi nije našao, ubiti. Navedeni zaključak

prvostepenog suda potvrđio je i svjedok M.B., čiji je iskaz sud u cijelosti prihvatio kao istinit. Svjedok je potvrđio da je optuženi spriječio te vojnike da dalje maltretiraju i zlostavljaju I.L. Upravo na osnovu iskaza navedenih svjedoka sud je, nasuprot tvrdnji tužioca, zaključio da nema dokaza da je optuženi počinio navedenu protivpravnu radnju, te ga je u tom dijelu s razlogom osloboudio. Ovaj sud smatra da razlozi koje je prvostepeni sud u tom pravcu dao, nisu međusobno ni protivrječni, ni nelogični, nego da su isti rezultat pravilne ocjene iskaza navedenih svjedoka, koje je sud prihvatio.

Nema mesta ni žalbenom prigovoru tužioca da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno. Činjenično stanje do kojeg je došao prvostepeni sud u pogledu oslobođajućeg dijela odluke, rezultat je od strane prvostepenog suda pažljive i savjesne ocjene dokaza, koji su provedeni na okolnosti događaja i radnji za koje je optuženi oslobođen. Na osnovu iskaza svjedoka I.L. i M.B. sud je izveo pravilan zaključak da nije dokazano da je optuženi počinio navedene krivične radnje, te ga je za iste u skladu sa tim svojim utvrđenjem i oslobođio od optužbe. S tim u vezi, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrđio sve odlučne činjenice na osnovu kojih je i izveo pravilan zaključak i donio odluku da optuženog za tu tačku optužnice osloboodi od optužbe, jer nije dokazano da je navedene radnje počinio.

Tužilac se u žalbi poziva i na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, koje u smislu člana 299. (pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje) stavom drugim Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine postoji i kad na to ukazuju nove činjenice ili novi dokazi. Iako se poziva na navedeni žalbeni osnov tužilac ne ukazuje koje su to nove činjenice ili novi dokazi, na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da je činjenično stanje u konkretnom slučaju nepotpuno utvrđeno. Za razliku od prvostepenog suda, tužilac na sasvim drugačiji, a po ocjeni ovog suda i nepravilan način tumači iskaz i I.L., a i M.B. Tužilac smatra da je irelevantan zaključak svjedoka da je optuženi pomogao oštećenom I. L., te da M.B. nije čuo o čemu su optuženi i taj nepoznati vojnik, koji je zlostavljaо I.L., razgovarali. Međutim, nameće se jedno logično pitanje, ko to bolje zna da li mu je optuženi pomogao, od samog oštećenog. I svjedok M.B. je vidio da optuženi sa nepoznatim vojnikom nešto polemiše i raspravlja, te da je nakon toga taj nepoznati vojnik koji je mučio L. otišao. Ovaj sud smatra da je prvostepeni sud i u tom pravcu pravilno i potpuno utvrđio činjenično stanje, na osnovu čega je donio i pravilan zaključak kada je optuženog u tom dijelu optužnice, za tu navedenu radnju, oslobođio od optužbe, jer nije dokazano da je tu radnju podstrekavanja preuzeo, a kako mu se to optužnicom stavljalo na teret.

Žalba Tužilaštva, kojom se osporava odluka o krivičnopravnoj sankciji, nije osnovana imajući u vidu da je prvostepena presuda u osuđujućem dijelu preinačena i izrečena druga kazna zatvora, za koju je ovaj sud dao razloge.

Kao što je u naprijed navedenom dijelu ove odluke navedeno i odlučeno, žalba branioca optuženog je djelimično osnovana, pa ju je sud djelimično uvažio i odlučio kao u izreci iz sledećih razloga:

Branilac optuženog prigovara da je prvostepeni sud krivicu optuženog utvrđio samo na osnovu iskaza oštećenih, te da su ti iskazi morali biti potkrijepljeni materijalnim i subjektivnim dokazima. Razmatrajući navedenu žalbenu tvrdnju branioca, ovaj sud zaključuje da je navedeni prigovor djelimično osnovan i da se to odnosi na radnje opisane pod tačkama 1., 2., 4. i 5. izreke prvostepene presude, za koje je prvostepeni sud zaključio da su počinjene od strane optuženog. I

po ocjeni ovog suda dokazi koje je tužilac izveo u cilju dokazivanja navoda iz navedenih tačaka izreke prvostepene presude, po ocjeni ovog suda, nisu bili dovoljni da bi se van razumne sumnje moglo zaključiti da je optuženi preduzeo navedene radnje, odnosno na navedeni način kršio IV Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine iz člana 3. stav 1. tačka a. i člana c. i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine, a koje ponašanje bi za posledicu imalo ostvarena obilježja bića krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Činjenično utvrđenje radnji opisanih pod tačkom 1. izreke prvostepene presude koje se odnosi na oštećenog M.I. sud zasniva na iskazu navedenog svjedoka oštećenog kojem je poklonio vjeru, smatrajući takav iskaz objektivnim, jer je oštećeni naveo da mu je optuženi držao sabљu pod vratom, a da oštećeni istovremeno nije izjavio da ga je optuženi istom posjekao. Ovaj sud smatra da je izostala detaljnija i sveobuhvatnija analiza iskaza navedenog svjedoka. Svjedok je između ostalog izjavio da je optuženi P. nosio sabљu, te da je istom nekada prozivao zatvorenike iz hangara. Međutim, ta činjenica nije potvrđena ni kroz jedan izvedeni dokaz, iako su saslušavani svjedoci na okolnosti iz drugih tačaka optužnice, te su izjavili da su viđali P., ali нико od saslušanih svjedoka nije izjavio da ga je vidio sa sabljom. Navedeno mjesto, gdje je po kazivanju oštećenog P. njega zaustavio, moglo se vidjeti i iz hangara i da su to, po njegovom povratku u hangar, tada zatvoreni građani komentarisali i ovako i onako. Tu činjenicu nije potvrdio ni jedan svjedok, odnosno na iste okolnosti nije saslušan ni jedan svjedok, iako je prema kazivanju samog oštećenog to viđeno od strane tada zatvorenih građana, budući da su isti i komentarisali tu situaciju. Oštećeni je takođe izjavio daje prepoznao P. na slici, ali kao dokaz nije uveden zapisnik o prepoznavanju, niti bilo koji pisani dokument sačinjen na okolnosti prepoznavanja optuženog od strane oštećenog. Razmatrajući iskaz navedenog svjedoka i onoga što je isti izjavio, ovaj sud smatra da nije bilo dovoljno dokazne građe da se van razumne sumnje, kao standarda dokazivanja, zaključi da je optuženi preduzeo navedenu radnju u vrijeme i na način kako je to opisano pod tačkom 1. izreke pobijane presude.

Što se tiče radnji navedenih pod tačkom 2. i 5. izreke prvostepenepresude, a koje radnje se odnose na oštećenog B.K. i oštećenog M.H., koji su u međuvremenu umrli, njihovi iskazi koje su dali Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pročitani su na osnovu člana 273. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (izuzeci od neposredno sprovođenja dokaza). Navedena zakonska odredba omogućava da se iskazi dati u istrazi mogu pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitana lica umrla, što je situacija u konkretnom slučaju, duševno oboljela, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih razloga. Budući da je nespornim učinjeno da je oštećeni B.K. umro, što proizilazi iz Izvoda iz matične knjige umrlih, njegov iskaz od 04.07.2005. godine, kao i iskaz umrlog svjedoka M.H. od 07.07.2009. godine, pročitani su. U takvoj situaciji, kada je iskaz oštećenih na glavnom pretresu pročitan, odluka o krivici optuženog ne može se zasnovati samo na pročitanom iskazu tih svjedoka. Član 6. stav 3. tačka d. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zahtijeva da svi dokazi treba da budu izvedeni u prisustvu optuženog, kako bi se omogućila realizacija prava optuženog da ispituje svjedoček optužbe. Korištenje izjave navedenih svjedoka nije nezakonito, budući da je takva mogućnost predviđena odredbom člana 273. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali se odluka o krivici ne može zasnovati isključivo na pročitanom iskazu oštećenih koje optuženi nije mogao unakrsno ispitati.

U pogledu tačke 5. izreke pobijane presude koja se odnosi na oštećenog M.H., činjenično utvrđenje zasniva se isključivo na pročitanom iskazu oštećenog M.H., pa u skladu sa naprijed navedenim, takav iskaz nije mogao biti osnov za utvrđivanje krivice optuženog.

U cilju činjeničnog utvrđenja iz tačke 2. izreke pobijane presude, koje radnje se odnose na oštećenog B.K., pored pročitanog iskaza oštećenog, a koji dokaz je korišten i prihvaćen od strane prvostepenog suda, tužilac je saslušao svjedoke Š.H., S.D., S.T., 5.1. i M.M. Međutim, navedeni svjedoci kroz svoje iskaze nisu potvrdili navode radnji opisanih pod tačkom 2. izreke pobijane presude, odnosno nisu potvrdili da su te radnje preduzete od strane optuženog. Svjedok Š.H. je potvrdio da je navedene prilike bio u logoru „L.“ i da je video B. kojeg poznaje od ranije i da je imao povrede na licu i glavi. Svjedok je izjavio da ne zna ko mu je te povrede nanio, te da nije čuo za P. da je on lično nekoga udario ili fizički maltretirao. Svjedok S.T. je potvrdio da je u navedeno vrijeme Vidio B. K. sa masnicama i ožiljkom na licu, te da te povrede nisu bile friške i ne zna ko mu je iste nanio, te da ne zna za P. da je nekoga maltretirao, jer to nije video. S. D. je takođe potvrdio da je u to vrijeme video B. u logoru „L.“, da mu je video modricu ispod oka, te da mu B. nije rekao ko mu je iste nanio, ni tada, ni poslije boravka u „L.“ kada su razmijenjeni, iako su zajedno poslije toga bili na ratištu. Takođe je potvrdio da nije čuo da je optuženi P. nekoga tukao u logoru „L.“. Ni svjedoci 8.1. i M.M. nisu potvrdili navode iz tačke 2. izreke pobijane odluke.

Sud bi podsjetio da je oštećeni B.K. izjavio da je od udaraca imao šare po leđima. Prema tome, povrede koje su na njegovom licu vidjeli naprijed navedeni svjedoci, ne mogu se dovesti u vezu sa povredama na koje je ukazao oštećeni B.K. Takođe, treba imati u vidu da su oštećeni B.K. u svom iskazu od 04.07.2005. godine, kao i oštećeni M.H. u svom iskazu od 07.07.2009. godine svoje iskaze dali uopšteno na okolnosti krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stava 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a ne isključivo u odnosu na njihova saznanja vezana za optuženog B.P. S tim u vezi, ovaj sud zaključuje da izvedenim dokazima nisu potvrđeni navodi tačke 2. optužnice i da nije izvršena ocjena dokaza pojedinačno i u uzajamnoj vezi kako to propisuje član 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Činjenično utvrđenje iz tačke 4. pobijane presude koje se odnosi na oštećenog I.G., prvostepeni sud je zasnovao na iskazu svjedoka I.G., kao i posrednog svjedoka F.G., kojem je I.G. amidža i kojem je I. pričao o događajima u logoru „L.“. Iskaz svjedoka I.G., kao i F.G. prvostepeni sud je prihvatio, a o čemu govori na stranama petoj, zadnji pasus i strani šestoj, prvi pasus obrazloženja odluke. Tokom unakrsnog ispitivanja odbrana je pokušavala da dovede u pitanje autentičnost i pouzdanost onoga o čemu je svjedočio I.G., koji tvrdi da ga je navedene prilike u „L.“ optuženi udario pištoljem u dijelu između leđa i vrata, pa je u tom pravcu odbrana dostavila izvode sa svjedočenja pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (Haški tribunal) u postupku protiv optuženog S.M., tokom kojeg je saslušan i svjedok I.G. U navedenom transkripta, u dijelu gdje je svjedočio svjedok I.G., isti nije izjavio da ga je optuženi udario kao što je to izjavio na glavnem pretresu. Prvostepeni sud navedeni dokaz nije prihvatio, jer isti nije priložen u originalu ili u ovjerenoj kopiji, kako to nalaže odredba Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Odbrana je uz žalbu priložila i ovjeren prepis navedenog dokumenta sa prevodom od ovlašćenog sudskog tumača, iz kojeg proizilazi da navodi iz transkripta, koje je odbrana dostavljala i koristila tokom saslušanja navedenog svjedoka, odgovaraju istini. Iz navedenog transkripta proizilazi da optuženi nije navedene prilike u logoru „L.“ udario oštećenog pištoljem, pa njegov iskaz sa glavnog pretresa ovaj sud nije prihvatio, budući da je u suprotnosti sa onim što je govorio tokom postupka u toku procesa protiv S.M. Izjava je dostavljena u

pouzdanom i relevantnom dokumentu koji je na traženje odbrane, odnosno branioca optuženog D.D., dostavila sudska služba iz Uprave suda i Odjeljenja za usluge podrške Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, a navedeni dokument se nalazi u spisu. Budući da je na argumentovan način doveden u pitanje kredibilitet navedenog svjedoka, te da je navedenim relevantnim dokumentom, svjedok diskreditovan, ne može se prihvati svjedočenje koje je tokom glavnog pretresa svjedok G. dao, niti se na istom moglo zasnovati činjenično utvrđenje da je optuženi oštećenog u logoru „L.“, kako je to opisano, udario drškom pištolja u predjelu vrata.

Zakon o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvo Bosne i Hercegovine i korištenje dokaza pribavljenih od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini, član 3. stav 1. omogućava da se dokazi pribavljeni u skladu sa Statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju mogu koristiti u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini. Na navedenu zakonsku odredbu ovaj sud ukazuje iz razloga što primjena iste omogućava korištenje dokaza koji su korišteni pred Međunarodnim krivičnim sudom u Hagu, pa s tim u vezi je korišten i iskaz koji je svjedok I.G. dao pred navedenim sudom u postupku optuženog S.M.

U vezi sa naprijed iznesenim stavom, ovaj sud smatra za potrebnim da istakne, a u vezi standarda dokazivanja, da sve činjenice koje ukazuju na optuženog kao izvršioca krivičnog djela, te činjenice koje čine element krivičnog djela, moraju biti dokazane van razumne sumnje, kao utvrđenog standarda, odnosno stepena dokazanosti krivice optuženog. Navedeni standard dokazivanja nalaže da se optuženi može oglasiti krivim ukoliko se dokažu van razumne sumnje sve radnje koje se optuženom stavljuju na teret, kao i elementi navedenog krivičnog djela, te sve činjenice koje su neophodne za donošenje osuđujuće presude. Svaka sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježe djela, od kojih zavisi primjena neke odredbe Krivičnog zakona, kao i sumnja u postojanje činjenica koje terete optuženog mora biti riješena u korist optuženog u skladu sa principom in dubio pro reo, kako je to propisano članom 3. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Dokazni standard nivoa van razumne sumnje nalaže tužiocu da dokaže sve činjenice do najvišeg stepena vjerovatnoće da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti, te da ne postoji ni jedan drugi dokaz, ni činjenica, koji bi vodili ka drugom zaključku u pogledu krivice optuženog. Odluka o krivici optuženog na osnovu provedenih dokaza, mora da bude jedini mogući razumni i objektivni zaključak.

Prilikom donošenja pobijane presude, prvostepeni sud se uglavnom oslanjao na iskaze oštećenih, o čemu je u toku obrazlaganja ove odluke bilo riječi, pa je ovaj sud zaključio da tokom dokaznog postupka procesna građa i dokazni materijal nisu kako po kvalitetu, a ni po kvantitetu omogućavali donošenje zaključka u pogledu krivice optuženog van razumne sumnje. Ovaj sud je, uvažavajući prigovore odbrane optuženog, za koje je utvrdio da su osnovani za tačke 1., 2., 4. i 5. prvostepene odluke, utvrdio da radnje koje terete optuženog nisu na pouzdan način dokazane, te ga je za te radnje oslobođio od optužbe, a optuženog oglasio krivim za radnju opisanu u izreci, koja je prvo bitno bila opisana u tački 3. pobijane presude koje se odnose na oštećenog S.A.

Kao što proizilazi iz izreke ove odluke, sud je našao za utvrđenim da je optuženi u vrijeme i na način kako je opisano u izreci fizički zlostavljao oštećeno civilno lice S.A., nanoseći mu velike patnje. Na strani petoj prvostepene odluke, sud je dao obrazloženje na osnovu kojih dokaza je utvrdio da je optuženi fizički zlostavljao oštećenog S.A. udarajući ga gumenom palicom. Sud

prihvata iskaz navedenog svjedoka, koji je i od ranije vizuelno poznavao optuženog B. P. Iako sei u ovoj situaciji radi o iskazu oštećenog, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud pravilno postupio, bez obzira što se u pogledu toga nisu mogli izvesti neki drugi dokazi, imajući u vidu cjelokupan iskaz oštećenog, za isti se moglo zaključiti da je objektivan. Takođe treba imati u vidu da svjedok tokom unakrsnog ispitivanja nije ni diskreditovan, niti je njegov kredibilitet doveden u pitanje, pa je takav iskaz mogao biti i prihvaćen i poslužiti kao potpuno pouzdan i relevantan dokaz da bi se za tu radnju utvrdila krivica optuženog B.P. Radnjama koje je optuženi preduzeo prema oštećenom na način da ga je tukao policijskom palicom zadavši mu više udaraca po tijelu, optuženi je oštećenom nanosio velike patnje i učestvovao u fizičkom zlostavljanju oštećenog i upravo te radnje predstavljaju jednu od alternativno propisanih radnji iz člana 142. Krivičnog zakona SFRJ kojima se vrši povreda međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba koje štiti civilnu kategoriju lica, a u koju je spadao i oštećeni S.A.

Prigovore koje je odbrana optuženog uložila u pogledu validnosti izvedenih dokaza sud je, kao što proizilazi, djelimično prihvatio, dok to nije učinio za radnje opisane u izreci odluke za koje je optuženog oglasio krivim i osudio na kaznu kao u izreci ove odluke.

Krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona SFRJ spada u krivična djela sa blanketnom dispozicijom, jer upućuje na povredu pravila međunarodnog prava, pa tako odredba člana 142. počinje „Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije...“, a potom navode alternativno određene radnje kojima se može izvršiti navedeno krivično djelo. Krivično djelo iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, za koje je optuženi oglašen krivim, čini ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili izvrši jednu ili više alternativno propisanih, raznovrsnih ili mnogobrojnih djelatnosti usmjerenih protiv civilnog stanovništva, te se te radnje pojavljuju kao kršenje Međunarodnog humanitarnog prava iz člana 3. stav 1. tačka a. i c. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine. Kao što proizilazi iz opisa krivičnog djela, kao bitni elementi su postojanje rata, oružanog sukoba ili okupacije, uz alternativno određene radnje od kojih je za postojanje krivičnog djela neophodno preduzeti najmanje jednu, a koje su posledice kršenja Međunarodnog humanitarnog prava koje štiti građanska i civilna lica, kako je i navedeno. Iz činjeničnog utvrđenja proizilazi da je krivično djelo izvršeno prema civilnom stanovniku, odnosno građaninu koji nije bio vojno angažovan kao pripadnik suprotstavljene strane. Postojanje oružanog sukoba ili ratnog stanja kao bitnog obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona SFRJ, koji uvijek mora biti utvrđen, za vrijeme izvršenja krivičnog djela u Bosni i Hercegovini, odnosno u B., učinjeno je nespornim tokom dokaznog postupka. Nizom sudske odluka, kako pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (Međunarodni sud u Hagu), tako i pred sudovima Bosne i Hercegovine, učinjeno je nespornom činjenicom da je u inkriminisano vrijeme u Bosni i Hercegovini postojao oružani sukob.

Po ocjeni prvostepenog suda, a što prihvata i ovaj sud, oštećeni S. A. je u vrijeme navedenog događaja bio civilno lice, vojno neorganizovano, kojeg kao takvog štite i navedene Ženevske konvencije koje štite građanska lica za vrijeme oružanog sukoba. Takođe je nesporno utvrđeno da je optuženi bio pripadnik organizovane jedinice, to jest pripadnik Stanice javne

bezbjednosti B. O svemu tome prvostepeni sud je dao obrazloženje na strani sedmoj i osmoj pobijane odluke.

Predmet razmatranja prvostepenog suda bio je i umišljaj optuženog, kao njegov psihički odnos prema izvršenom krivičnom djelu, a o čemu prvostepeni sud govori na strani osmoj obrazloženja. Pravilno je zaključio prvostepeni sud da je optuženi krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem, jer je bio svjestan svoga djela, a isto je rezultat njegovog htijenja i volje. U pogledu uračunljivosti optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela saslušan je vještak psihiatrijske struke P.G., koji je utvrdio da nije našao elemenata koji kod optuženog ukazuju na postojanje trajne ili privremene psihičke bolesti ili prolazne duševne poremećenosti, niti je našao znakove postojanja poremećaja ličnosti, a nije zavisan ni od alkohola ni od drugih psihoaktivnih supstanci po toksikomanskom tipu, a što sve ukazuje da je optuženi bio potpuno uračunljiv prilikom izvršenja navedenog krivičnog djela.

Ovaj sud smatra da je i prvostepeni sud u pogledu radnji opisanih u izreci ove odluke, a koje se odnose na oštećenog S.A., pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, te pravilno primijenio odredbe krivičnog zakona, prihvatajući pravnu kvalifikaciju krivičnog djela koje se optužnicom stavlja na teret optuženom. Optuženi je na način opisan u izreci ove odluke počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, te je zaisto iglašen krivim. Provedenim dokazima utvrđeno je postojanje oružanog sukoba na teritoriji BiH. Uinkriminisan nov vrijeme, oštećeni S. A. je bio civil, vojno neorganizovan, koja lica su za vrijeme oružanog sukoba zaštićena Međunarodnim humanitarnim pravom, optuženi je bio pripadnik organizovane jedinice, te da postoji uzročna veza između preduzetih radnji optuženog, postojanja oružanog sukoba i oštećenog civila, u čijem je fizičkom zlostavljanju optuženi učestvovao.

Što se tiče drugih žalbenih osnova u vidu povrede Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i povrede Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na koje se poziva branilac optuženog, te istima želi dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude, su po ocjeni ovog suda neosnovani. Branilac ne navodi u čemu bi se sastojale naprijed navedene povrede Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a povrede istih smatra posledicom pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Sud je u naprijed navedenom dijelu ukazao u kojem je dijelu osnovan žalbeni prigovor branioca optuženog, te uvažavajući taj žalbeni prigovor preinačio je prvostepenu presudu u osuđujućem dijelu, te optuženog za radnje opisane u izreci oglasio krivim i osudio kao u izreci presude, a za ostale radnje oslobodio od optužbe, jer nije dokazano da je iste počinio.

Prilikom odmjeravanja vrste i visine kazne optuženom i prvostepeni sud, a i ovaj sud je, u smislu člana 41. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ (opšta pravila o odmjeravanju kazne), vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti). Uvažavajući sve olakšavajuće okolnosti, da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio mlađe životne dobi, da je otac troje maloljetne djece, da nije osuđivan, da je navedene prilike pomagao drugim licima, kao i materijalne prilike u kojima živi, uz odsustvo otežavajućih okolnosti koje ovaj sud nije našao, sud je u smislu člana 42. stav 1. tačka 2. Krivičnog zakona SFRJ (ublažavanje kazne) u njihovoj ukupnosti cijenio kao naročito olakšavajuće, jer ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja. S tim u vezi, primjenom člana 43. stav 1. tačka

1. takođe Krivičnog zakona SFRJ, optuženom je ublažio kaznu po visini i istu izrekao ispod granice koja je zakonom propisana, pa je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine. Svim utvrđenim olakšavajućim okolnostima koje je utvrdio na strani optuženog, sud je dao adekvatan značaj, a što je manifestovano kroz ublažavanje kazne i izricanje iste ispod zakonom propisanog minima, jer je za krivično djelo za koje je optuženi oglašen krim propisano da će se izvršilac kazniti kaznom zatvora od najmanje 5 (pet) godina. Ovaj sud smatra da će se upravo izrečenom kaznom zatvora postići svrha kažnjavanja propisana članom 33. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kako sa aspekta generalne, tako i sa aspekta specijalne prevencije.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud je optuženog obavezao da na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 461,99 KM, te da na ime paušala za rad suda plati iznos od 200,00 KM u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate. Troškove je bilo nužno smanjiti uodnosu na iste koji su utvrđeni prvostepenom presudom, jer je utvrđeno da je optuženi počinio radnju navedenu u izreci ove odluke, a ne i radnje iz tačke 1., 2., 4. i 5. prvostepene presude, pa je s tim u vezi bilo nužno i umanjiti troškove koji su nastali u vezi navedenih radnji, a za koje nije dokazano da je optuženi počinio.

Imajući u Vidu naprijed navedeno, sud je odlučio kao u izreci presude, a na osnovu člana 314. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

PRESJEDNIK VIJEĆA

Lj. L.

I.K.

Predmet: Dimče Ivčev i Dražen Urošević zvani Cicin

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 O K 031177 11 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH:

Optužnica broj: T18 O KT 0003093 11

Optužnica podignuta: 23.05.2011. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništa – iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ u vezi sa članom 48. istog zakona

Optuženi: Dimče Ivčev, Dražen Urošević

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRCKO DISTRIKTA BiH
Broj: T18 0 KT 0003093 11
Brcko, 23.maj 2011.godine

OSNOVNI SUD
BRČKO DISTRIKT BiH

Na osnovu člana 35. stav (1) tačka i) i člana 226. stav (1) Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

Protiv:

1. IVČEV DIMČE, rođen ... 1972.godine u Ninbergu, Republika Njemačka,
2. UROŠEVIĆ DRAŽENA, rođen ... 1972. godine u Brčkom,

Zbog osnovane sumnje da su:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tacka a) i c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava, međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine, kao pripadnici Vojske RS vršili mučenja, nečovječna postupanja, nanosili velike patnje, povređivali tjelesni integritet, povrede ličnog dostojanstva, pa su tako:

Dimče Ivčev i Uroševic Dražen, zajedno:

1. U junu mjesecu 1992. godine u logoru „Luka“ u Brčkom zatočenom civilnom licu F.S. zvani „M.“ nanosili velike patnje i tjelesne ozljede te istog mučili na način da su F.S. udarali palicama po cijelom tijelu dok nije pao, nakon čega su ga odveli do hangara u kojem je bio prethodno smješten, te su ga na vratima hangara udarali palicom po glavi i ubacili u isti.

Dimče Ivčev sam:

2. Oko 20. maja 1992. godine, u logoru „Luka“ u Brčkom zatočenom civilnom licu D.S. nanosio velike patnje, tjelesne ozljede te istog mučio tako što je prilikom ispitivanja istog udarao gumenom palicom po cijelom tijelu dok je D.S. sjedio na stolici, nakon čega je morao potpisati izjavu bez čitanja da bi ga potom vratio u hangar gdje su bili smješteni ostali zatočeni civili,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba lično vršili prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velike patnje i povrede tjelesnog integriteta,

čime su, pod tačkom 1. i 2. počinili krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ u vezi sa članom 48. istog zakona.

Broj: 96 0 K 031177 11 K
Brčko, 27.04.2012.godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovni sud Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija N.S. kao predsjednika vijeća, i sudija D.I. i F.Z. kao članova vijeća, uz učešće asistenta H.O., u krivičnom predmetu protiv optuženih D.I. i D.U., zbog krivičnog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a po optužnici Tužilaštva Brčko distrikt BiH, broj T18 0 KT 0003093 11 od 23.05.2011.godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa, u prisutnosti tužioca Tužilaštva Bd BiH A.M., optuženih i njihovog branioca M.Z., advokata iz B., donio je dana 27.04.2012. godine, i javno objavio

PRESUDU

OPTUŽENI:

1. D.I., sin M., rođengodine u N., R.Nj., nastanjen u B., ulica, Pravoslavac, državljanin BiH, JMBG:, oženjen, otac jednog malodobnog djeteta, pismen, SSS, po zanimanju tapetar, nezaposlen, vojsku služio u Š., bez čina, ne vodi se u vojnoj evidenciji, neodlikovan, lošeg imovnog stanja, osuđivan i to: presudom Osnovnog suda Brčko na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca, uslovno na jednu godinu, pravosnažna 14.10.1998.godine, za krivično djelo iz člana 246. stav 1. KZ RS, presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH na kaznu zatvora u trajanju dva mjeseca zatvora pravosnažna 13.09.2007.godine, za krivično djelo- Protivpravno oduzimanje slobode- iz člana 176. stav 1 KZ Bd BiH, ne vodi se postupak za drugo krivično djelo, lišen slobode dana 05.05.2011. godine, u 05,30 sati,

2. D.U. zv. „C.”, sin Đ. i majke M., dj. S., rođengodine u B., nastanjen u B. u ulici, po sopstvenoj izjavi Rimokatoličke isповijesti, državljanin BiH, JMBG:, po zanimanju trgovac, nezaposlen, neoženjen, otac jednog mlđ. djeteta, pismen, završio srednju trgovačku školu, vojsku služio u 1991. godine, bez čina, neodlikovan, lošeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se postupak za drugo krivično djelo, lišen slobode dana 05.05.2011. godine, u 05,35 sati,

KRIVI SU

ŠTO SU:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949.godine i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949.godine, kao pripadnici Vojske RS i MUP-a RS vršili mučenja, nečovječna postupanja, nanosili velike patnje, povređivali tjelesni integritet, povrede ličnog dostojanstva, pa su tako:

D.I. i U.D. zvani „C.” zajedno:

1. U junu mjesecu 1992.godine u logoru „L.“ u B. zatočenom civilnom licu F.S. zvani „M.“ nanosili velike patnje i tjelesne ozljede te istog mučili na način da su F. udarali palicama po cijelom tijelu dok nije pao, nakon čega su ga odveli do hangara u kojem je bio prethodno smješten, te su ga na vratima hangara udarali palicom po glavi i ubacili u isti,

D.I. sam:

2. Oko 20.maja 1992.godine, ulogoru „L.“ u B. zatočenom civilnom licu D.S. nanosio velike patnje, tjelesne ozljede te istog mučio tako što je prilikom ispitivanja istog udarao gumenom palicom po cijelom tijelu dok je D. sjedio na stolici, nakon čega je morao potpisati izjavu bez čitanja da bi ga potom vratio u hangar gdje su bili smješteni ostali zatočeni civili,

čime su počinili:

D.I. radnjama pod tačkama 1. i 2. krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a D.U. radnjama pod tačkom 1. krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Sud optuženog I.D., zbog počinjenog krivičnog djela, uz primjenu članova 5. 33. 38. 41.
42. stav

1. tačka 2) i 43. stav 1 . tačka 1) preuzetog Krivičnog zakona SFRJ,

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU od 1 (JEDNE) GODINA I 8 (OSAM) MJESECI

Sud optuženog D.U., zbog počinjenog krivičnog djela, uz primjenu članova 5. 33. 38. 41.
42. stav1. tačka 2) i 43. stav 1 . tačka 1) preuzetog Krivičnog zakona SFRJ,

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE

Sud oštećene S.F. i S.D., sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnični postupak.

Sud optužene obavezuje da na ime troškova krivičnog postupka plate ukupan iznos od 1.055KM, odnosno po 527,50 KM i na ime paušala za rad suda iznos od po 100 KM, u roku od 6 (šest)mjeseci, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjomprinudnenaplate.

Obrazloženje

1.Tužilaštvo Bd BiH, optužnicom broj T 18 O K 0003093 od 23.05.2011. godine, optužilo je I. D. i D.U. da su kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba, lično vršili prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velike patnje i povrede tjelesnog integriteta. Predmetnom optužnicom, I. i U. je stavljeno na teret da su radnjama pod tačkom 1. i 2.optužnice, počinili krivično djelo – Ratni zločinprotiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 48. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ (u daljem tekstu: KZSFRJ).

2.Navedena optužnica je potvrđena 24.05.2011.godine, nakon čega su optuženi pozvani da seizjasne o krivici. Pred sudijom za prethodno saslušanje, oba optužena su se izjasnila da se ne smatrajukrivim za krivično djelo koje im je stavljeno na teret, nakon čega je predmet dostavljen Vijeću radizakazivanje glavnog pretresa. Prije početka glavnog pretresa, vijeće je u prisustvu stranaka i braniocaodržalo pretpretresno ročište, a optuženima je zbog slabog imovnog stanja, nakon što je vijeće izvršilo uvid u adekvatnu materijalnu dokumentaciju o tome da su nezaposleni, odnosno korisnici socijalne pomoći, rješenjem od 15.11 .2012. godine, postavljen branilac po službenoj dužnosti u liku advokata M.Z.

3. Glavni pretres u ovom krivičnom predmetu počeo je 15.11.2011. godine, čitanjem optužnice i iznošenjem uvodne riječi Tužilaštva Bd BiH. Tokom dokaznog postupka, optužba je izvela dokaze saslušanjem sedam svjedoka i jednog vještaka, te je u spis uložena materijalna dokumentacija. Odbrana optuženih je takođe izvodila dokaze saslušanjem dva svjedoka, zatim saslušanjem optuženih u svojstvu svjedoka i ulaganjem u spis dva objektivna dokaza. Prije objave završetka dokaznog postupka, tačnije na ročištu održanom 02.04.2012. godine, optužba je u skladu sa članom 275. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikt BiH (ZKP Bd BiH), izmijenila optužnicu, mijenjajući činjenični opis i pravnu kvalifikaciju, te je odbrani i vijeću dostavljen pismeni podnesak izmijenjene optužnice. U činjeničnom opisu, dodane su riječi „i MUP-a RS“, a u pogledu pravne kvalifikacije, optuženom I. je stavljeno na teret da je radnja pod tačkama 1. i 2. optužnice počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, a optuženom U. je na teret stavljeno učinjenje istog krivičnog djela, ali samo radnjom pod tačkom 1. optužnice. Povodom izmjene optužnice, branilac optuženih je tražio dodatno kraće vrijeme za pripremu odbrane. U daljem nastavku glavnog pretresa, tužilac i odbrana nisu imali dodatnih prijedloga za izvođenje dokaza, pa je vijeće 27.04.2012. godine objavilo da je dokazni postupak završen i pozvalo tužioca, branioca i optužene na iznošenje završnih riječi.

4. Kao što je navedeno, Tužilaštvo Bd BiH je tokom dokaznog postupka izvodilo dokaze saslušanjem sledećih svjedoka: S.D., Š.H., Š.H., F.G., F.V., F.R. i K.S. Na nastavku glavnog pretresa održanom 25.01.2012. svoja tri pismena nalaza i mišljenja, usmeno je obrazložio vještak medicinske struke P.G. Optužba je izvela i brojne materijalne dokaze, ulaganjem istih u spis u koje je vijeće izvršilo uvid, a odnose se na dokaze označene od broja D₁ do broja D₂₇. Sud u ovom dijelu obrazloženja presude, neće detaljno navoditi spisak uložene materijalne dokumentacije optužbe, što bi po ocjeni vijeća bespotrebno opteretilo ne samo smisao obrazloženja presude, nego i svakog čitača iste, nego će se u pojedinim dijelovima obrazloženja pozivati i detaljnije osvrnuti na relevantnu materijalnu dokumentaciju. Tokom dokaznog postupka, na prijedlog optužbe za izuzetak od neposrednog sprovođenja dokaza u smislu člana 273. stav 2. ZKP Bd BiH, kome predlogu se ni odbrana nije protivila, vijeće je donijelo rješenje da se pročita i koristi kao dokaz na glavnom pretresu, iskazi dati u istrazi oštećenog S.F. zvani „M.“. Kao procesna podloga za ovakvu odluku vijeća, poslužio je i nalaz i mišljenje vještaka G. (pismeni nalaz i mišljenje označen kao dokaz optužbe D₁₀ i njegovo usmeno obrazloženje), kao i dokaz optužbe D₁₁, koji u stvari predstavlja obimnu materijalnu dokumentaciju o istoriji bolesti S.F. Na osnovu navedenih dokaza, vijeće se uvjerilo da je dolazak svjedoka F. pred sud znatno otežan iz važnih uzroka, tačnije zbog njegovog izuzetno lošeg, praktično komatoznog zdravstvenog stanja, pa je tužilac na nastavku glavnog pretresa održanom 05.03.2012. pročitala iskaze iz istrage S.F. od 25.01.2005. godine, dat u Policiji Brčko distrikt BiH i od 11.02.2009. godine, datu Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, a potom su ti iskazi uloženi u spis kao dokazi optužbe D₂₀ i D₂₁.

5. Odbrana optuženih je na nastavku glavnog pretresa 02.04.2012. izvela svoje dokaze saslušanjem svjedoka D.T. i S.R., te su iskaze u svojstvu svjedoka dali optuženi I.D. i D.U. I odbrana je izvodila objektivne dokaze, ulaganjem u spis materijalne dokumentacije, tačnije radi se o dva dokumenta označena brojem DO₁ i DO₂. Obzirom da nije u pitanju obimna dokumentacija, svršishodno je da se odmah navede njihova sadržina. Naime, radi se o potvrdoma Policije Brčko distrikt BiH od 21. i 22. jula 2011. godine, prema kojima je I.D. bio pripadnik MUP R.S. u periodu od 18.05.1992. do 31.05.1992. godine (dokaz DO₁), a D.U. u periodu od 13.05.1992. do 31.05.1992. godine (dokaz DO₂). Identične dokaze u spis je uložila i optužba, a označeni su kao D₆ i D₇.

6. U završnoj riječi optužbe, tužilac A.M. se detaljno osvrnula na cio dokazni postupak, zatim na sve elemente predmetnog krivičnog djela, konkretno na kršenje pravila međunarodnog humanitarnog prava, postojanje oružanog sukoba na teritoriji B. i Bosne i Hercegovine, na umišljaj tj. svijest ili znanje učilaca o kršenju pravila međunarodnog prava, kao i na primjenjivi materijalni zakon u vrijeme izvršenja krivičnog djela. U cijelosti je ostala pri podignutoj, odnosno izmijenjenoj optužnici, svim njenim činjeničnim i pravnim navodima, te tvrdeći da je ista u cijelosti i dokazana, predložila je vijeće da optužene oglasi krim za krivično djelo koje im je stavljeno na teret i da ih kazni po zakonu.

7. Branilac optuženih, advokat M.Z. se u završnoj riječi, takođe osvrnuo na izvedene dokaze optužbe, stavljajući akcenat na pročitane iskaze oštećenog S.F., koji se nisu mogli provjeriti. Istakao je da nije dokazano da su optuženi počinilo krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, pogotovo ne na način opisan u optužnici, nego da postoje samo indicije i sumnje u tom pogledu. Ukazao je i na to da optuženi nisu bili pripadnici vojske, ni policije, da su i oni bili pritvorenici u L. i da je u pitanju bio privatni sukob između optuženih i oštećenih, zatim da nije bilo oružanog sukoba, jer nije proglašeno ratno stanje na teritoriji R.S. Pozivajući vijeće da optužene oslobođi od optužbi, ujedno je ukazao i na niz olakšavajućih okolnosti koje se stiču na strani optuženih. Oba optužena su se u svojim završnim riječima u potpunosti složila i pridružila navodima svog branioca.

8. Nakon provedenog dokaznog postupka, detaljno analizirajući i cijeneći dokaze izvedene na glavnom pretresu pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, na način kako to propisuje član 281. stav 2. ZKP Bd BiH, sud je pouzdano utvrdio da su optuženi počinili krivično djelo koje im je stavljeno na teret, u vrijeme i na način opisan u izreci presude. Preduzetim radnjama optuženih u potpunosti su ostvarena sva bitna obilježja bića krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, jer je na osnovu izvedenih dokaza utvrđeno da su kao pripadnici Vojске RS i MUP-a RS, za vrijeme ratnog stanja i postojanja oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, kršili pravila Međunarodnog humanitarnog prava, tačnije odredbe IV Ženevske konvencije o zaštiti gradanskih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949. godine (u daljem tekstu: IV Ženevska konvencija) i I Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949. godine (u daljem tekstu: I Dopunski protokol). Vijeće je zaključilo da su optuženi prema zaštićenim civilnim licima S.F. i S.D., vršili mučenja, nečovječna postupanja, nanosili velike patnje, povređivali tjelesni integritet i lično dostojanstvo.

9. Zaključci koje je vijeće formiralo u ovom krivičnom predmetu na osnovu izvedenih dokaza, uglavnom se zasnivaju na subjektivnim dokazima, tj. na iskazima saslušanih svjedoka, kao i na pročitanom i kao dokaz korištenim iskazima iz istrage, što je uostalom slučaj u najvećem broju suđenja u predmetima ratnih zločina. Kako je poznato da je svjedok u pravnoj teoriji i praksi najnepouzdanije dokazno sredstvo, vijeće je pažljivo pristupalo analizi svakog svjedočenja ponašob i međusobnoj vezi sa drugim svjedočenjima, u smislu provjerljivosti i pouzdanosti takvih dokaza. Činjenica je da su se pojedina svjedočenja međusobno razlikovala u pojedinim detaljima (npr. o tome da li su i kakvu uniformu imali optuženi, da li su imali oružje, ko je izveo M. iz hangara i tome slično), ali po ocjeni vijeće treba imati u vidu i činjenicu da je od događaja navedenih u optužnici do momenta svjedočenja pojedinih svjedoka, prošlo skoro punih 20 godina, pa je opravdano očekivati da toliki protek vremena utiče na tačnost i vjerodostojnost svjedočenja. Različiti opisi događaja pojedinih svjedoka i neprecizni navodi, usko gledano, vodili bi ka diskreditaciji svjedoka, ali razmatrajući takve situacije, vijeće ne može samo na osnovu jedne,

dvije, pa i više kontradiktornosti odbaciti cijelo svjedočenje. U takvim slučajevima, vijeće je pažljivo razmatralo i cijenilo težinu koju treba dati takvim dokazima, kroz cjelokupno svjedočenje i naravno, već pomenutu provjerljivost sa drugim svjedočenjima. Ako je svjedok podrobno ispričao suštinu dogadaja, periferne devijacije ne moraju nužno da dovedu u pitanje istinitost cijelog svjedočenja. U daljem izlaganju razloga ove presude, vijeće će ukazati na izvedene dokaze koje je koristilo prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja, zatim će iznijeti ocjenu tih dokaza i razloge zbog kojih je određeni dokaz prihvaćen.

Tačka 1. izreke presude

10. Uvjerenje ovog suda je da su optuženi na način, mjesto i u vrijeme navedene u tački 1. izreke presude, pretukli S.F. palicama po cijelom tijelu, zasniva se na neposrednim i posrednim saznanjima svjedoka, kao i na dokazima optužbe D₂₀ i D₂₁. Svjedok Š.H. je nakon što je opisao okolnosti koje su dovele do toga da bude zatvoren u L., zajedno sa još dosta ljudi, među kojima je bilo čak i zatvorenih Srba, posvjedočio da su kao zatvorenici dovedeni D. i C., koje je inače poznavao od prije rata. Sami oni su rekli da su uhapšeni jer su zapalili M. kuću (vijeće napominje da je M. nadimak oštećenog S. F.), a koliko je svjedoku poznato, razlog paljenja M. kuće bio je taj što se neko od njih dvojice zabavljao sa M. kćerkom, a M. je to branio. Kad su dovedeni, obojica su bili u SMB uniformi, ali su nakon par dana pušteni i odmah sutradan su se vratili u maskirnim uniformama i sa oružjem, te su tražili M. Po svjedokovoj tvrdnji, posle nekoliko njihovih dolazaka u L., našli su ga i pretukli nogama i rukama, pa je M. jadno izgledao i imao vidne povrede. Svjedok F. G. je u L. doveden iz B.P., dana 17. juna, 1992. godine, kada je B.P. iseljeno. Jedne prilike, boraveći u hangaru L. zajedno sa mnoštvom drugih lica, došao je vojnik i prozvao M., te mu saopštio da ga traže dvojica. Po povratku, M. su ruke bile otečene, a lice plavo, te im je M. ispričao da su ga D. i C. pretukli. Po svjedokovom sjećanju, razlog je navodno bio taj što M. nije dao svojoj kćerki, da se zabavlja sa nekim od njih dvojice. F.V. je takođe, kao i većina drugih svjedoka, tokom juna 1992. godine, doveden iz B.P. u L., gdje je viđao i D. koga je inače poznavao od prije rata. Poznat mu je incident sa M., kada ga je D. udario jednom ili dva puta šamarom što je svjedok lično vidoio, navodno zbog zabrane zabavljanja sa njegovom kćerkom. D. je tada bio sam, u SMB uniformi, imao je i pušku, ali kod njega nije vidoio bilo kakvu palicu. Po kazivanju svjedoka F. R., koji je u L. proveo nekih 13 dana (od 17. juna, kada je doveden iz B.P., do 01. jula 1992. godine), D. je jednom u hangaru L., prišao M. i rekao mu „jelde da se znamo“, nakon čega ga je izveo. M. se vratio posle nekih maksimalno 45 minuta, sav pretučen. Kako tvrdi R., D. je bio u šarenoj vojničkoj uniformi, ali nije vidoio kod njega ni oružje, ni palicu. I ovaj svjedok takođe, D. poznaje od prije rata, a navodni razlog zbog koga je M. pretučen je zabrana zabavljanja sa M. kćerkom. I svjedok Š.H. je u L. dovedena po iseljavanju B.P., 17. juna 1992. godine, gdje ih je dočekao jedan krupan čovjek, za kojeg je kasnije čula da ga zovu „K.“. Sa još nekoliko žena, bila je smještena u prostoriji do K. kancelarije, iz koje se jednom čula „cika i vriska“, pa im je D. pričao, da je to on doveo M. „da ga malo uplaši“, zbog - kako svjedok kaže, nekakve zabrane zabavljanja sa njegovom kćerkom. Svjedok je istakla i da je D. bio u šarenoj uniformi, da na njemu nije vidjela oružje.

11. U paragrafu broj 4. sud je naveo procesne razloge koji su opravdali čitanje i korištenje kao dokaza (D₂₀ i D₂₁) iskaza iz istrage oštećenog S.F. Dva iskaza oštećenog, data su u razmaku od 4 godine i činjenica je da u prvom od tih iskaza iz istrage (25.01.2005. godine), oštećeni pominje da su ga tukli „D. i ovaj Ž.“, pa tek u drugom iskazu (11.02.2009. godine), decidno navodi i opisuje kako i čime su ga D. i C. pretukli, u kakovom je stanju bio i kako su to svi vidjeli kada su ga vratili nazad u hangar. Vijeće nije bilo u prilici da u neposrednom saslušanju oštećenog, nesumnjivo

razjasni odakle ove značajne razlike prilikom davanja iskaza u istrazi, pa je o tome formiralo posredan zaključak, dovodeći ga u vezu prije svega sa drugim provedenim dokazima. Naime, saslušani svjedoci uglavnom imaju saznanja o tome da su M. pretukli D. i C. (C. je nadimak D.U. i tako ga oslovljavaju svi svjedoci), a pored toga u dokazu D₂₀ oštećeni navodi ime Ž., ali ne i ime ili nadimak. S tim u vezi je i sadržaj dokaza D₂₁, u kome oštećeni navodi prezime i nadimak, tako da je sasvim realno da je M. poznavao optuženog U. po nadimku, odnosno po majci i po prezimenu (kako to navodi u dokazu D₂₁: „D. i C. sin, za kojeg mislim da se preziva U.“). Prema tome, zaključak vijeća da su F. na opisani način pretukli optuženi D. i U, nije zasnovan isključivo na pročitanim iskazima oštećenog, nego i na pouzdanim i objektivnim svjedočenjima onih lica koji su o tom događaju imali posredna i neposredna saznanja. Gotovo svi svjedoci, poznivali su optužene lično i prije rata, zbog čega je po ocjeni vijeća isključena mogućnost zamjene identiteta, jer je svima bilo odmah poznato, praktično čim se F. vratio u hangar, da su ga pretukli D. i C. Iz navedenih razloga, sud je saslušanim svjedocima optužbe poklonio vjeru, koji su veoma korektno iznijeli svoja saznanja, ograđujući se odmah u pogledu onoga što su vidili, što im je oštećeni ispričao i što su čuli. Upoređujući međusobno njihova svjedočenja, mogu se uočiti određene razlike, što je i razumljivo obzirom na značajan protek vremena, ali sama svjedočenja nisu u tolikoj mjeri protivrječna, da sud na njima ne može da utvrdi relevantne činjenice.

12. Uostalom i svjedok odbrane K.S., potvrđio je da su jedne prilike u L. došli D. i C., da navodno vide „svog punca“, pa se ispostavilo da je to M., inače svjedoku poznatom po čevabdžinici. Pošto je stražar doveo M., iz kancelarije je začuo vrisku, pa je zatekao M. povrijeđenog sa obilnim krvarenjem iz arkade. Svjedok je dodao u da nije bio da ga njih dvojica tuku, pogotovo ne sa palicama, kojih nije ni bilo u kancelariji. I ovom svjedoku je poznato da se pričalo, da je do ovog incidenta došlo zbog nekog problema oko M. kćerke. U suštini, i ovaj svjedok je predmetni događaj opisao prema posrednom saznanju i ličnom opažanju povreda oštećenog, pa kada se dovede u vezu sa iskazima svjedoka optužbe, pogotovo Š.H., ali i dokazom optužbe D₂₁, pouzdan zaključak se nameće snagom logike. Jedini dio S. svjedočenja koji sud nije prihvatio, odnosi se na to da nije bio nikakvu palicu kod optuženih, niti je bila u kancelariji bilo kakva palica, čime je svjedok očigledno htio da ostavi utisak da on kao upravnik L. u tom periodu, to nije dozvoljavao.

Tačka 2. izreke presude

13. Zaključak vijeća o krivičnoj odgovornosti optuženog I.D., da je na način i u vrijeme opisan u tački 2. izreke presude, učinio krivično djelo ratnog zločina u odnosu na oštećenog S.D., zasniva se prvenstveno na iskazu samog oštećenog, ali i na posrednim saznanjima svjedoka Š.H. S.D. je u svom svjedočenju opisao kako je došlo do toga da 20.05.1992. godine, bude deportovan u L., gdje je bilo dosta ljudi od kojih je mnoge poznavao. Odmah, taj prvi dan njegovog boravka u L., došao je uniformisani vojnik i rekao mu da ide kod K. (K.S.), radi davanja izjave. Po ulasku u kancelariju, zatekao je K. i D., koga je svjedok poznavao od ranije. Prilikom „davanja izjave“, K. ga je ispitivao, a D. tukao gumenom palicom po cijelom tijelu. Svjedok je dodao i da je morao potpisati tu izjavu, te da batine koje je dobio nisu bile tolike, da nije mogao da hoda, čak je istakao da nije imao drugih povreda osim masnica. U vezi sa paragrafom 10. obrazloženja presude, vijeće smatra za potrebnim da navede da je i ovaj svjedok, neposredno bio vidio kako D., koji je bio u uniformi udara M., da kod D. nije bio oružje, ali jeste „pendrek“. Posredna saznanja o ovom događaju ima svjedok H., za koga je bitno navesti prije svega da je u L. prebačen iz b. bolnice, 9. maja 1992.

godine, gdje je bio neka dva mjeseca, dakle, kako vijeće zaključuje i u vrijeme predmetnog događaja iz tačke 2. izreke presude. Lako nije bio vidio ko je tukao D., niti ima neka direktna saznanja o tome, bio je masnice na D. licu.

14. Iz svjedočenja oštećenog, proizilazi da je on dobro poznavao optuženog D. od prije rata, tako da nema sumnje u pogledu identiteta lica koji ga je tuklo dok ga je K. ispitivao. Kada su u pitanju zaključci o činjenicama koji se zasnivaju samo na iskazima svjedoka, a pogotovo kada se zasnivaju na iskazu samo jednog svjedoka, pa još i oštećenog, obaveza je suda da posebno pažljivo pristupiti analizi svjedočenja, eventualnoj vezi sa neposrednim i posrednim saznanjima drugih svjedoka. Zbog toga je od izuzetne važnosti obratiti pažnju i na neposredno ponašanje svjedoka u sudnici, kako bi se stvorio cjelokupan utisak o tome da li svjedok govori istinu ili izmišlja događaj zbog nekih svojih razloga. Po ocjeni vijeća, oštećeni je svjedočio o događaju nepristrasno, što se može i zaključiti iz njegovog iskrenog navoda da nije imao teških povreda izuzev masnica, koje je uostalom na njegovom licu primjetio i H., tako da je nesporan zaključak vijeća da se ne radi o nekakvom izmišljenom događaju. Pored toga, svjedočenje oštećenog nije u odlučnoj mjeri osporeno svjedocima odbrane, niti iskazom samog optuženog I. u svojstvu svjedoka, kojom prilikom je potvrđio da D. poznaje od prije rata, kada su imali i konflikt zbog razbijene flaše, što je po mišljenju optuženog motiv zbog koga ga D. tereti za maltretiranje u L. Međutim, samo na osnovu ovog ponuđenog dokaza odbrane, vijeće nije moglo da stekne utisak da oštećeni neosnovano inkriminiše optuženog. Kada je u pitanju svjedok odbrane S.R., iz čijeg svjedočenja proizilazi da je u L. doveden zajedno sa drugim licima iz B.P., 17. juna 1992. godine i da je poznavao S.D., nije od pobijajućeg značaja dokaza optužbe njegovo svjedočenje da D. nije bio vidio u L., jer je evidentno da se događaj iz tačke 2. izreke presude, desio skoro mjesec dana prije nego je R. doveden u L.,

15. Što se tiče svjedoka odbrane D.T., on je posvjedočio da je kao inspektor policije u B. dobio zadatku da u nekoliko dana pusti sva lica iz L., što je i učinjeno po svjedokovoj tvrdnji od 8. do 13. maja, ali je i posle toga u L. ostalo najviše do 100 ljudi. Kasnije, polovinom juna u L. je bio optužene, koji su mu rekli da su zatvoreni, ali se svjedok ne sjeća zbog čega. Lako poznaje S.D., ništa mu nije poznato u vezi predmetnog događaja od 20. maja 1992. godine. Zaključak vijeća je da T. svjedočenjem, nisu osporeni navodi optužnice, niti pobijeni dokazi optužbe, prije svega iz razloga što svjedok nema pouzdana saznanja o predmetnim događajima, niti je bio prisutan u L. u vrijeme kada su se događaji odigrali. Njegovo svjedočenje je trebalo da pokaže da su i sami optuženi bili zatvoreni u L., koju činjenicu prihvata i vijeće, jer na takav zaključak upućuju i svjedoci optužbe, ali time odbrana optuženih nije dovela u sumnju, niti pobila izvedene dokaze optužbe da su se predmetni događaji odigrali kako je to opisano u izreci presude.

16. Iznoseći svoju odbranu na glavnom pretresu, optuženi I. i U. su između ostalog, saglasno istakli da su od početka ratnih dejstava bili mobilisani, pa su se jedne prilike u društvu još dvojice momaka iz B. napili u B. P., a U. se čak sjeća i da su ponijeli dvije boce viskija. Obojica su navela i da je prilikom polaska u B., U. ispalio rafal iz automatske puške u vazduh, što je bio razlog zbog koga su sutradan zatvoreni prvo u policiji, a kasnije su ih prebacili u L. Negirali su da je neko od njih dvojice maltretirao M., niti su uopšte vidjeli da ga je bilo ko drugi maltretirao. U. je istakao i da M. vrlo dobro poznaje kao oca njegove djevojke, kao što i njega M. poznaje po imenu, prezimenu i nadimku. Ni I., ni U. nije jasno zašto ih M. tereti, osim što sumnjaju da je bio pod nekakvom pritiskom, kao što smatraju da je i K.S. bio pod pritiskom prilikom svjedočenja. Nakon analize svjedočenja optuženih, vijeće je zaključilo da je isto usmjereno na izbjegavanje krivične

odgovornosti, stavljanjem sebe samih u inferioran položaj u kakvom su bili i ostali zatvorenici u L. Međutim, navodi optuženih su protivrječni dokazima optužbe, iako i iz tih dokaza zaista proizilazi nesporna činjenica da su i optuženi jedno vrijeme bili u hangarima L., zajedno sa ostalim zatvorenicima, što po mišljenju vijeća ne otklanja, niti umanjuje njihovu odgovornost za naknadno preduzete radnje. O razlogu njihovog zatvaranja u L. nisu izvedeni konkretni dokazi, obzirom da to nije ni bio predmet dokazivanja, tako da vijeće te razloge može samo nagađati iz posrednih saznanja, koja govore da su oni zatvoreni u L. zbog toga što su zapalili M. kuću. S druge strane, po ocjeni vijeća nelogično je da su oni zatvoreni zbog ispaljenog rafala u vazduhu, kao što je nelogično i da se oštećeni D., svojim svjedočenjem sveti I. zbog nekakve razbijene flaše i tuče prije rata,

17. Predmetna optužnica, tereti optužene da su preduzetim radnjama u konkretnim slučajevima, učinili krivično djelo — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, odnosno da su u vrijeme navedeno u optužnici postupali suprotno članu 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije i članu 75, I Dopunskog protokola. U nastavku obrazloženja ove presude, sud će ukazati na opšte elemente krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, a koji proizilaze iz njegove pravne definicije. Prije svega, potrebno je shvatiti da krivična djela ratnih zločina spadaju u djela sa blanketnom normom, jer upućuju na povredu međunarodnog prava, drugim riječima samo djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva vrši se povredama IV Ženevske konvencije, koja je dopunjena sa I Dopunskim protokolom. Povrede se sastoje u raznovrsnim oblicima nečovječnog postupanja prema civilnom stanovništvu koje predstavljaju teške povrede ljudskih prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije i one su definisane ne samo u navedenim odredbama konvencije, nego i u članu 142. KZ SFRJ.

18. Prema zakonskom opisu materijalne odredbe krivičnog zakona, odnosno člana 142. KZ SFRJ koji je bio na snazi u inkriminisanom periodu, krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva čini onaj ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše, između ostalog, ubistva, mučenja, nečovječna postupanja (zatim se navode brojne druge radnje izvršenja, koje u konkretnom slučaju nisu relevantne) - ili ko izvrši neko od navedenih djela. Iz ove zakonske definicije, proizilaze opšti elementi krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva:

- a) djelo mora biti učinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava;
- b) kršenje pravila međunarodnog prava mora biti učinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije;
- c) djelo učinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom;
- d) učinilac mora narediti ili izvršiti neko od navedenih djela.

Djelo učinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava

19. Prema članu 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije, propisao je da u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od Visokih strana ugovornica, svaka strana u sukobu biće dužna da primjenjuje bar sledeće odredbe:

1. Prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usled bolesti, rana, lišenja slobode ili iz bilo kojeg drugog uzroka, postupaće se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasu, boji, kaže, vjeri ili ubjedjenju, polu, rođenju ili imovnom stanju ili bilo kome drugom sličnom

mjerilu. U tom cilju zabranjeni su i zabranjuju se u svako doba i na svakom mjestu, prema gore navedenim licima sledeći postupci:

- a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja;*
- c) povrede ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci.*

20. I Dopunski protokol, kao što je navedeno predstavlja dopunu Ženevskih konvencija o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba i on svojim prvim članom propisuje opšte odredbe na koje se obavezuju Visoke strane ugovornice, dok članom 75. propisuje između ostalog:

- 1. Ukoliko su pogodjena situacijom navedenom u članu 1. ovog Protokola, sa licima koja su u vlasti strane u sukobu i koja ne uživaju povoljniji tretman u skladu sa Konvencijama ili ovim Protokolom, postupaće se humano u svim prilikama i ona će uživati, kao minimum, zaštitu koja je predviđena ovim članom, bez ikakve nepovoljne razlike koje bi se zasnivala na rasi, boji, polu, jeziku, vjeri ili ubjedjenju, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom ili socijalnom porijeklu, bogatstvu, rođenju ili drugom statusu, ili bilo kojem drugom sličnom kriterijumu. Svaka strana će poštovati ličnost, čast, ubjedjenja i vjerske obrede svih takvih lica.*

21. Član 3. IV Ženevske konvencije, obavezujući je za sve strane u sukobu, bilo u unutrašnjem ili međunarodnom i bio je važeći i u vrijeme i na mjestu događaje za koji se terete optuženi. Iz tumačenja ove odredbe, proizilazi da nije neophodno da učinilac zna za kršenje ili namjerava da krši međunarodne norme, već je dovoljno da je samo učinjenje suprotno pravilima međunarodnog prava. Takođe, neophodno je i da je djelo učinjeno u odnosu na posebnu kategoriju stanovništva, tačnije civile koje štiti IV Ženevska konvencija. Prema definiciji sadržanoj u odredbi člana 3. stav 1. civili su lica koja ne učestvuju u neprijateljstvima, pa i pripadnici oružanih snaga koji su položili oružje i lica koja su onesposobljena za borbu. Prema tome, sasvim je jasno da su radnje optuženih bile suprotne pravilima međunarodnog prava, konkretno suprotne članu 3. stav 1. tačka a) i c) IV Ženevske konvencije, jer su prema civilnim licima S.D. i S.F., preuzeli povrede života i tjelesnog integriteta, te povrede ličnog dostojanstva.

Kršenje pravila međunarodnog prava učinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba okupacije

22. U pogledu ovog elementa krivičnog djela, vijeće je preuzeo stav zauzet od više sudova na prostoru bivše Jugoslavije, ali i stav Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja Međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije (u daljem tekstu: Haški tribunal). Nizom pravosnažnih sudskeh odluka, nespornim je učinjena činjenica postojanja oružanog sukoba na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, pa tako i B.. Prema utvrđenoj i opšteprihvaćenoj sudskej praksi, oružani sukob postoji kada god postoji pribjegavanje oružanoj sili između država ili je to produženo oružano nasilje između vlasti i organizovanih naoružanih grupa ili između takvih grupa unutar jedne države. Ratni sukob na teritoriji B., otpočeo je početkom maja 1992. godine i trajao je skoro do kraja 1995. godine, tj. do potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, i potvrđen je ne samo kroz presude Haškog tribunala, nego i pravosnažne presude donesene pred ovim sudom, koje su strankama zasigurno

poznate, pa ih vijeće neće posebno navoditi i citirati. Nadalje, i saslušani svjedoci u ovom predmetu, posvjedočili su da su u L. došli tokom maja, odnosno juna 1992. godine, posle otpočinjanja ratnih sukoba u B., pa se i radnje optuženih u konkretnom krivičnom predmetu, cijene upravo sa stanovišta dešavanja u vrijeme oružanog sukoba, kada je civilno stanovništvo imalo posebnu međunarodnu humanitarnu zaštitu. Za vijeće je bilo nesporno da je u vremenskom periodu koji obuhvata optužnica B. bilo poprište oružanog sukoba, što tokom dokaznog postupka uostalom ni odbrana nije osporavala, nego su u završnoj riječi izneseni stavovi zbog kojih odbrana smatra da nije postojao oružani sukob, što je po ocjeni vijeća potpuno neosnovano i paušalno istaknuto.

Djelo učinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom

23. Ovaj elemenat krivičnog djela je potreban da bi se napravila bitna razlika, jer se ne mogu svi zločini, odnosno sve nedozvoljene radnje učinjene za vrijeme oružanog sukoba prema zaštićenoj kategoriji stanovništva, automatski označiti kao ratni zločini. Stoga je sudska praksa utvrdila da djelo učinioca mora biti u tijesnoj vezi sa oružanim sukobom. U tom smislu, traži se da je postojanje oružanog sukoba u znatnoj ili odlučujućoj mjeri uticalo na sposobnost učinioca i njegovu odluku da djelo učini. Cijeneći izvedene dokaze, zaključak vijeća je da su djela optuženih bili u dovoljnoj mjeri povezana sa oružanim sukobom, faktički djela su učinjena u vezi sa sukobom srpskog i nesrpskog stanovništva na području B. Iako je nesporno utvrđeno da su i sami optuženi jedno kratko vrijeme bili zatvoreni u L., vijeće je uzelo u obzir njihov položaj u vojnoj strukturi, tj. da su bili pripadnici MUP i Vojske RS, njihovo povremeno prisustvo u L., gdje su dolazili sa očiglednim ciljem pronalaska S.F., činjenicu da su oba oštećena bili lica nesrpske nacionalnosti, koji nisu pružali nikakav otpor oružanim srpskim snagama. I pored toga što je utvrđeno da su u inkriminisanom periodu optuženi bili pripadnici MUP i Vojske RS, kao organizovanih vojnih formacija, vijeće konstatuje da krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva može učiniti svako, vojno ili civilno lice, što drugim riječima znači da svojstvo učinioca nije bitan elemenat ovog djela. Prema tome, očigledno je da su optuženi iskoristili oružani sukob, koji je doveo do toga da se oštećeni nadu u inferiornom položaju u odnosu na srpske vojne i policijske strukture kojima su i sami optuženi pripadali, te su utaktivim okolnostima iz nekih svojih razloga, oštećenima nanosili povrede tjelesnog integriteta, suprotno pravilima međunarodnog prava.

Učinilac mora narediti ili počiniti djelo

24. Iz ovog elementa krivičnog djela proizilazi da djelo može učiniti onaj ko naredi njegovo izvršenje, tako i neposredni izvršilac krivičnog djela, što znači da za djelo može da postoji komandna i individualna krivična odgovornost. Svi svjedoci, pa i svjedok odbrane S., su sasvim jasno potvrdili da su optuženi lično izvršili radnje opisane u izreci presude, koje po zaključku vijeća predstavljaju obilježja krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, jer su za cilj imale povrede koje se nanose životu i tijelu i povrede ličnog dostojanstva, a što je sve u suprotnosti sa više puta pominjanim članom 3. IV Ženevske konvencije.

25. Zaključak vijeća je da su optuženi I. i U. u vrijeme izvršenja krivičnog djela bili u takvom psihičkom stanju da su mogli da shvate značaj svojih djela i da upravljaju svojim postupcima. Utvrđujući uračunljivost optuženih u konkretnom krivičnom predmetu, kao jedan od elemenata krivične odgovornosti, za vijeće je bio dragocjen nalaz vještaka P. G., na koji je sud već ukazao. Iznoseći zaključak i mišljenje, vještak je istakao da su obojica optuženih lica bez zaostalog duševnog razvoja, da su i u vrijeme kada su se odigrali događaji koristile psiholoaktivne supstance, koje su prouzrokovale specifične poremećaje ličnosti, te da njihova sposobnost da shvate značaj djela i upravljaju svojim postupcima *temporae criminis* nije bila bitno smanjena. Kada je u pitanju

psihički odnos optuženih prema izvršenom djelu, kao elemenat njihove krivične odgovornosti, zaključak vijeća je da su djelo počinili sa direktnim umišljajem. Optuženi su bili svjesni svojih djela, a radnje koje su optuženi preduzeli prilikom izvršenja krivičnog djela, koje se ogledaju se u fizičkom maltretiranju oštećenih lica rezultat su njihovog htijenja i volje. Sigurno je da su optuženi bili svjesni da fizičko maltretiranje lica druge nacionalnosti, tokom oružanog sukoba, predstavlja nešto što ne dozvoljava ni jedan zakon, niti bilo koje društvo. S tim u vezi je potpuno irelevantno sa stanovišta krivične odgovornosti optuženih, pitanje da li su oni u svim okolnostima koje su vladale u inkriminisanom periodu u B. i cijeloj Bosni i Hercegovini, bili svjesni da svojim postupcima krše norme Ženevske konvencije, jer nije nužno da i ta činjenica bude obuhvaćena umišljajem učinioца krivičnog djela ratnog zločina.

26. Krivičnim zakonom, koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio na snazi i po kome su I. i U. optuženi, za krivično djelo iz člana 142. bila je propisana kazna zatvora najmanje pet godina ili smrtna kazna, koja je u međuvremenu ukinuta. Prilikom odmjeravanja kazne za krivično djelo za koje su optuženi oglašeni krivim, vijeće je rukovodeći se opštim pravilima člana 41. KZ SFRJ, odmjerilo kaznu ispod granice koja je tada važećim zakonom bila propisana, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti). Kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženih, sud je cijenio: *a) jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra* — izvedeni dokazi ukazuju na zaključak da posledice koje su proizašle iz radnji optuženih preduzetih u navedenom periodu nisu bile u tolikoj mjeri teške, odnosno povrede koje su nanesene zaštićenim licima, nisu bile takvog inteziteta da su rezultirale ozbiljnim i trajnim povredama tjelesnog integriteta i psihičkog zdravlja što je potvrdio sam oštećeni D., a što proizilazi i iz pročitanog iskaza S. F.; *b) raniji život učinilaca* — vijeće je uzelo u obzir činjenicu da su optuženi do momenta učinjenja krivičnog djela bili neosuđivani, s tim što vijeće nije kao otežavajuće okolnost cijenilo to što je optuženi I. osuđivan kao maloljetnik, što proizilazi iz njegove kaznene evidencije, tj. dokaza optužbe D₁₄; *c) lične prilike optuženih* — vijeće je u ovom pogledu cijenilo niz nesporno utvrđenih okolnosti, koje proizilaze iz priložene dokumentacije i nalaza vještaka. Tako je vijeće kao lične prilike cijenilo prije svega to što su oba optužena u vrijeme učinjenja djela bili veoma mladi, životne dobi od 20 godina, da imaju maloljetnu djecu (I. od 8 godina, a U. od 7 godina) te da dijete optuženog I. boluje od cerebralne paralize, zatim da su oba optužena lica narušenog fizičkog i psihičkog zdravlja što nesporno proizilazi iz dokaza optužbe D₁₇, D₁₈, kao i već pomenutih forenzičko-psihijatrijskih nalaza za optužene I. i U., sačinjenih i usmeno obrazloženih od strane vještaka P.G., odnosno dokaza D₉ i D_{9/1}; *d) druge okolnosti koje se odnose na ličnost učinioца* — od drugih okolnosti, vijeće je cijenilo činjenicu da su svjedoci (Š.H. i Š.H.) opisali u svjedočenju i situacije kada su optuženi u L. pomagali licima muslimanske nacionalnosti, te da iako su u okolnostima koje su vladale tokom maja i juna 1992. godine, bili u objektivnoj mogućnosti da maltretiraju i druga lica zatvorena u L., nisu to činili, što ne umanjuje značaj krivičnog djela, ali u prilikama koje su vladale u to doba opravданo se mogu cijeniti kao olakšavajuće okolnosti. Na kraju, vijeće je cijenilo i veoma loše materijalne prilike optuženih, jer su obojica bez redovnih novčanih primanja, praktično bez ikakvih sredstva za egzistenciju. Otežavajuće okolnosti na strani optuženih, nakon što je pažljivo analiziralo cijeli dokazni materijal, vijeće nije utvrdilo.

27. Sve navedene olakšavajuće okolnosti, a u odsustvu otežavajućih okolnosti, sud je u smislu člana 42 stav 1. tačka 2) KZ SFRJ cijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti, koje ukazuju da se i ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, zbog čega je vijeće odmjerilo kaznu optuženima ispod granica koje su zakonom propisane. Zaključak vijeća je da su izrečene kazne zatvora za djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva srazmjerne ličnostima optuženih, svim

okolnostima i težini učinjenog djela, vremenu kada su se odigravale ratne strahote na području Bosne i Hercegovina, pa samim tim i B., kada je masovno došlo do gubitka pravnih i moralnih normi kod pojedinaca, zbog čega je teško bilo razumno postupati, što opet ni na koji način ne ekskulpira optužene od krivične odgovornosti, ali svakako jesu značajne olakšavajuće okolnosti, u ukupnosti cijenjene od strane vijeća na opisani način. Izrečenim kaznama, po ocjeni vijeća će se u potpunosti postići svrha kažnjavanja propisana članom 33. KZ SFRJ, kao što će izrečene kazne poslužiti barem u ograničenoj mjeri kao satisfakcija oštećenima, iako je vijeće svjesno da im nikakve kazne ne mogu do kraja nadomjestiti patnje i strahote koje su preživili tokom ratnih dešavanja u B.

28. Na osnovu člana 198. stav 2. ZKP Bd BiH, sud je oštećene S.D. i S.F. sa imovinsko pravnim zahtjevom uputio na parnični postupak. Naime, oštećeni su se izjasnili da postavljaju imovinsko pravni zahtjev, ali podaci prikupljeni tokom postupka u tom pogledu uopšte nisu prezentovani vijeću od strane optužbe ili oštećenih, zbog čega vijeće nije imalo pouzdan osnov za potpuno ili djelimično dosuđenje.

29. Na osnovu člana 188. stav 1. u vezi sa članom 185 stav 1. i 2. tačka a) i g) ZKP Bd BiH, sud je optužene obavezao da na ime troškova krivičnog postupka plate iznos od po 527,50 KM, koliko iznose troškovi vještačenja i dolaska svjedoka na glavni pretres, te na ime paušala za rad suda iznos od po 100 KM imajući u vidu dužinu trajanja krivičnog postupka. Optuženi su dužni da navedene troškove plate u roku od šest mjeseci, računajući od pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

Asistent

H.O.

Predsjednik vijeća

N.S.

Pouka:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba
u roku od 15 dana od dana prijema iste,
Apelacionom sudu Brčko distrikt BiH, putem ovog suda.

Predmet: Džemal Zahirović zvani Špajzer

Broj predmet: Okružni vojni sud u Zenici: IK-58/93

Vrhovni sud Bosne i Hercegovine – Odjeljenje u Zenici: Kž.69/93

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine: Kž-231/95

Optužnica broj: Kt-426/92

Optužnica podignuta: 20. januara 1993. godine

Krivično djelo: Ratni zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZ

Optuženi: Džemal Zahirović

VIŠE JAVNO TUŽILAŠTVO

ZENICA

Broj: Kt- 426/92

Zenica, 20.1.1993. godine

VIŠEM SUDU

ZENICA

Na osnovu člana 45. st. 2. tač. 3. ZKP-a kao preuzetog zakona podižem

OPTUŽNICU

PROTIV

ZAHIROVIĆ DŽEMALA.....

.....
.....
.....

Što je,

u periodu od 27.6.1993. godine do 7.10.1992. godine, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata, u koncentracionom logoru „Batković“ kod Bijeljine, gdje se nalazio kao zarobljenik, stavio se na raspolaganje agresorskim vlastima, nakon čega je promovisan u „komandanta“ logora ispred zarobljenika, u kom svojstvu je kao vođa grupe za tzv. „čišćenje terena“, vršio pljačkanje po selima na području opštine Bijeljina i to: Koraj, Akmačići, Janjani, Gornja i Donja Trnova, Glina i dr, kojom prilikom je prisvajao raznu tehničku robu, zlato, stoku i ljetinu, što je kamionima i traktorima dovoženo u logor „Batković“, a sve za račun upravnika logora te od zarobljenika u logoru otimao zlato, novac, satove i druge dragocijenosti, od kojih je jedan dio predavao upravnicima logora, a drugi uzimao za sebe, fizički maltretirao i tukao zarobljenike logora i to drvenom palicom dužine oko 70 cm i deblijine držalice za sjekiru, koja mu je posebno napravljena po njegovom zahtjevu, kao i željeznom stolicom i kamenom veličine dvije pesnice u predjelu glave i vrata i to zatvorenike: te zarobljenike po nadimku „.....“, zvani konjanik i iz Tuzle, kao i ostale zarobljenike, naočigled drugih zarobljenika, te su uslijed takvih fizičkih maltretiranja u kojima je učestvovao zajedno sa ostalim stražarima logora od zadobijenih povreda preminuli, ugostitelj iz Bijeljine i lice po imenu nepoznatog prezimena, zlatar iz Bijeljine,

čime je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl- 142. KZ-a SFRJ, kao preuzetog Zakona RBiH.

VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
KŽ-231/95
Sarajevo, 24.6.1997.g.

U IME NARODA!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudija Salman Nazifa kao predsjednika vijeća, Potparić Milorada, Dodik Ignacija, Bahtijarević Emine i Hajdarević Hajrudina kao članova vijeća, te Vuk Ševale kao zapisničara u krivičnom predmetu protiv optuženog Zahirović Džemala, zbog krivičnog djela iz člana 142. - KZ, povodom žalbe optuženog, protiv presude Vrhovnog suda BiH-Odjeljenje u Zenici broj KŽ-69193 od 5.2.1994. godine, na sjednici održanoj u prisutnosti zamjenika Federalnog tužioca Bašić Fatime dana 24.6.1997. godine, donio je ovu:

P R E S U D U

Žalba optuženog Zahirović Džemala djelimično se uvažava i presuda Okružnog vojnog suda u Zenici broj IK-58/93 od 30.9.1993. godine i Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine-Odjeljenje u Zenici broj KŽ-69/93 od 5.2.1994. godine preinačuje u pogledu odluke o kazni, tako da se optuženi Zahirović Džemal za krivično djelo za koje je oglašen krivim osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina u koju mu se kaznu po članu 50. KZ uračunava vrijeme koje provodi u pritvoru od 25.12.1992. godine pa nadalje.

Po članu 98. stav 4. ZKP optuženi se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka pa isti padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Obrazloženje:

Prvostepenom presudom Okružnog vojnog suda u Zenici broj IK-58/93 od 30.9.1993. godine oglašen je krvivim Zahirović Džemal da je počinio krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona, pa mu je za to krivično djelo izrečena smrtna kazna i obavezan je da plati troškove krivičnog postupka.

Odlučujući po žalbi optuženog na tu presudu Vrhovni sud Bosne i Hercegovine-Odjeljenje u Zenici je svojom presudom broj KŽ-69/93 od 5.2.1994. godine odbio žalbu optuženog kao neosnovanu i potvrđio prvostepenu presudu.

Protiv presude Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine-Odjeljenje u Zenici, optuženi je putem svog branioca, na osnovu člana 391. stav 1. tačka 1. ZKP, izjavio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja zbog odluke o kazni, pa je predloženo da Vrhovni sud III-em stepenu odlučivanja, prvostepenu presudu preinači i optuženom izrekne kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, ili pak da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U žalbi se poziva na raniju žalbu protiv prvostepene presude, pa predlaže da se ta žalba ponovo razmotri.

Zamjenik Republičkog javnog tužioca je u svom zahtjevu broj KTŽ-193/95 od 10.10.1995. godine predložio da se žalba odbije.

Na današnjoj sjednici vijeća ovog suda u trećem stepenu održanom u smislu člana 391. stav 2. ZKP, zamjenik Federalnog tužioca je predložila da se žalba optuženog odbije dok sjednici nijesu pristupili branilac optuženog i optuženi, iako su o istoj uredno obaviješteni.

Ispitujući presudu Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine-Odjeljenje u Zenici, kao drugostepenu presudu, u granicama žalbenih prigovora, a i po službenoj dužnosti u smislu člana 376. stav 1. ZKP ovaj sud je, kao trećestepeni, odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba optuženikovog branioca o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju vidi u drugostepenoj presudi u tome da je bilo neophodno izvršiti novo neuropsihijatrijsko vještačenje otpuženog ali se ne ukazuje konkretno u kom pravcu bi takvo vještačenje trebalo izvršiti, koji su propusti ili nedostaci u ranije izvršenom vještačenju ličnosti optuženog. Istina žalbom se traži ponovo razmatranje navoda žalbe koja je uložena na presudu Okružnog vojnog suda u Zenici, pa iz tih razloga branilac u žalbi ističe da ostaje u potpunosti kod navoda u toj žalbi.

Po nalazu ovoga ocjenjujući žalbeni prigovor na prvostepenu presudu o utvrđenom uračunljivom stanju optuženog i o potrebi njegovog nadvještačenja pobijana drugostepena presuda je o tome dala potpune i valjane razloge, koje u potpunosti prihvata i ovaj kao trećestepeni sud. Pri svemu tome, kao najbitnije, ocjenjujući nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra Ljubović dr Emire, oba nižestepena suda su utvrdila „da kod optuženog nema znakova duševne bolesti, niti bilo kojeg drugog stanja koje bi dovodilo u pitanje njegovu uračunljivost“, pa kako žalba takav zaključak ni jednim konkretnim-prigovorom na nalaz vještaka ne dovodi u sumnju, to je ovaj sud takav žalbeni prigovor ocijenio neosnovanim, pa je sa tog aspekta činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno i o tome je drugostepena presuda dala potpune razloge.

Međutim, kada je u pitanju žalbeni prigovor o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, a koje bi se očigledno, sem istaknutog, odnosila na činjenična utvrđenja samog događaja opisanog u izreci prvostepene presude, ovaj sud nalazi da je u tom pravcu žalba optuženog nepotpuna i nejasna, pa je radi toga ovaj sud, kao trećestepeni, drugostepenu presudu ispitao po službenoj dužnosti u smislu člana 376. stav. 1. ZKP na koje i ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Naime, žalba na presudu drugostepenog suda, u smislu člana 391. stav 1. i 2. ZKP, je potpuno samostalna i istom se ne može pozivati na ranije izložene razloge u žalbi na presudu Prvostepenog suda, jer je ta žalba riješena i povodom te žalbe se ne može ponovo raspravljati (ne bis in idem).

Ispitujući drugostepenu presudu, a u sklopu iste u vezi sa izrečenom kaznom u prvostepenoj presudi, ovaj sud nalazi da je za opisano krivično djelo, za koje je optuženi Zahirović Džemal oglašen krimim, -smrtna kazna prestroga izrečena. Prema objema nižestepenim presudama u konkretnom slučaju polazi se od toga da se radi „o najtežem slučaju teškog krivičnog djela što se očituje u težini posljedica i okolnostima pod kojima je djelo izvršeno“... a zatim pobijana drugostepena presuda ističe „da je optuženi Zahirović Džemal u tolikom stepenu sklon vršenju krivičnih djela i u tolikom stepenu nepopravljiv da se svrha kažnjavanja u konkretnom slučaju može ostvariti samo izricanjem najteže... a da olakšavajuće okolnosti koje je prvostepeni sud naveo nisu takvog značaja da bi mogle promijeniti zaključak o neophodnosti izricanja smrte kazne“. Prije svega, kad se optuženikova ranija osuđivanost procjenjuje kao posebna otežavajuća

okolnost, a koja je kod nižestepenih sudova tako vrednovana da je čini nepopravljivom ličnosti, valja imati u vidu da je optuženi u vremenu od 1969. do 1988. godine sedam puta osuđivan sa ukupno izrečenim kaznama zatvora od 2 godine 2 mjeseca, od čega samo jedanput za teže djeloprovallnu krađu za koje je osuđen godinu dana zatvora. Po ocjeni ovoga suda, kao trećestepenog, takva višestruka osuđivanost optuženog pogotovu kad se ima u vidu težina i struktura počinjenih krivičnih djela „(krađe, utaje, prevare dr.) ne bi trebalo dovoditi u usporedbu sa najtežom vrstom kazne (smrtna kazna ili 20 godina zatvora) i tako ga ocjenjivati društveno nepopravljivom osobom. S druge strane, jeste da je krivično djelo Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva teško krivično djelo, ali je ipak zakonom za takvo djelo propisan veliki raspon kazne-najmanje pet godina zatvora ili smrtna kazna, pa realnjom procjenom stepena krivične odgovornosti optuženog u konkretnoj situaciji omogućava суду i realniji pristup prilikom odmjeravanja vrste i visine kazne. Naime, iz opisa radnji datih u prvostepenoj presudi za koje je utvrđeno da ih je optuženi Zahirović Džemal učinio, vidi se da je ipak sve te radnje učinio kao zatvorenik u koncentracionom logoru što ga je agresor formirao, pa se ne može ni zaključak da je njegovo stavljanje na raspolaganje agresorskim vlastima bilo pod određenim pritiskom i moranjem. Najzad i najteže posljedice koje su nastale po neke zatvorenike uslijed fizičkog maltretiranja, nijesu hastale isključivo njegovim djelovanjem već maltretiranjem od strane drugih.

Imajući u vidu sve napred izloženo, ovaj sud nalazi da je žalbeni prigovor zbog odluke o kazni. osnovan, s napomenom da žalbeni predlog u pogledu kazne da se umjesto smrtne kazne izrekne kazna zatvora od 20 godina ne proizvodi pravno dejstvo budući da ni branilac u smislu člana 342. u vezi člana 367. ZKP (kao ni tužilac u smislu člana 340. ZKP) ne može stavljati određeni prijedlog stoga ovaj sud obadvije nižestepene presude preinačava u odluci o kazni tako da optuženom za krivično djelo za koje je tim presudama oglašen izriče kaznu zatvora u trajanju 8 (osam) godina, nalazeći da ova kazna odgovara težini djela u stepenu krivične odgovornosti optuženog i da se s obzirom na sve utvrđene okolnosti u konkretnom slučaju i sa ovako relativno blagom kaznom može postići svrha kažnjavanja.

Budući da drugostepena presuda nema povreda zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 376. stav 1. ZKP, ovaj sud je odlučio kao u izreci.

Zapisničar,
Vuk Ševala s.r.

Predsjednik vijeća,
Salman Nazil s.r.

Za tačnost otpravka tvrdi
Rukov. sudske pisarne
Čehić Fikreta

Predmet: Fikret Hasanović i Pepa Pavić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 096-0-K-08-000109

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 097-0-Kž-09-000039

Optužnica broj: KT/286/07

Optužnica podignuta: 10.3.2008. godine

Krivično djelo:

Fikret Hasanović: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ

Pepa Pavić : Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Fikret Hasanović, Pepa Pavić

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT BIH

TUŽILAŠTVO

BRČKO DISTRINKTA BIH

Broj: KT/286/07

Brčko, 10. mart 2008. godine

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH, podižem

OPTUŽNICU

Protiv:

1. Hasanović Fikreta rođen 1958. godine u Tuzli
2. Papić Pepo rođen 1967. godine u Tuzli

Što su:

za vrijeme trajanja oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između oružanih snaga Armije BiH i Vojske Republike Srpske, kao pripadnici Vojne policije II korpusa Tuzla, Armije R BiH, u selu Bosanska Bijela, zaselak Bojići, opština Brčko, pod kontrolom Armije BiH, u kome se nalazilo oko 140 civilnih stanovnika srpske nacionalnosti prinudno dovedenih iz zaseoka Bijeli potok, Brdo i sela Bukvik, smještenih u oko 13 kuća, kontrolisanih zabranom kretanja od 19 do 07 časova, noću 25.02.1993. godine, oko 02,00 časova, sa oružjem u uniformama, došli u jednu od tih kuća vlasnika B.O., gdje ih je vozilom dovezao K.K. izvršili pregled svih prostorija, budeći sve, prijeteći im da ih kao Srbe treba poklati i pobiti, te iz sobe na spratu gdje je spavala oštećena M.C. sa mužem M.M. koji je bio nepokretan od rane koju je dobio na prisilnom kopanju rovov za potrebe Armije BiH, suprotno članu 3. stav 1. tačka a), članu 27. stav 2. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava unutrašnjih oružanih sukoba (protokol II), oba osumnjičena, ostećenoj naredili da izađe van, držaći je za ruku i gurajući je s leđa, sve niz vanjske stepenic, u kuću, protiv njene volje, svukli joj suknu i gaće te naredili da se stojeći sagne, te jedan od osumnjičenih straga stavio svoj muški polni organ u njen ženski polni organ, a drugi osumnjičeni sprijeda stavio svoj muški polni organ u usta gdje je i ejakulirao, a zatim se zamjenili i na njoj ponovili iste radnje sa polnim organima, potom je vratili na sprat držeći je ispod pazuha zbog njene nemoći, gdje je plačući kazala mužu šta je bilo, nedugo zatim ponovo došli do oštećene sveli je na isto mjesto ispod kuće, te joj ponovo, protiv njene volje, svukli suknu i gaće, te jedan od osumnjičenih straga stavio svoj muški polni organ u njen ženski polni organ, a drugi osumnjičeni sprijeda stavio joj svoj muški polni organ u usta, a zatim su se zamjenili i na njoj ponovili iste radnje sa polnim organima, kada im je prišao K.K., govoreći da je ostave jer nije mlada žena, ponovo su je izveli na sprat i zaprijetili da za ovo ne smije nikome reći, jer bi je ubili.

Dakle, kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava za vrijeme oružanog sukoba, prema civilnom stanovništvu izvršili silovanje,

Čime su počinili krivičnog djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 097-0-KŽ-09-000039
Brčko, 11.05.2009. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Maide Kovačević, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Ruže Gligorević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mensure Hadžić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih Fikreta Hasanovića sina Ibrahima iz Tuzle i Pepe Pavića sina Josipa iz Brgule-Tuzla, zbog kaznenog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. u svezi sa člankom 22. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ, odlučujući o žalbi branitelja optuženih-odvjetnika Mensura Radončića iz Tuzle, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-08-000109 od 02.02.2009. godine, na javnoj sjednici kaznenog vijeća održanoj dana 06.05.2009. godine, u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Gojka Stjepanovića, optuženih Fikreta Hasanovića i Pepe Pavića i njihovog branitelja Mensura Radončića, odvjetnika iz Tuzle, donio je i javno objavio dana 11.05.2009. godine slijedeću

PRESUDU

DJELOMIČNO SE UVAŽAVA žalba branitelja optuženih — odvjetnika Mensura Radončića iz Tuzle i preinačava presuda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-K-08-000109 od 02.02.2009. godine, u pogledu odluke o kazni, tako što se optuženim Fikret Hasanović i Pepo Pavić, zbog počinjenja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. u svezi sa člankom 22. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje su prvostupanjskom presudom oglašeni krivim, OSUĐUJU na kaznu zatvora u trajanju od po 5 (pet) godina.

U pogledu odluke o troškovima kaznenog postupka i imovinskopravnom zahtjevu prvostupanska presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 096-0-K-08-000109 od 02.02.2009. godine optuženi Fikret Hasanović sin Ibrahima iz Tuzle i Pepo Pavić sin Josipa iz Brgula-Tuzla oglašeni su krivim da su radnjama pobliže opisanim u izreci navedene presude počinili kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ, pa ih je sud na temelju navedenog zakonskog propisa i uz primjenu članka 5., 33., 38. i 41. preuzetog KZ Bivše SFRJ-u osudio na kaznu zatvora u trajanju od po 6 (šest) godina. Istom presudom optuženi su obvezani na solidarno plaćanje troškova kaznenog postupka u iznosu od 112,00 KM i paušala za rad suda u iznosu od 400,00 KM, u roku od 15 dana po pravomoćnosti presude. Oštećena Cvijeta Marković je sa imovinskopravnim zahtjevom upućena na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio branitelj optuženih — odvjetnik Mensur R. Radončić iz Tuzle, kojom prvostupansku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka (članak 296. točka a. u svezi sa člankom 297. točka j. i k. ZKP-a Brčko disktrikta

BiH), zbog povrede kaznenog zakona (članak 296. točka b. u svezi sa člankom 298. točka d. ZKP-a Brčko distrikta BiH), pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 299. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH) i zbog odluke o kazni (članak 300. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH).

Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je podneskom broj Kt. 286/07 od 25.03.2009. godine dao odgovor na žalbu branitelja optuženih predlažući da ovaj sud odbije žalbu kao neosnovanu po svim žalbenim osnovima i potvrdi presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-08-000109 od 02.02.2009. godine.

Bitna povreda odredaba kaznenog postupka se prema navodima žalbe sastoji u tome da je izreka prvostupanske presude nerazumljiva iz razloga što se optuženim stavlja na teret da su zajedno počinili kazneno djelo, a da se u izreci nigdje ne navodi da su to izvršili kao supočinitelji, odnosno ne navodi se zakonska odredba koja se odnosi na supočinitelje. Po mišljenju branitelja bilo je nužno označiti da su optuženi djelo izvršili kao supočinitelji i pri tome navesti i zakonsku odredbu koja se odnosi na ovaj vid počinjenja kaznenog djela, pa kako prvostupanski sud nije tako postupio izreka presude je obuhvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH.

U pogledu činjenične osnove na kojoj prvostupanski sud zasniva pobijanu presudu branitelj optuženih u žalbi ističe kako je tijekom dokaznog postupka saslušan veći broj svjedoka i izvršen uvid u materijalne dokaze koje je sudu predložio tužitelj, međutim karakteristika ovog predmeta je u tomu da su konkretnе spoznaje u svezi radnje koje se optuženim stavlja na teret imali samo oštećena Cvijeta Marković, te dijelom svjedoci Milovan Marković i Žarko Marković. Ostali svjedoci su uglavnom imali posredne spoznaje o događajima koji su uslijedili nakon izvršenja radnje koja se optuženim stavlja na teret, a materijalni dokazi koje je sud uvrstio u dokazni materijal nemaju nikakvog značaja za pravilno presuđenje ove stvari. Po mišljenju branitelja na prvostupanskom sudu je ostao zadatak da isključivo na temelju iskaza oštećene Cvijete Marković i iskaza (obrane) optuženih Fikreta Hasanovića i Pepe Pavića odluci da li su navodi iz optužnice dokazani i doneše osuđujući ili oslobođajući presudu. Iz prvostupanske presude je očito da je sud u potpunosti poklonio vjeru iskazu oštećene Cvijete Marković, međutim u obrazloženju te iste presude sud navodi da je ona zasnovana i na iskazima svjedoka Žarka Markovića, Milovana Markovića, Mitre Ilić i Ilije Ilić, iako navedeni svjedoci nisu imali nikakvih izravnih saznanja o ovom događaju. Nasuprot takvom stavu suda branitelj smatra da je vjerodostrojnost iskaza oštećene Cvijete Marković bilo moguće samo djelomično provjeriti preko iskaza svjedoka Milovana i Žarka Markovića, a da je značaj ovog iskaza zahtijevao da bude analiziran sa više pažnje. U odsutnosti relevantnih materijalnih dokaza i u situaciji kad postoje potpuno oprečni iskazi oštećene i optuženih, nužno je bilo iskaz oštećene analizirati s posebnom pozornošću, jer je po mišljenju branitelja opis događaja koji je ona dala neprihvatljiv iz prostora razloga što je neprirodno da dvije normalne muške osobe u tako kratkom vremenu imaju spolni odnos sa ženskom osobom koju uopće ne poznaju, u vrlo neprikladnim uvjetima i što je najvažnije bez ispoljene želje i izričitog pristanka te ženske osobe — oštećene. Po mišljenju branitelja čini se nemogućim da se događaj desio onako kako je to opisala oštećena jer je po njegovom uvjerenju nemoguće da su optuženi bez «prethodne pripreme» odmah imali spolni odnos sa oštećenom u situaciji kada je vani bilo veoma hladno, da bi se nedugo nakon toga zamijenili i ponovili istu tu radnju, odnosno nakon kraćeg vremena se vratili i ponovno izveli oštećenu iz sobe gdje je bila smještena i nad njom u tako kratkom vremenskom periodu ponovno izvršili radnje koje im se stavljuju na teret. Svi ovi navodi branitelja ne predstavljaju dokaze koji bi isključili vjerodostojnost iskaza oštećene, ali su po mišljenju branitelja u okvirima potrebne i dozvoljene analize vjerodostojnosti iskaza pštećene od čijeg prihvatanja ili neprihvatanja ovisi da li su optuženi počinili kazneno djelo ili ne. U prilogu ovakvom stajalištu branitelj navodi činjenicu da je kao svjedok optužbe saslušan i Kemal Kurtić,

koji je kritične prigode sa optuženim sačinjavao patrolu, ali iz njegovog iskaza se ne može zaključiti da su optuženi te prigode uopće imali spolni odnos sa oštećenom. Na temelju svega iznesenog branitelj smatra da nije bilo dokaza da su optužen Fikret Hasanović i Pepo Pavić počinili kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak i. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ, pa ih je prvostupanjski sud u smislu članka 284. točka c. ZKP-a Brčko distrikta BiH trebao oslobođiti od optužbe.

U situaciji kada je prvostupanjski sud poklonio vjeru iskazu oštećene, odnosno iskazu svjedoka Milovana i Žarka Markovića, na temelju kojih je došao do uvjerenja da su optuženi kritične prilike 25.02.1993. godine oko 02,00 sati izvršili nedozvoljenu obljubu nad oštećenom, branitelj smatra da se, prema izreci pobijane presude, ne radi o kaznenom djelu za koje su optuženi oglašeni krivim i osuđeni, nego o drugom kaznenom djelu za koje je nastupila zastara kaznenog gonjenja, te je protiv optuženih u smislu odredbi članka 283. točka f. ZKP-a Brčko distrikta BiH, trebao donijeti odbijajuću presudu. Po mišljenju branitelja iz izreke pobijane presude ne proizilazi postojanje «sile ili prijetnje da će se napasti na život ili tijelo» oštećene Cvijete Marković, a u cilju nedozvoljene obljube, pa je očigledno da prema opisu iz izreke optuženi nisu počinili kazneno djelo «silovanja», a samim tim ni kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Činjenica uporabe sile je nužna u konkretnom slučaju ako se za utvrđenje pojma silovanja koriste zakonske odredbe iz članka 88. bivšeg KZ SR BiH (u žalbi se branitelj greškom poziva na KZ bivše SFRJ) ili odredbe članka 200. stavak 1. važećeg KZ Brčko distrikta BiH. U konkretnom slučaju nije utvrđeno postojanje sile a niti postojanje prijetnje da će se napasti na život ili tijelo oštećene. Prema tvrdnjama tužitelja, koje je preuzeo i sud u obrazloženju svoje presude, događaj se desio u vrijeme rata kada su oštećena i drugi sumještani srpske nacionalnosti bili premješteni u drugi dio sela uz ograničenje kretanja, pa pošto su optuženi bili naoružani pripadnici vojske, oštećena zbog takvih okolnosti nije bila sposobna za otpor jer je mogla očekivati primjenu sile, tako da se obljuba pod takvim okolnostima ima smatrati silovanjem. U pogledu ovakog stajališta prvostupanske presude branitelj ukazuje na odredbu članka 142. preuzetog KZ SFRJ u kojoj stoji da navedeno kazneno djelo čini onaj «tko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu izvrši silovanje». Dakle, subjektivni odnos oštećene i njena procjena da zbog navedenih okolnosti ne treba ili ne smije pružati otpor, ukazuje da je ona zbog takvih okolnosti bila nesposobna za otpor. U takovoj situaciji se po mišljenju branitelja nikako ne bi radilo o kaznenom djelu «silovanja», nego o kaznenom djelu Spolni odnos sa nemoćnom osobom iz članka 201. KZ Brčko distrikta BiH, koje kazneno djelo nije označeno kao obilježje kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ.

Nadalje u žalbi branitelj navodi kako je odredbama članka 280. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH propisano da se presuda može odnositi samo na osobe koje su optužene i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržan u potvrđenoj, odnosno na glavnoj raspravi i izmjenjenoj optužnici, tako da prvostupanjski sud nije mogao u obrazloženju pobijane presude na strani 19 utvrditi da je kazneno djelo «silovanja» izvršeno uz upotrebu prijetnje kojom je oštećenoj stavljeno u izgled da će joj biti naneseno zlo i to u formi konkludentnih radnji, te da se zbog toga nije mogao očekivati adekvatan otpor kojim bi se oštećena suprostavila napadačima, odnosno optuženim Hasanoviću i Paviću. Po ocjeni branitelja naprijed izneseno utvrđenje prvostupanskog suda nije bilo moguće izvesti na temelju analize provedenih dokaza, jer je pojam «silovanja» definiran u zakonu i sudu nije dato pravo da određuje nova i drugačija obilježja tog djela. Branitelj napominje da ni tužitelj u optužnom aktu nije naveo te okolnosti, osobito tvrdnje da je oštećena zbog svih tih okolnosti bila nesposobna za otpor, tako da izreka pobijane presude sadrži opis događaja u kojem

nisu navedene okolnosti koje bi trebale da potvrde da se radi o nedozvoljenoj obljubi. Polazeći od toga da je obveza suda da doneše presudu koja će se odnositi samo na kazneno djelo koje je predmet optužbe, branitelj smatra da je sud učinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka jer u činjeničnom opisu izreke nema činjeničnih navoda koje je sud u obrazloženju utvrdio kao obilježje kaznenog djela za koje je optužene oglasio krivim. Zbog izloženog branitelj smatra da optuženi nisu počinili kazneno djelo «silovanja» i da zbog toga nisu mogli biti oglašeni krivim zbog kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog kaznenog zakona bivše SFRJ, te da bi se eventualno moglo raditi o kaznenom djelu Obljube nad nemoćnom osobom za koje je u trenutku presuđenja nastupila zastara kaznenog gonjenja.

Zbog svega iznesenog branitelj u žalbi predlaže da ovaj sud žalbu uvaži, pobijanu presudu ukine i odredi održavanje rasprave pred vijećem Apelacionog suda Brčko distrikta BiH.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 06.05.2009. godine branitelj optuženih - odvjetnik Mensur R. Radončić iz Tuzle ostao je pri svim navodima i prijedlozima iz pismeno izjavljene žalbe, a tužitelj Brčko distrikta BiH Gojko Stjepanović pri odgovoru na žalbu branitelja optuženih.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u okviru žalbenih navoda, te je odlučio kao u izreci ove presude, zbog sljedećih razloga:

Ispitujući prvostupanjsku presudu u pogledu žalbenih navoda vezanih uz bitne povrede odredaba kaznenog postupka ovaj sud nije našao da je pobijana presuda obuhvaćena bitnim povredama odredaba kaznenog postupka na koje u žalbi ukazuje branitelj Mensur R. Radončić, odvjetnik iz Tuzle Naime, analizirajući izreku prvostupanjske presude ovaj sud je našao da je činjenični opis radnje počinjenja kaznenog djela koje se optuženim stavlja na teret korektno opisan, gdje su navedene sve činjenice koje predstavljaju bitne elemente bića kaznenog djela iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ. Iz takvog opisa nedvojbeno proizilazi da su optuženi Fikret Hasanović i Pepo Pavić istodobno sudjelovali u počinjenju kaznenog djela, poduzimajući na opisani način radnje spolnog općenja sa oštećenom protivno njenoj volji iz čega nedvojbeno proistjeće da su djelo koje im ste stavlja na teret počinili kao supočinitelji. Na takav činjenični supstrat prvostupanjski sud je pravilno primjenio odredbe odgovarajućeg kaznenog zakona točno označavajući zakonski naziv kaznenog djela i koje odredbe kaznenog zakona je primjenio, kako to propisuju odredbe članka 285. stavak 1. točka b. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Pored činjenice da branitelj opravdano prigovara da prvostupanjski sud u izreci pobijane presude nije naveo odredbe odgovarajućeg kaznenog zakona koje se odnose na «institut supočiniteljstva», odnosno odredbe članka 22. preuzetog KZ bivše SFRJ, što je u svakom slučaju uputno učiniti, međutim po ocjeni ovog suda samo nenavоđenje pomenute zakonske odredbe u konkretnom slučaju ne čini izreku pobijane presude nejasnom, tako da time nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. ZKP-a Brčko distrikta BiH.

U pogledu žalbenih navoda vezanih uz to da je prvostupanjski sud donošenjem pobijane presude izao izvan okvira onoga što se navodima optužnice optuženim stavlja na teret, u smislu članka 280. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH, ovaj sud smatra da je branitelj pogrešno protumačio dio obrazloženja na strani 19., u kojem je prvostupanjski sud objašnjavajući utvrđenje vezano uz okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja predmetnog kaznenog djela proširio razloge zbog kojih smatra da oštećena Cvijeta Marković nije smjela pružiti otpor optuženima, odnosno zbog čega se dolazak naoružanih optuženih i vojničko izdavanje naredbe oštećenoj da izade vani i

pođe s njima, ima smatrati prijetnjom koja je kod oštećene stvorila osjećaj ugroženosti vlastitog života, tako da obrazloženje suda u tom dijelu ne predstavlja proširenje činjeničnog opisa optužbe. Ovako stajalište prvostupanjskog suda je proisteklo iz činjenica utvrđenih tijekom dokaznog postupka i ne predstavlja ništa manje a niti više od onoga što se optužnicom Fikretu Hasanoviću i Pepi Paviću stavlja na teret.

Istim povodom branitelj je na javnoj sjednici od 06.05.2009. godine, obrazlažući pismeno izjavljenu žalbu, dodao da je prvostupanjski sud povrijedio objektivni identitet optužbe i presude time što je dozvolio tužitelju da prije završne riječi precizira optužnicu na temelju koje je donio pobijanu presudu, umjesto da odluku o odgovornosti optuženih doneše na temelju prvočitno potvrđene optužnice. Po ocjeni ovog suda navedeni žalbeni razlozi branitelja su doista nejasni, sobzirom da je Tužitelj Brčko distrikta BiH u potpunosti u skladu sa člankom 275. ZKP-a Brčko distrikta BiH, nakon okončanja dokaznog postupka precizirao potvrđenu optužnicu u skladu sa činjeničnim stanjem utvrđenim na glavnoj raspravi. Preciziranjem činjeničnog supstrata potvrđene optužnice tužitelj je iz opisa izostavio neke detalje kao što su «prijeteci im da ih kao Srbe treba poklati i pobiti», «koji je bio nepokretan» i «oba osumnjičena, oštećenoj», koji se tijekom glavne rasprave nisu na pouzdan način mogli utvrditi. U takvoj situaciji nije doveden u pitanje identitet optužbe i pobijane presude, tako da ovaj su ne vidi zbog kojih razloga je prvostupanjski sud bio u obvezi da doneše «odluku o odgovornosti optuženih» poštujući objektivni identitet optužbe i presude sobzirom da preciziranom optužnicom nije dovedena u pitanje ni jedna bitna činjenica koja ulazi u sastav obilježja bića kaznenog djela za koje se optuženi terete. Sobzirom da se prvostupanska presuda odnosi na iste osobe koje se navode u optužnici i za istu kaznenopravnu radnju koja im se tom optužnicom stavlja na teret, kako je to propisano člankom 280. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH, donošenjem presude na temelju precizirane optužnice, nije učinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka j. ZKP-a Brčko distrikta BiH.

Žalbeni prigovori branitelja u pogledu činjenične osnove prvostupanske presude se uglavnom svode na tvrdnje da materijalni dokazi koje je prvostupanjski sud izveo tijekom glavne rasprave nisu imali nikakve vrijednosti za pravilnost presuđenja, te da se prvostupanska presuda isključivo zasniva na iskazu oštećene Cvijete Marković, iako se sud u obrazloženju poziva na iskaze svjedoka Milovana i Žarka Markovića, te Mitre i Ilije Ilić. iz čijih iskaza se vidi da oni nisu imali nikakvih izravnih spoznaja o ovom događaju. U tom kontekstu branitelj smatra da nisu postojali uvjeti da se prihvati iskaz oštećene Cvijete Marković, te da je sud bio dužan da sa više pažnje analizira njen iskaz jer je od prihvatanja ili neprihvatanja tog iskaza ovisilo utvrđenje da li su optuženi izvršili kazneno djelo ili ne. Obrazlažući zbog čega iskaz oštećene smatra neprihvatljivim branitelj se upušta u špekuliranje oko toga da li su optuženici bili u mogućnosti istodobno imati spolni odnos sa oštećenom bez prethodne pripreme, kao i da li je bilo moguće u tako kratkom vremenskom intervalu da optuženi imaju spolni odnos sa oštećenom (nakon ejakuliranja), te da taj spolni odnos na isti način ponove sa oštećenom nedugo nakon što su je ponovno izveli iz prostorije u kojoj je bila smještena sa svojim mužem.

Po ocjeni ovog suda ovakve tvrdnje branitelja se ne zasnivaju na provedenim dokazima i kreću se u sferi nagađanja da li su optuženi, s aspekta sposobnosti za spolni odnos, tako nešto fizički mogli uraditi ili ne, umjesto da je na te okolnosti predložio vještačenje po odgovarajućem vještaku medicinske struke, koji bi na znanstvenoj osnovi potvrdio ili osporio da li se spolni odnos optuženih sa oštećenom protiv njene volje mogao odvijati onako kako je to ona interpletirala u svom iskazu. Istini za volju branitelj je u jednoj fazi dokaznog postupka najavio vještačenje po

vještaku medicinske struke radi provjere iskaza oštećene Cvijete Marković upravo u dijelu koji se odnosi na mogućnost da se spolni odnos mogao odvijati onako kako je u svom iskazu ona opisala, međutim branitelj je bez davanja odgovarajućih razloga odustao od ovakvog prijedloga očito kako bi mu ostalo dovoljno prostora za ovakve špekulacije koje se u ovom trenutku ne mogu znanstveno potvrditi kao ni osporiti.

Nisu točne tvrdnje branitelja da materijalni dokazi koje je tijekom glavne rasprave izveo prvostupanjski sud nisu imali nikakve vrijednosti za pravilnost presuđenja u ovoj kaznenoj stvari. Naiime, materijalni dokazi koje je prvostupanjski sud uvrstio kao dokazni materijal, prije svega zapisnik o očevidu istražnog suca Osnovnog suda Brčko (Maoča) od 25.02.1993. godine i nalaz i mišljenje ljekara specijaliste Doma zdravlja u Srebreniku od 26.02.1993. godine, značajni su u tolikoj mjeri što potvrđuju da se dana 25.02.1993. godine, u mjestu Bijela, zaseok «Bojići», kasno noću oko 02,00 sata doista desilo nešto neobično povodom čega su tada nadležni organi gonjenja poduzeli određene radnje na prikupljanju materijalnih dokaza vezanih uz prijavu «silovanja» oštećene Cvijete Marković od strane dvojice uniformiranih i naoružanih počinatelja. Točno je da iz nalaza i mišljenja spec. ginekologa Doma zdravlja u Srebreniku dr. Ibrahima Zukića od 26.02.1993. godine, proistjeće da pri pregledu oštećene Cvijete Marković nisu utvrđene nikakve povrijede vanjskih i unutarnjih genitalija, kao ni tragovi spolnog odnosa, međutim to svakako ne znači da do spolnog odnosa protiv volje oštećene kritične prigode nije došlo. Ovo stoga što po ocjeni ovog suda priroda i mehanizam predmetnog spolnog odnosa, na način kako ga je opisala oštećena Cvijeta Marković, nije nužno morao za posljedicu imati povrijeđivanje vanjskih ili unutarnjih genitalija, ako se imaju na umu životna dob oštećene i činjenica da je udata žena koja je ranije rodila dvoje djece. Pitanje principijelnog postupanja ovlaštenih organa koji su oštećenu odveli na ginekološki pregled tek sutradan nakon navedenog događaja, kao i njihovo nepostupanje po nalogu pomenutog spec. ginekologa, koji je predložio da se zbog provjere «prisile u spolnom općenju» utvrdi postojanje spermatozoida u cervicalnom brisu u Domu zdravlja u Tuzli, ne umanjuje vjerodostojnjost iskaza oštećene neovisno od toga što se isključivo na njenom iskazu temelje odlučne činjenice vezane uz spolni odnos koji su sa njom protiv njene volje imali optuženi.

Neosnovano branitelj prigovora da prvostupanjski sud nije izvršio podrobnu analizu iskaza oštećene Cvijete Marković jer je iz obrazloženja prvostupanske presude vidljivo da je vjerodostojnost tog iskaza provjeravana kroz iskaze niza svjedoka saslušanih tijekom prvostupanjskog postupka, koji su svjedočili na okolnosti onoga što su oni te večeri ili sutradan vidjeli ili čuli, a što bi se moglo dovesti u svezu sa počinjenjem predmetnog kaznenog djela, kao i identitetom počinatelja. U relevantnim dijelovima ovi iskazi su potvrđili da je ono što je ispričala oštećena Cvijeta Marković istinit događaj, stim što je sasvim logično da niko od tih svjedoka nije izravni očevidec događaja. Ovo je sasvim razumljivo ako se ima u vidu okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja ovog kaznenog djela, tako da nije bilo za očekivati da ovaj događaj vidi bilo tko, tko bi mogao posvjedočiti o okolnostima «silovanja oštećene». Tim povodom na temelju iskaza svjedoka Bare Matkić utvrđeno je da su kritične večeri nešto iza ponoći u zaseok «Bojići» u vozilu koje inače koriste djelatnici Vojne policije, došle tri osobe koje su ušli u kuću gdje je bila smještena između ostalih i oštećena Cvijeta Marković, gdje su se zadržali oko pola sata iz njemu nepoznatih razloga. Navedeni svjedok je potvrdio da je te noći bilo mirno i da nije bilo nikakve pucnjave.

Nadalje na okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja predmetnog kaznenog djela svjedočio je i Žarko Marković, djever oštećene Cvijete Marković, koji je te večeri sišao i otvorio vrata optuženim prateći ih od sobe do sobe i pokazujući tko od izbjeglih Srba se nalazi u kojoj od tih prostorija. Neovisno od činjenice da je navedeni svjedok brat pokojnog Milovana Markovića,

muža oštećene Cvijete Marković, nije bilo razloga da se posumnja u vjerodostojnost iskaza ovog svjedoka jer je on detaljno opisao događaje koji su prethodili «silovanju oštećene». Ovo osobito iz razloga što je Žarko Marković iskreno posvjedočio «da sam događaj» (silovanje) nije vidio, jer ga je u tome sprečavao jedan od trojice uniformiranih vojnika koji su te večeri ušli u kuću gdje su bili smješteni, naredivši mu da legne u krevet, okrene se prema zidu i da se pokrije. Za to vrijeme «cijeli događaj» se dešavao vani ispod njegovog prozora iz čega je on na temelju njihovog šaputanja i glasa oštećene koja je govorila da joj je hladno, zaključio što se ustvari za to vrijeme dešavalo vani ispred kuće.

Iskaz oštećene Cvijete Marković potvrdio je i njen sada pokojni muž Milovan Marković, čiji iskaz iz istrage dat pred Okružnim vojnim sudom Tuzla dana 18.05.1993. godine, pročitan na glavnoj raspravi od 25.11.2008. godine. U tom iskazu Milovan Marković je izjavio kako je jedan čovjek u uniformi pri dolasku u njihovu sobu odmah rekao njegovoj ženi Cvjeti da izađe za njim što je ona u strahu učinila neprogoriši ni riječi. Nakon nekih pola sata njegova se žena vratila sva uplakana i na njegov upit što se desilo prznala mu da je silovana, te mu je rekla da je o tome više nište ne pita. U svom iskazu ovaj svjedok je potvrdio da se događaj ponovno desio nakon 5-6 minuta.

Za vjerodostojnost iskaza oštećene Cvijete Marković od iznimnog znajača je iskaz svjedoka Petra Tomića koji je ispred Kriznog štaba Mjesne zajednice Bijela, kao ugledni mještani bio zadužen da se brine o srpskom življu smještenom u zaseoku «Bojići». Navedeni svjedok je osobno prijavio predmetni događaj u nadležnoj Policijskoj stanici i prvi je od sumještana u ranim jutarnjim satima 25.02.1993. godine idući na posao zamijetio da se nešto događa pred kućom Ostoji Bojić. Pošto se brinuo za izbjeglo stanovništvo u zaseoku Bojići ušao je u dvorište obiteljske kuće Ostoji Bojića gdje je bilo više njih na dvorištu, a među njima i oštećena Cvijeta Marković koja je bila vidno uplakana i rastrešena. Tom prigodom mu je Cvijeta ispričala što se dogodilo, međutim nije osobno inzistirala da taj događaj prijavi policiji nego su na prijavljivanju inzistirali Jovan Simić i Žarko Marković, tako da je on odmah otišao u policijsku postaju i «događaj» prijavio ovlaštenoj osobi Niki Koroljević.

Pored do sada navedenih svjedoka na okolnosti ovog događaja svjedočili su i ovlaštene službene osobe Niko Koroljević, koji je u to vrijeme bio djelatnik Vojne policije 108. HVO brigade, Osman Tankić kriminalistički inspektor u PS G. Rahić, Mevludin Kablić kriminalistički inspektor u PS G. Rahić, Osman Mulahalilović istražni sudac Osnovnog suda Brčko — Maoča i Huso Hodžić tada djelatnik Bataljona vojne policije II korpusa Armije BiH — Tuzla, koji su u vrijeme «premetnog događaja» obnašali dužnosti u civilnoj i vojnoj policiji, odnosno poduzimali odgovarajuće istražne radnje povodom prijave Petra Tomića da je oštećena Cvijeta Marković silovana od strane dvojice naoružanih pripadnika vojske. Svi ovi svjedoci su potvrdili da je prijavljeno «silovanje» oštećene, odnosno da im je prigodom razgovora ili saslušanja koje su provodili u sklopu poduzimanja službenih radnji oštećena Cvijeta Marković potvrdila da je «silovana» od strane dvojice njoj nepoznatih naoružanih vojnika. Navedene službene osobe su takođe potvrdile da je oštećena prigodom razgovora odavala dojam potrešenosti cijelim događajem. U svojoj izjavi Osman Mulahalilović tada istražni sudac Osnovnog suda Brčko — Maoča, potvrdio je da oštećena nije mogla identificirati počinitelje «silovanja», međutim tijekom obavljanja očevida u krugu obiteljske kuće Ostoji Bojić., saopšteno mu je da su za počinjenje ovog kaznenog djela kao osumnjičeni i u Vojnu policiju privredni Fikret Hasanović, Pepo Pavić i Kemal Kurtić, koji su odmah tog jutra sprovedeni u sjedište II korpusa Armije BiH Tuzla, gdje su podvrgnuti kriminalističkoj obradi.

Na temelju naprijed iznesenog je jasno da branitelj u žalbi pogrešno postavlja «dilemu» u kojoj se našao prvostupanjski sud pred kojim je «objektivno bio zadatak da na temelju iskaza oštećene i iskaza optuženih donese presudu tako što će prihvatanjem iskaza oštećene utvrditi da su navodi optužnice dokazani ili pak prihvatanjem iskaza optuženih, ocijeniti iskaz oštećene kao neprihvatljiv, te optužene oslobođiti od optužbe. Naime, imajući u vidu cjelovitost iskaza oštećene, koji se u bitnim činjenicama ne razlikuje od onog koji je dala pred istražnim sucem Okružnog vojnog suda u Tuzli još 1993. godine, prvostupanjski sud nije imao dileme u pogledu prihvatanja ili ne prihvatanja iskaza oštećene iz razloga što je temeljito provjerom tog iskaza kroz iskaze naprijed pobrojanih svjedoka u potpunosti potvrđena vjerodostojnost njenog svjedočenja. Samim tim nije bilo moguće prihvati iskaze optuženih Fikreta Hasanovića i Pepe Pavić, kao istinite i prihvatljive, jer su u potpunoj suprotnosti sa dokazima koje je kao uvjernjive prihvatio prvostupanjski sud. Ovo iz razloga što su iskazi optuženih međusobno različiti, iako je prvooptuženi Fikret Hasanović na glavnoj raspravi od 25.11.2008. godine, davao svoj iskaz u prisustvu drugooptuženog Pepe Pavić, koji na te okolnosti još uvijek nije dao svoj iskaz, što je po mišljenju ovog suda veoma upitno s procesnog aspekta.

Nemaju nikakvog značaja tvrdnje branitelja da istinitost iskaza optuženih Fikreta Hasanovića i Pepe Pavić potvrđuje u svom iskazu svjedok Kemal Kurtić, koji je tijekom glavne rasprave saslušan kao svjedok optužbe, a koji nije mogao potvrditi navode iz optužnice da su optuženi imali seksualni odnos sa oštećenom. Po ocjeni ovog suda sasvim je logično da je navedeni svjedok nije mogao tu činjenicu potvrdi iz razloga što je kritične prigode bio u sastavu patrole koja je ušla u obiteljsku kuću Ostoje Bojić i za vrijeme dok su optuženi odveli oštećenu radi spolnog odnosa, boravio na spratu kuće sprečavajući svjedoka Žarka Marković da bilo što poduzme kako bi spriječio optužene da protiv njene volje spolno opće sa oštećenom. Naposlijetku njegov iskaz nije od značaja u tom dijelu, nego u onom dijelu u kojem potvrđuje da je u kritično vrijeme oko 02,00 sata bio zajedno sa optuženim u kući Ostoje Bojić u naselju Bijela, čime je otklonjena svaka dilema vezana uz činjenicu da su kritične večeri u kuću u kojoj je boravila oštećena Cvijeta Marković jedine naoružane i uniformirane osobe koje su dolazile u vrijeme kada je oštećena «silovana» bili upravo pripadnici Vojne policije II korpusa Armije BiH Fikret Hasanović, Pepo Pavić i Kemal Kurtić. Slijedom čega je sasvim logično da je ovaj iskaz kao relevantan i prihvaćen od strane prvostupanskog suda samo u tom dijelu.

Na temelju svega iznesenog očigledno je da je prvostupanjski sud potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne činjenice vezane uz postojanje kaznenog djela i kaznene odgovornosti optuženih, pa je po ocjeni ovog suda na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno zaključio da su optuženi kao pripadnici Vojne policije, u vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini suprotno članku 3. stavak 1. točka a. i c., članku 27. stavak 2. točka e. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata, od 12.08.1949. godine i članku 4. stavak 2. točka e. Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava unutarnjih oružanih sukoba (protokol II) uniformirani i naoružani došli u zaseok «Bojići» u Bijeloj, gdje je kolektivno smješteni izbjeglo srpsko stanovništvo, i protivno njenoj volji izveli iz prostorije u kojoj je spavala sa mužem oštećenu Cvjetu Marković ispred stubišta u prizemlju sa njom istodobno imali spolni odnos, zbog čega su se u njihovim radnjama ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

U pogledu povrede kaznenog zakona na štetu optuženih u žalbi branitelja se navodi da u slučaju prihvatanja da su optuženi počinili kazneno pravne radnje koje im se stavljuju na teret, nebi se radilo o kaznenom djelu Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1.

preuzetog KZ bivše SFRJ, jer pri njegovom počinjenju nije bilo uporabe «sile ili prijetnje» u smislu članka 88. bivšeg KZ SR BiH, odnosno članka 200. stavak 1. važećeg KZ Brčko distrikta BiH. U takvoj situaciji se eventualno može govoriti o kaznenom djelu Spolni odnos sa nemoćnom osobom iz članka 201. KZ Brčko distrikta BiH, koje nije obuhvaćeno inkriminacijom iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, pa pošto je po mišljenju branitelja za navedeno kazneno djelo nastupila zastarjelost kaznenog gonjenja trebalo je protiv optuženih u smislu odredbi članka 283. točka f. ZKP-a Brčko distrikta BiH donijeti odbijajuću presudu.

Nije u pravu branitelj optuženih kada u žalbi tvrdi da kaznenopravne radnje optuženih nemaju obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, s obzirom da nije utvrđeno da su upotrebo sile ili prijetnje da će napasti na život ili tijelo drugu osobu prisili na spolni odnos u smislu odgovarajućih odredbi članka 88. bivšeg KZ SR BiH, odnosno odredbi članka 200. stavak 1. važećeg KZ Brčko distrikta BiH. Naime, po ocjeni ovog suda primarno obilježje ovog oblika (silovanje) kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva predstavlja postupak optuženih koji kršeći pravila Međunarodnog humanitarnog prava za vrijeme rata kao pripadnici oružanih snaga jedne od suprostavljenih strana izvrše obljudbu nad žrtvom bez njenog pristanka. U takvim okolnostima «sila ili prijetnja» koja se zahtijeva radi svladavanja prepostavljenog otpora žrtve poprima specifičan karakter prinude, koja u smislu kaznenog djela iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, predstavlja seksualnu penetraciju (obljudbu) u ovom slučaju vaginalne i oralne naravi, bez suglasnosti žrtve. U takvoj situaciji je obljava (silovanje) direktna posljedica prinude (izravna prijetnja po život oštećene), jer je izvršena pod okolnostima koje isključuju bilo kakav otpor žrtve (oštećena je osoba prisilno premještena iz svoje kuće, ograničena mogućnost kretanja, dolazak nepoznatih uniformiranih i naoružanih osoba u kasnim noćnim satima za vrijeme policijskog sata, izdavanje naredbe oštećenoj da napusti prostoriju u kojoj je smještena sa mužem i uvjerenje oštećene da je te nepoznate osobe vode na strijeljanje), pa je kod takvog specifičnog vida prinude isključena svaka mogućnost dobrovoljnosti konkretnog spolnog odnosa. S tim u svezi valja reći da u pogledu obilježja bića kaznenog djela iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, koje jeste po svojoj naravi blanketna norma, odredbe članka 88. bivšeg KZ SR BiH, odnosno članka 200. stavak 1. važećeg KZ Brčko distrikta BiH, nisu norme na čiju primjenu upućuju odredbe članka 142. preuzetog KZ bivše SFRJ, nego su to odgovarajuće odredbe Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, odnosno odgovarajuće odredbe Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju (protokol II). Sve naprijed izneseno jasno ukazuje da su proizvoljne tvrdnje branitelja da se u konkretnom slučaju eventualno moglo raditi o kaznenom djelu Spolni odnos sa nemoćnom osobom iz članka 201. važećeg KZ Brčko distrikta BiH, koje nije obuhvaćeno kaznenim djelom Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ i za koje kazneno djelo je nastupila zastara kaznenog gonjenja.

Pored toga pogrešno branitelj tumači stanje u kome se u vrijeme počinjenja predmetnog kaznenog djela nalazila oštećena Cvijeta Marković dovodeći to stanje u istu ravan sa stanjem duševne bolesti, duševnog poremećaja, nedovoljnog duševnog razvoja, neke druge teže duševne smetnje ili kakvog drugog stanja zbog kojeg osoba nije sposobna za otpor, kako je to definirano u zakonskom opisu radnje počinjenja kaznenog djela Spolni odnos s nemoćnom osobom iz članka 201. stavak 1. KZ Brčko distrikta BiH. Prema iskazu same oštećene Cvijete Marković ona se nije suprostavljala optuženim pri počinjenju kaznenog djela iz razloga što je u momentu kada su optuženi došli po nju i izveli je vani bila uvjerenja da je vode na strijeljanje imajući u vidu ranija iskustva sa oružanim formacijama koje su u istom cilju iz kuće izvodili i njenog muža. U takvoj situaciji oštećena iz straha za vlastiti život nije htjela pružati otpor znajući da u njihovoj nakani

neće moći spriječiti uniformirane i naoružane osobe koje su je izvele iz kuće. Ovako stanje optužene se u kvalitativnom smislu bitno razlikuje od duševnog stanja osoba koje štiti članak 201. stavak 1. KZ Brčko distrikta BiH i ne može se dovesti ni u kakvu svezu sa «bespomoćnim stanjem zbog kojeg žrtva nije sposobna za otpor». Naprotiv, oštećena Cvijeta Marković nije bila «nemoćna da pruži otpor», nego je zbog okolnosti u kojim se zatekla (ratno okruženje, naoružani napadači, kasni noćni sati, policijski sat i zabrana kretanja svih civila) iz straha za vlastiti život odlučila da ne pruža otpor, jer bi pružanje otpora u konkretnom slučaju bilo faktički nemoguće i rizično za njen život. Dakle, radi se o osobi koja je sposobna da pruži otpor koji je zbog specifičnog vida prinude izostao, a ne o osobi koja uopće nije sposobna da pruži otpor, kako se to u žalbi neosnovano ističe. Stoga po ocjeni ovoga suda prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženih u smislu članka 298. stavak 1. točka d. ZKP-a Brčko distrikta BiH, kada je radnje koje se optuženim stavljuju na teret pravno ocjenio kao kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Iako branitelj u žalbi nije u sklopu žalbenog osnova »odluke o kazni« naveo zašto smatra da je dosuđena kazna optuženim od po 6 (šest) godina zatvora prestroga odmjerena, ovaj sud je preispitujući prvostupanjsku presudu u sklopu tog žalbenog osnova utvrđio da je prvostupanjski sud prigodom izbora vrste kaznene sankcije pravilno cijenio sve okolnosti propisane člankom 41. preuzetog KZ bivše SFRJ, međutim prigodom odmjeravanja visine dosuđene kazne nije na odgovarajući način cijenio okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja kaznenog djela kojim se optuženim stavlja na teret, kao i posljedice proistekle iz takvih njihovih postupaka. U takvoj situaciji ovaj sud je zaključio da je kazna od po 6 (šest) godina zatvora optuženim Fikretu Hasanoviću i Pepi Paviću nije primjerena konkretnom učinu optuženih i realnim posljedicama proisteklim iz počinjenja ovog kaznenog djela na tjelesni i psihički integritet oštećene Cvijete Marković, pa je temeljem članka 314. stavak 1. ZKP-a Brčko distrikta BiH preinačio pobijanu presudu tako što je optužene, za kazneno djelo za koje su prvostupanjskom presudom oglašeni krivim, osudio na kaznu zatvora u trajanju od po 5 (pet) godina. Ovaj sud smatra da je ovako dosuđena kazna primjerena težini kaznenog djela i stupnju kaznene odgovornosti optuženih, te da će se upravo takvom kaznom u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja predviđena člankom 33. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Zbog svega do sada iznesenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Mensura Hadžić

PREDsjEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević

Predmet: Fikret Smajlović zvani Piklić (Pike)

Broj predmet: Kantonalni sud u Tuzli: K.58/02

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine: KŽ-208/05

Optužnica broj: Kt.723/94

Optužnica podignuta: 05.05.2001.⁶

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 154. stav 1. KZ FBiH

Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 156 KZ FBiH

Optuženi: Fikret Smajlović

⁶ Obzirom da je optužnica napisana na 8 strana, u ovoj publikaciji se nalazi samo dio iste, pri čemu je isključen prijedlog i njegovo obrazloženje.

KANTONALNO TUŽILAŠTVO TUZLA

Broj; Kt. 723/94

Tuzla, 5.5.2001. godine

TM/PS

**KANTONALNOM SUDU
TUZLA**

Na osnovu člana 41 stav 2 tačka 3 i člana 166 stav 2 ZKP-a FBiH, a nakon pribavljanja odobrenja tužioca Međunarodnog suda u Hagu u skladu sa Rimskim pravilima puta, p o d i žem

OPTUŽNICU

PROTIV:

SMAJLOVIĆ FIKRETA zv. „Piklić“, odnosno „Pike“, sina Ohrana i majke Šemse rodj. Nišić, rođenog 9.10.1954. godine u Brezovom polju općina Brčko, nastanjen u Mađarskoj, Šitloš nadikanjiža br. 12, oženjen, otac dvoje mldb. djece, pismen, sa SSS, vojnu obavezu regulisao, Musliman, državljanin BiH, trenutno se nalazi u pritvoru u Kazneno popravnom zavodu u Tuzli po rješenju Vijeća Kantonalnog suda u Tuzli broj Kv. 59/01 od 19.4.2001. godine- pritvor traje do 20.5.2001. godine do 17,00 sati

ŠTO JE:

1. U periodu od sredine jula 1992 godine pa do 19.10.1992 godine, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata u koncentracionom logoru Batković kod Bijeljine, kao lice koje je zarobljeno i dovedeno u ovaj logor iz Brezovog polja, ubrzo nakon dolaska u logor, u kojem je zatekao između 1500 i 2000 zatočenih civila Muslimanske i Hrvatske nacionalnosti iz Podrinja i Posavine, uvidjevši da na račun ranije stečenih poznanstava sa nekoliko zatvorskih stražara za sebe može obezbijediti privilegovani položaj, stavio se na raspolaganje upravi logora, te obukavši maskirnu uniformu bivše JNA u odnosu na ostale logoraše preuzeo ulogu jednog od njihovih neposredno nadredjenih starješina u kom svojstvu je svakodnevno sam ili zajedno sa stražarima u logoru, i to u više navrata, fizički maltretirao i tukao zarobljenike logora i to gumenom palicom. čizmama odnosno nogama, držalom od lopate, kamenjem, štilom od sjekire i drugim predmetima, pa je od posljedica takvog fizičkog maltretiranja i tučenja oko deset lica podleglo medju kojima: Mujić Salko. star 62 godine i Jukić Rasim star 80 godina, oba rodom iz Koraja, Zečević Ferid profesor iz Bijeljine, Čurtić Husein zv. „Apaka“ zlatar iz Bijeljine, Hadžiomerović Zulfo iz Vlasenice, Topčić Idriz iz Vlasenice, Hadžihasanović Hamdo iz Rogatice, Habibović Sead iz mjesta Džakule općina Gračanica, Hodžić Mehmed iz Rogatice, a u odnosu na preostale zatvorenike, posebno se isticao u premlaćivanju grupe od desetak lica koje su nazivali specijalcima kao što su Alija iz Bijeljine zv. „Konjanik“, Smajić Ejub mesar iz Bijeljine, Berbić Amir zv. „Srbosjek“ iz Vlasenice, Tufekčić Andrija i Kamberi Đelo iz Brčkog, Okanović Iljaz iz Diviča zv. „Pisac“, Alilhodžić Fadil iz Vlasenice, jedan NN dječaka iz Klise, te Edo zv. „Dilber“ i Mustafić Šaban iz Konjević Polja

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata prema civilnom stanovništvu vršio ubistva, mučenja, nečovječna postupanja nanošenje velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta

2. Od sredine jula 1992 godine pa do početka septembra 1992. godine na istom mjestu i u istom svojstvu kao pod tačkom 1. postupajći protivno odredbama III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicama od 12.8.1949. godine, te odredbama Zakona i običaja rata, sam ili zajedno sa drugim stražarima više puta učestvovao u fizičkom premlaćivanju dvojice ratnih zarobljenika koji su zarobljeni na ratištu i to Kuralić Mirsada zv. „Beretka 2“ iz Tojića i Mustačević Nedima zv. „Beretka 1“ iz Tuzle i to gumenim palicama, držalima od lopate, nogama odnosno vojničkim čizmama, kamenjem, štikom od sjekire nanoseći im povrede a jednom prilikom, nakon što je iz hangara izveo i pretukao Edu zv. „Dilber“ vrativši se u hangar pozvao da iz istog izade Mustačević Nedim koga je izveo iz hangara te ga počeo tući svim naprijed navedenim predmetima pa je Mustačević tom prilikom zadobio tešku tjelesnu povredu u vidu preloma nosnih kostiju,

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata izvršio prema ratnim zarobljenicama mučenja, nečovječna postupanja, nanošenje velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta

čime je pod tačkom 1. počinio krivično djelo-Ratni zločin protiv civilnog stanovništva- iz člana 154 stav 1 KZ FBiH a pod tačkom 2. krivično djelo-Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 156 KZ FBiH

**Zamjenik kantonalnog tužioca
Topčić Mensur**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
BROJ: K.58/02
Tuzla, 16.02.2005. godine

Presuda je pravosnažna po presudi.
Vrhovnog suda FBiH broj Kž-208/05 od
16.03.2006.g.
Sudija
Hurija Sarajlić. s.r.

**U IME FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudije Sarajlić Hurije kao predsjednika vijeća, sudije Helić Vildane te sudija porotnika Butković Emina, Duraković Bosiljke i Suljić Muharema, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Hasić Edine kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Smajlović Fikreta zv. „Piklić“ zbog krivičnog djela — ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 154. stav 1. KZ FBiH i krivičnog djela — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 156 KZ FB1H, a po optužnici Kantonalnog tužilaštva Tuzla broj Kt.723/94 od 5.5.2001. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa donio je i dana 16.2.2005. godine u prisustvu optuženog Smajlović Fikreta, njegovog branioca advokata Stanimirović Miloša advokata iz Tuzle, tužioca tužilaštva TK Topčić Mensura i oštećenog Mustačević Nedima, javno objavio sljedeću

PRESUDU

OPTUŽENI:

SMAJLOVIĆ FIKRET zv. „Piklić“, odnosno „Pike“, sin Ohrana i majke Šemse rođ. Nišić, rođen 09.10.1954. godine u Brezovom Polju Općina Brčko, nastanjen u Mađarskoj, Šikloš Ul. Nađkanjiža br. 12, oženjen, otac dvoje djece, pismen sa završenom srednjom stručnom spremom, kažnjavan presudom Okružnog suda Tuzla broj K.128/78 od 25.10.1978. godine zbog krivičnog djela iz člana 181. stav 1. KZ-a SRBiH, presudom Okružnog suda u Tuzli broj K.194/98 od 18.01.1979. godine zbog krivičnog djela iz člana 277. stav 2. i člana 229. KZ-a SRBiH i presudom Opštinskog suda Brčko broj K.129/86 od 27.06.1986. godine zbog krivičnog djela iz člana 181. stav 1. KZ-a SRBiH, Musliman, državljanin BiH, lišen slobode 02.02.2001. godine u Mađarskoj, nalazio se u pritvoru u Kazneno popravnom zavodu u Tuzli od 19.04.2001. godine, do 21.3.2003. godine.

KRIV JE

ŠTO JE:

1. U periodu od 09. jula 1992. godine pa do 19.10.1992. godine, za vrijeme rata u BiH, u logoru Batkovići kod Bijeljine, kao lice koje je zarobljeno i dovedeno u ovaj logor iz logora Luka u Brčkom, ubrzo nakon dolaska u logor, u kojem je bilo zatočeno između 1.500-2000 civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti iz Podrinja i Posavine, te manji broj zarobljenih pripadnika Armije BiH, koristeći ranije stečena poznastva sa upravnikom logora i nekoliko zatvorskih stražara, počeo se sa istima družiti i piti, te stavio se na raspologanje upravi logora i povremeno oblačio vojnu maskirnu uniformu sa vojničkim čizmama, nosio opasač sa nožem i gumenu palicu, na koji način je u odnosu na ostale logoraše preuzeo ulogu jednog od njihovih neposredno nadređenih, u kom svojstvu je počinio teške povrede IV Ženevske Konvencije o zaštiti civilnih lica u vrijeme rata od 12. avgusta 1949. godine, predviđene članom 3 i članom 147. Konvencije, te povrede koje predstavljaju kršenje člana 75. stav 2. tač. a (ii,iii, i iv) dopunskog protokola uz Ženevske Konvencije

od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava Međunarodnih oružanih sukoba (protokol I) a koje se sastoje u mučenju ili nečovječnom postupanju, prouzrokovaju velikih patnji ili nanošenju teških povreda tjelesnog integriteta, tako što je, sam, ili zajedno sa drugim stražarima u logoru fizički maltretirao i vršio premlaćivanje zatočenika civila bez ikakvog razloga i to rukama i nogama na kojima su bile vojničke čizme, gumenom i drvenom palicom, te komadom drveta i kamenom, pa je tako kada su iz Bijeljine u logor dovedeni profesor Zečević Ferid, zlatar Čurtić Husein zv. «Hapaka», te mesar Smajić Ejub, zajedno sa još 5-6 stražara uzeo učešće u batinjanju njih trojice i to u tri navrata u toku jedne noći kada su ih izveli iznad hangara i opkolili, kojom prilikom ih je i on udarao drvenom držalicom-štilom, pa su od povreda zadobijenih od batinjanja podlegli Zečević Ferid i Čurtić Husein, a Smajić Ejub zadobio više lakinj tjelesnih povreda, a takođe zajedno sa drugim stražarima uzeo učešće u batinjanju zatočenika Alić Huseina, Bilalić Kabila i mladića starosti oko 20 godina iz okoline Gračanice ili Gradačca, koji su uhvaćeni na Rači i dovedeni u logor, koje su prilikom njihovog dovođenja u logor tukli palicama i kamenom, pa je taj mladić od zadobijenih povreda podlegao, a posebno se isticao u premlaćivanju grupe od 10-ak lica koja su stražari, dajući im određene nadimke, nazvali zajedničkim imenom «specijalcima», a koju grupu su činili Gušalić Alija zv. »Konjanik» iz Bijeljine, Berbić Amir zv. »Srbosjek» iz Vlasenice, Tufekčić Andrija i Kamberi Đelo iz Brčkog koji su pokušali pobjeći iz logora, Okanović Ilijaz zv. »Pisac», Alihodžić Fadil zv. »Praga» iz Vlasenice, Omerović Zehrudin dječak iz Klise, Edo zv. »Bilder», i Mustafić Šaban iz Konjević Polja, koje su svakodnevno i po više puta dnevno tukli pri čemu ih je on tukao drvenom držalicom-štilom, rukama i nogama na kojima su bile vojničke čizme, te gumenom palicom tukao Rejzović Sakiba, pa je prilikom ovih tuča Gušalić Alija sem lakinj tjelesnih povreda u predjelu glave zadobio i teške tjelesne povrede u vidu prijeloma lijeve nadlaktične kosti, te preloma VI, VII i VIII-og rebra lijeva i VII i VIII-og rebra desno,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata prema civilnom stanovništvu vršio, mučenja, nečovječna postupanja, nanošenje velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta

2. Za vrijeme rata od 09. jula 1992. godine pa do početka septembra te godine, na istom mjestu i u istom svojstvu kao pod tač. 1, postupajući suprotno članu 3 i članu 130 Ženevske Konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.8.1949. godine, (Konvencija III), te članu 75 stav 2. tač. a (ii, iii i iv) dopunskog protokola uz Ženevske Konvencije od 12.8.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (protokol I), kojima se zabranjuje okrutno postupanje i nanošenje teških povreda tjelesnog integriteta, pa je tako, sam ili zajedno sa drugim stražarima više puta učestvovao u fizičkom premlaćivanju dvojice ratnih zarobljenike koji su zarobljeni na ratištu i to Mustarčević Nedima zv. »Beretka 1» i Kuralić Mirsada zv. »Beretka 2», tukući ih drvenom držalicom-štilom, rukama i nogama obuvenim u vojničke čizme, pa je uslijed toga batinjana Mustarčević Nedim zadobio povrede u vidu prsnuća dva pršljena kičme, dva ožiljka na glavi, razbijenu arkadu, a prilikom jedne od tih tuča Mustarčević Nedimu je, nakon što ga je oborio na tlo, udarajući ga nogama na kojima su bile vojničke čizme, nanio povredu u vidu preloma nosnih kostiju sa pomjeranjem ulomaka kao tešku tjelesnu povredu, dok je jednom prilikom, kada ga je tukao zajedno sa stražarom Gligorom, Nedim zadobio povredu u vidu loma lijeve ruke .

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata izvršio prema ratnim zarobljenicima mučenja, nečovječna postupanja, nanošenje velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta.

čime je pod tačkom 1. počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništa – iz člana 154. stav 1, a pod tačkom 2. krivično djelo – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 156. stav 1. KZFBiH.

pa mu sud temeljem istog zakonskog propisa i uz primjenu odredaba člana 40., 41. tačka 2. i 42. stav 1. tačka 1. KZ-a FBiH

UTVRĐUJE

I — za krivično djelo – ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 154. stav 1. KZ-a FBiH KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 3 (TRI) GODINE i 6 (ŠEST) MJESECI

II — za krivično djelo — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 156. KZ-a FBiH KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE

te ga primjenom odredaba člana 46. stav 1. KZ-a FBiH

OSUĐUJE

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 4 (ČETIRI) GODINE i 10 (DESET) MJESECI

Primjenom odredaba člana 48. stav 1. KZ-a FBiH optuženom se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme od dana lišenja slobode 02.02.2001. godine pa do puštanja na slobodu 21.3.2003. godine.

Temeljem odredaba člana 101. stav 2. ZKP-a oštećeni Mustačević Nedim i Smajić Ejub se sa imovinsko-pravnim zahtjevom u cijelosti upućuju na pranicu.

Temeljem odredaba člana 91. stav 1. ZKP-a optuženi se obavezuje da sudu naknadi troškove krivičnog postupka u iznosu od 2.460,00 KM, te da plati sudu paušal u iznosu od 50,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Kantonalno tužilaštvo Tuzla, nakon dobijene saglasnosti Međunarodnog suda za ratne zločine u Hagu broj Ref.003805/6B/MAL/RR4 1 a od 15.2.2000. godine, kojom je predmetni slučaj svrstan u kategoriju „A“ standardnih oznaka, podiglo je spred ovim sudom optužnicu broj KT.723/94 od 5.5.2000. godine, protiv optuženog Smajlović Fikreta, zbog krivičnog djela — ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 154. stav 1. KZ FBiH i krivičnog djela — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 156 KZ FBiH. Zastupnik optužbe Topčić Mensur tužilac tužilaštva TK je kod ovako podignute optužnice ostao do završetka glavnog pretresa, s tim što je vršeći usaglašavanje iste sa izvedenim dokazima, optužnicu djelimično u činjeničnom dijelu izmjenio uz ugradnju u istu povređenih pravila Međunarodnog prava, te predložio sudu da optuženog za počinjeno krivično djelo oglasi krivim i kazni po zakonu.

Optuženi Smajlović Fikret je osporio u cijelosti izvršenje krivičnih djela za koja je optužen. Opisujući način na koji je dospio u logor Batkovići, optuženi je naveo da je nakon okupacije Bijeljine i pregovora u Vršanima o sudbini njegovog sela Brezovo Polje, a kojim pregovorima je ispred Brezovog Polja i sam učestvovao i koji su održani sa predstavnicima srpske strane Ljubišom Savićem zv. Mauzer, Blagojem Gavrilovićem i Goranom Jelišićem, u Brezovom Polju krajem aprila mjeseca 1992. godine, oformljena vojna jedinica od 60 muslimana u kojoj je bio i on, sa zadatkom da spriječi prebacivanje oružja preko Save iz Hrvatske i prelazak „Zengi“ i u početku je ta jedinica bila uniformisana uniformama bivše JNA i imala od naoružanja puške M-48 koje su kasnije

zamijenjene automatskim puškama ruske proizvodnje a na uniforme su kasnije dobili nove oznake, umjesto petokrake srpsku zastavu. Dana 17.06.1992. godine, naveo je da je zajedno sa ostalim uniformisanim pripadnicima te vojne jedinice, iako im je rečeno da idu na sastanak u vojnu kasarnu, prebačen u logor Luke, da su isti dan u Luke prebačeni i civili iz Brezovog Polja, s tim što su oni u logoru bili odvojeni od civila i za razliku od njih nisu bili maltretirani i mučeni, te da su iz logora Luke negdje 09.07.1992. godine prebačeni autobusima u logor Batkovići. U navodima svoje odbrane optuženi je naveo da su im u logoru Luke poskidali vojnu uniformu i dali civilnu, a da je on u logor Batković došao u vojnoj uniformi obzirom da za njega nisu u logoru Luke mogli naći civilnu odjeću, te da je po dolasku u logor Batkovići i sam prošao kroz špalir srpskih stražara i bio tučen, kojom prilikom je i sam zadobio ozljede na glavi. Naveo je da je u logoru Batković zatekao do 1000 ljudi obrijanih glava koji su ležali potruške na betonu, koji broj se kasnije povećao na oko 2000, da su ga odmah u logoru posjetili Ljubiša Rosić i Mićo Radić a kasnije i Čedo Pavlović i Zdravko Ljubinković, koji su ga pozvali da izadje iz logora, ali je on to odbio jer je htio da ostane sa svojim narodom. Naveo je da je nekoliko dana po dolasku u logor od strane mještana Brezovog Polja izabran za njihovog predstavnika a da je istovremeno od strane logorskih vlasti medju kojima su bili upravnik logora Stojanović Velimir zv. Veljo i stražari Mišić Ljubiša, Begović Gligor, Zoran iz Trnjaka, Stanislavljević Milisav, Lukić Slobodan, Tešić Darko i Simić Zoran, određen za koordinatora između logorskih vlasti i predstavnika logoraša, u kom svojstvu je bio zadužen da vrši prebrojavanja logoraša, da ih raspoređuje na određene poslove, da ih upućuje na ljekarske preglede, da se stara o higijeni u logoru, kao i da nekog dovede da se pretuče. U okviru položaja i zaduženja koje je imao, naveo je da logorske vlasti nisu od njega tražile da fizički zlostavlja i tuče logoraše ali su od njega tražile da u logoru održava red, pa je on obavljajući svoju dužnost imao par duela sa jednim brojem logoraša koji su se mangupski ponašali, te je jedne prilike nožem ubio Brodlić Omara koji je najviše maltretirao zatvorenike. Naveo je da su uslovi smještaja u logoru bili izuzetno loši, da su u početku svi logoraši njih oko 2.000 bili smješteni u jedan hangar, da su nuždu vršili unutar hangara u posude zv. „kible“, da su svakodnevno pri ulasku u hangar poslije večere pored stroja stajala 3 do 4 stražara i po svom izboru tukli logoraše, te da mu je poznato da je jedna grupa od 10 logoraša a među kojima je bio i Nedim Mustačević, bila određena da svaki dan bude tučena a Mustačević zv. „Zelena beretka“, za kojeg mu je upravnik Veljo rekao da je uhvaćen na ratištu i kao ratni vojni zarobljenik doveden u logor je tučen i više puta na dan. U navodima svoje odbrane dalje je naveo da mu je poznato da su jedno veće u logor dovedena petorica novih lica iz Bijeljine medju kojima dvoje dece i od kojih je on od ranije poznavao provesora Zečević Ferida, zlatara Ćurtić Huseina zv. „Apaka“ i mesara Smajić Ejuba, da su za isto veće iz hangara izvedeni prvo profesor Zečević koji je tučen van hangara i koga su donijeli u deki, potom zlatar „Apaka“ a onda i mesar Ejub, da su se vani čuli njihovi jauci, da je Ferid nakon ponovnog izvođenja to isto veće od batina i podlegao, da je drugi dan iza njega od posljedica batinjanja podlegao i zlatar Husein, dok je Ejub izdržao ovo batinjanje koje životinja ne bi mogla podnijeti. Osim ova dva slučaja, naveo je da, izuzev što su mu pričali da su u logoru ubijena još dva Hrvata, on ne zna da je neko više u logoru za vrijeme njegovog boravka do 19.10.1992. godine ubijen, a zna da su umirali prirodnom smrću logoraši medju kojima i Bulčević Smail, Delić Sead, Jukić Rasim, jedan momak od 22 godine i jedan stariji čovjek iz Rogatice. Drugačije nego u navodima svoje odbrane date u prethodnom postupku gdje je naveo da niko od logorskih vlasti od njega nije tražio da nekoga od logoraša tuče ili maltretira i da on nikoga od logoraša za vrijeme boravka u logoru nije tukao, u navodima svoje odbrane iznesene na glavnom pretresu, optuženi je naveo da je jedne prilike po nalogu stražara Gligora, logoraša Nedima Mustačevića 2 do 3 puta ošamario i jednom do dva puta udario nogom u butinu, da nikada nikog od logoraša nije udario nekim čvrstim predmetom niti je imao uzase neke rezervizite, palicu, oružje ili slično, a da je koristio svoj opasač sa SMB uniforme i tim opasačem dvojicu svojih brezopoljaca

udario, ali da je to bila kamuflaža. Naveo je da je za mučenje logoraša bio zadužen kao glavni poslužitelj Zahirović Džemal zv. „Špajzer“ koji je po nalogu vlasti i samoinicijativno tukao logoraše svakog ko mu nije bio simpatičan, kundakom od puške, motkom, palicom, crijevom i svačim drugim čim stigne, oduzimao od logoraša nakit za sebe i ostale stražare, ali da on nije davao nikakva naredjenja Zahiroviću da nekog tuče, jer za to nije bio ni ovlašten. Kada su dolazili predstavnici Međunarodnog crvenog krsta ili novinskih kuća u logor, naveo je da su iz logora izvođeni i u obližnjim šumama sakrivani starci i djeca te masakrirani logoraši, da je on morao reći tim predstavnicima da je sve u redu kada bi ga pitali za smještaj i hranu i da li ima mučenja, te da se ne radi o logoru već sabirnom centru, kao i da je jednom prilikom po nalogu komande logora dao intervju predstavnicima neke novinske kuće, glumeći logoraša Ejuba Smajića koji je bio unakažen od batina i nije smio biti izveden pred novinare. U navodima svoje odbrane optuženi je naveo da je u logoru imao status kao i ostali logoraši njegovi Brezopoljci, koji su imali istina povlašten položaj u odnosu na ostale, jer nisu isli na prinudni rad, nisu mučeni i koji su nakon mjesec dana boravka u logoru prebačeni u drugi hangar gdje su uslovi smještaja bili daleko bolji. Naveo je da nije imao nikakvu slobodu kretanja, da iz logora nije izlazio, da je svojim vozilom Jug je bilo u krugu logora jednom napravio dva kruga unutar logora, te da nije nikoga u logoru mučio već je naprotiv pomagao mnogim logorašima od kojih neki samo njemu mogu zahvaliti što su živi.

Cijeneći osnovanost optužbe kao i navode odbrane optuženog, sud je u dokaznom postupku saslušao u svojstvu svjedoka Mustačević Nedima zv. „Beretka 1.“, Smajić Ejuba zv. „Mesar“, Kuralić Mirsada zv. „Beretka 2“ i Gušalić Aliju zv. „Konjanik“, Rešidović Azema, Mujkić Jasmina, Dedić Emira, Dedić Jusufa, Rašidović Enesa, Hadžegrić Besima, Sitarević Mustafu, Sitarević Nihada, Smajić Muhameda, Muratović Mahmuta, Ibrahimović Muhameda, Delalić Osmana, Bulčević Envera, Rašidović Senada, Zahirović Jusufa, Hadžajlić Husejna, Delalić Veliju, Rašidović Fuada, Bešlagić Safeta, Jusić Fahrudina, Kukić Šefketa, Rizvanović Hasana, Rašidović Džemila, Kavazavić Osmana, Husić Sidika, Kešetović Mustafu, Džapo Mirsada, Mujagić Seada, Rašidović Sulejmana, Rezović Sakiba, Islamović Muhibina, Rašidović Mehmedalije, Ibrahimović Hasana, Bilalić Sakiba, Smajić Husejna, Bilalić Kabila, Smajić Abaza, Rosić Ljubišu, Mujagić Ferida, Halilović Mehu, Alić Husejna Zolota Zaima, Mešković Smaila, Fazlić Salih, Jusić Hajrudina, Jusić Mevludina, Ilijazagić Seada, Islamović Sabahudina, Mešković Seada, Rašidović Mehmeda, Karić Murisa, Pezerović Čazima, Tankić Zehrudina, Karić Mevludina, Islamović Rašida, Isaković Husu i Mujkanović Danijala, uz saglasnost stranaka pročitao iskaz svjedoka Nišić Arifa iz istražnog postupka i iskaz svjedoka Ramić Ferida saslušanog van glavnog pretresa, neposredno saslušao vještaka sudske medicine Kešetović dr. Rifata i vještaka neuropsihijatra Sutović dr. Aliju, uz saglasnost stranaka pročitao nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine Cihlarž dr. Zdenka sa zapisnika sa ranije održanog glavnog pretresa pred ovim sudom, pismeno dato mišljenje vještaka sudske medicine Kešetović dr. Rifata od 24.9.2004. godine, izvršio uvid u pismenu saglasnost tužitelja Međunarodnog suda za ratne zločine u Hagu broj Ref 003805/GB/MAL/RR41a od 15.02.2000. godine sa prevodom sa engleskog na bosanski jezik, dopis Ambasade BiH u Budimpešti od 21.02.2000. godine, rješenje Višeg suda u Tuzli broj Ki.20/95 od 28.02.1995. godine o određivanju pritvora optuženom, obavijest Ministarstva civilnih poslova i komunikacija BiH Sektor za odnose sa Interpolom od 08.02.2001. godine, obavijest Sektora krim. policije Federalnog MUP-a Sarajevo od 09.02.2001. godine, dopis Federalnog Ministarstva pravde Sarajevo od 12.02.2001. godine, dopis Ministarstva pravde Republike Mađarske od 19.02.2001. godine, medicinsku dokumentaciju o ozljeđivanju Mustačević Nedima nalaz JZU Kliničke centar Tuzla od 19.10.1994. godine, otpusnu listu odjeljenja KMC Tuzla od 26.3.1996. godine, nalaz i mišljenje psihologa JZU Dom zdravlja Tuzla od 16.6.1997. godine, nalaz i mišljenje zavoda za radiologiju KMC Tuzla od

12.3.1999. godine, medicinsku dokumentaciju o liječenju u SR Njemačkoj Smajić Ejuba od 11.3.1997. godine, uvjerenje ljekara specijaliste za psihijatriju i psihoterapiju dr. Stefana Rudolfa od 26.4.1996. godine, 24.7.1996. godine i 24.4.1997. godine, 28.4.1997. godine, 30.4.1996. godine i 19.11.1996. godine za oštećenog Kuralić Mirsada o liječenju u SR Njemačkoj – Minhen sa prevodom sa njemačkog na bosanski jezik, nalaz stručnog tima Ljekarske komisije broj RVI 147/03 od 7.8.2003. godine za Kuralić Mirsada, rješenje Odsjeka BIZ-a Općine Kalesija broj 05/2-41-6-2071 od 25.8.2003. godine o priznavanju prava na ličnu invalidninu po osnovu vojnog invaliditeta Kuralić Mirsada, potvrdu Međunarodne organizacije Krveni krst Zagreb BAZ 240626 od 19.10.1993. godine, o registriranju Kuralić Mirsada u logoru Batković, potvrdu Vojne jedinice 5161 Kalesija broj 03-01/94 od 9.9.1994. godine o pripadnosti Kuralić Mirsada ovoj jedinici Armije BiH, knjižicu Crvenog krsta broj CICR24626 kao dokaz o članstvu Kuralić Mirsada u ovoj organizaciji, legitimaciju Udrženja RVI broj 00011580 od 2.10.2003. godine za oštećenog Kuralić Mirsada, rješenje Sekretarijata za boračko-invalidsku zaštitu Tuzla broj 07-560-419 od 11.4.1995. godine za oštećnog Mustačević Nedima, Rješenje službe za boračko invalidsku zaštitu Tuzla br. 11-41-UP/II-419/3 od 22.12.1999. godine o priznavanju pravo na invalidninu ratnom vojnem zarobljeniku Mustačević Nedimu, potvrdu Međunarodne organizacije Crvenog Krsta Zagreb BAZ- 240659 od 11.9.1993. godine o registriranju Mustačević Nedima u logorima srpskih vlasti u Bosni, spis Okružnog vojnog suda Zenica broj IK-58/93, rješenje ovog suda broj Kv.70/01 od 05.05.2001. godine o odredjivanju pritvora prema optuženom, rješenje vijeća ovog suda broj Kv.136/01 od 05.07.2001. godine, Kv. 210/01 od 05.09.2001. godine, Kv. 248/01 od 05.11.2001.godine, Kv.264/01 od 14.11.2001. godine i Kv. 1/2002 od 04.01.2002. godine, rješenje Vrhovnog suda FBiH broj Kž.280/02 od 25.9.2001. godine, rješenje vijeća ovog suda broj Kv.235/02 od 22.11.2002. godine, Kv.10/03 od 22.1.2003. godine o produženju pritvora optuženom i rješenje vijeća ovog suda broj Kv.80/03 od 15.4.2003. godine o ukidanju pritvora optuženom, te izvod iz kaznene evidencije za optuženog PU Distrikta Brčko od 29.03.2001. godine, pa je nakon ovako provedenog dokaznog postupka cijeneći sve provedene dokaze pojedinačno i u međusobnoj vezi te posebno u vezi sa odbranom optuženog, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Nije sporno, da je u vrijeme trajanja rata u BiH-a, a nakon proglašenja nezavisnosti Republike BiH-a, kada je, a što je utvrđeno rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN broj 752 od 18.5.1992. godine, došlo do agresije Republike Srbije, Republike Crne Gore, Jugoslovenske armije i SDS na Republiku BiH-a i okupacije dijela teritorije BiH-a, srpska strana u cilju realizacije projekta etničkog čišćenja okupiranih područja od nesrpskog življa krajem mjeseca juna 1992. godine u Batkovićima kod Bijeljine na Poljoprivrednom dobru „Semberija“ otvorila logor u koji je prvo bila smještena grupa zatočenika iz logora „Sušica“ kod Vlasenice koji su smješteni u jedan hangar, a zatim kako se iz dana u dan broj zatočenika povećavao i ubrzo dostigao brojku od 1.500 do 2.000 zatočenika, u avgustu mjesecu 1992. godine poslije registracije logora od strane predstavnika Međunarodnog crvenog krsta, došlo je do otvaranja i drugog hangara, kada su se i uslovi u logoru malo poboljšali. Zatočenici su bili prisiljeni i upućivani na prinudni rad van logora. Uslovi smještaja u logoru su bili ispod svakog nivoa. Zatočenici logora su bili Muslimani i Hrvati, uglavnom osobe muškog pola, različite životne dobi koji su kao civili pohvatani kod svojih kuća ili na graničnim prelazima od strane srpskih vojnih i paravojnih formacija na okupiranom području Podrinja, Posavine i Bosanske Krajine, a medju njima je bilo i nekoliko zarobljenih pripadnika Armije BiH. Dana 09.07.1992. godine u logor su dovedeni iz logora „Luke“ u Brčkom i mještani Brezovog Polja koji su izrazili lojalnost srpskoj strani formiravši vojnu jedinicu nad kojom su komandu imale srpske paravojne formacije, ali su i unatoč izraženoj lojalnosti navedenog dana autobusom dovezeni u logor Batković. Po izlasku iz autobraša a što je inače bila uobičajena praksa, logoraši a među kojima je bio i optuženi Smajlović Fikret, koji je kao izuzetak došao u vojnoj (maskirnoj uniformi) su prošli

kroz špalir uniformisanih zatvorskih stražara, i tom prilikom bili tučeni. Nesporno je da je upravnik logora Batkovići od dolaska Smajlović Fikreta u logor 09. juli 1992. godine pa do njegovog odlaska iz logora 19.10.1992. godine bio Stojanović Velimir zv. „Veljo“. Optuženi Smajlović Fikret, a što iz provedenih dokaza a i odbrane optuženog proizilazi nespornim, odmah nakon dolaska, dva do tri dana boravka u logoru, nakon što je po osnovu tih ranije stečenih poznanstava promovisan za koordinatora od strane upravnika logora Stojanovića, je preuzeo ulogu jednog od nadređenih u logoru, u okviru koje funkcije je bio zadužen za komuniciranje na relaciji uprava logora-zatočenici. Sve ove činjenice sud nalazi nespornim na temelju opšte poznatih činjenica o onom što se događalo u BiH, iskaza saslušanih svjedoka kao i odbrane optuženog.

Da bi provjerio osnovanost optužbe kao i navode odbrane optuženog, sud je u dokaznom postupku saslušao sve svjedoke predložene od strane optužbe a i sve svjedoke predložene od strane odbrane, te proveo i druge dokaze, uključujući i vještačenja po vještacima sudske medicine i vještaku neuropsihijatru. Svi saslušani svjedoci izuzev svjedoka Đapo Mirsada i Rosić Ljubiše, su bili zatočenici logora Batkovići i to kao civili izuzev svjedoka Mustačević Nedima i Kuralić Mirsada koji su kao ratni vojni zarobljenici dovedeni u ovaj logor. U svojim iskazima svjedoci-zatočenici civili identično su naveli da su pohvatani mahom kod svojih kuća, da su prilikom ulaska u logor prošli kroz špalir srpskih vojnika gdje su bili batinjani, da su u logoru zatekli lica obrijanih glava koji su ležali potrbuške na betonu, na koji je kasnije ubaćena slama, da su nuždu vršili u početku unutar hangara u posude zv. „kible“, da nisu imali dovoljno hrane, da se nisu ni jednom okupali, da su svakodnevno od strane stražara vršena premlaćivanja uslijed čega je jedan broj logoraša podlegao, te da je broj zatočenika u jednom momentu dosegao brojku od 2.000 ljudi, gdje su ljudi do otvaranja drugog hangara bili poredani kao sardine i spavalii uslijed nedostatka prostora na boku. Naveli su da zatočenici međusobno nisu mogli komunicirati jer bi zato dobijali batine, da su obarali glave kada bi neko bio tučen te da su djeca, starci i masakrirani logoraši sakrivani u obližnje šume kada bi dolazili predstavnici međunarodnih humanitarnih organizacija, obzirom da su logorske vlasti krile da se radi o logoru. Identično u svojim iskazima dalje su se izjasnili da je optuženi Smajlović Fikret u logor Batkovići došao sa ostalim zatočenicima iz Brezovog Polja i Brčkog, iz logora Luke, da je kao i svi zatočenici prošao kroz špalir srpskih vojnika i bio pretučen, ali da je za razliku od ostalih zatočenika civila koji su dovedeni u civilnoj odjeći, on bio u vojnoj uniformi. Iako su svi saslušani svjedoci identično u svojim iskazima izjavili da je optuženi Smajlović Fikret zv. „Piklić“ odmah po dolasku u logor od strane zatočenika iz Brezovog Polja bio izabran za njihovog predstavnika i od strane upravnika logora-vodnika Stojanović Velimira zv. „Velje“ drugi dan po dolasku u logor bio promovisan za koordinatora između uprave logora i svih logoraša kao i njihovih predstavnika, različito u svojim iskazima svjedoci su se izjašnjivali o statusu u logoru optuženog i njegovom odnosu prema ostalim logorašima.

Saslušani svjedoci Kavazović Osman, Rašidović Sulejman, Rašidović Mehmedalija, Smajić Husein, Smajić Abaz, Zlotona Zaim, Fazlić Salih, Jusić Mevludin, Jusić Hajrudin, Ibrahimović Hasan, Mujagić Sead, Mujagić Ferid, Nikšić Arif, Rašidović Mehmed, Mešković Sead, Smajić Muhamed, Ibrahimović Mehmed, Delalić Osman, Bulčević Enver, Rašidović Senad, Zahirović Jusuf, Hadžajlić Husein, Delalić Velija, Rašidović Fuad, Bešlagić Safet, Jusić Fahrudin, Kukić Šefket, Rizvanović Hasan, Rašidović Džemil, Rašidović Azem, Dedić Emir, Dedić Jusuf, Rašidović Enes, Hadžegrić Besim, Sitarević Mustafa i Sitarević Nihad komšije optuženog Brezopoljci, saslušani na prijedlog odbrane, u svojim iskazima su naveli da je Fikret Smajlović zv. „Piklić“ njima u logoru pomagao, da ih je štitio, te da su zahvaljujući Fikretu vrlo kratko vrijeme (nepunih mjesec dana) po dolasku u logor Batković odvojeni od ostalih logoraša i premješteni u drugi hangar gdje su uslovi smještaja bili daleko bolji, gdje su imali televizor i nisu bili mučeni. Iskaze svjedoka saslušanih na prijedlog odbrane, kako onih koji su se u svojim iskazima izjasnili da nisu vidjeli da je optuženi u logoru

Batković nekoga od logoraša tukao, tako i onih koji su se i to Rašidović Senad, i Jusić Fahrudin izjasnili da su vidjeli, odnosno svjedok Bulčević Enver da je čuo da je optuženi u logoru tukao logoraše, ali da je to bila više kamuflaža, odnosno prema iskazu svjedoka Rašidović Senada naređenje, sud ocjenjuje proizvoljnim i ničim utemeljenim. Naime, saslušani svjedoci u svom kazivanju su površni i neuvjerljivi, njihovi iskazi, a kojim kako su to i sami naveli žele pomoći odbrani optuženog, su i međusobno kontradiktorni pa i kada je u pitanju odječa (civilna ili vojna) koju je optuženi u logoru nosio i status optuženog u logoru, jer su neki od ovih svjedoka u svojim iskazima, a što je suprotno svim provedenim dokazima, naveli da je optuženi u logoru Batković bio obični logoraš. Tako je svjedok Rašidović Senad u svom iskazu prvobitno naveo da нико од stražara nije bio prisutan kada je optuženi Nedima Mustačevića tukao, a tek po prigovoru optuženog gdje je optuženi naveo da je Nedima po naređenju Gligora tukao, je potvrdio da je to bilo tako kako je optuženi naveo, dok su svjedoci koji su u svojim iskazima izjavili da nisu vidjeli da je optuženi nekoga od logoraša tukao, odnosno svjedok Ibrahimović Mehmed koji je tvrdio da optuženi nikoga nije u logoru tukao, prilikom suočenja sa oštećenim Mustačevićem Nedimom, takvo svoje izjašnjenje pravdali činjenicom da su radili na terenu, pa nisu ni mogli vidjeti sve što se u logoru Batković dešavalo. Nadalje, na nelogičnost u iskazima saslušanih svjedoka Hadžajlić Huseina i Rašidović Azema gdje isti navode da Fikret Smajlović nije izlazio iz hangara kada su izvedeni Bijeljinci i da iste nije tukao, ukazuje sam optuženi gdje u navodima odbrane priznaje da je izveo Bijeljince van hangara na batinjanje, a posebno činjenica da je svjedok Rašidović Azem u svom iskazu, što je suprotno iskazima svih saslušanih svjedoka izjavio, da su grupu Bijeljinaca koja je kritične većeri izvođena na batinjanje van hangara činila samo dva lica i to profesor Zečević i mesar Smajić, iako je u postupku utvrđeno nespornim da u u toj grupi bili i Zlatar, Čurkić zv. „Hapalca“, kao i da to premlaćivanje ovih lica u noći van hangara, obzirom da su vrata na hangaru bila zatvorena, niko od logoraša unutar hangara, pa ni ovaj svjedok, kako to isti u svom iskazu navodi, nije mogao vidjeti. Činjenica je da su svjedoci Mujkanović Danijal i Ramić Ferid, saslušani po nalogu suda, u svojim iskazima naveli da oni nisu vidjeli da je optuženi nekoga od logoraša u logoru Batković tukao, međutim, imajući u vidu to da je svjedok Mujkanović Danijal, kako i sam u svom iskazu navodi više vremena provodio van logora, gdje mu je optuženi pomogao da radi u PIK Semberija, a da je Ramić Ferid bio smješten u šatoru a ne u hangaru gdje se kako i sam navodi, sve ovo dešavalo, iskaze ovih svjedoka koji su suprotni iskazima svjedoka očevidaca, sud nije prihvatio vjerodostojnim. Ovo pogotovo kada se imaju u vidu iskazi koji su ovi svjedoci dali pred Okružnim vojnim sudom u Zenici u krivičnom predmetu koji je vođen pod brojem IK.58/93 protiv optuženog Zahirović Džemala zv. „Špajzer“, zbog krivičnog djela - ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ, a gdje su se ovi svjedoci o ovoj činjenici drugačije izjašnjivali. Ovakve iskaze saslušanih svjedoka koji su suprotni svim izvedenim dokazima, iskazima brojnih svjedoka koji su bili ili lično od strane optuženog tučeni ili gledali golgotu nekih od logoraša kojima su od strane optuženog i ostalih stražara logora bili izloženi, nalazu vještaka sudske medicine o ozljedama koje su tom prilikom zadobili neki od logoraša, sud ocjenjuje neobjektivnim i što je logično, obzirom da je optuženi u vrijeme boravka u logoru ovim svjedocima pomagao, pristrasnim, i sračunatim da se pomogne odbrani optuženog.

Naime, svjedok Mešković Smail saslušan na prijedlog odbrane u svom iskazu je naveo da je Fikret Smajlović zv. „Piklić“ u logor Batković došao u vojnoj uniformi, da je on inače bio u vojnoj jedinici u Brezovom Polju koju je naoružala tadašnja JNA, da je nakon smjene Čibukčić Seada „Piklić“ bio komandant te jedinice, da je pri dolasku u logor Batković u prolasku kroz špalir stražara i sam bio tučen, da je sutradan upravniku logora Velji kada mu je „Piklić“ ispričao kako je prošao bilo krivo, te da je „Piklić“ odmah po dolasku postavljen za koordinatora ispred svih predstavnika logoraša i uprave logora. Naveo je da Fikret nije imao nikakve radne obaveze, da je iako je bio

smješten sa njima u hangaru često boravio sa stražarima logora, mezio i pio, odlazio svojim putničkim vozilom „Jugo“ i do Brezovog Polja, pa je nakon jednog povratka iz Brezovog Polja u pijanom stanju, opasačem prema iskazu iz prethodnog postupka tukao redom logoraše, odnosno iskazu sa glavnog pretresa samo mahao opasačem, da je u jednom duelu sa Brodlić Omerom redarem, istog nožem ubo u leđa, te da je on bio kada je jednom prilikom „Piklić“ istukao logoraša Nedima Mustačevića zv. „Beretka 1“. U svom iskazu svjedok je naveo da je „Piklić“ spasio od batina veliki broj logoraša njih Brezopoljaca, da su zahvaljujući njemu, oni Brezopoljci i dio Brčaka nakon mjesec dana boravka u logoru prebačeni u drugi hangar gdje su uslovi smještaja bili daleko bolji, gdje su imali i televizor i gdje je Fikret imao krevet na kojem je spavao, dok su oni spavali na betonu.

Svjedok Karić Muriz takođe saslušan na prijedlog odbrane u svom iskazu je naveo da je Fikret Smajlović u logor Batković došao dva dana iza njega 09.07.1992. godine, da je došao u maskirnoj vojnoj uniformi sa beretkom trobojkom na glavi i da ga je upravnik logora Veljo Stojanović odmah sutradan promovisao za komandanta logora, kada ga je izveo pred logoraše i rekao im „Fikret će biti vaš komandant logora a „Špajzer“ njegov zamjenik“. Naveo je da je Fikret par dana od tog promovisanja počeo maltretirati logoraše da je kako je vrijeme odmicalo u tome sve više uzimao maha, da je bio kada je Fikret uglavnom rukama i nogama sa ostalim stražarima i sa „Špajzerom“ koji je tukao palicom, tukao grupu od 10 ili 13 logoraša koje su stražari logora pozvali specijalcima a među kojima su bili Nedim Mustačević „Beretka 1“ koga su tukli kao kera i koje batine niko ne bi mogao izdržati, lice koga su pozvali „Beretka 2“, momak iz Vlasenice koga su pozvali „Srbosjek“, Alija zv. „Konjanik“ i dr., koje su tukli redovno svaki dan po nekoliko puta i unutar hangara i van hangara naročito noću kada su batinjanja bila najžešća, da je jedno takvo batinjanje specijalaca i van hangara dok je čupao travu po repi gledao, te da zna da je Fikret učestvovao i u batinjanju Bijeljinaca profesora, zlatara i mesara Ejuba Smajića, koji su dovedeni negdje krajem jula ili početkom avgusta u logor i odmah na ulasku u hangar batinjani i izvođeni tokom noći na batinjanje van hangara, gdje je Fikret bio vani sa stražarima dok je trajalo to batinjanje, da jedan od trojice Bijeljinaca profesor ili zlatar koji je u jedan sat noći unesen u deki u hangar do jutra umro, drugi je vrlo brzo iza njega, dok je mesar koji je preživio to batinjanje i poslije toga izvođen i batinjan.

U svom iskazu svjedok Smajić Ejub je naveo da je on zajedno sa profesorom Zečević Feridom i zlatarom Čurtić Huseinom zv. „Apaka“ iz prostorija MUP-a Bijeljina gdje su kao civili bili pozvani na razgovor, sa lisicama na rukama odveden u logor Batkovići gdje je zatekao u hangaru na malom prostoru veliki broj logoraša civila koji su bili jedan preko drugog i gdje je u ugлу hangara bio Smajlović Fikret zv. „Piklić“ u šarenoj uniformi sa kojim se od ranije poznavao i za koga je znao da ima ugostiteljski objekat u Brezovom Polju. Jedan sat po dolasku u logor, naveo je da je u hangar ušao Mišić Ljubiša iz Međaša i izveo njega, profesora i zlatara van hangara, da je bio i u hangaru sa njima išao i „Piklić“, te su ih u jednom momentu van hangara opkolili njih 6-7 stražara medju kojima su bili „Piklić“ i Mišić Ljubiša te počeli tući motkama, drvenim držalicama, pri čemu je bio i „Piklić“ tukao tom drvenom držalicom za koju se ne bi mogao izjasniti da li je to bila specijalna držalica koju je kasnije viđao u logoru ili štilo. Kada su od batinjanja sva trojica popadali i na momente gubili svijest, naveo je da su ih unijeli u hangar, da je nakon pola sata kada su ih logoraši poljevali vodom i kada su došli svijesti po njih ponovo došao stražar Mišić i svu trojicu izveo van hangara gdje su ih na isti način i ista ta lica među kojima je bio i „Piklić“ tukli motkama i drvenim držalicama, dok nisu ponovo izgubili svijest i gdje se sjeća da mu je jedan od tih stražara dok ga je tukao, govorio da je polupao kafić nekom Simi a za profesora je govorio da je „handžar divizija“. Kada su se nakon što su poslije ove dvije tuče u hangaru uz pomoć logoraša pribrali, naveo je da su za isto veče i treći put iz hangara sva trojica izvedeni, da je i u toj trećoj tući ponovo

učestvovao „Piklić“ koji je tukao tom drvenom držalicom i da je kada se poslije ove tuče osvijestio u hangaru vidio na slami do njega zlatara „Apaku“ i profesora, da ga je profesor Ferid tada upitao da li može ustati i odvesti ga do WC-a, te da je kada se uvjerio da može ustati, uhvatio Ferida ispod ruke i odveo do WC-a, te video da je Ferid mokrio krv i ubrzo nakon toga i umro, s tim što on nije siguran da li je prvi podlegao Ferid ili „Apaka“ ali da zna da su obojica najdalje tri dana od tog batinjanja prve večeri umrli, jer nakon prve večeri nisu više ni izvođeni obzirom da su bili gotovi. U svom iskazu svjedok Smajić je dalje naveo da je on i nakon ove prve večeri bio izvođen na batinjanje sa grupom od oko 12 specijalaca među kojima su bili Nedim Mustačević „Beretka 1“, Mirsad Kuralić „Beretka 2“, logoraš iz Vlasenice koga su prozvali „Praga“, Alija zv. „Konjanik“, Andrija i jedan šiptar iz Brčkog te da je i u ovom batinjanju učestvovao i „Piklić“. Naveo je da je „Piklić“ znao poslati te stražare od 20 godina da nekog logoraša pretku ili mu uzmu nakit, pa je tako jednom prilikom njemu prišao stražar Zarić Zoran iz Dazdareva i rekao „mesaru ustani“, pa kada je ustao isti mu je rekao „poslao me „Piklić“, udario ga kundakom od puške i izbio mu zube, te da mu je isti taj stražar jednom prilikom prišao i tražio prsten koji je on ranije skinuo sa prsta i stavio u džep, pa kada mu je rekao da on nema prsten, taj stražar Zoran je rekao da će mu odsjeći prst, da ga je „Piklić“ poslao da mu skine prsten, nakon čega je on iz džepa izvadio i predao mu prsten koji mu nikada nije vraćen. Na isti način naveo je da je taj stražar Zoran i od zlatara „Apake“ skinuo sat i prsten. U svom iskazu svjedok Smajić Ejub je naveo da je „Piklić“ jednom istukao njegovog komšiju Aliju zv. „Konjanik“ koji je od tih batina ostao sakat u ruku, da je to bilo kada su jedne prilike svi bili van hangara, kada je „Piklić“ pozvao Aliju unutar hangara zatvorio vrata na istom, kojom prilikom je Alija izašao slomljene ruke, a potom što nikog drugog od stražara nije bilo u hangaru kada je „Piklić“ uveo Aliju, on je zaključio da mu je ovu ozljedu nanio samo „Piklić“. Naveo je da je Fikret samovoljno, bez ikakvog razloga i bez ičijeg naloga maltretirao i premlaćivao ljudе, da je u logoru imao status kao i ostali stražari, bio obučen u vojnu uniformu kao i oni, nosio opasač, vojničke čizme, vojnički nož „bajonet“, s tim da nije nosio vatreno oružje, te da je imao veća ovlašćenja u odnosu na „Špajzera“ koji je takođe bio jedan od prepostavljenih logoraša. Da je optuženi učestvovao u premlaćivanju Smajić Ejuba kao i logoraša profesora Zečevića i zlatara Čurtića koji su od zadobijenih povreda podlegli, potvrđuju to svojim iskazima uz svjedoka Karić Muriza i svjedok Tankić Zehrudin kao i svjedok Mustačević Nedim, gdje u svom iskazu svjedok navodi da je batinjanje to troje lica iz Bijeljine među kojima su bili profesor, zlatar i mesar počelo u predvečernjim satima da je prvo u hangaru oko dva sata tučen zlatar, da je on video da su zlatara unutar hangara tukli stražari Gligor Begović, Smajlović Fikret zv. „Piklić“ koji ga je tu tukao rukama i nogama i stražar Zoran Zarić, da su ta lica sva trojica izvođeni tokom noći na batinjanje van hangara, da su ih tukli stražari a ne maskirana lica sa kapuljačama na glavi (srpski borci) koji su samo jednom njih specijalce noću van hangara tukli da su popadali u nesvijest, te da zna da je jedan od tih Bijeljinaca od batina do ujutro umro a drugi odmah iza njega. Nadalje iskaz svjedoka Smajić Ejuba na posredan način potvrđuju svojim iskazima svjedok Isaković Huso te svjedok Husić Sidik u kojim iskazima su naveli da je „Piklić“ kada su izvedeni Bijeljinci (profesor, zlatar i mesar) van hangara na batinjanje izašao iz hangara, da se prema iskazu Husić Sidika unutar hangara čula samo vriska i jauci tih lica dok su batinjani, te da se pri tom čuo i glas „Piklića“, kao i svjedok Karić Mevludin koji je u svom iskazu naveo da su se dok je trajala ta tuča Bijeljinaca od kojih su dvojica podlegli, iz vana hangara čule psovke i galama u kojima je on poznao „Piklićev“ glas, te da je čuo kako je „Piklić“ psovao baljsku majku dok je trajala ta tuča.

Svjedok Gušalić Alija zvani „Konjanik“ u svom iskazu je naveo da je kao civil uhvaćen kod svoje kuće i odveden u SUP Bijeljina gdje su ga tri do četiri dana tukli i vojska i civilna policija, a odatle ga odveli u logor Batković. U logoru Batković naveo je da je video masu ljudi, (oko 2000) obriglih glava unutar žice, da su ga ispred službenih prostorija dočekali zamjenik glavnog u logoru

koji mu se predstavio kao „Veljo“, Zahirović Džemal zv. „Špajzer“ i Smajlović Fikret zv. „Piklić“ za koga je prvobitno mislio da je srpski vojnik jer je imao na sebi šarenu maskirnu uniformu kao i srpski stražari, vojničke čizme i nož bajonet u koricama zadiven a desne strane za opasač. Odmah po dolasku u logor kada su ga iz kombija ta lica iz SUP-a koja su ga dovezla išutali, naveli da su ga tu ispred hangara počeli tuči taj Veljo, Špajzer i Smajlović Fikret „Piklić“ i Glogor, da ga je „Piklić“ tada tukao nekom motkom kao štilom od krampa, pri čemu mu je slomio lijevu ruku koja mu je tako i zarasla, jer nije imao nikakvu ljekarsku intervenciju. Nakon te tuče, naveo je da ga je Piklić odveo da se umije i ošiša, te mu naredio da sjedne na kamen i ne ide među ostale logoraše dok ne bude prozvan. Nakon tog batinjanja prvog dana po dovođenju, naveo je da su ga u logoru nastavili tući, da je jedne prilike dok su ga tukli neki iz vana, nije se radilo o stražarima, na kapiji se pojavio Piklić koji tada nije imao ništa od rekvizita izuzev noža-bajoneta, i koji mu je prišao obraćajući se riječima ovima što su ga tukli „ne znate vi srbi udarati, da vidite kako balija udara baliju“, oborio ga na leđa na zemlju i sa svojih oko 150 kg počeo skakati po njemu, pri čemu mu je polomio tri rebra na lijevoj i dva rebra na desnoj strani. Ovo batinjanje, naveo je da je bilo iza večere, van hangara, da se probudio iza ponoći pokriven na zemlji sa bočne strane hangara na putu kojim su vođeni na čardak, da je pored sebe video pokrivena još dva nepomična tijela i da ne zna ko su bili ti pokriveni, ali da zna da su se stražari među kojima je video i Piklića iznenadili kada su vidjeli da je živ, te da su ga unijeli u hangar. Nakon ovog batinjanja, naveo je da ga Piklić nije više ovako tukao, iako ga je znao i poslije udariti, ali to je bilo onako više kao u prolazu. Do njegovog dolaska u logor Batković, naveo je da je profesor Ferid Zečević već bio mrtav, da je odmah iza njegovog dolaska i zlator koga je zatekao svog modrog podlegao, dok je Smajić Ejub koga je zatekao svog u ožiljcima, sa posebno izraženim ožiljkom na čelu i otvorenom ranom prečnika oko dva prsta na glavi, iako mu nije ukazana nikakva ljekarska pomoć, preživio. Naveo je da je u logoru bio svrstan u grupu koju su logorske vlasti davajući im nadimke prozvali specijalcima, koja grupa je u početku brojala 7 do 8 lica, a kasnije se taj broj povećao na 11, a u kojoj grupi su pored njega bili Mustačević Nedim, Kuralić Mirsad, Mustafić Šaban, Alihodžić Fadil zv. „Praga“, Amir zv. „Srbosjek“, jedno mld. dijete, Smajić Ejub, a kasnije Tufekčić Andrija i Kamberi Dželo koji su pokušali bjekstvo, uhvaćeni negdje kod Brčkog i vraćeni u logor, te koji su bili izloženi batinjanju do nesvjeti u kojem su učestovali svi stražari, te Piklić i Špajzer, gdje su oni „stariji specijalci“, tih desetak sati koliko je trajalo batinjanje ove dvojice, bili pošteđeni. Naveo je da su u batinjanju ne samo ove dvojice Tufekčić Andrije i Kamberi Džele, već inače u batinjanju, korišteni pored palica i drugi tvrdi predmeti, pa i kamen težine 2 do 3 kg, te da su tuče unutar hangara bile znatno slabijeg intenziteta u odnosu na one van hangara kao i na čardaku tj. tavanu zgrade u kojoj je u prizemlju bila farma krava koja se nalazi, nekih 200 do 300 metara van logora gdje su ih sakrivali, kada bi dolazili predstavnici Crvenog krsta i drugih međunarodnih organizacija. Na tom čardaku, naveo je da su njega jednom prilikom srpski stražari, među kojima nije bio Piklić, sa omčom oko vrata zakačenom za gredu podizali i spuštali, a onda ga pustili. Naveo je dalje da je video kada je Piklić tukao drvenom motkom- štilom Mustačević Nedima i Smajić Ejuba, da je video kada je Piklić tukao Kuralić Mirsada dok je na zemlji ležao nogama po glavi i da mu je obje uši tako deformisao, te da je video kada su dovedena u logor tri lica uhvaćena na Rači, među kojima je bio Husejn iz Teočaka, sa jednim momkom iz Teočaka čiji je otac u to vrijeme bio u logoru i koji od batina zadobio povredu kičme i otao umno poremečen, te još jedan maloljetnik koji je od batina podlegao, a u kom batinjanju koje je bilo odmah po ulasku u žicom ograđeni prostor na ulazu u logor je učestovao i Smajlović Fikret zv. „Pildić“. U svom iskazu svjedok je naveo da je Piklić uglavnom bio u pijanom stanju kada je tukao logoraše, da to nije vršio ni po čijem naređenju, već samoinicijativno, što zaključuje po tome što je sa stražarima logora Piklić zajedno sjedio i pio, izlazio iz logora kada je htio, a naročito iz one situacije kada je Piklić dok su ga Srpski stražari tukli, samoinicijativno među njih uletio i odstranio ih sa namjerom da oni

gleđaju kako ga on udara. Da je svjedok Gušalić Alija u logoru Batković zadobio povrede kako je to u svom iskazu naveo, potvrđuje to nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine Kešetović dr. Rifata iz kog proizilazi da je ovaj svjedok zadobio više lakih tjelesnih povreda u predjelu glave, našto ukazuju ožiljak na glavi desno-tjemo, ožiljak u predjelu unutarnjeg ugla desne obrve i u predjelu vanjske polovine lijeve obrve, te teške tjelesne povrede u predjelu grudnog koša i lijeve ruke u vidu prijeloma šestog, sedmog i osmog rebra lijevo i sedmog i osmog rebra desno, te prijeloma lijeve nadlaktične kosti.

U svom iskazu svjedok Islamović Muhidin je naveo da je „Piklić“ u hangaru uglavnom bio u vojnoj uniformi, da je nosio na nogama vojničke čizme, vojni opasac i na njemu vojnički nož bajonet, te gumenu dugu palicu, da je u logoru spram onog kako se ponašao izgledalo kao da je on glavni, da je tukao ljude onako usput i maksuz bez ikakvog razloga i koga on odredi, da je tukao tom gumenom palicom i drvetom-motkom, drvenom palicom za te prilike specijalno obradjenom, rukama i nogama sam ili sa drugim stražarima, te da su od batina zadobijenih ljudi umirali, da je za 13 mjeseci njegovog boravka u logoru oko 50 lica od batina podleglo dok ih je 50 do 60 koji su upućivani na prinudni rad umrlo što od batina što prirodnom smrću. Naveo je da se u jednom momentu broj zatočenika povećao na 2.000, da je bilo upečatljivo za vrijeme večere kad dolaze sa motkama „Piklić“ i ostali stražari, motkama tuku i tjeraju ljudе da izlaze brže iz hangara i kada se od smravljenе slame digne prašina, te kada pri povratku sa večere ti stražari namjerno pritvore vrata na ulazu u hangar kako ne bi mogli ući u grupi već po jedan ili dva i kada sa obje strane vrata stane po jedan stražar od kojih je to nekada bio „Piklić“ i onda počnu motkama da tuku ljudе. U svom iskazu je naveo da je video kada je „Piklić“ 5 ili 6 puta pretukao unutar hangara lica koja nije znao po imenu već nadimku „Beretka 1“ i „Beretka 2“, samo zato što su bili borci Armije BiH, da je video „Piklića“ i kada je vršio premlaćivanje 10 lica koje su stražari dajući im nadimke kako bi imali razlog da ih batinjavaju prozvali specijalcima, među kojima su bili Alija zv. „Konjanik“ za koga su lansirali priču da je na konju ulazio u kafiće po Bijeljini, Alihodžić Fadil zv. „Praga“ za koga su pričali da je vozio pragu, Berbić Amir zv. „Srbosijek“ za koga su pričali da je bio kovač i pravio noževe za klanje srba, Okanović Ilijaz zv. „Pisac“ kod koga su našli neki dnevnik u koji je upisivao koliko je ljudi poginulo u njegovom selu, NN dječak iz Klise za koga su lansirali priču da je silovao i vadio oči, Mustafić Šaban iz Konjević Polja, Edo zv. „Bilder“, Smajić Ejub i Tufekčić Andrija i Kamberi Dželo koji su pokušali bjekstvo. Naveo je da je jednom prilikom u logor došla jedna žena u vojnoj uniformi oficir koju je neko poslao i tražila tog NN dječaka iz Klise od 13 godina, koji je uslijed mučenja spao na oko 7 kg., da je rekla stražarima da to nije taj dječak za koga su lansirali tu priču jer ona zna ovog dječaka, njegovog oca i majku jer su komšije, rekla im da ga više ne tuku pa on više nije ni bio batinjan. U svom iskazu svjedok je dalje naveo da je video jednu situaciju kada su u logor dovedeni trojica lica zarobljenih na graničnom prelazu Rača prilikom povratka sa rada iz Austrije, među kojima su bili Bilalić Kabil iz Teočaka, Husein iz Uzunovića kod Teočaka i jedan mladić iz okolice Gradačca ili Gračanice, da su „Piklić“, „Špajzer“, „Pupa“, Gligor i vozač koji im je vozio hranu koji su pili, počeli da ih provociraju, pitajući ih da li su za jedno pivo, pa kada je jedan od njih trojice — Kabil ne znajući gdje je došao rekao da bi popio pivo, počeli su ih svu trojicu tući. U toj tuči koja je počela van hangara i trajala jedan sat, naveo je da ih je Fikret tukao palicom, da je potom video da je Fikret uzeo dva veća kamena i udarao Kabila po bubrežima a da je „Špajzer“ udarao ovog trećeg mladića po glavi a koji je nakon te tuče podlegao. Iskaz svjedoka Islamović Muhidina u dijelu gdje je naveo da je „Piklić“ tukao Bilalić Kabila i Huseina iz Teočaka te mladića iz Gračanice ili Gradačca koji je od batina i podlegao, potvrđuje svojim iskazom i svjedok Alić Husein koji je u svom iskazu naveo da je vraćajući se sa rada iz Austrije na prelazu Rača zajedno sa Kabilom uhvaćen i odveden u policiju u Bijeljini gdje je bio fizički maltretiran i opljačkan, te da je iz policijske uprave u avgustu mjesecu sa Kabilom prebačen u logor Batkovići. Pri ulasku u logor naveo je da su ih vani dočekali

„Piklić“, „Špajzer“, Gligor i Aco konduktor koji su sjedili na klupi mezili i pili i koji su im rekli da im tu niko ništa neće uraditi, a kada su zatvorili tu malu kapiju su ih počeli tući i „Piklić“ i „Špajzer“ i ostali, pri čemu on nije siguran čime su ih sve „Piklić“ i „Špajzer“ za ova dva sata koliko je to trajalo tukli, jer je gubio svijest. Naveo je da zna da su tada dovedeni i Mehmed i još jedan mladić kome ne zna ime i koje su tukli isti ti među kojima je i „Piklić“ i da je taj mladić do ujutro od batina podlegao. Naveo je da je Kabil od batina koje je tom prilikom zadobio bio dugo u nesvijesti, da su ga iznosi poslije u deci i sakrivali u žito kada su dolazili predstavnici Međunarodnog crvenog krsta, da su njega poslije ove tuče prvi dan koja je počela u popodnevnim satima van hangara, tukli i tokom noći unutar hangara, kada su ga vodili u drugi hangar gdje su bili cigani iz Jasenja da ga navodno identifikuju da je pucao na njih, te da je kada su ti cigani rekli da je on pucao na njih, ponovo bio pretučen, ali ne onoliko kao pri dolasku u logor, dok Kabilia, „Piklić“ nakon te tuče u dolasku van hangara, više nije tukao jer nije bilo ni potrebe za to. I poslije ovih tuča naveo je da je on bio tučen sa grupom lica koje su nazvali specijalcima kada bi ih postrojavali uz žicu i da ga je tom prilikom tukao i „Piklić“ i to uglavnom rukama i nogama na kojima je imao vojničke čizme, a znalo se desiti da ga tuče stolicom ili bilo čim drugim što mu se nađe pri ruci. U tim tučama naveo je da je zadobio frakturu lobanje, nagnjećenje rebara s lijeve strane, dok je Kabil koji je bio normalan dječko, radio u Zagrebu i Austriji, totalno uništen i ostao sa trajnom mentalnom retardacijom. Da je Bilalić Kabil tom prilikom u batinjanju zadobio teške povrede glave, potvrđuje to svojim iskazom i svjedok Bilalić Sakib otac Kabilov, koji je bio takođe zatočenik logora Batković i koji je gledao kada je Kabil sa Huseinom doveden u logor i koji je istina u prvobitnom iskazu naveo da on nije video da je „Piklić“ tukao Kabilia, da bi prilikom suočenja sa Alić Huseinom, prvobitnu izjavu pojasnio, navodeći da on nije video da je kasnije nakon tog batinjanja prilikom dovođenja „Piklić“ tukao Kabilia, a da to Kabilovo batinjanje van hangara prvi dan kada je doveden nije smio ni gledati jer se sakrio u narod čim je video Kabilia da je doveden sa Huseinom na mjesto gdje su neposredno prije toga tučeni specijalci. Identično kao i svjedok Alić Husein i Islamović Muhidin, naveo je da su taj dan kada su dovedeni Husein i Kabil i pretučeni sa njima dovedena još dvojica momaka koji su pretučeni i od kojih je jedan mladić iz okoline Gradačca ili Gračanice i podlegao. Iskaz svjedoka Bilalić Kabilia, samo potvrđuje navode iz iskaza svjedoka Islamovića, Alića i Bilalić Sakiba o posljedicama tog premlaćivanja u logoru u mentalnoj sferi ovog svjedoka, obzirom da svjedok ne samo da nema pamćenje o onom šta mu se u logoru Batkovići desilo već je prilikom identifikacije optuženog sudu pokazao na sudiju porotnika tvrdeći da je to „Piklić“ a nakon opažanja optuženog, rekao da to nije ta faca, da je to obmana i da je sud promijenio i ljude i papire.

Da je optuženi u logoru premlaćivao zatočenike civile, potvrđuje to svojim iskazom i svjedok Husić Sidik koji navodi da je „Piklić“ samoinicijativno i krvnički ljudi znao udarati da je znao ući u hangar izabrati nekoliko logoraša i reći danas udaram vas petnaestoro, da je on video unutar hangara kada je „Piklić“ tukao lica koja su prozvana specijalcima te da je čuo kad je Fikret dok je rukama i nogama tukao lica zv. „Čevap“ i „Kočijaš“ iz Brčkog govorio da njemu palica i ne treba jer tako dobro udara rukama i nogama. Nadalje to potvrđuje svojim iskazom i svjedok Rejzović Sakib gdje je u svom iskazu naveo da ga je „Piklić“ jednom prilikom pri povratku sa večere na ulasku u hangar palicom udario, da je tom prilikom dok su ulazili u hangar tukao i ostale logoraše dok je stojao on sa jedne strane vrata a drugi stražar sa druge strane vrata koji je udarao nogom logoraše pri čemu je isti odvalio đon od čizme. Naveo je da je video da je „Piklić“ tukao i Kamberi Dželu i Tufekčić Andriju koji su pokušali bjekstvo iz logora gdje ih je dok su prethodno pretučeni bespomoćno ležali, „Piklić“ gazio nogama na kojima je imao vojničke čizme. I svjedok Halilović Meho u svom iskazu je naveo da ga je „Piklić“ opasačem po leđima udario samo zato što ga je pitao da ide na rad. Svjedok Islamović Rašid u svom iskazu je naveo da je on gledao kad je „Piklić“ tukao šumarima Ibrahima od Diviča, da ga je gazio nogama dok je Ibrahim ležao i jednom nogom

udario i svjedoka kad je u toj tuči Ibrahima promašio, da je dok je Ibrahima tukao vikao „što si pisao to o poginulim kroz logore“, da je video da je Fikret jedne prilike ošamario Mujić Salku iz Koraja, te da je „Piklić“ kad je bio u grupi sa Gligorom i ostalim uglavnom uzase nosio gumenu palicu, štilo ili ostalo i da se tada moglo čuti samo „udri „Pike““, „udri Gligore“. Svjedok Isaković Huso u svom iskazu je naveo da je on video „Piklića“ sa ostalim stražarima Gligorom, „Majorom“ i „Špajzerom“ da učestvuje u batinjanju lica koje su zvali specijalcima, da je video da je Fikret Smajić Ejuba jednom pred ručak kada je vršeno batinjanje samo šamarom udario a da je Ejuba potom nastavio udarati Zahirović bejzbol palicom, da on nije video batinjanja koja su vršena van hangara ali da zna da je i „Piklić“ bio sa tim stražarima vani dok je vršeno batinjanje, te da je on po jednom takvom bahatom ponašanju „Piklićevom“ kada je ušao u hangar nakon batinjanja lica koji su uhvaćeni na Rači, kada se „Špajzer“ nakon tog batinjanja koji je bio sav mokar obratio Fikretu riječima „ja ne mogu više udarati“ kada mu je Fikret na to odgovorio „a ja bih mogao još, mogao bi i tebe sad izudarati“, zaključio da su i Fikret i „Špajzer“ učestvovali u premlaćivanju tih lica dovedenih sa Rače. Nadalje svjedok Tankić Zehrudin u svom iskazu je naveo da je „Piklić“ uglavnom bivao sa srpskim stražarima u logoru, da se sa njima opijao i odlazio sa njima negdje svojim vozilom „Jugo“, da je u logoru štitio svoje mještane Brezopolje dok je prema ostalim logorašima imao loš tretman i nehumano se odnosio. Naveo je da je video kada je „Piklić“ jednom prilikom unutar hangara istukao palicom Berbić Amira zv. „Srbosjek“ i lice koga su zvali „Bilder“, da je video „Piklića“ kada je na ulazu u hangar tu prvu noć kad su dovedeni, istom tom palicom tukao Bijeljince mesara, zlatara i profesora a nije video batinjanje ovih lica tokom noći van hangara, te da je video kada je „Piklić“ sa ostalim stražarima Gligorom i „Špajzerom“ tukao „Beretku 1“ i „Beretku 2“ kao i ostala lica prozvana specijalcima. Svjedok Ilijazagić Sead u svom iskazu je naveo da je optuženi u logoru imao velika ovlaštenja, da je izlazio iz logora kada je htio i radio šta je htio, da je „Špajzer“ bio pod njegovim patronatom, te da ga je jedne prilike kada je tražio da donese vode, optuženi udario nogom na kojoj je imao vojničke čizme u želudac da mu se od tog udarca sve pomutilo pa je pao, te da je video da je jedne prilike „Piklić“ izudarao jednog logoraša ali mu on ne zna ime, kada ga je izveo ispred stroja. Svjedok Kešetović Mustafa je u svom iskazu naveo da je „Piklić“ davao naređenja „Špajzeru“ da nekoga pretuče, da je jedne prilike gledao kada je „Piklić“ naložio „Špajzeru“ da istuče nekog logoraša ali da on ne zna ime tog logoraša i da je čuo kada je „Piklić“ rekao „Špajzeru“ dok je tog tukao i dok je na zemlji ležao „udri ga kamenom u bubrege nek umre“. Naveo je da je „Piklić“ noću ulazio u prostorije hangara i tukao logoraše, te da je video jedne prilike unutar hangara oko 10 časova noću kada je „Piklić“ istukao jednog ili dva logoraša da li šamarima ili palicom u to nije posve siguran. Svjedok Mujkić Jasmin u svom iskazu je naveo da je video kada je Piklić jednom prilikom pretukao njegovog amidžića Mujkić Mirsada, da je poslao Špajzera po njega, a onda ga nogom udario u mošnje i još dva puta bokserom u lice ispod lijevog oka, da mu je tu lice puklo, te da je u jednom batinjanju specijalaca noću izvan hangara, dok su se čuli njihovi jauci, čuo Piklićev glas, njegovu galamu i psovke „J.bo vas Alija, j.bo vam Alija majku“, po čemu je zaključio da je u tom premlaćivanju specijalaca i Piklić učestvovao. Naveo je da je Piklić nosio vojnu uniformu, opasač sa bajonetom i na nogama vojničke čizme, da je povremeno nosio i gumenu palicu, da je izlazio iz logora kada je htio i da je i taj dan kada je istukao njegovog rođaka došao u logor kasno pijan, te da je spram onog kako se ponašao izgledalo da je zamjenik upravnika logora. Da je optuženi u logoru tukao zatvoreničke civile potvrđuje to i svjedok Mustačević Nedim gdje navodi da je Fikret svakodnevno tukao zatočenike naročito lica Aliju zv. „Konjanik“, Berbić Amira zv. „Srbosjek“, Tufekčić Andriju, Kamberi Dželu, Okanović Ilijaza zv. „Pisac“, Alihodžić Fadila zv. „Praga“, Omerović Zehrudina dječaka iz Klise, Edu zv. „Bilder“ i Mustafić Šabana iz Konjević Polja prozvana specijalcima, da je uglavnom tukao rukama i nogama na kojima je imao vojničke čizme i

unutar i van hangara, a nekada i drvenom držalicom-štilom, kojom je jedne prilike istukao i njega a i Edu zv. „Bilder“.

Ocjrenom svih provedenih dokaza sud nalazi nepobitnim da je optuženi Smajlović Fikret zv. „Piklić“ u periodu od 09.07.1992. godine pa do izlaska iz logora 19.10.1992. godine, u logoru Batkovići, gdje je doveden kao zatočenik, stavivši se na raspolaganje upravi logora noseći povremeno vojnu uniformu nekada sam a nekada sa ostalim stražarima logora vršio premlaćivanja zatočenika civila bez ikakvog razloga, i to rukama, nogama na kojima je imao vojničke čizme, gumenom i drvenom palicom te drvenom držalicom (štilom) od krampe ili sjekire te da je tako kada su iz Bijeljine dovedeni profesor Zečević Ferid, zlatar Čurtić Husein zv. „Apaka“ i mesar Smajić Ejub, zajedno sa 6-7 stražara logora, i to tri puta u toku jedne noći kada su Bijeljince izvodili izvan hangara i opkolili, drvenom držalicom (štilom) tukao iste, pa su od zadobijenih povreda podlegli profesor Zečević Ferid i zlatar Čurtić Husein zv. „Apaka“, dok je Smajić Ejub mesar pritom zadobio ozljede u predjelu desne strane glave, lijevog oka i uha koje su prema nalazu vještaka sudske medicine Cihlarž dr Zdenka prema priloženoj medicinskoj dokumentaciji okvalifikovane kao lake tjelesne povrede. Da je optuženi tukao Bijeljince Zečević Ferida, Čurtić Huseina i Smajić Ejuba i to tri puta u toku jedne noći zajedno sa stražarima logora, potvrđuje to svojim iskazom svjedok Smajić Ejub, koji se u svom iskazu uvjerljivo do u detalje opisujući ono što je to veće prilikom batinjanja doživio, izjasnio, i u čiji iskaz sud nije imao razloga da sumnja, pogotovo što je isti potvrđen i iskazima drugih saslušanih svjedoka Karić Muriza, Isaković Huse, Tankić Zehrudina i Mustačević Nedima u kojem je isti naveo da je prije izvođenja Bijeljinaca na batinjanje van hangara video da je „Piklić“ u hangaru sa Gligorom zlatara tukao oko dva sata, te iskazom svjedoka Husić Sidika i Karić Mevludina u kojima svjedoci navode da se izvan hangara dok je trajala tuča Bijeljinaca čuo „Piklićev“ glas, koji je galamio i psovao im balijsku majku. Paušalnim prigovorom, da je tom prilikom samo Bijeljince izveo van hangara na batinjanje a da ih nije tukao, optuženi ove iskaze nije mogao dovesti u sumnju.

Nadalje, da je optuženi učestvovao u batinjanju lica Bilalić Kabila, Alić Huseina i NN lica iz okolice Gradačca ili Gračanice, koji su pri povratku sa rada iz Austrije uhvaćeni na Rači i dovedeni u logor, da je tom prilikom tukao palicom i kamenjem, od kojih udaraca je taj NN mladić podlegao a Bilalić Kabil ostao umno poremećen, sud nalazi na nesumnjiv način utvrđenim iz iskaza svjedoka Alić Huseina direktnog aktera onog što se tom prilikom dešavalo a čiji iskaz je u bitnom identičan ili ga samo nadopunjaju iskazi svjedoka Islamović Muhidina i Gušalić Alije te na posredan način iskaz svjedoka Bilalić Sakiba i Isaković Huse o onom što su oni tom prilikom vidjeli.

Takođe iz iskaza svih svjedoka saslušanih tokom postupka, zatočenika logora Batkovići, utvrđeno je nesporним da je u logoru grupa zatočenika koje su logorske vlasti dajući im nadimke prozvali specijalcima a među kojima su bili Alija zv. „Konjanik“, Berbić Amir zv. „Srbosijek“, Tufekčić Andrija, Kamberi Dželo, Okanović Ilijaz zv. „Pisac“, Alihodžić Fadil zv. „Praga“, Omerović Zehrudin dječak iz Klise, Edo zv. „Bilder“ i Mustafić Šaban iz Konjević Polja bila svakodnevno tučena, a neki iz ove grupe Mustačević Nedim zv. „Beretka 1“ i Kuralić Mirsad zv. „Beretka 2“ i po nekoliko puta na dan. Sud je u cijelosti poklonio vjeru iskazima svjedoka Mešković Smaila, Karić Muriza, Smajić Ejuba, Isaković Huse, Husić Sidika, Karić Mevludina, Islamović Muhidina, Alić Huseina, Rejzović Sakiba, Islamović Rašida, Gušalić Alije, Kuralić Mirsada, Tankić Zehrudina i Mustačević Nedima da je u premlaćivanju lica iz ove grupe učestvovao i optuženi „Piklić“ i da je ta premlaćivanja isti vršio nekada sa drugim stražarima kada bi ova lica bila postrojavana uz žicu, pri čemu je ova lica tukao većinom rukama i nogama na kojima je imao vojničke čizme, a nekada bi pojedince iz ove grupe sam izvodio i tukao, pri čemu je neke od ovih lica Edu „Bildera“ što proizilazi iz iskaza Mustačević Nedima tukao drvenim štilom kao i Gušalić Aliju, a Amira Berbića zv. „Srbosjek“ a što proizilazi iz

iskaza svjedoka Tankić Zahrudina gumenom palicom kao i Rejzović Sakiba. Naime, u kazivanju onoga što su u logoru Batkovići od optuženog doživjeli, svjedoci su uvjerljivi, a optuženi paušalnim prigovorom iste nije mogao dovesti u sumnju kao ni svjedoci saslušani na prijedlog odbrane svojom brojnošću i navodima da oni nisu vidjeli golgote kojima su ti svjedoci od strane optuženog bili izloženi.

Imajući u vidu činjenicu da je u spornom periodu na teritoriji BiH vladalo ratno stanje, proglašeno Odlukom Predsjedništva RBiH broj 7/92 od 20.06.1992. godine i koje je trajalo do 28.12.1995. godine sa danom objavljivanja Odluke Predsjedništva RBiH o ukidanju istog broj 50/95 od 22.12.1995. godine, nesporno je da je optuženi radnje iz tačke 1. optužnice poduzeo u vrijeme trajanja međunarodnog oružanog sukoba između Armije RBiH-e i vojske Republike Srpske kao sastavnog dijela Jugoslovenske narodne armije.

Kako je iz dokaza provedenih u postupku sud našao utvrđenim da je optuženi na način kako je to i opisano u tački 1. izreke presude sam i zajedno sa stražarima logora Batkovići na razne načine maltretirao i premlaćivao zatočene civile muslimane i hrvate u logoru psujući im balijsku majku dok bi ih tukao i govoreći im „hoćeće vi suverenu Bosnu“, od kojih batina su neki od logoraša profesor Zečević Ferid, zlatar Čurtić Husein zv. „Apaka“ i NN lice iz okoline Gradačca ili Gračanice i podlegli, neki zadobili teške tjelesne ozlijede, a neki osakaćeni, ovakvim radnjama i ponašanjem optuženi je postupio suprotno pravilima međunarodnog prava čime je počinio teške povrede IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, predviđene članom 147 Konvencije i člana 75 tačka a) podtačka (ii,iii, i iv) Dopunskog protokola I uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba a koje se ogledaju u mučenju, nečovječnom postupanju, prouzrokovajući patnji ili nanošenju teških povreda tjelesnog integriteta, zdravlju zatočenika u logoru-civila. Naime, nesporno je da su sva lica iz tačke 1. izreke presude bili zatočenici-civili, da za njihovo zatočenje nije bilo nikakvog zakonskog osnova izuzev to što su bili muslimani ili hrvati, te da su u logoru protivzakonito držani sve do razmjene kada su pušteni na slobodnu teritoriju BiH ili je dolazilo do njihove deportacije. Optuženi Smajlović Fikret zv. „Piklić“ koji se u logoru stavio na raspolaganje i u službu logorskim vlastima je bio dužan da poštuje sve odredbe zakona i običaja rata, kao i Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i Dopunski protokol uz ovu Konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnog sukoba, kako su ih poštivali i većina stražara logora Batkovići, koji su se prema iskazima svjedoka prema njima uljudno i humano odnosili, pogotovo što se u konkretnom slučaju radilo o zatočenicima civilima, koji shodno citiranim odredbama Konvencije uživaju posebnu zaštitu. Kako se u ovakvim radnjama optuženog koje predstavljaju kršenje pravila međunarodnog prava stiču sva bitna obilježja krivičnog djela — ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 154. KZ.a FBiH, sud je optuženog a ne našavši osnove koje bi da postoje isključili njegovo krivičnu odgovornost, i oglasio krivim za djelo za koje je optužen. Naime, optuženi je bio u cijelosti svjestan da se u logoru Batković koji je bio u rukama srpske strane nalazi civilno stanovništvo, (Muslimani i Hrvati), otjerano od svojih kuća ili uhvaćeno na graničnim prelazima kao posljedica sistematskih napada na ovu populaciju i njihovog protjerivanja, bio je svjestan da se u logoru prema zatočenicima-civilima od strane uprave logora koju čine bosanski srbi, vrše mučenja i nečovječna postupanja, pa kada se i sam stavio na stranu i raspolaganje upravi logora i sam ili zajedno sa drugim stražarima kao i logorašem Zahirović Džemalom zv. Špajzer, premlaćivao zatečene civile, po ocjeni ovog suda optuženi je u cijelosti bio svjestan svoga djela i htjeo njegovo izvršenje. Optuženi je kao član grupe koja je vršila mučenja, nečovječna postupanja i nanošenje teških duševnih ili fizičkih patnji i teških povreda tjelesnog integriteta, iako u svojstvu kordinatora između logorskih vlasti i predstavnika logoraša, imao uticaj i moć na ostale članove grupe koji vrše

sistematsku tuču zatvorenika da nekog od logoraša ne tuku, na što posebno ukazuju iskazi svjedoka Brezopoljaca, da ih je optuženi štitio, i da samo optuženom neki od njih među kojima je svjedok Kavazović Osman, koga je spasio od batinjanja, mogu zahvaliti što su živi. Sud nije prihvatio činjenične tvrdnje optužbe iz tačke 1. optužnice da je optuženi prema zatočenicima logora Batković-civilima vršio ubistva, jer dokazi provedeni tokom postupka nisu dali potrebne elemente za diferenciranje doprinosa optuženog i njegovog učešća u izvršenju djela, a niti su ukazivali na to da je optuženi djelujući u sastavu grupe, u tuči zatočenika dovedenih iz Bijeljine profesora Zečević Ferida, Zlatara, Čurčića Huseina, kao i lica — mladića uhvaćenom na graničnom prelazu u Rači, koje je dovedeno u logor, išao zatim da iste liši života.

Obzirom da je u provedenom postupku iz iskaza saslušanih svjedoka a dijelom i navoda odbrane optuženog utvrđeno da se optuženi stavio na raspolažanje upravi logora i promovisan prema iskazima brojnih svjedoka od strane upravnika logora-vodnika Velimira Stojanovića-Velje, kako svjedoci navode a optuženi u navodima odbrane to potvrđuje, za koordinatora između uprave logora i predstavnika svih logoraša, i da je u tom svojstvu sam ili zajedno sa drugim stražarima logora vršio mučenja i premlaćivanja logoraša, sud nalazi neosnovanim prigovor navoda odbrane optuženog, da se optuženi ne može teretiti za ratni zločin prema sopstvenom narodu. Činjenica da je optuženi u tom svojstvu štitio svoje mještane, zatočenike iz Brezovog Polja, obzirom da je u postupku utvrđeno nespornim da je štiteći Brezopoljce s druge strane, dokazujući svoju lojalnost logorskim vlastima vršio mučenja i nečovječna postupanja prema drugim zatočenicima posebno onim sa područja Podrinja, Bosanske Krajine i dijelom Posavine, nije od značaja da bi se dovela u pitanje odgovornost optuženog za svoje postupke.

Na osnovu izvršenog uvida u spis Okružnog vojnog suda Zenica broj IK-58/93, utvrđeno je da je presudom tog suda broj IK-58/93 od 30.9.1993. godine, koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda BiH-a Odjeljenje u Zenici broj K.69/93 od 5.2.1994. godine, Zahirović Džemal zv. „Džango“ i „Špajzer“ oglašen krivim zbog krivičnog djela —ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ i osuđen na smrtnu kaznu. Navedena presuda Okružnog vojnog suda u Zenici broj IK-58/93 od 30.9.1993. godine i presuda Vrhovnog suda BiH-a Odjeljenje u Zenici broj K.69/93 od 5.2.1994. godine, po žalbi branioca optuženog Zahirović Džemala je preinačena u odluci o kazni presudom Vrhovnog suda FBIH broj K.231/95 od 24.6.1997. godine, kojom je Zahirović Džemal osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 godina zbog krivičnog djela iz člana 142. KZ SFRJ. Iz presude Okružnog vojnog suda Zenica broj IK-58/93 je utvrđeno da je Zahirović Džemal zv. „Špajzer“ proglašen krivim što je u periodu od 27.6.1992. godine do 7.10.1992. godine u logoru Batković kod Bijeljine kao zatečenik logora, stavio se na raspolažanje Upravi logora i između ostalog zajedno sa ostalim stražarima logora fizički maltretirao i tukao drvenom palicom, drvenom držalicom za sjekiru posebno napravljenom željeznom stolicom kamenom veličine dvije pesnice zatočenike logora Smajlić Ejuba, Alihodžić Fadila, Kuralić Mirsada, Agić Amira, Zečević Ferida , logoraša Aliju zv. „Konjanik“ i Edina iz Tuzle, pa je od zadobijenih povreda podlegao Zečević Ferid, lice neutvrđenog imena Ugostitelj iz Bijeljine, logoraš Hasan nepoznatog prezimena, Zlatar iz Bijeljine i još neka lica čija su imena ostala nepoznata. Kako iz presude Okružnog vojnog suda Zenica proizilazi da je Zahirović Džemal oglašen krivim što je zajedno sa ostalim stražarima , među kojima je bio, a što proizilazi iz samog obrazloženja presude i Smajlović Fikret zv. „Piklić“, vršio fizička maltretiranja i tukao neke od logoraša i to Smajlić Ejuba, Alihodžić Fadila, Kuralić Mirsada, Agić Amira, Zečević Ferida, logoraša Aliju zv. „Konjanik“ i Edina iz Tuzle, za koje se i optuženi Smajlović Fikret tereti, sud je ocjenio neosnovnaim prigovor branioca optuženog da se zbog presuđene stvari za mučenje i nečovječno postupanje te nanošenje teških povreda tjelesnog integriteta ovih lica, ne može teretiti optuženi Smajlović Fikret.

Iz dokaza provedenih tokom postupka, iskaza saslušanih svjedoka oštećenog Mustačević Nedima i Kuralić Mirsada, te svjedoka Mešković Smaila, Karić Muriza, Smajić Ejuba, Gušalić Alije, Mujkić Jasmina, Isaković Huse, Husić Sidika, Karić Mevludina, Islamović Muhidina, Alić Huseina, Rejzović Sakiba, Islamović Rašida i Tankić Zehrudina sud nalazi osnovanom i tačku 2. optužnice, kojom je optuženom stavljeno na teret krivično djelo — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 156. KZ-a FBiH. Naime, iz iskaza saslušanog svjedoka Mustačević Nedima proizilazi da je on 19.06.1992. godine kao vojnik zarobljen prilikom ratnih dejstava kada je ranjen i odveden prvo u bolnicu u Bijeljinu gdje su mu ukazali pomoći, a potom u kasarnu u Bijeljinu, gdje je proveo 11 dana odakle je prebačen 30.06.1992. godine svezanih očiju i vezanih ruku u logor Batkovići. Naveo je da su uslovi smještaja u logoru bili izuzetno loši, da su se u logoru kao zatočenici nalazili uglavnom civili, da je pored njega u logoru bilo još samo jedno lice dovedeno sa borbene linije kao ratni vojni zarobljenik, Kuralić Mirsad iz Tojšića. U svom iskazu svjedok je naveo da su on i Kuralić Mirsad obzirom da su bili borci Armije odmah u logoru dobili nadimke „Zelena beretka“ da su njega pozvali „Beretka 1“ a Kuralića „Beretka 2“, da su obzirom da su bili borci Armije BiH imali u logoru daleko lošiji tretman u odnosu na civile, da su bili sa još desetak civila proglašeni specijalcima i svakodnevno po nekoliko puta batinjani, da su ih tukli stražari logora među kojima i Fikret Smajlović zv. „Piklić“, koji ga je tukao rukama i nogama na kojima je imao vojničke čizme i drvenom držalicom-štilom, da ga je Fikret tukao sam a i sa stražarima kada bi ih (njih specijalce) postrojili uz žicu, te da ga je za vrijeme boravka u logoru najmanje 20 puta „Piklić“ pretukao. Naveo je da mu je „Piklić“ jednom prilikom kada ga je dok ga je tukao oborio na zemlju, dok je na zemlji ležao, nogom slomio nosnu kost pa je i krvario, što je inače i u drugim prilikama „Piklić“ činio jer je ljudi nastavljači tući kada bespomoćno leže na zemlji, te da je jedne prilike nakon što je u pjanom stanju uveče ušao u hangar i izveo Edu zv. „Bilder“ i kod vrata od hangara istog tukao držalom od lopate, izveo potom i njega, oborio na patos te ga tukao štilom od sjekire i nogama na kojima je imao vojničke čizme. Jedne prilike naveo je da mu je u jednoj takvoj tući kada su ga tukli Gligor i „Piklić“, kada ga je Gligor tukao kundakom od puške a „Piklić“ rukama i nogama sa vojničkim čizmama, slomljena i lijeva ruka. Naveo je da je Kuralić Mirsad kao i on bio svakodnevno tučen i sa grupom specijalaca u kojima su bili Alija zv. „Konjanik“, Berbić Amir zv. „Srbosijek“, Tufekčić Andrija, Kamberi Dželo, Okanović Ilijaz zv. „Pisac“, Alihodžić Fadil zv. „Praga“, Omerović Zehrudin dječak iz Klise, Edo zv. „Bilder“ i Mustafić Šaban iz Konjević Polja, a i pojedinačno, da je u svim tim tučama učestvovao i „Piklić“ koji je većinom tukao rukama i nogama ali i svim što mu se nađe pri ruci, te da i danas ima posljedice tog batinjanja (dva ožiljka na glavi, razbijenu arkadu, prsnuće dva pršljena kičme, slomljenu ruku i nosnu kost te posljedice na psihičkom planu) dok su kod Kuralić Mirsada uz ostalo od posljedica batinjanja ostale deformisane uši. Naveo je da je „Piklić“ svaki dan nekog tukao, da ne zna imena ljudi koje je on tukao obzirom da njemu niko nije smio prići od logoraša jer bi dobio batine, niti se smjelo gledati kad se neko tuče, da je batinjanje vršeno i unutar i van hangara, naročito noću, te da su ljudi ulazili četvoronoške u hangar ili bili unošeni u deci. Za svo vrijeme boravka u logoru naveo je da ni jednom nije bio previjen, da je smršao oko 30 kg., dobio vaške, da su ih prilikom dolaska predstavnika Crvenog krsta obzirom da su od batina bili unakaženi sakrivali izvan hangara te da zna da je dobio karticu Crvenog krsta kada su dolazili predstavnici i tražili ga, iako on nikada nije izašao pred te predstavnike. Sud je u cijelosti poklonio vjeru iskazu saslušanog svjedoka Mustačević Nedima jer je njegov iskaz u cijelosti potkrijepljen iskazima brojnih svjedoka koji su se u bitnom identično kao i ovaj svjedok u svojim iskazima izjašnjavali. Da je Mustačević Nedim u logoru Batkovići zadobio ozljede u predjelu glave, kičme, ruke i nosa potvrđuje to nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine Cihlarž dr Zdenka, gdje vještak navedene ozljede okvalifikovao kao teške tjelesne ozljede, a koji nalaz je sud ocijenivši ga stručnim i objektivnim i na koji ni jedna od stranaka nije imala primjedbi u cijelosti prihvatio.

Iskaz svjedoka Mustačević Nedima potvrđuju u cijelosti svojim iskazom i svjedok Kuralić Mirsad, gdje isti navodi da je kao vojnik zarobljen 30.5.1992. godine u jednoj diverzantskoj akciji u Memićima, odakle je prebačen u zatvor Vlasenicu, a potom u logor Batković. U logoru Batković naveo je da ga je Fikret Smajlović „Piklić“ odmah odveo do Nedima Mustačevića i rekao mu da je to „Beretka 1.“, a da će on biti „Beretka 2.“, te da je odmah svrstan u grupu specijalaca koju su zvali Alijinim bojovnicima, koja je svakodnevno od strane stražara i Fikreta premlaćivana. Naveo je da je Piklić nosio šarenu uniformu, na nogama vojničke čizme, da je imao na raspolaganju drvenu i gumenu palicu kojom je tukao njega i ostale logoraše, s tim što ga je nekada tukao rukama i nogama. Jedne prilike, kada je prilikom postrojavanja u posrtanju uhvatio Fikreta za ruku i sa njim pao, kada su se stražari na to počeli smijati, Fikret koji je bio u pijanom stanju naredio je Špajzeru da uzme kamen i da ih tim kamenom udara u glavu. Kada su u logor vraćeni bjegunci Kamberi Dželo i Tufekčić Andrija koje je Fikret sam doveo, izvedeni su oni specijalci i pred svim logorašima van hangara premlaćivani do besvesti, u kom batinjanju je učestovao i Fikret Smajlović, kojom prilikom mu je povrijedio uši, koje su uslijed otoka i danas ostale deformisane. Iako je prilikom zarobljavanja preživio golgote, zadobio udarac kundakom u glavu od čega i danas ima ožiljak, po čitavom tijelu su mu gašene cigarete, urezan krst na nozi, zabadan jedan nož u desnu ruku i jedan u desnu nogu, naveo je da je nateža zlostavljanja i posljedice po zdravlje doživio u logoru Batković gdje je zadobio povrede kičme, polomljena rebra, desnu vilicu, nos, i gdje su mu uši ostale deformisane. Naveo je da je Fikret uglavnom bio sam kad aih je tukao, da je to radio samoinicijativno, a da je učestovao i sa drugim stražarima u njihovom premlaćivanju i da se sjeća da jedne prilike noću kada su došli nekih deset lica izvan logora i van hangara ih tukli do besvesti, Fikret učestovao u njihovom premlaćivanju.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, činjenicu da su lica navedena pod tačkom 2. optužnice Mustačević Nedim i Kuralić Mirsad u logoru Batkovići imali status ratnih vojnih zarobljenika, što potvrđuje priložena dokumentacija u spisu, potvrde vojne jedinice o članstvu u Armiji RBiH, rješenja o priznavanju prava na ličnu invalidinu po osnovu vojnog invaliditeta kao i potvrda međunarodne organizacije Crvenog krsta Zagreb o registriranju Mustačević Nedima i Kuralić Mirsada u logorima srpskih vlasti u Bosni, po čemu su a što je utvrđeno nespornim dobili i nadimke „Zelena beretka 1 i 2“, i da je optuženi a što proizilazi iz navoda njegove odbrane za njihov status u logoru znao, optuženi je svojim radnjama (mučenjem i premlaćivanjem Kuralić Mirsada i Mustačević Nedima) postupio suprotno odredbama III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima i odredbama člana 44. Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava medjunarodnih oružanih sukoba, te svojim radnjama pod tačkom 2. izreke ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 156. KZ-a FBiH. Naime, on je kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata vršio prema ratnim zarobljenicima nečovječna postupanja nanošenjem im velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta, a što proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka kojima je sud u cijelosti poklonio vjeru. Krivično djelo po ocjeni ovog suda optuženi je počinio sa direktnim umišljajem, jer je bio svjestan svog djela i htjeo njegovo izvršenje.

Obzirom na karakter rata, metode ratovanja u spornom periodu 07. do 10. mjesec 1992. godine, činjenicu koja je utvrđena nespornom iz iskaza svih saslušanih svjedoka a i navoda odbrane optuženog, da su Mustačević Nedim i Kuralić Mirsad sa ratišta gdje je Mustačević u borbenim dejstvima i ranjen, kao ratni zarobljenici dovedeni u logor Batkovići gdje su i dobili nadimke „Beretka 1“ i „Beretka 2“, da je optuženi za ovu činjenicu da se radilo o borcima Armije BiH kako i sam navodi znao obzirom da ga je upravnik logora Veljo o ovom obavijestio, zbog čega su ova lica i imala a što je takođe utvrđeno nespornim, lošiji tretman u logoru u odnosu na zatočenike civile,

jer su svakodnevno i više puta batinjani, sud nalazi neosnovanim prigovor odbrane o upitnosti objekta napada, tj. statusu Mustačevića i Kuralića u logoru Batkovići.

Kako uračunljivost optuženog nije dovedena u pitanje nalazom i mišljenjem vještaka neuropsihijatra Sutović dr. Alije, a koji nalaz je sud ocjenivši ga objektivnim i stručnim u cijelosti prihvatio, i iz kog nalaza i mišljenja proizilazi da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela od 9.7. do 19.10.1992. godine, najčešće imao smanjene sposobnosti da shvati značaj svoga djela i upravlja svojim postupcima, a da je povremeno zbog privremene psihičke poremećenosti uzrokovan boravkom u logoru, povremenim stanjem afekata, emocija, volje, nagona i svijesti, njegova sposobnost da shvati značaj svoga djela i upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena, sud je osptuženog i oglasio krimim za djela za koja je i optužen.

Pri odmjeravanju kazne optuženom sud je u smislu odredaba člana 40. KZ-a FBiH, a imajući u vidu svrhu kažnjavanja iz člana 33. KZ-a FBiH, cijenio sve okolnosti koje su od uticaja na visinu kazne. Kao olakšavajuće okolnosti sud je optuženom cijenio činjenicu da se radi o porodičnom licu, oženjenom, ocu dvoje djece, da je prilikom dolaska u logor i sam zadobio ozljede, da je koristeći svoje pozicije u logoru pomagao svojim mještanima iz Brezovog Polja, te da je predmetna krivična djela počinio u stanju smanjene a ponekad i bitno smanjene uračunljivosti, dok je od otežavajućih okolnosti optuženom cijenio, brojnost radnji i upornost kojom se vodio pri izvršenju djela kao i dosadašnju osudjivanost. Kako je optuženi u svojim radnjama ostvario obilježja dva krivična djela i to krivično djelo iz člana 154. stav 1. i krivično djelo iz člana 156. KZ-a FBiH, to mu je sud u smislu odredaba člana 40, 41. tačka 2. i 42. stav 1. tačka 1. KZ-a FBiH, utvrdivši mu za krivično djelo — ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 154. stav 1. KZ-a FBiH kaznu zatvora u trajanju od tri godine i šest mjeseci, a za krivično djelo — ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 156. KZ.-a FBiH kaznu zatvora u trajanju od dvije godine, primjenom odredaba člana 46. stav 1. KZ-a FBiH, obzirom da se radi o sticaju krivičnih djela i izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i deset mjeseci. Sud je uvjerenja da je izrečena kazna srazmjerna težini počinjenog krivičnog djela i krivičnoj odgovornosti optuženog, te da će ista ostvariti svoju generalnu i specijalnu prevenciju.

Temeljem odredaba člana 48. stav L KZ-a FBiH sud je optuženom u izrečenu kaznu zatvora uraćunao vrijeme od dana lišenja slobode u R. Mađarskoj 02.02.2001 .godine, pa do puštanja na slobodu 21.3.2003. godine.

Primjenom odredaba člana 91. stav 1. ZK.P-a sud je optuženog obavezao da naknadi sudu troškove krivičnog postupka i to u iznosu od 2.460,00 KM, a koji se odnose na troškove svjedoka u iznosu od 1.200,00 KM i troškove vještačenja u iznosu od 1.260,00 KM, te da plati paušal sudu u iznosu od 50,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

ZAPISNIČAR

Hasić Edine, s.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA,

Sarajlić Hurija, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nezadovoljna strana ima pravo žalbe Vrhovnom суду FBiH Sarajevo, u roku od 15 dana, od dana prijema iste, a putem ovog suda.

Predmet: Galib Hadžić zvani Gale i Niaz Hodžić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 K 020424 10 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 K 20424 15 Kž

Optužnica broj: KT-RZ-15/09 (izmjenjena optužnica br.T 18 0 KTRZ 0003134 06)

Optužnica podignuta: 26.10.2010. god.(izmjenjena optužnica: 30.09.2014. god.)⁷

Krivično djelo:

Galib Hadžić: Ratni zločin protiv civilnog stanovništa – iz člana 142 KZ SFRJ

Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 144 KZ SFRJ

Niaz Hodžić: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 144 KZ SFRJ

Optuženi: Galib Hadžić, Niaz Hodžić

⁷ Unutar publikacije unesena je samo izmijenjena optužnica Tužilaštva Brčko distrikta protiv Galiba Hadžića i Niza Hodžića br. T 18 0 KTRZ 0003134 06 od 30.09.2014 god.

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj: T 18 0 KTRZ 0003134 06
Brčko, 30.09.2014. godine

U krivičnom predmetu protiv optuženih Hadžić Galiba i Hodžić Niaza zbog krivičnog djela - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142 KZ SFRJ i krivičnog djela – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 144 KZ SFRJ, nakon sprovedenih dokaza u toku glavnog pretresa i utvrđenih činjenica, na osnovu člana 275 ZKP BD BiH mijenjam optužnicu broj KT –RZ -15/09 od 26.10.2010. godine (novi broj: T 18 0 KTRZ 0003134 06), tako da optužnica sada glasi:

Što su:
I – Hadžić Galib

Za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine Brčko, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava, i to odredbama člana 3 stav 1 tačka a) i c), člana 13 i člana 17 III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, člana 3 stav 1 tačka a) i c) i člana 27 stav 1 IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, i člana 4 stav 2 tačka a) Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kao pripadnik MUP-a RBiH, u svojstvu inspektora kriminalističke policije SJB Brčko sa sjedištem u Gornjem Rahiću, u logorima koji su uspostavljeni u prostorijama Osnovne škole i zadružnog doma u Gornjem Rahiću, na Okrajcima u Gornjem Rahiću i Rasadniku – Šipovača koji se nalazi na granici između Gornjeg Rahića i Maoče, gdje su zatvarana lica srpske nacionalnosti kao pripadnici vojske RS i lica protivpravno lišena slobode, vršio akte fizičkog zlostavljanja zatvorenih lica srpske nacionalnosti povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanosio im teške duševne patnje i poniženja, pa je:

9. Đ.N., koji je dana 09.05.1992. godine kao civilno lice nezakonito lišen slobode na Suljagića sokaku od strane pripadnika TO Armije BiH i sproveden u centar Gornjeg Rahića u privatnu kuću, nezakonito ispitivao u toj kući a u toku ispitivanja radi iznude priznanja psovao je N. majku četničku i tukao ga policijskom palicom, rukama, dlanovima i nogama po raznim dijelovima tijela, a od udaraca N. je zadobio "otvorenu" ranu na glavi, nakon ispitivanja naredio je da ga odvedu u drugu sobu uz prijetnju da će mu sve zube "poizbijati", i isti dan odveden je u logor Rasadnik-Okrajci,

10. P. A., koji je dana 06.05.1992. godine nezakonito lišen slobode kao civilno lice na ulazu u Gornji Rahić od strane naoružanih i uniformisanih lica i sproveden u privatnu kuću u Gornjem Rahiću, uputio prijetnju: „Ti slikar ako budeš šta kriv, ovo će ti presuditi“, pokazujući na nož koji je držao u futroli na kaišu, a nakon što je Galib napustio prostoriju A. su zaključali bez objašnjenja o razlozima lišenja slobode i narednog dana je sproveden u logor Rasadnik-Okrajci,

3. R. M., koji je 13.05.1992. godine kao civilno lice lišen slobode na punktu u Gornjem Rahiću i

sproveden u policijsku stanicu, u policijskoj stanici više sati nezakonito ispitivao zajedno sa nekoliko pripadnika policijske stanice, zlostavljajući M. na način da su ga u toku ispitivanja udarali po čitavom tijelu policijskom palicom, drvenom palicom, štilom od sjekire, kundakom od puške i nogama, zbog čega je M. više puta gubio svijest, a u toku zlostavljanja naročito se isticao Galib a u ranim jutarnjim časovima sproveden je u logor Okrajci gdje ga je u narednom periodu Galib više puta ispitivao i u toku ispitivanja udarao rukama, nogama i palicom po glavi, grudnom košu i drugim dijelovima tijela usled čega je zadobio povrede u vidu modrica i otoka,

4. T.V., koji je kao pripadnik Vojske Republike Srpske zarobljen u naselju IV juli, na putu prema "Dizdaruši" u Brčkom 03. 06.1992. godine i zatvoren u jednu prostoriju u preduzeću "Biljana" u Maoči i zavezan lisicama za stalažu, vezanog nezakonito ispitivao i u toku ispitivanja tukao nogama i rukama usled čega je V. gubio svijest i zbog čega je pokušao izvršiti samoubistvo režući vene komadom stakla, a kada je sproveden u logor Okrajci, ispred komore dočekao ga je Galib i vezanog odveo u kancelariju za ispitivanje udaljenu oko 100 metara i počeo ga ispitivati u prisustvu H. M., A. T. i lica po nadimku "Šok" i "Kobra", a u cilju iznude priznanja Galib ga je više puta udario okruglim drvetom-motkom u predjelu vrata i po rukama, a zlostavljanju su se pridružili A.T., "Šok" i "Kobra" usled čega je V. više puta gubio svijest i u besvesnom stanju sa krvnim podlivima i otocima po cijelom licu, od kojih su mu oba oka bila zatvorena, vraćen je u prostoriju u kojoj je bio zatvoren, a u narednom periodu u više navrata Galib ga je ispitivao i zlostavljao tako da je V. nakon zlostavljanja priznao sve što je od njega traženo,

5. Đ.D., kao civilno lice u mjesecu novembru 1992 godine nezakonito ispitivao u privatnoj kući u Gornjem Rabiću, a potom ga odveo i nezakonito zatvorio u prostoriju dimenzija 1,5h2,0 metra u Rasadniku-Šipovači i prvog dana stražari su ga izveli u kancelariju gdje ga je Galib ispitivao, a tokom ispitivanja udarao je D. po glavi, licu i grudnom košu od kojih udaraca je bio sav modar i crn, a nakon tri dana je premješten u garažu i Galib je nastavio da ga svako jutro ispituje i zlostavlja, a jedne prilike udario ga je 7 puta palicom po glavi i udario mu 10 šamara psujući mu četničku majku i prijeteći da će mu sina odvesti HOS-ovcima da ga "gule stojeći",

6. S. P., koji je 14. 09. 1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika ranjen i kao civil nezakonito lišen slobode i sproveden u logor Rasadnik-Šipovača gdje je zatvoren u kancelariju, prvu veče nakon lišenja slobode nezakonito ispitivao radi prikupljanja informacija, jer je P. prvi "zarobljen", psujući mu četničku majku bacio je pred P. značku pitajući "Šta je ovo" i desnom rukom mu je udario dva šamara,

7. V.V., koji je dana 14.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civil nezakonito lišen slobode i sproveden u logor Rasadnik-Šipovača i zatvoren u garažu, tražio da ga izvedu iz garaže i dovedu u prostoriju za ispitivanje, pa nakon što su ga dva lica dovela, Galib ga je počeo ispitivati pokazujući mu zastavicu sa četiri ocila i pitajući i "Šta je ovo", a kada je V. odgovorio da ne zna, Galib ga je dva puta pesnicom udario u predjelu nosa, usled čega je iz nosa počela teći krv, a kad je u toku ispitivanja u prostoriju ušlo NN lice i skrenulo pa žnju G. da ne može tako postupati, Galib je naredio dvojici prisutnih da V. "odnesu" pod česmu, umiju i vrate u garažu, što su oni i učinili,

8. B.J. koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito lišen slobode i sproveden u logor u Gornjem Rahiću i zatvoren u prostorije zadružnog doma, dočekao na ulazu u salu i nakon pitanja "Gdje si dobrovoljac", udario ga pesnicom u predjelu nosa i očiju zbog čega je J. izgubio svijest i pao, a dok se nalazio na tlu, Galib ga je još jednom udario nogom,

9. R.P. koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito lišen slobode i sproveden u Gornji Rahić i zatvoren u hangar, istog dana sproveo u logor Rasadnik-Šipovača i zatvorio u sobu veličine 2,0x2,0 metara, odakle ga je stražar odveo na ispitivanje kod Galiba, pa kad je doveden u kancelariju za ispitivanje Galib mu se obratio "Pašaga to si ti" gledajući fotografiju na kojoj je P. bio u srpskoj uniformi, a zatim mu je prišao i više puta ga udario pesnicom u predjelu glave, lica i po drugim dijelovima tijela usled čega je P. potekla krv iz nosa i usta, a narednih dana je više puta izvođen i ispitivan i u toku ispitivanja Galib je zlostavljao P. na način da ga je udarao pesnicama, policijskom palicom, kundakom od puške i udarao mu je šamare,

10. P.S., koji je dana 14.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito lišen slobode i sproveden u logor Rasadnik-Šipovaču gdje je zatvoren u garažu, kada je doveden u kancelariju za ispitivanje više puta ga udarao palicom, nogama, rukama, u predjelu glave, leđa, usled čega je zadobio modrice, a u toku ispitivanja ušla su još dva lica koja su zajedno sa Galibom udarala S. i tom prilikom palicom je udaren po nosu usled čega mu je potekla krv, a Galib ga je natjerao da krv briše džemperom,

11. M.Đ., koji je nakon 20-ak dana od zauzimanja Bukvika kao civilno lice sproveden u logor Rasadnik-Šipovača i zatvoren u prostoriju veličine oko 1,5h 2,0 metara zajedno sa sinom M. D. gdje je zadržan 4 dana, dok se nalazio u logoru svakog dana više puta nezakonito ispitivao i u toku ispitivanja Đ. je tukao palicom, nogama, skidao ga do gola, upućivao mu razne psovke i uvrede, prijetio da će mu uhvatiti brata, prijetio da će mu zabosti čačkalice ispod nokata, a od udaraca Đ. se zatvorilo desno oko, gubio je svijest i imao je modrice po cijelom tijelu, a jedne prilike ga je tjerao da čita članak iz novina o navodnom stradanju muslimana i dok je čitao tukao ga je upućujući mu psovke a drugi put stavio mu u usta "zastavu" sa četiri ocila prisiljavajući ga da je jede,

12. S.M., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito lišen slobode i kao civilno lice odveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, koga su naoružana lica dovela u učionicu ispitivao i u toku ispitivanja su ga prisutna naoružana lica udarala a potom je Galib ustao od stola i M. je udarao rukama i pesnicama, izvadio pištolj i M. stavio cijev duboko u usta i udario ga šakom u glavu nakon čega je M. pao i tad su ga ostali počeli udarati nogama i kundakom od puške a od udaraca je počeo kvariti, da bi nakon toga Galib naredio da ga krvavog izvedu iz učionice, a potom je više puta izvođen na saslušanje kod Galiba, a jedne prilike Galib je naredio da mu skinu pantalone prijeteći da će mu testise staviti u ladicu od stola i zatvoriti je, čemu se M. opirao i pretrpio je veliki strah,

13. M.Đ., koji je 18.09.1992. godine nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito lišen slobode i kao civilno lice odveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, prvi dan izveo u drugu učionicu gdje mu je pokazao karticu unutrašnjih poslova

i počeo ga udarati psujući mu majku uz prijetnju da će mu dati pištolj da ubije jednog "četnika" i uz prijetnju da može da mu uradi šta hoće, da ga može ubiti i da mu život visi na koncu, a drugi put kad je izveden u učioniku gdje je bio Galib sa nekoliko uniformisanih lica, Galib ga udario i od tog udarca Đ. je pao a zatim ga je udarao nogama i udarala su ga i druga prisutna lica, a kad je Galib rekao "dosta", prestali su ga udarati,

14. P.B., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito liшен slobode i kao civilno lice sproveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, kada je doveden postrojio sa drugim licima ispred škole i zadružnog doma, pa nakon što ga je čuvar udario kundakom od puške, od kog udarca je pao i nakon što se podigao, Galib ga je više puta udario rukama u predjelu lica,

15. P.S., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito liшен slobode i kao civilno lice sproveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, postrojio sa drugim licima ispred škole i zadružnog doma, potom ga prozvao i odmah ga više puta udario pesnicom u predjelu glave od kojih udaraca je gubio svijest i pao, i dok se nalazio na zemlji Galib je zatražio nož da ga zakolje, a istog dana odveden je na ispitivanje kod Galiba, koji mu je prije ispitivanja zaprijetio: "Reći ćeš sve što te budem pitao, inače će ti odbiti bubrege",

16. V.B., koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito liшен slobode i sproveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u zadružni dom, prozvao u sali doma da se javi, pa nakon što se javio, Galib ga je udario više puta te naredio da stoji uza zid i da se ne pomjera, a narednog dana kad je B. pošao u toalet, Galib ga je prepoznao na vratima, izdvojio ga i "premlatio", a potom odveo u privatnu kuću gdje ga je dva sata ispitivao i tokom ispitivanja više puta ga udario zbog čega mu je potekla krv iz usta i vojniku koji je bio prisutan ispitivanju, naredio je da B. batina, što je vojnik učinio,

17. T.M. koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito liшен slobode i sproveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u zadružni dom, nezakonito ispitivao u prostoriji Osnovne škole, udario mu nekoliko šamara psujući mu majku č etničku, a zatim dok je M. sjedio na stolici, povukao ga za kosu i udario ga pesnicom i od tog udarca je M. pao na pod a iz usta mu je potekla krv, i dok se nalazio na podu nastavio je da ga šutira u rebra, pa kada je završio sa ispitivanjem udario je M. palicom po leđima, zaprijetivši mu da nikom ne govoriti o čemu je ispitivan,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (tačka 1-3 i 5-17), te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema ratnim zarobljenicima mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (tačka 4),

II – Hodžić Niaz

Za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine Brčko, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava, i to člana 3 stav 1 tačka a) i c), člana 13 III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima, odredbama člana 3 stav 1 tačka a) i c), člana 27

stav 1 IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. god. i člana 4 stav 2 tačka a) Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kao pripadnik vojne policije 108. brigade HVO za Bosansku Posavinu, u svojstvu vojnog policajca, u logoru koji je uspostavljen u prostorijama Osnovne škole i zadružnog doma u Gornjem Rahiću, gdje su zatvarana lica srpske nacionalnosti kao pripadnici vojske RS i lica protivpravno lišena slobode, kao i u MZ Ulović , vršio akte fizičkog zlostavljanja zatvorenih lica srpske nacionalnosti povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanosio im teške duševne patnje i ponuženja, pa je:

- 1) P.B., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito lišen slobode i kao civilno lice sproveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole, drugog ili trećeg dana nakon dovođenja u logor iz školskog hodnika P.B. dozivao imenom "vojvoda hodža", pa kad se nakon dužeg vremena B. odazvao i izšao iz učionice i obratio mu se, Niaz ga je počeo udarati bijelim "pendrekom" i pesnicama, od kojih udaraca je B. padao i ustajao, a Niaz se obratio grupi zatvorenih civila govoreći: "Evo vidite, vi ste zbog njega ovdje, zbog njega su vaše kuće izgorjele, vi bi trebalo da ga ubijete, a ne da prepuštate nama da ga ubijemo",
- 2) K.Ž., kada je dana 16.09.1992. godine nakon vojne akcije zauzimanja Bukvika kao civilno lice nezakonito lišen slobode i sproveden u logor Gornji Rahić, ispred zadružnog doma, dok su ga vezanog ispitivali, dva puta udario u prisustvu nekoliko naoružanih i uniformisanih lica, a od tih udaraca Ž. je pao i potom su ga nogama nastavili udarati i od udaraca Ž. je izbijen jedan zub,
- 3) P.S., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito lišen slobode i kao civilno lice sproveden u logor Gornji Rahić, nakon postrojavanja i zlostavljanja ispred doma poveo u salu doma i u hodniku više puta ga udario sa obje strane lica, zbog čega je S. izgubio svijest,
- 4) S.M., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja Bukvika nezakonito lišen slobode i kao civilno lice odveden u logor Gornji Rahić i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, prišao dok se nalazio u stroju sa drugim licima ispred doma pitajući M. kako se zove i udario mu šamar, a kada je prisutni komandir VP rekao "Žuna majku ti jebem tebe tražimo", Niaz je nastavio udarati ga rukama i nogama po glavi, stomaku, leđima i po drugim dijelovima tijela i od zadobijenih udaraca M. je pao, a drugu noć po dolasku u Gornji Rahić M. su izveli ispred škole gdje ga je Niaz zajedno sa drugim nepoznatim licima tukao rukama, nogama, kundakom od puške i kablom po raznim dijelovima tijela, a u narednom periodu Niaz je još dva puta izvodio M. i zlostavljao ga na sličan način,
- 5) R.C, koji je dana 11.09.1992. godine, u toku izvođenja vojne akcije zauzimanja sela Bukovac zarobljen kao pripadnik TO Bukvik i odveden u Ulović u komandu, gdje je vezan sa lisicama na rukama ubačen u koš za kukuruz, fizički i psihički zlostavljao tako što mu je psovao četničku majku, udarajući ga po cijelom tijelu
pesnicama i nogama na kojima su bile obuvene čizmame, usled čega je C. padao, krvario i gubio svijest, a nakon kraćeg vremena vratio se i ponovo ga nastavio udarati sa prijetnjom da neće

preživjeti, prinio mu nož na potiljak dok je bio u sagnutom položaju prijeteći da će ga zaklati, ali ne tada, nego kad mu bude "ćeif", kao i to da će mu jedno uvo osjeći za večeru, a drugo ujutru za doručak, da bi mu pri izvođenju iz koša ponovo opsovao majku i nanio udarac u predjelu bubrega,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (tačka 1-4), te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema ratnim zarobljenicima mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (tačka 5),

čime bi:

1. Hadžić Galib učinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142 KZ SFRJ (I tačka 1-3, 5-17) i krivično djelo – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 144 KZ SFRJ (I tačka 4),
2. Hodžić Niaz učinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142 KZ SFRJ (II tačka 1-4) i krivično djelo – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 144 KZ SFRJ (II tačka 5).

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 K 020424 15 Kž
Brčko, 09.10.2015. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca M.K., kao predsjednika vijeća, I.K.1 i R.G., kao članova vijeća, uz sudjelovanje Lj.L., kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih G. H. zv. „GK“ iz B.1 i N.H. iz S.1, radi kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ i kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, odlučujući o žalbama Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branitelja O.M. i M.L.1, odvjetnika iz B.1, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 020424 10 K od 31.10.2014. godine, nakon javne sjednice žalbenog vijeća održane dana 09.10.2015. godine, u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine R.I., optuženih G.H. i N.H., te branitelja O.M. i M.L.1, odvjetnika iz B.1, donio je slijedeće

PRESUDU

ODBIJAJU SE kao neosnovane žalbe Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branitelja O.M., odvjetnika iz B.1 i POTVRĐUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 020424 10 K od 31.10.2014. godine u stavku II izreke, koji se odnosi na optuženog N.H. iz S.1, a DJELOMIČNO UVAŽAVA žalba branitelja M.L.1, odvjetnika iz B.1 i PREINAČUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 020424 10 K od 31.10.2014. godine, u stavku I izreke, tako da ona sada glasi:

I Optuženi: G.H. zv. „G.“, sin H. i majke S., djevojačko P., rođen godine u B., gdje je i nastanjen u ulici br., po nacionalnosti B., državljanin BiH, JMBG,

KRIV JE

što je:

„za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na teritoriji predratne opštine B.1, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava, i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c), člana 4. stav 1. tačka 1. i 6., člana 13. i člana 17. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, člana 3. stav 1. tačka a) i c) i člana 27. stav 1. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, i člana 4. stav 2. tačka a) Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kao pripadnik MUP-a RBiH, u svojstvu inspektora kriminalističke policije Stanice Javne bezbjednosti B.1 sa sjedištem u G.R., u logorima koji su uspostavljeni u prostorijama Osnovne škole i zadružnog doma u G.R., na O. u G.R. i R. - Š. koji se nalazi na granici između G.R. i M., gdje su zatvarana lica srpske nacionalnosti kao pripadnici vojske R.S. i lica protivpravno lišena slobode, vršio akte fizičkog zlostavljanja zatvorenih lica srpske nacionalnosti, nečovječno postupao, povređivanjem tjelesnog integriteta i zdravlja i nanosio im teške duševne patnje i poniznja, pa je:

1. N.Đ., koji je dana 09.05.1992. godine kao civilno lice lišen slobode na S.S. od strane pripadnika TO A. BiH i sproveden u centar G.R. u privatnu kuću, ispitivao u toj kući a u toku ispitivanja radi iznude priznanja psovao je N. majku četničku i tukao ga policijskom palicom, rukama, dlanovima i nogama po raznim dijelovima tijela, a od udaraca N. je zadobio „otvorenu“ ranu na glavi, nakon ispitivanja naredio je da ga odvedu u drugu sobu uz prijetnju da će mu sve zube „poizbijati“, i isti dan odveden je u logor R.-0.,
2. D.Đ., kao civilno lice u mjesecu novembru 1992. godine ispitivao u privatnoj kući u G.R., a potom ga odveo i zatvorio u prostoriju dimenzija 1,5 x 2,0 metra u R.-Š. i prvog dana stražari su ga izveli u kancelariju gdje ga je G. ispitivao, a tokom ispitivanja udario je D. po glavi, licu i grudnom košu od kojih udaraca je bio sav modar i crn, a nakon tri dana je premješten u garažu i G. je nastavio da ga svako jutro ispituje i zlostavlja, a jedne prilike udario ga je 7 puta palicom po glavi i udario mu 10 šamara psujući mu četničku majku i prijeteći da će mu sina odvesti HOS-ovcima da ga „gule stopeći“,
3. V.V., koji je dana 14.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao civil lišen slobode i sproveden u logor R.-Š. i zatvoren u garažu, tražio da ga izvedu iz garaže i dovedu u prostoriju za ispitivanje, pa nakon što su ga dva lica dovela, G. ga je počeo ispitivati pokazujući mu zastavicu sa četiri ocila i pitajući „Šta je ovo“, a kada je V. odgovorio da ne zna, G. ga je dva puta pesnicom udario u predjelu nosa, uslijed čega je iz nosa počela teći krv, a kad je u toku ispitivanja u prostoriju ušlo NN lice i skrenulo pažnju G. da ne može tako postupati, G. je naredio dvojici prisutnih da V. „odnesu“ pod česmu, umiju i vrate u garažu, što su oni i učinili,
4. J.B., koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO, B.2, lišen slobode i sproveden u logor u G.R. i zatvoren u prostorije zadružnog doma, dočekao na ulazu u salu i nakon pitanja „Gdje si dobrovoljac“, udario ga pesnicom u predjelu nosa i očiju zbog čega je J. izgubio svijest i pao, a dok se nalazio na tlu, G. ga je još jednom udario nogom,
5. P.R. koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO, B.2, lišen slobode i sproveden u G.R. i zatvoren u hangar, istog dana sproveo u logor R.-Š. i zatvorio u sobu veličine 2,0 x 2,0 metara, odakle ga je stražar odveo na ispitivanje kod G., pa kad je doveden u kancelariju za ispitivanje G. mu se obratio „Pašaga to si ti“ gledajući fotografiju na kojoj je P. bio u srpskoj uniformi, a zatim mu je prišao i više puta ga udario pesnicom u predjelu glave, lica i po drugim dijelovima tijela uslijed čega je P. potekla krv iz nosa i usta, a narednih dana je više puta izvođen i ispitivan i u toku ispitivanja G. je zlostavljao P. na način da ga je udario pesnicama, policijskom palicom, kundakom od puške i udarao mu je šamare,
6. S.P.i, koji je dana 14.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO, B.2, lišen slobode i sproveden u logor R.-Š. gdje je zatvoren u garažu, kada je doveden u kancelariju za ispitivanje više puta ga udario palicom, nogama, rukama, u predjelu glave, leđa, usled čega je zadobio modrice, a u toku ispitivanja ušla su još dva

lica koja su zajedno sa G. udarala S.i i tom prilikom palicom je udaren po nosu usled čega mu je potekla krv, a G. ga je natjerao da krv briše džemperom,

7. Đ.M.1, koji je nakon 20-ak dana od zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO, B.2, sproveden u logor R.-Š. i zatvoren u prostoriju veličine oko 1,5 x 2,0 metara zajedno sa sinom M.D. gdje je zadržan 4 dana, dok se nalazio u logoru svakog dana više puta ispitivao i u toku ispitivanja Đ.i je tukao palicom, nogama, skidao ga do gola, upućivao mu razne psovke i uvrede, prijetio da će mu uhvatiti brata, prijetio da će mu zabosti čačkalice ispod nokata, a od udaraca D.1 se zatvorilo desno oko, gubio je svijest i imao je modrice po cijelom tijelu, a jedne prilike ga je tjerao da čita članak iz novina o navodnom stradanju muslimana i dok je čitao tukao ga je upućujući mu psovke a drugi put stavio mu u usta „zastavu“ sa četiri ocila prisiljavajući ga da je jede,
8. M.S.1, koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja B.2 lišen slobode i kao pripadnik odreda TO, B.2, odveden u logor G.R. i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, koga su naoružana lica dovela u učionicu ispitivao i u toku ispitivanja su ga prisutna naoružana lica udarala a potom je G. ustao od stola i M.1 je udarao rukama i pesnicama, izvadio pištolj i M.i stavio cijev duboko u usta i udario ga šakom u glavu nakon čega je M.i pao i tad su ga ostali počeli udarati nogama i kundakom od puške a od udaraca je počeo krvaviti, da bi nakon toga G. naredio da ga krvavog izvedu iz učionice, a potom je više puta izvođen na saslušanje kod G., a jedne prilike G. je naredio da mu skinu pantalone prijeteći da će mu testise staviti u ladicu od stola i zatvoriti je, čemu se M.i opirao i pretrpio je veliki strah,
9. D.M.2, koji je 18.09.1992. godine nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja B.2 lišen slobode i kao pripadnik odreda TO, B.2, odveden u logor G.R. i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, prvi dan izveo u drugu učionicu gdje mu je pokazao karticu unutrašnjih poslova i počeo ga udarati psujući mu majku uz prijetnju da će mu dati pištolj da ubije jednog „četnika“ i uz prijetnju da može da mu uradi šta hoće, da ga može ubiti i da mu život visi na koncu, a drugi put kad je izведен u učionicu gdje je bio G. sa nekoliko uniformisanih lica, G. ga udario i od tog udarca Đ.2 je pao a zatim ga je udarao nogama i udarala su ga i druga prisutna lica, a kad je G. rekao „dosta“, prestali su ga udarati,
10. S.P.2, koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja B.2 lišen slobode i kao pripadnik odreda TO, B.2, sproveden u logor G.R. i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, postrojio sa drugim licima ispred škole i zadružnog doma, potom ga prozvao i odmah ga više puta udario pesnicom u predjelu glave od kojih udaraca je gubio svijest i pao, i dok se nalazio na zemlji G. je zatražio nož da ga zakolje, a istog dana odведен je na ispitivanje kod G., koji mu je prije ispitivanja zaprijetio: „Reći ćeš sve što te budem pitao, inače će ti odbiti bubrege“,
11. B.V., koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO, B.2, lišen slobode i sproveden u logor G.R. i zatvoren u zadružni dom, prozvao u sali doma da se javi, pa nakon što se javio, G. ga je udario više puta te naredio da stoji uza

zid i da se ne pomjera, a narednog dana kad je B. pošao u toalet, G. ga je prepoznao na vratima, izdvojio ga i „premlatio“, a potom odveo u privatnu kuću gdje ga je dva sata ispitivao i tokom ispitivanja više puta ga udario zbog čega mu je potekla krv iz usta i vojniku koji je bio prisutan ispitivanju, naredio je da B. batina, što je vojnik učinio,

12. M.T.1, koji je dana 15.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 kao pripadnik odreda TO B.2, lišen slobode i sproveden u logor G.R. i zatvoren u zadružni dom, ispitivao u prostoriji Osnovne škole, udario mu nekoliko šamara psujući mu majku četničku, a zatim dok je M.i sjedio na stolici, povukao ga za kosu i udario ga pesnicom i od tog udarca je M.i pao na pod a iz usta mu je potekla krv, i dok se nalazio na podu nastavio je da ga šutira u rebra, pa kada je završio sa ispitivanjem udario je M.i palicom po leđima, zaprijetivši mu da nikom ne govori o čemu je ispitivan“,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (točka 1. - 3.), te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba vršio prema ratnim zarobljenicima mučenje, nečovječno postupao, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi (točka 4. - 12.).

čime je, radnjama opisanim u stavku I pod točkama 1. do 3. izreke ove presude počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje kazneno djelo mu se temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42., stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, UTVRĐUJE kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca, a radnjama opisanim pod točkama 4. do 12. izreke ove presude, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje kazneno djelo mu se temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42., stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, UTVRĐUJE kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 10 (deset) mjeseci, pa ga ovaj sud temeljem članka 48. stavak 2. točka 3. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ,

OSUĐUJE

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE I 10 (DESET) MJESECI.

Na temelju članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi se oslobađa plaćanja troškova kaznenog postupka, koji padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Na temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećeni N.D., D.D., P.S., V.V., J.B., P.R., S.P.1, Đ.M.1, M.S.1, Đ.M.2, S.P.2, B.V. i M.T.2 se sa imovinsko pravnim zahtjevima upućuju na parnični postupak.

II Na temelju članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi G.H.

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

1. A.P., koji je dana 06.05.1992. godine lišen slobode kao civilno lice na ulazu u G.R. od strane naoružanih i uniformisanih lica i sproveden u privatnu kuću u G.R., uputio prijetnju: „Ti slikar ako budeš šta kriv, ovo će ti presuditi“, pokazujući na nož koji je držao u futroli na kaišu, a nakon što je G. napustio prostoriju A. su zaključali bez objašnjenja o razlozima lišenja slobode i narednog dana je sproveden u logor R.-O.,

2. M.R., koji je 13.05.1992. godine kao civilno lice lišen slobode na punktu u G.R. i sproveden u policijsku stanicu, u policijskoj stanici više sati nezakonito ispitivao zajedno sa nekoliko pripadnika policijske stanice, zlostavljujući M. na način da su ga u toku ispitivanja udarali po čitavom tijelu policijskom palicom, drvenom palicom, štikom od sjekire, kundakom od puške i nogama, zbog čega je M. više puta gubio svijest, a u toku zlostavljanja naročito se isticao G., a u ranim jutarnjim časovima sproveden je u logor O. gdje ga je u narednom periodu G. više puta ispitivao i u toku ispitivanja udarao rukama, nogama i palicom po glavi, grudnom košu i drugim dijelovima tijela uslijed čega je zadobio povrede u vidu modrica i otoka,

3. V.T., koji je kao pripadnik V.R.S. zarobljen u naselju IV J., na putu prema „D.“ u B.1 03.06.1992. godine i zatvoren u jednu prostoriju u preduzeću „Biljana“ u M. i vezan lisicama za stalažu, vezanog ispitivao i u toku ispitivanja tukao nogama i rukama uslijed čega je V. gubio svijest i zbog čega je pokušao izvršiti samoubistvo režući vene komadom stakla, a kada je sproveden u logor O., ispred komore dočekao ga je G. i vezanog odveo u kancelariju za ispitivanje udaljenu oko 100 metara i počeo ga ispitivati u prisustvu H.M., A.T. i lica po nadimku „Šok“ i „Kobra“, a u cilju iznude priznanja G. ga je više puta udario okruglim drvetom-motkom u predjelu vrata i po rukama, a zlostavljanju su se pridružili A.T., „Šok“ i „Kobra“ uslijed čega je V. više puta gubio svijest i u besvjesnom stanju sa krvnim podlivima i otocima po cijelom licu, od kojih su mu oba oka bila zatvorena, vraćen je u prostoriju u kojoj je bio zatvoren, a u narednom periodu u više navrata G. ga je ispitivao i zlostavljao tako da je V. nakon zlostavljanja priznao sve što je od njega traženo,

4. B.P., koji je neutvrđenog dana nakon izvođenja vojne akcije zauzimanja B.2 lišen slobode i kao pripadnik odreda TO, B.2, sproveden u logor G.R. i zatvoren u prostorije Osnovne škole i zadružnog doma, kada je doveden postrojio sa drugim licima ispred škole i zadružnog doma, pa nakon što ga je čuvan udario kundakom od puške, od kog udarca je pao i nakon što se podigao, G. ga je više puta udario rukama u predjelu lica,

5. P.S., koji je 14.09.1992. godine u vojnoj akciji zauzimanja B.2 ranjen i kao civil lišen slobode i sproveden u logor R.—Š. gdje je zatvoren u kancelariju, prvu veče nakon lišenja slobode ispitivao radi prikupljanja informacija, jer je P. prvi „zarobljen“, psujući mu četničku majku bacio je pred P. značku pitajući „Šta je ovo“ i desnom rukom mu je udario dva šamara“,

čime bi radnjama opisanim pod točkama 1., 2. i 5. počinjeno kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a radnjama opisanim pod točkama 3. i 4. kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Na temelju članka 189. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko disktrikta Bosne i Hercegovine, optuženi se oslobađa plaćanja troškova postupka koji padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Na temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećeni A.P., M.R., V.T. i B.P. se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuju na parnični postupak.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 960 K o20424 10 K od 31.10.2014. godine, u stavku I izreke, optuženi G.H. zv. „G.“ iz B.1, oglašen je krivim da je radnjama pobliže opisanim u točkama 1. do 4. izreke te presude počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje je optuženi, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 5 (pet) mjeseci, a radnjama pobliže opisanim u točkama 5. do 13. izreke te presude počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje je optuženi, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 10 (deset) mjeseci, te mu je primjenom odredaba članka 48. stavak 2. točka 3. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za oba kaznena djela izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine. Temeljem članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 34/13 i 27/14) optuženi je oslobođen plaćanja troškova kaznenog postupka i određeno da isti padaju na teret proračunskih sredstava suda, a na temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećeni N.Đ., D.Đ., P.S., V.V., J.B., P.R., S.P.1, D.M.1, M.S.1, Đ.M.2, S.P.2, B. V. i M.T.1 su sa imovinsko pravnim zahtjevima upućeni na parnični postupak.

Istom presudom, optuženi G.H., na temelju članka 284. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oslobođen je od optužbe da je radnjama opisanim u točkama 1. i 2. počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a radnjama opisanim pod točkama 3. i 4. kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Temeljem članka 189. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi je oslobođen plaćanja troškova postupka i određeno da isti padaju na teret proračunskih sredstava suda, a na temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećeni A.P., M.R., V.T. i B.P. su sa imovinsko pravnim zahtjevima upućeni na parnični postupak.

U stavku II izreke prvostupanske presude, optuženi N.H. iz S.1, oglašen je krivim da je radnjama pobliže opisanim u točkama 1. do 5. izreke te presude počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, za koje je optuženi, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 5., 33., 38., 41., 42. stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine. Temeljem članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženi je oslobođen plaćanja troškova kaznenog postupka i određeno da isti padaju na teret proračunskih sredstava suda, a na temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oštećeni B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., su sa imovinsko pravnim zahtjevima upućeni na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili Tužiteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branitelj optuženog G.H. — M.L.1, odvjetnik iz B.1 i branitelj optuženog N.H. — O.M., odvjetnik iz B.1.

Tužiteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj) prvostupanjsku presudu pobija zbog povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji, odluke o troškovima kaznenog postupka, predlažeći da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine preinači prvostupanjsku presudu i optuženog G.H. oglaši krivim po svim tačkama izmijenjene optužnice za kaznena djela opisana u optužnici i osudi ga po zakonu na strožu kaznu u odnosu na onu koju je izrekao prvostupanjski sud, a optuženog N.H. oglaši krivim za oba kaznena djela navedena u optužnici i osudi ga po zakonu na strožu kaznu u odnosu na onu koju je izrekao prvostupanjski sud.

Branitelj optuženog G.H. — M.L.i, odvjetnik iz B.1, prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji, predlažeći da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači odnosno da se optuženi osloboodi od optužbe u odnosu na točke 1. do 13. u stavku I ili da se ista ukine u odnosu na točke 1. do 13. u stavku I pobijane presude kao i izrečene sankcije sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog N.H. — O.M., odvjetnik iz B.1, prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešne primjene odredbe članka 23. stavak i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u svezi s člankom 499. stavak 1. i člankom 27a. istog zakona, bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g), članka 297. stavak 1. tačka i), u svezi s člankom 10. stavak 2 Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, člankom 2. stavak 3. točka e) Ustava BiH i članka 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, članka 297. stavak 1. točka k) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka a) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa člankom 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ i članka 298. stavak 1. točka a) u svezi s člankom 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažeći da prvostupanjski sud sukladno odredbama članka 23. stavak 1. i članka 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 449. stavak 1. i člankom 27a. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine doneše rješenje kojim se oglašava stvarno nenađežnim za postupanje u ovoj kaznenoj stvari i predmet uputi Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine na odlučivanje povodom žalbe, ili da ovaj sud žalbu uvaži shodno odredbi članka 297. stavak 1. točka g) i člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i predmet dostavi Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine kao isključivo stvarno nadležnom суду за odlučivanje u ovoj kaznenoj stvari, shodno članku 23. stavak 1. i članku 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nadalje predlažeći Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine da žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači shodno odredbi članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, te optuženog osloboodi od optužbe sukladno članku 284. stavak 1. točka a) ili točka c) Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ili da žalbu uvaži, prvostupanjsku presudu ukine i odredi održavanje glavnog pretresa sukladno članku 315. stavak 1. točka a) ili b) Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Tužiteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je podneskom od 13.02.2015. godine, dalo odgovor na žalbu branitelja optuženih G.H. i N.H., u kojem navodi da su žalbe branitelja optuženih neosnovane u cijelosti, te da u donošenju prvostupanjske presude sud nije počinio bitne povrede kaznenog postupka, a niti se ona temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, odnosno povredi kazneno zakona na štetu optuženih, kako se to neosnovano tvrdi u žalbama. Stoga predlaže da se žalbe branitelja optuženih odbiju kao neosnovane.

Branitelj optuženog G.H. — M.L.i, odvjetnik iz B.1 je podneskom od 13.02.2015. godine dao odgovor na žalbu u kojem navodi da je u odnosu na oslobođajući dio presude u pogledu optuženog G.H., prvostupanjski sud pravilno utvrđio sve odlučne činjenice, što nije slučaj sa osuđujućim dijelom presude, gdje je sud propustio donijeti identičnu odluku. Pored toga, smatra da tužitelj nije u pravu u pogledu navođenja otežavajućih okolnosti na strani optuženog, koje navodno prvostupanjski sud nije uzeo u ocjenu, a trebao je, jer po mišljenju branitelja te okolnosti nemaju značaj u situaciji kada je u odnosu na optuženog G.H. sud trebao donijeti oslobođajuću presudu, stoga predlaže da ovaj sud odbije žalbu branitelja optuženog G.H. kao neosnovanu.

Branitelj optuženog N.H. — O.M., odvjetnik iz B.1 je podneskom od 25.02.2015. godine dao odgovor na žalbu u kojem navodi da predlaže da se žalba odbaci kao nedopuštena, u smislu članka 312. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer ju je izjavila neovlaštena osoba, odnosno R.I., a ne tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom da žalba nije ovjerena pečatom Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na javnoj sjednici žalbenog vijeća ovog suda održanoj dana 09.10.2015. godine, tužitelj i branitelji optuženih ostali su u svemu kod navoda i prijedloga iz pisano izjavljenih žalbi i kod odgovora na žalbe.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u skladu s člankom 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13 i 27/14), u dijelu u kojem se pobija žalbama, a po službenoj dužnosti u dijelu da li je povrijeđen kazneni zakon na štetu optuženih, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga.

Prije davanja detaljnih razloga povodom svakog od žalbenih navoda branitelja optuženih, na samom početku ovaj sud smatra potrebnim otkloniti dvojbu vezanu uz stvarnu nadležnost prvostupanjskog suda, a time i nadležnost ovog suda da sudi u predmetima ratnih zločina uopće, a time i u konkretnom slučaju. Naime, žalbama oba branitelja se prigovara da je prvostupanjski sud donošenjem pobijane presude počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, jer je suprotno članku 28. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno članku 27.a. i 449. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine postupao u kaznenom predmetu, koji je zbog prirode kaznenih djela zbog kojih je vođen, u isključivoj nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a u ovom kaznenom spisu ne postoji rješenje Suda Bosne i Hercegovine koji bi vođenje ovog kaznenog postupka bilo preneseno na Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovako stajalište oba branitelja je potpuno neprihvatljivo, jer je u suprotnosti sa odredbom članka 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojom je uređeno postupanje sudova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno Tužiteljstva, u situaciji primanja u rad predmeta iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, što predmeti ratnih zločina svakako jesu, u kojim optužnica nije stupila na pravnu snagu, odnosno nije potvrđena, do stupanja

na snagu ovog zakona (16.09.2010. godine), dovršit će sudovi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osim ako Sud Bosne i Hercegovine po službenoj dužnosti ili na obrazložen prijedlog stranaka ili branitelja, ne odluči preuzeti takav predmet.

U konkretnom slučaju Optužnica Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj KT-RS-15/09 od 26.10.2010. godine, koja je potvrđena od Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dana 09.11.2010. godine, što nedvojbeno upućuje na zaključak da je upravo u skladu sa člankom 430. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine stvarno nadležan za presuđenje u prvom stupnju, a Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za postupanje u žalbenom postupku, te da u tom kontekstu (stvarne nadležnosti) nije nužno egzistiranje bilo kakve odluke Suda Bosne i Hercegovine, u smislu članka 449. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja O.M., odvjetnika iz B.. Stoga je žalbe oba branitelja u dijelu koji se odnosi na stvarnu nadležnost, kako prвostupanjskog suda u donošenju pobijane presude, tako i ovog suda da postupa u žalbenom postupku, valjalo odbiti kao neosnovane.

Kada su u pitanju navodi žalbe branitelja optuženog G.H. — odvjetnika M.L.1, koji se odnose na tvrdnje da je prвostupanska presuda osuđujućem dijelu (točke 1.-13.) koji se odnosi na prвooptuženog, donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer po mišljenju branitelja prвostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude nije dao valjane razloge u pogledu identiteta optuženog, odnosno identiteta počinitelja kaznenopravnih radnji koje se optuženom stavljuju na teret, s obzirom na to da opis počinitelja koji su davali oštećeni ne bi mogao odgovarati izgledu optuženog u to vrijeme, a niti se optuženi mogao nalaziti na mjestima počinjenja predmetnih kaznenopravnih radnji u vrijeme koje se navodi u optužnici, zato što provedeni dokazi obrane nedvojbeno, po mišljenju branitelja, ukazuju da je optuženi u to vrijeme obavljao redovite zadatke krim. inspektora Policijske stanice G.R. i nije imao nikakve zapovjedne ovlasti u vojnim strukturama Armije Bosne i Hercegovine.

Za razliku od ovakvih tvrdnji branitelja ovaj sud smatra da pobijana presuda sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama, pa tako i u pogledu identiteta počinitelja kaznenopravnih radnji opisanih u točkama 1. do 13. izreke osuđujućeg dijela prвostupanske presude, te da činjenica da je upravo optuženi G.H. osoba koju su oštećeni identificirali kao „G.“ ili „G.“, koji ih je ispitivao i fizički zlostavljao, ničim nije dovedena u pitanje, bez obzira što je upravo branitelj tijekom saslušanja skoro svih svjedoka pred prвostupanskim sudom uporno inzistirao da oni opisuju kako je taj „G.“ izgledao, što je na sebi imao, koje je naoružanje nosio, pokušavajući i video zapisom (D0-208) optuženog tijekom očevida obavljenog nakon avionskog bombardiranja G.R. i okolnih sela, dokazati kako osoba za koju su oštećeni tvrdili da ih je zlostavljao prigodom ispitivanja, ustvari nije mogao biti optuženi G.H.

Ovakav pristup i argumentacija obrane tijekom cijelokupnog postupka, pa i u žalbi, po ocjeni ovog suda nije dovela u pitanje „identitet optuženog“ kao počinitelja iz prostog razloga što su ga svi oštećeni, kao i svjedoci događaja koji su predmetom ovog kaznenog postupka, na nedvojben način identificirali, neki zato što su ga osobno poznavali još od perioda prije rata kao što su V.T., D.Đ., P.R., D.M.2, B.P., S.P.2, M.T.1, C.R., D.V., J.S., M.C., M.T.2, Z.T. i M.R., a neki preko činjenice da su od drugih zatočenika saznali njegovo ime, kao što su S.P.1, Đ. M.1, M.S.1, Ž.K., P.M., V.Đ., L.S., S.B.2 i D.M., s tim što su svi oni na uvjerljiv način potvrdili da se radilo o G. (G.) kojeg su znali kako uposlenika poduzeća „Tesla“ B.1, a kasnije inspektora u SJB B.1.

Da je upravo optuženi mogao biti, i bio prisutan prigodom prijema zatočenika mještana B.2 od 15.-19.09.1992. godine, odnosno da je dolazio u improvizirani pritvor u „O.“ i „S.R.“ u vrijeme kako se navodi u činjeničnom supstratu osuđujućeg dijela izreke prvostupanjskog presude, sa sigurnošću je utvrđeno na temelju iskaza svjedoka Z.P., N.F., N.C., koji su potvrdili da je optuženi G.H. do formiranja SJB G.R., krajem osmog mjeseca 1992. godine, bio u sastavu organa vojne sigurnosti, a da je prema riječima N.Č., koji je u to vrijeme obnašao dužnost pomoćnika zapovjednika 108. Brigade za sigurnost, optuženog G.H. iz vojne sigurnosti (V.P.) udaljio tadašnji zapovjednik brigade R.M. jer je udarao zarobljenike koji su se nalazili u vojnem pritvoru u S.R. i O.. Isti svjedok je potvrdio da je u vrijeme akcije „B.2“ (15.-19.09.1992. godine) na traženje vojnog zapovjedništva „Ekipa iz MUP-a, kojoj je pripadao i G.H.“, pridodata vojnim sigurnosnim službama (V.P.), jer se moralno hitno obaviti razgovor sa zatočenim mještanima B.2.

Prisustvo optuženog G.H. u krugu Osnovne škole i „Zadružnog doma“ u G.R., u vrijeme pristizanja zatočenih mještana B.2, sudjelovanje u njihovom prijemu, pretresu, smještaju, a kasnije i saslušavanju u jednoj od učionica, osim samog optuženog koji je istina rekao da je tu bio prvi dan i da je na stolu na ulazu u salu Zadružnog doma vidio spisak mještana B.2 označenih kao „Bijeli orlovi“, ali da nije sudjelovao u pretresanju i ispitivanju tih ljudi, potvrdili su inspektorji vojne, odnosno civilne sigurnosti koji su sudjelovali u ispitivanju zatočenih mještana B.2, a koji su saslušani na prijedlog branitelja optuženog. Svjedok I.K.2 koji je u to vrijeme bio šef krim. službe — SJB G.R., potvrdio je da su na zahtjev „vojne sigurnosti“ nakon zauzimanja B.2 „na ispomoći“ u prostorije Osnovne škole u G.R. upućeni inspektorji iz civilne policije, među kojima je bio i optuženi G.H., što je potvrdio i svjedok O.O., koji je zajedno sa G.H. upućen na ispomoći organima vojne sigurnosti i koji je potvrdio da je sudjelovao u ispitivanju zatočenih mještana B. u prostorijama osnovne škole i Zadružnog doma u G.R., s tim što je istakao da je G.H. ostao nekoliko dana duže u prostorijama osnovne škole. Isto su potvrdili i svjedoci Z.J., tada inspektor u krim. službi SJB u G.R. i K.B., krim. tehničar u krim. službi, koji su naveli da su zajedno sa G.H. bili na „ispomoći“ vojnoj sigurnosti prigodom saslušavanja zatočenih B.2.

Pored toga, da je optuženi dolazio radi saslušanja zatočenika u prostorije improviziranog zatvora na O. i S.R. (Š.), osim oštećenih N.Đ., P.S., V.V., P.R., S.P.1 i Đ.M.1, koji su tamo smješteni nakon zarobljavanja, potvrdili su i svjedoci D.M. i H.H.. Svjedok D.M. je nakon zarobljavanja u S.R. zatvoren zajedno sa ocem Đ.M. i sam je bio ispitivan od G.H.. Karakteristično je svjedočenje H.H., koji je na početku rata bio vozač zapovjednika M.Đ., ali je zbog „smjene zapovjedništva“ polovinom petog mjeseca 1992. godine raspoređen za šefa vojnog pritvora u O., gdje je bilo zatvoreno desetak zarobljenika, među kojima i 4 ili 5 „semljeraca“, koje je tih dana u večernjim satima ispitivao G.H. i koji su pri ispitivanju bili premlaćivani.

U takvim okolnostima, ovaj sud smatra da se na krajnje neargumentiran način dovodi u pitanje identitet osobe koja je poduzimala kaznenopravne radnje koje se optuženom stavljaju na teret, jer svi naprijed navedeni svjedoci, uključujući i oštećene, u svojim iskazima otklanjavaju svaku sumnju da se u slučaju osobe koja ih je ispitivala i zlostavljava radi o optuženom G.H., odnosno „G.“ kako su ga oslovjavali u to vrijeme. Stoga je sve prigovore branitelja optuženog u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovane.

Nisu u potpunosti jasni razlozi koje u pogledu žalbenog osnova „povreda kaznenog zakona“, u žalbi na prvostupanjsku presudu u obrazloženju ističe branitelj optuženog. Naime, branitelj tvrdi da dokazi provedeni tijekom prvostupanjskog postupka „ne ukazuju na postojanje kvalifikacije kaznenog djela ratni zločin protiv civila i ratnih zarobljenika (članak 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ), s obzirom da opisane protupravne radnje ne upućuju da je optuženi prema

oštećenim poduzimao bilo koju radnju mučenja u smislu nanošenja snažnih tjelesnih i duševnih boli i patnji, odnosno nečovječnog ponašanja s namjerom i motivom da oštećenim kao pripadnicima drugog naroda nanosi bol i patnju”, dodajući da optuženi kao pripadnik „civilne policije“ nije imao nikakve ovlasti nad ratnim zarobljenicima, nego da su prema svjedočenju N.Č. ispitivanje zarobljenih vojnika u akciji „B.2“ obavljali djelatnici „operativne grupe vojne i državne sigurnosti“, a u pogledu oštećenih P.S., D.D. i V.V. optuženi kao civilni policajac nije mogao poduzimati nikakve istražne radnje, jer su oni zajedno sa ostalim oštećenim, prije izmjene optužnice, imali status pripadnika Vojske Republike Srpske, s obzirom da su kao pripadnici Teritorijalne obrane naoružani od tadašnje JNA.

Iako se ovako koncipiranim žalbenim navodima dijelom dovodi u pitanje pravilnost činjeničnog stanja na kojem je prvostupanjski sud zasnovao zaključak o statusu oštećenih N.Đ., D.Đ., P.S. i V.V. (točka 1. do 4. izreke), kvalificirajući kaznenopravne radnje koje je optuženi počinio na njihovu štetu kao kazneno djelo Ratnih zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, iz cjelokupnog sadržaja tog dijela obrazloženja, može se zaključiti da branitelj optuženog, osim što osporava da je optuženi počinio radnje za koje je oglašen krivim, prigovara da one nisu mogle biti tako kvalificirane (članak 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ), jer se u slučaju oštećenih D.Đ., P.S. i V.V. radilo o zarobljenim pripadnicima Vojske Republike Srpske, očito aludirajući da se u tom slučaju moglo raditi isključivo o ratnim zarobljenicima, pa u drugačijem zaključku prvostupanjskog suda vidi „osnov za izjavljivanje žalbe u smislu članka 296. stavak 1. točka b. (povreda Kaznenog zakona), jer radnje koje je provodio optuženi ne predstavljaju kazneno djelo za koje se tereti“.

Međutim, unatoč konfuziji u obrazlaganju žalbenog osnova iz članka 296. stavak 1. točka b. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, očito je da branitelj smatra da su kaznenopravne radnje opisane u točkama 1. do 4. izreke pobijane presude, sve i da ih je počinio optuženi, trebale biti kvalificirane kao Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, jer se prema činjenicama utvrđenim tijekom dokaznog postupka, po mišljenju branitelja, radilo o ratnim zarobljenicima, odnosno naoružanim pripadnicima Vojske Republike Srpske.

Iako bi se ovakvi žalbeni prigovori branitelja trebali označiti kao povreda kaznenog zakona na štetu optuženog iz članka 298. stavak 1. točka a., odnosno točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, valja reći da u slučaju oštećenih N.Đ., D.Đ., P.S. i V.V., nije u pravu branitelj kada tvrdi da se radilo o pripadnicima oružanih snaga (VRS), odnosno o ratnim zarobljenicima. Ovo zbog toga što je iz okolnosti njihovog „zarobljavanja“ jasno da u trenutku lišenja slobode nisu pružali aktivan oružani otpor, a niti su pri sebi imali bilo kakvo naoružanje, dok se u slučaju oštećenog D.Đ. ne može govoriti o vojniku, odnosno pripadniku oružanih snaga jedne od zaraćenih strana, jer je lišen slobode kao civil, a činjenica da je u pretresu njegove kuće u Karavlasima pronađeno vojno naoružanje, kao i sumnja da je osobno naoružavao svoje sumještane, nije od značaja za prirodu njegovog statusa (civil-vojnik), a time niti za pravnu ocjenu kaznenopravnih radnji koje je na njegovu štetu počinio optuženi. Stoga je po ocjeni ovog suda pravilno postupio prvostupanjski sud kada je kaznenopravne radnje opisane u točkama 1. do 4. izreke pobijane presude, pravno kvalificirao kao kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, te time nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog, u smislu članka 298. stavak 1. točka a. i d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja.

Kada je u pitanju činjenična osnova na kojoj se temelji odluka prvostupanjskog suda da optuženog G.H. oglasi krivim za kaznenopravne radnje opisane u točkama 1. do 13. izreke pobijane presude, neosnovano se žalbom branitelja takvo činjenično stanje dovodi u pitanje tvrdnjama da se ono temelji na iskazima oštećenih datim pred prvostupanjskim sudom, a da se zanemaruju iskazi tih istih svjedoka koje su dali policiji i istražnim organima neposredno nakon razmjene tijekom 1993., 1994. i 1995. godine, u kojim „ne spominju optuženog“, odnosno krivo opisuju optuženog kako u pogledu njegovog izgleda i oblačenja, tako i u pogledu onoga što je imao uz sebe od opreme i naoružanja. Nije u pravu branitelj kada tvrdi da se sud kod utvrđivanja odlučnih činjenica oslanjao isključivo na iskaze oštećenih koje su dali tijekom glavne rasprave, a niti da su iskazi koje su ti isti oštećeni davali u SJB B.i ili pred istražnim sucem Općinskog suda B.i tijekom 1993., 1994. i 1995. godine, proturječni onom što su izjavili pred prvostupanjskim sudom.

Naime, iz obrazloženja prvostupanske presude, kao i iz sadržaja tijeka prvostupanjskog postupka može se zaključiti da su tijekom saslušanja dijela oštećenih, kako od strane Tužitelja, tako i od strane branitelja, korišteni zapisnici sačinjavani prigodom prikupljanja izjava od njih (S.B.1, J.B., S.P.2), kojom prigodom su oštećeni objasnili razlike u njihovim iskazima, odnosno zašto pojedine detalje koje su naveli u svom svjedočenju pred prvostupanjskim sudom, nisu izjavili odmah nakon što su razmijenjeni 1993. ili 1994. godine, kada im je sjećanje bilo svježije u odnosu na svjedočenje u prvostupanjskom postupku. Takve razloge je s pravom prihvatio prvostupanjski sud, što u potpunosti podržava i ovaj sud, s obzirom na to da je koncepcija tadašnjeg postupka, kao i način uzimanja izjave koji je podrazumijevao prepričavanje službene osobe ili istražnog suca u zapisnik onoga što mu je osoba koja se saslušava ispričala, zbog čega su važne činjenice u pogledu kaznenog djela i krivice optuženog mogle biti u nedovoljnoj mjeri razjašnjene, za razliku od kontradiktornog postupka pred prvostupanjskim sudom, tijekom kojeg su sve te dvojbe na pouzdan način otklonjene.

Osim toga branitelj se u određenim segmentima poziva na izjave oštećenih koje su dali Vojnim sigurnosnim organima Armije Bosne i Hercegovine, te Vojnom pravosuđu (Okružni vojni sud u T.), gdje su skoro svi oštećeni u ovom kaznenom predmetu saslušavani u svojstvu osumnjičenih, zbog čega ne mogu biti korišteni kao dokaz u ovom kaznenom postupku, bez obzira što ih je branitelj uložio kao dokaz u spis suda.

Nadalje, neuvjerljiva je argumentacija kojom branitelj pokušava dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenih P.R., S.P.2 i J.B., kao i svjedoka M.S.2 i H.H.. Prije svega valja ukazati na pogrešku u interpretaciji točke 2. osuđujućeg dijela prvostupanske presude koji se odnosi na optuženog G.H., gdje branitelj pogrešno navodi da se kaznenopravne radnje opisane u toj točki odnose na oštećenog P.R., iako se izreke presude u tom dijelu nedvojbeno može zaključiti da se one (točka 2.) odnose na oštećenog D.D., a da se na oštećenog P.R. odnosi kaznenopravna radnja iz točke 6. osuđujućeg dijela prvostupanske presude.

Pored toga, kada je u pitanju iskaz oštećenog S.P.2, ne može se dovesti u pitanje relevantnost njegovog iskaza samo zbog činjenice da nije mogao sa sigurnošću po glasu prepoznati da li je optuženi G.H. bio osoba koja je, za vrijeme dok je oštećeni pretučen ležao na tlu od nekog od prisutnih vojnika zatražio nož da ga zakolje. Osim što baš ta okolnost ne predstavlja odlučnu činjenicu za postojanje kaznenog djela i krivnje optuženog, sasvim je razumljivo da oštećeni S.P.2 tu okolnost ne može pouzdano potvrditi, jer je prethodno zadobio više udaraca stisnutom šakom u predjelu glave Od kojih je pao na tlo i na trenutak gubio svijest, tako da se upornim inzistiranjem branitelja na toj činjenici ne može dovesti u pitanje pravilnost činjeničnog stanja u pogledu kaznenopravnih radnji iz točke 11. osuđujućeg dijela prvostupanske presude.

Nisu točne tvrdnje branitelja da svjedoci M.S.2 i H.H. nisu pouzdano identificirali optuženog G.H. kao počinitelja kaznenih djela za koje je oglašen krivim, jer su ga navodno opisali kao pripadnika vojske, odnosno uniformiranu osobu, iako je po mišljenju branitelja dokazima obrane pouzdano utvrđeno da je optuženi u sporno Vrijeme bio u civilnoj odjeći. Naime, svjedok M.S.2 je prema vlastitom kazivanju zarobljen sa još šest pripadnika Vojske Republike Srpske iz B.3, na I. 23.06.1992. godine, i zatvoren u „Hladnjači u G.R.“, gdje ga je G. ispitivao i pretukao prve večeri nakon zarobljavanja, dok su ga kod ponovnog ispitivanja tukle druge osobe. U suglasju sa ovakvim tvrdnjama svjedoka M.S.2 je iskaz H.H., o kojem je već bilo govora nešto ranije u ovoj presudi, koji se prisjetio da je jedan od pet ili šest „semberaca“ koji je čuvao bio M.S.2, koji je u više navrata vodio na ispitivanje u prostoriju pored „hangara“ gdje su bili zatvoreni, te da ih je ispitivao uglavnom „Gf“, kojeg identificira kao optuženog G.H., te da je vidio da je on osobno tukao zatvorenike koje je ispitivao. U takvim okolnostima se problematiziranjem činjenice da li je optuženi, u vrijeme poduzimanja kaznenopravnih radnji za koje je oglašen krivim, imao na sebi maskirnu uniformu, ili neki njen dio, odnosno da li je bio pripadnik vojnih postrojbi ili civilne policije, kod činjenica da je svjedok N.C. izjavio da kada je došao krajem šestog mjeseca 1992. godine u 108. Brigadu optuženi G.H. bio „pri vojnoj sigurnosti i da je nosio vojnu uniformu“, a da je u civilnu policiju premješten tek u osmom mjesecu 1992. godine po nalogu zapovjednika R.M. „jer je šakama udarao zarobljenike“, ne može se dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka M.S.2 i H.H., a time niti dovesti u sumnju da je upravo optuženi G.H. počinitelj radnji o kojima su navedeni svjedoci govorili.

U preostalom dijelu žalbe koji tretira žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj optuženog ističe da je u završnoj riječi ukazao na sve proturječnosti koje su u svojim iskazima iznijeli oštećeni pod točkama 1. do 13., za koje se tereti optuženi, ne pojašnjavajući u čemu se te nelogičnosti ogledaju, paušalno zaključujući da je sud cijenio sve dokaze u međusobnoj svezi, ne bi mogao izvesti zaključak da je optuženi „nečovječno postupao“, jer sve da je i bilo fizičke prinude prema oštećenim, u vidu šamara, udaraca šakom ili slično, s posljedicom nanošenja lakih tjelesnih povreda, to se svakako ne bi moglo podvesti pod zakonsku definiciju nečovječnog postupanja.

Ovakvim paušalnim ocjenama branitelja, po ocjeni ovog suda, na argumentiran način nije dovedena u pitanje pravilnost odlučnih činjenica koje je utvrdio prvostupanski sud u odnosu na kaznenopravne radnje opisane u točkama 5. do 13., izreke prvostupanske presude, jer je u pogledu točaka 1. do 3. ovaj sud već ranije dao odgovarajuće razloge. Naime, odlučne činjenice vezane uz postupanje optuženog G.H. prema oštećenim J .B., P.R., S.P.1, Đ.M.1, M.S.1, Đ.M.2, S.P.2, B.V. i M.To.1, sud nije isključivo utvrdio na temelju iskaza tih oštećenih, kako se to želi krivo prikazati od strane branitelja, iako su oštećeni na uvjerljiv način opisali svoje stradavanje u zatočeništvu. Međutim, osim oštećenih o postupcima optuženog svjedočili i svjedoci koji nisu obuhvaćeni optužnicom, a bili su zatočeni nakon vojne akcije „B.2“ ili zarobljeni na samom početku ratnih sukoba. Tako je svjedok D.V. izjavio da se sa jednom skupinom B.2 predao Armiji Bosne i Hercegovine 15.09.1992. godine nakon čega je sa ostalim muškarcima, koje su razdvojili od žena i djece, dovežen u krug Osnovne škole u G.R. i postrojili ih ispred sale Zadružnog doma, nakon čega je N.H., sa kojim je radio prije rata u „Tesli“ naredio da sve povade iz džepova. Do sale u koju su smješteni su morali proći kroz „špalir“ tijekom kojeg su ih udarali. Poznato mu je da je G.H., sa kojim je također radio prije rata radio u „Tesli“, ispitivao njegove sumještane, koji su se nakon ispitivanja vraćali pretućeni i krvavi. Njega osobno G.H. nije ispitivao, ali jeste J .M., I.D. i B.V. i druge. Vidio je kada je „G.“ njegovog ujaka M.P. „nokautirao“, jer je nešto novca sakrio u čarapu.

Svjedok J.S., koji se također predao nakon zauzimanja B.2 15.09.1992. godine i bio smješten sa ostalim zatočenicima u sali „Zadružnog doma“ u G.R., potvrđio je da je i sam dobio „čestit udarac u lice“ od „NK“ (N.H.), ali da poslije nije zlostavljan, međutim, da mu je poznato da je G.H., kojeg poznaje dobro još od prije rata, pretukao L. i M.T., te da je video kada je G. rukama udarao ljudе, posebno L.T. zbog nekih „motorola“.

Svjedok B.S. je izjavio da je zarobljen 05.10.1992. godine a u „Stari rasadnik“ (Š.) sproveden 06.10.1992. godine, gdje je bio zatvoren sa Đ.1 i D.M., koji su mu, kada je video modrice po glavi Đ.M.1 (točka 8. osuđujućeg dijela izreke), rekli da ih je ispitivao i tukao G. zv. „G.“. Isto mu je potvrđio i D.D. (točka 2. izreke), koji je zajedno sa njim zatvoren u „garaži“ i kod kojeg je također video modrice po glavi.

Povodom svog zarobljavanja i zatočeništva svjedok M.C. je potvrđio da je tijekom izviđanja zarobljen 14.09.1992. godine i doveden u „S.R.“ u G.R. i zatvoren zajedno sa V.V. (točka 4.), N.R., P.R. (točka 6.), Ž.C., C.C., D.D. (točka 2.), te da ga je u posebnoj prostoriji ispitivao G. zv. „G.“ i tom prigodom mu „udario par šamara i 2-3 puta nogama“, a da su mu navedeni zatočenici u razgovoru potvrdili „da ih je tukao G.“, potvrđujući da su se povrede koje su zadobili mogle jasno vidjeti na njima.

Svjedok M.T.2 je također potvrđio da je bio smješten u sali Zadružnog doma sa ostalim B.2 i da osobno nije zlostavljan ni od koga, ali da je video kada je vojna policija prozvala poimenično zatočenike i odvodila na ispitivanje, te vraćala te iste ljudе pretučene (R.G.ć, P.M.), njega nije saslušavao G.H., ali mu je pri jednom susretu rekao „da kada uhvati mog punca da će mu kožu ogulit“. Istim povodom je svjedok P.M. izjavio da je bio smješten u sali Zadružnog doma kada je jedne prilike došao G.H. u pratinji vojnih policajaca i tražio od starijih zatočenika, koji su bili tu smješteni, da skidaju čizme i čarape kako bi provjerio da nisu tu skrili novac. Video je osobno kada su noću odvodili zatočenike S.P.2, B.P., P.R. i dr., i vraćao ih pretučene.

Nadalje je svjedok L.S. u svom iskazu na glavnoj raspravi od 10.01.2013. godine potvrđio da se zajedno sa grupom sumještana predao dana 15.09.1992. godine oko 09,00 sati, nakon čega je sa ostalim zatočenicima dovezen pred Zadružni dom u G.R., gdje su ih dočekali vojnici među kojim je prepoznao N.H., koji ga je pri pretresu udario dva puta gumenom palicom preko leđa, a tom prigodom video kada je „GK“ šamarao nekog L.B. iz R..

Na učestalu uporabu sile optuženog G.H. upućuje i iskaz svjedoka S.B.2, koji je kao maloljetan bio zatočen sa ostalim Bu.2 u Zadružnom domu u G.R. i osobno video modrice na M.P., B. zv. „Of“, D. i Đ.M.1, te često čuo jauke zatočenih ljudi po hodnicima, a osobno je video kako je G.H. šakama tukao M.P., što je u svom iskazu potvrđio i svjedok I.V. navodeći da je bio prisutan u sali kada je G.H. „šamarima udarao“ M.P., jer je u čarape sakrio 200 DM, koje nije predao u pretresu prije smještanja u salu Zadružnog doma.

Kod takvog stanja stvari potpuno su neargumentirani i paušalni prigovori branitelja da se činjenično stanje u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točkama 1.-13. izreke pobijane presude, izuzev točke 3. izreke, temelji na pogrešnoj ocjeni iskaza oštećenih, koji su navodno međusobno proturječni u pogledu bitnih činjenica, iako u žalbi ne navodi povodom kojih to bitnih činjenica su iskazi oštećeni proturječni, nego samo uzgredno ističe da je o tome detalje dao u završnoj riječi pred prvostupanskim sudom. Sve kada bi se prihvatile ovakve tvrdnje branitelja i dopustila mogućnost da su pojedini oštećeni u nekim segmentima svojih iskaza pokazali određenu nedosljednost ili razumljivu subjektivnost, iskazi koji su naprijed ukratko interpretirani u bitnim

segmentima, nedvojbeno ukazuju na točnost onoga što su izjavili oštećeni, kao i na razmjere nasilja koje je primjenjivano prema zatočenicima, čemu je u dobrom dijelu sudjelovao upravo optuženi G.H..

Stoga se ne mogu prihvati niti tvrdnje iznesene u žalbi branitelja da na temelju nalaza i mišljenja vještaka prof. dr. Z.C., specijaliste patologa iz T. i prim. dr. P.G., neuropsihijatra iz B.3, koje je s pravom prihvatio kao stručne i istinite, nije mogao zaključiti da postupcima optuženog postoje „okolnosti nečovječnog postupanja“, jer kod oštećenih vještaci nisu našli tragova teških tjelesnih povreda, odnosno povreda koje bi se mogle okarakterizirati kao „oblik nečovječnog postupanja“, pogotovo što dio oštećenih poput N.D., D.D., V.V., J.B. i S.P.1, ne posjeduju medicinsku dokumentaciju koja bi bila relevantna za ono što oni tvrde da su pretrpjeli, dok se u slučaju oštećenog P.S., radilo o ranjavanju tijekom borbenih djelovanja u B.2, kojem je pružena adekvatna medicinska pomoć, pa se za njegove patnje ne može teretiti optuženi, jer on nije sudjelovao u zauzimanju mjesta B.2,

Ovakav pristup branitelja značaju nalaza vještaka medicinske struke za pravilnost činjeničnog stanja, odnosno zaključaka prvostupanjskog suda u pogledu dokazanosti relevantnih činjenica vezanih uz kaznenopravne radnje iz točaka 1. do 13. osuđujućeg dijela izreke prvostupanske presude, nije prihvatljiv iz prostog razloga što „mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velike patnje i povrede tjelesnog integriteta i zdravlja“, nužno ne podrazumijeva da su oštećeni uslijed zadobij enih udaraca pretrpjeli teške tjelesne povrede u vidu lomova kosti ili povrede drugih unutarnjih organa koje bi ostavile trajne i neotklonjive posljedice, tako da vještak medicinske struke prof. dr. Z.C., kod onih oštećenih za koje je pribavljena relevantna medicinska dokumentacija i nije mogao utvrditi da je konstatirano zdravstveno stanje u uzročno posljedičnoj svezi sa premlaćivanjima koje su oštećeni opisali u svojim iskazima.

Međutim, to je sasvim razumljivo ako se imaju na umu način i vrijeme kada su oštećeni bili podvrgavani ispitivanju i fizičkom zlostavljanju, koje se može datirati od 05. do 09. mjeseca 1992. godine, a da relevantna medicinska dokumentacija, koja je bila na raspolaganju vještaku potječe uglavnom iz vremena koje je uslijedilo nakon njihove razmjene i kada su zbog drugih organskih poremećaja (bolesti) zatražili liječničku pomoć. Neovisno od toga ovdje valja ukazati na stajalište vještaka da većina povreda koje su pretrpjeli oštećeni, bilo da su one nanošene stisnutom šakom, nazuvanim nogama, policijskom palicom, kundakom ili drugim pogodnim predmetom, ovisno o lokalitetu povrjeđivanja, nisu morale imati trajne ili i danas, odnosno u vrijeme liječničkih pregleda, vidljive posljedice (ožiljke), koji bi se s medicinskog aspekta mogli dovesti u svezu sa kaznenopravnim radnjama za koje je optuženi oglašen krivim, jer za učinke tih povreda protekom vremena (zarastanjem) nije karakteristično da ostaju vidljivi tragovi. To samo po sebi, po mišljenju ovog suda, ni na koji način ne umanjuje patnje (fizičke i psihičke) oštećenih koje su pretrpjeli oštećeni tijekom zlostavljanja u zatočeništvu.

Uostalom i vještak neuropsihijatar prim. dr P.G. je određena aktualna psihička stanja oštećenih, koje je tretirao u svom nalazu, doveo u izravnu svezu sa traumama koje su doživjeli tijekom boravka u zatočeništvu, što svakako ima uzroke u fizičkom i psihičkom zlostavljanju o kojim su oštećeni svjedočili u svojim iskazima.

Iako je branitelj optuženog žalbene prigovore vezane uz „direktni umišljaj“ optuženog na počinjenje kaznenog djela, podveo pod žalbeni osnov odluke o kaznenopravnoj sankciji (članak 296. stavak 1. točka d. Zakona o kazrenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), tvrdeći da u pobijanoj presudi nije navedena niti jedna okolnost koja bi ukazivala da je optuženi namjerno

nanosio patnje i bol, odnosno mučio i nečovječno postupao sa oštećenim, očigledno je obrazloženje ovakvog žalbenog prigovora u stvari tretira pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu psihičkog odnosa optuženog prema djelu za koje je oglašen krivim. Ako je nakana branitelja bila u tom pravcu onda takvi žalbeni navodi upućuju na žalbeni osnov pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u smislu članka 299. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po pitanju bitnog obilježja kaznenog djela za koje je optuženi oglašen krivim. Međutim, kako branitelj obrazlažući ove svoje tvrdnje ponovno ukazuje na navodne manjkavosti činjeničnog utvrđenja prvostupanjskog suda u pogledu mogućnosti da je optuženi uopće dolazio u bilo kakav kontakt sa oštećenim, bez da preciznije objasni na čemu temelji žalbene tvrdnje da kod optuženog „nije bilo namjere da kod oštećenih izazove patnju i bol, jačine koja bi kod oštećenih izazvala teška tjelesna oštećenja, odnosno što bi bilo mučenje ili kako sud u naslovu zaključuje nečovječno ponašanje“, ovakve žalbene navode branitelja, zbog očigledne konfuznosti i nedorečenosti, valjalo je odbiti kao neosnovane. S tim što valja naglasiti da je potpuno nejasno na čemu branitelj temelji svoje tvrdnje da optuženi nije imao namjeru počiniti kazneno djelo za koje je osuđen, ako se imaju u vidu okolnosti pod kojim je poduzimao radnje opisane u osuđujućem dijelu izreke pobijane presude, a iz kojih se nedvojbeno može zaključiti da je znao o kojoj kategoriji zaštićenih osoba po međunarodnom pravu se radi, koje su lišene slobode, razoružane, bez bilo kakve mogućnosti da se suprotstave fizičkom i psihičkom zlostavljanju, tako da je na temelju toga bio svjestan da svakim zadiranjem u njihov tjelesni i psihički integritet krši pravila međunarodno pravne zaštite civila ili zatočenika zahvaćenih ratom. Stoga se ovakvi prigovori branitelja vezan uz subjektivni odnos optuženog prema kaznenom djelu za koje je oglašen krivim ne mogu prihvati kao osnovani.

Konačno, nije u pravu branitelj kada u žalbi tvrdi da je tijekom vođenja prvostupanjskog postupka na štetu optuženog povrijeđen članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima, odnosno članak II. stavak 3. e. Ustava Bosne i Hercegovine, jer je obrana uskraćena za izvođenje određenih dokaza, odnosno ometena u njihovom pribavljanju, pozivajući se na dopise kojim se obrana obraćala pojedinim institucijama i ustanovama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Entiteta, ne navodeći decidno za koje konkretnе dokaze i od koga su bili uskraćeni, koji su to „dopisi“ koje su upućivali i kome, te zbog čega su i koji dokazi bili od odlučnog značaja za pravilno utvrđenje koje od odlučnih činjenica.

U takvim okolnostima ovaj sud nije mogao na adekvatan način ispitati prvostupansku presudu u tom dijelu, jer se u žalbi ne konkretizira o kojim se to dokazima radi, koje to Institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili Entiteta nisu omogućile uvid branitelju u dokazni materijal, kao i koja važna činjenica bi se na temelju tih dokaza trebala utvrditi, a koje bi u konačnici mogle dovesti do povoljnijeg ishoda ovog kaznenog postupka za optuženog.

Pitanje eventualne povrede prava optuženog zajamčenog člankom 8. Konvencije, odnosno člankom II stavak 3. f. Ustava Bosne i Hercegovine, ovaj sud nije razmatrao u ovoj presudi iz razloga što je o pitanju lišenja slobode optuženog, kao i primjene nužnih mjera ograničenja slobode kretanja optuženog radi osiguranja uspješnog vođenja kaznenog postupka, pravomoćno odlučeno posebnim rješenjem, tako da taj segment nije tretiran u prvostupanskoj presudi, a niti je izrekom prvostupanske presude tim povodom donesena bilo kakva odluka, tako da pitanje eventualne povrede prava optuženog iz članka 8. Konvencije nije moglo biti tretirano žalbom na prvostupansku presudu.

Jednako tako, ovaj sud se nije bavio osnovanošću žalbenih navoda branitelja u kojim se ističe da optuženi smatra da je cjelokupni kazneni postupak protiv njega politički motiviran, jer je

on jedan od osnivača „SDA“ u B.1, zbog čega je po političkoj liniji zaposlen u SJ B B.1. Ovo zbog toga što ovakve tvrdnje branitelja, osim što ničim nisu argumentirane, izlaze iz okvira činjenica koje su bile predmetom utvrđivanja tijekom prvostupanjskog postupka, kao i pobijane presude koja je rezultat tog postupka i predmetom ovog žalbenog postupka. Stoga je inzistiranje žalbe na političkoj pozadini kaznenog progona optuženog rezultat pomanjkanja valjane argumentacije kojom bi se dovelo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanske presude.

Za razliku od svega do sada iznesenog, što nesumnjivo ukazuje na neosnovanost žalbe branitelja optuženog u preovlađujućem dijelu, opravdano se žalbom ističe da postupci optuženog prema zatočeniku P.S. koji je nakon pružanja stručne medicinske pomoći u ambulanti u G.R., sproveden u stari rasadnik „Šf“, nema karakter nečovječnog postupanja, a niti mučenja ili nanošenja velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja, te da s tog aspekta nije pouzdano utvrđeno da je u odnosu na radnje opisane u točki 3. izreke osuđujućeg dijela presude, počinio kazneno djelo za koje je oglašen krimin. Naime, sam oštećeni P.S. je na glavnoj raspravi 26.04.2011. godine, tim povodom izjavio da je „GT“ došao prvi dan u prostoriju u kojoj je bio smješten i pokazivao mu neku značku, pa pošto nije znao o čemu se radi „udario mu dva šamara“ ..., ali da ga poslije više nije ispitivao, a niti fizički zlostavlja. Kod takvog stanja stvari fizičko zadiranje u tjelesni integritet oštećenog, razine zadavanja dva šamara, kod činjenice da optuženi više nije dolazio u kontakt sa oštećenim P.S., ne može se smatrati mučenjem, nečovječnim postupanjem, nanošenjem velikih patnji ili povredama tjelesnog integriteta ili zdravlja, u smislu članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Stoga je ovaj sud, uvažavajući žalbu branitelja u tom dijelu, preinačio prvostupansku presudu u pogledu točke 3. osuđujućeg dijela izreke pobijane presude u odnosu na optuženog G.H., te ga temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobođio od optužbe da je u pogledu kaznenopravne radnje opisane u točki 3. osuđujućeg dijela izreke, na štetu oštećenog P.S, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

U kontekstu takve odluke ovaj sud je ponovno odmjerio kaznu koja je optuženom utvrđena za kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, tako što mu je umjesto kazne zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 5 (pet) mjeseci, koju mu je utvrdio prvostupanjski sud, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca, dok je kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 10 (deset) mjeseci, koju mu je prvostupanjski sud utvrdio zbog počinjenja kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, opisanog u točkama 5. do 13. osuđujućeg dijela izreke, ovaj sud prihvatio kao pravilno utvrđenu, pa je temeljem članka 48. stavak 2. točka 3. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, optuženog G.H. osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 10 (deset) mjeseci.

Kada je u pitanju žalba branitelja optuženog N.H. – odvjetnika O.M. iz B.1, ovaj sud je već u uvodu obrazloženja iznio svoje stajalište u pogledu „prigovora stvarne nenađežnosti“, odnosno osnovanosti žalbenog prigovora koji su istakla oba branitelja koji se odnosi na eventualnu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka g. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Osim toga, ovaj sud ne nalazi potrebnim upuštati se u razmatranje žalbenih navoda koji se tiču odnosa predsjednika prvostupanjskog suda i predsjednika prvostupanjskog vijeća u ovom kaznenom predmetu, jer oni izlaze izvan okvira relevantnih činjenica utvrđivanih tijekom prvostupanjskog postupka u odnosu na predmet optužbe protiv optuženog N.H., pogotovo što je argumentacija branitelja kojom dovodi u pitanje

mogući pritisak na rad suda i navodno odstupanje od dosadašnje prakse, potpuno neprimjerena, a i potkrijepljena je primjerima nekih sudske odluka, odnosno kaznenih postupaka u drugim predmetima koji su u tijeku, koji nemaju ama baš nikakvih dodirnih točaka sa predmetom ovog kaznenog postupka.

U nastavku žalbe branitelj M. tvrdi da je prvostupanska presuda, u odnosu na optuženog N.H., donešena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka i., a u svezi sa člancima 10. stavak 2. i 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je prvostupanski sud uvrstio u dokazni materijal i na njima zasnovao svoju odluku, Zapisnik o saslušanju svjedoka B.P., broj K-43/ 93 od 16.02.1994. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka S.P.2 broj Kri-22/95 od 06.05.1995. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Ž.K. broj Ki-51/93 od 24.12.1994. godine i Zapisnik o saslušanju svjedoka V.Đ. broj Ki-43 / 93 od 20.01.1994. godine, iako branitelju nije omogućen uvid u cijelokupan sadržaj spisa iz kojih potječe navedeni Zapisnici, jer da je to branitelju omogućeno „isti dokazi bi sigurno sadržavali elemente za diskreditaciju svjedoka oštećenih B.P., S.P.2, Ž.K. i V.Đ.. Na taj način je obrani onemogućeno „pravo na fer suđenje“ zajamčeno člankom 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, člankom 2. stavak 3. točka e. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, tako da se pobijana presuda, po mišljenju branitelja temelji na povredi temeljnih ljudskih prava i sloboda, u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovakve tvrdnje branitelja su potpuno neosnovane iz razloga što je branitelju odmah nakon potvrđivanja optužnice od 09.11.2010. godine omogućen neograničen uvid, koji uključuje prepisivanje i umnožavanje cijelokupan dokazni materijal na kojem se temelji optužnica, uključujući i sporne zapisnike o saslušanju oštećenih B.P., S.P.2, Ž.K. i V.Đ. sačinjeni tijekom istrage pred Istražnim sucem Osnovnog suda iz Brčkog iz 1994. i 1995. godine. Stoga je nejasno kakvog značaj za zakonitost tih dokaza, koje je pribavio Tužitelj i stavio na raspolažanje branitelja, ima činjenica da branitelju nije na raspolažanje stavljen cijelokupan istražni spis u tim kaznenim predmetima, kada je sasvim izvjesno da Tužitelj, osim tih iskaza, nije koristio niti jedan drugi dokaz iz tih spisa, a niti je bilo što iz tih spisa uvršteno u dokazni materijal na kojem je zasnovana prvostupanska presuda. Nagađanje branitelja „da je u tim spisima zasigurno bilo materijala za diskreditaciju ovih svjedoka oštećenih, hipotetske je naravi, tako da time nije dovedena u pitanje zakonitost ovih dokaza (D-112, D-114, D-121, D-138), a niti dovedena u pitanje „jednakost oružja“, odnosno povrijedeno pravo na „fer suđenje“, u smislu članka 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, članka 2. stavak 3. točka e. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja. Stoga, po ocjeni ovog suda, prvostupanska presuda, u dijelu u kojem se pobija ovakvim žalbenim navodima branitelja, nije rezultat bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka i. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju žalbeni prigovor branitelja optuženog N.H. kojim se ukazuje na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, analizom obrazloženja pobijane presude ovaj sud je zaključio da ona sadrži prihvatljive razloge o svim odlučnim činjenicama vezanim uz kazneno djelo i krivnu optuženog (str. 81), uključujući i razloge vezane uz to „da li su uslijed radnji optuženog kod oštećenih nastupile velike patnje i mučenje“, kako se to navodi u obrazloženju koje je naveo branitelj uz ovaj žalbeni osnov, tako da zbog činjenice da u odnosu na oštećene B.P., Ž.K., S.P.2

iV.Đ., sud nije raspolagao relevantnom medicinskom dokumentacijom, na temelju koje se, po mišljenju branitelja, jedino vještačenjem pouzdano moglo utvrditi da su oštećeni pretrpjeli velike patnje, samo po sebi ne znači da optuženi na njihovu štetu nije počinio ono za što je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, te da su zaključci prvostupanjskog suda u tom pogledu proizvoljni. S obzirom na to da će o prirodi radnji optuženog kao i težini povreda koje su trpjeli oštećeni biti više riječi u razlozima koje će ovaj sud dati u nastavku ovog obrazloženja, onda je žalbene prigovore vezane uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud je odbio kao neosnovane.

U pogledu žalbenog osnova iz članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 144. Kaznenog zakona, treba prvo istaknuti da ga branitelj krivo definira kao „osnov pobijanja presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka ...“, jer je u skladu sa člankom 296. stavak 1. točka b., i člankom 298. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj žalbeni osnov propisan kao „povreda kaznenog zakona“, što se nedvojbeno može zaključiti i iz obrazloženja ovog žalbenog osnova kako ga je koncipirao branitelj.

S tim u svezi, nije u pravu branitelj kada obrazlažući ovaj žalbeni osnov tvrdi „da djelo za koje se optuženi tereti, po zakonu nije kazneno djelo“, odnosno „da u radnjama optuženog nisu ostvarena bitna obilježja kaznenog djela iz članka 144. preuzetog KZ SFRJ“, koja se manifestiraju u „nanošenju velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja“, tako da sve i kada bi ovaj sud prihvatio utvrđenim navode iz činjeničnog opisa izmijenjene optužnice, po mišljenju branitelja „oštećeni opet nisu trpili velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja“. Ovakve svoje tvrdnje branitelj zasniva na tomu da u odnosu na oštećene B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., nije provedeno medicinsko vještačenja na okolnosti vrste i kvalifikacije povreda, kojim bi se utvrdilo ili demantiralo da su oštećeni trpjeli velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja, navodeći u prilog takvog svog stajališta aktualnu praksu, kako Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (Haški Tribunal), tako i Suda Bosne i Hercegovine odnosno Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Međutim, unatoč iskazanom trudu branitelja u navođenju opće prihvaćenih standarda u dokazivanju pojedinih zakonskih obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, branitelj gubi izvida pravnu narav zakonskog opisa kaznenog djela iz članka 144., preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, koja pored blanketne dispozicije ima i alternativno propisane radnje počinjenja, zbog čega neovisno od broja i modaliteta radnji koje je počinitelj poduzeo, sve one predstavljaju jedinstveno kazneno djelo. U takvom kontekstu treba promatrati i karakter kaznenopravnih radnji koje je optuženi N.H. poduzeo na štetu oštećenih, te na temelju njihovog ukupnog učinka na oštećene izvoditi zaključak o tomu da li takve radnje predstavljaju mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta i zdravlja ljudi, kako to u pobijanoj presudi zaključuje prvostupanjski sud u pogledu kaznenopravnih radnji opisanih u točkama 1. do 5. osuđujućeg dijela izreke prvostupanske presude u odnosu na optuženog N.H..

Naime, točno je da zlostavljanje oštećenih B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., onako kako ga je u dispozitivu izmijenjene optužnice opisao tužitelj, svakog oštećenog zasebno nema karakter kontinuiranog fizičkog zlostavljanja u nekom duljem vremenskom periodu, međutim, brutalnost ponašanja optuženog (premlaćivanje gumenom palicom, stisnutom šakom, udaranje nazuvonom nogom), koje je u pravilu rezultiralo padanjem oštećenih na tlo od siline udaraca, izbijanjem zuba,

privremenim gubitkom svijesti, krvarenjem nosa ili lica, nedvojbeno ima karakter nečovječnog postupanja prema zatočenicima, koji zbog svog položaja nisu bili u prilici pružiti bilo kakav otpor. Osim toga, nedvojbeno takve radnje predstavljaju mučenje zatočenika, osobito u slučaju oštećenih Ž.K., M.S.1 i C.R., jer kako bi se drugačije mogao definirati motiv optuženog, nego da zatočenim, za njega neprijateljskim vojnicima, nanese fizičku bol i patnju. Ovo i zbog toga što nije neophodna stručna ekspertiza (vještačenje po vještaku medicinske struke) da bi se izveo pouzdan zaključak o intenzitetu fizičkog, pa i duševnog bola, koji su oštećeni trpjeli za vrijeme zadobijanja udaraca stisnutom šakom, gumenom palicom ili nazuvenim stopalom i nije nužno za postojanje velike patnje (boli) da ti udarci dovedu do teškog povrjeđivanja žrtve (lomovi kosti ili trganje mekog tkiva), kako to pogrešno zaključuje branitelj, tako da samim tim te povrede koje su oštećeni zadobili nisu nužno imale za posljedicu oštećenja njihovog zdravlja, koje bi bilo moguće medicinski verificirati protekom duljeg vremenskog perioda.

Nije realno za očekivati da su oštećeni kao zatočenici uopće smjeli zahtijevati intervenciju liječnika, a još manje da o tomu dobiju odgovarajuću medicinsku dokumentaciju, a u vrijeme kada su to bili u prilici nakon njihove razmjene tijekom (1993.), posljedice zlostavljanja koje su preživjeli, zbog proteka vremena (zarastanja rana i nastanka ubojina) više nije bilo moguće medicinski verificirati.

U svakom slučaju zlostavljanje oštećenih B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R. od optuženog N.H., kao i povrede koje su im tom prigodom nanesene zasigurno se ne mogu podvesti pod kategoriju „povremene ojađenosti, nelagode i poniženja“, na kojem standardu utvrđenom od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju inzistira branitelj. Naprotiv, brutalnost optuženog, bez obzira što povrede koje su zadobili oštećeni nisu dovele do trajnih i neizlječivih posljedica, ne mogu se smatrati nanošenjem lakih tjelesnih povreda, koje zbog takve svoje prirode nisu mogle izazvati velike patnje ili povrede tjelesnog integriteta ili zdravlja oštećenih. Stoga je neprikladna usporedba onoga što su pretrpjeli oštećeni u ovom slučaju, sa psihičkim stanjem zatočenika koje je jedna od zaraćenih strana skrivala od Međunarodnog crvenog križa, na koju se u žalbi poziva branitelj navodeći stajalište Suda Bosne i Hercegovine u situaciji koja nema ništa zajedničkog sa ovim kaznenim predmetom.

Slijedom svega rečenog u kaznenopravnim radnjama optuženog opisanim u točkama 1. do 5. osuđujućeg dijela izreke pobijane presude, koja se odnosi na optuženog N.H., stekla su se sva zakonska obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, tako da oglašavanjem optuženog krivim za to kazneno djelo, prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog u smislu članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Nije u potpunosti jasno što je branitelj optuženog imao na umu kada je na strani 8. žalbe naveo kao „osnov pobijanja presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 298. stavak 1. točka g., u svezi sa člankom 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, kako je na to već ukazano u ovoj presudi odredbom članka 298. nisu utvrđeni žalbeni osnovi iz kojih se u smislu članka 296. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može pobijati prvostupanska presuda, a kojim se tretiraju „bitne povrede odredaba kaznenog postupka“, kako se to krivo navodi u žalbi branitelja, nego žalbeni osnov „povrede kaznenog zakona“. Osim toga odredba članka 298. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nema točku g., tako da je zapravo nemoguće i bilo kakvu logičku vezu dovesti

odredbu članka 298. stavak 1. točka g. (nema je), sa člankom 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojom je propisano u kojoj procesnoj situaciji će sud donijeti presudu kojom se optuženi oslobođen od optužbe.

Međutim, iz obrazloženja ovakvog krajnje nejasnog žalbenog osnova može se zaključiti da branitelj optuženog u stvari osporava utvrđenim činjenično stanje na kojem je prvostupanjski sud utemeljio svoj zaključak da je optuženi N.H. počinio kazneno djelo za koje je oglašen krivim, odnosno da na temelju dokaza koji su provedeni tijekom prvostupanjskog postupka, čiju detaljnu analizu daje branitelj, uz navođenje aktualne prakse sudova, sud nije na pouzdan način utvrdio odlučne činjenice koje predstavljaju bitno obilježje kaznenog djela iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, zbog čega je propustio, u skladu sa prihvaćenom praksom ovog suda u pogledu primjene načела „in dubio pro reo“, donijeti presudu kojom se optuženi oslobođa od optužbe.

Pošto se u dalnjem toku obrazlaganja ovakvog žalbenog osnova kontinuirano prepliću prigovori vezani uz vjerodostojnost iskaza oštećenih, nepostojanja bitnih obilježja kaznenog djela i citiranje stajališta ovog suda o teretu dokazivanja i prezumpciji nevinosti, te fragmenti iskaza svjedoka koji po mišljenju branitelja u potpunosti diskreditiraju iskaze oštećenih, kao osnova za utvrđivanje odlučnih činjenica, ovaj sud će se u nastavku ovog obrazloženja baviti uglavnom onim segmentima činjeničnog stanja o kojima do sada nije bilo govora, kako bi izbjegao nepotrebno ponavljanje istih stajališta.

Prije svega, nisu točne tvrdnje branitelja da je prvostupanjski sud odlučne činjenice o postojanju kaznenog djela, kao i krivici optuženog N.H., zasnovao isključivo na iskazima oštećenih B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., odnosno da su navedeni oštećeni sami sebe diskreditirali neposjedovanjem medicinske dokumentacije i odgovarajućeg vještačenja, koja bi potkrijepila njihove tvrdnje da su zadobili povrede, koje bi po svojoj težini i karakteru bile rezultat mučenja, nečovječnog postupanja i nanošenja velikih patnji povrjeđivanja integriteta i zdravlja. Točno je da njihovi iskazi predstavljaju činjeničnu osnovu na kojoj je koncipirana svaka od radnji počinjenja opisane u točkama 1. do 5. izreke pobijane presude u dijelu koji se odnosi na optuženog N.H., međutim, o ponašanju optuženog u vrijeme smještanja zatočenih mještana B.2 su svjedočili i drugi svjedoci saslušani tijekom prvostupanjskog postupka, a koje nije zlostavljao optuženi ili nisu obuhvaćeni kaznenopravnim radnjama za koje je optuženi oglašen krivim. Tako je svjedok oštećeni D.V. potvrdio da je „N.-G.“ udarao ljude, kojeg inače poznaje kao radnog kolegu iz „Tesle“, dok je svjedok J.S. izjavio da je bio u kontaktu s optuženim N.H. u tom se periodu, te da je tom prigodom i sam od „NK“ dobio „jedan čestit udarac u predjelu lica“.

Svjedok P.M. je istina potvrdio da ga N.H. nije fizički zlostavljao, ali da ga je osobno pretresao prije no što će biti smješten u salu „Zadružnog doma“ i tom prigodom mu zaprijetio da izvadi što god ima u džepovima, da u slučaju da mu nešto nađe u džepovima „da će ga slomit“, s tim što je svjedok V.Đ. izjavio da ga je pri dovođenju iz B.2 u dvorištu škole zatekao, između ostalih, N.H. koji im je naređivao šta da vade iz džepova i tom prigodom V.Đ. udario rukom u lice „i pustio mu krv“.

Nadalje, svjedok Z.T. je također potvrdio da ga N.H. nije maltretirao, ali je od drugih zatočenika čuo da je bio jako surov, a svjedok G.T. je potvrdio da ga je sa ostalim zatočenicima pretresao N.H. i da mu je tom prigodom „udario šamar“, kao i sada pokojnom J.P..

Svjedok L.S. u svom iskazu navodi da je među prvim zarobljen u doveden u „Zadružni dom“ u G.R. gdje su ih postrojili u kolonu i pretresali, te da je tom prigodom prepoznao N.H., koji je držao gumenu palicu u ruci i prigodom pretresa ga „dva puta udario preko leđa“. Istim povodom svjedok S.B.2 je izjavio da mu je prigodom pretresa novac (50 DM) oduzeo „N.- G.“, kojeg je poznavao od ranije jer je bio dobar sa njegovim ocem, a tom prigodom je vidio kada je N.H. palicom po glavi udario J.B., dok je na iste okolnosti svjedok I.V. izjavio da ih je pretresao E.B., a na vratima dočekao N.H. i pred njim „išamarao“ M.S.3, zato što mu je pronašao „neke marke zašivene u reveru“.

Dakle, iz iskaza oštećenih, kao i naprijed pobrojanih svjedoka razvidno je da je optuženi N.H. poduzeo kaznenopravne radnje koje u se u točkama 1. do 5. izreke stavlju na teret, te da niti jednim navodom žalbe na argumentiran način nije dovedena u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenih B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., naprotiv, iskazima drugih svjedoka sumještana B.2 na nedvojben način je potvrđeno da je upravo optuženi N.H. osoba koja je zlostavljala zatočene B.2, i to ne samo oštećene, nego i druge zatočenike koji zbog nekog razloga nisu obuhvaćeni optužnicom, odnosno pravstupanjskom presudom.

Osim toga, potpuno su neprihvatljive tvrdnje branitelja da zbog nepostojanja relevantne medicinske dokumentacije, odnosno odbijanja dijela oštećenih da dostave суду medicinsku dokumentaciju, zbog čega nije bilo moguće medicinski verificirati da su uopće zadobili povrede o kojim su svjedočili, pa niti pouzdano utvrditi da su takve povrede po svom karakteru, vrsti i kvalifikaciji predstavljale mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja, navedeni oštećeni „sami sebe diskreditirali“.

Povodom ovakvih prigovora branitelja, ovaj sud je već dao detaljne razloge provjeravajući istovjetne navode žalbe branitelja M.L.1, međutim, ovom prigodom valja još jednom naglasiti da za ostvarenje bića kaznenog djela iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ (mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velikih patnji ...), nije nužno da je fizičko zlostavljanje (udarci rukama, nogama, palicom) dovelo do teškog tjelesnog povrjeđivanja koje bi za posljedicu imalo trajno tjelesno oštećenje, koje bi se moglo medicinski verificirati i klasificirati. Moglo se raditi o višekratnom udaranju stisnutom šakom, nazuvenim stopalom ili gumenom palicom, kojim je oštećenim nanošena velika fizička bol, a da pri tome nije došlo do tako teških posljedica (lomovi kosti, razderotine mekih tkiva ili kože), koje bi i nakon proteka vremena (zarastanja) ostvarile trajne posljedice (ožiljke) vidljive i danas. Ovo je sasvim razumljivo ako se ima u vidu da su oštećeni tek nakon razmjene tijekom 1993. i 1994. godine bili u prilici zatražiti liječničku pomoć, kada povrede koje su zadobili prigodom zarobljavanja u B.2, polovinom devetog mjeseca 1992. godine i za vrijeme boravka u zatočeništvu u G.R., zbog proteka vremena medicinski više nije bilo moguće verificirati. Uostalom, sam vještak medicinske struke prof. dr. Z.C. se izjasnio da udarci koje su pretrpjeli oštećeni, onako kako su ih oni opisali, nisu morali nužno dovesti do takvih povreda, koje je moguće medicinski verificirati u vrijeme pregleda oštećenih. Stoga je neprikladna uporedba kojom branitelj, zbog odsustva relevantne medicinske dokumentacije, činjenični opis radnje počinjenja poistovjećuje sa hipotetskom situacijom „kada bi u činjeničnom supstratu bila opisana laka tjelesna povreda, a u pravnoj kvalifikaciji, dakle, drugog lišio života“, iz razloga što opisane radnje, u točkama 1. do 5. izreke, imaju karakter mučenja i nečovječnog postupanja, a to što neki od oštećenih nisu dostavili medicinsku dokumentaciju je sasvim razumljivo, jer je nisu mogli niti imati, bar ne iz vremena relevantnog za nastanak povrjeđivanja, tako da zbog odsustva takve dokumentacije ničim nije dovedena u pitanje vjerodostojnost njihovih iskaza.

Nevješto branitelj, parafraziranjem istrgnutih fragmenata iz iskaza pojedinih svjedoka (R.G. i Z.T.), pokušava dovesti u sumnju stvarni identitet osobe koja je zlostavljala oštećene, i ne samo njih, navodeći da bi se tako moglo raditi o zamjeni identiteta sa osobom sličnog imena i nadimka (N.K. zv. „N.“), koji je također bio prisutan u krugu osnovne škole u G.R. kada su dovedeni zarobljeni mještani B.2. Međutim, takva argumentacija branitelja se čini krajnje neuvjerljivom, ako se ima u vidu da su uglavnom svi oštećeni poznavali optuženog prije rata, kao i nešto ranije pobrojani svjedoci koji u ovom postupku nisu imali status oštećenih, iako su bili zarobljeni zajedno sa oštećenim, a dijelom i sami bili „udarani“ od optuženog. Ovdje prije svega treba istaknuti svjedoka S.B.2 koji je potvrđio identitet optuženog, navodeći da mu je optuženi N.H., u par navrata donosio hranu, jer je poznavao njegovog oca. Konačno, prisustvo optuženog u dvorištu Zadružnog doma (osnovna škola u G.R.), za vrijeme dovoženja zarobljenih B.2 potvrdili su N.I., M.G., E.F., E.B. i M.H., koji su bili također pripadnici „čete VP“ i koji su zajedno sa optuženim osiguravali školu i dom (salu) u kojoj su bili smješteni zatočeni B.2.

Kod takvog stanja stvari je potpuno irelevantno što tijekom istrage nije upriličeno prepoznavanje optuženog, u smislu članka 85. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na čemu u žalbi inzistira branitelj, iz razloga što je evidentno da su oštećeni i dobar dio svjedoka nesumnjivo poznavali optuženog još prije rata, tako da su njegov identitet učinili nespornim i u sudnici tijekom prvostupanjskog postupka.

Tvrđnje branitelja da na temelju iskaza oštećenih nije moguće individualizirati krivnju optuženog, kao niti koje su posljedice kod oštećenih zadobijeni udarci proizveli, pa su optuženom pripisane i radnje koje su prema oštećenim poduzele druge uniformirane osobe, ovaj sud smatra neutemeljenim. Ovo zbog toga što iskazi oštećenih nedvojbeno ukazuju na to tko im je te udarce i u kojoj prilici zadao, kao i kakve su posljedice ti udarci na njih ostavili. Tako je oštećeni B.P. izjavio da ga je N.H., nakon prozivanja po nadimku, na hodniku škole pretukao rukama i policijskom palicom, od kojih udaraca je više puta pao na pod, dok je oštećeni Ž.K. izjavio da ga je optuženi svezanog udario dva puta, nakon čega je pao na tlo, a potom su ga u dva navrata udarali nogama, od kojim mu je slomljen zub. Na iste okolnosti oštećeni S.P.2 je izjavio da ga je N.H. pretukao u hodniku koji vodi do sale Zadružnog doma, na način da mu je stisnutom šakom zadao više udaraca u lice od čega je na trenutke gubio svijest, a oštećeni M.S.1 je u svom iskazu datom na glavnoj raspravi od 22.11.2011. i 01.02.2012. godine, na nedvojben način identificirao optuženog kao osobu koja ga je prigodom dovoženja u dvoranu Zadružnog doma u G.R. tukao rukama i nogama po cijelom tijelu uslijed kojih je pao na tlo, da bi ga naredne večeri prozvao i izveo iz dvorane i zajedno sa ostalim vojnim policajcima udarao rukama i nogama po cijelom tijelu, ponavljajući zlostavljanje na sličan način u još dva navrata. Istodobno oštećeni C.R. je tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi od 21.06.2012. godine, sa potpunom sigurnošću identificirao optuženog N.H., kao vojnog policajca koji ga je predveče 11.09.1992. godine u U., dok je bio vezan zajedno sa „djedom P.“ u košu za kukuruz, pretukao na način da ga je više puta udarao stisnutom šakom u predjelu lica i tijela, a kada je pao, optuženi ga je nastavio udarati nazuvenim nogama (čizme), od čega je bio sav krvav, da bi mu kasnije prijetio nožem, da će mu odsjeći uši.

Dakle, iskazima oštećenih jasno je definirano na koji način je optuženi N.H., osobno zlostavljao oštećene, odnosno u slučaju oštećenog M.S.1 na koji način je optuženi sudjelovao zajedno sa ostalim oštećenom nepoznatim uniformiranim osobama, u njegovom premlaćivanju, kao i posljedice koje su ti udarci proizveli kod oštećenih, tako da je potpuno proizvoljna tvrdnja branitelja optuženog da je njegovom branjeniku „pripisano“ zlostavljanje koje su prema oštećenim provodile druge uniformirane osobe.

U takvim okolnostima valjalo je žalbu branitelja O.M., odvjetnika iz B.1 odbiti u cijelosti kao neosnovanu i potvrditi prвostupanjsku presudu u stavku II koji se odnosi na optuženog N.H..

Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u dijelu obrazloženja žalbe kojim prвostupanjsku presudu pobija zbog povrede kaznenog zakona, navodi da je prвostupanjski sud uslijed pogrešne ocjene provedenih dokaza promijenio status pojedinih oštećenih iz statusa „civila“, koji su imali po izmijenjenoj optužnici, u status „pripadnika Odreda TO B.2“, unoseći u uvodni dio činjeničnog opisa radnje počinjenja članak 4. stavak 1. točka 1. i članak 6. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima, što je dovelo do povrede kaznenog zakona u korist optuženog N.H., koje je takvom intervencijom oglasio krivim samo za jedno kazneno djelo, i to za kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, umjesto za dva kaznena djela u stjecaju, i to Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, kako je to bilo navedeno u izmijenjenoj optužnici od 30.09.2014. godine, citirajući relevantnu međunarodnu regulativu kojom je u smislu članka 3. IV Ženevske konvencije, propisano to se ima smatrati civilnom osobom.

Točne su tvrdnje Tužitelja da je prвostupanjski sud u uvodni dio radnje počinjenja u kojem su navedene relevantne norme međunarodnog prava (blanket), za razliku od izmijenjene optužnice, „dodao“ odredbe članka 4. stavak 1. točka 1., i članka 6. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima, međutim, ovaj sud u tomu ne vidi bilo kakvu povedu kaznenog zakona iz razloga što je već člankom 3. stavak 1. III Ženevske konvencije jasno definirano postupanje sa ratnim zarobljenicima, tako da nije bilo posebno razloga, a niti je od odlučnog utjecaja na status oštećenih, unošenje odredbe (blanketa) članka 4. stavak 1. točka 1. i članka 6. iste Konvencije, tako da je sud, zbog činjenice da sud pojedini oštećeni izjavili da su u trenutku izbijanja rata bili pripadnici pričuvnog sastava civilne policije, zaključak o njihovom statusu, u smislu članka 4. stavak 1. točka 1. Ženevske konvencije, mogao nавesti u obrazloženju pobijane presude.

Na drugoj strani nije u pravu Tužitelj kada tvrdi da je time povrijeđen kazneni zakon u korist optuženih, osobito u pogledu optuženog N.H., koji je oglašen krivim „samo“ za jedno kazneno djelo, iako su mu se na teret izmijenjenom optužnicom stavlja dva kaznena djela u stjecaju. Ovo zbog toga što u skladu sa člankom 280. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud nije vezan prijedlogom tužitelja u pogledu pravne ocjene djela, tako da s tim u svezi na temelju utvrđenog činjeničnog stanja tijekom glavne rasprave (dokaznog postupka), može drugačije ocijeniti kaznenopravne radnje koje se optuženom stavlju na teret, uključujući i zahvatanje u činjenični supstrat izmijenjene optužnice, uz ograničenje iz članka 280. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da se donesena presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na radnje (djela) koje su predmet optužbe sadržane u potvrđenoj, odnosno na glavnoj raspravi izmijenjenoj optužnici.

S tim u svezi odlukom prвostupanjskog suda da određenim oštećenim „promijenjenim statusom“, uz odgovarajuću korekciju u činjeničnom supstratu koji se na njih odnosi, nije rezultat pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a niti je podvođenje tih kaznenopravnih radnji pod drugačiju pravnu kvalifikaciju od one koju je tužitelj naveo u izmijenjenoj optužnici, povrijedio kazneni zakon u korist optuženih, u smislu članka 298. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, u slučaju optuženog N.H., izmijenjenom optužnicom mu jesu na teret stavljenia dva kaznena djela, međutim, pravilnom ocjenom iskaza oštećenih B.P., Ž.K., S.P.2, M.S.1 i C.R., prvostupanjski sud je pravilno zaključio da se u njihovom slučaju radilo o ratnim zarobljenicima, odnosno pripadnicima oružanih formacija (suprotstavljenim), jer su prema vlastitom svjedočenju zarobljeni sa oružjem ili za vrijeme aktivnog pružanja oružanog otpora, tako da je bilo logično da kaznenopravne radnje koje se optuženom N.H. stavljuju na teret pravno kvalificiraju kao Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, u kom slučaju u tim radnjama prestaju egzistirati bitni elementi kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnih stanovnika iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a time i stjecaj kaznenih djela, kako je to bilo predloženo u preciziranoj optužnici. Stoga se žalbeni prigovori Tužitelja vezani uz povredu kaznenog zakona ne mogu prihvati kao osnovani.

Žalbeni prigovori Tužitelja vezani za žalbeni osnov „pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja“ svode se na tvrdnje da je prvostupanjski sud na temelju dokaza provedenih u tom dijelu pogrešno zaključio da nije dokazano da je optuženi G.H. počinio kazneno djelo za koje se optužnicom tereti u odnosu na oštećene M. R., V.T. i B.P., detaljno interpretirajući sadržaje njihovih iskaza, zaključujući na kraju da ovi oštećeni nisu imali nikakvog razloga da lažno svjedoče protiv optuženog G.H..

Naime, točno je da je prvostupanjski sud optuženog G.H., temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobođio od optužbe, da je radnjama opisanim u točkama 1. i 2. (oštećeni A.P. i M.R.), oslobođajućeg dijela presude, počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, a radnjama opisanim u točkama 3. i 4. (oštećeni V.T. i B.P.), kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, navodeći cjelovite i logične razloge za takvu odluku. S obzirom na to da se razlozi prvostupanjskog suda temelje na pravilnoj ocjeni provedenih dokaza, koji su se odnosili na navedene kaznenopravne radnje, a koja je provedena u svemu u skladu sa člankom 15., 273. stavak 1. i 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, takve razloge prvostupanskog suda u potpunosti podržava i ovaj sud.

Osim toga valja naglasiti da svoje tvrdnje u pogledu relevantnih činj enica, koje su bile predmetom utvrđivanja na temelju iskaza ovih oštećenih, tužitelj vezuje isključivo za njihove iskaze date tijekom prvostupanjskog postupka, odnosno za sadržaj iskaza tih oštećenih kako ih je on ocijenio. Međutim, u situaciji kada se oštećenim tijekom dokaznom postupka prezentirali njihov iskaz koji su povodom predmeta svjedočenja davali u istrazi, u smislu članka 273. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji su nakon toga uložen kao dokaz u spisu suda, onda je obveza suda da oba ta iskaza (dokaza) cijeni na jednak način, a kojem od njih će pokloniti odlučujući značaj ovisi isključivo od njegovog slobodnog uvjerenja, koje će se svakako temeljiti na argumentiranosti obrazloženja konkretnog oštećenog u pogledu nekonistentnosti jednog od tih iskaza.

U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je dao detaljne razloge na strani 68. (oštećeni B.P.), 71. i 72. (oštećeni V.T.), te 72. i 73. (oštećeni M.R. i A.P.), zbog kojih nije mogao prihvati kao uvjerljive iskaze ovih oštećenih, koje razloge u cijelosti prihvaća i ovaj sud, jer su i po mišljenju ovog suda iskazi navedenih oštećenih, osobito oni u istrazi, u bitnim segmentima koji se odnose na sudjelovanje optuženog G.H. u njihovom zlostavljanju, često neodređeni (da je u zlostavljanju sudjelovalo više osoba, isticao se optuženi da je naređivao drugima da ih tuku i sl.), tako da na temelju takvih iskaza nije bilo moguće na pouzdan način individualizirati konkretne radnje

optuženog, odnosno pouzdano identificirati postupke optuženog, te ih razlikovati od ostalih počinitelja čija imena ili nadimke spominju oštećeni, a u povodu kojih se izvjesno vode kazneni postupci za isto kazneno djelo, na štetu istih oštećenih. U takvim okolnostima pravilan je zaključak prvostupanjskog suda kako nije pouzdano dokazano da je optuženi G.H. počinio kaznena djela za koja se tereti, na štetu oštećenih A.P., M.R., V.T. i B.P., tako da se odluka da optuženog osloboди od optužbe u tom dijelu ne temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano zaključuje u žalbi tužitelja, zbog čega je žalbu tužitelja i u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovanu.

U pogledu kazni na koje je prvostupanjski sud osudio optužene u žalbi tužitelja se ističe da nisu adekvatne težini kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim, te da je sud neopravdano određenim okolnostima dao karakter olakšavajućih, istodobno prenaglašavajući njihov značaj, a sa druge strane na strani optuženih nije našao otežavajućih okolnosti, jer su sve naročito teške okolnosti sadržane u zakonskom obilježju kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim, detaljno obrazažujući koje se to okolnosti mogu smatrati osobito olakšavajućim i pod kojim uvjetima, kao i koje to okolnosti je sud morao, a nije, cijenio kao otežavajuće okolnosti.

S tim u svezi, prije svega Valja naglasiti da je tužitelj opravdano ukazao da se prvostupanjski sud nepotrebno upuštao u analizu „stanja kontinuiranog stresa“ pod kojim se optuženi G.H. nalazi tijekom poduzimanja kaznenopravnih radnji za koje je oglašen krivim, pa i uzimanja te okolnosti kao olakšavajuće, jer osim što sud nema stručnih znanja u toj domeni, saznanja optuženog o „događajima u B.1“, kao i posljedicama borbenih djelovanja na „slobodnu teritoriju“ nisu i ne mogu biti opravdanje za njegove postupke tretirane u ovom kaznenom postupku, pa s tim u svezi niti cijenjeni kao olakšavajuća okolnost prigodom odmjeravanja kazne.

Na drugoj strani ranija neosuđivanost, osobne, obiteljske i opće materijalne prilike, kao i životna dob optuženog, mogu i u konkretnom slučaju jesu olakšavajuće okolnosti koje u svojoj ukupnosti imaju karakter osobito olakšavajućih okolnosti, kako u slučaju optuženog G.H., tako i u slučaju optuženog N.H., pa u tom dijelu Tužitelj nije u pravu kada pojedine od tih okolnosti stavlja u kontekst nekih formalnih pravila ili uvjeta pod kojim bi se one mogle smatrati osobito olakšavajućim okolnostima, kao preduvjeta za tzv. „sudsko ublažavanje kazne“. Ovo se osobito odnosi na učinak okolnosti koje bi po svom karakteru mogle imati značaj otežavajućih okolnosti, čijim bi postojanjem na strani optuženih bila dokinuta mogućnost da se olakšavajućim okolnostima na strani optuženih, ma koje one bile, dade karakter osobito olakšavajućih okolnosti.

Naime, nije dvojbeno da je prvostupanjski sud trebao imati u vidu brojnost oštećenih obuhvaćenih kaznenim djelima za koja su optuženi oglašeni krivim, pa i cijeniti kao otežavajuću okolnost, međutim, to se svakako ne odnosi na motiv (mržnja), jer je ta okolnost obuhvaćena bićem kaznenog djela kroz blanketnu normu međunarodno pravne regulative iz ove oblasti, pa činjenica da su žrtve (oštećeni) isključivo „srpske nacionalnosti“ te da su kaznena djela počinili prema njima zato što su te nacionalnosti, ne može imati karakter otežavajuće okolnosti, niti može posebno biti cijenjeno kao otežavajuća okolnost.

Konačno, važna okolnost kod ocjene konkretne težine kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim, predstavlja težina posljedice proistekle iz počinjenja tih djela i ona može biti umnogome opredjeljujuća za ocjenu suda, da li se u slučaju postojanja osobito olakšavajućih okolnosti na strani optuženih, svrha kažnjavanja može ostvariti ublažavanjem kazne ispod posebnog minimuma koja za ta djela propisuje zakon. Osim toga, zbog specifičnosti radnje

počinjenja kaznenog djela iz članaka 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ (alternativna dispozicija i jedinstvenost radnje), modalitetima i razmjerama radnji koje obuhvaća, te kaznenoj politici ovog suda koju je Tužitelj precizno interpretirao, ovaj sud smatra da su se zbog svih naprijed izloženih razloga, u slučaju optuženih G.H. i N.H., stekli zakonski uvjeti za primjenu članka 42. stavak 2. i 43. stavak 1. točka 1. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ, te da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada im je, u slučaju G.H., utvrdio pojedinačne i izrekao jedinstvenu kaznu, a u slučaju optuženog N.H. izrekao kaznu zatvora koje su ispod posebnog minimuma od 5 (pet) godina, propisane za kaznena djela iz članka 142. i 144. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ.

Imajući u vidu da je ovaj sud, djelomično uvažio žalbu branitelja M.L.1, preinačio prvostupanjsku presudu u pogledu točke 3. osuđujućeg dijela pobijane presude, tako što je u odnosu na tu radnju optuženog G.H., temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobođio od optužbe da je na štetu P.S. počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ i u tom dijelu korigirao utvrđenu kaznu optuženom, kao i jedinstveno izrečenu, umanjujući je sa jedinstvene kazne zatvora od 3 (tri) godine, koju mu je izrekao prvostupanjski sud, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 10 (deset) mjeseci, a da je u odnosu na kaznu optuženog N.H. od 1 (jedne) godine zatvora, pobijana presuda ostala nepromijenjena, ovaj sud smatra da su tako izrečene kazne u potpunosti adekvatne težini kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim i svim okolnostima vezanim uz njihovo počinjenje, te da će se upravo takvim kaznama ostvariti svrha kažnjavanja iz članka 33. preuzetog Kaznenog zakona bivše SFRJ. Stoga je sve žalbene progovore, a s tim u svezi i prijedloge tužitelja, valjalo odbiti kao neosnovane.

Konačno, nije u pravu tužitelj kada u žalbi tvrdi da je proizvoljna odluka suda da optužene oslobođi plaćanja troškova kaznenog postupka, jer nije utvrdio na pouzdan način iznos tih troškova i postojanje uvjeta za oslobođenje iz članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Točno je da sud u obrazloženju svoje odluke u tom dijelu nije precizno naveo ukupnu visinu troškova, međutim, status optuženih (umirovljenik, nezaposlen bez prihoda) nedvojbeno ukazuje na njihove skromne materijalne prilike, pa kako su zbog dužine trajanja i složenosti provedenih dokaznih radnji ti troškovi znatni, onda je sasvim izvjesno da bi se odlukom da ih obveže na plaćanje tih troškova realno optuženi doveli u tešku materijalnu situaciju. Stoga je po ocjeni ovog suda odluka da optužene oslobođi plaćanja troškova kaznenog postupka opravdana, a time i u skladu sa člankom 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zbog svega naprijed izloženog ovaj sud je na temelju članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Lj.L.

PREDsjEDNIK VIJEĆA

M.K.

Predmet: Kosta Kostić, Miloš Milošević, Race Simić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 096-0-K-06-00120

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 09-0-KŽ-07-000066

Optužnica broj: KT-100/05

Optužnica podignuta: 19.04.2006. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142 stav 1. preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Kosta Kostić, Miloš Milošević, Race Simić

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj: KT – 100/05
Brčko, 19. april 2006. godine

OSNOVNOM SUDU
BRČKO DISTRIKTA BiH

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku
Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

PROTIV:

11. KOSTIĆ KOSTE, rođen ... 1952. godine u mjestu Modran, općina Bijeljina,
12. MILOŠEVIĆ MILOŠ⁸, ... rođen ... 1963. godine u mjestu Vršani, općina Bijeljina,
13. SIMIĆ RACE⁹, ... rođen ... 1966. godine u Bijeljini,

Što su:

Kao naoružani pripadnici Teritorijalne odbrane Bijeljina i Druge Semberske brigade, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, a postupajući suprotno članu 3. i 27. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. i 76. Prvog dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava Međunarodnih oružanih sukoba, prema civilnom stanovništvu vršili ubistva i silovanje, pa su:

KOSTIĆ KOSTA, sam

8. Dana 26.06.1992. godine, oko 18,00 sati, u Brčkom, u naselju Kolobara, došao naoružan do kuće oštećene S. R. u ul. ... a zatim istu odveo u obližnju susjednu kuću gdje joj je naredio da se skine, nakon čega ju je silovao.

KOSTIĆ KOSTA, MILOŠEVIĆ MILOŠ I SIMIĆ RACO, zajedno

U maju mjesecu 1992. godine u Brčkom, u naselju Kolobara u ul. ... br. 25. ušli u kuću F.A., a potom ga iz vatre nog oružja lišili života.

U maju mjesecu 1992. godine, iz prostorija «Doma zdravlja» u Brčkom gdje je

⁸ Miloš Milošević, oslobođen optužnice

⁹ Race Simić, oslobođen optužnice

nasilno držan i maltretiran A.J., istog izveli, a zatim pucanjem iz vatrengog oružja istog lišili života.

U maju mjesecu 1992. godine, između 11,00 i 12,00 sati u Brčkom u naselju «Kolobara», u ulici Asima Derviševića iz vatrengog oružja lišili života T. M., T. E. i T.E..

KOSTIĆ KOSTA I SIMIĆ RACO, zajedno

1. U maju mjesecu 1992. godine zajedno u Brčkom, u naselju Kolobara izveli iz njegove porodične kuće T.I., a potom ga odveli stotinjak metara dalje do dvorišta B. M. koja se nalazi u ulici Zaima Mušanovića, te ga iz vatrengog oružja lišili života.
2. U maju mjesecu 1992. godine iz njihovih kuća u naselju «Kolobara» u Brčkom, izveli K.S., K.M., H.B. i Š.M., a potom ih odveli do obližnjeg dvorišta R.S. koja se nalazi u ulici Osmana Đikića i tu ih lišili života pucanjem iz vatrengog oružja.

KOSTIĆ KOSTA I MILOŠEVIĆ MILOŠ, zajedno

1. U maju mjesecu 1992. godine u Brčkom, u naselju «Kolobara», u ulici Braće Suljagića iz vatrengog oružja-puške lišili života Ž.H.zv. «H.» i Č.M. zv. «Č.».
2. U maju mjesecu 1992. godine u Brčkom, u naselju «Kolobara», ul. Osmana Đikića broj 6. iz vatrengog oružja lišili života Z.M., Z.N. i Z.E..
3. Dana 26. maja 1992. godine u Brčkom, u naselju «Kolobara» iz njegove porodične kuće izveli S.O., a potom ga odveli do obližnjeg dvorišta A.A., u ulici Braće Suljagića broj 9., te ga potom iz vatrengog oružja lišili života.

KOSTIĆ KOSTA I T. D., zajedno

1. Dana 30.06.1992. godine, došli do kuće koja se nalazi u Brčkom u ul. ..., gdje su zatekli P.V. i S.M., te su iz vatrengog oružja pucali u iste i tako ih lišili života, a potom odatile otišli do kuće koja se nalazi u ul. .. br. 45.», gdje su zatekli J.M .zv. «U.», te pucali iz vatrengog oružja u istog i tom prilikom ga lišili života.

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba lično vršili prema civilnom stanovništvu ubistva i silovanje.

Čime su počinili krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ.

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Kž-07-000066
Brčko, 13.09.2007. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca RG, kao predsjednika vijeća, IK i MK, kao članova vijeća, uz sudjelovanje TŠ, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih K. K. sina S. iz M. – općina B., M. M. zv. M. sina I. iz V. – općina B. i R. S. sina V. iz M. – općina B., zbog kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, odlučujući po žalbama branitelja optuženog K. K., odvjetnika J. P. iz B. i Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000120 od 20.04.2007. godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj dana 05.09.2007. godine u prisutnosti Tužitelja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ZM, optuženih K. K. i R. S., te branitelja optuženog K. K., odvjetnika J. P. iz B., branitelja optuženog M. M., odvjetnika D. T. iz S. i branitelja optuženog R. S., odvjetnika D. D. iz B., donio je i javno objavio 13.09.2007. godineslijedeću

P R E S U D U

I

Djelomično se uvažava žalba branitelja optuženog K. K., odvjetnika J. P. iz B., pa se u osuđujućem dijelu preinačava presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000120 od 20.04.2007. godine, tako da sada glasi:

Optuženi K. K., sin S. i majke B. rođene K., rođen... godine u mjestu M.1, opština B., nastanjen u mjestu rođenja na k.br. bb, Srbin, državljanin RS i BiH, zemljoradnik, nezaposlen, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, pismen, završio IV razreda osnovne škole, vojsku služio u K. P. 1976. godine, bez čina, vodi se u vojnoj evidenciji, neodlikovan, lošeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se postupak za drugo krivično djelo, JMBG ..., nalazi se u pritvoru po rješenju Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kir.296/05 od 02.11.2005.godine,

K R I V J E

Što je: "Kao naoružani pripadnik TO iz B. i druge S. b, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, a postupajući suprotno članku 3. i 27. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i članku 75. i 76. Prvog dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava Međunarodnih oružanih sukoba, prema civilnom stanovništvu vršio ubistva i silovanje, pa je:

1. Dana 26.06.1992. godine, oko 18,00 satu u B.1, u naselju K., došao naoružan do kuće oštećene R. S. ul...., a zatim istu odveo u obližnju susjednu kuću gdje joj je naredio da se skine, nakon čega ju jesilovao.

2. U maju mjesecu 1992. godine, iz njihovih kuća u naselju K.uB.1, izveo S. K., M. K., B. H. i M. Š., a potom ih odveo do obližnjeg dvorišta S. R. koje se nalazi u ulici... tu ih lišio života pucanjem iz vatrengog oružja.

3. Dana 26. maja 1992. godine u B.1, u naselju K. iz njegove porodične kuće izveo O. S., a potom ga odveo do obližnjeg dvorišta A. A., u ulici..., te ga potom iz vatrengog oružja lišio života.

4. Dana 30.06.1992. godine, došao do kuće koja se nalazi u B.1 ul..., gdje je zatekao V. P. i M. S., te iz vatrengog oružja pucao u iste i tako ih lišio života, a potom, odatle otisao do kuće koja se nalazi u ul.... gdje je zatekao M. J. zv. U., te pucao izvatrengog oružja u istog i tom prilikom ga lišio života.

čime je počinio kazneno djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ,

pa ga sud zbog počinjenog kaznenog djela, primjenom članka 5., 33., 34. i 41. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ

**O S U Đ U J E
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 15 (PETNAEST) GODINA**

Temeljem članka 50. preuzetog KZ bivše SFRJ optuženom K. K. se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme pravedno u pritvoru počevši od 31.10.2005. godine od 11,00 sati, pa nadalje.

Oštećeni N. S., S. J., Lj. T., R. S., A. A.1, porodica T., M. H., F. Š., B. Z., M. Ž., porodica Č. i S. F. se sa odštetnim zahtjevom upućuju na parnicu.

Optuženi K. K. se obvezuje da na ime troškova kaznenog postupka naknadi iznos od 4.025,76 KM, te paušal za rad suda u iznosu od 500,00 KM, sve u roku od 30 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

Temeljem članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi K.K.

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Da je:
zajedno sa optuženim M. M. i R. S.

1. U mjesecu maju 1992. godine, u B.1, u naselju K., u ul..., ušao u kuću A. F., a potom ga iz vatrengog oružja lišio života.

2. U maju mjesecu 1992. godine, između 11,00 i 12,00 sati u B.1 u naselju K. u ulici.... iz vatrengog oružja lišio života M. T., E. T. i E. T.

zajedno sa optuženim M.M.

1. U maju mjesecu 1992. godine u B.1, u naselju K., u ulici... iz vatre nog oružja – puške lišio života H. Ž. zv. H. i M. Č. zv.Č.

čime bi počinio kazneno djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ

II

Odbija se kao neosnovana žalba Tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i u oslobođajućem dijelu potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000120 od 20.04.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000120 od 20.04.2007. godine, optuženi K. K. oglašen je krivim da je radnjama pobliže opisanim u izreci pobijane presude počinio kazneno djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, za koje ga je prvostupanjski sud temeljem navedenog zakonskog propisa te članka 5., 33., 34., 38. i 41. istog Zakona osudio na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Temeljem članka 50. preuzetog Kaznenog zakona SFRJ optuženom K. K. je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počevši od 31.10.2005. godine od 11,00 sati, pa nadalje.

Oštećeni N. S., S. J., Lj. T., R. S., A. A., porodica T., M. H., F. Š., B. Z., M.Ž., porodica Č. i S. F. su sa odštetnim zahtjevom upućeni na parnicu.

Prvostupanjski sud je optuženog K. K. obvezao da na imetroškova kaznenog postupka naknadi iznos od 4.025,76 KM, te paušal za rad suda u iznosu od 500,00 KM, sve u roku od 30 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom prisilnogizvršenja.

Istom presudom odlučeno je da se optuženi M. M. zv. M. i R. S., temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine oslobode od optužbe, da bi radnjama opisanim u izreci oslobođajućeg dijela presude počinili kazneno djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili branitelj prvooptuženog i Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog K. K., odvjetnik J. P. iz B. žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, povrede kaznenog zakona i članka 298. točka c) i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka

299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud uvaži žalbene navode, ukine prvostupanjsku presudu i zakaže raspravu nakon čega će donijeti presudu kojom će optuženog K. K. oslobođiti od optužbe zbog kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka

142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud uvaži njihovu žalbu, ukine prvostupanjsku presudu i odredi održavanje rasprave nakon koje će donijeti presudu kojom će optužene oglasiti krivim po svim točkama precizirane optužnice od 02.04.2007. godine i osuditi na kazne po zakonu ili da preinači osporenu presudu tako što će optuženog K. K. oglasiti krivim za radnje za koje je navedenom presudom oslobođen, a optužene M. M. i R. S. oglasiti krivim po svim točkama precizirane optužnice od 02.04.2007. godine, zbog kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Podneskom broj Kt.100/05 od 12.06.2007. godine Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je dalo odgovor na žalbu branitelja optuženog K. K., odvjetnika J. P. iz B., predlažući da se navedena žalba odbije kao neosnovana.

Branitelji optuženog K. K., odvjetnik J. P. iz B., podneskom od 01.06.2007. godine i optuženog M. M., odvjetnik D. T. iz S., podneskom od 01.06.2007. godine, te branitelj optuženog R. S., odvjetnik D. D. iz B., podneskom od 30.05.2007. godine, dali su odgovore na žalbu Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u kojim navode da je žalba Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u cijelosti neosnovana, pa predlažu da je ovaj sud odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, broj 096-0-K-06-000120 od 20.0.2007. godine.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda od 05.04.2007. godine, Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i branitelj optuženog K. K., odvjetnik J. P. iz B., u cijelosti su ostali kod izjavljenih žalbi i prijedloga stavljenih u njima, dok su pak Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te branitelji optuženih J. P. i D. D., odvjetnici iz B., kao i D. T., odvjetnik iz S., ostali kod svojih odgovora na žalbu suprotne strane i prijedloga stavljenih u tim odgovorima.

Ovaj sud je ispitujući prvostupanjsku presudu, u smislu članka 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u dijelu u kojem se pobija žalbama Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i branitelja optuženog K.K, odlučio kao u izreci ove presude zbog slijedećih razloga:

Neosnovano se u žalbi branitelja K.K. tvrdi da su radnje počinjenja opisane u točkama 1. do 7. izreke prvostupanske presude i sama presuda obuhvaćene bitnom povredom odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te da je izreka presude nerazumljiva i proturječna razlozima presude, jer ne sadrži obvezne elemente koje propisuje članak 285. stavak 1. točka a) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, pa nije moguće na pouzdan način utvrditi na koji način i kako je presuđeno u konkretnoj kaznenoj stvari. Ističući ovakve žalbene prigovore

branitelj optuženog K. K. očito gubi iz vida zakonom definirana obilježja kaznenog djela iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, u kojem je točno opisano koje radnje čine obilježje bića kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva. U tom smislu radnje počinjenja ovog kaznenog djela čini niz alternativno navedenih protupravnih radnji koje počini netko u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, kršeći pravila međunarodnog prava, među kojim radnjama je navedeno i vršenje ubojstava i silovanje, tako da bitan element bića predmetnog kaznenog djela predstavlja protupravno postupanje u ratu koje je suprotno odredbama međunarodnog ratnog prava, a pojarni oblici takvog protupravnog ponašanja (ubijanje, silovanje i dr.) predstavljaju bitne elemente tog kaznenog djela u mjeri u kojoj je to neophodno kako bi se konkretizirala jedna ili više alternativno u zakonu navedenih radnji počinjenja ovog kaznenog djela.

Naime, pažljivom analizom zakonskog opisa kaznenog djela iz članka 142. stavak 1. preuzeog KZ bivše SFRJ, očigledno je da se radi o tzv. "blanketnoj" kaznenoj normi, što znači da alternativno pobrojane radnje iako su inkriminirane domaćim zakonodavstvom neće imati obilježja ovog kaznenog djela ako njima nisu povrijeđene norme međunarodnog ratnog prava i obrnuto. U tom smislu karakter blanketne norme koja se ima obvezno unijeti u izreku presude imaju odgovarajuće odredbe međunarodno-pravne regulative koja propisuje ponašanje sukobljenih strana u ratu, a ne kazneno-pravne odredbe domaćeg zakonodavstva koje sankcioniraju pojedine od pojavnih oblika radnje počinjenja ovog kaznenog djela (ubojstvo, silovanje, krađa, teška krađa i dr.).

Stoga se bitnim elementima ovog kaznenog djela imaju uzeti činjenice koje se vezuju za postojanje oružanog sukoba i okupacije, pripadnosti počinitelja određenoj vojnoj formaciji, civilnom statusu žrtava, kao i kršenje odgovarajućih odredbi međunarodnog ratnog prava (Ženevska konvenmcija o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine), dok je pojavnne oblike kršenja tih pravila dovoljno opisati u mjeri da se na nedvojben način može utvrditi o kojem od alternativno opisanih oblika ovog kaznenog djela se radi, kako bi se pouzdano raščlanilo da li se radi o nekom od tih oblika i o kom, jer u suprotnom te protupravne radnje ne bi imale obilježja kaznenog djela ratni zločin, makar bile i inkriminirane domaćim kaznenim zakonodavstvom kaokažnive.

Isto stajalište ovaj sud zauzima u pogledu subjektivnog elementa bića kaznenog djela, na koje u žalbi ukazuje branitelj i koje se po njemu sastoji u subjektivnom odnosu optuženog prema djelu (namjera), po kome element namjere nije nužno unositi u opis svake od pojavnih oblika radnje počinjenja ovog kaznenog djela jer je iz stilizacije članka 142. KZ bivše SFRJ razvidno da se ovo djelo može počiniti isključivo s izravnom namjerom, a da pri tomu počinitelj ne mora niti svjestan da svojim radnjama krši pravila međunarodnog prava, dovoljno je da je bio svjestan protupravnosti svog postupanja.

Dakle, činjenični opis radnje počinjenja kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, koji se prvstupanjskom presudom stavlja na teret optuženom K. K. u potpunosti sadrži sve bitne elemente koje propisuju odredbe

članka 285. stavak 1. točka a) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, tako da u tom pravcu ne stoje žalbeni navodi branitelja optuženog da je izreka prvostupanjske presude nerazumljiva i proturječna razlozima, čime je u cijelosti obuhvaćena bitnom povredom odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Povredu kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine branitelj optuženog vidi u tomu što prvostupanjski sud nije uzeo u obzir činjenicu da je u povodu dijela radnji opisanih u točci 1. i 7. izreke optužnice, protiv istog optuženog K. K. pred Vojnim sudom u B. već vođen kazneni postupak, zbog počinjenja kaznenih djela – Silovanje iz članka 88. stavak 1. i Ubojstvo iz članka 36. stavak 2. KZ RS – poseban dio, koji je zbog odustanka vojnog tužitelja iz B. obustavljen pravomoćnim Rješenjem broj IK-166/93 od 26.07.1995. godine, zbog čega nije bilo procesnih uvjeta da se vodi novi kazneni postupak u povodu iste kaznene stvari ("*ne bis in idem*"), pa je sud u tom dijelu trebao odbiti optužbu zbog presuđene stvari ("*res iudicata*"), a na temelju članka 283. stavak 1. točka e) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovakvo stajalište branitelja izneseno u žalbi ne bi se moglo prihvati jer je na temelju uvida u spis predmeta Vojnog suda B. broj IK-166/93 razvidno da je pred tim sudom vođen i pravomoćno obustavljen kazneni postupak protiv K. K. i D. T.1, zbog kaznenog djela – Silovanje iz članka 88. stavak 1. i Ubojstvo iz članka 36. stavak 2. KZ RS – poseban dio, te da te radnje počinjenja dijelom ulaze i u činjenični opis kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, koje se pobijanom presudom optuženom K. K. stavlja na teret. Međutim, valja istaknuti da time nije doveden u pitanje princip zajamčen člankom 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("*ne bis in idem*"), jer se ne radi o istom kaznenom djelu s obzirom da kazneno djelo koje se optuženom K. K. pobijanom presudom stavlja na teret, bez obzira što ga dijelom čine i radnje za koje je postupak vođen pred Vojnim sudom u B., zbog svog karaktera predstavlja složenije, šire i teže kazneno djelo koje je obuhvatilo veći broj inkriminiranih radnji koje su suprotne i međunarodnom ratnom pravu, tako da samim tim predstavljaju drugo kazneno djelo koje se u bitnom razlikuje od onog za koje je postupak protiv optuženih K. K. i D. T.1 zbog odustanka Vojnog tužitelja u B. obustavljen pravomoćnim rješenjem Vojnog suda u B. Predmet novog kaznenog postupka je potpuno novi optužni akt, novi činjenični opis, novi zakonski naziv kaznenog djela, sa novim i težim optužbama protiv optuženog i novih supočinitelja. Međusobna veza između ranijeg (k.d. ubojstvo iz članka 36. stavak 2. KZ RS – poseban dio je iz grupe kaznenih djela protiv života i tijela, a k.d. silovanje iz članka 88. stavak 1. KZ RS – poseban dio je iz grupe kaznenih djela protiv dostojanstva ličnosti i morala) i sadašnjeg kaznenog djela (ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, je iz grupe kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava) je beznačajna i ne svodi se čak ni na iste supočinitelje što potkrepljuje tvrdnju da je objektivno u pitanju drugo kazneno djelo koje zahtjeva provođenje novog kaznenog postupka. Uporište za ovakav stav treba tražiti i u činjenici da neprihvatanje prigovora branitelja u ovom pravcu nije imalo za posljedicu dvostruko kažnjavanje optuženog, jer je postupak pred Vojnim sudom u B. pravomoćno obustavljen zbog odustanka vojnog tužitelja od optužnice, tako da se time nije izšlo izvan konvencijskih standarda utvrđenih člankom 4. stavak 1. Protokola

broj 7. uz Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (pravo da se ne bude suđen ili kažnjen dva puta po istom predmetu).

U tom smislu je prvostupanjski sud pravilno postupio kada nije prihvatio prijedlog branitelja optuženog K. K. da u pogledu točke 1. i 7. izreke optužnice, donese presudu kojom će u tom dijelu odbiti optužbu zbog presuđene stvari u smislu članka 283. stavak 1. točka e) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Slijedom toga po ocjeni ovog suda ne stoe navodi žalbe branitelja da je prvostupanjski sud, propuštanjem da postupi po članku 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("*ne bis in idem*"), počinio povredu kaznenog zakona na štetu optuženog iz članka 298 stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju žalbeni prigorov branitelja optuženog K. K. vezan za istinitost utvrđenog činjeničnog stanja na kojem je prvostupanjski sud zasnovao osuđujući dio presude, valja istaknuti da je on neosnovan u pogledu radnji koje se optuženom stavlju na teret u točci 1., 4., 6. i 7. izreke prvostupanske presude, jer po ocjeni ovog suda izvedeni dokazi na koje se tim povodom poziva i prvostupanjski sud, predstavljaju valjanu činjeničnu osnovu iz koje nedvojbeno proizilazi da je optuženi počinio radnje koje mu se prvostupanjskom presudom stavlju na teret. Za ovaku svoju odluku u tom dijelu prvostupanjski sud je, nakon pažljive analize svih utvrđenih činjenica dao jasne razloge koji su po mišljenju ovog suda u potpunosti prihvativi i nisu dovedeni u sumnju ni jednim drugim dokazom, a ni samim navodima žalbe.

Tako opravdano prvostupanjski sud nalazi nedvojbeno utvrđenim da je optuženi K. K., dana 26.06.1992. godine u B.1 u naselju K. došao naoružan do kuće oštećene R. S.1, u ul...., i odveo ju u susjednu kuću, naredio da se svuče i legne na krevet nakon čega ju je silovao. Ove činjenice nesumnjivo proizilaze prvenstveno iz iskaza oštećene R. S., za koji sud zbog uvjerljivosti svjedoka nije imao razloga sumnjati u njegovu vjerodostojnost. Posebno treba istaknuti da su za ovaj događaj znali i svjedoci S. J. i Z. M. i to je već bila "javna tajna" u naselju K. na što upućuje i iskaz svjedoka B. M., koji je kritične prigode bio sa optuženim pred kućom oštećene R. S.1 i predosjećajući kovan slijed događanja odbio na zamolbu oštećene otici sa njom i optuženim K. K. u kuću u kojoj će ona nedugo potom biti silovana. U tom smislu je irelevantan prigorov branitelja da nije utvrđeno da je optuženi upotrijebio silu kako bi slomio otpor oštećene, kao i da nije utvrđeno da se optužena opirala, iz razloga što je iniciranje ovih činjenica besmisleno ako se ima u vidu da je do počinjenja djela došlo pod takvim okolnostima gdje su naoružani pripadnici jedne strane u oružanom sukobu držali pod potpunom vlašću nenaoružane civile u zaposjednutom naselju K., čija mogućnost kretanja i odlučivanja po slobodnoj volji bila reducirana do te mjere da je bilo kakvo suprostavljanje nasilju i teroru značilo dovođenje u opasnost vlastitog života. Slijedom toga i sama naredba koju je optuženi s oružjem u ruci uputio oštećenoj riječima "lezi dva puta ne govorim" ima karakter i više od ozbiljne prijetnje koja je kod nje eliminirala svaku mogućnost da pruži otpor i spriječi optuženog u njegovim nakanama.

U pogledu radnji opisanih u točci 4. izreke prvostupanske presude valja istaknuti da je prvostupanjski sud pravilno na temelju utvrđenih činjenica zaključio da je optuženi iz vatrenog oružja lišio života S. i M. K., B. H. i M. Š. pred obiteljskom kućom S. R. u naselju K. u ulici... Naime,

podrobnom analizom iskaza svjedoka E. S., J. C. i Z. Đ., kao i A. T., L. H., M. H. i F. Š., može se sa potpunom sigurnošću zaključiti da je optuženi sa svojom grupom počinio ova ubojstva jer je svjedok Z. Đ. bio u tom društvu pred kućom pokojnog B. H., da bi nedugo nakon njegovog odlaska susjed E. S. također vidio te iste ljude pred B. kućom i po povratku s česme čuo pucnjavu. Da su upravo te prigode navedene osobe lišene života potvrdila je sad pokojna Z. Ć. koja je sutradan Z. Đ. rekla da su vojnici pobili B.i njegove rođake čim je Z. Đ. otišao ispred njihove kuće. Kada se ima na umu da je te prilike Z. Đ. među tim vojnicima prepoznao samo optuženog K. K. onda je sasvim logičan i na utvrđenim činjenicama zasnovan zaključak prvostupanjskog suda da je optuženi počinio radnje koje mu se točkom 4. izreke pobijane presude stavlju na teret.

Bezrazložno branitelj optuženog dovodi u pitanje činjenični osnov na kojem prvostupanjski sud temelji zaključak da je optuženi počinio radnje pobliže opisane u točci 6. izreke pobijane presude jer je za takav svoj zaključak sud dao valjane razloge. Naime, pozivajući se na iskaze svjedoka A. M., E. D. i E. R., čiji iskaz je uz suglasnost stranaka pročitan, opravdano prvostupanjski sud nalazi utvrđenim da je O. S., krajem maja 1992. godine od strane optuženog K. K. i još jedne nepoznate muške osobe izveden ispred dvorišta obiteljske kuće i odveden pred kuću A. A. u ulici..., gdje je te prigode ubijen, jer ga poslije tog događaja nitko više nije video. Ovakav zaključak prvostupanjskog suda ne dovodi u sumnju tvrdnja branitelja optuženog da sam čin lišenja života pokojnog O. S. nije video ni jedan od ovih svjedoka, zato što su navedeni svjedoci na istovjetan način u svom svjedočenju potvrdili kako je prijateljica pokojnog O. S. izjesna Z. "sua usplahirena" dotrčala pred kuću A. K. i saopćila im da "odvede K. i još jedan vojnik O.". Ovaj događaj je na skoro istovjetan način opisala i svjedokinja J. M., tako da u tom smislu ne postoji bilo kakav drugi dokaz koji bi upućivao da se ovaj događaj drugaćije odigrao, kao ni da su neke druge osobe počinile ubojstvo pokojnog O.S.

Neosnovano branitelj optuženog prigovara utvrđenom činjeničnom stanju na kojem prvostupanjski sud temelji svoj zaključak da je optuženi K. K. zajedno sa D. T. dana 30.06.1992. godine u naselju K. pucanjem iz vatrenog oružja lišio života V. P. i M. S., te nedugo potom u ulici... u haustoru njegove obiteljske kuće na istovjetan način lišio života pokojnog M. J. zv.U.

Na ove okolnosti su iscrpne iskaze dali svjedoci R. S., supruga pokojnog M. prvi susjed L. H., kao i N. M., dok je na okolnosti ubojstva pokojnog M. J. zv. U. iscrpan iskaz dao njegov sin M. J., supruga S. i susjed Z. M., koji je čuvši pucnjavu u susjedstvu izašao na svoju kapiju i osobno vidio kako iz haustora obiteljske kuće M. J., neposredno nakon pucnjave izlaze optuženi K. K. i još jedan njemu nepoznat vojnik. S obzirom da pomenuti svjedoci potpuno određeno i bez imalo dvojbi, kao osobu koja je ubila pokojne M. S., V. P. i M. J. zv. U., navode optuženog K. K., dok drugogvojnikanisudotadapoznavali,anijeizkrugasuoptuženih,opravdanje i na provedenim dokazima zasnovan činjenični zaključak prvostupanjskog suda, kojeg kao uvjerljiv prihvata i ovaj sud, da je optuženi počinio ova ubojstva na način opisan u točci 6. izreke porvostupanske presude.

Ovom prigodom se treba osvrnuti na jedan generalni prigovor branitelja optuženog u pogledu njegovih tvrdnji da ni za jednu od radnji počinjenja nije saslušan svjedok

koji bi bio izravni očevidec događaja, pa ni u slučaju ubojstva V. P., M. S. i M. J. zv. U. Ako bi se ovakav prigovor razmatrao izvan konteksta u kojem je došlo do počinjenja inkriminiranih radnji on bi imao osnova, jer je točno da osim u slučaju oštećene R. S. koja je čin pucanja iz vatrengog oružja optuženog K. K. u svog muža M. S. vidjela prije no što će pobjeći u policiju i prijaviti događaj, u ostalim slučajevima saslušani svjedoci nisu neposredni očevici počinjenih ubojstava. Međutim, valja istaknuti da je, primjera radi svjedok M. J. čuo glas K. K. kada je pozdravio njegovog pokojnog oca M. J. u haustoru njihove obiteljske kuće, da bi par trenutaka potom čuo pucanj i kada je dotrčao iz kožarske radnje koja se nalazila u istom dvorištu, zatekao svog oca mrtva oblivena krvlju u haustoru, a da nitko drugi te prigode nije bio u blizini njihove obiteljske kuće. U tom kontekstu je potrebno naglasiti da je bespredmetno inzistiranje branitelja na očevicima predmetnih ubojstava, ako se ima na umu opći kontekst u kojem su se ona dogodila, koji su zorno opisali skoro svi saslušani svjedoci – preživjeli stanovnici naselja K., prema čijim iskazima je i odlazak po kruh ili vodu na česmu ili izlazak na ulicu bio pogibeljan u tolikoj mjeri da su to smjele činiti samo starije žene koje su optuženici osobno poznavali. Svaki izlazak punoljetnog muškarca na ulicu bez poziva nekog od naoružanih vojnika, pogotovo u vrijeme kada se u naselju čuju pucnj značio je dovođenju u pogibelj te osobe.

Zbog istih razloga su neutemeljeni i neozbiljni prigovori branitelja optuženog vezani uz činjenicu da, osim u slučaju ubojstva pokojne V. P., M. S. i M. J., predmetna ubojstva nisu prijavljena u policiji, te da povodom njih nije obavljen očevid, sačinjena očevidna dokumentacija, obavljena obdukcija tijela ubijenih kako bi se utvrdila vrsta i struktura povreda koje su zadobili, kao i uzrok smrti, zbog čega nije moguće pouzdano ustvrditi da je smrt tih osoba nasilna, jer iz materijalnih dokaza, koje je u tom pravcu prezentiralo Javno tužiteljstvo "de facto" i "de iure" proizilazi da je njihova smrt prirodna. Ovakvo stajalište branitelja je po ocjeni ovog suda potpuno neprihvatljivo s aspekta činjenice da bi ovakvi zahtjevi za tzv. "forenzičnom obradom" ubojstava bili opravdani kada bi se radilo o takozvanim mirnodopskim uvjetima, međutim ako se uzme u obzir okolnost po kojim je došlo do ovih ubojstava, o kojoj su pored mještana naselja K. svjedočili i tadašnji djelatnici policije D. T. i P. K., kao i načelnik SJB P. Đ., potpuno je nerazborito bilo očekivati da će bilo tko od ovlaštenih djelatnika policije izaći na očevid makar se netko od civila ohrabrio prijaviti bilo koje od ubojstava. Ovo zbog toga što evidentno policija nije u to vrijeme bila jamstvo sigurnosti građana imajući u vidu tko i na koji način je stupio u policiju i nosio uniformu. Obdukcija tijela ubijenih civila također nije bila moguća jer su sva tijela ubijenih, osim u slučaju pokojnog A. F., u veoma kratkom roku odvožena hladnjačom B. i pokopavana u tzv. "masovnu grobnicu" na tada mještanima nepoznatoj lokaciji, s tim što je prema svjedočenju D. M., osobe koja je ta tijela skupljala, prethodno od njih uzet svaki osobni dokumenat po kojem bi se mogli identificirati. U takvoj situaciji tijela ubijenih civila nisu podvrgavana sudsko-medicinskoj ekspertizи da bi se na egzaktan način utvrdio uzrok njihove smrti, pa je kao dokaz da su ubijeni bilo nužno prihvati iskaze osoba koje su vidjela mrtva tijela ubijenih sa očitim povredama nanesenim vatrengim oružjem.

Isto tako je bezrazložno inzistiranje branitelja optuženog na tomu da ni u jednom od slučajeva ubojstva koje se optuženom stavlja na teret nije obavljena balistička obrada oružja kojim su ubojstva počinjena, analiza čahura i ispaljenih zrna sa mesta počinjenja djela, kao ni tzv. "parafinska rukavica" radi utvrđenja stvarnog počinitelja ovih ubojstava, jer je iz iskaza već pomenutih djelatnika policije razvidno da kriminalistička obrada ni jednog od predmetnih ubojstava nije rađena ili ako je rađena onda je dokumentacija o tomu nestala, pa je iz svega toga jasno da nadležni policijski organi nisu na odgovarajući način postupali kako bi prikupili i sačuvali materijalne dokaze vezane uz počinjenje ovih zločina.

Pored svih manjkavosti vezanih uz to da nije bilo moguće na znanstvenoj osnovi utvrditi činjenicu nasilne smrti žrtava, vrstu vatrengog oružja i način počinjenja (tih) ubojstva,

ovaj sud nalazi da je na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka na potpuno pouzdan način utvrđeno da je smrt pokojnih S. K., M. K., B. H., M. Š., O. S., V. P., M. S. i M. J. zv. U. bila nasilna, kao i da im je pucanjem iz vatre nogoružja života lišio optuženi K. K. Kako se radilo o nenaoružanim civilnim osobama koje je u vrijeme ratnog sukoba suprotno pravlima međunarodnog ratnog prava života lišio optuženi kao pripadnik regularne jedinice teritorijalne obrane jedne od strana u ratnom sukobu, pravilno je prvostupanjski sud našao da su se u radnjama optuženog K. K. ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ bivše SFRJ.

Nasuprot do sada rečenom opravdano se u žalbi branitelja optuženog prigovara da iz provedenih dokaza nije na pouzdan način utvrđeno da je optuženi Kosta Kostić počinio radnje pobliže opisane u točci 2., 3. i 5. izreke pobijane presude.

Naime, temeljito analizom provedenih dokaza na koje se poziva prvostupanjski sud kada je u pitanju ubojstvo pokojnog A. F. opisano u točci 2. izreke, ubojstvo pokojnog E.1, E. i M. T. opisano u točci 3. izreke, te ubojstvo pokojnih H. Ž. zv. H. i M. Č. zv. Č. opisano u točci 5. izreke prvostupanske presude, ovaj sud nalazi da nije upitna pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, međutim tako utvrđene činjenice ne daju dovoljno osnova da se sa prihvatljivim stupnjem pouzdanosti može zaključiti da je optuženi K. K. počinio ova ubojstva. Provedeni dokazi u pogledu saslušanih svjedoka nedvojbeno dokazuju da su pokojni A. F., E.1, E. i M. T., te H. Ž. i M. Č. ubijeni iz vatre nogoružja, odnosno da je njihova smrt nasilnog karaktera i očito posljedica kaznenog djela, dok u pogledu nedvojbenog utvrđenja tko je počinio ova ubojstva činjenice su znatno drugačije.

Tako je na temelju iskaza svjedoka S. F., sina pokojnog A. F. nedvojbeno utvrđeno da je njegov otac A. ubijen, što je potvrdio i M. F., rođak pokojnog A. koji ga je na zamolbu sina S. pronašao mrtva u predoblju obiteljske kuće, u poodmakloj fazi raspadanja, te ga uz odobrenje tadašnjih vlasti sahranio u bašči. Relevantna saznanja o počinitelju ubojstva A. F. prvostupanjski sud temelji na iskazu njegovog sina S. koji je tim povodom izjavio da je 1993. godine u R. u pošti sreo S. M., koji mu je prenio da ga je pozdravio E. S. (umro) i da mu je poručio da mu je oca ubio K. K. iz automatske puške, što je on čuo dok je bio u kupatilu. Imajući u vidu da se radi o posrednom izvoru informacija, koji zbog smrti osobe koja ju je prenijela sinu pokojnog A. F., nije moguće provjeriti, ovaj sud nalazi da razina pouzdanosti ovakvog dokaza nije takve kvalitete da bi se sa potrebnim stupnjem pouzdanosti moglo nedvojbeno zaključiti da je optuženi K. K. počinio predmetna ubojstva.

Na identičan način je valjalo cijeniti i činjeničnu osnovu na kojoj prvostupanjski sud temelji zaključak da je optuženi K. K. počinio radnje opisane u točci 3. izreke pobijane presude. Naime, na temelju iskaza svjedoka A. T. nedvojbenim je utvrđeno da je on osobno bio pred obiteljskom kućom svojih rođaka E., E.1 i M. T., gdje je pronašao određene tragove koji upućuju da su njegova tri rođaka tu ubijena što su mu potvrdile Š. A. (umrla kasnije) i M. R. (nalazi se u SAD), koje su osobno vidjele mrtva tijela trojice braće T. pred njihovom obiteljskom kućom u ulici A. D., međutim tako izvedeni dokazi i na njima utvrđene činjenice ne daju dovoljno osnova da se s prihvatljivim stupnjem pouzdnosti zaključi da ih je ubio optuženi K. K. U tom smislu nema odgovarajuću dokaznu težinu ni iskaz svjedoka Z. Đ. koji o tom događaju doslovce navodi "da je čuo da su se braća T. vratili kući iz L., pa da su pobijeni, da su nestali... da je u K. bila grupa koja vrši likvidacije,... neki je strah bio u ljudima, pominjalo se ime K. Po ocjeni ovog suda ovako utvrđene činjenice ne daju dovoljno osnova da se pouzdano zaključi da je optuženi K. K. počinio ubojstva trojice braće T.

U pogledu ubojstva H. Ž. zv. H. i M. Č. zv. Č., koje se optuženom K. K. stavlja na

teret točkom 5. izreke prvostupanjske presude, valja reći da je činjenično stanje povodom ovog događanja prvostupanjski sud zasnovao na iskazu B. M. datom tijekom njegovog saslušanja na glavnoj raspravi od 07.09.2006. godine. Tijekom svog svjedočenja ovaj svjedok je na izričit upit branitelj optuženog da potvrdi šta je prigodom davanja izjave tijekom istrage u ovom predmetu u policiji izjavio na upit policije "da li mu je poznato da su Ž. H. i Č. M. lišeni života od K. K. i M. M.", potvrdio da je odgovorio "ne znam, što je vrlo moguće ali nisam siguran, moguće je i nije, ali slažem se sa ovim da su oni to počinili". U svezi sa ovom činjenicom ovaj sud cjeni da ovako neodređena i nesigurna tvrdnja ovog svjedoka u odsustvu bilo kakvog drugog pouzdanijeg i uvjerljivijeg dokaza koji bi sa više određenosti upućivao na počinitelje uboštva ove dvojice civila svakako nije dovoljan da se izvede pouzdan zaključak da je K. K. počinio ovo uboštvo.

Imajući u vidu da su u pogledu radnji opisanih u točci 2., 3. i 5. izreke prvostupanjske presude odlučne činjenice vezane uz počinitelja uboštva pokojnih stanovnika naselja K., A. F., E., E.1 i M. T., te H. Ž. i M. Č., ozbiljno dovedene u pitanje ovaj sud je zauzeo stajalište o nužnosti primjene članka 3. stavak 2. ("*in dubio pro reo*") Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, pa je optuženog K. K. u pogledu tih radnji oslobođio od optužbe primjenom članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, jer nije dokazano da je optuženi počinio kazneno-pravne radnje u tom dijelu.

Neosnovano se u žalbi Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prigovara da pobijana presuda ne sadrži razloge i u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama kada je u pitanju oslobađajući dio presude u pogledu optuženog K. K., te oslobađajućeg dijela presude u pogledu optuženih M. M. i R. S., zbog čega je pobijani dio presude obuhvaćen bitnom povredom odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. očka k) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, kada je u pitanju oslobađajući dio prvostupanjske presude koji se odnosi na radnje počinjenja predmetnog kaznenog djela koje se stavljuju na teret optuženom K. K., kao i na radnje počinjenja koje se stavljuju na teret optuženom M. M. i R. S., valja istaknuti da se ovakva odluka prvostupanjskog suda temelji na sveobuhvatnoj analizi dokaza provedenih tijekom glavne rasprave, kao i činjenicama koje su na temelju tih dokaza utvrđene, a iz čega je proistekao zaključak prvostupanjskog suda o dokazanosti svake od predmetnih radnji za koje su optuženi oslobođeni. Sud je za ovaku odluku dao uvjerljive razloge, tako da nema mjesta tvrdnjama žalbe da obrazloženje presude nema razloge, te da je zbog toga obuhvaćeno bitnom povredom odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Povodom svakog od provedenih dokaza, na koje se u žalbi poziva Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u prilog svom stajalištu da su pored optuženog K. K. supočinitelji predmetnih kaznenih djela i optuženi M. M. i R. S., prvostupanjski sud je u obrazloženju razloga za svoju odluku dao iscrpnu analizu tog dokaznog sredstva (svjedoka), ujedno obrazlažući zašto svaki od tih dokaza u dijelu u kojem tretiraju događaje iz dijela radnji počinjenja za koje je optužene oslobođio od optužbe, ne daje dovoljno činjeničnog osnova za pouzdan zaključak da su optuženi počinili te radnje za koje su optužnicom terećeni. Tim povodom valja istaći da je prvostupanjski sud opravdano doveo u sumnju valjanost iskaza svjedoka N. S., A. i D. A., kao i svjedoka P. M., pri tom navodeći niz nedosljednosti u njihovim iskazima, koje je podrobnom analizom uočio i ovaj sud, tako da je s pravom ove iskaze cijenio s velikom rezervom. Ovom prigodom treba istaknuti da se i ovaj sud suglašava sa ocjenom vjerodostojnosti iskaza ovih svjedoka koje je u pobijanoj presudi dao prvostupanjski sud, prihvatajući razloge koje je za takvu svoju ocjenu sud dao u obrazloženju svoje odluke.

U kontekstu svega naprijed rečenog neosnovani su žalbeni prigovori Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u pogledu navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u oslobađajućem dijelu pobijane presude u odnosu na optuženog K. K. u kojem se tereti za ubojstva I. T., J. A., te E., N. i M. Z., kao i u dijelu presude kojim su optuženi M. M. i R. S. oslobođeni po svim točkama precizirane optužnice od 02.04.2007. godine. Ovakvo svoje stajalište Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine temelji na tvrdnji da je prvostupanjski sud pogrešno vrijednovao dokaze izvedene tijekom glavne rasprave, dajući činjenicama utvrđenim na temelju tih dokaza drugačiji kvalitet, zbog čega je izveo pogrešan zaključak da optuženi nisu počinili kazneno djelo koje im se stavlja na teret.

Ovakve tvrdnje Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine doista nemaju utemeljenja u provedenim dokazima na glavnoj raspravi i činjenicama koje su tako utvrđene s obzirom da je prvostupanjski sud dao detaljnu analizu upravo onih dokaza i iskaza svjedoka na koje se tužiteljstvo u žalbi poziva. Dajući razloge za svoje uvjerenje o dokazanosti pojedinih bitnih činjenica vezanih za svaku od pojedinih radnji koje se optuženim stavlju na teret, prvostupanjski sud ne samo da je dao razloge zbog kojih smatra da optuženi nisu počinili kažnjive radnje koje im se u oslobađajućem dijelu pobijane presude stavlju na teret, nego je na temelju iskaza dijela saslušanih svjedoka ukazao i na moguće počinitelje tih kažnjivih djela, posebice tu mislimo na ubojstvo I. T. i J. A.

Imajući u vidu da su razlozi koje je prvostupanjski sud dao u pogledu oslobađajućeg dijela prvostupanske presude u dijelu radnji za koje se tereti optuženi K. K., kao i u pogledu oslobađajuće presude u odnosu na optužene M. M. i R. S., po ocjeni ovog suda dovoljno uvjerljivi da ih kao takve u potpunosti prihvata i ovaj sud, u potpunosti je pravilna i na zakonu zasnovana odluka prvostupanjskog suda da na temelju članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine optužene oslobođeni od optužbe u tom dijelu.

Postupajući sukladno članku 308. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ovaj sud je preispitujući prvostupansku presudu u okviru žalbenih prigovora, razmotrio i odluku o kazni na koju je optuženi K. K. osuđen našavši da je kazna zatvora od 15 (petnaest) godina adekvatno odmjerena i da oslobađajući dio radnji počinjenja iz točke I. b. ove odluke, u pogledu kojih je ovaj sud preinacijio prvostupansku presudu, nemaju takvog utjecaja da bi dosudenu kaznu trebalo korigirati.

Zbog svega do sada izloženog ovaj sud je odbio žalbu Tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kao neosnovanu, a djelomično usvojio žalbu branitelja optuženog K. K., te je postupio sukladno članku 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

TŠ

PREDSJEDNIK VIJEĆA

RG

Predmet: Konstantin Simonović zvani Kole

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: Kp-218/05

Optužnica broj: KT-390/04

Optužnica podignuta: 13.06.2005. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništa – iz člana 142 stav 1. preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Konstantin Simonović

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj : KT- 390/04.
Brčko, 13. juni 2005. godine

OSNOVNOM SUDU
BRČKO DISTRIKTA BiH

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

PROTIV:

SIMONOVIĆ KONSTANTINA rođen ... 1962. godine, u Brčkom,

ŠTO JE:

U vremenskom periodu od početka mjeseca maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine, u Brčkom, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme međunarodnog oružanog sukoba suprotno odredbi člana 3. i 27. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. i 76. Prvog dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, u logoru «Luka», zajedno sa drugim licima izdavao naredbe, svakodnevno vršio mučenje, nečovječno postupanje, protivzakonito odvodio u koncentracione logore, nanosio velike patnje, povređivao tjelesni integritet i zdravlje civilnog stanovništva, silovao ženska nesrpska civilna lica, pa je tako:

1. Sredinom maja mjeseca 1992. godine zajedno sa I.. «K.» vršio ispitivanje K. H. u kancelariji za ispitivanje u krugu JP «Luka» Brčko, koji je po izbjanju ratnih sukoba pretvoren u logor za nesrpsko stanovništvo Brčko, pa je u jednom momentu ispitivanja I.zv. «K.» udarao K. palicom po leđima psujući mu majku, ženu i djecu, a potom mu stavio pištolj na slijepočnicu u kom momentu se zlostavljanju pridružio i Konstantin Simonović stavljajući mu pištolj na slijepočnicu s druge strane glave, a potom je I.zv. «K.» stavio i nož u usta tražeći od njega da kaže ko su Muslimanski ekstremisti, da bi nakon toga zlostavljanje prestalo uz I. naznaku da će naknadno biti pozvan na specijalno ispitivanje koje je podrazumijevalo batinanje i drugo fizičko zlostavljanje.
2. U maju ili junu 1992. godine, zatočenike logora «Luka» u Brčkom R. A. i A. izveo na saslušanje, a potom ih tukao palicama po nogama i rukama, da bi ih potom vratio u logor «Luka» uslijed kojih zadobijenih udaraca i povreda R. nisu mogli dvadesetak dana se normalno kretati,
3. U vremenskom intervalu od dvadesetog do tridesetog maja 1992. godine, u Brčkom, svakodnevno zajedno sa drugim licima izvodili u prostorije za ispitivanje D. A. iz Palanke i T. A., a potom ih tukli po čitavom tijelu palicama, pištoljima, kundacima pušaka,

nogama i rukama, toliko često sve do momenta dok isti nebi izgubili svijest, a potom ih vraćali teško isprobijane u hangar među ostale zatočenike.

4. Dana 07.05.1992. godine, u Brčkom, prilikom ispitivanja zatočenika B. M. u logoru «Luka», istog tjerao da napiše izjavu «ja želim da me ubiju», nakon čega ga je tukao palicom po leđima, glavi i prstima ruku, usled čega je isti zadobio povrede i za posljedicu trajni deformitet palca desne ruke, a potom naknadno u još jednom momentu takođe ga tukao palicom po leđima i glavi i preko očiju, uslijed čega je B. zadobio povredu u vidu iščašenja lijevog ramena, pa je uslijed zadobijenih povreda na glavi i jakih bolova izgubio svijest.
5. Dana 29.06.1992. godine, zajedno sa još dvojicom NN vojnika, u Brčkom, iz kuće prisilno izveo D. N., a potom ga doveo u logor «Luka» i odmah ga odveo na ispitivanje pitajući ga «koji broj patika nosiš?», a kada mu je N. odgovorio da nosi broj 41, Konstantin mu je prijeteci uzvratio «kada s tobom završimo nećeš na noge moći obući ni broj 46», nakon čega su Konstantin i pomenuta dvojica nepoznatih vojnika uzeli debele drvene palice i uz prijetnju iskazanu riječima «ovo će te balijo naučiti pameti», nakon čega mu je Konstantin naredio da skine patike, te da ispruži ruke i noge da bi ga potom svi udarali palicama po nogama od koljena pa do nožnih prstiju, te po rukama u predjelu dlaništa i nadlanice, da bi ga u jednom momentu jedan od pomenutih vojnika udario đonom od čizme u prsa, nakon čega je Konstantin i drugi NN vojnik nastavio tući D. uslijed kojih udaraca je isti izgubio svijest, a nakon što su ga osvijestili polijevajući ga pivom, jedan od NN vojnika je igrao sa njim «Ruski rulet» stavljujući u pi štolj jedan metak koji je prislonio D. na sljepočnicu a potom povukao okidač, nakon čega do opaljenja nije došlo, iz kog razloga su ga ponovo nastavili tući u nekoliko različitih intervala pri čemu su D. tukli gazeći ga i skačući po njemu, da bi potom D. ponovo izgubio svijest, uslijed kojih opisanih mučenja i zlostavljanja su D. nanjeli teške tjelesne povrede.
6. U periodu od 21.05. do 20.07.1992. godine, u Brčkom, zatočenicu logora «Luka» V. S. u više navrata silovao.
7. U periodu od početka maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine, u Brčkom, u logoru «Luka», zatočeniku logora «Luka» R. M., nakon što je zajedno sa I.N. doveden na ispitivanje, naredio da gumenom palicom – pendrekom koji je Simonović dao R. udara I. po ispruženim rukama, te tabanima, a potom da I. udara R., da bi zatim R. zajedno sa još jednim nepoznatim policajcem Konstantin udarao navedenom palicom po tabanima nakon čega se R. onesvijestio.

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba naredio, te lično vršio prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupanje, nanosio velike patnje i povredu tjelesnog integriteta i zdravlja, silovanja protiv zakonito odvodio u koncentracioni logor,

čime je počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ.

OSNOVNI SUD BRČKO DISTRINKTA BIH**Kp-218/05****Brčko, 18.10.2005. godine****U IME BRČKO DISTRINKTA**

Osnovni sud Brčko distrikta BiH u Vijeću sastavljenom od sudije Č. Ž. kao predsjednika Vijeća, te O.A. i Z.Z., sudija ovog suda kao članova Vijeća uz sudjelovanje službenika asistenta S.D., u krivičnom predmetu optuženog S. K. zv. «K...» sina R. iz B., a radi krivičnog djela Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZSFRJ, postupajući po optužnici JT BD BiH, KT 390/04 od 13.06.2005. godine, i sporazuma o priznavanju krivice zaključenog dana 11.10.2005. godine, na ročištu o prihvatanju sporazuma o priznavanju krivice u prisutnosti zamjenika JT BD BiH M. A., te optuženog S. K. i njegovih branioca advokata K. Ž. iz B. i Z. M. iz B., donio je i javno objavio dana 18.10.2005. godine ovu,

PRESUDU

Optuženi: S. K. zv. «K...», sin R. i majke E. djevojačko M., rođen gdje je i nastanjen u ulici N. N. br. , Srbin, državljanin BiH, po zanimanju KV moler, pismen, sa završenom srednjom tehničkom školom, vojsku služio na V., Z. i K. 1982. godine, bez čina, ne vodi se u vojnoj evidenciji, živi u vanbračnoj zajednici sa R. S., bez djece, nezaposlen, bez ličnih primanja, stanuje kao podstanar, do sada neosuđivan, ne vodi se postupak za drugo krivično djelo, nalazi se u pritvoru od 29.12.2004. godine

KRIV JE**Što je:**

U vremenskom periodu od početka mjeseca maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine, u B., kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme međunarodnog oružanog sukoba suprotno odredbi člana 3. i 27. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 75. i 76. Prvog dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba u logoru «L.», zajedno sa drugim licima izdavao naredbe, svakodnevno vršio mučenja, nečovječno postupanje, protivzakonito odvodio u koncentracione logore, nanosio velike patnje, povrijedivao tjelesni integritet i zdravlje civilnog stanovništva, silovao ženska nesrpska civilna lica pa je tako:

1. Sredinom maja mjeseca 1992. godine zajedno sa I. zv. «K...» vršio ispitivanje K. H. u kancelariji za ispitivanje u krugu JP «L.» B. koji je po izbijanju ratnih sukoba pretvoren u logor za nesrpsko stanovništvo B., pa je u jednom momentu ispitivanja I. zv. «K...» udarao K. palicom po leđima psujući mu majku, ženu i djecu, a potom mu stavio pištolj

na slijepočnicu u kom momentu se zlostavljanju pridružio i K. S. stavljajući mu pištolj na slijepočnicu s druge strane glave, a potom je I. zv. «K...» stavio i nož u usta tražeći od njega da kaže ko su muslimanski ekstremisti, da bi nakon toga zlostavljanje prestalo uz naznaku I. da će naknadno biti pozvan na specijalno ispitivanje koje je podrazumjevalo batinjanje i drugo fizičko zlostavljanje.

2. U maju ili junu 1992. godine, zatočenike logora «L.» u B., R. A. i A. izveo na saslušanje, a potom ih tukao palicama po nogama i rukama, da bi ih potom vratio u logor «L.» uslijed kojih zadobijenih udaraca i povreda R. nisu mogli dvadesetak dana se normalno kretati.
3. U vremenskom intervalu od dvadesetog do tridesetog maja 1992. godine, u B., svakodnevno zajedno sa drugim licima izvodili u prostorije za ispitivanje D. A. iz P. i T. A., a potom ih tukli po čitavom tijelu palicama, pištoljima, kundacima pušaka, nogama i rukama, toliko često sve do momenta dok isti ne bi izgubili svijest, a potom ih vraćali teško isprebijane u hangar medju ostale zatočenike.
4. Dana 07.05.1992. godine, u B., prilikom ispitivanja zatočenika B. M. u logoru «L.», istog tjerao da napiše izjavu «ja želim da me ubiju», nakon čega ga je tukao palicom po ledjima, glavi i prstima ruku, usled čega je isti zadobio povrede i za posljedicu trajni deformitet palca desne ruke, a potom naknadno u još jednom momentu takodje ga tukao palicom po ledjima i glavi i preko očiju, uslijed čega je B. zadobio povredu u vidu iščašenja lijevog ramena, pa je uslijed zadobijenih povreda na glavi i jakih bolova izgubio svijest.
5. Dana 29.06.1992. godine, zajedno sa još dvojicom NN vojnika, u B., iz kuće prisilno izveo D. N., a potom ga doveo u logor «L.» i odmah ga odveo na ispitivanje pitajući ga «koji broj patika nosiš», a kada mu je N. odgovorio da nosi broj 41, K. mu je prijeteći uzvratio «kada s tobom završimo nećeš na noge moći obući ni broj 46», nakon čega su K. i pomenuta dvojica nepoznatih vojnika uzeli debele drvene palice i uz prijetnju iskazanu riječima «ovo će te balijo naučiti pameti», nakon čega mu je K. naredio da skine patike, ta da ispruži ruke i noge da bi ga potom svi udarali palicama po nogama od koljena pa do nožnih prstiju, te po rukama u predjelu dlaništa i nadlanice, da bi ga u jednom momentu jedan od pomenutih vojnika udario djonom od čizme u prsa, nakon čega je K. i drugi NN vojnik nastavio tući D. uslijed kojih udaraca je isti izgubio svijest, a nakon što su ga osvjestili polijevajući ga pivom, jedan od NN vojnika je igrao sa njim «Ruski rulet» stavljajući u pištolj jedan metak koji je prslonio D. na slijepočnicu a potom povukao okidač, nakon čega do opaljenja nije došlo iz kog razloga su ga ponovo nastavili tući u nekoliko različitih intervala pri čemu su D. tukli gazeći ga i skakući po njemu, da bi potom D. ponovo izgubio svijest, uslijed kojih opisanih mučenja i zlostavljanja su D. nanijeli teške tjelesne povrede.
6. U periodu od 21.05. do 20.07.1992. godine u B., zatočenicu logora «L.» V. S. u više navrata silovao.

7. U periodu od početka maja 1992. godine do kraja jula 1992. godine, u B., u logoru «L.», zatočeniku logora «L.» R. M., nakon što je zajedno sa I. N. doveden na ispitivanje, naredio da gumenom palicom, pendrekom koji je S. dao R. udara 1. po ispruženim rukama, te tabanima, a potom da I. udara R., da bi zatim R. zajedno sa još jednim nepoznatim policajcem K. udarao navedenom palicom po tabanima nakon čega se R. onesvjestio.

Čime je počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, pa se na osnovu odredbi iz člana 7. i 43. KZ Brčko Distrikta BiH /Sl.glasnik br. 10/03/ i primjenom člana 231. stav 5. ZKP Brčko distrikta BiH

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 6 /ŠEST/ GODINA

Temeljem člana 57. stav 1. KZ Brčko Distrikta BiH u izrečenu kaznu optuženom se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 29.12.2004. godine pa nadalje.

Temeljem člana 198. stav 1. i 3. ZKP Brčko distrikta BiH oštećeni K. H., R.A., R. A., D. A., T. A., B. M., D. N., V. S., R. M., I. N., se sa odštetnim zahtjevom upućuju na parnicu.

Temeljem člana 188. stav 4. ZKP Brčko distrikta BiH optuženi se oslobođa plaćanja troškova krivičnog postupka koji padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Obrazloženje

Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH podnijelo je ovome sudu optužnicu pod brojem KT 390/04 od 13.06.2005. godine protiv S. K. iz B. stavljujući mu na teret izvršenje krivičnog djela —Ratni zločin protiv civilnog stanovništava iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ.

Sud je dana 20.06.2005. godine potvrdio optužnicu, te se optuženi izjasnio da nije kriv za krivično djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret.

U toku glavnog pretresa sudu je dostavljen sporazum o priznavanju krivice zaključen dana 11.10.2005. godine između zamjenika JT Brčko Distrikta BiH M. A. sa jedne strane, te optuženog S. K. i njegovih branioca adv. K. Ž. iz B. i Z. M. iz B. sa druge strane. U navedenom sporazumu стоји da optuženi priznaje krivicu za krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništava iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, te da je saglasan da mu se izrekne kazna zatvora u trajanju od 6 /šest/ godina.

Sud je zakazao ročište o prihvatanju sporazuma o priznavanju krivice pa su optuženom predočeni dokazi koje je JT prikupilo tokom istrage i optuženi nije osporavao dokaze JT Brčko Distrikta BiH.

Optuženi je izjavio da u potpunosti priznaje krivicu za utuženo krivično djelo i to za svih sedam radnji izvršenja krivičnog djela navodeći da je i on prisilno mobiliziran u protekli rat, da se duboko kaje za izvršenje krivičnog djela, da se javno izvinjava svim oštećenima koji su od strane njega bili

maltretirani u logoru «L.», da mu je žao što je zbog ovoga došlo i da prihvata kaznu iz sporazuma u trajanu od 6 /šest/ godina.

U postupku razmatranja sporazuma o priznavanju krivice optuženog S. K. Vijeće se uvjerilo da je do izjave optuženog o priznavanju krivice došlo dobrovoljno, svjesno i sa razumjevanjem, pošto je optuženi upoznat sa posledicama davanja priznanja o krivici, uključujući posledice vezane za imovinski pravni zahtjev, te za naknadu troškova krivičnog postupka.

Vijeće je u postupku prihvatanja sporazuma o priznavanju krivice izvršio uvide u iskaze saslušanih svjedoka: R. M., R. S., F. R., U. H., P. A., R. F., K. T., H. Š., D. Dž., K. Z., P. H., K. S., I. N., H. M., B. R., P. S., B. N., R. E., I. E., P. S., S. S., D. N., K. B., H. H., K. H., D. A., B. M., D. N., V. S., F. S., B. D., T. A., M. S., H. S., K. B., D. N., M. S. i Š. H., te mišljenje vještaka C. dr Z. i B. dr K. stalnih sudskeh vještaka, izvršio uvid u ostali dio spisa, te u izvod iz kaznene evidencije za optuženog, pa je Vijeće utvrdilo da postoji dovoljno dokaza o krivici optuženog te je prihvatio sporazum o priznavanju krivice u smislu člana 231. stav 5. ZKP Brčko Distrikta BiH.

Optuženi je poučen sa zakonskom odredbom da se sporazumom o priznavanju krivice odriče prava na sudjenje i da ne može uložiti žalbu na kaznu koja mu je utvrđena sporazumom i po mišljenju ovoga Vijeća izjava optuženog o priznavanju krivice data je dobrovoljno, svjesno i sa razumjevanjem.

Tokom perioda u kome je počinjeno krivično djelo, u Bosni i Hercegovini je postojalo stanje oružanog sukoba i optuženi je bio svjestan te činjenice. Sve radnje izvršenja krivičnog djela koje su optuženom stavljenе na teret bile su rasprostranjeno i sistematskog napada usmjerenog prije svega protiv muslimanskog, a i hrvatskog civilnog stanovništva opštine B. Ni jedan od oštećenih nije aktivno učestvovao u neprijateljstvima nego se radilo isključivo o civilnom stanovništvu koje je prisilno dovođeno u formirani logor «L.» B.

Optuženi je naređivao i lično fizički vršio mučenja, premlaćivanja, zlostavljanja i razna druga poniženja u kancelariji u kojoj je boravio u sklopu logora «L.» B., a u nekoliko navrata je silovao žensku zatočenicu logora. Premlaćivanjem su oštećenima nanijete teške fizičke i duševne povrede, a samim očevicima takvih dogadjanja i znatne duševne povrede, jer su nakon dovodenja oštećenih u hangaru u kojem su boravili, ostali zatočenici bili prisiljeni i da ukazuju pomoć takvim licima, i da svakodnevno gledaju i suočuju sa patnjama ljudi koji su maltretirani. Takva postupanja optuženog su pridonijela stvaranju atmosfere velikog straha i terora u logoru jer se nikad nije znalo ko će biti sledeći na listi za maltretiranje i batinjanje.

Uslovi u logoru obuhvatili su nedovoljnu hranu i vodu, neadekvatnu medicinsku pomoć, pretrpanost, veoma loše higijenske prilike, nemogućnost kretanja. Često se dešavalo da su neki stražari a ponekad i pripadnici drugih vojski ili paravojnih snaga neovlašteno ulazili u hangar logora i redovito tukli i zlostavljali stanovnike, što je sve bilo poznato optuženom.

Iz svih dokaza prezentiranih ovome sudu od strane JT Brčko Distrikta BIH nedvosmisleno i sigurno proizilazi da je optuženi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ. Navedeni zakon je vrijedio u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Medutim, pošto je krivični zakon u nekoliko navrata mijenjan na području Brčkog sud je bio u obavezi da u odnosu na kažnjavanje optuženog primjeni najblaži zakon za učinioca a shodno odredbi člana 5. KZ Brčko

Distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» br.10/03). U tom smislu je i primjenjen citirani zakon KZ Brčko Distrikta BiH koji je apsolutno blaži za optuženog jer uopšte ne predviđa smrtnu kaznu ne samo za to djelo nego i za sva druga krivična djela, a kao kazne predviđa samo kaznu zatvora, dugotrajnog zatvora i novčanu kaznu.

Optuženi S. K. je kriv za individualno kršenje pravila Medjunarodnog humanitarnog prava predviđenog Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 1949. godine i vrijeme ratnog sukoba, te Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava medjunarodnih oružanih sukoba iz 1977. godine. Jasno je da je ovaj ratni zločin izvršen u vrijeme ratnog sukoba na području Bosne i Hercegovine. Iz svega proizilazi da je u pitanju jedinstveno krivično djelo bez obzira na brojnost izvršenih pojedinačnih radnji. Optuženi je s obzirom na svoju zvaničnu funkciju, odnosno na dužnost koju je obavljao (upravnik logora «L.») predstavljao naredbodavca i imao je i stvarnu mogućnost da izdaje naredjenja licima koja su mu bila podredjena (vojna i druga naoružana lica, stražare) koji su zajedno s njim bili u logoru «L.».

Utvrđujući pitanje vinosti optuženog, kao njegovog subjektivnog odnosa prema izvršenom krivičnom djelu Vijeće nalazi da je optuženi prilikom izvršenja krivičnog djela postupao sa umišljajem. Radnje koje je optuženi preduzimao rezultat su njegove svijesti i volje i preduzete su s namjerom da se oštećenima nanesu velike patnje, povrijedi tjelesni integritet i zdravlje civilnog stanovništva.

Vijeće je našlo da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv jer nije pronašao ni jednu okolnost koja bi dovela u pitanje mogućnost optuženog da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima. U cilju ovog stava suda je i zaključak stalnog sudskog vještaka neuropsihijatra B. dr K. Isti je u svom nalazu i mišljenju naveo da optuženi ne boluje od duševne bolesti, niti je maloumna osoba, a nije našao ni podatke o psihopatskoj strukturi ličnosti. U vrijeme činjenja djela optuženi je mogao da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima što znači da je bio u potpunosti uračunljiv u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Odlučujući o tome koju kaznu izreći optuženog Vijeće je odlučilo da optuženom izrekne kaznu kako je to predviđeno sporazumom pa je optuženom izrekao kaznu zatavora u trajanju od 6 /šest/ godina.

Kao olakšavajuća okolnost kod optuženog je cijenjena ta da je porodičan čovjek u vanbračnoj zajednici, da je nezaposlen, da je izrazio duboko kajanje i žaljenje za učinjenim djelom, javno se pred sudom izvinuo svim oštećenima, da je iskreno i potpuno priznao izvršenje krivičnog djela, odnosno svih radnji utuženog krivičnog djela, da je od izvršenja kritičnog djela protekao duži vremenski period (preko 13 godina), a od otežavajući okolnosti Vijeće mu je cijenilo brojnost izvršenih radnji krivičnog djela, upornost i bezobzirnost u izvršenju krivičnog djela, a posebno njegovih pojedinih radnji, te posledice krivičnog djela, pa i Vijeće smatra da će se sa predloženom kaznom od strane Javnog tužilaštva Brčko distrikta BiH (šest godina zatvora) postići svrha kažnjavanja predvidjena članom 42. KZ Brčko Distrikta BiH, a posebno u odnosu na stav 1. tačka a. i d. istog člana tj. da će se s ovom kaznom izraziti društvena osuda učinjenog krivičnog djela, te posebno pravednost kažnjavanja učinilaca ovih ili sličnih krivičnih djela.

U izrečenu kaznu optuženom je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 29.12.2004. godine pa nadalje, a koja odluka se temelji na ranije citiranim zakonskim odredbama u izreci presude.

Sud je neposredne oštećene za koje su vezane pojedine radnje izvršenja krivičnog djela i to K. H., R. A., R. H., D. A., T. A., B. M., D. N., V. S., R. M. i I. N. sa odstetnim zahtjevom uputio na parnicu jer se ovo pitanje nije moglo riješiti na brz i efikasan način a bez posledica o odgovlačenje ovog krivičnog postupka, a koja odluka se temelji na članu 198. stav 1. i 3. ZKP Brčko Distrikta BiH.

Imajući u vidu veoma loše imovno stanje optuženog, koji nije zaposlen, koji nema nikakvih primanja, koji je živio kao podstanar Vijeće ga je oslobođilo plaćanja troškova postupka i donijelo odluku da troškovi padnu na teret budžetskih sredstava suda, a koja odluka se temelji na ranije citiranim zakonskim propisima u izreci presude.

Službenik asistent
S.D.

Predsjednik Vijeća
Sudija
Č.Ž.

POUKA O PRAVU NA ŽALBU

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od
15 dana od dana prijema presude, Apelacionom sudu
Brčko Distrikta BiH putem ovog suda.

Žalba nije dozvoljena na odluku o izrečenoj kazni.

Predmet: Monika Ilić-Karan

Broj predmeta: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 O K 040290 12 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 96 O K 040290 3 Kž 12

Optužnica broj: T18 O KT RZ 000 3040 04

Optužnica podignuta: 01.03.2012. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142 stav 1. preuzetog iz KZ SFRJ

Optužena: Monika Ilić – Karan

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj: T 18 0 KT RZ 000 3040 04
Brčko, 01. mart 2012. godine

OSNOVNOM SUDU
BRČKO DISTRIKTA BiH

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

Protiv:

KARAN-ILIĆ MONIKE, rođene ...1975. godine u Brčkom

Što je:

U vremenskom periodu od početka maja mjeseca 1992. godine do 10. jula 1992. godine, u Brčkom, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme međunarodnog oružanog sukoba, suprotno odredbi člana 3. stav 1. tačka a i c IV Ženevske konvencije o zaštiti građenskih lica za vrijeme rata od 12.avgusta.1949. godine i člana 75 I Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 12. avgusta 1949.godine, u koncetracionom logoru «Luka» i Stanici javne bezbjednosti Brčko svakodnevno vršila mučenja, nečovječna postupanja, nanosila velike patnje, te povrjeđivala tjelesni integritet i zdravlje civilnog stanovništva, te vršila fizička i psihička zlostavljanja, pa je tako:

1. U periodu između 19.05. do 19.06.1992. godine, u Brčkom, provodeći psihičku torturu nad zatočenikom logora «Luka», K.H., a kojem je prisustvovao i J. G., pa kada ga je isti pozvao na ispitivanje kojem ispitivanju je i Monika prisustvovala, te na upit J. Moniki «šta želi», ista je odgovorila «da želi vidjeti baliju gola», pa mu je nakon toga naređeno da se skine potpuno go, te ga je Monika dirala rukama po njegovom polnom organu, dok je K. bilo naređeno da Moniku takođe dira po njenom polnom organu uz prijetnju da će biti ubijen «ako mu se digne», na koji način je K.H. nanijela velike patnje psihičkog karaktera.
2. Oko 20.maja 1992.godine, u Brčkom, u logoru "Luka", pošto su prethodno O.E zvani "O." i izvjesni "A.", pretučeni od strane više lica, uzela dio razbijene staklene flaše te "opkoraćila" A. koji je ležao na podu i bio go do pojasa, te razbijenim dijelom flaše nanosila mu udarce po glavi, gornjem dijelu tijela i rukama, nakon čega je nepoznatom vojniku, koji je prisustvovao tom činu, rekla da donese so, i isti je njome posipao A. po posjekotinama radi pojačavanja bola, na koji način je provodila psihičku torturu nad zatočenicom F.R. koja je sve to morala gledati."

3. Dana 25/26.maj 1992.godine, u Brčkom, u logoru "Luka" nakon što je zatočenik D. A., po želji Monike da vidi njegovu zelenu krv, maltretiran i pretučen od strane drugih lica te vraćen u hangar i prekriven plahtom, nepoznato lice je skinulo plahtu sa A., a Monika mu je po tijelu i licu posula nepoznatu tečnost, uslijed čega je na svježim ranama D. A. osjetio jake bolove u vidu pečenja, te uslijed zahvatanja tečnošću očiju istome je prouzrokovao oslabljen vid, nanoseći mu tako velike psihičke i fizičke patnje."
4. U toku maja mjeseca 1992. godine u Brčkom, u logoru «Luka», u prostorijama preko puta hangara, pred zatočenicima logora H.M., V.H. T.H. zv. «K» i još jednim nepoznatim mladićem iz Brčkog, a koji su tu bili dovedeni i primorani da posmatraju kao vid psihičke torture, kako zlostavlja nepoznata četiri do pet mladića koji su takođe bili zatočenici, svezani i skinuti do gola, pa ih je praznim staklenim flašama, koje su joj prethodno donijeli nepoznati vojnici i koje je prethodno razbila, grlićem razbijenih flaša nepozantim mladićima parala testise govoreći «ovo su švaleri koji su srpske žene jebavali» dok su oni vrištali i padali uslijed nesnosnih bolova, na koji način je H.M., V.H. T.H. zv. «K» nanosila velike psihičke patnje.
9. Polovinom maja 1992.godine, u Brčkom, zatočenika logora "Luka" R.A. zajedno sa J.G. i drugim vojnicima, nakon ispitivanja zlostavljaljali tako što su ga svi tukli po cijelom tijelu, da bi ga Monika šmrkom od vatrogasnog aparata udarila u glavu govoreći "gledajte kako pada od mog udarca", nakon čega bi mu naredili da ponovo ustane, te ga nastavili tući, nakon čega je Monika donijela flašu sa solnom kiselinom, te R. naredila da se umije istom, na koji način mu je nanijela velike fizičke i psihičke patnje."
10. U maju mjesecu 1992. godine, zatočeniku u logoru Luka u Brčkom E.I. koju je prethodno više puta silovao vojnik po nadimku Č., fizički zlostavljalala tako što joj je u više navrata zapaljenu cigaretu gasila po lijevoj ruci i po desnoj nozi pri tome govoreći njoj i drugim zatočenicama da ih treba sve pobiti psujući im "Tursku" odnosno "Balijsku" majku.
11. Dana 08.05.1992.godine, nakon što je K.A., koji je u to vrijeme bio maloljetan, doveden u prostorije Stanice javne bezbjednosti Brčko, zajedno sa J.G., naoružana došla u prostorije u kojima je A. bio zatvoren, pa nakon što je isti, uslijed straha spustio pogled u pod, ona je počela da galami i da mu psuje majku balijsku, govoreći mu da ne smije saginjati glavu, da on mora njenog prijatelja G. gledati u oči jer je on srpski heroj, nakon čega ga je A. i pogledao, a G. ga je udario pendrekom po glavi i rekao mu da gleda dole, a zatim je Monika ponovo rekla gledaj ga u oči, nakon čega ga je G. udario šakom ispod brade, i onda je A. ponovo podigao pogled, nakon čega mu je G. opsopao balijsku mater i pitao što gleda pa ga udario pendrekom po glavi, nakon čega je A. počeo plakati i to se ponovljilo šest do sedam puta, da bi mu Monika strglja s ruke sat, nakon čega mu je rekla prilikom napuštanja kancelarije da čemu sada ubiti oca i strica, a njega sutra ujutro, uslijed čega je preživio veliki strah, fizički bol i psihički patnju.
12. U prvoj polovini juna 1992.godine zatočeno civilno lice M. M. u logoru "Luka" u Brčkom a nakon što je isti doveden u kancelariju radi ispitivanja, zato što je odbio da ide u grupi koja je bila formirana radi "čišćenja kuća", razbijenom flašom od kisele vode, dok je M. sjedio na stolici prilikom ispitivanja, istome prišla iza leđa te ga počela parati po

dlanovima a zatim i po prsim preko majice pitajući istog "da nisi i ti moj otac", psihički zlostavljajući istog, na koji način mu je nanijela velike psihičke patnje."

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba naredila, te li čno vršila prema civilnom stanovništvu mučenja, nečovječna postupanja, nanosila velike patnje i povrede tjelesnog integriteta i zdravlja,

Čime je počinila krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1.preuzetog KZ SFRJ.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АПЕЛАЦИОНИ СУД БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Број: 96 0 К 040290 13 Кж 12
Брчко, 01.10.2013. године

У ИМЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у вијећу састављеном од судија Р. Г., као предсједника вијећа, С.Н. и М.К.1, као члanova вијећа, уз учешће Љ.Л., као записничара, у кривичном предмету против оптужене М.К.-И. из Б.Л., због кривичног дјела Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ, одлучујући о жалбама Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, оптужене и браниоца оптужене Д.О., адвоката из Б., поднесеним против пресуде Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 0 К 040290 12 К од 17.05.2013. године, након јавне сједнице вијећа одржане дана 01.10.2013. године у присуству тужиоца Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, П.Р., оптужене М.К.-И. и браниоца оптужене Д.О., доноси је

ПРЕСУДУ

I

Жалба Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине поднесена на ослобађајући дио пресуде, одбија се као неоснована и у том дијелу потврђује пресуда Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 0 К 040290 12 К од 17.05.2013. године. Жалба Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине због одлуке о кривичноправној санкцији, одбија се као неоснована.

II

Жалба оптужене М.К.-И. поднесена против првостепене пресуде у дијелу у коме је проглашена кривом одбија се као неоснована.

III

Жалба браниоца оптужене М.К.-И., адвоката Д.О., поднесена против првостепене пресуде у дијелу у коме је оптужена оглашена кривом, дјелимично се уважава и првостепена пресуда преиначава у осуђујућем дијелу, тако да сада гласи:

Оптужена М.К.-И., кћи Б. и мајке Е.М.С., рођена године у Б., настањена у Б.Л.
у улици , православне вјериописовијести, држављанка Босне и Херцеговине, ЈМБГ:
,

КРИВА ЈЕ

ШТО ЈЕ:

У временском периоду од маја до половине јуна 1992. године, у Б., кршећи правила Међународног права за вријеме оружаног сукоба, супротно одредби члана 3. став (1) тачка а) и ц) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12. августа 1949. године и члана 75 1 Допунског протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 12. августа 1949. године, у концентрационом логору „Л.“ и Станици јавне безбједности Б. свакодневно вршила мучења, нечовјечна поступања, наносила велике патње, те повређивала тјесни интегритет и здравље цивилног становништва, па је тако:

1. Крајем маја 1992. године, у Б., у логору „Л.“, пошто су претходно Е. О. звани „О.“ и извесни „А.“, претучени од стране више лица,узела дио разбијене стаклене флаше те „опкорачила“ А. који је лежао на поду и био го до појаса, те разбијеним дијелом флаше наносила му ударце по глави, горњем дијелу тијела и рукама, након чега је непознатом војнику, који је присуствовао том чину, рекла да донесе со, и исти је њоме посипао А. по посјекотинама ради појачавања бола, на који начин је проводила психичку тортуру над заточеницом Р.Ф. која је све то морала гледати јер јој је речено да то добро гледа и ако не буде послушна овако ће јој се десити,
2. Половином маја 1992. године, у Б., заточеника логора „Л.“ А.Р., заједно са Г.Ј. и другим војницима, након испитивања зlostављали тако што су га сви тукли по цијелом тијелу, да би га М. шмрком од ватрогасног апарату ударила у главу говорећи „гледајте како пада од мог ударца“, након чега би му наредили да поново устане, те га наставили тући, након чега је М. донијела флашу са солном киселином, те Р. наредила да се умије истом, на који начин му је нанијела велике физичке и психичке патње,
3. Дане 08.05.1992. године, након што је А.К., који је у то вријеме био малолетан, доведен у просторије Станице јавне безбједности Б., заједно са Г. Ј., наоружана дошла у просторије у којима је А. био затворен, па након што је исти, услед страха спустио поглед у под, она је почела да галами и да му псује мајку балијску, говорећи му да не смије сагињати главу, да он мора њеног пријатеља Горана гледати у очи, јер је он српски херој, након чега га је А. и погледао, а Г. га је ударио пендреком по глави и рекао му да гледа доле, а затим је М. поново рекла гледај га у очи, након чега га је Г. ударио шаком испод браде и онда је А. поново подигао поглед, након чега му је Г. опсовао балијску матер и питао што гледа па га ударио пендреком по глави, након чега је А. почeo плакати и то се поновило шест до седам пута, да би му М. стргла с руке сат, након чега му је рекла приликом напуштања канцеларије да ће му сада убити оца и стрица, а њега сутра ујутро, услед чега је преживио велики страх, физички бол и психичку патњу,

4. У првој половини јуна 1992. године заточено цивилно лице М. М. у логору „Л.“ у Б., а након што је исти доведен у канцеларију ради испитивања, зато што је одбио да иде у групи која је била формирана ради „чишћења кућа“, разбијеном флашом од киселе воде, док је Мартић сједио на столици приликом испитивања, истоме пришла иза леђа, те га почела парати по длановима, а затим и по прсима преко мајице питајући га „да ниси и ти мој отац“, на који начин је психички зlostављала М.М. наносећи му велике патње,

чиме је, радњама описаним у тачкама од 1. до 4. изреке ове пресуде, починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ, па је суд због почињеног кривичног дјела, а уз примјену чланова 5., 33., 38., 41., 42. став 1. тачка 2. и 43. став 1. тачка 1. истог закона,

ОСУЂУЈЕ

НА КАЗНУ ЗАТВОРАУ ТРАЈАЊУ ОД 2 (ДВИЈЕ) ГОДИНЕ И 6 (ШЕСТ) МЈЕСЕЦИ.

На основу члана 50. став 1. преузетог Кривичног закона СФРЈ, оптуженој се у изречену казну затвора урачунава вријеме проведено у притвору од 20.12.2011. године од 13,10 сати, па надаље.

На основу члана 188. став 1. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број 10/03, 48/04, 6/05, 14/07, 19/07, 21/07, 2/08 и 17/09) СУД оптужену обавезује да плати трошкове кривичног поступка у износу од 6.689,20 КМ и паушал за рад суда у износу од 200,00 КМ у року од 15 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом принудне наплате.

На основу члана 198. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине суд оштећену Р.Ф. са имовинскоправним захтјевом у цијелости упућује на парнични поступак.

Суд оптужену М.К.–И. на основу члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

ДА ЈЕ:

„У временском периоду од маја до половине јуна 1992. године, у Б., кршећи правила Међународног права за вријеме оружаног сукоба, супротно одредби члана 3. став (1) тачка а) и ц) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12. августа 1949. године и члана 75 1 Допунског протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 12. августа 1949. године, у концентрационом логору „Л.“ и Станици јавне безбједности Б. свакодневно вршила мучења, нечовјечна поступања, наносила велике патње, те повређивала тјелесни интегритет и здравље цивилног становништва, па да је тако:

1..„У периоду између 16. маја до 03. јуна 1992. године, у Б., проводећи психичку тортуру над заточеником логора „Л.“, Х.К.1, а којем је присуствовао и Г.Ј., па када га је исти позвао на испитивање којем испитивању је и М. присуствовала, те на упит Ј. М. „драга, шта желиш“, иста је одговорила „да жели видјети балију гола“, па му је након тога наређено да се скине потпуно го, те га је М. дирала рукама по његовомном органу, док је К. било наређено да М. такође дира по њеномном органу уз пријетњу да ће бити убијен „ако му се дигне“, на који начин је Х.К. нанијела велике патње психичког карактера“,

2. „У мају мјесецу 1992. године, заточеницу у логору „Лука“ у Брчком И. Е. коју је претходно више пута силовао војник по надимку Ч., физички злостављала тако што јој је у више наврата запаљену цигарету гасила по лијевој руци и по десној нози при томе говорећи њој и другим заточеницама да их треба све побити псујући им „турску“ односно „балијску“ мајку“,

чиме би починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ.

На основу члана 198. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине суд оштећену И.Е. са имовинскоправним захтјевом у цијелости упућује на парнични поступак.

Образложение

Пресудом Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 О К 040290 12 К од 17.05.2013. године, оптужена М.К.-И. из Б.Л., оглашена је кривом да је радњама описаним у тачкама 1. до 6. изреке пресуде, починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ, па је суд примјеном наведеног законског прописа, а уз примјену чланова 5., 33., 38., 41., 42. став 2. и 43. став 1. тачка 1. преузетог Кривичног закона СФРЈ, осуђена на казну затвора у трајању од 4 (четири) године.

На основу члана 50. преузетог Кривичног закона СФРЈ, оптуженој је у изречену казну затвора урачунато вријеме проведено у притвору од 20.12.2011. године па надаље.

На основу члана 188. став 1. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине суд је оптужену обавезао да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 6.689,29 КМ и паушал за рад суда у износу од 200,00 КМ, у року од 15 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

На основу члана 198. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине оштећена Р.Ф. је са имовинскоправним захтјевом у цијелости упућена на парнични поступак.

Истом пресудом, на основу члана 284. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, првостепени суд је оптужену М.К.-И. ослободио од оптужбе да је:

„У временском периоду од маја до половине јуна 1992. године, у Б., кршећи правила Међународног права за вријеме међународног оружаног сукоба, супротно одредби члана 3. став (1) тачка а) Н ц) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12. августа 1949. године и члана 75 1 Допунског протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 12. августа 1949. године, у концентрационом логору „Л.“ и Станици јавне безбједности Б. свакодневно вршила мучења, нечовјечна поступања, наносила велике патње, те повређивала тјелесни интегритет и здравље цивилног становништва, па да је тако:

1. Дана 25/26. мај 1992. године, у Б., у логору „Л.“ након што је заточеник А.Д., по жељи М. да ВИДИ његову зелену крв, малтретиран и претучен од стране других лица те враћен у хангар Н прекривен плахтом, непознато лице је скинуло плахту са А., а М. му је по тијелу и лицу посула непознату течност, услед чега је на свјежим ранама А.Д. осјетио јаке болове у виду печања, те услед захватања течношћу очију истоме је проузрокован ослабљен вид, наносећи му тако велике психичке Н физичке патње.

2. У току маја мјесеца 1992. године у Б., у логору „Л.“, у просторијама преко пута хангара, пред заточеницима логора М.Х., Х.В., Х.Т. зв. „К.“ и још једним непознатим младићем из Б., а који су ту били доведени и приморани да посматрају као ВИД психичке тортуре, како злоставља непозната четири до пет младића који су такође били заточеници, свезани и скинути до гола, па их је празним стакленим флашама, које су јој претходно донијели непознати војници и које је претходно разбила, грлићем разбијених флаша непознатим младићима парала тестисе говорећи „ово су швалери који су српске жене јебавали“ док су они врштали Н надали услед несносних болова, на који начин је М.Х., Х.В. Н Х.Т. зв. „К.“ наносила велике психичке патње,“

чиме би починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ.

На основу члана 189. став 1. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине суд је одредио да трошкови кривичног поступка који се односе на ослобађајући дио пресуде падају на терет буџетских средстава.

На основу члана 198. став 3. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, оштећени А.Д. је са имовинскоправним захтјевом у цјелости упућен на парнични поступак.

Против наведене пресуде жалбу је поднијело Тужилаштво Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту тужилац), и то:

I против одлуке којом је оптужена М.К.-И. ослобођена од оптужбе због:

– битне повреде одредаба кривичног поступка (члан 297. став 1. тачка к) Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ),
– погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 299. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ),

II против одлуке којом је оптужена М.К.-И. оглашена кривом због:

– одлуке о кривичноправној санкцији из члана 300. став (1) Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ.

На крају жалбе тужилац је предложила да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине уважи жалбу као основану и пресуду Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине преиначи у погледу одлуке о ослобађању од оптужбе, тако што ће оптужену огласити кривом М изрећи казну у границама прописаним законом, односно преиначити пресуду у погледу изречене кривичноправне санкције, тако што ће оптуженој изрећи строжију казну или побијану пресуду укинути и одредити одржавање претреса.

На наведену жалбу тужиоца, бранилац оптужене Д.О., адвокат из В. (у даљем тексту: бранилац оптужене) поднијео је одговор у којем истиче да је жалба Тужилаштва неоснована у дијелу који се односи на ослобађајући дио одлуке, јер је првостепени суд у односу на ослобађајући дио пресуде навео на основу којих доказа је стекао увјерење да није доказано да је оптужена починила радње за које је ослобођена. Бранилац сматра да првостепени суд приликом доношења пресуде у ослобађајућем дијелу није починио битну повреду одредаба кривичног поступка и да је пресуда у том дијелу донијета на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, због чега је предложио да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одбије жалбу Тужилаштва као неосновану, а да се усвоји жалба браниоца оптужене.

Оптужена је такође поднијела одговор на жалбу тужиоца који је насловила као „Жалба“, у којем износи своје неслагање са, како приједлогом тужиоца који је истакла у жалби, а у дијелу који се односи на ослобађајући дио пресуде, тако и у дијелу којим се тражи већа затворска казна од изречене.

Бранилац оптужене против првостепене пресуде у дијелу у коме је оптужена оглашена кривом поднијео је жалбу због:

- битне повреде одредаба кривичног поступка (члан 297. став 1. тачка к) и става 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ),
- погрешно утврђеног чињеничног стања (члан 299. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ),
- повреде кривичног закона (члан 298. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта БиХ).

Бранилац оптужене је у вези са жалбеним основима предложио да овај суд усвоји жалбу, укине првостепену пресуду и одреди одржавање претреса или да преиначи побијану пресуду, те оптужену ослободи од оптужбе да је починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ.

Оптужена М.К.–И. против првостепене пресуде у дијелу у коме је оглашена кривом, поднијела је жалбу због, како се и у жалби наводи:

- неправилног вођења цјелокупног кривичног поступка,
- због селективног и погрешно утврђеног чињеничног стања и
- повреде кривичног закона.

Оптужена је предложила да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине усвоји њену жалбу и укине побијану пресуду Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и да одреди одржавање претреса или да преиначи побијану првостепену пресуду и да је ослободи од оптужбе да је починила кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ у што краћем

временском року с обзиром да се налази у притвору и да је мајка малолетног дјетета над којим само она има старатељство, а уважавајући да је цјелокупан поступак максимално развучен.

Тужилац је поднијела одговор на жалбе браниоца оптужене и оптужене, у коме сматра да су исте неосноване и да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање у односу на осуђујући дио пресуде. У складу са одговором на жалбу браниоца оптужене и оптужене, тужилац је предложила да на основу члана 313. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине жалбе браниоца оптужене и оптужене М.К.–И. одбије као неосноване, а жалбу тужиоца у погледу одлуке о ослобађању од оптужбе преиначи, тако што ће оптужену огласити кривом и изрећи казну у границама прописаним законом. Тужилац је takoђе предложила да се преиначи првостепена пресуда у погледу изречене кривичноправне санкције, тако што ће оптуженој изрећи строжију казну или најпосле побијану пресуду укинути и одредити одржавање претреса.

На јавној сједници вијећа овог суда одржаној дана 01.10.2013. године, тужилац је у вези жалбе изјавио да остаје код навода из жалбе, као и при приједлогу који су истакли у жалби.

Бранилац оптужене је изјавио да остаје код наведеног у жалби, те да остаје при ономе што је у жалби и предложено. Бранилац сматра да осуђујући дио пресуде садржи велики број контрадикторности, као и низ противречности.

Оптужена М.К.–И. је изјавила да остаје при свему ономе што је навела у својој жалби, те сматра да суд није узео у обзир њено здравствено стање, јер је она бубрежни болесник од дјетињства. Такође, испољила је неслагање са одређеним свједочењима током доказног поступка, а нарочито у оном дијелу који се односи на њену идентификацију и њен опис који су давали саслушани свједоци. Такође, замолила је суд да се овај поступак убрза, јер се већ дugo налази у притвору.

Тужилац, бранилац оптужене и оптужена су takoђе изјавили да остају код одговора које су поднијели на међусобно поднесене жалбе.

Овај суд је испитао првостепену пресуду у смислу члана 306. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно у границама жалбених навода и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Жалба Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, као 14 жалба оптужене су неосноване, док је жалба браниоца оптужене дјелимично основана.

Разматрајући жалбу тужиоца, као и жалбене основе због којих је иста поднесена, овај суд је закључио да је жалба тужиоца неоснована, јер приликом доношења побијане одлуке првостепени суд није почнио повреду одредаба кривичног поступка на коју се на неаргументован начин указује. Чињенично стање, које се takoђе жалбом покушава довести у питање је правилно и потпуно утврђено, па ни тај приговор тужиоца није могао бити прихваћен као основан.

Тужилац на неаргументован начин жалбом покушава довести у питање правилност ослобађајућег дијела одлуке и то прије свега сматрајући да ослобађајући дио пресуде за тачку 1. не садржи разлоге о одлучним „чињеницама, односно нема разлога зашто је оптужена за ту радњу оптужнице ослобођена од оптужбе.

Исти закључак овог суда је 14 у погледу жалбеног приговора тужиоца за тачку 2. ослобађајућег дијела одлуке, где се на неаргументован и неувјерљив начин жели довести у питање правилност и потпуност чињеничног утврђења до којег је дошао првостепени суд.

Побијана одлука и то како изрека исте, тако 14 образложение садржи све елементе прописане одредбом члана 290. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (садржај пресуде). Првостепени суд је у одлуци, а што и произилази из образложение исте, указао на све доказе који су изведени током доказног поступка и то како на приједлог тужиоца, тако и на приједлог одбране. Након што су изведени сви проведени докази, суд је на начин прописан одредбом члана 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, извршио оцјену свих доказа, цијенећи исте појединачно и у вези са осталим доказима, нашао утврђеним чињенично стање и одлучио као у изреци, како то наводи на страни петој, пасус први винг–% образложение побијане одлуке. Суд је такође указао на основу којих доказа и чињеница је засновао своје увјерење да је оптужена починила кривично дјело у вријеме и на начин описан под тачкама од 1. до 6., а такође и дао своје образложение у погледу ослобађајућег дијела одлуке, а који ослобађајући дио одлуке и овај суд прихвати, док осуђујући дио дјелимично прихвати, а о чему ће бити говора у дијелу ове одлуке који слиједи. Тако на страни дванаестој 14 тринаестој образложења, првостепени суд даје своје аргументоване иувјерљиве разлоге због чега је оптужену ослободио за радње описане подтаком 1. И 2. ослобађајућег дијела побијане одлуке.

Правилно закључује првостепени суд да на основу изведенih доказаје доказано да је оптужена починила наведену кривичноправну радњу, ашто је било основа за примјену члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине Н доношење пресуде којом се оптужена ослобађа од оптужбе, јер није доказано да је починила кривично дјело за које је оптужена. Радње за које је оптужена ослобођена нису сасигурношћу утврђене кроз проведени доказни поступак, јер свједоци који суслушани на околности наведених догађаја, а који се односе на оштећеног А.Д. Н М.Х., нису кроз своје исказе на поуздан начин потврдили наведене радње. Неспорно је, што је закључио Н првостепени суд, да је А.Д. у критичном вријеме био затворен у логору „Л.“, али суд с разлогом није прихватио његово свједочење да га је оптужена посипала непознатом течношћу по лицу и потијелу, што му је према његовом свједочењу наносило велике болове. Исказанаведеног свједока нису потврдили лица која су се налазила за вријеме његовог боравка у логору, односно његово свједочење нису потврдили, како тои првостепени суд наводи, С.И.1, Х.К.2, ни свједок А.Р.. Треба нагласити да тучињеницу није потврдио ни свједок Ш.Х. који је такође свједочио у овом поступку, а и у низу других кривичних поступака, будући да је свједок располагао са релевантним сазнањима јер је у критичном периоду био затвореник у логору „Л.“, а његов кредитibilitet није доведен ни једном чињеницом у питање. Како наведени свједоци нису потврдили наведеоштећеног, а били су присутни све вријеме уз оштећеног Д. те му и помагали, будући да је више пута премлаћиван, али нису потврдили његове наводе, штоје суд с разлогом узео у обзир и у том дијелу оптужену ослободио од

оптужбе. Суд ће подсјетити Н на то да је Д. причао Х., када је био изведен из хангара, дага је М. тукла, мада је током главног претреса изјавио да га иста није тукла, што опет на извјестан начин доводи у питање истинитост онога о чему јесвједок Д., неспорна жртва који се налазио у логору „Л.“, говорио о догађајима логору „Л.“, а који су наведени у оптужници.

На основу брижљиво и савјесно цијењених доказа, првостепени суд јеправилно и потпуно утврдио чињенично стање, те правилно закључио да је оптужена у вријеме и на начин описан под тачком 2.ослобађајућег дијела пресуде оштећеним М.Х., Х.В. Н Х.Т. наносила велики психичке патње. Суд се бавио детаљном анализом исказа М.Х. и на странамадванист задњи пасус и страни тринаест образложења, указао на разлоге зашто је ускратио повјерење свједоку М.Х. и истинитости онога о чему је говорио.Првостепени суд је уочио наведене нелогичности у његовом исказу, како онекоје се односе на вријеме његовог боравка, као и у погледу лица која је видиода су мучена, тврдећи да је једна од њих био и К.К., те да је исказ свједока М.Х.у супротности са исказом А.К., такође једног од оштећених у овом поступку.Суд је са разлогом довео у питање истинитост онога о чему је свједок говорио ињегов исказ није прихватио. Изостали су током доказног поступка и другидокази који би потврдили оно о чему је свједок М.Х. свједочио, тако да је суд наоснову разположивих доказа правилно Н у ТОМ погледу утврдио чињеничностање, на основу којег се није могла оптужена огласити кривом за наведенурадњу. Оне чињенице које су произашле из исказа М.Х., а које се очигледноису могле прихватити као истините, јер садрже извјесна одступања, жалбомтужиоца се покушало релативизовати на начин истичући да је протек времена,од наведеног догађаја па до момента када је М.Х. давао свој исказ, учинио своје то како у погледу чињеница, тако и датума који се очигледно нисуподударали са временом описаном у тачки 2. ослобађајућег дијела пресуде.Жалбом тужиоца се тврди да је у односу на тачку 2. ослобађајућег дијелапресуде првостепени суд погрешно, односно непотпуно утврдио одлучнчињенице, на којима је засновао свој закључак да М.Х. није говорио истину.

На такав начин, тврдећи да је првостепени суд погрешно утврдиоодлучне чињенице, а потом тврдећи да је непотпуно утврдио одлучнчињенице, жалба, по мишљењу овог суда, запада у извјесну контрадикторност, истовремено тврдећи да су одлучне чињенице погрешно утврђене, а потомистовремено тврдећи да су исте непотпуно утврђене. Ако су чињеницепогрешно утврђене као што се тврди, онда произилази да су исте утврђене, алипогрешно. Међутим, ако су чињенице непотпуно утврђене, као што се такођетврди, значи да су чињенице, а и чињенично стање непотпуно утврђени и да нато непотпуно утврђење указују нове чињенице и нови докази. Тужилац иако се позива на непотпуно утврђене чињенице, не указује на нове чињенице, а нинове доказе који би потврдили и учинили вјероватном тврђњу тужиоца дачињенице нису потпуно утврђене. Имајући у виду садржај одредбе члана 299.Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, којиуказује да се пресуда може побијати због погрешно или непотпуно утврђеногчињеничног стања, а имајући у виду жалбену тврђњу тужиоца да је чињеничностање погрешно и непотпуно утврђено, овом суду је дало основа да закључи дасе жалбом на такав начин дошло у њену противречност износећи истовременооба разлога, а који су како то и закон прописује алтернативно прописани, односно да чињенично стање може бити погрешно или непотпуно утврђено.Будући да је суд и у погледу тачке 2. ослобађајућег дијела пресуде правилно ипотпуно утврдио чињенично стање и о томе дао своје адекватно образложение, овај жалбени приговор тужиоца није могао бити ни прихваћен.

Такође треба имати у виду да је исказ М.Х. током главног претреса наоснову члана 273. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прочитан, јер се ради о изузетку од непосредног провођења доказа. Свједок М.Х. је у међувремену умро, а ту чињеницу је суд утврдио наоснову извода из матичне књиге умрлих од 29.12.2012. године. С тим у вези, кривица оптужене се није могла засновати на тако проведеном доказу и уситуацији да је првостепени суд прихватио као истинито све оно о чему јесвједок М.Х. говорио. У таквој ситуацији, када је исказ оштећеног на главном претресу прочитан, одлука о кривици оптуженог не може се засновати само напрочитаном исказу тих свједока, јер је у том случају ускраћено правооптуженог да испита унакрсно свједока оптужбе. О наведеном ставу бићеговора током даљег образлагања ове одлуке и то у дијелу када се будеобразлагао ослобађајући дио ове одлуке, јер се ради практично о идентичној ситуацији и немогућности заснивања одлуке о кривици оптужене на наведени начин.

Жалба тужиоца против одлуке о изреченој кривичноправној санкцији такође није основана имајући у виду прије свега чињеницу да је првостепенапресуда у осуђујућем дијелу преиначена, на начин што је оптужена ослобођеназа двије тачке и то тачку 1. и 4. у односу на осуђујући дио првостепене пресуде, па је у складу с тим изречена и друга кривичноправна санкција. Међутим, овајсуд сматра за потребним да укаже да они разлози које је тужилац навела, а који су требали да утичу да се изрекне строжија кривичноправна санкција, нису по свом карактеру такви да би утицали на изрицање строжије кривичноправне санкције.

Разматрајући и жалбу коју је поднијела оптужена, суд закључује да је иста неоснована. На почетку ваља примијетити да жалба није ни написана у складу са одредбом члана 295. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (садржај жалбе), јер се као жалбени основи наводе и разлози који нису предвиђени чланом 296. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (жалбени основи). На напријед наведено овај суд подсећа из разлога да само жалба која садржи све састојке, који су набројани у закону и образложени, представља ваљану основу за разматрање и одлучивање по истој. Међутим, анализирајући садржај образложења жалбе да се закључити да оптужена врши анализу исказа саслушаних свједока и са аспекта одбране и потпуног негирања извршења кривичног дјела и даје такав смисао исказима свједока, чијим се исказима бавила. Такође, знатан дио жалбе је посвећен и упућен на поступање тужиоца и судије, као и дужину трајања првостепеног поступка.

Сви ти разлози које је оптужена навела су, по оцјени овог суда неаргументовани, тим прије јер се на више мјеста инсистира на необјективности како тужиоца тако и поступајућег судије, а да при томе нијезатражено ни једном изузеће наведених особа на чију објективност се на више мјеста указивало. Првостепени суд је изнио свој став у погледу свих свједокакоји су свједочили на главном претресу и то како у погледу оних чијимисказима је поклонио вјеру, тако и у погледу оних свједока чије свједочење запрвостепени суд није било увјерљиво и такви ставови првостепеног суда су наадекватан начин образложени. Током доказног поступка изведени су свидокази како од стране одбране, тако и од стране тужиоца, испоштована су свапроцесна права странака у поступку, па се не може аргументовано доводити упитање објективност ни суда ни тужиоца, а што би евентуално могло утицатина повреду права на правично суђење. Будући да жалбом оптужене није нааргументован и

увјерљив начин доведена у питање правилност и законитост првостепене одлуке, овај суд жалбу оптужене није могао ни прихватити.

Иако је овај суд, као и што произилази из образложења ове одлуке, оптужену ослободио за двије тачке оптужнице, иста је ослобођена из разлогана које је бранилац оптужене правилно указао, а не разлога које је наводила оптужена. Ово суд напомиње из разлога што је тежиште жалбе оптужене напотпуњом негирању извршења кривичног дјела, а имајући у виду да је оптужена ослобођена од стране овог суда за двије тачке радњи извршења, примјеном члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчкодистрикта Босне и Херцеговине, јер није доказано да је те радње и починила, али, из разлога које је у жалби истакао бранилац оптужене, а не оптужена. Наиме, овај суд је нашао за потребним да укаже на наведено у циљу што бољегразумијевања ове одлуке, јер је суд мишљења да је жалба оптуженене основана, па да се погрешно не схвати да је суд закључио да је жалба оптужене неоснована, а ипак је за двије тачке радњи ослободио, јер ниједоказано да је наведене радње и починила.

Разматрајући жалбу браниоца оптужене и наводе из исте, овај суд језакључио да је иста дјелимично основана, па је уважавајући у том дијелу основаност жалбе одлучио као у изреци из следећих разлога.

Бранилац оптужене у жалби је изнио аргументоване разлоге којима једовео у питање правилност првостепене одлуке у погледу тачке 1. и тачке 4. осуђујућег дијела изреке, које је као такве овај суд уважио и оптужену занаведене тачке ослободио од оптужбе примјеном члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Такође, бранилац је изнио ваљане аргументе и у погледу тачке 6. првостепене пресуде, односно сада тачке 4. осуђујућег дијела ове пресуде, па је уважавајући тетриговоре из чињеничног описа те тачке изостављена ријеч „физички“ злостављала М.М..

Тачна је тврдња браниоца оптужене да је првостепени суд кривицу оптужене за тачку 1. побијане пресуде, а која се односи на оштећеног Х.К.1. засновао само на основу његовог исказа који је дао током главног претреса. Одбрана током доказног поступка није могла унакрсно да испита свједока, накоји начин је онемогућена реализација права из члана 262. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (директно, унакрсно и додатно испитивање свједока), а у циљу утврђивања свих правнорелевантних чињеница и разјашњења свих дилема и нејасноћа које су сепојављивале током свједочења наведеног свједока, на шта се takoђе жалбом указује. Неспорно је да је свједок Х.К.1 био затвореник логора „Л.“ и да се радио лицу са нарушеним здрављем. Током поступка се у више наврата постављалопитање његове процесне способности и могућности да се пред судом појави као свједок. У том правцу своје мишљење о здравственом стању и могућностимисвједочења наведеног свједока на главном претресу дали су вјештаци медицинске струке, вјештак психијатар др Г.П., вјештак др неуропсихијатар А.С., др К. Ж., као и вјештак др З.Ц. из чијих налаза и мишљења у погледу здравственог стања наведеног свједока произилази да за свједока нијепропоручљиво да се појављује на суду и да није способан да свједочи. Међутим, вјештаци медицинске струке др С.С. и др М.С., који су заједно вјештачили, између остalog и оштећеног Х.К.1, су закључили да је К.1 процесно способан, односно да би могао да свједочи. Првостепени суд је позвао наведеног свједокана главни претрес, међутим уважавајући његово здравствено стање омогућено је да тужилац свједока подсјети на његов

исказ дат пред Кантоналним судом ут. 07.11.1997. године, тако да је практично тужилац читao и питања и одговоре то најбитније дијелове исказа за које јетужилац сматраo релевантним, асвједок је само потврђивао.

Током унакрсног испитивања, односно покушаја унакрсног испитивања одбрана није могла унакрсно да испита наведеног свједока. Свједок је одговарао да се не осјећа добро, не зна шта је говорио тада, не зна очему се ради, као и то да не жели да се подсећа на наведене догађаје. У таквој ситуацији очигледно је, на шта бранилац с разлогом указује, да је одбранибило онемогућено да унакрсно испита свједока у циљу утврђивања свих релевантних чињеница. Такође, треба имати у виду на шта је бранилац такође указао да се за ту тачку оптужнице утврдила кривица оптужене само нанапријед наведени начин, те да казивање свједока X.K.1 није потврђено никроз један други релевантан доказ. У таквој ситуацији када се ради о practicalno прочитаном доказу уз немогућност одбране да унакрсно испита свједока, те у недостатку других доказа, по оцјени овог суда не може се радити о довољно мјери доказаности одређених чињеница да би се извукао закључак који би ван разумне сумње указивао да је оптужена починила наведено кривично дјело. Уколико је првостепени суд закључио да је свједок способан за свједочење, а очигледно је да је такав закључак и донесен, будући да је свједока X.K.1 позвао на главни претрес, а није прихватио приједлог тужиоца да се исказ прочита, онда је у циљу правилности утврђивања чињеничног стања и поштовања права браниоца и оптужене да унакрсно испитају свједока било неопходно током главног претреса и саслушања наведеног свједока то омогућити одбрани. Како није поступљено на наведени начин, а жалбом браниоца се у том правцу оправдано указивало, наводе жалбе је у том правцу било неопходно уважити.

Има мјеста приговору повреде одредбе члана 14. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (једнакост у поступања и праведно суђење) јер странке у поступку, односно тужилац с једне стране и оптужена и бранилац с друге стране нису имали једнаке могућности приликом саслушања наведеног свједока, јер је изостала могућност унакрсног испитивања свједока од стране одбране. Имајући у виду начин како је у том правцу проведен доказни поступак и у погледу недостатка других адекватних доказа, а уважавајући жалбу браниоца оптужене овај суд је закључио да није доказано да је оптужена предузела одређене радње према оштећеном X. K.1 с циљем да му наноси велике патње психичког карактера, па је за те радње оптужену ослободио од оптужбе.

Надаље, бранилац правилно указује да се кривица оптужене не може засновати само на једном прочитаном исказу свједока, како је првостепени суд поступио када је ријеч о тачки 4. осуђујућег дијела пресуде, које радње се односе на свједока И.Е., јер одбрана није имала могућност да унакрсно испита свједока. Током доказног поступка на основу члана 273. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прочитан је исказ свједока И.Е., састављен пред Кантоналним судом у т. 13.05.1999. године, а исказ је прочитан 13.05.2013. године на главном претресу будући да се није могло обезбедити присуство наведеног свједока, јер свједок живи у Сједињеним америчким државама. На основу прочитаног исказа, прихватајући оно што је свједок тада изјавила, првостепени суд је нашао за утврђеним да је оптужена предузела у вријеме и на начин радње према И.Е. и на тај начин је физички зlostављала. Одредба члана 273. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (изузети од непосредног спровођења доказа) омогућава да се искази дати у истрази могу прочитати и користити као доказ на

главном претресу само у случају ако су испитана лица умрла, душевно обольела, или се не могу пронаћи или је њихов долазак пред суд немогућ, или је долазак отежан из важних разлога, као што је и ситуација у конкретном случају, будући да наведени свједок живи у Сједињеним америчким државама.

У таквим ситуацијама, а о чему је у напријед наведеном дијелу ове одлуке суд говорио, када је исказ оштећеног на главном претресу прочитан, одлука о кривици оптужене не може се засновати само на тако прочитаном исказу тог свједока. Члан 6. став 3. тачка д. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода захтијева да сви докази треба да буду изведені у присуству оптуженог, како би се омогућила реализација права оптуженог да испитује свједоке оптужбе. Кориштење изјава наведених свједока није незаконито, будући да је таква могућност предвиђена одредбом члана 273.став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, али се одлука о кривици не може засновати искључиво на прочитаном исказу оштећеног, којег оптужени није могао унапрсно испитати. У погледу тачке 4.изреke побијане пресуде, која се односи на оштећену И.Е., чињеничноутврђење заснива се искључиво на прочитаном исказу наведеног свједока, па у складу са напријед наведеним, такав исказ односно докази у погледу те тачкенису могли бити основ за утврђивање кривице оптужене.

Овај суд је нашао за утврђеним, а што и произилази из изреке овеодлуке, да је оптужена у вријеме и на начин описан под тачкама од 1. до 4.предузимала наведене радње, физички и психички зlostављајући оштећенекако је то и наведено у изреци, а које радње представљају алтернативнопрописане радње из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ (ратнозлочин против цивилног становништва) којим се врши повреда Међународногправа за вријеме оружаног сукоба која штити категорију цивилногстановништва, а којој категорији становништва су неспорно припадали Р.Ф., А.Р., А.К., као и М.М.. До напријед наведеног чињеничног утврђења дошао је ипрвостепени суд и у том дијелу и овај суд прихватио такво чињенично утврђењепрвостепеног суда. На овом мјесту треба подсјетити на опште усвојеносхватање у погледу цивилних лица, да су то лица која нису војно ангажована икоја нису у било каквој ситуацији узимала учешћа у оружаним борбама. Овозначи да је цивил свака особа која није припадник оружаних снага, припадникмилиције или добровољачких јединица које чине дио таквих оружаних снага, или припадник организованих група отпора којима командује особа одговорназа своје подређене, које имају увијек исту јединствену ознаку препознатљивуиз даљине, отворено носе оружје и изводе акције у складу са законима иобичајима ратовања. По оцјени првостепеног суда, а што прихватио и овај суднапријед наведена оштећена лица су у вријеме оружаног сукоба који се одвијаона територији Босне и Херцеговине, на и у Б., спадали у категорију цивилнихлица, војно неорганизованих, које као такве штите и наведене Женевскеконвенције, које штите грађанска лица за вријеме оружаног сукоба.

Што се тиче осуђујућег дијела првостепене пресуде и у том правцу наведених разлога, а које је прихватио и овај суд, у образложењу првостепенеодлуке дати су сви разлози о одлучним чињеницама тако да на јасан инедвосмислен начин произилази на основу којих доказа је првостепени судзакључио да је оптужена починила радње које су описане у тачкама 1. до 4. ове одлуке.

Побијана одлука којом је утврђена кривица оптужене и то у дијелу којисе односи на Р.Ф., А.Р., А.К. и оштећеног М.М. садржи све разлоге о одлучнимчињеницама, исти су потпуни, јасни и на адекватан начин образложени. Првостепени суд је указао на основу којих проведених, а прихваћених доказа, је засновао увјерење о кривици оптужене у погледу наведених тачака, односноу односу на наведене оштећене, а које се односе на тачке 2., 3., 5. и 6. првостепене пресуде. У том дијелу првостепена пресуда не садржи никаквенедостатке на које се жалбом неосновано указује. Иако се између осталог тврдида је изрека противречна разлозима првостепене пресуде, а да су разлози оодлучним чињеницама нејасни, овај суд сматра да таква тврђња браниоцаоптужене нема аргументовано упориште, јер се из образложења не можеизвести такав закључак. Изрека пресуде је у складу с образложењем исте, свиразлози о одлучним чињеницама су по оцјени овог суда изнесени на адекватанчин и првостепени суд је дао све разлоге о одлучним чињеницама, које унаведеним тачкама прихвати и овај суд. У образложењу је првостепени суд детаљно навео по тачкама изреке пресуде на којим изведеним доказима је засновао своје чињенично утврђење, као и то зашто је прихватио исказ наведених свједока на чијим исказима је засновао своје увјерење о кривици оптужене. Образложење одлуке садржи разлоге које је дао првостепени суд као и објашњење зашто је прихватио исказ Р.Ф., затим А.Р., А.К., као и М.М., чије казивање је било основ за утврђивање кривице у оним радњама које се односе на наведена лица. Такође, суд је дао разлоге зашто је прихватио и исказе другихнаведених свједока оптужбе о чему говори на страни деветој, пети пасус одлуке, који су такође имали своје мјесто у поступку утврђивања свих одлучних чињеница, у погледу идентитета оптужене и радње које је предузимала премалицима која су била у наведено врИјеме затворена у логору „Л.“.

Суд је такође дао образложење зашто није прихватио исказе свједока које је предложила одбрана, о чему говори на страни деветој. Суд није прихватио ни исказ који је дала оптужена у својству свједока, те о томе изнио свој став и за овај суд дао аргументоване и прихватљиве разлоге.

Суд је водио рачуна и о законитости доказа, па је тако на страни деветој, задњи пасус, указао да није прихватио записнике о саслушању Х. К.1, Р.Ф., А.Д., М.Х., Г.И., С.И.1, Ш.Х., које су наведена лица давали у периоду од 1992. до 1994. године службеницима Секретаријата унутрашњих послова БиХ, јер су наведене изјаве узете противно тада важећим одредбама Закона о кривичном поступку. Будући да наведени записници нису уврштени као доказни материјал кориштен приликом утврђивања чињеничног стања, онда ни за овај суд нису прихватљиви разлози које бранилац оптужене износи у жалби позивајући се на разлике у исказима које су свједоци давали у односу на оно што су говорили током главног претреса, јер ти искази нису прихваћени као релевантни и поузданни докази.

Нема мјеста ни жалбеном приговору браниоца да је чињенично стање погрешно утврђено, сем у дијелу тачке 4. осуђујућег дијела ове одлуке, а о чему је овај суд већ говорио у предњем дијелу одлуке. Чињенично стање на којем је првостепени суд засновао кривицу оптужене, а овај суд мисли на тачке 2., 3., 5. и 6. осуђујућег дијела пресуде, резултат су проведеног доказног поступка и савјесне и брижљиве оцјене свих проведених доказа. Такав приступ оцјени доказа првостепеног суда био је како у погледу осуђујућег, тако и у погледу ослобађајућег дијела одлуке, а што опет упућује на закључак да је суд цијенио доказе савјесно и појединачно, те у вези са свим осталим доказима. Наведено искључује приговор

браниоца да је првостепени суд повриједио одредбу члана 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (докази на којима се заснива пресуда). Првостепени суд је приликом оцјене доказа поступио управо на начин како прописује одредба члана 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Што се тиче приговора браниоца оптужене да постоји низконтрадикторности и противречности разлога на којима је првостепени суд засновао побијану пресуду у којем дијелу је оптужену огласио кривом, пооцјени овог суда не могу се прихватити као објективни и увјерљиви. Чињенично утврђење до којег је дошао првостепени суд бранилац желидовести у питање на начин да је то чињенично утврђење у контрадикторностии противречности са оним што су изјавили свједоци одбране, па се у томправцу и наводе свједоци који су саслушани током доказног поступка. Крозсједочење свједока одбране ишло се у правцу давања алибија за оптужену, тврдећи да у критично вријеме није била у логору „Л.“, него да је била код свогоца Б., односно да је послије боравила у Ш., а и с намјером да се у питањеводеведе идентитет оптужене сматрајући да се радило о некој другој особи, евентуално извјесној В. која се спомињала, а не оптуженој. Првостепени судније прихватио као објективно и поуздано свједочење које су на те околности дали свједоци одбране и у том правцу дао своје разлоге зашто је изосталоповјерење наведеним свједоцима. С тим у вези, не може се говорити оконтрадикторностима ни противречностима у погледу чињеничног утврђења, јер исказе које су дали свједоци одбране суд није ни прихватио, па се с тим увези не може ни прихватити став браниоца оптужене да још је судутврдио контрадикторно и у супротности са оним што су изјавили свједоци одбране.

Као што је већ раније било говора у овој одлуци, првостепени суд јеуказао на основу којих доказа је дошао до закључка да је оптужена починила наведене радње извршења и стоји констатација браниоца оптужене да је кривица углавном заснована на исказима оштећених. Суд је указао зашто је поклонио вјеру исказима оштећених, а што је прихватио и овај суд. Међутим тоистовремено не значи да су оштећени, као по логици ствари, највишезаинтересовани за исход поступка говорили нешто што не би одговарало истини. Суд је цијенио сваки доказ 14 очигледно је, што произилази и изослобађајућег дијела првостепене одлуке, да није некритички и безрезервног поклањаја вјеру оштећеним, а који став првостепеног суда се потврђује крозослобађајући дио првостепене одлуке, до којег је дошло управо из разлога што суд није безрезервно вјеровао ономе о чему су оштећени говорили.

Није било у конкретној ситуацији мјеста за примјену института „*indubio pro reo*“, из члана 3. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине на чију примјену се бранилац оптужене неоснованопозива. Одредба члана 3. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (претпоставка невиности *in dubio pro reo*), прописује да сумњу у погледу постојања чињеница које чине обиљежјекривичног дјела или од које зависи примјена неке одредбе кривичног законодавства, суд рјешава пресудом на начин који је повољнији за оптуженог. Бранилац неосновано приговара да је првостепени суд пропустио дјапримијени наведени институт на начин што би пресудом ријешио на начин који је повољнији за оптужену, јер се на основу изведених доказа није моглован разумне сумње утврдити да је оптужена починила кривично дјело. Изведени

докази током главног претреса, а који се односе на осуђујући дио ове одлуке, које чињенично утврђење првостепеног суда је прихватио и овај суд, нису оставили простор за примјену наведеног члана Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне 14 Херцеговине, јер су чињенице које указујуна крвици оптужене утврђене са сигурношћу и на поуздан начин. У погледутога, није било никакве дилеме код суда, што би остављало простора запримјену наведеног начела „*in dubio pro reo*“ 14 рјешавања на начин који јеповољнији за оптужену, како то неосновано приговара и предлаже бранилац оптужене.

Првостепени суд се у образложењу побијане одлуке правилно осврнуо на обиљежје кривичног дјела Ратни злочин против цивилног становништваиз члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ, као и на одредбеМеђународног хуманитарног права, односно Женевских конвенција, чије јекршење за последицу имало обиљежје кривичног дјела за које је оптужена оглашена кривом.

Кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва изчлана 142. Кривичног закона СФРЈ спада у кривична дјела са бланкетном диспозицијом, јер упућује на повреду правила међународног права, па тако одредба члана 142. почиње „Ко кршећи правила међународног права завријеме рата, оружаног сукоба или окупације...“, а потом наводе низ алтернативно одређених радњи којима се може извршити наведено кривичнодјело. Кривично дјело из члана 142. став 1. Кривичног закона СФРЈ, за које је оптужена оглашена кривом, чини ко кршећи правила међународног права завријеме рата, оружаног сукоба или окупације нареди или изврши једну или више алтернативно прописаних, разноврсних или многобројних дјелатностиисмјерених против цивилног становништва, те се те радње појављују као кршење Међународног хуманитарног права из члана 3. став 1. тачка а. и ц. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12.08.1949. године и члана 75. 1 Допунског протокола Женевске конвенције о заштити жртава, међународних оружаних сукоба од 12. августа 1949. године. Као што произилази из описа кривичног дјела, као битни елементи супостојање рата, оружаног сукоба или окупације, уз алтернативно одређенерадње од којих је за постојање кривичног дјела неопходно предузети најмањеједну, а које су последице кршења Међународног хуманитарног права којештити грађанска и цивилна лица, како је и наведено. Из чињеничног утврђења произилази да је кривично дјело извршено према цивилном становништву, односно грађанима који нису били војно ангажовани као припадници супротстављене стране. Постојање оружаног сукоба или ратног стања као битног обиљежја кривичног дјела Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. Кривичног закона СФРЈ, који увијек мора бити утврђен, за вријеме извршења кривичног дјела у Босни и Херцеговини, односно у Б., учињено је неспорним током доказног поступка. Наведеначињеница утврђена је са више правоснажних пресуда, како Међународног судаца кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења Међународног хуманитарног права почињени на територији бивше Југославије од 1991. године (Међународни суд у Хагу), тако и пресудама судова Босне и Херцеговине, учињено је неспорном чињеницом да је кршење правила Међународног права почињено у вријеме оружаног сукоба. О свему напријед наведеном, првостепени суд је дао детаљно образложение на страни десетој побијане одлуке. У складу са већ усвојеним дефинисањем, оружани сукоб постоји кад год се прибегне оружаној сили између држава или продуженом оружаном насиљу између власти и организованих наоружаних група или пакизмеђу таквих група унутар једне државе. Стога је овај суд из одлуке учињеничном опису изоставио ријеч „међународног“, с обзиром да се кршење правила Међународног права у

конкретном случају искључиво односи наоружани сукоб унутрашњег карактера, како то и регулише одредба члана 3.став 1. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата и члана 75 I Допунског протокола уз Женевску конвенцију.

Предмет разматрања првостепеног суда био је и умишљај оптужене, као њен психички однос према извршеном кривичном дјелу и о томе је такође првостепени суд донио правилан закључак, о чему говори на страни једанаестој одлуке. Правилно је закључио првостепени суд да је оптужена кривично дјело починила са директним умишљајем, јер је била свјесна свога дјела, а исто је резултат њеног хтијења и воље. У погледу урачунљивости оптужене у вријеме извршења кривичног дјела, саслушан је вјештак психијатријске струке др П.Г. који је закључио да је оптужена била урачунљива приликом извршења наведеног кривичног дјела.

Овај суд сматра да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно примијерио одредбе Кривичног закона СФРЈ, прихватајући правну квалификацију кривичног дјела које је оптужницом стављено на терет оптуженој. Оптужена је на начин описан у изреци ове одлуке за вријеме оружаног сукоба кршила правила Међународног хуманитарног права IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12.08.1949. године и члана 75. I Допунског протокола Женевске конвенције о заштити жртава, међународних оружаних сукоба од 12. августа 1949. године, а кршење наведених међународних правила је имало за последицу обиљежје кривичног дјела за које је оглашена кривом. На основу проведених доказа, првостепени суд је правилно утврдио постојање оружаног сукоба на територији Босне и Херцеговине, као и Б.у инкриминисано вријеме, да су оштећени били цивили, војно неорганизовани, која лица су за вријеме оружаног сукоба заштићена Међународним хуманитарним правом, те да постоји узрочна веза између предузетих радњи оптужене, постојања оружаног сукоба и оштећених цивила у чијем физичком и психичком злостављању је учествовала.

Што се тиче других жалбених основа у ВИДу повреде Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и повреде Кривичног закона, на које се позива бранилац оптужене, те истима жели довести у питање правилност и законитост побијане пресуде, су по оцјени овог суда неутемељени, па нису могли бити ни прихваћени. Иако се бранилац у жалбеним основима позива и на повреду Кривичног закона, не указује у чему се иста огледа, него паушално закључује да је првостепени суд погрешно закључио да радње оптужене представљају радње из члана 142. преузетог Кривичног закона СФРЈ.

Овај суд је у напријед наведеном дијелу указао у којем је дијелу основан жалбени приговор браниоца оптужене, те уважавајући тај жалбени приговор преиначио је првостепену пресуду у осуђујућем дијелу, те оптужену за радње описане у изреци огласио кривом и осудио као у изреци пресуде, а за остале радње уважавајући наводе жалбе браниоца ослободио од оптужбе, јер није доказано да је исте починила.

Приликом одмјеравања врсте и висине казне оптуженој, првостепени суд, а и и овај суд је у смислу члана 41. преузетог Кривичног закона СФРЈ (општа правила о одмјеравању казне), водио рачуна о свим околностима које утичу да казна буде мања или већа. Тако су од олакшавајућих околности узете обзир чињенице да је у вријеме извршења кривичног дјела оптужена била малојетна и да је њен психофизички развој био у току,

породичне прилике у којима је расла и ту се прије свега мисли на тешке материјалне прилике, те да је дијете разведеног родитеља и да није осуђивана, а од отежавајућих околности узео је у обзир да је оптужена предузела више радњи извршења наведеног дјела према више оштећених лица. Посматрајући и цијенећи све олакшавајуће околности у њиховој укупности овај суд сматра, а како је то закључио и првостепени суд, да све те олакшавајуће околности су и по оцјени овог суда нарочито олакшавајуће у смислу члана 42. став 1. тачка 2. преузетог Кривичног закона СФРЈ, јер указују да се и ублаженом казном може постићи сврха кажњавања. С тим у вези, а на основу члана 43. став 1. тачка 1. такође преузетог Кривичног закона СФРЈ, ублажио је казну по висини и исту изрекао испод законом прописаног минимума налазећи да се и са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања прописана чланом 33. преузетог Кривичног закона СФРЈ и то како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Овај суд сматра да је изречена казна затвора у трајању од 2 (двије) године и 6 (шест) мјесеци сразмјерна свим утврђеним олакшавајућим, а и отежавајућим околностима, те да је адекватна тежини почињеног кривичног дјела и личности оптужене, те да ће се истом постићи сврха кажњавања како је већ напријед констатовано.

На овом мјесту суд би се осврнуо на жалбени навод тужиоца у погледу изречене кривичноправне санкције, којим се истиче да суд као отежавајућу околност на страни оптужене није цијенио да је кривично дјело почињено са директним умишљајем, те понашање оптужене послије учиненог кривичног дјела, јер се налазила у бјекству. На ово суд указује, јер као што и произилази из образложења и ове одлуке, ни овај суд те околности није цијенио као отежавајуће, будући да се исте не могу цијенити на начин како тужилац неосновано приговара. Тачно је, што је утврдио и првостепени суд, да је оптужена кривично дјело починила са директним умишљајем као обликом виности, међутим, наведено кривично дјело се може и починити само са директним умишљајем, а не и из нехата, па у таквој ситуацији када се кривично дјело може починити само са директним умишљајем, та чињеница не може представљати отежавајућу околност, јер без исте не би било кривице оптужене. Што се тиче понашања оптужене послије извршеног кривичног дјела не може се третирати као отежавајућа околност, с обзиром на начин њене одбране и потпуног негирања извршења кривичног дјела. Супротно понашање би било властито негирање одбране и довођења у ситуацију да сама себе терети, а што оптужена није дужна. Чињеница да је била у бјекству такође није отежавајућа околност, а такво њено понашање је за последицу имало да се све вријеме трајања поступка, па и сада налази у притвору, па не би било оправдано то додатно узети као отежавајућу околност, јер је за ситуацију када се оптужена налази у бјекству прописана друга мјера и средство, као што су притвор.

На основу члана 188. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, суд је оптужену обавезао да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 6.689,20 KM, те на име паушала за рад суда износ од 200,00 KM у року од 15 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом принудне наплате. Будући да није било трошкова током кривичног поступка затачке из ослобађајућег дјела ове одлуке, и трошкови у коначном који суутврђени остали су неизмијењени.

Били су то разлози због којих је одлучено као у изреци пресуде, а наоснову члана 314. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Н.Л.

Р.Г

Predmet: Nikola Vujić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko: K-117/94

Optužnica broj: Kt 172/94

Optužnica podignuta: 22.12.1994.¹⁰

Krivično djelo: Krivično djelo protivpravnog bluda - iz člana 93. stav 1. KZ RS

Krivično djelo ubistva - iz člana 36. stav 1. KZ RS

Optuženi: Nikola Vujić

¹⁰ Optužnica nije unesena u publikaciju, o čemu je obrazloženo u Uvodu.

REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U BRČKOM
Broj: K-117/94
Brčko, 17.4.1995. godine

U IME NARODA!

Osnovni sud u Brčkom, u vijeću sastavljenom od sudije B. S. kao predsjednika vijeća, sudija porotnika P. T., J. N., P. P., kao članova te sudije M. S. uz sudjelovanje zapisničara S. P. u krivičnom predmetu protiv okriviljenog V.N. iz Brčkog, radi krivičnog djela protivprirodnog bluda iz člana 93. st. 1. Krivičnog zakona Republike Srpske - posebni dio i krivičnog djela ubistva iz člana 36. stav 1. KZ RS - posebni dio, a po optužnici OJT Brčko, br. Kt 172/94 od 22.12.1994. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa u prisustvu zamjenika OJT Brčko S.S., i okriviljenog V. N., donio je i javno objavio dana 17.4.1995. godine, sledeću

PRESUDU

Okr. V. N., sin C. i majke M.V. rođenog.....godine u G. S., stalno nastanjen u B., državljanin R. S. po zanimanju automehaničar, trenutno u vojsci RS, neoženjen, bez djece, pismen, završena škola usmjerjenog zanimanja, vojsku služio.....godine na B., vodi se u VO Brčko, bez vlastite imovine, živi u društvenom stanu, izdržava se od vojničke plate, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak,

KRIV JE

ŠTO JE,

a) što je dana 27. septembra 1994. godine oko 21,30 časova došao u ul. 7. aprila br. 20, do stana K.V., koju je poznavao od prije rata, obzirom da su zajedno radili u RO „Laser“, pozvonio na ulaznim vratima stana, te mu je V. otvorila vrata, nakon čega je on ušao u unutrašnjost stana, počeo istu maltratirati, prijeteći joj da će je ubiti, kao i njene mldb. kćerke, natjeravši je da se skine gola, nakon čega se skinuo i tražio od V. da mu radi razne perverzije, poslije čega ju je primorao na polno opštenje, tako što je polnim organom prodro u njen anus, nakon čega se V. pokušavala braniti, tako što ga je molila da je pusti, obzirom da ona ima menstruaciju, te da djeca plaču, na što je on odgovorio da mu menstruacija ne smeta ejakulirajući pri tome u njen anus, nakon čega je sam čin ponovio više puta stavljajući svoj polni organ u njen anus polno opšteći sa istom, maltratirajući je na ovaj način dva do tri sata ukupno, nakon čega je ustao, obukao se i rekao joj „sutra idem na B., vjerovatno me više nećeš vidjeti“, usled čega je K.V. zadobila lakše tjelesne povrede u vidu naprslina anusa u odnosu na bojčanik sata u pozicijama 3, 6, 7, 10, 11 i 12 sati.

Dakle, upotrebotom sile i prijetnjom da će neposredno napasti, na život i tijelo, prinudio drugog na protiv-prirodni blud,

čime je počinio krivično djelo protivprirodnog bluda iz člana 93. stav 1. KZ RS posebni dio.

b) dana 28. septembra 1994. godine oko 4,20 časova u alkoholisanom stanju došao u Š. ulicu br.... pred stan B.H., te je nekoliko puta pokucao na vrata, ali mu niko nije otvarao, nakon čega je udarcem noge ista otvorio i ušao u unutrašnjost stana, počeo fizički zlostavljati porodicu B., naređujući istima da svi legnu na pod prostorije, tražeći potom da bace televizor kroz prozor,

te u jednom momentu repetirao pištolj marke "CZ" tip M-57, cal. 7,62 mm fabrički broj 2945 A, ubacujući metak u cijev i naređujući sinu A.B. zv. „M.“ da on izbaci televizor kroz prozor, koji se po naređenju pridigao rekavši da je „televizor isuviše težak za njega i da ga ne može sam baciti kroz prozor, nego da mu treba pomoći“ i dok je još bio u polu-klečećem položaju, okriviljeni je ispalio u njega jedan metak bez ikakvog povoda pogodivši ga u grudni koš sa lijeve strane, a iznad ključne kosti, tom prilikom je metak izašao sa zadnje strane grudnog koša po sredini kičemenog stuba u visini 11. torakalnog pršljena, usled čega je došlo do povreda vitalnih organa i to: srca, aorte, i lijevog plućnog krila, zbog kojih povreda je nedugo po ranjavanju nastupila smrt, za koje vrijeme je okriviljeni istražao iz stana izgubivši se u gradu,

dakle, drugog lišio života,

čime je počinio krivično djelo ubistva iz člana 36. st. 1. Krivičnog zakona Republike Srpske - posebni dio,

pa mu sud za navedena krivična djela primjenom člana 5., 33. 38, 41. 42 i 43. st. 1. tač. 3. i 1. KZ RS - opšti dio UTVRĐUJE

- za krivično djelo bliže opisano pod tačkom a) KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (jedne) GODINE,

- za krivično djelo bliže opisano pod tačkom b) KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (dvije) GODINE i 3 (tri) MJESECA,

pa ga sud primjenom člana 48. KZ RS - opšti dio

OSUĐUJE

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD
2 (dvije) GODINE i 11 (jedanaest) MJESECI

Na osnovu člana 50. KZ RS - opšti dio, vrijeme provedeno u pritvoru od 28.10. do 26.12.1994. godine ima se uračunati i u izrečeni kaznu zatvora.

Okriviljeni je dužan na ime troškova krivičnog postupka platiti iznos od 270 dinara, a koji se odnose na troškove vještacima neuropsihijatru, kliničkom psihologu, te ginekologu i hirurgu, kao i 100 dinara troškova na ime paušala za rad suda, u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja, a po pravosnažnosti presude.

Oštećena K. M., te B. H, i N., u pogledu ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva upućuju se na parnicu.

Obrazloženje

OJT Brčko svojom optužnicom br. Kt-172 94 od 22.12.94.godine tražio je da sud provede postupak protiv okr. V. N. zbog krivičnog djela protivprirodnog bluda iz čl. 93. st.1. KZ RS - posebni dio i krivičnog djela ubistva iz čl. 36. st.1. KZ RS - posebni dio.

Pri podnijetoj optužnici zamjenik OJT u cijelosti je ostao pri podnijetoj optužnici s tim što je prije završetka glavnog pretresa dopunio činjenični opis pod tačkom a) tako što u zadnjem redu iza zareza dopunio riječi „usled čega je K. V. zadobila lake tjelesne povrede u vidu naprslina anusa u odnosu na brojčanik sata u pozicijama 3, 6, 7, 10, 11 i 12 sati, predlažući na glavnom pretresu održanom 17.4.1995.godine da sud okrivljenog oglasi krivim i osudi po zakonu.

U svojoj odbrani okrivljeni V. N. ostaje u cijelosti kod svoje odbrane koju je dao pred istražnim sudijom ovog suda od 30.10.94.godine, ne osporavajući navode iz optužbe da je imao polni odnos sa oštećenom, s tim što tvrdi da nije nasilno ušao u kuću i da je zaključao vrata, a kluč zadržao za sebe, te da nije upotrebljavao nikakvu posebnu silu niti prinudu prema oštećenoj, odnosno da nije išao u namjeri da s njom ima nasilan polni odnos. Istiće da je prije izvršenja djela bio u vidno alkoholisanom stanju, a da ranije inače nije konzumirao alkohol, odnosno da je sa upotrebom alkohola počeo tek kada je došao iz zarobljeništva, odnosno iz logora u R., a potom i Z., da je bio zarobljen sa još 78 mještana iz njegovog sela G.S. koja pripada B., da je tamo u logoru doživio torture, mučenja, da je nakon izlaska iz logora doživio teške psihičke traume i da se počeo odavati alkoholu, da se odmah nakon izlaska iz zarobljeništva prijavio u vojsku RS - I Posavska brigada 4. p.b., da je u borbama na D. bio ranjen u nogu i ruku od granate te da je K. V. od ranije poznavao, s njom se zabavljao i imao polne odnose kako u vrijeme dok je bila uodata, tako i nakon njenog razvoda braka. Što se tiče navoda iz optužbe pod tačkom b) da je izvršio krivično djelo ubistva, okrivljeni u cijelosti ostaje kod svoje odbrane date kod istražnog sudije ovog suda, dodajući da je on nakon odlaska iz kuće K. V. bio u dva kafića „Fantazija“ i „Camel“, gdje je popio veću količinu pića, vinjaka i kole, a da je onda odlučio da ode u stan B. H. jer je sumnjaо da njegov sin A. sin, koji je sa K. M. bivšim suprugom K. V., prvi rođak i da ima radio stanicu, jer se u gradu pričalo da neko od muslimana u B. javlja šta se sve dešava, te da je upravo 3. avgusta 1994. godine prilikom probosa S. B., poginuo veliki broj srpskih boraca kao i veliki broj je bio ranjen i da je pod tim utiscima kao i psihičkim opterećenjima koja je proživio u zarobljeništvu odlučio da provjeri te navode, ističući da prije konzumiranja alkohola nije imao svijest o mogućnosti nastupanja zabranjene posledice, odnosno da će doći do ubistva, niti svijest o posledici, te da nije želio njeno nastupanje, jer je motiv njegovog odlaska bio isključivo da provjeri da li se u stanu B. nalazi radio stanica vatreno oružje, jer mu je bilo sumnjiwo da se pok. A. druži sa svojim rođakom M., koji je prebjegao zajedno sa još nekoliko pripadnika muslimanske nacionalnosti preko B., na neprijateljsku stranu, također mu je bilo sumnjiwo da kada je došao pred stan B. H., što je njegova supruga nakon kucanja na vrata, ista naglo zalupila, pa mu se učinilo da nešto krije, te da je u takvom stanju svijesti nogom otvorio vrata i repetirao pištolj, da je tom prilikom došlo do njegovog povređivanja kada je skočio na njega, kom prilikom mu je pesnicom nanio povredu po usnama, a da je do ubistva došlo slučajno, jer mu se učinilo da je pok. A. imao nešto u ruci, ne može se tačno izjasniti šta, nešto poput pegle, telefona, i sl., ali zna da nije bilo veliko, te da je mahinalno opalio. Istiće da nije naredio da se baci televizor, te da se ne sjeća da li je bilo djece u kući, a da je moguće da je opalio šamar H. supruzi, jer ga je ona vukla za ruke, te da nije brojao metke i govorio da će ih pobiti.

Svjedok K. V. u cijelosti ostaje kod svojih navoda datih pred istražnim sudijom ovog suda. Osporava da je sa okrivljenim imala intimne odnose od ranije, osporava navode okrivljenog tvrdeći da je okrivljeni ušao u njen stan, zaključao vrata i ključ stavio u džep, da su joj djeca plakala i da joj je rekao da ih učutka inače će ih pobiti, da je nije tukao, već da je ona pristala na polni odnos, jer joj je zaprijetio da je može prinuditi na drugi način. Na sporne navode odbrane okrivljenog i ovog svjedoka, sud je izvršio suočenje kom prilikom su obje strane ostale kod svojih iskaza.

Svjedok B. N. zv. „M“, ostaje u cijelosti kod svojih navoda koje je dala pred istražnim sudijom ovog suda, tvrdeći da je okrivljeni rekao da će ih sve pobiti odnosno zaklati, da je vadio okvir sa municipijom i brojao metke i da je naredio njenom sinu da baci televizor. Obzirom da je okrivljeni osporavao ove navode sud je izvršio suočenje, ali su i nakon suočenja između ovog svjedoka i okrivljenog, obje strane ostale kod svojih iskaza.

Svjedok B. H. u cijelosti ostaje kod svoje izjave date pred istražnim sudijom ovog suda.

Svjedok P. S. u cijelosti ostaje kod svojih navoda koje je dao pred istražnim sudijom ovog suda, s tim što dodaje da je u DP „Laser“ bio u komisiji za prijem radnika i da od tada poznaje okrivljenog kao izuzetno mirnog i čestitog radnika, da ga zna od malih nogu, da nikada prije zarobljeništva nije konzumirao alohol, ali da se nakon izlaska iz zarobljeništva nalazi u stanju teške rastrešenosti, da je u jedinici bio izuzetno cijenjen, da je s njim zajedno išao na liniju, gdje su vršili nadzor nad licima različite nacionalnosti, koji su radili na kopanju rovova. Zna da je od V. N. stric masakriran u logoru kao i mnogi pripadnici njegove jedinice te da pouzdano zna da se okrivljeni zabavljao sa oštećenom V. i prije spornog događaja, da se čak u kolektivu sumnjalo da je jedno dijete od V. i njegovo, te da je ta veza bila još jača kada je njen muž nakon godinu dana prebjegao sa linije na B. sa još dvojicom muslimana.

Svjedok K. B., na glavnom pretresu ističe da okr. vrlo dobro poznaje, jer su iz istog sela i da ga poznaje odmah nogu kao i njegove roditelje i to kao izuzetno primjernog i čestitog momka, da bi i sam poželio da ima dijete poput njega, da su mu dobro poznate okolnosti njegovog zarobljavanja, da je u to vrijeme bilo zarobljeno blizu četiri hiljade mještana iz sela G. i D. B., V., G., V., D., L. i dr., da mu je dobro poznato da je osuđen od strane tzv. BiH na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina, zbog krivičnog djela navodnog terorizma, a da je T. i R. također suđeno velikom broju lica srpske nacionalnosti, da je on lično pomagao licima koja su izašla iz zarobljeništva u pogledu smještaja, ishrane, odjeće, uključujući i okr. N. i njegove članove porodice, te da okrivljeni N. i od tada više nije onaj N. koga je on ranije poznavao, jer se zbog stanja izražene depresije odao alkoholu, da mu je poznato da je N. lično sahranio majku i oca ovog svjedoka, te da je ovom svjedoku poznato da je nad srpskim stanovništvom u zarobljeništvu izvršen veliki broj silovanja, te da u B. i dalje postoji veliki broj lica koja neprijatelju šalju razne podatke i s njima sarađuje, pa da vjeruje da je i N. bio opterećen tom činjenicom, pa da je on (N.) kao vojni policajac provjeravao da li neko ima radio stanicu i sl., da on ne odobrava lično ubistva, ali da može shvatiti da to neko može učiniti ako je preživio zarobljeništvo i svakodnevno gledao ubijanja i mučenja Srba.

U dokaznom postupku sud je pročitao iskaz svjedoka M. P. dat na zapisnik ovog suda od 29.11.94.godine, s tim što na iskaz svjedoka nije bilo primjedbi izuzev što svjedok B. H. otac pok. A., osporava iskazu svjedoka M. u dijelu da je okrivljeni bio u pijanom stanju. U daljem toku dokaznog postupka sud je pročitao nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra G. P. i kliničkog psihologa N., na čiji nalaz i mišljenje nije bilo primjedbi, s tim što okrivljeni ističe kategorično da on sebe nije svjesno doveo u stanje teškog pijanstva, odnosno poremećenosti sa ciljem da izvrši krivično djelo ubistva, jer u tom trenutku on nije bio svjestan da će do ubistva doći, jer mu je motiv

bio samo da provjeri da li je H. sin pok. A., koji se družio sa K. M. koji je prebjegao preko linije, imao oružje odnosno radio stanicu.

Sud je izvršio uvid u kaznenu evidenciju za okrivljenog od 30.9.94.godine iz koje se vidi da okrivljeni nije kažnjavan, u dopis Odjeljenja za krim tehniku B. L. od 3.10.94. godine u odnosu na koncentraciju alkohola u krvi, te u vezi s tim u nalaz o izvršenom vještačenju alkohola u krvi od 14.10.94. godine, u obdukcioni zapisnik od 28.9.94. godine, u potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta od 29.9.94. godine, te fotodokumentaciju ubistva sa crtežom lica mesta od 28.9.94. godine, na koje izvedene dokaze nije bilo primjedbi.

Cijeneći sve provedene dokaze pojedinačno i u uzajamnoj vezi, a imajući pri tome u vidu i djelimično priznanje okrivljenog, sud je našao da je okrivljeni počinio krivično djelo protivprirodnog bluda iz člana 93.st.1. KZ RS - posebni dio, na način, mjesto i vrijeme bliže opisano u izreci ove presude, odnosno tačke a) optužnice, te krivično djelo ubistva iz čl. 36. st. 1. KZ RS posebni dio na način, mjestu i vrijeme kako je to bliže navedeno u izreci ove presude, odnosno pod tačkom b) optužnice.

Imajući u vidu provedene dokaze, sud je okr. oglasio krivim za oba krivična djela koja mu se stavljuju na teret, cijeneći pri tome posebno nalaz i mišljenje vještaka ginekologa P. Z. i vještaka hirurga D. N. koji su pročitani na glavnom pretresu, kao i nalaze i mišljenja vještaka neuropsihijatra i kliničkog psihologa N. Z. Vještak P. Z., ginekolog je konstatovao da nad oštećenom K. V. nije bilo tragova nasilja, a vještak hirurg D. N. konstatiše da je nad oštećenom K. V., pregledom čmara nađeno više naprslina sa tragovima svježe krvi, a koje su u odnosu na brojčanik sata bile u pozicijama 3, 6, 7, 10, 11 i 12 sati, a koje naprsline su se nalazile u dubini od 4 cm i da su najvjerojatnije posledica namjerne penetracije muškog polnog organa, te da navedene povrede imaju karakter lakih tjelesnih povreda.

Vještaci G. P., neuropsihijatar i N. Z., klinički psiholog, u svom nalazu i mišljenju za okrivljenog konstatuju da kod njega u odnosu na krv. djelo protivprirodnog bluda nije postojala akutna ili hronična duševna bolest, duševna poremećenost niti duševna zaostalost u vrijeme izvršenja djela, a kod krivičnog djela ubistva kod okr. je utvrđena koncentracija alkohola u krvi u količini od 2,31 promil, što odgovara stadiju teškog pijanstva, te da je okr. u to vrijeme bio akutno alkoholisan, ali bez znakova koji bi ukazivali na patološko, već samo u vidu akutne psihičke poremećenosti u obliku akutnog hroničnog pijanstva teškog stepena, te da je u to vrijeme izvršenja krivičnog djela njegova sposobnost da upravlja svojim postupcima, da shvati njihov značaj i procjeni njihove posljedice bila bitno smanjena, s tim da je okrivljeni sam sebe doveo u stanje prolazne duševne poremećenosti zloupotrebom velike količine alkohola. Vještaci nisu dali odgovor da li je okrivljeni prije konzumiranja alkohola, odnosno dovođenja sebe u stanje prolazne duševne poremećenosti, bio svjestan odnosno bio dužan i mogao biti svjestan da u takvom stanju može počiniti krivično djelo koje mu je stavljen na teret, ali je sud ovaj propust utvrdio u samom toku glavnog pretresa na osnovu svih provedenih dokaza, cijeneći da okrivljeni nije bio svjestan da će izvršiti krivično djelo ubistva, niti je želio odnosno pristao na tu posledicu, već da je do posledice došlo slučajno u stanju psihičke rastrešenosti odnosno bitno smanjene uračunljivosti, da je motiv, što i vještaci konstatuju, bio u podsvjesnom dijelu njegove psihe kao produkt negativnog iskustva iz muslimanskog zarobljeništva praćeno teškim fizičkim torturama i psihičkim mučenjima, te proistekle sumnje da su neki srodnici ubijenog prebjegli na muslimansku stranu i u napadu na vojsku RS neke vojnike zarobili, a neke ubili i da je to iskustvo i to saznanje u ovakvom psihičkom stanju poremećenosti odredilo objekt agresije, tako da prijašnji mehanizmi odbrane više nisu mogli da funkcionišu. Dakle, sud ocjenjuje da intelektualne sposobnosti okrivljenoga da shvati

karakter i značaj djela koje je počinio kao društvenu i pravnu pojavu, nisu postojale, odnosno bile su bitno smanjene, a i voljna svojstva da upravlja odnosno odlučuje svojim postupcima su bila očigledno izostala, te da su eventualno intelektualna svojstva bila izuzetno slabog intenziteta obzirom na njegova lična svojstva i konkretne okolnosti događaja. Ovo se prije svega odnosi na krivično djelo ubistva jer je očigledno da je voljni odnos okrivljenog prema nastupanju zabranjene posledice bio negativan, jer on, što se vidi iz krivičnog spisa, nije izrazio volju da proizvede posljedicu odnosno ubistvo, ali sud cijeni da je ipak propustio pažnju nužnog nadzora da prilikom upada u stan B. H. ne dođe do olakog ispaljenja metka, pa se i njegovo eventualno samopouzdanje pokazalo olakim, jer nije dovoljno procjenio cjelokupnu situaciju i nije se upuštao dublje u to do čega sve može dovesti njegova radnja, stoga sud smatra da postoji uzročna veza između njegovih propusta i smrti B. A.

Što se tiče krivičnog djela protivprirodнog bluda, sud konstatuje, a na osnovu provedenih dokaza u spisu, da je okrivljeni mogao da shvati značaj svoga djela i da upravlja svojim postupcima, ne sumnjujući u njegovu odbranu da on nije htio da izvrši nasilni blud, već se olako držao da će oštećena s njim dobrovoljno pristati na polni odnos, a kada je to oštećena odbila on je pristao na nastupanje zabranjene posledice, dakle, kod njega je postojao eventualni umišljaj.

Prilikom odmjeravanja vrste i visine kazne, sud je našao da ima osnova za ublažavanje kazne, odnosno odmjeravanja kazne ispod granica propisanih zakonom, jer je utvrdio da postoje osobito olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da će se i sa ublaženom kaznom postići svrha kažnjavanja. Kao osobito olakšavajuće okolnosti sud nalazi, a što se vidi iz provedenih dokaza, da okrivljeni do sada nije kažnjavan, da je prije stupanja u zarobljeništvo bio primjeran i čestit mladić i kao takav primjer mnogim drugim, a da je njegovo zarobljavanje, torture i psihička mučenja kod njega ostavilo teške psihičke traume na način da se odao alkoholu, te sa prosječnim intelektualnim sposobnostima nije mogao u potpunosti da vlada svojim postupcima i da shvati značaj djela koje je preduzimao, tako da su njegovi psihopatološki mehanizmi uticali da dođe do redukcije viših psihičkih funkcija i funkcionisanja nižih odnosno do revizije racionalnog, socijalnog i moralnog nivoa, pa je stoga to njegovo psihičko stanje upravo dovelo do neželjenih posledica. Sud je također cijenio aktuelne kriminalno-političke razloge, uslove u kojima se okrivljeni, i ne samo on, nalazi njegovo kajanje i djelimično priznanje, tako da je po ocjeni suda bilo osnova za ublažavanje kazne u smislu čl. 43.st.1.tač. 1. i 3. KZ RS - opšti dio, odnosno do izricanja jedinstvene kazne u smislu čl.48. st.3. istog zakona, smatrajući da će se i tako izrečenom jedinstvenom kaznom postići opšta svrha kažnjavanja kao i svrha kažnjavanja u smislu čl. 33 KZ RS - opšti dio, a odluka o uračunavanju vremena provedenog u pritvor donešena je na osnovu čl.50.st. 1. KZ RS - opšti dio.

Kako oštećeni u toku glavnog pretresa nisu mogli da opredjele imovinsko-pravni zahtjev, to je sud u smislu čl. 108.st.2. ZKP-a oštećene uputio da mogu ostvariti u parnici.

Odluka o troškovima krivičnog postupka donesena je na osnovu čl. 98. st. 1., a u vezi čl. 95. st. 2. tač. 1 i 6. ZKP-a.

Zapisničar

P. S.

PREDsjednik VIJEĆA – SUDIJA

B. S.

POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba
Višem суду у Bijeljini у roku од 8 дана
од дана prijema presude, putem ovog suda.

Predmet: Pero Mišić

Broj predmet: Osnovni sud Brčko: K.110/01

Optužnica broj: KT-88/95 (izmjenjena optužnica br. KT-580/01)¹¹

Optužnica podignuta: 25. august 1995. (izmjenjena optužnica: 24. 06.2004.)

Krivično djelo: Krivično djelo ubistva iz KZ Brčko distrikta BiH član 165. KZ Brčko distrikta BiH

Optuženi: Pero Mišić

¹¹ Unutar publikacije unesena je samo izmijenjena optužnica Tužilaštva Brčko distrikta protiv Pere Mišića br. KT-580701 od 24. juna 2004.

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
JAVNO TUŽILAŠTVO
BRČKO DISTRIKTA BIH

Broj: KT—580/01
Brčko, 24. juni 2004.
LS/PS
OSNOVNOM SUDU

BRČKO DISTRIKTA BIH
Na broj K-110/01
Sudija Nedić Srđan

U krivičnom postupku protiv optuženog Mišić Pere, sin Maksima po optužnici
Osnovnog javnog tužilaštva Brčko broj KT-88/95 od 25. avgusta 1995. godine koja se sada kod
Javnog tužilaštva Brčko distrikta BiH vodi pod brojem KT-580/01, nakon održanog glavnog
pretresa i provedenih dokaza podnosim

IZMIJENJENU OPTUŽNICU

Koja sada glasi:

ŠTO JE:

„dana 22. jula 1993. godine oko 14,00 časova, u Brčkom, došao u kuću K.V. koja se nalazi
u ulici..... broj 1., te istog svojim putničkim vozom odvezao u Marković Polje, te nedaleko od jedne
vikendice u njivi „Gajina“ uzeo svoju automatsku pušku te iz neposredne blizine u istog ispalio
jedan metak, pogodivši ga u predio glave, uslijed čega je isti na licu mjestu podlgedao.“

Dakle, drugog lišio života

Čime je počinio krivično djelo – Ubistvo – iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko distrikta
BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 6/00)

RAZLOZI:

Od momenta izvršenja krivičnog djela u ovom krivičnom predmetu Krivični zakon se
mijenja više puta tako da je analizom činjeničnog stanja i utvrđenih činjenica izведен zaključak
da su se stekli svi zakonski uslovi za primjenu tzv. principa primjene blažeg zakona.

Naime, u vrijeme izvršenja krivičnog djela na snazi je bio Krivični zakon RS-a poseban dio,
a u međuvremenu je na snazi bio i Krivični zakon RS, Krivični zakon Brčko distrikta BiH („Službeni
glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 6/00) i Krivični zakon Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko
distrikta BiH“ broj 10/03)

Na osnovu analize navedenih zakona pravilnom primjenom, principa primjene blažeg
zakona, krivično djelo za koje je optužen Mišić Pero treba kvalifikovati kao krivično djelo – Ubistvo
– iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 6/00)

U činjeničnom opisu koji je sada u cjelini preciziran, u suštini je izmjenjena jedna riječ u pretposlednjem redu prvobitne optužnice gdje se riječ „nakon“ zamjenjuje sa riječju „uslijed

ŠEF ZAMJENIKA JAVNOG TUŽIOCA

Slavo Lakić

OSNOVNI SUD BRČKO DISTRINKTA

BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: K-110/01

Brčko, 24.06.2004. godine.

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovni sud Brčko Distrikta BiH, u vijeću sastavljenom od sudske poslovne komisije, predsjednika vijeća, i sudija K.M. i Č.Ž. kao članova vijeća, uz sudjelovanje asistenta O.H., u krivičnom predmetu protiv optuženog M.P., zbog krivičnog djela — Ubistvo — iz člana 36. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske — poseban dio, a po optužnicima Javnog tužilaštva BD BiH broj KT-88/95 od 25. avgusta 1995. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa u prisutnosti zamjenika Javnog tužioca BD BiH L.S.1, optuženog M.P. i njegovog branioca S.B., advokata iz B.1, donio je dana 24.06.2004. godine, i javno objavio

PRESUDU

OPTUŽENI

M.P., sin M. i majke Đ. rođ. O., rođen godine u B.1 nastanjen u V. bb,

KRIV JE

ŠTO JE

Dana 22. jula 1993. godine, oko 14,00 časova, u B.1, došao u kuću K.V.1, koja se nalazi u ulici H.B. broj..., te istog svojim putničkim vozilom odvezao u M.P., te nedaleko od jedne vikendice u njivi «Gajina» uzeo svoju automatsku pušku te iz neposredne blizine u istog ispalio jedan metak, pogodivši ga u predio glave, uslijed čega je isti na licu mesta podlegao.

čime je počinio krivično djelo — Ubistvo — iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» broj 6/00),

pa ga sud na osnovu iste zakonske odredbe, a uz primjenu članova 5., 33., 38. i 40. takođe Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH,

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 8 (OSAM) GODINA

Vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru od 22.12.1993. godine, do 18.01.1994. godine, uračunat će se u izrečenu kaznu zatvora.

Oštećena K.V.2, sa oštetnim zahtjevom upućuje se na parnicu.

Sud optuženog u cijelosti oslobađa obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Na osnovu člana 353. stav 1. ZKP-a RS, sud donosi:

RJEŠENJE

Optuženom M.P., ODREĐUJE SE PRITVOR do pravosnažnosti presude, a najduže dok ne istekne vrijeme trajanje ove kazne.

Obrazloženje

Javno tužilaštvo BD BiH, preuzeo je optužnicu Javnog tužilaštva u Brčkom broj KT-88/95 od 25. avgusta 1995. godine, protiv optuženog M.P., zbog krivičnog djela — Ubistvo — iz člana 36. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske — poseban dio.

Sud je po istoj optužnici zakazao i održao glavni pretres dana 24. juna 2004. godine.

Prije završne riječi na glavnem pretresu, zamjenik Javnog tužioca BD BiH L.S.1, podnio je u pismenoj formi izmijenjenu optužnicu protiv optuženog M.P. kojom je precizirao činjenični opis dispozitiva optužnice, te je na optuženog primijenio Krivični zakon Brčko Distrikta («Službeni glasnik BD BiH» broj 6/00) kao blaži zakon, budući da se od izvršenja krivičnog djela pa do dana suđenja više puta krivični zakon mijenjao. Pravna kvalifikacija krivičnog djela za koje se optuženi tereti ostala je nepromijenjena.

Potom je zamjenik Javnog tužioca predložio da sud optuženog oglasi krivim i osudi po zakonu.

Na glavnem pretresu optuženi je iznio svoju odbranu koju je tokom trajanja ovog postupka kako pred istražnim organima Vojnog suda u B.2. i, tako tokom glavnem pretresa mijenjao i dopunjavao. Prvobitna odbrana optuženog je u stvari predstavljala potpuno priznanje izvršenja krivičnog djela gdje optuženi po ocjeni suda u potpunosti iznosi na istinit način ovaj događaj, motive kojima se rukovodio prilikom izvršenja krivičnog djela, kao i mjesto i način izvršenja krivičnog djela. Potom je optuženi promijenio svoju odbranu pozivajući se da je prvobitno priznanje rezultat zlostavljanja i maltretiranja, te se kroz svoju odbranu počeo pozivati na nužnu odbranu. Navodi da je u jednom momentu kada je doveo K. V.1 u namjeri da ga vodi na kopanje rovova, ovaj iskočio iz kola te počeo da bježi, prijeteći da će ga ubiti bombom koju je držao u ruci. Iz automatske puške ispalio je jedan metak i pogodio V.1 u strahu da ga ovaj ne ubije bombom. Tokom daljeg trajanja glavnog pretresa, a što se naročito vidi iz završne riječi branioca optuženog i optuženog, optuženi u potpunosti priznaje izvršenje krivičnog djela, navodeći da se za isto kaje, da nezna šta se to sve tada dešavalо, te da je bio zaveden politikom nekih ljudi koji imaju sve u životu a on nema čime da prehrani sebe i svoju porodicu.

U dokaznom postupku saslušan je vještak medicinske struke Dr Z.C., i oštećena K.V.2, te su uz saglasnost stranaka pročitani iskazi svjedoka koji su saslušani tokom ovog postupka i to: A.S., S.M.1, S.M.2, I.C., S.P., T.Š., V.Lj., nalaz vještaka neuropsihijatrijske struke J.M., iskaz K.Lj., A.M., L.S.2, te je pročitan nalaz i mišljenje koje je dao tim psihijatara, Psihijatrijske bolnice Sokolac od 23.01.2003.godine, gdje je optuženi M.P. boravio na posmatranju.

Tokom dokaznog postupka izvršen je uvid u sve materijalne dokaze koji se nalazi u spisu, a kako je to navedeno u zapisniku o glavnem pretresu.

Na osnovu svih izvedenih dokaza koje je sud cijenio pojedinačno i u uzajamnoj vezi, sud je utvrdio da je optuženi M.P. počinio krivično djelo za koje se tereti.

Radnjama koje je optuženi preuzeo, a koje su opisane u dispozitivu izmijenjene optužnice, u potpunosti su ostvarena obilježja bića krivičnog djela — Ubistvo — iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH, («Službeni glasnik BD BiH» broj 6/00). Optuženi je u vrijeme i na način opisan u izreci presude, iz automatske puške iz neposredne blizine ispalio jedan metak u pravcu oštećenog, te ga pogodio u predio glave od čega je K.V.1 podlegao na licu mjesta.

Ovakav zaključak suda rezultat je svestrane analize iskaza navedenih svjedoka, nalaza vještaka i materijalnih dokaza u spisu.

Iz iskaza S.M.1 proizilazi da je on prilikom obilaska svoje njive osjetio ružan zadah, i uočio ljudske noge da vire ispod trave, odnosno ljudsko tijelo odjeveno u teksas plave pantalone, i na nogama su bile bijele patike. Otišao je do Komande jedinice i prijavio to što je vidio. Sutra dan inspektori MUP-a su mu saopštili da je na tom mjestu nešto gorilo, jer su ti ljudi iz MUP-a došli da pregledaju leš koji je tu bio.

Svjedok I.C., tada zaposlen u Policiji u B.1 kao krim. tehničar, otišao je u M.P. po dojavi, te naveo da je tamo zatekao da je nešto gorilo, kao nekakvo zgariste. Međutim, po izgledu tog zgarista nije se dalo zaključiti da li je tu gorilo ljudsko tijelo ili nešto drugo.

Svjedok S.M.2 je na ove okolnosti izjavio da je išao sa krim. tehničarom I.C. do «Ćosića» mlina, te da su na licu mjesta zatekli ostatke pepela kao da je gorila vatra, te da nisu našli nešto što ga je asociralo na ljudske kosti. U vrijeme kada se ovo dešavalo bilo je vrijeme borbenih dejstava, i sve što se tu dešavalo pripadalo je nadležnosti vojnih organa. Nekoliko dana posle izlaska na ovaj uvidaj vodio je jednu gospodu koliko mu je poznato bivšu ženu tog čovjeka čiji je leš trebao da bude tu, ili mu je ta žena nešto u familiji, jer se baš najbolje ne sjeća.

S.P. takođe svjedoka, između ostalog je izjavio da poznae optuženog P., budući da je oženio njegovu sestruru, te da poznae T.S. i da je S. promijenio ime i prekrstio se. Žena ga je napustila te sa T.S. otišla u N.S. i odvela njihovu djecu. U julu 1993. godine, djeca su se vratila autobusom iz N.S., a za njima je ubrzo došao i T.S., te je prijetio da će djecu odvesti u N.S.. Navodi da se povodom toga požalio P. koji je bio privržen kao ujak njegovoj djeci, te da je to P. jako pogodilo. Svjedok navodi i to da T.S. poznae od prije rata, i da je nosio dva imena T.S. i K.V.1, jedno ime po ocu, a jedno ime po majci.

Svjedok T.Š. je izjavila da je njen muž odveden prvi put 01.07.1993.godine, kada je po njega došao M.P. sa dvojicom ljudi od kojih je jedan od njih bio L.S.2 iz V.. Nakon četiri ili pet dana njen muž je vraćen kući, da bi ga ponovo odveli u SUP i vratili i da je bio sav pretučen. Oporavljao se oko 22. dana, da bi ponovo po njega došao M.P. i rekao da će gledati da V.1 prebac preko R. u S.. Muž joj je govorio da ga je P. pretukao, navodno zbog P. sestre te da su oni do ovog događaja bili u dobrom odnosima. Nakon što je odveden za muža ništa nije znala, i njeni svekrvi je prijavila taj slučaj policiji. Tek 11.04.1994. godine, otišla je u M.P. i kraj jedne vikendice pronašla je par kostiju, pokupila ih u kutiju i sahranila. Kada je išla da vidi gdje su te kosti nađene sa njom je bila i V.Lj., prva supruga njenog muža i tada je nađen jedan Zub koji nije zakopan sa ostalim kostima. Navodi da je njen muž kada je odveden imao na sebi plave farmerke, svjetlo plavu majicu dugih rukava a na nogama je imao bijele platnene patike. Njen muž je imao dva imena i prezimena i to T.S. i K.V.1, te da je imao dvije lične karte na jednoj je pisalo T.S., a na drugoj koju je izvadio 1993. godine K.V.1. Ima rješenje na osnovu kojeg je njen muž 1993.godine, promijenio ime sa T.S. na K.V.1, te da je bila svjesna da u braku živi sa K.V.1. Na to mjesto koje se nalazi nedaleko od jedne vikendice išla je zajedno sa Lj. i sa inspektorom S.M.2 i to mjesto je u M.P.. Pored navedenog tu je

našla komad žice, komad deke i komad farmerica, i to su stavili u jednu metalnu kasu i odnijeli u mezarje i sahranili.

Na ove okolnosti saslušana je isvjedok V.Lj. te je izjavila da je ona prva supruga T.S. sa kojim ima dva punoljetna sina i od S. se razvela 1984. godine. Negdje 1993. godine, od svoje svekrve V.2 saznala je da je P.M. odveo S. preko R.. U novembru 1993. godine, saznala je preko svog rođaka koji je radio u SUP-u da je nađen leš u M.P.. Kada je saznala da se radi o S. lešu, u martu 1994. godine sa inspektorom S.M.2 i Š. otišla je na mjesto u M.P.. Tom prilikom ona i Š. su našle nekoliko kostiju od ruke, nešto kostiju od pršljena i jedan Zub i manji komad farmerki. Kosti su stavili u jednu metalnu kutiju, a Zub je zadržala, pa su ona, Š. i baba V.2 otišle na mezarje i u metalnoj kutiji to sahranili. Kada se udala za svog muža zvao se T.S. a zna da je do svoje 18-te godine nosio ime K.V.1, pa je čula da je opet vratio ime na K.V.1.

Tokom ovog postupka saslušan je svjedok K.Lj. te izjavio da je on u vrijeme ovog događaja bio istražni sudija u B.2. Ispitivao je M.P., tokom istražnog postupka, te da je optuženi bio upoznat sa svojim pravima. Dao je da osumnjičeni iznese svoju odbranu i postavlja mu je pitanja, te da on nije osumnjičenom predočio njegovu izjavu koju je dao pred policijom, niti ga je pitao zašto je izjavio nešto drugo u odnosu na izjavu koju je dao pred istražnim sudijom. Kada obično dovodu osumnjičene iz pritvora istakao je da bi on uvijek konstatovao u koliko bi na istima bilo tragova nasilja. Ako u ovom zapisniku o ispitivanju M.P. to sigurno nije konstatovao, onda osumnjičeni nije imao na sebi vidljivih tragova koje bi se mogle vizuelno uočiti.

A.M. koji je tokom ovog postupka saslušan kao svjedok, naveo je da je 1993. godine sa M.P. bio u Vojnoj policiji Druge Posavske brigade te da mu je M.P. naredio da idu u B.1 jer je trebalo da privedu K.V.1 u kasarnu. On M.P. i L.S.2 su otišli do kuće K.V.1 i priveli ga u Kasarnu u B.1, a potom su ga priveli civilnoj policiji. Nakon nekog vremena ponovo je išao sa M.P. da privedu K.V.1, odnosno taj drugi put V.1 nisu privodili jer je tada s njim dogovoreno da ide u N.S.. V.1 je s njima dobrovoljno krenuo te za sebe navodi da je izašao kod hotela «Galeb» i da je otišao kući, a tu su ostali P. i V.1.

Svjedok L.S.2 je izjavio da je tokom 1993. godine, bio na bolovanju i negdje u centru grada sreо je P. i A.M.. Tada su otišli do V.1 ili S. kako se već zove, jer mu je nešto P. govorio da ide zbog djece. Tog čovjeka P. je priveo u Kasarnu, a potom u Policijsku stanicu u B.1. Za sebe navodi da je izašao ispred SUP-a a P. i taj čovjek su otišli u SUP. Dva mjeseca nakon ovoga čuo je da je P. pritvoren zbog ubistva tog čovjeka.

U naprijed navedenom dijelu obrazloženja presude, sud je ukratko dao rezime iskaza saslušanih svjedoka u bitnim dijelovima u pogledu njihovih saznanja o ovom događaju.

Svjedoci su iznijeli svoja saznanja vezana za ovaj događaj koja se uglavnom mogu prihvati kao takva, stim što se da primjetiti da se iskazi svjedoka uglavnom odnose na sve ono što je prethodilo ovom događaju i posle njega, te na izvjestan način ukazuju da je izvršilac ovog krivičnog djela M.P..

Naime, iz iskaza naprijed navedenih svjedoka očigledno je da je M.P. dolazio kod K.V.1, odvodio ga, da je V.1 bio pretučen i da se jedva oporavio od batina, te da ga je kritične prilike P. odveo i da se V.1 više nije vratio kući.

Provedenim vještačenjem po timu psihijatara Neuropsihijatrijske bolnice u S., kod M.P. vještaci nisu otkrili duševnu bolest, duševnu zaostalost niti privremenu duševnu poremećenost. U

vrijeme počinjenja djela nisu utvrdili postojanje psihopatoloških sadržaja. Sposobnost ispitanika da shvati značaj djela kao i mogućnost upravljanja postupcima nisu bile umanjene, te da je sadašnje zdravstveno stanje ispitanika zadovoljavajuće. Iz nalaza se da zaključiti da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela mogao da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima, što znači da je bio potpuno uračunljiv.

U cilju što potpunijeg utvrđivanja činjeničnog stanja, dana 11.12.2002. godine, izvršena je ekshumacija posmrtnih ostataka K.V.1, a o čemu je sačinjen i zapisnik o eshumaciji i fotodokumentacija u koju je izvršen uvid. Pronađeni ostaci kostiju su preuzeti od vješata medicinske struke Dr Z.C., radi vještačenja i utvrđivanja identiteta. Nakon izvršene ekspertize vještak je sačinio nalaz i mišljenje i dao svoj zaključak a na koje okolnosti je i saslušan tokom glavnog pretresa. Vještak je utvrdio da su skeletni ostaci ljudskog porijekla, da pripadaju naj manje jednoj odrasloj muškoj osobi, da se radi o izlomljenosti kostiju glave vjerovatno strijelnog (eksplozivnog porijekla), te da bi se na osnovu operativnih podataka moglo raditi o muškom licu K.V.1. Tokom ove ekspertize za DNK analizu uzet je isječak lijeve butne kosti i Zub. Za DNK analizu krvne uzorke su dali T.Š. supruga K.V.1, T.N. kćerka i K.V.2 majka K.V.1. DNK analizom o čemu je sačinjen izvješaj, a na te sve okolnosti vještak je i dao svoje mišljenje tokom glavnog pretresa, utvrđeno je da je analizirani uzorak kosti uzet sa tijela osobe u srodstvu sa referentnim krvnim uzorcima uzetim od gore navedenih osoba. Vjerovatnoća srodstva kako je opisano u ovom nalazu je 99,999985 % kada koristimo prethodnu vjerovatnoću od 1/1000.

Navedene nalaze koje je dao vještak medicinske struke Z.C., kao i nalaz koji su dali stručnjaci Psihijatrijske bolnice u S., sud je prihvatio kao pouzdane i relevantne jer su isti sačinjeni od kvalifikovanih stručnjaka za navedena vještačenja, pa ih je sud kao takve koristio prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja.

Naime, radi što potpunijeg utvrđivanja činjeničnog stanja bilo je neophodno i iskaze svjedoka kao i materijalne dokaze dovesti u uzajamnu vezu. Ako se posmatra iskaz koji je dao svjedok S.M.1 i iskaz T.Š., da se uočiti da oba svjedoka identično opisuju gardarobu oštećenog i to T.Š. šta je njen muž imao na sebi obučeno kada je odveden, a svjedok S.M.1 šta je od gardarobe primjetio na lešu koji je zateko na svojoj njivi. Sa iskazima ovih svjedoka potrebno je dovesti u vezu i izvršenu ekshumaciju te DNK analizu, što sve ukazuje da je utvrđen identitet lica koje je M.P. lišio života. Utvrđeno je da se radi o K.V.1 rođenom 23. februara 1949. godine, sin K.V.2. Stim u vezi treba posmatrati i rješenje Stanice javne bezbjednosti B.1 od 01.04.1993. godine, kojim se odobrava promjena ličnog imena T.S. sa navedenim podacima, te da će se isti služiti novim ličnim imenom K.V.1.

U izvodu iz Matične knjige umrlih za K.V.1, konstatovano je da je smrt nastupila 22. jula 1993. godine, u M.P..

Što se tiče odbrane optuženog, evidentno je da je optuženi istu tokom postupka mijenjao. Međutim, tokom završne riječi a i tokom pretresa, priznaje izvršenje krivičnog djela i ispoljava kajanje za isto. Takođe i iz završne riječi branioca optuženog koja je dostavljena u pismenoj formi i koja je čitana u završnoj riječi, proizlazi da optuženi priznaje izvršenje krivičnog djela, te da uopšte nije bilo nužne odbrane i da je utvrđeno da je ubijen K.V.1, te branilac predlaže da to sud sve uzme kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog prilikom odlučivanja o kazni.

Nakon provedenog dokaznog postupka imajući uvidu sve izvedene dokaze, te priznanje optuženog, sud je utvrdio da je optuženi lišio života K.V.1 u vrijeme i na način kako je navedeno u izreci presude.

Takođe tokom dokaznog postupka sud je utvrdio da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio potpuno uračunljiv, jer je mogao da shvati značaj svoga djela i da upravlja svojim postupcima, a što je utvđeno i vještačenjem u Psihijatrijskoj bolnici u S..

Odlučujući o vinosti optuženog kao subjektivnom odnosu prema izvršenom krivičnom djelu, sud nalazi da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem. Optuženi je u potpunosti bio svjestan svoga djela i htio njegovo izvršenje. Voljni element optuženog usmjeren ka lišenju života optuženog realizovan je kroz preduzete radnje od strane optuženog koje upućuju da je kod optuženog bila prisutna i svijest i volja da se K.V.1 liši života.

Prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne optuženom, sud je u smislu člana 40. Krivičnog zakona BD BiH, vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća. Kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, sud je cijenio priznanje optuženog, kajanje za počinjeno krivično djelo, teške materijalne prilike u kojima živi jer je ne zaposlen da je otac četvoro djece, kao i protek vremena od izvršenja krivičnog djela, jer je prošlo više od jedanaest godina, dok otežavajućih okolnosti nije bilo.

Sud smatra da je kazna koju je izrekao optuženom adekvatna težini počinjenog krivičnog djela, kao i ličnosti optuženog, te da će se sa izrečenom kaznom zatvora u trajanju od 8 godina u potpunosti postići svrha kažnjavanja kako sa aspekta generalne tako i sa aspekta specijalne prevencije u skladu sa članom 33. Krivičnog zakona BD BiH.

Prilikom donošenja rješenja kojim je sud optuženom nakon izricanja presude odredio pritvor, sud je postupio u skladu sa odredbom člana 353. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske. Navedena odredba ZKP-a RS, obavezuje sud kada izrekne presudu optuženom kojom ga osuđuje na pet godina zatvora ili težu kaznu, da se odredi pritvor ako se optuženi ne nalazi u pritvoru. Budući da je sud optuženom izrekao kaznu zatvora u dužem trajanju od pet godina, te da se optuženi ne nalazi u pritvoru, sud je postupajući u skladu sa naprijed navedenom odredbom ZKP-a RS, donio rješenje i optuženom odredio pritvor, koji može trajati do pravosnažnosti presude, ili najduže dok ne istekne vrijeme trajanja navedene kazne zatvora.

Vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru od 22.12.1993. godine, do 18.01.1994. godine, uračunat će se u izrečenu kaznu zatvora, a na osnovu člana 48. stav 1. Krivičnog zakona BD BiH.

Oštećenu K.V.2 sud je sa oštetnim zahtjevom uputio na parnicu, budući da se nisu mogli izjasniti o visini oštetnog zahtjeva, a i punomoćnik oštećene je predložio da se upute na parnicu sa oštetnim zahtjevom, pa je sud na osnovu člana 108. stav 3. ZKP-a RS, postupio na navedeni način.

Na osnovu člana 98. stav 4. ZKP-a RS, sud je optuženog u cijelosti oslobođio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka, budući da živi u lošim materijalnim prilikama i što bi plaćanjem troškova bilo dovedeno u pitanje izdržavanje kako optuženog tako i njegove porodice.

Asistent,
H.O.

Predsjednik vijeća-sudija
S.N.

Pouka:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana, Apelacionom sudu BD BiH, od dana prijema iste, putem ovog suda.

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA

BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: KŽ.90/04

Brčko, 07.09.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija: G.R., kao predsjednika vijeća, K.Z. i L.J., kao članova vijeća, uz sudjelovanje A.O., kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog M.P. iz V., zbog krivičnog djela — Ubistvo iz člana 165 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 6/00), odlučujući po žalbama: branioca optuženog M.P. — advokata S.B. iz B. i Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj K.110/10 od 24.06.2004. godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj 07.09.2004. godine, u prisustvu Šefa zamjenika javnog tužioca Brčko Distrikta BiH L.S., optuženog M.P. i njegovog branioca — advokata S.B. iz B., donio je

PRESUDU

Žalba branioca optuženog M.P. — advokata S.B. iz B. se **ODBIJA** kao neosnovana, a žalba Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine se **UVAŽAVA** i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj K.110/01 od 24.06.2004. godine **PREINAČAVA** u odluci o krivično pravnoj sankciji tako da se M.P. zbog krivičnog djela ubistva iz člana 165 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 6/00) za koje je oglašen krivim navedenom presudom, uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 5, 33, 38. i 40. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine **OSUĐUJE na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina**, u koju mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.1993. godine do 18.01.1994. godine, te od 24.06.2004. godine pa nadalje.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud BD BiH) broj K.110/01 od 24.06.2004. godine, optuženi M. P. oglašen je krivim za krivično djelo — Ubistvo iz člana 165 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 6/00) — u daljem tekstu: KZ-a BD BiH, te je uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 5, 33, 38. i 40. KZ-a BD BiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, u koju kaznu mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.1993. godine do 18.01.1994. godine.

Oštećena K.V.1, je sa oštetnim zahtjevom upućena na parnicu.

Sud je optuženog u cijelosti oslobođio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Navedeni sud je 24.06.2004. godine, odmah nakon izricanja prvostepene presude odredio pritvor optuženom koji ima trajati do pravosnažnosti presude, ali najduže dok ne istekne vrijeme trajanja kazne izrečene u presudi.

Protiv navedene presude žalbu su u zakonskom roku izjavili: branilac optuženog M.P., advokat S.B. iz B. koji presudu pobjija zbog povrede krivičnog zakona i odluke o kazni predlažući da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži i pobijanu presudu preinači tako da optuženom izrekne blažu kaznu, te Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: Javno tužilaštvo BD BiH) koje se žali zbog odluke o krivično pravnoj sankciji — kazni, s prijedlogom da Apelacioni sud žalbu Tužilaštva uvaži te preinači pobijanu presudu i optuženog M.P., za krivično djelo za koje je oglašen krivim prvostepenom presudom, osudi na strožiju kaznu zatvora.

Branilac optuženog M.P. advokat S.B. u žalbenim prigovorima navodi da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon time što je istovremeno u pobijanoj presudi primijenio i Krivični zakon Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 6/00) i Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 1/94) što je pravno neodrživo.

Dalje navodi da navedeni sud nije pravilno primijenio opšti princip o obaveznoj primjeni zakona koji je blaži za učinioca te shodno tome nije primjenio odredbe člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika Republike Srpske koje propisuju da se u slučaju postojanja osobito olakšavajućih okolnosti učiniocu krivičnog djela izriče kazna zatvora u trajanju od 1 do 8 godina.

Kazna koju je prvostepeni sud izrekao njegovom branjeniku je prestroga s obzirom na to da sud na strani istog nije našao nijednu otežavajuću okolnost, dok su postojale osobito olakšavajuće okolnosti na koje ukazuju nesporne činjenice, i to: da se optuženi sam prijavio Službi bezbjednosti da je počinio krivično djelo, odnosno da je potpuno i jasno priznao izvršenje krivičnog djela, koja činjenica se istom moralu cijeniti kao osobito olakšavajuća okolnost s obzirom da bi ubistvo ostalo trajno nerasvijetljeno pošto u vrijeme donošenja prвobitne (ukinute) presude nije postojao nijedan materijalni dokaz koji bi potvrdio priznanje optuženog; da se ubistvo desilo u vrijeme kada su se dešavale drastične društvene promjene, raspad istorijskog poredka i jedne ideologije što je dovelo do izmjene sistema vrijednosti u uslovima ekonomске, moralne i svake druge krize tako da se u takvim uslovima veliki broj ljudi izgubio u prostoru i vremenu te su mnogi obolili od duhovnih rana. Optuženi je i sam bio žrtva jednog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije koje su dovele do uništenja njegove imovine, do akumuliranja agresivnosti i afektivne nabijenosti u njemu koja je dovela do slabe kontrole impulsa te do depresivnosti, osjećaja usamljenosti i odbačenosti, s čime se nažalost optuženi nije mogao nositi.

Navedene činjenice kao i okolnosti da je optuženi izrazio iskreno kajanje za učinjeno krivično djelo te da je od izvršenja učinjenog djela proteklo više od ii godina, po ocjeni branioca optuženog predstavljaju naročito olakšavajuće okolnosti za optuženog te su iste trebale biti razlog da se predmetno krivično djelo podvede pod odredbe člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika RS ("Službeni glasnik RS", broj 22/00), za koje krivično djelo je po tim odredbama zakona predviđena kazna zatvora od 1 do 8 godina.

Javno tužilaštvo BD BiH u žalbenim prigovorima ističe da je prvostepeni sud prilikom odmjeravanja kazne optuženom dao prenaglašen značaj olakšavajućim okolnostima koje stoje na strani istog. Tako npr., kada je u pitanju priznanje krivičnog djela od strane optuženog, koje je prvostepeni sud istom cijenio kao olakšavajuću okolnost, treba imati u vidu činjenicu da je

optuženi, počev od ispitivanja u istrazi pa do završne riječi na glavnom pretresu tako priznavanje davao a potom demantovao, a priznanje optuženog je uvijek slijedilo u momentu kada je drugim dokazima već bilo očigledno dokazano da je isti počinio krivično djelo za koje se optužuje. Stoga takvo priznanje krivičnog djela od strane optuženog nije pomoglo u procesu dokazivanja.

Javno tužilaštvo BD BiH dalje ističe da s druge strane prvostepeni sud nije optuženom cijenio kao otežavajuće okolnosti činjenice da je ranije osuđivan te da je bez ikakvog povoda od strane ubijenog i bez racionalnog razloga odveo žrtvu — K.V.2 od njegove kuće i to oko 15 km daleko u njive gdje ga je hladnokrvno, pucanjem iz puške likvidirao, odnosno lišio života. Ispoljenu upornost, odlučnost i hladnokrvnost pri izvršenju krivičnog djela, prvostepeni sud neopravdano optuženom nije uzeo u obzir pri odmjeravanju kazne, kao otežavajuću okolnost.

Na javno sjednici vijeća ovog suda održanoj 07.09.2004. godine branilac optuženog — advokat S.B. je ostao pri navodima i prijedlogu iz žalbe koju je pismeno izjavio kao i pri navodima pismenog odgovora na žalbu Javnog tužilaštva BD BiH, u čemu mu se pridružio i optuženi M.P., dok je Šef zamjenika Javnog tužioca BD BiH L.S. ostalo pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe Javnog tužilaštva BD BiH, a odgovarajući na žalbu branioca optuženog, Šef zamjenika Javnog tužioca BD BiH je na javnoj sjednici istakao da je navedena žalba branioca optuženog neosnovana, pa je predložio da se kao takva odbije.

Ovaj sud je u smislu odredbi člana 306 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija žalbama branioca optuženog — advokata S.B. i Javnog tužilaštva BD BiH, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Nije opravdana tvrdnja branioca optuženog iznijeta u žalbi da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon na štetu optuženog time što je istovremeno u pobijanoj presudi primjenio i Krivični zakon Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik BD BiH", broj 6/00) i Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 1/94). Primjena procesnog zakona Republike Srpske nije dovela do povrede krivičnog zakona, odnosno nije imala uticaja na pravilnost primjene materijalnog prava od strane prvostepenog suda u pobijanoj presudi.

Također ne stoji žalbeni prigovor branioca optuženog da okolnosti koje on opisuje u žalbi imaju karakter naročito olakšavajućih okolnosti te da je bilo mesta da se radnje koje je počinio njegov branjenik okvalifikuju po odredbama člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika RS, a ne po odredbama člana 165 KZ-a BD BiH, te da je postupajući suprotno navedenom prvostepenom sud povrijedio krivični zakon na štetu njegovog branjenika.

Ubistvo koje je počinio optuženi nije počinjeno pod osobito olakšavajućim okolnostima tako da radnje optuženog nisu mogle biti kvalifikovane po odredbama člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika RS. Da je u konkretnom slučaju žrtva prethodno provocirala optuženog, odnosno da ga je fizički napala ili da ga je možda ranije zlostavljala ili da je duševno zdravlje optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela bilo u znatnoj mjeri narušeno, moglo bi se eventualno govoriti o tome da je djelo učinjeno pod osobito olakšavajućim okolnostima te bi u tom slučaju eventualno bilo mesta da se radnje optuženog kvalifikuju kao ubistvo iz člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika RS. Međutim, u konkretnom slučaju ubistvo nije učinjeno pod takvim okolnostima koje bi se mogle smatrati osobito olakšavajuće za optuženog, pa stoga opravdano

radnje optuženog prvostepeni sud nije okvalifikovao kao ubistvo iz člana 127 stav 2 Krivičnog zakonika RS, za koje je propisano da će se učinilac djela kazniti zatvorom od 1 do 8 godina.

Nije bilo mesta ni da se radnje za koje se optužnicom tereti optuženi M.P. okvalifikuju kao ubistvo iz člana 127 stav 1 Krivičnog zakonika RS, jer je tim članom i stavom zakona propisano da će se učinilac ubistva kazniti zatvorom od najmanje 5 godina, a shodno odredbama člana 36 stav 1 istog zakona, sud bi u tom slučaju bio u mogućnosti da počiniocu navedenog ubistva izrekne kaznu zatvora do 20 godina. Međutim, odredbama člana 165 KZ-a BD BiH je propisano da će se za krivično djelo ubistva počinilac kazniti zatvorom od 5 do 15 godina. Imajući sve pomenuto u vidu, prvostepeni sud je u konkretnom slučaju pravilno primijenio krivični zakon jer je kvalifikujući radnje optuženog kao krivično djelo ubistva iz člana 165 KZ-a BD BiH i izričući optuženom kaznu zatvora po navedenom članu zakona, primijenio krivični zakon koji je blaži za optuženog. Prema tome, nije opravdana tvrdnja branioca optuženog da je povrijeđen krivični zakon na štetu njegovog branjenika.

Isto tako, okolnostima koje branilac optuženog ističe u žalbi, kao što su činjenice: da je optuženi priznao krivično djelo, da je izrazio kajanje za počinjeno krivično djelo, te da je od izvršenja krivičnog djela proteklo više od 11 godina, pravilno je prvostepeni sud dao značaj samo olakšavajućih okolnosti a ne i osobito olakšavajućih okolnosti po optuženog, kakvim ih smatra branilac optuženog. I po ocjeni ovog suda navedene okolnosti, kako pojedinačno tako i u svom ukupnom dejstvu nemaju kvalitet i značaj osobito olakšavajuće okolnosti koja bi shodno odredbama članova 41 tačka 2 i 42 stav 1 tačka 2 KZ-a BD BiH, bila razlog za ublažavanje kazne zatvora optuženom ispod minimuma kazne zatvora od 5 godina, koji je propisan za predmetno krivično djelo.

Osim toga prigovor branioca optuženog da je optuženi bio žrtva jednog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije, te da tu činjenicu optuženom treba cijeniti kao naročito olakšavajuću okolnost, ovaj sud nije mogao uvažiti a niti je navedenu okolnost optuženom mogao uopšte uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost iz razloga što su i mnogi drugi građani ove zemlje bili žrtve istog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije pa nisu zbog toga činili zločine. Osim toga treba imati u vidu i činjenicu da je na osnovu vještačenja duševnog zdravlja optuženog, koje je obavljeno od strane Psihijatrijske bolnice S., utvrđeno da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio duševno zdrava osoba, odnosno da je bio potpuno uračunljiv.

Ako se imaju u vidu konkretna težina učinjenog krivičnog djela i društvena opasnost njegovog počinjoca, činjenica da optuženi sada boluje od TBC pluća, ne opravdava izricanje manje mjere kazne zatvora optuženom u odnosu na kaznu koju mu je izrekao prvostepeni sud, odnosno na kaznu zatvora koju mu je odmjerio ovaj sud u izreci presude.

Zbog svega navedenog žalbu branioca optuženog je valjalo odbiti kao neosnovanu.

Ocenjujući žalbene prigovore Javnog tužilaštva BD BiH, ovaj sud ocjenjuje da su isti opravdani. Prvostepeni sud je prilikom odmjeravanja kazne zatvora optuženom M.P. za učinjeno krivično djelo dao prevelik značaj olakšavajućim okolnostima koje je utvrdio na strani istog, a posebno činjenici da je isti priznao krivično djelo, jer navedeno priznanje, s obzirom na druge dokaze kojima je sud raspolagao, nije od takvog značaja da bi mu se davala posebna vrijednost. Osim toga opravdano Javno tužilaštvo BD BiH prigovara da je optuženi pri izvršenju krivičnog djela ispoljio upornost, odlučnost i hladnokrvnost jer je žrtvu odveo oko 15 km daleko od njene kuće, te je bez ikakvog povoda od strane žrtve, istu hladnokrvno likvidirao, odnosno lišio života, pa je i po

ocjeni ovog suda te činjenice optuženom trebalo cijeniti kao otežavajuću okolnost pri odmjeravanju kazne. Zbog toga je ovaj sud, smatrajući opravdanim žalbene prigovore Javnog tužilaštva ocijenio, da s obzirom na konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela te ispoljeni stepen društvene opasnosti njegovog počinjoca, koji je značajan, ima mjesta da se optuženom M.P. izrekne kazna zatvora u dužem trajanju od onog koje je odredio prvostepeni sud pobijanom presudom, pa je uvažavajući žalbu Javnog tužilaštva BD BiH preinačio prvostepenu presudu u odluci o krivično pravnoj sankciji te je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina u koju mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru. Kazna zatvora u navedenoj mjeri je po ocjeni ovog suda neophodna da bi se postigla potrebna krivično-pravna zaštita i svrha kažnjavanja propisana u članu 33 KZ-a BD BiH.

S obzirom na sve navedeno ovaj sud je donio presudu kao u izreci, a na osnovu člana 314 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

A.O.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

G.R.

Predmet: Pero Rikanović zvani Rikan

Broj predmet: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 005425 10 K

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: 96 0 K 005425 10 Kž

Optužnica broj: KT-RZ-08/09

Optužnica podignuta: 28.12.2009. god.

Krivično djelo: Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika - iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ

Ratni zločin protiv civilnog stanovništva – iz člana 142. stav 1., preuzetog KZ SFRJ

Optuženi: Pero Rikanović

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BIH
T U Ž I L A Š T V O
BRČKO DISTRIKTA BiH
Broj: KT-RZ-8/09
Brčko, 28. decembar 2009. godine

OSNOVNOM SUDU
BRČKO DISTRIKTA BiH

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku
Brčko Distrikta BiH, p o d i ž e m

O P T U Ž N I C U

PROTIV:

RIKANOVIĆ PERE rođen ... 1974. godine u Jasenici, opština Srebrenik,

Što je:

Za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) i člana 13. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, te člana 3. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata i člana 75. I Dopunskog protokola Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine o zaštiti žrtava Međunarodnih oružanih sukoba, kao vojni policajac pripadnik tzv. "Vojske RS" vršio mučenja, nečovječna postupanja, nanosio velike patnje, povređivao tjelesni integritet, vršio svireposti, povrede ličnog dostojanstva i prisiljavao na prirudni rad, pa je tako:

1. U periodu od 13.09.1992. godine pa nadalje prema ratnom zarobljeniku H. E., u prostorijama kasarne u Brčkom, sa još nekoliko NN vojnika, nanosio velike patnje i istog mučio, tako što ga je udarao palicom, kundakom puške, čizmama, po cijelom tijelu od čega je gubio svijest, pa je tako u toku pet dana svaki dan istog tukao bacajući ga na pod, psujući mu majku, govreći mu "sad ćeš vidjeti kako Srbin udara", nakon čega je jedne prilike uzeo bajonet, prijeteći da će ga zaklati, te ga uhvatio za kosu i počeo istu sjeći, režući ga pri tome po vratu, pa kada je H. pokušao da obriše krv isto mu nije dozvolio rekavši mu "da mora očima da vidi svoju krv", a onda mu je naredio da skine pantalone, te ga bajonetom počeo bosti po desnoj i lijevoj nozi, prijeteći mu da će mu nogu odsjeći, da bi potom istog uhvatio ponovo za kosu sijekući ga po vratu nakon čega je uzeo upaljač te H. počeo pržiti po vratu po kojem ga je prethodno sjekao govoreći mu "sada ćeš da osjetiš miris pečenog mesa, a potom ga palio po bradi lica, a da bi sutradan kada je H. doveden u prostoriju gdje je bio Rikanović isti, prethodno zapalivši najlon kesu, H. počeo pržiti po leđima, te po desnoj ruci, te mu naredio da pruži desnu nogu koju mu je omotao zapaljenom vrećom, od čega je H. ponovo izgubio svijest.

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava vršio namjerno nanošenje snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje (mučenje), nečovječno postupanja, nanosio velike patnje i povredu

tjelesnog integriteta prema ratnom zarobljeniku.

2. U septembru mjesecu 1992. godine u prostorijama kasarne u Brčkom, zatvorene civile Č. F. i Č. M. zlostavljao tako što ih je u više navrata mučio i tukao sa drugim NN vojnicima tukavši ih palicama po nogama i rukama, a zatim je upaljačem palio po bradi Č. nanoseći mu velike patnje, od čega je gubio svijest.
3. U maju mjesecu 1992. godine u kasarni u Brčkom, zlostavljao i tukao zarobljenog civila H. Š. nogama, rukama, kundakom puške po cijelom tijelu, da bi ga Rikanović potom odveo u WC-e i naredio mu da u čučavcu WC-a klanja, pa kada mu je H. odgovorio da ne zna klanjati počeo ga udarati po tijelu, te mu naredio da klekne, a potom mu glavu gurao u čučavac, nanoseći mu tako velike patnje.
4. U junu mjesecu 1992. godine zarobljenog civila I.E. vodeći iz logora "Luka" na prisilni rad u Brezovo Polje, u Brezovom Polju, Brčko u dva navrata istog tukao i to šamaraima, kundakom puške, nogama i rukama po cijelom tijelu, pri čemu je Ibrahimović morao stajati mirno držeći ruke niz tijelo, nanoseći mu tako velike patnje.
5. Dana 15.06.1992. godine zarobljenog civila I.S. koji je vođen na prinudni rad iz "Luke" u kasarnu u Brčkom, istog uveo u WC-e kasarne, te ga počeo tući vojničkim čizmama po prsima, leđima, nanoseći mu tako velike patnje, tjerajući ga uz to da pjeva "četničke" pjesme.
6. Sredinom juna mjeseca 1992. godine zarobljene civile D. Dž. i K.S. iz Brezovog Polja, koji su dovedeni iz logora "Luka" na prinudni rad u kasarnu Brčko, iste odveo da ulaze u kasarnu sa strane od "Š" naselja, te im naredio da dignu obadvije ruke sa tri prsta u vazduhu, kao i da se okrenu prema zidu, a potom ih počeo udarati policijskim pendrekom po cijelom tijelu nanoseći im tako velike patnje.
7. Krajem maja i u junu mjesecu 1992. godine D.S. zarobljenog civila, koji je doveden iz logora "Luka" na prinudni rad u kasarnu Brčko u toku 23 dana redovno tukao za to vrijeme palicama u prosjeku od po 150-200 udaraca po cijelom tijelu, a pri tom mu naredivši da radi sklebove dok ga je udarao, a potom je njemu i O. E. naredio da jedu novac, "stare Hrvatske kune" nanoseći mu tako velike patnje.
8. Zarobljenog civila Dž.E., krajem maja i u junu mjesecu 1992. godine u kasarni u Brčkom fizički zlostavljao i mučio, tako što ga je udarao po cijelom tijelu i glavi, kundakom puške, vojničkim čizmama i pištoljem nanoseći mu tako velike patnje.
9. Zarobljenog civila R.S., u junu mjesecu 1992. godine, a koji je doveden iz logora "Luka" na prinudni rad u kasarnu u Brčkom fizički maltretirao i tukao, tako što mu je naredio da iskopa rupu u uglju u šupi, te da uđe u istu, nakon čega ga je tukao kundakom puške i čizmama po cijelom tijelu, nanoseći mu tako velike patnje.

dakle, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba lično vršio prema civilnom stanovništvu mučenje, nečovječno postupanje, nanošenje velike patnje i povrede tjelesnog integriteta, te prisiljavao na prinudni rad,

Čime je pod tačkom 1. počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika – iz člana 175. stav (1) tačka a) i b) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, a pod tačkama 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 173. stav (1) tačke c) i f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 53. istog zakona.

OSNOVNI SUD BRČKO DISTRINKTA

BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 96 0 K 005425 10 K

Brčko, 28.5.2010. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija S.N.1 kao predsjednika vijeća, i sudija ovog suda Ž.Ž. i S.K.1 kao članova vijeća, uz sudjelovanje asistenta H.O., u krivičnom predmetu protiv optuženog P.R., zbog krivičnog djela — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ i krivičnog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142 stav 1, preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a po optužnici Tužilaštva broj od 28. decembra 2009. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa, u prisutnosti tužioca Tužilaštva A.M., optuženog i branioca optuženog M.Z., advokata iz B.1, donio je dana 28.05.2010. godine, i javno objavio

PRESUDU

OPTUŽENI

P.R. zv. «R.», sin C. i majke R. rođene B., rođen godine u J., opština S.,

KRIV JE

ŠTO JE

1. Dana 13.09.1992. godine, prema ratnom zarobljeniku E.H. u prostorijama kasarne u 8.1, sa još nekoliko NN vojnika, nanosio velike patnje i istog mučio, tako što ga je udarao palicom, kundakom puške, čizmama, po cijelom tijelu od čega je gubio svijest, pa je tako u toku pet dana svaki dan istog tukao bacajući ga na pod, psujući mu majku, govoreći mu «sad ćeš vidjeti kako Srbin udara», nakon čega je jedne prilike uzeo bajonet, prijeteći da će ga zaklati, te ga uhvatio za kosu i počeo istu sjeći, režući ga pri tome po vratu, pa kada je H. pokušao da obriše krv isto mu nije dozvolio rekavši mu «da mora očima da vidi svoju krv», a onda mu je naredio da skine pantalone, te ga bajonetom počeo bosti po desnoj i lijevoj nozi, prijeteći mu da će mu nogu odsjeći, da bi potom istog uhvatio ponovo za kosu sijekući ga po vratu nakon čega je uzeo upaljač te H. počeo pržiti po vratu po kojem ga je prethodno sjekao govoreći mu «sada ćeš da osjetiš miris pečenog mesa», a potom ga palio po bradi lica, a da bi sutradan kada je H. doveden u prostoriju gdje je bio P.R., isti prethodno zapalivši najlon kesu, H. počeo pržiti po leđima, te po desnoj ruci, te mu naredio da pruži desnu nogu koju mu je omotao zapaljenom vrećom, od čega je H. ponovo izgubio svijest,
2. U septembru mjesecu 1992. godine u prostorijama kasarne u 8.1, zatvorene civile F.Č.i M.Č. zlostavljao tako što ih je u više navrata mučio i tukao sa drugim NN vojnicima, tukavši ih palicom po nogama i rukama, a zatim je upaljačem palio po bradi Č. nanoseći mu velike patnje, od čega je gubio svijest.

3. U maju mjesecu 1992. godine u kasarni u 8.1, zlostavljao i tukao zarobljenog civila Š.H. nogama, rukama, kundakom puške po cijelom tijelu, da bi ga P.R. potom odveo u wc-e i naredio mu da u čučavcu wc-a klanja, pa kada mu je H. odgovorio da ne zna klanjati počeo ga udarati po tijelu, te mu naredio da klekne, a potom mu glavu gurao u čučavac, nanoseći mu tako velike patnje,
4. U junu mjesecu 1992. godine zarobljenog civila E.I., vodeći iz logora «L.» na prisilni rad u B.P., u B.P., 8.1 u dva navrata istog tukao i to šamarima, kundakom puške, nogama i rukama po cijelom tijelu, pri čemu je Ibrahimović morao stajati mirno držeći ruke niz tijelo, nanoseći mu tako velike patnje.
5. Dana 15.06.1992. godine zarobljenog civila S.I. koji je vođen na prinudni rad iz «L.» u kasarnu u 8.1, istog uveo u wc—e kasarne, te ga počeo tući vojničkim čizmama po prsima, leđima, nanoseći mu tako velike patnje, tjerajući ga uz to da pjeva «četničke» pjesme.
6. Sredinom juna mjeseca 1992. godine zarobljene civile Dž. D. i S.K.2 iz B.P.1, koji su dovedeni iz logora «L.» na prinudni rad u kasarnu B.1, iste odveo da ulaze u kasarnu sa strane od «Š» naselja, te im naredio da dignu obadvije ruke sa tri prsta u vazduh, kao i da se okrenu prema zidu, a potom ih počeo udarati policijskim pendrekom po cijelom tijelu nanoseći im tako velike patnje.
7. Krajem maja i u junu mjesecu 1992. godine S.D. zarobljenog civila, koji je doveden iz logora «L.» na prinudni rad u kasarnu 8.1 u toku 23 dana redovno tukao za to vrijeme palicom po cijelom tijelu, pri tom mu naredivši da radi sklekove dok ga je udarao, a potom je njemu i EO. naredio da jedu novac, «stare H. kune» nanoseći mu tako velike patnje.
8. Zarobljenog civila E.Dž., krajem maja i u junu mjesecu 1992. godine u kasarni u 8.1, fizički zlostavljao i mučio, tako što ga je udarao po cijelom tijelu i glavi, kundakom puške, vojničkim čizmama i pištoljem nanoseći mu tako velike patnje.
9. Zarobljenog civila S.R., u junu mjesecu 1992. godine, a koji je doveden iz logora «L.» na prinudni rad u kasarnu u 8.1, fizički maltretirao i tukao, tako što mu je naredio da iskopa rupu u ugлу u šupi, te da uđe u istu, nakon čega ga je tukao kundakom puške i čizmama po cijelom tijelu, nanoseći mu tako velike patnje.

čime je radnjama opisanim pod tačkom 1. počinio krivično djelo — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ,

a radnjama opisanim pod tačkama 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9. počinio krivično djelo — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva - iz člana 142 stav 1, preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a u vezi sa članom 48 istog zakona.

Sud optuženom za počinjena krivična djela utvrđuje pojedinačne kazne i to:

Za krivično djelo — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, iz tačke 1 optužnice, utvrđuje se

KAZNA ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE

Za krivično djelo — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142 stav 1, preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a opisanim u tačkama: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 optužnice, utvrđuje se

KAZNA ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA

Pa sud optuženog, zbog počinjenih krivičnih djela, a uz primjenu članova 5, 33, 38, 41 i 48 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ,

OSUĐUJE

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA i 6 (ŠEST) MJESECI

Vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru od 21.12.2009. godine **od 9,30 sati, do 22.12.2009. godine, na osnovu člana 50 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ**, uračunat će se u izrečenu kaznu zatvora.

Sud oštećene E.H., F.Č., M.Ć., Š.H., E.I., s. | ., Dž.D., S.K.2, 8. D., E.Dž. i SR, sa odštetnim zahtjevom upućuje na parnicu.

Sud optuženog obavezuje da na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 1.096,00 KM i na ime paušala za rad suda iznos od 100,00 KM, u roku od 3 (tri) mjeseca, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

Obrazloženje

Tužilaštvo optužnicom broj od 28.12. 2009. godine, optužilo je P.R, zbog krivičnog djela — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 175 stav 1 tačka a) i b) Krivičnog zakona BiH i krivičnog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 173 stav 1 tačka c) i f) Krivičnog zakona BiH, sve u vezi sa članom 180 stav 1 i članom 53 istog zakona.

Optužnica je potvrđena dana 29.12.2009. godine.

Sud je zakazao glavni pretres na koji je pozvao stranke i predložene svjedoke.

Na prijedlog Tužilaštva BD BiH, tokom glavnog pretresa saslušani su svjedoci: E.H., F.Č., E.I., S.I., Š.H., Dž.D., S.K.2, 8. D., E.Dž., J.V., P.N., KM., M.D., A.D., Š.M., E.Ć., S.K.3, S.N.2, G.P. i O.H, vještak medicinske struke Z.dr C. i neuropsihijatar P.dr G.

Na osnovu člana 273 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH pročitani su iskazi svjedoka M.Ć. od 31.08.2005. godine jer se radi o starijoj bolesnoj osobi, uz to i fizički hendikepiranog budući da je gluvi, te iskaz S.R. od 26.07.2005.godine, koji nije mogao doći na glavni pretres jer živi i radi u Š. pa bi njegov dolazak na glavni pretres bio znatno otežan i neizvjestan.

Na prijedlog odbrane optuženog, saslušani su svjedoci B.P.2., | J., S.L., M.V., M.T., B.G., T.M., H.B., L.R., V.R. i J.R..

Takođe u dokaznom postupku izvršen je uvid i u pisano i u materijalnu dokumentaciju koju su sudu dostavili Tužilaštvo i odbrana optuženog.

Prije završne riječi, zastupnik optužnice dostavila je суду preciziranu optužnicu stim što je pravna kvalifikacija krivičnog djela ostala neizmijenjena.

U završnoj riječi zastupnik optužnice izjavila je da ostaje u cijelosti pri podignutoj i preciziranoj optužnici, jer smatra da tokom dokaznog postupka utvrđeno da je optuženi počinio krivična djela za koja se tereti, pa je predložila суду da sud optuženog oglaši krivim i po zakonu kazni.

Branilac optuženog advokat M.Z., u završnoj riječi je izjavio da tokom dokaznog postupka nije dokazano da je optuženi počinio krivična djela za koja se tereti, te predložio суду da optuženog oslobodi od optužbe. Branilac je takođe istakao da su krivična djela koja se optuženom stavlaju na teret kvalifikovana po Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine, a ne po tada važećem preuzetom Krivičnom zakonu SFRJ kao blažem zakonu, te da to суду uzme u obzir u koliko optuženog bude oglasio krivim te ukazao na niz olakšavajućih okolnosti na strani optuženog koje bi суду trebao da ima u vidu, u koliko суду bude oglasio optuženog da je kriv za počinjena krivična djela.

Optuženi se u završnoj riječi u potpunosti složio sa navodima svog branioca.

Nakon provedenog dokaznog postupka, cijeneći sve izvedene dokaze pojedinačno i u uzajamnoj vezi, суд je van razumne sumnje utvrdio da je optuženi P.R. počinio krivična djela za koja se tereti u vrijeme i na način opisan u izreci presude.

Optuženi P.R. je svojim radnjama opisanim pod tačkom 1 izreke presude, u potpunosti ostvario obilježe bića krivičnog djela — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, zakona koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Optuženi je u septembru mjesecu 1992. godine u vrijeme oružanog sukoba u 8.1, ratnog zarobljenika E.H., koji je zarobljen kao pripadnik A. BiH tokom ratnih dejstava, u krugu kasarne fizički zlostavljaо, tukao po svim dijelovima tijela, nanoseći mu tjelesnu i duševnu bol i patnje, na taj način nečovječno postupao nanoseći velike patnje i povredu tjelesnog integriteta ratnom zarobljeniku E.H., na taj način kršeći pravila Međunarodnog prava.

U vrijeme i na način opisan pod tačkama 2,3,4,5,6,7,8 i 9 izreke presude, optuženi je u svojim radnjama ostvario obilježe bića krivičnog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142 stav 1, preuzetog Krivičnog zakona SFRJ. Optuženi je na opisan način za vrijeme rata i oružanog sukoba nečovječno postupao prema zarobljenom civilnom stanovništvu, iste mučio na način što ih je fizički maltretirao nanosio udarce po raznim dijelovima tijela, vrijeđajući im tjelesni integritet, na taj način kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba.

Da bi se u konkretnom slučaju radilo o krivičnom djelu — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ i krivičnom djelu — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142 stav 1, takođe preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, prethodno je

bilo potrebno utvrditi postojanje oružanog sukoba kao neophodno propisanog uslova za postojanje navedenih krivičnih djela, a da bi se stim mogla i dovesti u vezu kršenja pravila Međunarodnog prava koja štite ratne zarobljenike i civilne kategorije stanovništva.

U pogledu oružanog sukoba ili ratnog stanja, sudeće je vijeće preuzealo stav u pogledu tih činjenica Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja Međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije 1991. godine (u daljem tekstu Međunarodni sud u Hagu). Nizom sudske presude koje je donio Međunarodni sud u Hagu, nesporno je učinjena činjenica postojanja oružanog sukoba na prostoru cijele Bosne i Hercegovine pa tako i 8.1. Prema utvrđenoj sudske praksi oružani sukob postoji svuda gdje se pribjeglo oružanoj sili između država ili produženom oružanom nasilju između vlasti i organizovanih naoružanih grupa ili pak između takvih grupa unutar jedne države. Oružani sukob postoji ne samo u međudržavnom sukobu, već to može biti i u okviru jedne države između raznih grupa. Stim u vezi inkriminisane radnje optuženog, cijene se s aspekta dešavanja u vrijeme oružanog sukoba, kada su ratni zarobljenici i civilno stanovništvo imali međunarodnu humanitarnu zaštitu.

Postojanje ratnog sukoba na teritoriji B.1, koji je otpočeo početkom maja 1992. godine i trajao do kraja 1995. godine, odnosno do potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, potvrđen je ne samo kroz niz presuda donesenih pred Međunarodnim sudom u Hagu nego i kroz presude koje su donesene pred Sudom B.1 (K.K. i drugi K-06..., postupak protiv H. i P. K-08...) i kroz druge predmete kroz koje se u potpunosti potvrdilo postojanje oružanog sukoba.

Za sudeće vijeće a i za ostale učesnike u postupku bilo je nesporno da je u vremenskom periodu koji obuhvata optužnica B.1 bilo poprište oružanog sukoba i da su krivična djela i počinjena u vezi sa tim sukobom naoružanog Srpskog stanovništva i nesrpskog stanovništva. Ovu činjenicu praktično su potvrdili svi svjedoci koji su saslušani tokom dokaznog postupka u ovom predmetu i to kako svjedoci tužilaštva, tako i svjedoci odbrane.

Tokom dokaznog postupka imajući u vidu sve izvedene dokaze koje je sud cijenio, za sudeće vijeće je nesporno da su se na teritoriji B.1 desili ratni zločini u vrijeme oružanog sukoba. Takođe je nesporno da je oštećeni E.H. bio ratni zarobljenik jer je zarobljen kao pripadnik A. BiH tokom izvođenja borbenih dejstava u reonu «I.» nadomak Br.1. Oštećeni je kao takav i imao status ratnog zarobljenika, a s tim u vezi i status lica koje štiti Međunarodno humanitarno pravo i Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima.

Na osnovu izvedenih dokaza na nesporan način je utvrđeno da su i sva lica navedena od tačke 2 do tačke 9 izreke presude predstavljali civilno stanovništvo, vojno neangažovano niti naoružano, da su nesrpske nacionalnosti i da predstavljaju takozvano ne boračko stanovništvo koje nije pružalo nikakav otpor oružanim srpskim snagama. Ove činjenice su utvrđene praktično na osnovu iskaza svih svjedoka koji su saslušani tokom dokaznog postupka. Da bi se radilo o krivičnom djelu koje se optuženom stavlju na teret, tokom dokaznog postupka pored utvrđivanja činjenice oružanog sukoba potrebno je bilo utvrditi i svojstvo navedenih lica, tj. utvrditi da su ta lica bila iz kategorije civilnog stanovništva vojno neangažovanog.

Sud je takođe tokom dokaznog postupka utvrdio da je optuženi P.R. bio pripadnik Vojne policije, V. R.S., tj. pripadnik organizovane vojne formacije. Ova činjenica proizilazi iz iskaza svih

saslušanih svjedoka koji su potvrdili da je optuženi bio pripadnik Vojne policije, što je između ostalog potvrđio i njegov prepostavljeni starješina P.N., u to vrijeme komandir Vojne policije. Iz materijalne dokumentacije tj. vojne knjižice optuženog proizilazi da je bio pripadnik V.R.S.

Sud smatra da je tokom dokaznog postupka na nedvojben način utvrđeno postojanje oružanog sukoba na teritoriji B.1, da je oštećeni E.H. bio ratni vojni zarobljenik, da je isti kao takav podvrgavan maltretiranju, zlostavljanju i nanošenju fizičkih i psihičkih bolova, da su ostala lica koja su navedena u optužnici iz kategorije civilnog stanovništva vojno neorganizovanog. Sud zaključuje da je došlo do grubog kršenja pravila Međunarodnog prava i do postupanja koje je u potpunoj suprotnosti sa Ženevskim konvencijama o postupanju sa ratnim zarobljenicima i Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata koje štite ratne zarobljenike i civilno stanovništvo u takvima situacijama.

Budući da krivično djelo — Ratni zločin spada u djela sa blanketnom dispozicijom, jer upućuju na povredu pravila Međunarodnog prava, budući da povrede Međunarodnih prava imaju za posledicu ostvarenje obilježja bića krivičnog djela — Ratni zločini, sud će ukazati o kojim povredama Međunarodnog prava u konkretnom slučaju se radi.

Ženevska Konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine, u članu 1. obavezuje visoke strane ugovornice da će poštovati ovu Konvenciju i da će joj osigurati poštovanje u svakoj prilici. Članom 3 propisano je u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter Međunarodnog sukoba, a koji je izbio na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, svaka strana u sukobu biće dužna da primjenjuje bar sledeće odredbe:

1. Prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i koja su onesposobljena za borbu usled bolesti, rana, lišenja slobode ili iz bilo kojeg drugog uzroka, postupaće se, u svakoj prilici, čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, polu, rođenju ili imovnom stanju ili kome drugom sličnom mjerilu. U tom cilju zabranjeni su i zabranjuju se u svako doba i na svakom mjestu, prema gore navedenim licima sledeći postupci:
 - a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja
 - c) povrede ličnog dostojanstva naročito uvredljivi i ponižavajući postupci,

Članom 13. III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. 08.1949. godine, propisano je da se s ratnim zarobljenicima mora u svako doba postupati čovječno. Svaki protivpravni čin ili nedozvoljeno propuštanje od strane sile koja je drži a koje prouzrokuje smrt ili dovede u ozbiljnu opasnost zdravlje ratnog zarobljenika koji se nalazi u njenoj vlasti, zabranjen je i biće smatran kao teška povreda ove Konvencije. Ratni zarobljenici, isto tako, moraju se u svako doba štitit, naročito protiv svakog akta nasilja ili zastrašivanja, protiv uvreda i javne radoznalosti.

Članom 3—IV Ženevske Konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata propisano je da u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, svaka od strana u sukobu biće dužna da primjenjuje bar sledeće odredbe:

1. Prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usled bolesti, rana, lišenja slobode ili iz kojeg bilo drugog uzroka, postupaće se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasni, boji kože, vjeri ili uvjerenju, polu, rođenju ili imovnom stanju, ili bilo kome drugom sličnom mjerilu.

U tom cilju, zabranjeni su i u buduće se zabranjuju, u svako doba i na svakom mjestu, prema gore navedenim licima sledeći postupci:

- a. Povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja;
- c. Povrede ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci;

Prvim dopunskim protokolom Ženevske Konvencije od 12. avgusta 1949. godine, o zaštiti žrtava Međunarodnih oružanih sukoba članom 75 propisano je:

1. Ukoliko su pogodjena situacijom navedenom u članu 1. ovog Protokola, sa osobama koje su u vlasti strane u sukobu i koje ne uživaju povoljniji tretman u skladu sa Konvencijama ili ovim Protokolom, postupaće se humano u svim prilikama i one će uživati, kao minimum, zaštitu koja je predviđena ovim članom, bez ikakve nepovoljne razlike koja bi se zasnivala na rasni, boji, polu, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom ili socijalnom porijeklu, bogatstvu, rođenju ili:

drugom statusu, ili bilo kojem drugom sličnom kriterijumu. Svaka strana će poštovati ličnost, čast, uvjerenje i vjerske obrede svih takvih osoba.

Budući da krivična djela ratnih zločina spadaju u djela sa blanketnom normom, sud je podsjetio o kojim povredama pravila Međunarodnog prava se u konkretnom slučaju radi i koje povrede Međunarodnog prava su za posledicu imale ostvarena obilježja bića krivičnog djela – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ i krivičnog djela — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1, takocie preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Nakon provedenog dokaznog postupka i svestrane ocjene izvedenih dokaza, cijeneći dokaze pojedinačno i u uzajamnoj vezi, sudeće vijeće je zaključilo van razumne sumnje da je optuženi P.R. u vrijeme i na način opisan pod tačkom 1. izreke presude počinio krivično djelo — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ,a radnjama opisanim pod tačkama od 2 do 9 optužnice, počinio krivično djelo — Ratni zločin protiv civilnog stanovništva — iz člana 142 stav 1, takocle preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

1. Optuženi P.R. je u vrijeme i na način opisan u tački 1) izreke presude, ratnog zarobljenika E.H., koji je za vrijeme borbenih dejstava zarobljen kao pripadnik Armije BiH, u prostorijama kasarne kao pripadnik Vojne policije, tukao po cijelom tijelu i pored toga i psihički maltretirao kako je to i opisano i pri tome mu nanosio fizičke bolove i psihičke

patnje od kojih je oštećeni E.H. i gubio svijest. Ovu činjenicu sud smatra nesporno utvrđenom na osnovu iskaza oštećenog E.H. koji je tokom dokaznog postupka saslušan i na veoma uvjerljiv način sudećem vijeću iznio šta je sve pretrpio od optuženog za vrijeme dok je bio zarobljen. Svjedok je i tokom svjedočenja izjavio da se dobro sjeća P.R. i da je upravo to taj koji sjedi na mjestu optuženog. Na ove okolnosti saslušan je i svjedok J.V. koji je tada bio vojno angažovan u kasarni u B.1, te potvrdio činjenicu da je P.R. bio pripadnik Vojne policije i da su između ostalog pritvor obezbjeđivali i pripadnici Vojne policije. Poznato mu je da je Enes Hadžić bio zarobljen i doveden u kasarnu, te da je on vodio E. ljekaru jer je imao rane ispod vrata. Od E.H. dok ga je vodio ljekaru saznao je da ga je P.R. udarao i da mu je nanio te povrede. Tokom dokaznog postupka saslušan je i vještak medicinske struke doktor Z.C., koji je na osnovu raspoložive medicinske dokumentacije vještačio tjelesne povrede E.H., te kod istog utvrdio na tijelu opekomine od kojih su ostali ožiljci kože, zatim ožiljke od uboda vrhom noža, te ukazao na mehanizam nanošenja istih, te da se radi o ukupno o lakinim tjelesnim povredama. Sud je izvršio uvid i u fotodokumentaciju oštećenog E.H. gdje su prikazane povrede u predjelu brade, leđima, nogama i rukama. Kada se iskazi oštećenog E.H., svjedoka J.V., nalaz vještaka medicinske struke i fotodokumentacija dovedu u jednu uzajamnu vezu, nesporno je potpuno učinjeno izvršenje krivičnog djela P.R. nad oštećenim ratnim zarobljenikom E.H. kojeg su kao ratnog zarobljenika štitile naprijed navedene Konvencije.

2. Tokom septembra mjeseca 1992. godine, optuženi je fizički zlostavljao i civilne F.Č. i M.C., koji su dovedeni u prostorije kasarne za obavljanje određenih poslova. Na ove okolnosti saslušan je svjedok F.Č. koji je potvrdio da ga je P.R. tukao skoro svaki dan dok je bio u kasarni, maltretirao, udarao bejzbol palicom, nogama i rukama. Potvrdio je da je P. tukao i E.H. i M.Č.. Takođe je naveo da mu je P. jedne prilike palio upaljač ispod vrata od čega ima i ožiljak, da je znao i gubiti svijest dok ga je P. udarao. Opisao je P. kako je u to vrijeme izgledao i koju je uniformu nosio, što odgovara opisu i ostalih saslušanih svjedoka te je optuženog prepoznao i izjavio da se radi o licu koji sjedi na mjestu optuženog.

Na ove okolnosti svoj iskaz je dao M.C. Policiji 31.08.2005. godine, pa je navedeni iskaz sud u skladu sa odredbom člana 273. Zakona o krivičnom postupku BD BiH pročitao, budući da je M. osoba starije životne dobi, rođen 1937. godine, da je lošeg zdravlja a uz to i sve ima fizički hendikep da je skoro potpuno gluhi, pa nije mogao neposredno svjedočiti. Iz iskaza proizilazi da je kao civil doveden u kasarnu u B.1 gdje je tučen i da ga je najviše tukao P. i to palicom. Jedne prilike kada ga je P. udario kundakom izgubio je svijest od siline udara. Takođe je izjavio da je nakon što je razmijenjen išao doktoru u M. na liječenje.

K.M. je tokom dokaznog postupka izjavio da poznaje M.Č. iz Č., jer je M. bio prijatelj sa njegovim ocem. U navedeno vrijeme vidio je M. u kasarni kako čisti krug, pa mu je prišao i malo porazgovarao, što sve upućuje da je M. u navedeno vrijeme kao što je svjedok i naveo bio doveden u kasarnu da čisti krug, što u potpunosti potvrđuje iskaz svjedoka M.Č..

3. Š.H., je takođe saslušan tokom dokaznog postupka, te izjavio da je bio ranjen na D. kao civil, a zatim prevezen u bolnicu na liječenje. Iz bolnice je bio priveden u logor L., te da je nekoliko puta voden u kasarnu u B.1 da čiste prostorije i krug kasarne. Dok su radili nadgledao ih je P.R., koji ga je tom prilikom tukao kundakom i upućivao mu razne psovke, iživiljavao se na njemu tjerajući ga da klanja, te mu jednom prilikom udarcem kundakom u glavu, razbio glavu. Svjedok je naveo da je samo taj jedan dan maltretiran i da je preživio te patnje. Optuženog je identifikovao u sudnici, te je izjavio da je nakon ovoga upoznao sestru optuženog.

Svjedok S.K.3, u maju 1992. godine bila je ljekar u kasarni. Zna da su dolazili civili da im je ukazivana ljekarska pomoć, da su dolazili zbog svega i internističkih i tjelesnih povreda. Izjavila je da se sjeća kada je doveden Š.H. da mu se ukaže ljekarska pomoć i da je doveden u pravnji uniformisanog lica. Sjeća se da je imao povrede kod obrve, pa mu je ukazala ljekarsku pomoć i uputila ga u hirurgiju. Iskaz ovog svjedoka potvrđuje iskaz svjedoka Š.H. i upućuje na zaključak da je isti bio tučen i maltretiran u navedeno vrijeme.

4. E.I., je između ostalog naveo da ga je rat zatekao kod kuće, da ga je nakon toga neka vojska odvela u kasarnu gdje je bio par dana, te da je boravio i u logoru L.. Za vrijeme boravka u logoru L. voden je na rad u B.P.2 više puta da vode stoku i kupe sijeno, te da ga je u B.P.2 vodio P.R. koji je bio obučen u šarenu uniformu i imao pušku sa preklopnim kundakom. Potvrdio je da ga je P. udarao kundakom puške po gornjem dijelu tijela, uzimao od ljudi sve vrijednosti što su imali, te da je tada sve prisutne pomalo udarao, a njega najviše. Ovo maltretiranje naveo je da se desilo dva puta prilikom odlazaka u B.P. na rad. Takođe je potvrdio da se ovo sve dešavalo u junu mjesecu 1992. godine.

Na ove okolnosti saslušan je i svjedok M.Đ. koji je u to vrijeme bio pripadnik Vojne policije u kasarni u B.. Među civilima koji su dovodeni na prinudni rad u kasarnu prepoznao je E.I. sa kojim je išao u školu. Razgovarao je tom prilikom sa E. od kojeg je došao do informacije da ih P. maltretira.

5. S.I., je izjavio da ga je rat zatekao u K. i da ga je jedne prilike na punktu zaustavila vojska i uhapsila ga, nakon čega je odveden u L., a potom u B.1, da bi nakon toga završio u logoru L.. Takođe je potvrdio da je sa drugim civilima odvoden da radi po gradu i u kasarni. Jedne prilike bio je raspoređen da čisti wc u kasarni, a P.R. je bio njegov čuvare. Navodi da je P. bio u pripitom stanju, da ga je P. tjerao da pjeva srpske pjesme, da bi ga nakon toga počeo tući po prsima i bubrežima vojničkim čizmama. Kada se nakon završenog dana vratio u L. bilo mu je sve po tijelu crno od udaraca. Istakao je da ga je samo jednom P. tukao prilikom boravka u kasarni.
6. Svjedok Dž.D., je izjavio da ga je rat zatekao u B.P. i da je u junu mjesecu odveden u logor L.. Iz logora L. povremeno odvoden u kasarnu da radi na održavanju čistoće. Dok je radio P.R. mu je govorio da brže radi, a inače dok je boravio u logoru prije nego što je došao u kasarnu da radi i čisti, čuo je za P.R. da udara i tuče civile. Jedne prilike dok je čistio počeo ga je P. tući. Natjerao ga je da stane uza zid i da digne tri prsta i onda ga je tukao pendrekom i čizmama, pa kad je od udaraca poklekao P. ga je nastavio tući.

Takode svjedok je potvrdio da je P. tukao i S.K.2. Navodi za sebe da je dolazio četiri do pet puta da radi u kasarnu i da ga je P. istukao na navedeni način, te da je od udaraca imao povrede po tijelu.

Na okolnosti povredivanja Dž.D., saslušan je i vještak medicinske struke doktor Zdenko Cihlarž, koji je utvrdio na osnovu raspoložive medicinske dokumentacije da su Dž.D. nanesene obične teške tjelesne povrede. Povrede su nastale najmanje jednokratnim djelovanjem tupo-tvrde mehaničke sile na stražnji dio desnog stopala, pri čemu zamah i udar palice, izvenog stopala i slično predstavlja pogodan način za nanošenje ove povrede, što upućuje sud na zaključak da su povrede nanesene baš kako je to i svjedok objašnjavao.

S.K.2, tokom dokaznog postupka je izjavio da je iz B.P. u junu mjesecu pokupljen sa drugim mještanima i odveden u logor L. gdje je boravio oko dvadeset dana. Za to vrijeme odveden je u kasarnu na rad. Dok je boravio u logoru čuo je za P.R. da tuče ljudi, a inače ga poznaje jer je P. tetka udata u B.P.. Doveden je u kasarnu da radi zajedno sa Dž.D., P. je tukao njega pendrekom a i Dž.D.. Za sebe navodi da ga je P. tukao dva puta. Kada se vratio u L. i skinuo majicu sa tijela, tijelo mu je bilo svo išarano od udaraca. P. su se svi bojali, te je istog prepoznao u sudnici.

Na okolnosti fizičkog zlostavljanja Dž.D. i S.K.2, svoja saznanja iznio je i svjedok O.H., koji je potvrdio da je u junu mjesecu pokupljen iz B.P. i odveden u logor L., i da je u istoj grupi bio sa Dž.D., S. R. i drugim. Dok je boravio u logoru L. odvočen je sa drugim licima u kasarnu da čiste krug. Jedne prilike dok su čistili krug P. je došao i psovao mu majku i repetirao mu pištolj i držao na čelu a onda ga je udario i otišao. Peru inače poznaje od prije rata jer je P. imao tetku i tetka u B.P., a da mu je tetak S.S.. Takocle mu je poznato da je P. tukao kao životinje svim i svačim Dž.D. i S.K.. Za sebe navodi da ga je P. jednom maltretirao.

7. Svjedok S.D., je izjavio da ga je rat u B. zatekao u stanu, nakon čega su svi prevezeni u B.P. i raspoređeni po kućama, da bi posle toga završio u logoru u L.. Iz logora L. voden je na rad u kasarnu 23 dana, i svaki dan ga je tukao P.R.. Tukao ga je po bubrežima i nogama palicom. Tjerao ga je da radi sklekove i pri tom ga je takođe udarao. Njega i E.O. koji takođe je sa njim radio, P. je tjerao da jedu pare hrvatske kune, pa je morao pojesti dva tri komada tog novca. Takođe svjedok je izjavio da mu je poznato da je S.H. tučen i da ga je tukao P.R.. Svjedok je identifikovao optuženog koji ga je tukao.
8. Svjedok E.Dž. je takođe izjavio da je početkom rata odveden od kuće i u kasarnu sproveden. Tada ga je sproveo u kasarnu P.R. kojeg opisuje da je bio jako mlad i da je imao pušku. P. mu je naredio da stane ispred vrata i da digne tri prsta a potom ga je puškom udarao po ruci, a potom ga oborio, te ga tjerao da prizna gdje je naoružanje i onda parnuo nožem vojničkim. Takođe je potvrdio da ga je P. udarao i palicom, i svaki put kada je došao nekoga je tražio i tukao. Jednom prilikom svjedok navodi da ga je P. udarao i pištoljem »tj. drškom. Oko mjesec dana je proveo u kasarni a potom je premješten u radnu obavezu gdje je čistio ulice. Jedne prilike dok ga je P. tukao govorio

mu je da mu je otac zarobljen, te da je od zadobijenih povreda morao biti odveden u stacionar gdje mu je ukazana pomoć.

9. Iskaz S.R. koji je dao policiji 26.07.2006. godine, sud je na osnovu člana 273 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH pročitao, budući da svjedok nije mogao doći na glavni pretres jer živi i radi u Š.. Svjedok je u svom iskazu naveo da ga je rat zatekao u B.P. odakle je transportovan za logor L.. Neki koji su se zatekli u L. su odvođeni na rad da čiste zamrzivače po kućama, a on je odveden na rad u Kasarnu. Stražar koji je vodio njegovu grupu bio je P.R., te da ih je on gonio da rade i da ih je tukao. Sjeća se situacije kada je nosio Titovu sliku, da ga je P. tada naročito tukao i tada je vršeno prenošenje nekih stvari u susjednu šupu. Jednom prilikom P. ga je natjerao da uđe u jednu šupu gdje je bilo dosta uglja, da u istoj iskopa rupu dubine do pola metra, pri tome da uđe u tu rupu, nakon čega ga je P. tukao vojničkim čizmama, kundakom, ni sam više ne zna čime ga je tukao.

Na ove okolnosti saslušan je i svjedok S.M., te je istakao da je iz B.P., odveden u logor L. te da su bili zajedno on S.R. i drugi. U nekoliko navrata vođen je na rad u kasarnu. Jedne prilike njega i R. i još neke P. je uveo u neku kućicu gdje ih je tukao. Takođe se sjeća da je tučen i K.M.2, da ga je od batinjanja te prilike spasio neki vojnik sa crvenom beretkom. P. je tukao i druge civile koji su dovedeni sa njim a P. inače poznaje od ranije, jer je P. tetka S. uodata za S. u B. P., pa je P. dolazio u B.P. prije rata.

Naprijed navedenim svjedocima i njihovim svjedočenjima sud je u potpunosti poklonio povjerenje i iste prihvatio iz razloga što svjedoci po ocjeni suda na objektivan i veoma korektan način iznose svoja saznanja o navedenim događajima. U iskazima svjedoka nisu uočene protivrječnosti ni kontradiktornosti koje bi suđu dale osnova da istinitost iskaza dovede u pitanje. Svjedočenja navedenih svjedoka su pouzdana i relevantna, pa ih je sud kao takve u potpunosti prihvatio i koristio u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, dovodeći u vezu sa ostalim dokazima.

Sud samo djelimično nije prihvatio iskaz svjedoka 8D. i to u dijelu koji se odnosi na intezitet zadavanja udaraca optuženog oštećenom. Naime svjedok navodi da ga je optuženi tokom 23 dana dok je radio u kasarni B.1 svakodnevno udarao i zadavao mu od 150 do 200 udaraca palicom. Sud nije mogao tu činjenicu prihvati kao potpuno pouzdanu, jer bi teško bilo prihvati činjenicu da je svjedok nakon toliko udaraca preživio, pa kada se pobroji i pomnoži broj dana i udaraca ispadne da ga je P. udario nešto manje od 5.000 puta palicom, što se može teško prihvati kao realnim. Međutim, nesporno je da ga je P. tukao i maltretirao, što je sigurno bilo dovoljno da se zaključi da je svjedok S.D. od optuženog pretrpio velike patnje.

Svoja saznanja o navedenim događajima tokom dokaznog postupka iznijeli su i svjedoci P.N., A.D., E.Ć., S.N.2i G.P..

Svjedok P.N., u vrijeme događaja koji su predmet optužnice bio je komandir jedinice Vojne policije, pa je potvrdio da je P. bio pripadnik te jedinice, jer je u toj jedinici dosluživao vojsku. Njegovo svjedočenje se uglavnom odnosi na moralni lik optuženog P.R., pa je izjavio da mu je poznato da je P. maltretirao nekog Muslimana a da je jednog pretresao i od istog uzeo pare. Nije

bio zadovoljan ponašanjem optuženog kao pripadnika Vojne policije, pa je tražio da se P. prekomanduje u drugu jedinicu što se i desilo u jesen 1992. godine. Kada je P. napustio njegovu jedinicu, čuo je da je P. udarao neke ljudе, takođe je čuo da je tukao jednog zarobljenog pripadnika A. BiH. Takođe mu je poznato da je P. bio i pritvoren, te da je prebačen u Treći bataljon u devetom mjesecu 1992. godine.

A.D. izjavio je da poznaje P.R. i da je i on kao i mnogi drugi bio u logoru u L.. Svjedok navodi da ima brata M.D. koji živi sada u A. i da je P. njegovog brata prebio na mrtvo ime dok je njegov brat bio u kasarni i radio. Takođe mu je poznato da je P. tukao i šamarao i druge civile koji su odvođeni na rad u kasarnu, pa navodi da je čak tukao i svoga tetka samo zato što je Musliman.

Svoja saznanja o moralnom liku optuženog P.R., sudu je iznio i E.Ć., koji je izjavio da ga je rat zatekao u 8.1 u K., gdje je zarobljen i odveden u logor L.. Po izlasku iz logora L. jedno vrijeme je proveo u zgradi penzionera koja se nalazi nedaleko kod zgrade kasarne. Jednog dana je došao P. u uniformi sa puškom u ruci, i rekao im da siđu ispred zgrade, pa su odvedeni ispred škole «Jelenka Voćkić». Dok su tako sjedili ispred Osnovne škole «Jelenka Voćkić», odakle su trebali da ih vode u logor B.2, odjeknuo je rafal koji je P. ispalio u zemlju. Istiće da njega lično P. nije tukao sem što mu je upućivao uvredljive riječi.

Svjedok S.N.2, je izjavila da ju je rat zatekao u zgradi penzionera, koja se nalazi u blizini kasarne. U zgradu su dolazili vojnici pa je jedne prilike upoznala i PR. a njegove sestre su živjele na prvom spratu J., G. i V., koje su je pomagale i davale joj pare i konzerve za jelo. Jedne prilike kada je dobila 3.000 šilinga od svoje rodbine, P. je došao sa još nekim vojnicima i stavio je nož njenoj djevojčici na prsa, pa je ona morala te pare da da njemu i tim vojnicima. Taj jedini susret je bio svjedoka sa optuženim koji joj je ostao u jako ružnom sjećanju, što je sasvim i logično, imajući u vidu kako se optuženi ponašao.

Na okolnosti ličnosti optuženog, svoja saznanja iznio je i svjedok G.P., koji je za sebe izjavio da je bio pripadnik jedinice «Crvenih beretki» i da je jedne prilike upoznao P.R.. Jedne prilike ga je video pijanog u gradu, da je tada bio kao drogiran a da je posle čuo da se P.R. drogira.

I skaze koji su dali svjedoci P.N., A.D., E.Ć., S.N.2 i G.P., a koji se uglavnom odnose na moralni lik optuženog, sud je u potpunosti prihvatio jer svjedoci po ocjeni suda objektivno iznose svoja saznanja o ponašanju optuženog u navedeno vrijeme. Kada se iskazi navedenih svjedoka dovedu u vezu sa iskazima svjedoka oštećenih, nesporno se da zaključiti da je optuženi počinio navedena krivična djela i da je njegovo ponašanje u navedenom vremenskom periodu upravo takvo bilo kao što svjedoci i ukazuju puno nasilja, brutalnosti prema drugim licima, nesrpske nacionalnosti.

Tokom dokaznog postupka saslušani su i vještaci medicinske struke 2. dr C. ivještak neuropsihijtar P. dr G..

Vještak medicinske struke doktor Z.C. utvrio je vrstu i karakter povreda za oštećene E.H. i DŽ.D., na koje okolnosti je sud već ukazao u naprijed navedenom obrazloženju odluke.

Vještak medicinske struke doktor P.G., vršio je vještačenje optuženog PR. na okolnosti njegovog prishičkog stanja u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Vještak je utvrdio na osnovu raspoložive medicinske dokumentacije i intervjua sa optuženim, da su u vrijeme dešavanja

krivičnog djela period maj — septembar 1992. godine, kod optuženog postojale karakteristike poremećaja ličnosti mješovitog, pretežno emocionalno nestabilnog tipa. To stanje nije bolest nego njegova specifičnost po kojoj se njegove psihičke funkcije a naročito mišljenje, percepcija, nadražljivost, kontrola impulsa i stil komunikacije sa okolinom, razlikuju i čine značajnu devijaciju od uobičajenog načina mišljenja, percepcije, afektivne kontrole i načina komunikacije prošjećne osobe naše kulture. Vještak dalje konstatiše da kod optuženog nije našao psihopatološke fenomene koji bi upućivali da je bolovao ranije, da sada boluje ili da je bolovao u vrijeme kada su se dešavala krivična djela, od trajne ili prolazne duševne bolesti ili privremene duševne poremećenosti. Na kraju vještak zaključuje i u svom mišljenju konstatiše da sposobnost optuženog da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima, temporae criminis, nije bila umanjena.

Nalaze koje su dali navedeni vještaci svaki iz svoje struke, sud je u potpunosti prihvatio jer se radi o nalazima koji su dali kvalifikovani vještaci za navedene vrste vještačenja, nalazi su potpuni tokom glavnog pretresa detaljno obrazloženi a tokom unakrsnog ispitivanja ni u jednom momentu nisu dovedeni u pitanje. Navedeni nalazi i mišljenja su po ocjeni suda pouzdani i relevantni, pa ih je sud posmatrao u kontekstu drugih dokaza i na istima" između ostalog i utvrdio činjenično stanje iz kojih proizilazi da je optuženi P.R. počinio krivična djela za koja je i oglašen krivim.

Tokom dokaznog postupka saslušani su i svjedoci koje je predložila odbrana optuženog.

Svjedok B.P.2 izjavio je da je u navedeno vrijeme bio redovni vojnik, i da je zajedno sa P.R. iz P.1 gdje su služili vojsku došao u 8.1 u Vojnu policiju. Bili su odjeveni u SMB vojničke uniforme i naoružani sa automatskim puškama sa preklopnim kundakom, a sud će podsjetiti da su na tu vrstu uniformi i vrstu naoružanja ukazivali i svjedoci oštećeni. Poznato mu je da je bilo civila koji su radili i čistili krug kasarne, a nije mu poznato da je neko napadao te civile koji su radili. U septembru mjesecu je ranjen i otišao na liječenje, pa nije znao šta se dalje dešavalo. Potvrdio je da je P.R. bio kažnjen i da je bio u pritvoru ali da ne zna razloge zbog kojih se to i desilo.

I.J. na okolnosti ratnog dešavanja na području B.1, izjavio je da je do 13.09.1992. godine bio u 8.3 koji je bio u okruženju i kada je 8.3 napadnut da se uspio probiti do P.2. Nema saznanja u pogledu dešavanja u 8.1 u vrijeme koje je obuhvaćeno optužnicom, ali je iznio svoja saznanja do kojih je došao od P.R. koji mu je rekao da je uhapšen njihov komšija E.H..

S.L. je izjavio da je bio na dosluženju vojnog roka u Vojnoj policiji, da je bio obučen u uniformu u tadašnje JNA a da mu je komandir bio P.N.. Svjedok nema saznanja da su civili dovođeni u kasarnu, niti mu je poznato da su u kasarnu dovođeni ratni zarobljenici. Čuo je da je prilikom borbenih dejstava zarobljen E.H., te da je čuo da je P. imao nekih problema zbog kojih je bio u pritvoru.

Svjedok M.V. je izjavio da je negdje u maju mjesecu došao u Vojnu policiju gdje mu je bio komandir N. — P.N., da je bio odjeven u SMB uniformu sa bijelim opasačem a naoružan automatskom puškom. U avgustu 1992. godine premješten je u Policiju. P.R. je bio samo par puta a nema saznanja da je bilo nekih maltretiranja. Poznato mu je da su dovođeni civili koji su čistili kasarnu.

M.T. je izjavio da je do 30. juna 1992. godine bio u Vojnoj policiji, i da je viđao P.R.. Poznato mu je da su dovođena lica da čiste krug kasarne. Nije primjetio da je bilo maltretiranja niti je imao o tome saznanja.

B.G., je između ostalog izjavio da je tokom borbenih dejstava u septembru 1992. godine ranjen i zarobljen i da je posle mjesec dana razmijenjen. Svjedok nema saznanja o događajima iz optužnice, pa je njegov iskaz po ocjeni suda irelevantan.

T.M. u navedeno vrijeme pripadnik Vojne policije je izjavio da je rijetko boravio u kasarni, jer je bio na punktu u 8.4, pa nije mogao prezentovati sudu relevantnije informacije za događanja u kasarni. Ističe da je P.R. bio kratko s njim u jedinici i da je P. posle prekomandovan. Konstatacija da se radi o irelevantnom svjedoku može se dati i za ovog svjedoka.

H.B., istakao je da ga je rat zatekao u stanu u zgradi Doma penzionera, i da je P. upoznao dok je P. dolazio u zgradu i donosio mu da jede. Takođe ni ovaj svjedok nema saznanja u vezi događaja u kasarni, pa se takođe može konstatovati da se radi o svjedoku čiji je iskaz irelevantan.

Svjedok L.R., nema saznanja koja se odnose na događaje iz optužnice jer je u navedeno vrijeme bio u 8.3 pa kasnije zarobljen, tako da sudu nije mogao ponuditi relevantne informacije.

Svjedoci V. i J.R., sestre optuženog P.R. su izjavile da su bile smještene u zgradu Doma penzionera, da je P. povremeno dolazio i donosio im hranu a i drugim licima koji se nalaze u zgradi. Ističu da P. nije nikoga maltretirao a da je u toj zgradi bilo i stanara koje su druge nacionalnosti.

Iskazi naprijed navedenih svjedoka za koje sud nije naveo da su irelevantni se uglavnom mogu prihvati kao objektivni, a tvrdnja svjedoka da nemaju saznanja da je bilo maltretiranja u kasarni ne znači da istih nije ni bilo, u ostalom prilikom izvršenja krivičnih djela kako su to oštećeni i naveli činjena su ili u toaletu gdje su se oštećeni zatekli i održavali higijenu pa su tu tučeni i maltretirani ili su odvođeni u neke sporedne šupe gdje su tučeni i maltretirani i sklonjeni od pogleda neželjenih svjedoka.

Nakon svih izvedenih dokaza, sud je van razumne sumnje utvrdio da je optuženi počinio krivična djela za koja se tereti, upravo u vrijeme i na način kako je to opisano od tačke 1 do 9 izreke presude.

Sud je tokom naprijed navedenog obrazlaganja ukratko ukazao na iskaze svjedoka, odnosno na osnovu čijih iskaza je utvrdio da je optuženi počinio navedena krivična djela. Očigledno je da su svjedoci svojim iskazima u potpunosti potvrdili navode optužnice i da su za optuženog P.R. dok su boravili u logoru L. kao zatvoreni civili čuli kao veoma surovog momka i za istog su znali i prije nego što su nažalost imali mogućnost da ga upoznaju baš u onom svjetlu i onakvom liku kako su ga između sebe predstavili i drugi zarobljeni civili koji su imali tu nesreću da ga upoznaju.

Nakon što je sud utvrdio da je optuženi P.R. počinio krivična djela za koja se tereti, sud je utvrdio da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv, jer je mogao da shvati značaj svoga djela i da upravlja svojim postupcima, što znači da je bio uračunljiv a kao takav i krivično odgovoran za svoja nedjela. Na okolnosti uračunljivosti optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela tokom dokaznog postupka saslušan je i vještak neuropsihijatar P.dr G., na čiji nalaz je već sud ukazao. Iz

nalaza proizilazi da je optuženi u potpunosti bio svjestan svoga djela i imao mogućnost da upravlja svojim postupcima, a ta mogućnost da upravlja svojim postupcima nije bila ničim umanjena.

Razmatrajući pitanje vinosti optuženog kao njegovog psihičkog odnosa prema izvršenim krivičnim djelima, sud nalazi da je ista počinio sa direktnim umišljajem. Optuženi je bio svjestan svoga djela i htio njihovo izvršenje, očigledno nadahnut netrpeljivošću i mržnjom prema pripadnicima nesrpskog stanovništva. Sve radnje koje je optuženi preuzeo prilikom izvršenja krivičnog djela ogledaju se u maltretiranju fizičkom i psihičkom zlostavljanju navedenih lica a koje su rezultat njegovog htijenja i volje. Optuženi je sigurno bio svjestan da to što čini tj. premlaćivanje, fizičko i psihičko maltretiranje lica prema kojima je preuzimao te radnje predstavlja nešto što ne dozvoljava ni jedan zakon niti bilo koje društvo pa pitanje da li je optuženi bio svjestan da krši pravila Međunarodnog prava je potpuno irelevantno. Ta činjenica nije ni nužno da bude obuhvaćena umišljajem učinioца tj. njegovom sviješću da svojim radnjama i postupcima krši pravila Međunarodnog prava.

Prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne optuženom, sud je u smislu člana 41 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća. Kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog sud je cijenio mladost optuženog, odnosno da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela imao 18 godina i tri mjeseca, što znači da je bio mlađe punoljetno lice, da je optuženi 100 % invalidno lice, što proizilazi iz materijalne dokumentacije koju je dostavila odbrana, da je otac jednog malodobnog djeteta, da živi u lošim materijalnim prilikama, da je narušenog zdravlja, i da do sada nije osuđivan. Sve te olakšavajuće okolnosti sud je u smislu člana 42 stav 1 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ cijenio kao naročito olakšavajuće, jer ukazuju da se i ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja. U skladu stiž sudijskim uvjerenjem, sud je na osnovu člana 43 stav 1 tačka 1 istog zakona, optuženom ublažio kaznu za krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika — iz člana 144 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ i to ublažio kaznu po visini i utvrdio kaznu zatvora u trajanju od jedne godine. Nakon toga sud je primjenom člana 48 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ primjenio odredbe o sticaju krivičnih djela, pa je optuženog osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od pet godina i šest mjeseci. Za navedeno krivično djelo sud je kao što je naveo ublažio kaznu imajući u vidu sve olakšavajuće okolnosti koje je sud cijenio kao naročito olakšavajuće kao i činjenicu da je krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika izvršen prema jednom licu, što nikako ne umanjuje značaj krivičnog djela, ali u svakom slučaju treba cijeniti kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog, imajući u vidu sve navedene okolnosti.

Sud je na optuženog primjenio preuzeti Krivični zakon SFRJ (»Službeni glasnik SFRJ« broj 38/90), kao zakon koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela iz razloga što je navedeni krivični zakon blaži za optuženog, jer propisuje blažu kaznu za isto krivično djelo kao i blaži minimum za navedeno krivično djelo. Kao zakonom propisani minimum za krivična djela za koje je optuženi oglašen krivim po primjenjenom Krivičnom zakonu SFRJ naveden je zakonski minimum od pet godina, stiž što se može izreći maksimalna kazna od 15 godina, budući da je u međuvremenu ukinuta smrta kazna. Kazna zatvora u trajanju od 20 godina bila je alternativno propisana samo kao zamjena za smrtu kaznu koja je kao što je sud naveo u međuvremenu ukinuta.

Po Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine (»Službeni glasnik BiH« broj 37/03), po kojem je Tužilaštvo izvršilo pravnu kvalifikaciju navedenih djela i u optužnici stavilo na teret optuženom, kao minimum za navedena krivična djela — Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175 i

krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173 stav 1 propisan je zakonski minimum kazne zatvora od 10 godina a maksimum dugotrajni zatvor odnosno 45 godina. Istini za volju navedeni zakonski maksimum u skladu sa odredbom člana 42 stav 4 Krivičnog zakona BiH ne bi se mogao izreći optuženom jer u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije imao 21 godinu života.

Razloge za ovu primjenu zakona sud nalazi u obavezi suda da na optužene uvijek primjeni blaži krivični zakon. Odredbom člana 4 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u stavu 2 propisano je: ako je posle izvršenja krivičnog djela izmijenjen zakon jednom, ili više puta primjenit će se zakon koji je blaži za učinioca.

Odredbom člana 4 stavom 2. Krivičnog zakona BiH, na koji se poziva Tužilaštvo, sud je u istoj obavezi pa je u stavu 2. propisano ako je poslije izvršenja krivičnog djela jednom ili više puta izmijenjen zakon, primjenit će se zakon koji je blaži za učinioca. Sud za ovakvo postupanje nalazi uporište i u Evropskoj Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i to u članu 7 stavu 2. gdje je propisano da se ne može odrediti teža kazna od one koja je bila primjenljiva u času kada je krivično djelo izvršeno.

Sudska praksa je u pogledu blaže primjene Krivičnog zakona stala da «optuženi ne može biti osuđen po strožjem krivičnom zakonu ni onda kada bi mu se po strožem zakonu izrekla blaža kazna.

Sud smatra da je izrečena jedinstvena kazna zatvora za navedena krivična djela u trajanju od pet godina i šest mjeseci adekvatna ličnosti optuženog, vremenu kada se sve ovo dešavalo, vremenu raspada države i odsustvo pravnih i moralnih normi, vremenu kada je teško bilo racionalno razmišljati zrelim osobama, te da će se izrečenom kaznom u potpunosti postići svrha kažnjavanja propisana članom 33 Krivičnog zakona SFRJ. Sud takođe smatra da će izrečena kazna zatvora u navedenom trajanju ako ne potpuno onda u nekoliko poslužiti kao satisfakcija žrtvama navedenih krivičnih djela.

Vrijeme koje je optuženi P.R. proveo u pritvoru od 21.12.2009. godine od 9,30 sati do 22.12.2009. godine, na osnovu člana 50 preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, uračunat će se u izrečenu kaznu zatvora.

Nakon objavlјivanja odluke sud je optuženom P.R. na osnovu člana 287. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH i člana 138. stav 1 i 3 istog zakona odredio pritvor koji može trajati najduže devet mjeseci nakon izricanja prvostepene presude.

Odredbom člana 138 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH, propisano je ako se izrekne presuda na kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu sud će uvijek odrediti ili produžiti pritvor. Budući da se optuženi nije nalazio u pritvoru, te imajući uvidu da je izrečena kazna u trajanju od pet godina i šest mjeseci, sud je optuženom odredio pritvor.

Na osnovu člana 198 stav 2 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH, sud je oštećene E.H., F.Č., M.Č., Š.H., E.I., S.I., Dž.D., S.K.2, S.D., E.Dž. i SR, sa odstetnim zahtjevom uputio na parnicu, budući da su se optuženi izjasnili da postavljaju odstetni zahtjev, ne navodeći visinu istog, a sud nije raspolagao relevantnim činjenicama na osnovu kojih bi samostalno odlučio o odstetnom zahtjevu.

Na osnovu člana 188. stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH, a u vezi sa članom 185 stav 1 i 2 tačka a) i g) istog zakona, sud je optuženog P.R. obavezao da na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 1.096 KM koliko iznose troškovi vještačenja i dolaska svjedoka na glavni pretres i na ime paušala za rad suda iznos od 100 KM imajući u vidu dužinu trajanja krivičnog postupka, a sve u roku od tri mjeseca, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

**Asistent,
H.O**

**Predsjednik vijeća,
S.N.1**

Pouka:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana, Apelacionom sudu, od dana prijema iste, putem ovog suda.

Predmet: Jarić i ostali

Broj predmeta: Osnovni sud Brčko distrikta BiH: KP-9/02

Apelacioni sud Brčko distrikta BiH: KŽ.50/05

Optužnica broj: KT.569/01.

Optužnica podignuta: 14.01.2002.

Krivično djelo:

Stjepan Jarić: Silovanje, iz člana 88. stav. 1. Krivičnog zakona Republike Bosne Hercegovine, te članova 5.. 38. i 41. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

Silovanje, iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine, te članova 41., 42. stav. 1. tačka 2. i člana 43. stav. 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

Ivan Klarić: Silovanje – iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH a sve u vezi sa članom 19. preuzetog KZ SFRJ

Lovro Klarić: Silovanje, iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine

Fatima Karamehić: Silovanje, iz člana 88. stav. 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 24. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

Optuženi: Stjepan Jarić, Ivan Klarić, Lovro Klarić, Fatima Karamehić

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT
JAVNO TUŽILAŠTVO
BRČKO DISTRIKTA BiH

Broj: KT-569/01
Datum, 18. oktobar 2004. godine
FS/PS

OSNOVNOM SUDU
BRČKO DISTRIKTA

U predmetu protiv Jarić Stjepana, Klarić Lovre, Klarić Ivana i Karamehić Fatime, zbog krivičnog djela – Silovanje – iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH, mijenja se činjenični opis optužnice koji sada glasi:

1. Jarić Stjepan, Klarić Lovro, Klarić Ivan i Karamehić Fatima

Noću 18.09.1992. godine, oko 19,00 sati, na području Brčko Distrikta BiH, u mjestu Boče, po prethodnom dogovoru, zajedno sa umrlim Anđelović Mijom, došli do Osnovne škole, gdje su bili smješteni prognanici pa su, Karamehić Fatima, sa baterijom u ruci i Klarić Lovro u vojnoj uniformi sa oružjem u ruci, ušli u unutrašnjost školske prostorije u kojoj su spavale žene i djeca i naredili K.I., K.S. i S.S. da izadu a zatim su iste odveli u kuću Lovrinog strica P. gdje su se nalazili Jarić Stjepan, Klarić Ivan, Anđelović Mijo i M.D., svi u vojnim uniformama, nakon čega su i to Jarić Stjepan upotrebom sile i prijeteći da će ubiti S.S. izvršio obljubu nad istom, a za to vrijeme je u drugoj prostoriji Klarić Lovro pokušao izvršiti obljubu nad K.S., počevši je svlačiti, pa kada je ona rekla da ima menstruaciju odustao je od toga, a Klarić Ivan je u drugoj prostoriji, pokušao izvršiti obljubu nad K.I. koju je upotrebom sile svukao i kada se uvjero da i ona ima menstruaciju odustao je od polnog odnosa a Karamehić Fatima je za to vrijeme prijeteći govorila I., S. i S. da nikome ne smiju reći šta im se desilo.

Dakle, od strane više osoba prinudili na obljubu druge osobe,

2. Jarić Stjepan i Klarić Lovro

Isto veče, na istom mjestu, a nakon što su izvršili radnje opisane pod tačkom 1. optužnice, ušli u drugu školsku prostoriju u kojoj su takođe spavale žene i djeca i naredili B.K. da izade, pa nakon što su je odveli u drugi hodnik, ispred školskog stana, u toj školi, i nakon što su joj prijeteći nožem i pištoljem savladali njen otpor, Klarić Lovro je svukavši je, izvršio obljubu nad istom, a odmah nakon toga je i Jarić Stjepan izvršio obljubu nad B.K.

Dakle, od strane više osoba prinudili na obljubu drugu osobu,

Čime su počinili i to

- Jarić Stjepan pod tačkom 1. i 2. optužnice dva krivična djela – Silovanje – iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH,

- Klarić Lovro pod tačkom 1. i 2. dispozitiva optužnice počinio dva krivična djela – Silovanje – iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH a pod tačkom 1. i u vezi sa članom 19. preuzetog KZ SFRJ,
- Klarić Ivan pod tačkom 1. dispozitiva optužnice krivično djelo – Silovanje – iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH a sve u vezi sa članom 19. preuzetog KZ SFRJ,
- Karamehić Fatima krivično djelo – Silovanje – pomaganje iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RBiH u vezi sa članom 24. preuzetog KZ SFRJ.

ZAMJENIK JAVNOG TUŽIOCA
Sadika Fatić

OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA

BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: KP- 9/02 Brčko, 14.01.2005.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudije Avdić Muhameda, kao predsjednika vijeća i sudija Dragičević Ljiljane i Karamehić Selima, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Gubelić Azre kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Jarić Stjepana i dr., zbog dva krivična djela — silovanje iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine. odlučujući po optužnici Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj KT.569/01. od 14.01.2002.godine, nakon održanog usmenog i glavnog pretresa. sa kojeg je isključena javnost, donio je dana 14.01.2005.godine i istog dana u prisustvu zamjenika javnog tužioca Fatić Sadike, optuženih Jarić Stjepana, Klarić Lovre, Klarić Ivana i Karamehić Fatime, branilaca Andjić Joze, Mušić Ohre, Oršolić Ive i Mirojević Senade advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, oštećenog Bašić Sime. javno objavio

PRESUDU

Optuženi:

1. Jarić Stjepan zv. «Stipe», sin Marka i majke Ruže dj. Nikić, rodjen 14.04.1967.godine u Boču, nastanjen u Boču kbr. 119, Hrvat, državljanin BiH i R. Hrvatske , završio osnovnu školu , oženjen, otac dvoje punoljetne djece, vojsku služio 1987. godine, u Beogradu, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično djelo.
2. Klarić Lovro. sin Matije i majke Verke dj. Marković, rodjen 02.05.1969. godine u Boču, nastanjen u Boču kbr. 191, Hrvat, državljanin BiH, ugostitelj, oženjen, otac dvoje malodobne djece, pismen, završio srednju ugostiteljsku školu, vojsku služio 1989. godine u Zrenjaninu, živi u očevoj kući, izdržava se od skrbi. osudjivan presudom suda u Njemačkoj, protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično djelo.
3. Karamehić Fatima zv. « Fata», kći Ibrahima i majke Azemine dj. Odobašić, rodjena 11.03.1969.godine u Kotorskom, opština Dobojski, nastanjena u Boču u kući Blažević Ive, Muslimanka, državljanica BiH, udovica, majka troje malodobne djece, pismena, završila osnovnu školu, lošeg imovnog stanja, protiv nje se ne vodi drugi krivični postupak.

KRIVI SU

Što su:

1. Jarić Stjepan i Karamehić Fatima,

Noću 18.09.1992.godine, oko 19.00 sati, na području Brčko Distrikta Bill, u mjestu Boće, po predhodnom dogovoru, zajedno sa umrlim Andjelović Mijom, došli do Osnovne škole, gdje su bili smješteni prognanici pa su, Karamehić Fatima, sa baterijom u ruci i Klarić Lovro, u vojnoj uniformi i sa oružjem u ruci, ušli u unutrašnjost školske prostorije u kojoj su spavale žene i djeca i naredili K. 1., K. S. i S. S.. da izadju a zatim su iste odveli u kuću Lovrinog strica Pere, gdje su se nalazili Jarić Stjepan, Klarić Ivan, Andjelović Mijo i Mićanović Dragan, svi u vojnim uniformama, nakon čega su

i to Jarić Stjepan upotrebom sile i prijeteći da će ubiti S. S. izvršio obljudbu nad istom, a Karamehić Fatima je za to vrijeme prijeteći govorila I., S. i S. da nikome ne smiju reći šta im se desilo,

dakle, prinudili na obljudbu drugu osobu,

2. Jarić Stjepan i Klarić Lovro,

Isto veče, na istom mjestu, a nakon što su izvršili radnje opisane pod tačkom 1. izreke, ušli u drugu školsku prostoriju u kojoj su takodjer spavale žene i djeca i naredili Bašić Koviljki da izadje, pa nakon što su je odveli u drugi hodnik, ispred školskog stana, u toj školi i nakon što su prijeteći joj da će zaklati i nju i djecu ako ne pristane na polni odnos, tako savladali njen otpor, Klarić Lovro je svukavši je, izvršio obljuhu nad istom, a odmah nakon toga je i Jarić Stjepan izvršio obljudbu nad Bašić Koviljkom.

dakle, od strane više osoba prinudili na obljudbu drugu osobu,

čime su :

Jarić Stjepan radnjama opisanim pod tačkom 1. izreke ove presude počinio krivično djelo - Silovanje- iz člana 88. stav. 1. Krivičnog zakona Republike Bosne Hercegovine, za koje mu se primjenom navedenog zakonskog propisa, te članova 5.. 38. i 41. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a radnjama opisanim pod tačkom 2. izreke ove presude počinio krivično djelo silovanje - iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine, za koje mu se primjenom navedenog zakonskog propisa, te članova 41., 42. stav. 1. tačka 2. i člana 43. stav. 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine.

Klarić Lovro radnjom opisanom pod tačkom 2. izreke ove presude počinio krivično djelo – silovanje - iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine,

Karamehić Fatima radnjama opisanim u tački 1. izreke izreke ove presude počinila krivično djelo- silovanje- iz člana 88. stav. 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 24. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, pa sud optuženog Jarić Stjepana primjenom navedenih zakonskih propisa te člana 48. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a optužene Klarić Lovru i Karamehić Fatimu primjenom navedenih zakonskih propisa te članova 41., 42. stav. 1. tačka 2. i 43. stav. 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

OSUĐUJE

Optuženog Jarić Stjepana NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 3 (TRI) GODINE I 10 (DESET) MJESECI.

Optuženog Klarić Lovru NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIE) GODINE.

Optuženu Karamehić Fatimu NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 6 (ŠEST) MJESECI.

Na osnovu člana 188. stav. 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine optuženi su dužni platiti troškove krivičnog postupka u iznosu od 833,50 KM i paušal za rad suda u iznosu od po 100,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 198. stav 3. Zakoan o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine oštećena S. S. i oštećeni Bašić Simo se sa svojim imovinsko pravnim zahtjevima u cjelini upućuju na parnični postupak.

II

Optuženi Klarić Lovro sin Matije i majke Verke dj. Marković, rođen 02.05.1969.godine u Boču, nastanjen u Boču kbr. 191, Hrvat, državljanin BiH, ugostitej, oženjen, otac dvoje malodobne djece, pismen , završio srednju ugostiteljsku školu. vojsku služio 1989. godine u Zrenjaninu, živi u očevoj kući, izdržava se od skrbi. osudjivan presudom suda u Njemačkoj , protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično djelo i Klarić Ivan, sin Marijana i majke Marte dj. Plavotić, rođen 07.06.1968.godine u Boču, nastanjen u Boču kbr. 196. Hrvat, državljanin BiH i R. Hrvatske, pismen, završio srednju gradjevinsku školu za tesara, oženjen, otac jednog djeteta, nekažnjavan, protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično djelo

Na osnovu člana 284. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

OSLOBADJAJU SE OD OPTUŽBE

da su:

Noću i 8.09.1992.godine, oko 19.00 sati na području Brčko Distrikta, u mjestu Boće. po prcdhodnom dogovoru, zajedno sa umrlim Andjelovim Mijom, došli do Osnovne škole. gdje su bili smješteni prognanici, pa su Karamehić Fatima, sa baterijom u ruci i Klarić Lovro, u vojnoj uniformi i sa oružjem u ruci, ušli u unutrašnjost školske prostorije u kojoj su spavalii žene i djeca i naredili K.I., K. S. i S. S... da izadju, a zatim su iste odveli u kuću Lovrinog strica Pere, gdje su se nalazili Jarić Stjepan, Klarić Ivan, Andjelović Mijo i Mićanović Dragan, svi u vojnim uniformama, nakon čega je Klarić Lovro pokušao izvršiti obljudbu nad K. S., počevši je svlačiti, pa kada je ona rekla da ima menstruaciju odustao je od toga, a Klarić Ivan je u drugoj prostoriji, pokušao izvršiti obljudbu nad K.I., koju je upotreboom sile svukao i kada se uvjerio da i ona ima menstruaciju odustao je od polnog odnosa,

čime bi počinili krivično djelo -silovanje- iz člana 88. stav. 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine.

Na osnovu Člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine troškovi postupka u odnosu na optuženog Klarić Ivana padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda.

Obrazioženje

Javno tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine podiglo je optužnicu hroj KT 569/01. od 14.01.2002.godine protiv Jarić Stjepana i Klarić Lovre da su počinili dva krivična djela — silovanje — iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine, Klarić Ivana da je počinio krivično djelo silovanje — iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine, sve u vezi sa članom 19. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a protiv Karamehić Fatime da je počinila krivično djelo silovanje iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 24. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ. Na glavnom pretresu održanom 11.01.2005.godine zamjenik javnog tužioca Fatić

Sadika djelimično je izmijenila činjenični opis djela pod tačkom 1. i 2. dispozitiva optužnice, s prijedlogom da se optuženi oglase krivim za navedena krivična djela i kazne po Zakonu, Iznoсеći svoju odbranu optuženi Jarić Stjepan je u krivično istražnom postupku izjavio da je bio pripadnik 108 HVO brigade i da je zbog ratnog stanja, iz straha, često pio, a da su to činili i ostali pripadnici jedinice. Kritičnog dana 18.09.1992.godine sjedio je u prijepodnevnim satima sa Klarić Lovrom u njegovoj kući i da su tom prilikom došli kod njega Klarić Ivan i Mićanović Dragan i rekli im da ih traži komadant, pokojni Ivo Andjelović i da treba da odu pred Osnovnu školu «Tamara Begović». S obzirom na ratno stanje, uvjek je sa sobom nosio pušku, a puške su sa sobom imali i Klarić Lovro, Klarić Ivan i Mićanović Dragan. Nakon sat do sat i po, nakon sjedenja pred školom Andjelović Ivo i Karamehić Fatima su iz škole izvodili jednu grupicu žena kojih je bilo tri, četiri ili pet, a koje su žene bile smještene u školi, sve su bile iz Bukvika. Andjelović Mijo mu je naredio oštrim glasom «vodi ih». Tada je u njega Fatima uperila pušku i rekla im da ih vodi pravo, pokazujući u pravcu napuštene kuće, koja je bila udaljena 100 metara od škole. Znajući da je pokojni Andjelović Ivo prgave naravi i da mu se ne smije puno protiviti, krenuo je na čelu kolone, a za njim su isle žene koje su izvedene, a potom Klarić Lovro, Klarić Ivan, Mićanović Dragan, pokojni Andjelović Mijo i Karamehić Fatima. Kada su ušli u napuštenu kuću Andjelović Mijo je rekao «ko će koju uzeti». Tad je jednoj ženi plave kose, srednje veličine, starosti oko 25 godina rekao da ide sa njim, a ona je rekla «nema problema». Sa tom ženom ušao je u prvu sobu koja je bila s lijeve strane gledano od ulaznih vrata u kuću. Ženi sa kojom je on bio, rekao je, da je pijan i da mu se «ne može dići ona stvar» i kad bi ona htjela da vodi ljubav s njim. U sobu je nakon pola sata ušla Fatima pozurujući ga, a u to vrijeme on i ta žena koja je bila s njim bili su obučeni i sjedili su na krevetu. U razmaku sat vremena, Fata je ušla još dva puta u sobu. Poslije drugog Fatinog ulaska, rekao je toj osobi koja je bila sa njim u sobi da se skinu goli i da simuliraju ljubav, a kada je Fata ušla treći put, osvjetljujući ih baterijskom lamporn, vidjela je da su bili goli, a osoba sa kojom je bio simulirala je stenjanje kao da imaju polni čin. Da bi uvjerili Fatu, napravili su pravu simulaciju, jer je ta osoba sa kojom je bio, ležala na ledjima, skinutih gaćica, dok je na sebi imala džemper, a on je legao na nju skinutih gaćica, a na sebi je imao vojnu košubu. Zhog alkohola nije mu se mogla dići «ona stvar», tako da sa tom osobom nije imao polni čin. Da se radilo o simulaciji legavši na nju, stavio je svoj polni organ u njen pupak. Kada je Fata ušla i pozurivala ga da zavši, rekavši mu da ima još kandidata koji čekaju na nju. Potom je zajedno sa Klarić Lovrom sve žene ponovo vratio u školu, jer im je to naredio Andjelović Mijo. Po dolasku u školu Klarić Lovro, i to tek treći put po ulasku u istu, našao je i izveo iz škole jednu prijateljicu koja je imala dužu crnu kosu, nešto niža od one plave žene sa kojom je on bio i koja je bila starija od one plave od 5 do 10 godina. Kako nije obraćao pažnju na Lovru, video je da nema Lovre, pa ga je počeo dozivati, i pošto se nije odazivao, otisao je iza škole gdje je čuo neke glasove. Kad se malo bolje približio video je Lovru iza škole u hodniku gdje je nekad bio nastavnički stan. Tom prilikom Lovro je pričao sa tom crnom ženom. Nakon 20 minuta ušao je u taj hodnik i video da Lovro i ta žena puše cigarete. Nije video nikakvog fizičkog kontakta između njih i nakon što je ta žena ispušila cigaretu vratila se u školu, a Lovro i on su otišli kući gdje su prenoćili. Kad je ulazio sa onom plavom ženom u sobu, nosio je pušku sa sobom, ali je nije upotrebljavao, u smislu prijetnje toj osobi. Za svo vrijeme boravka s tom plavom osobom nije pokušavao upotrijebiti silu da bi izvršio obljubu nad tom osobom, a niti jc izvršio obljihu nad istom. Na glavnom pretresu optuženi Jarić Stjepan je negirao da je to njegova odbrana koja je navedena u zapisniku o ispitivanju okrivljenog kod istražnog sudije Kantonalnog suda u Tuzli i da mu nije jasno kako su te činjenice navedene u zapisniku. Navodi da nisu tačni navodi, da je zajedno sa ostalim licima koja su navedena u optužnici, odveli te žene u napuštenu kuću jer su Kristić I., K. S. i S. S. dobrovoljno pošle sa Karamehić Fatimom u napuštenu kuću. Dalje, navodi da nije tačno da je upotrijebio silu nad S. S.m nije tačno da je izvršio obljubu nad S.m. Nisu tačni niti navodi da je zajedno sa Klarić Lovrom izveo

iz škole Bašić Koviljku, niti su joj saopštili da žele sa njom imati polni odnos. Nisu joj prijetili nožem, niti pištoljem, a nisu sa njom imali ni polni odnos. Nakon što je optuženom predočen zapisnik o ispitivanju okrivljenog br. Ki 158/97. od 17.06.1999. godine kod istražnog sudije Kantonalnog suda u Tuzli, optuženi Jarić Stjepan zjavio je, da su na navedenom zapisniku njegovi potpisi i to na prvoj, drugoj i trećoj stranici i da ga niko nije prisiljavao da potpiše navedene stranice zapisnika.

U svojoj odbrani optuženi Klarić Lovro je izjavio da je početkom agresije na BiH bio mobilisan i ušao u sastav 108 HVO brigade Brčko. Pripadao je jedinici kojom je komandovao pokojni Andjelović Mijo. Dana 18.09.1992. godine oko 19.00 sati nasao se zajedno sa Jarić Stjepanom, Andjelović Mijom, Klarić Ivanom, Mićanović Draganom i Karamehić Fatimom i kada su popričali Andjelović Mijo je naredio Karamehić Fatimi njemu da odu u školu i da izvedu tri ženske osobe, i to tri osobe koje poznaju Andjelović Miju. Tom prilikom je bio u uniformi, ali nije imao uz sebe oružje. Kad su došli u školu, Fatima i on su ušli u učionicu gdje su bili smješteni prognanici iz Bukvika, a za njima su išli Jarić Stjepan, Andjelović Mijo, Klarić Ivan i Mićanović Dragan, ali su oni ušli hodnik škole i tu ostali. Iz škole su izašle tri osobe starosti od oko 30 godina i to dvije, a treća je bila vidno mlađa i imala je oko 16 godina. Dvije starije ženske osobe imale su srednju kosu, a bile su visoke oko 175 cm. Jedna od te dvije ženske osobe imala je dužu kosu, i to ona koja je bila više plava, a druga kraću. Ona mlađa koja je bila stara oko 16 godina imala je crnu kosu, dužu i bila visoka oko 170 do 180 cm, razvijena, težine oko 60 kg. Kad su te tri žene izašle u hodnik prišao im je Andjelović Mijo i rekao im da krenu za njim, a prije toga je rekao da je s tom djevojkom išao u osnovnu školu. Kada su izašli iz škole, Mijo im je rekao da idu u kuću Lovrinog strica. Pošto mu se najmladja ženska osoba dopala ostao je s njom u hodniku, i u priči saznao da su rođeni istog dana, dok su one dvije starije ženske osobe zajedno sa Jarić Stjepanom, Andjelović Mijom, Klarić Ivanom, Mićanović Draganom i Karamehić Fatimom ušli odmah u prostoriju koja je bila dnevni boravak. Nakon što je sa ovom najmladjom ženskom osobom razgovarao 10 minuta ušao je sa njom u drugu prostoriju i pitao je da li bi htjela voditi sa njim ljubav, jer mu se svidja, ali ona mu je rekla da ima menstruaciju, tako da nije došlo do bilo kakvog fizičkog kontakta izmedju njega i te osobe. U toj kući su se zadržali jedan sat vremena i za to vrijeme nije čuo nikakve glasove koji bi upućivali na bilo šta sumnjivo. Kada su izašli iz kuće njegovog strica. Andjelović Mijo naredio je njemu i Jarić Stjepanu da tri ženske osobe koje su ranije izveli iz škole, vrati u školu što su i učinili. Ispred škole su se zadržali još oko jcdan sat, pri tom ulazeći više puta u hodnik škole. U jednom navratu Jarić Stjepan je ugledao novu žensku osobu starosti oko 35 godina, duže crne kose i visine između 170 i 175 cm. Koliko se sjeća Stjepan i on su tu osobu pipkali, tako što su je pokušavali nadraživati po grudima, ali preko odjeće. Još je istakao da nisu pokušavali stupiti s njom u intimne odnose, jer im je ta djevojka rekla da ne želi s njima imati polni odnos.

Na glavnom pretresu optuženi Klarić Lovro ostao je kod svoje odbrane date u toku istrage, ali je negirao da su on i Jarić Stjepan pipkali po grudima ženu starosti oko 35 uodina, te da nije uvodio mlađu osobu u posebnu prostoriju kuće u kojoj je bilo smješteno zapovjedništvo HVO i da su bili cijelo vrijeme u hodniku. Još je istakao da su ove žene izvodili iz škole radi druženja, a ne radi seksa.

Iznoseći svoju odbranu optuženi Klarić Ivan navodi da je kao pripadnik 108 HVO brigade trebao, zajedno sa Jarić Stjepanom, Klarić Lovrom i Mićanović Draganom, da idu noću 18.09.1992. godine na pojačanje linije Grbavica kod Brčkog. Okupili su se oko 19.00 sati ispred doma u Boču i neko od prisutnih lica predložio je da odu pred školu «Tarnara Begović» i da izvedu neke djevojke koje su bile smještene kao zarobljenici. U školu su ušli Karamehić Fatima i čini se Andjelović Mijo. Iz škole su izvedene tri ženske osobe, dvije su bile starije dobi, a jedna mlađa oko

10 godina. Jedna od starijih žena imala je plavu kosu do ramena i bila bucmasta, druga starija osoba je bila takodje pokrupna, kratko podšišana, a najmladja je bila crna srednje, dužine kose. Sa tim ženama otišli su u kuću strica Klarić Lovre, koja je 100 metara udaljena od škole. Kad su ušli u kuću, Jarić Stjepan je ušao u jednu sobu sa bucmastijom ženom plave kose do ramena i s njom je bio svo vrijeme u sobi, dok su oni bili u drugim prostorijama, Klarić Lovro i najmladja medju njima ženska osoba stajali su u sobi sa strane i čuo je kako se Lovro udvara toj osobi. Za to vrijeme pok. Andjelović Mijo je bio u drugoj prostoriji sa onom drugom starijom ženom kratko podšišanom i crne kose. Andjelović Mijo zadržao se 20 minuta, a kad je on ušao u tu prostoriju, zatekao je tu ženu stariju koja je bila s njim, koja ga je počela moliti, «nemoj molim te dječko. sjeti se ako imaš nekog od ženskog roda, kako bi tebi bilo». To ga je ganulo i izašao je iz prostorije ne dirnuvši tu ženu. Još je istakao da su u kući strica Klarić Lovre, jedino u zasebnu prostoriju ušli Jarić Stjepan sa onom ženom plave duže kose.

Na glavnem pretresu optuženi Klarić Ivan je ostao u potpunosti kod svoje izjave date kod istražnog sudije, izuzev u dijelu da je Jarić Stjepan odveo jednu ženu u drugu prostortju. Još je istakao da mu nijedna ženska osoba nije stavila do znanja da se nalazi u rnenstrualnom ciklusu, jer ntjednu nije ni pitao, a niti pokušao da izvrši obljubu.

Iznoseći svoju odbranu optužena Karamehić Fatima, navodi da je dana 18.09.1992. godine oko 19.00 sati po nju došao Andjelović Mijo i pozvao je da idu na sijelo nekom momku. Krenuli su prema Osnovnoj školi u Boću. Na sebi je nosila jaknu 108 HVO brigade, a nije imala nikakvog oružja kod sebe, a u putu im se pridružio i Klarić Lovro. Kad su došli u dvorište škole, tu su zatekli Jarić Stjepana koji je imao pušku i bombu, Klarić Ivana koji je bio u uniformi. a nije vidjela da ima oružje, te Dragana koji je bio u uniformi 108 HVO brigade i nije imao oružje. Kada su ušli u školsko dvorište Andjelović Mijo joj je naredio kao i Lovri, jer je bio komandir u jedinici, da udju u školsku učionicu i potraže jednu plavu osobu koja je sa Mijom išla u osnovnu školu i da sa sobom povede još dvije drugarice. Kada je zajedno sa Lovrom ušla u tu učionicu potražila je tu osobu plave kratke kose, visine oko 170 cm, krupnija, teška oko 70 kg, starosti oko 27 godina, i kada su je pronašli rekli su joj da sa sobom povede još dvije drugarice. Ona je to učinila i povela još dvije osobe i to jednu plave duge kose, a drugu crne duže kose. Svi su ušli u dnevni boravak kuće Lovrinog strica, a posle 10-etak minuta Jarić Stjepan i Andjelović Mijo su pozvali dvije starije osobe plave kose da odu u posebne sobe i one su to prihvatile bez opiranja. Oni nisu ni pokušali upotrijebiti silu, nego su ih otvoreno pitali da li žele sa njima imati polni odnos, što su one i prihvatile. Nije čula nikakvu galamu, ciku, vrisku, tuču. zapomaganje i slično tome. Obojica su ostali sa tim djevojkama po pola sata. Čula je da je Klarić Lovro rekao Klarić Ivanu i Mićanović Dragana da niko ne dira najmladju osobu cme kose, obzirom da je nevina i da ima menstruaciju. Nije vidjela a ni čula, da je Lovro pokušavao primijeniti silu nad tom osobom.

Na glavnem pretresu optužena Karamehić Fatima navela je da nije bila vojnik nego civilno lice, da ženama koje su izvedene iz škole niko nije prijetio, odnosno niko im nije govorio da ne smiju ništa pričati o ovom dogadjaju.

U toku dokaznog postupka sud je saslušao svjedoka oštećenu S. S., syjedoka K.I., syjedoka K. S., svjedoka Bašić Andjelu, svjedoka Bašić Andju, svjedoka oštećenog Bašić Simu, svjedoka K. Dušanku, svjedoka Andjelović Niku, svjedoka Andjelović Ivu, svjedoka Čarapić Antu, svjedoka Jozić Miju, svjedoka Trubić Borku, svjedoka Zečević Milenka, svjedoka Salatović Niku, svjedoka Tanacković Ljubicu, svjedoka Mulahalilović Osmana, svjedoka Osmanović Osmana, svjedoka Zahirović Džemala, svjedoka Bašić Maru. svjedoka Cvijanović Andju, vještaka neuropsihijatra Brigić dr. Kasima, pročitao odgovor Kliničkog ccntra — Gineokološko akušerske

klinike Tuzla, pročitao podatke iz protokola Kliničkog centra Tuzla od 20.09.1992. godine o zaprimljenim pacijentima, pročitao službenu zabilješku istražnog sudije Kantonalnog suda u Tuzli Helić Vildane od 21.06.2000.godine, pročitao izvještaj Vojne policije — Vojne jedinice 5652 od 16.05.2000.godine, pročitao nalaz dr. Hazarevića vezan za pregled S. S. i B.K. od 20.09.1992.godine, bez saglasnosti stranaka, pročitao iskaze svjedoka S. Zorke koji je dala na zapisnik Ki 39/01. od 07.12.2001.godine kod sudije Osnovnog suda Brčko Distrikta pročitao iskaz svjedoka Mićanović Dragana dat na zapisnik o saslušanju svjedoka hroj Kir 266/01.-3, sastavljen u Županijskom sudu u Varaždinu 03.05.2001.godine, a iz razloga što se prisustvo navedenih svjedoka nije moglo obezbijediti, pročitao izvod iz kaznene evidencije za optužene Jarić Stjepana. Klarić Ivana i Klarić Lovru izdat od Policije Brčko Distrikta BiH br. 02-234-11.66/04. od 31.12.2004.godine, pročitao izvod iz kaznene evidencije za optuženu Karamehić Fatimu izdat od Centra javne bezbjednosti Doboj broj 11-02/4-234.3-742104. od 31.12.2004. godine, pa je nakon ovako provedenog dokaznog postupka i izvedenih dokaza cijeneći svaki izvedeni dokaz pojedinačno i u medjusobnoj vezi, te posebno cijeneći odbrane optuženih našao utvrđenim činjenično stanje i odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Nije sporno da su u septembru mjesecu 1992.godine, nakon vojne akcije na području bukvičkih sela iz istih oko stotinu žena i djece bilo smješteno u dvije učionice Osnovne škole «Tamara Begović» u Boču. Nespornost ovih činjenica proizilazi iz odbrana svih optuženih, kao i saslušanih svjedoka.

Kada je u pitanju tačka 1. izreke presude svjedok- oštećena S. S. navodi da je u vrijeme kada se desio ovaj dogadjaj bila maloljetna i imala je 17 godina. Živjela je u Bukviku, prije rata bila je u Austriji i bila je udata. U Bukvik je došla 15.04.1992.godine. Negdje 14.09.1992. godine započeo je napad na Bukvik, pa su se žene i djeca predali vojsci. Svi muškarci, žene i djeca su odvedeni u školu u Gornji Rahić, gdje je izvršena identifikacija lica, pretresi i oduzimanje stvari. Jedan kamion žena i djece odvezen je za Bos.Bijelu. a drugi kamion je upućen u selo Boće u kojem je bila zajedno sa svojom majkom, sestrama i bratom. Kada su došli u Boće vidjela je da je škola prazna, a sastojala se od dvije učionice, jedne manje zbornice, male kuhinje i hodnika, dok je WC bio van. U Boću je bilo smješteno oko 100 žena i djece, a u sobi u kojoj je ona bila sa porodicom bilo ih je smješteno oko 50-etak. Legla je spavati negdje izmedju 20,00 i 21,00 sat, a spavala je naspram ulaznih vrata učionice. Do nje su spavale dvije njene sestre, brat i majka, strina i njen sin. Sa njene desne strane su spavale tri sestre, I., Dušanka i S. Sjeća se da je zaspala i da ju je odmah probudila jaka svjetlost. Prema svjetlu koje je dolazilo iz jedne baterije, vidjela je da se u sobi nalaze dvije osobe, od kojih je jedna žena. U drugoj osobi prepoznala je muškarca koji joj je donio tabletu odnosno Klarić Lovru. Žena je bila uniformisana i bila je naoružana, imala je nešto oko struka odnosno oko opasača. Kasnije je u toku postupka istrage saznao da je toj ženi ime Fata. Prvo su osvjetlili nju i pozvali je da podje sa njima i to ta žena i rekla joj da ne plače. Njena majka ju je pokušala da zadrži, ali ju je Lovro povukao i izvukao iz sobe, hodniku joj je rekao «ne boj se, neće ti ništa biti» i da ide samo na ispitivanje. Plakala je molila ga da je vrati majci i on je uslišio njenu molbu i vratio je u učionicu. Nakon nje izvedene su tri sestre, I., Dušanka i S., a nakon što su u učionicu ponovo ušle neke osobe među kojima je prepoznala ženu koja ih je upozoravala da ne cmizdre, kao i dva do tri muškarca. Kad su je izveli iz sobe pred školom je vidjela ranije izvedene tri sestre. Jcdnom momentu prišao joj je muškarac uniformisan i naoružan, zajedno sa Fatom i odvukli je iza škole, gdje joj je to lice za koga je kasnije saznala da se zove Dragan stavio nož pod grlo i prijetio da će je zaklati. Nož joj je držao sa lijeve strane vrata. To lice je imalo maramu povezanu preko glave i preko čela. Od tri sestre jednu su vratili u zgradu, dok su dvije sestre i ona zajedno sa Fatom i nekoliko muškaraca krenuli u kuću preko puta asvalta. Kada su ušli u kuću tu je

bilo unifornisanih muškaraca pod oružjem koji su ih pipali po grudirna i tijelu i svašta im dobacivali. Nakon što su ih uveli na sprat kuće, Fata ih je rasporedjivala ko će gdje i koju će odvesti. Ona je imala bateriju kojom je osvjetljavala prostor. Njih su bukvalno vukli po kući jer im je bilo teško kretati se bez svjetla. Nju je vukao muškarac koji ju je pokušao zaklati iza škole, za koga je rekla da se zove Dragan, ali ga nije mogla prepoznati u toku istrage. Muškarac koji ju je uvukao u sobu, bio je pijan i po ulasku u sobu naredio joj je da se skine, a ona je njega molila i plakala da je ne dira. Dragan joj je rekao da i on ima porodicu, govorio joj je da, ako njemu ne dozvoli da sa njim spava, da će doći drugi i uraditi to. Govorio joj je da mu je to naredjeno. Oko pasa je imao pištolj koji je skinuo i stavio pod jastuk, a zatim ju je počeo nasilno svlačiti, tražeći da se opusti, što ona nije htjela učiniti. Prijetio joj je da će je ubiti i njen polni organ isjeći na četiri djela, tada je on skinuo svoje pantaione i gaće, a njoj skinuo hulahop i gaćee i zavratio joj suknu pri čemu je poderao njene hulahopke. Pored toga, ležeći na ležaju, otimala se, ali ipak je on izvršio spolni akt, dok je ležala na trbuhu, a on joj držao svoje ruke njenim ustima. Pri torne, prije i poslije polnog akta, Fata je ulazila i osvjetljavala prostor sobe gdje su se nalazili i požurivala tog muškarca da izvrši nasilje da ne bi došao i drugi. Iz sobe su se vratili u školu izmedju dva i tri sata noću. Sa njom su krenuli Fata i Dragan i svi koji su bili u kući i na putu do škole Fata im je rekla da ne smiju govoriti gdje su bile i da su silovane. Svjedok ističe da je bila na pregledu kod gineokologa u Tuzli. Još je istakla da nju navedene večeri osim Dragana nije niko drugi silovao niti maltretirao.

Svjedok K.I. navodi da se događaj desio u sembembru 1992.godine, kada su uveče u sobu ušli jedan muškarac i jedna žena, te od zarobljenih izabrali S., S. i još jednu ženu i nju i odveli ih u kuću preko puta škole. Njih četiri su rasporedili u četiri različite sobe. U njenu sobu ušao je jedan muškarac, kojem ne zna ime, a za kojeg je četiri do pet dana nakon ovog dogadjaja čula da je poginuo. U ruci je imao nož - čakiju, kojim je šarao oko njenog tjele i tražio od nje da se skine. Po njegovom nagovoru to je i uradila i skinula je svu garderobu sa sebe. U navedeno vrijeme bila je u menstrualnom ciklusu što je i rekla tom čovjeku, koji je i nakon što se skinula i sam se uvjerio u to, te je odustao od snošaja, ali je naredio da njegov polni organ stavi sebi u usta. Kako nije imala izbora to je i morala učiniti. Još je istakla da je taj čovjek nije tukao, a kad je završio, zaprijetio joj je da o ovome ne smije nikome pričati. Nakon toga taj čovjek ju je odveo u neku drugu sobu i rekao joj «gleđaj kako ona radi». U toj bili bila je S. zajedno sa još jednim muškarcem, a kasnije je od S. čula da ju je taj muškarac silovao.

Svjedok K. S. navodi da je u septembru 1992.godine bila zarobljena u školi u Boču. Jedne večeri u sobu gdje je spavala, u kasnim večernjim satima, ušli su dva muškarca i jedna žena koja se zvala Fata ili Fatima. Ona ih je pregledala baterijskom lampom i u jednom momentu je udarila u nogu i rekla joj da se diže. Iz njene sobe su izabrali nju, njene sestre I. i S. i odveli ih u kuću koja se nalazila preko puta škole, gdje su ih rasporedili po sobama. U jednoj sobi je bila sama, a nedugo zatim u sobu je ušao jedan momak za kojeg misli da se zvao Lovro. Sa tim momkom je pričala i molila ga da joj ne uradi ništa. Fata je svo vrijeme dolazila u sobu i kada su u jednom momentu ovaj mornak i ona pošli van sobe, došlo je do sukoba izmedju Fate i Lovre. Fata im je ponovo rekla da o ovome što se desilo ne smiju pričati nikome, a ako o tome šta ispričamo da će svih 96 koliko je zarobljeno u toj školi pobiti. Još je istakla da je od drugih žena naknadno saznala da je silovana Koviljka te večeri i S., a I. joj je rekla da nije silovana. Između žena koje su dovedene iz Bukvika, a koje su bile smještene u Osnovnoj školi nije bilo uopšte dogovora da izlaze u drugu kuću radi druženja. Dalje ističe, da je navedene večeri sa njom bio Klarić Lovro na koga je i pokazala rukom u toku glavnog pretresa.

Svjedok K. Dušanka navodi da je negdje u septembru 1992.godine zajedno sa svojim sestrama I. i S. bila zarobljena u školi u Boču. Ubrzo nakon njihovog dolaska, misli da je to bilo drugo veče, u školu su došli jedna žena i jedan muškarac sa baterijskom lampom, osvjetljavali su likove u sobi i neke osobe izvodili iz soba. Te prilike izvedene su njena sestra I. i S. i njena komšinica S.. Još je istakla da između vojnika i žena koje su bile smještene u sobama nije bilo nikakvog dogovora vezano za odlazak iz škole radi druženja i roštiljanja.

Svjedok Bašić Simo navodi da je živio u braku sa Bašić Koviljkom i u tom braku su stekli dvoje djece, kćerku koja je rođena 1981.godine i sina koji je rođen 1984.godine. Ističe da nije bio sa njom u navedeno vrijeme i da je njegova supruga nakon razmjene obolila od raka na dojki i da je ista umrla 1997. godine. Kao oštećeni pridružuje se krivičnom gonjenju protiv optuženih i postavlja imovinsko pravni zahtjev za naknadu štete.

Svjedok Bašić Andja, navodi da su nakon zarobljavanja u Bukviku, prebačeni u Gornji Rabić, a potom su prevezeni u selo Boće 14.09.1992.godine u popodnevnim satima. U Osnovnoj školi u Boću bilo je smješteno oko 100 žena i djece. Prve noći ništa se nije desilo i mirno su spavali jer je prve večeri bilo osoblje koje je čuvalo školu. Druge večeri u kasne sate između 10 i 10.30 sati otvorila su se vrata sobe u kojoj su bile smještene žene i djeca i vidjela je dvije osobe sa baterijom u ruci. Išli su od zida do zida osvjetljavajući osobe koje spavaju. Njena snaha koja je bila dobro lijepa, pa je smatrala da će prvo zvati nju ili Tanacković Ljubicu. Prepoznala je mladića koji je taj dan sjedio sa njima i čula je kad je rekao «Koviljka ustani». Koviljka je odgovorila «kuda ćete me», a on je ponovio «hajde ustaj». Koviljki se obratio povišenim i naredbenim tonom. U tom momentu se probudila i Andjela. Kad suizašli iz sobe ostala je čekati i niko se u sobi nije čuo. Koviljka se po njenoj procjeni pojavila nakon dva sata. Sva je drhtala od glave do pete i ponavljala je »joj mama šta je sve bilo«. Pokrila ju je dekom, a ona je i pod dekom drhtala. Potom joj se Koviljka obratila i rekla »mama molim te nemoj nikom kazivati, oni su zaprijetili da će zaklati i nju i djecu ako bude pričala«. Sljedećeg jutra nakon što se sve to desilo na lijevoj strani vrata Koviljke i na desnom grudnom košu primjetila je modrice 4 do 5 cm. Koviljka joj je rekla da je povredu u predjelu dojke dobila dok se borila sa napadačem i kada je pokušala da doziva upomoć, onda ju je udario bokserom u taj dio, a rukom prekrio usta da ne više. Prvo ju je silovao crni rnladić, a potom drugi i to isti oni koji su ulazili u sobu taj dan. Koviljka je više osudjivala crnog mladića jer je on bio taj koji ju je tukao i onemogućavao da više da bi dozvala pomoć. Svjedok, dalje navodi, da je se jedan od počinilaca zvao Stjepan, a jedan Ivo, ali za njen pojam to je sve uradio Sijepan jer je čula da je Ivo zvao Stjepana da izadje iz učionice govoreći mu šta će tu. Njena snaha išla je u Tuzlu na gineokološki pregled nakon ovog dogadjaja.

Svjedok Bašić Andjela navodi, da su u školu u Boću dovedeni u 9. mjesec. Čovjek koji je dolazio tog dana u sobu gdje su boravili, ponovo je došao i rekao »Koviljka ustaj, izadji«. Njena majka je rekla šta trebate, ali je on ponovio da ona izadje ona je otišla. Taj mladić koji je dolazio u sobu imao je kratku smedju kosu, nije bio puno visok i bio je malo puniji. Na sebi je imao maskirne hlače i majicu kratkih rukava crne boje. Zbog svega toga bila je izgubljena, odnosno istraumatizirana.

Svjedok Andjelović Niko navodi da živi u Boću nedaleko od škole. Kao pripadnik civilne zaštite imao je obavezu da donosi hrana za narod koji je bio školi i da nadgleda školu. Ne sjeća se kada se ovo dogodilo, ali zna da je bio rasporedjen da dežura zajedno sa pokojnim Preljević Vehbijom. Kad je došao na dežurstvo utvrđio je da Preljevića nema, a vojnici su mu rekli da su Preljevića otpremili i da će oni biti dežurni, a njemu rekli da može ići. To su mu rekli Klarić Lovro, Klarić Ivan, neki Mićanović iz Gredica. a tu je bila i Karamehić Fatima. Ova vojska je bila u

uniformama, a Fatima nije bila. Imali su kod sebe automatske puške, bombe, noževe, dok Fatima nije imala oružje. Sledecg dana, nakon što je došao u školu, na upit ženama koje su bile u školi «je li sve u redu», ali jedna žena po imenu Mara mu je rekla da su vojnici izvodili njihove žene kao i njenu kćerku S.. O tome je obavijestio Krizni štab.

Svjedok Čarapić Anto navodi da je 1992.godine bio mobiliziran i rasporedjen pri vojsci na dužnost bolničara. Imao je zadatak da prihvati izbjeglice iz Bukvika i da ih smjesti u Osnovnu školu Boće, te da im obezbijede hranu. Navodi da je dežurni te prve večeri, kada se dogadjaj odigrao, bio Niko Andjelović i da su ga ta lica koja su izvršila silovanje poslala kući sa obrazloženjem da je zapovjednik bojne njih poslao da čuvaju stražu. Za imena žrtava ne zna, a pričalo se da su silovanje izvršili Mijo Andjelović, Jarić Stiepan, Klarić Lovro, Klarić Ivan i Karamehić Fatima. Još je istakao da su žene koje su bile smještene u školi mogle hodati po selu, ali nisu izlazile sa pripadnicima vojske.

Svjedok Jozić Mijo navodi da je djelovao u okviru Odbora civilne zaštite i da je imao zaduženje da se brine za hranu i čuvanje straže žena i djece koji su dovedeni iz Bukvika u Boće. Vidio je kada narednog dana od dogadjaja vojna policija vodi optužene, a među vojnim policijcima prepoznao je Niku. Navodi da je znao da se žene koje su bile smještene u Boću boje da ih ne pobiju, a što mu je rekla gospodja Mara. Sve žene su se bojale, strepile su i drhtale.

Svjedok Trubić Borka navodi da je prije rata živjela u Brčkom, a neposredno uoči rata otišla je u posjetu majci u Bukvik. Tamo je ostala sve do zauzimanja Bukvika. Iz Bukvika su žene prebačene u G.Rahić, a onda u Boće. Bile su smještene u dvije učionice Osnovne škole. Nedugo po njihovom dolasku jedne večeri neko je u nju uperio baterijsku lampu u lice i neki muškarac se proderao glasom govoreći «šta gledaš tako». U učionici su se nalazila 3 do 4 muškarca i jedna žena. Iz njihove učionice odveli su S. S., K. S. i njene dvije sestre, ali ne zajedno sa njima nego kasnije. Nakon izvjesnog vremena u učionicu se vratila S. koja je glasno plakala, ali nije govorila šta joj se dogodilo. Dok je razgovarala sa Nikorn do njih je došla majka S. koja im je rekla da je S. silovana. Poznato joj je da su žene koje su silovane razgovarale sa nekim sudijom i da su rekle šta se sve dogodilo, a samom razgovoru je bila i sama prisutna. Vojnici su birali ljepše i mladje žene.

Svjedok Tanacković Ljubica, navodi da je nakon pada bukvičkih sela dvije noći provela u Gornjem Rahiću, a onda je zajedno sa ostalim ženama dovedena u naselje Boće. Bile su smještene u Osnovnoj školi u Boću, a sama je bila smještena u prvu od ulaznih vrata. Drugu veče po dolasku u Boće u školu je ušla grupa dva do tri muškareca i jedna žena sa baterijskim lamparna, nakon čega su počeli osvjetljavati svaku ženu. Prvo su pozvali ženu po imenu Maja da podje sa njima, ali ona je počela da zapomaže i da govori da je Hrvatica i da ima jedno malo dijete, pa su je oni i vratili nazad u učionicu. Nakon što su nastavili osvjetljavati žene koje su ležale na podu, došli su do B.K. kod koje su ležali njeno dvoje djece, svekrva i svekrva od njihove svekrve. Koviljka je pitala gdje je vode, a oni su joj rekli nemoj da raspravljaš, polazi s nama. Kada se Koviljka vratila u učionicu drhtala je i bila hladna kao led. Koviljka im je rekla da će sve žene doći na red jer su joj saopštili ti vojnici koji su je odveli. Nije rekla šta joj se desilo, ali je rekla da su joj se desile ružne stvari.

Svjedok Bašić Mara, navodi da je po dolasku u Boće hila smještena u sobi u kojoj je bila i pokojna Koviljka. Drugo veče po dolasku u Boće dok su ležale u mraku otvorila su se vrata i u sobu je ušao vojnik sa baterijom. Žena je bila u hodniku. Vojnik koji je ušao u učionicu rekao je Koviljki «diži se», a ženska Fata iz hodnika je vikala «hajde nijesi sama», Koviljka je pitala «šta ču», vojnik je naredio «diži se, ustaj, hajde da idemo». Ona je ponavljala «kud ču ja», a on «izlazi, šta pitaš». Nakon što je prošlo možda dva do tri sata Koviljka se vratila, nije ništa govorila. Kasnije od Koviljkine svekrve je čula da je te večeri Koviljka bila uplašena i da je drhtala cijelim tijelom. Ujutro

je pitala Koviljku šta joj se desilo, a ona je rekla da su je dvojica silovali i da su joj zaprijetili da nikom ne priča, jer će je ubiti. Od Koviljkine svekrve je čula, da je silovao vojnik koji je sjedio u sobi i ostavio metke i još jedan. Koviljka je plakala prilikom polaska iz učionice kada su je izvodili vojnici.

Svjedok Cvijanović Andja navodi da je bila smještena u učionici zajedno sa Bašić Koviljkom. Vidjela je prema svjetlu od baterije da su u sobu ušle dvije osobe. Prišli su ležaju gdje su bile Koviljka i njena porodica i čula je muškarca kad je rekao «ustani», a Koviljka je rekla «zašto ja, što me dirate, što mi plašite djecu». Nakon toga je ustala, jer je morala i pošla sa njima. U sobi je bio tajac. Niko ništa nije govorio, svi su samo čekali. U neko vrijeme vrata su se otvorila i Koviljka je tiho ušla u sobu. Čula je kako je Koviljka tiho plakala da je ne čuju djeca i svekrvu kako je tješi. Nije je pitala da li je silovana, ali je vidjela da je očajna. Još je istakla da Koviljka nije dobrovoljno izašla iz škole, već je odvedena na silu.

Svjedok Zahirović Džemal navodi da je dobio obaveštenje od Osmanović Osmana koji je radio u civilnoj policiji da se u Boču dogodilo višekratno silovanje žena iz bukvičkih sela. Istražni sudija u ovom predmetu je bio Mulahalilović Osman koji jc izdavao naredbe za postupanje u tom predmetu. Kao ovlašteno lice obavio je informativni razgovor sa oštećenom Bašić Koviljkom, a moguće i sa drugom oštećenom ženom, ali se njenog imena ne sjeća. B.K. ga je vodila u prostoriju gdje se dogodio slučaj. Poznato mu je da je istražni sudija Mulahalilović Osman izdao više naredbi, tako da su od oštećene izuzete stidne dlake, donji veš, naložio gineokološki pregled. Oštećena B.K. je bila kategorična u svojoj izjavi da je bila silovana, dok se ne sjeća kakva je bila izjava druge oštećene žene. Koviljka je prilikom iznošenja iskaza bila pribrana, ali se dogadjalo u toku razgovora da zaplače.

Svjedok Osmanović Osman, navodi da je u vrijeme navedenog dogadjaja obavljao dužnost krim. inspektora u SJB Brčko sa sjedištem u Gornjem Rahiću. Povodom krivičnog djela silovanje — u naselju Boće odveo je dvije oštećene žene na gineokološki pregled u Klinički centar Tuzla. Po obavljenom pregledu dobio je od doktora koji je vršio pregled nalaz iz kojeg ne proizilazi da su te žene silovanc. B.K. mu je rekla da je silovana od jednog ili dva čovjeka, ali nije sigurna. Druga žena djelovala je neozbiljno i kao da joj se nije ništa dogodilo.

Svjedok Mulahalilović Osman navodi da je povodom dogadjaja iz 9. mjeseca 1992.godine kao istražni sudija Osnovnog suda u Brčkom, koji je imao sjedište u Gornjem Rahiću vršio uvidjaj povodom krivičnog djela silovanje, a koje se dogodilo naselju Boće. Kao istražni sudija ukratko jc obavio razgovor sa dvije žene koje su mu saopštile da su silovane od strane muškaraca, a čija je imena saznao od operativaca SJB koji su provodili taj dio posla. O preduzetim radnjama sačinio je zapisnik o uvidjaju i dostavio tužiocu. U zapisniku je naredio standardne istražne radnje koje se nalazu za ovaku vrstu krivičnih djela. Koliko se sjeća jedna od oštećenih žena je bila u sivoj trenceri i to S. S., a druga žena je bila u crnoj sukni i crnoj bluzi. Gospodja S. je bila fizički jača, krupnija, dok je druga žena bila mršavija. Na početku razgovora sa gospodjom Koviljkom ona je nijekala da je počinjeno djelo nad njom, ali je kasnije saopštila da je izvršeno silovanje nad njom. Gospodja S. jc odmah rekla da je izvršeno silovanje nad njom.

Vještak neuropsihijatar Brigić dr. Kasim u svom nalazu i mišljenju iznesenom na davnom pretresu navodi da je optuženi Jarić Stjepan u vrijeme izvršenja krivičnog djela konzumirao alkohol, ali to njegovo pijanstvo daje sliku jednostavnog alkoholnog pijanstva i da je u vrijeme izvršenja djela mogao da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima. Optužena Karamehić Fatima s obzirom na okolnost pod kojim je izvršeno krivično djelo i strukturu njene ličnosti mogla je da shvati značaj svoga djela i da upravlja svojim postupcima u vrijeme izvršenja krivičnog a optuženi

Klarić Lovro s obzirom na činjenicu da je istog dana pio alkohol i da se nalazio u pijanstvu lakog stepena mogao je da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Kada je u pitanju tačka 1. izreke presude optuženi Jarić Stjepan i Karamehić Fatima negiraju izvršenje krivičnog djela. Optuženi Jarić Stjepan u krivično-istražnom postupku navodi da je zbog ratnog stanja uvijek sa sobom nosio pušku, a pušku su sa sobom imali i Klarić Lovro, Klarić Ivan i Dragan. Nakon što je izvedena grupa žena iz škole, pitao je jednu ženu plave kose, srednje veličine, da ide s njim u sobu, a ona je rekla: «nema problema». Sa tom ženom ušao je u prvu sobu sa lijeve strane, gledano od ulaznih vrata kuće. Sa njom nije imao seksualni odnos, jer mu se nije mogla «dići ona stvar». Također navodi da je sa tom ženom, dok je bio u sobi «simulirao seksualni odnos». da bi uvjerio Karamehić Fatimu da je imao seksualni odnos.

Optužena Karamehić Fatima u krivično-istražnom postupku navodi da je u navedeno vrijeme na sebi nosila jaknu «108 HVO Brigade» i da su Jarić Stjepan, Klarić Lovro, Mićanović Dragan i Andjelović Mijo također bili u vojnirn uniformama, a neki i sa oružjem. Zajedno sa Lovrom ušla je u učionicu i potražila djevojku plave kose, koja je sa Mijom išla u školu. Kada su je pronašli rekli su joj da sa sobom povede dvije drugarice u kuću Lovrinog strica. Žene su same prihvatile polni odnos i to jedna sa Jarić Stjepanom a druga sa Anđelović Mijom.

Medutim. ovakve odbrane optuženih su u suprotnosti sa iskazom svjedoka oštećene S. S., iz čijeg iskaza proizilazi da su u sobu u kojoj je bila smještena ušle dvije osobe sa baterijskom lampom, od kojih je jedna bila žena, za koju je kasnije saznala da se zvala Fata. Žena je bila uniformisana i naoružana, a muškarac je bio Klarić Lovro. Iz učionice je na silu izvučena i rasporedena u prvu sobu sa lijeve strane sa muškarcem koji ju je silovao. Taj mladić joj je prijetio da će joj isjeći njen polni organ na četiri dijela. a prilikom seksualnog odnosa pocijepao joj je hulahopke i držao je njene ruke na ledima, a svoje ruke preko njenih usta. U kući gdje su bile smještene bilo je više uniformisanih muškaraca pod oružjem. Isto tako Fata joj je rekla da ne smije reći gdje je bila i da je si lovana. Sud prihvata iskaz svjedoka S. S., izuzev u dijelu da je lice koje ju je silovalo Mićanović Dragan, jer se njen iskaz poklapa sa dijelom odbrane optuženog Jarić Stjepana, koju je i on iznio u krivično-istražnom postupku. Naime, Stjepan navodi da je bio sa ženskom osobom plave kose u prvoj lijevoj prostoriji od ulaznih vrata kuće strica Klarić Lovre. Kada se ima u vidu i dio odbrane optužene Karamehić Fatime iznesene u krivično-istražnom postupku, da su Jarić Stjepan i Andjelović Mijo sa dvije ženske osobe imali seksualni odnos to sud nalazi da oštećenu S. S. nije silovao Mićanović Dragan, nego Jarić Stjepan. Kao prilog ovako utvrđenom činjeničnom stanju ide i svjedočenje Mićanović Dragana, koji navodi da mu je Karamehić Fatima nudila jednu mlađu ženu ispred škole, pitajući ga: «zar ti nećeš ništa», a nakon što to on nije htio, ta žena se ponovo vratila u učionicu. Iskaz svjedoka S. S. u kojem je navela da je silovana potvrđuje se iskazom svjedoka K.L iz kojeg proizilazi da ju je Andjelović Mijo uveo u sobu u kojoj se nalazila S. S. sa jednim muškarcem i rekao joj: «vidi kako to ona radi». S. joj je kasnije rekla da je silovana od tog muškarca. Također, svjedoci Zahirović Džemal, Osmanović Osman i Mulahalilović Osman u svojim iskazima navode da im je oštećena S. S. saopštila da je silovana, a koju izjavu im je dala prilikom preduzimanja službenih radnji od ovih svjedoka. Da je oštećena S. S. iz učionice odvedena protiv njene volje u kuću preko puta asfalta, proizilazi iz iskaza samc oštećene, svjedoka K.I., K. S., koje su i same na takav način odvedene, te i iz iskaza svjedoka Trubić Borke, Jozić Mije, Čarapić Ante. Andjelović Nike, K. Dušanke i S. Zorke. Kako se iskazi naprijed navedenih svjedoka u bitnim elementima ni u jednorn dijelu ne razilaze, nego praktično dopunjaju čineći tako zaokruženu cijelinu načina, mjesta i vremena izvršenja krivičnog djela iz ove tačke, to je sud navedene iskaze

prihvatio kao tačne i poklonio im vjeru. Ovakvo činjenično stanje upotpunjeno je i zapisnikom o uviđaju, kao i protokolom o prijemu S. S. i B.K. na pregled u Klinički centar Tuzla.

Odbrane optuženih Jarić Stjepana i Karamehić Fatime sud nije prihvatio kao objektivne i to njihove navode da su žene iz škole dobrovoljno pošle sa njima u kuću preko puta asfalta, da su dobrovoljno pristale na seksualni odnos, te da im nije prijećeno i da prema njima nije upotrijebljena sila, a iz razloga zbog kojih je sud poklonio vjeru iskazima gore navedenih svjedoka. Odbrane ovo dvoje optuženih koje su izmijenili na glavnom preiresu su po ocjeni suda usmjerene na isključenje njihove krivične odgovornosti. Ovo iz razloga što iz zapisnika o njihovom ispitivanju kod istražnog sudije, prozilazi da su opisali šta su učinili, a da ih tom prilikom niko nije prisiljavao da potpišu zapisnik.

I u odnosu na tačku 2. izreke presude optuženi Jarić Stjepan i Klarić Lovro negiraju izvršenje tog krivičnog djela. Između ostalog optuženi Jarić Stjepan navodi da je Klarić Lovro, nakon što je vratio žene iz kuće njegovog strica u školu, iz iste izveo jednu prijateljicu koja je imala dužu crnu kosu, nešto niža od one žene sa kojom je on bio i otišao iza škole. U hodniku ispred nastavničkog stana video je Lovru i tu ženu kako puše cigarete. Nije video nikakav fizički kontakt između njih, a kad se žena vratila u školu, on i Lovro otišli su kući. Optuženi Klarić Lovro navodi u krivično-istražnom postupku da je Jarić Stjepan ugledao novu žensku osobu starosti oko 35 godina, duže crne kose, a nakon što su vratili ženske osobe u školu koje su s njima bile u kući njegovog strica Pere. Tu ženu je, zajedno sa Jarić Stjepanom, pipkao tako što su je pokušavali nadraživati po grudima, ali preko odjeće. Sa tom osobom nisu pokušali imati seksualni odnos, jer ta djevojka nije željela sa njima imati polni odnos. Na glavnom pretresu ova optužena su negirali da su bili sa tom ženom crne kose i da su je pipkali po grudima, te da su joj prijetili nožem i pištoljem. Međutim, svjedok Bašić Andža navodi da je druge večeri po njihovom smještavanju u Boče u sobu Osnovne škole, gdje su bile i njena snaha Koviljka sa djecom, ušle dvije osobe osvjetljujući baterijskom lampom osobe koje su ležale i tom prilikom rekli: «Koviljka ustani». Kada je Koviljka odgovorila: «kuda ćete me», jedan od muškaraca je ponovo naredbodavnim tonom rekao: «hajde, ustaj». Van učionice je provela oko dva sata, a kada se vratila drhtala je od glave do pete i ponavljala: «koj mama. šta je sve bilo». Sljedećeg jutra, nakon što se sve dogodilo, na lijevoj strani Koviljkinog vrata primijetila je modrice. Koviljka joj je rekla da je modricu zadobila od napadača sa kojim se borila i to bokserom, a pri tome joj je usta prekrio da ne više. Prvo ju je silovao crni mladić, a potom i drugi i to isti oni koji su ulazili u sobu taj dan, a koliko joj se čini jedan od počinilaca se zvao Stjepan, a drugi Ivo. Sud prihvata iskaz svjedoka Bašić Andje, jer se njen iskaz poklapa sa iskazom svjedoka Bašić Andje i Tanacković Ljubice, koje su zajedno bile sa Koviljkom u istoj sobi kad je Koviljka odvedena iz sobe i čule naredbu izdatu od optuženih da izađe napolje. Dalje svjedoci Zahirović Džemal, Osmanović Osman i Mulahalilović Osman potvrđuju da im je B.K. saopštila da je silovana od dva muškarca. Dijelu iskaza svjedoka Bašić Andje u kojem ona navodi da jc drugi počinilac tog djela nad njenom snahom Koviljkom. lice po imenu Ivo sud nije prihvatio, već je prihvatio činjenicu da je drugi počinilac djela nad Koviljkom pored Jarić Stjepana, Klarić Lovro. Ovo stoga što i oni navode u svojim odbranama da su iz škole izveli stariju gospodu crne kose i da su je pipkali po grudima. Sud nalazi dokazanim da su oni počinili to krivično djelo, a iz tog razloga što je oštećena B.K. po povratku u školu saopštila Bašić Andži da su je silovali upravo oni muškarci koji su je izveli iz sobe. Sud prihvata dio odbrane optuženih koje su dali u krivično-istražnom postupku u dijelu da su izveli iz škole jednu stariju žensku osobu i da su je dirali po grudima, dok nije prihvatio njihove izmijenjene odbrane na glavnom pretresu, jer ni sami nisu mogli objasniti zašto su tako govorili u krivično-istražnom postupku, pogotovo što im je prilikom tog ispitivanja bila obezbjeđena pomoć stručnog lica - branioca. Po ocjeni suda njihova izmijenjena odbrana na glavnom pretresu je

usmjeren na isključenje njihove krivične odgovornosti. Iz nalaza ginekologa Lazarevića proizilazi da kod oštećenih S. S. i B.K. prilikom pregleda na spoljnim genitalijama i na tijelu nema vidljivih tragova promjena — nasilja.

Iz protokola Kliničkog centra Tuzla — iz službene zabilješke istražnog sudije Helić Vildane proizilazi da su oštećene u protokolu zavedene kao pacijenti kog ginekologa Lazarevića dana 20.09.1992.godine, te da je navedena dokumentacija izuzeta za potrebce suda, te fotokopirana.

Iskazima svjedoka Anđelović IVE, Zečević Milenka i Salatović Nike sud nije poklonio vjeru, jer je očigledno da su navedeni svjedoci iznijeli pristrasne iskaze iz razloga što su i sami bili pripadnici vojne jedinice kao i optuženi, te iz razloga što su njihovi iskazi u suprotnosti sa izvedenim dokazima kojima je sud poklonio vjeru, prije svjega iskazima svjedoka Zahirović Džemala, Osmanović Osmana i Mulahalilović Osmana, koji su bili ovlaštena službena lica prilikom vršenja uviđaja u tom predmetu.

Pored protivljenja optuženih i njihovih branilaca, sud je pročitao iskaze svjedoka S. Zorke i Mićanović Dragana, koji su navedeni svjedoci dali u toku istrage, iz razloga što se i pored više pokušaja pozivanja navedenih svjedoka nije se moglo obezbijediti njihovo prisustvo.

Sud nije prihvatio prijedlog branioca optuženih u ovom predmetu Andić Joze, Oršolić IVE, Musić Ohre i Mirojević Senade da se krivični postupak u ovom predmetu trebao voditi po odredbama Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne Hercegovine iz 2000.godine, a iz razloga što su sve radnje u ovom predmetu i to ispitivanje optuženih, saslušanje svjedoka, provedeni po ranijem Zakonu o krivičnom postupku, tako da bi ponovnim provođenjem navedenih radnji došlo do odugovlačenja postupka.

Također, sud nije prihvatio prijedlog branioca Mirojević Senade da se provede vještačenje svjedoka-oštećene S. S. radi utvrđivanja njene sposobnosti da li može svjedočiti, a iz razloga što je, po ocjeni suda, svjedok svoj iskaz dala na takav način da je mogla ohavijestiti sud o krivičnom djelu, učiniocima i svim drugim okolnostima i da je svjedok svoja prava iskoristila na pravi način da bi zaštitala svoje interese.

Dakle, nakon ovako provedenog dokaznog postupka utvrđeno je da je Jarić Stjepan, u sticaju, počinio dva krivična djela i to radnjama opisanim u tački 1. izreke silovanje iz člana 88. st.1. Krivičnog zakona R BiH, zbog čega je sud promijenio pravni opis i pravnu kvalifikaciju u odnosu na navode iz optužnice, a radnjama iz tačke 2. izreke presude krivično djelo —silovanje- iz člana 88. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona R BiH, Karamehić Fatima krivično djelo silovanje iz člana 88. stav 1. Krivičnog zakona R BiH u vezi sa članom 24. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ. a Klarić Lovro krivično djelo silovanje iz člana 88. stav 2. u vezi sa stotom 1. Krivičnog zakона R BiH.

Naime. Jarić Stjepan je kao izvršilac prinudio na obljudbu drugu osobu iz tačke 1. izreke ove presude a sa Klarić Lovrom kao saizvrišoci prinudili na obljudbu drugu osobu, dok je Karamehić Fatima u krivičnom djelu koje se odnosi na tačku 1. izreke presude, postupala je u svojstvu pomagača na taj način što je osvjetljavajući baterijskom lampom ženske osobe u učionici vršila njihov odabir, izvodila ih iz škole i odvodila u kuću u neposrednoj blizini škole, a potom vršila raspored muškaraea u sobe gdje je ranije smjestila ženske osobe, požurivala počinioce djela da završe sa radnjama i prijeteći ženama da o djelu ne smiju pričati nikome.

Optuženi su krivično djelo počinili sa umišljajem, jer su bili svjesni svog djela i htjeli su njegovo izvršenje, a pri tome njihova uračunljivost nije dovedena u pitanje. Optuženi su, po ocjeni

suda, bili svjesni da su upotrebom sile i prijetnjom prinudili druge osobe na obljudbu. Međutim, sama upotreba sile ne znači da ista mora biti takva da ostavlja tizičke tragove u obliku tjelesnih povreda, već je dovoljna sila takvog intenziteta kojom se i pored toga što ne ostavlja tragove na tijelu oštećenih osoba ipak savladava otpor žrtve. Kada se ima u vidu ozbiljna prijetnja upućena oštećenim da će biti poubijano svih 96 osoba smješteno u školi, da će polni organ oštećene isjeći na četiri dijela, to, po ocjeni suda, opravdava se nalaz ginekologa Lazarevića da na tijelima oštećenih nema vidljivih tragova promjena nasilja. Nadalje, sama upotreba sile i prijetnje kao sredstva za izvršenje obljube je upravljena na savladavanje otpora, ali otpor ne mora biti takav da ostavlja tizičke tragove. Ovo prije svega imajući u vidu da se dogadaj odigrao za vrijerne rata, u noćnim satima, od uniformisanih lica i pod oružjem, u nepoznatom objektu, kada ni od koga nisu mogli da očekuju pomoć, ali ni u kojem slučaju to ne znači da u konkretnom slučaju otpora oštećenih nije bilo.

Imajući u vidu svrhu kažnjavanja iz člana 33. prczetog Krivičnog zakona SFRJ, sud jc optuženom Jarić Stjepanu za svako pojedinačno krivično djclo utvrdio kaznu zatvora u trajanju od po dvije godine, te ga je primjenom odredbi člana 48. preuzetog KZ SFRJ osudio na jcdinstvenu kaznu zatvora u trajanju od tri godinc i deset mjeseci. Od olakšavajućih okolnosti sud je na strani optuženog Jarić Stjepana cijenio da je porodičan, otac dvoje djece, protek vremena od izvršenja djela, da se nijc smio suprostaviti nadedenom, koje okolnosti jc sud uezao kao osobito olakšavajuće okolnosti, dok je od otežavajućih okolnosti cijenio način izvršenja krivičnog djela zloupotrebljavajući pri tom status oštećenih osoba, a naročito odvodjenje oštećene B.K., koja je bila sa djecom.

Sud je optuženu Karamehić Fatimu za počinjeno krivično djelo osudio na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci. Od olakšavajućih okolnosti sud je na strani optužene cijenio da je samohrana majka troje maloljetne djece, da je krivično djelo počinila pomaganjem, protek vremena od izvršenja djela, a koje okolnosti je sud uezao kao osobito olakšavajuće okolnosti, zbog kojih okolnosti je sud primjenom odredbi o ublažavanju optuženoj ublažio kaznu po mjeri. Od otežavajućih okolnosti na njenoj strani je cijenio način izvršenja krivičnog djela zloupotrebljavajući pri tom status oštećenih osoba.

Sud je optuženog Klarić Lovru za počinjeno krivično djelo osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine. Od olakšavajućih okolnosti sud je na njegovoj strani cijenio da je porodičan, otac dvoje malodobne djece, protek vremena od izvršenja krivičnog djela, njegov status izdržavanog lica, dok je od otežavajućih okolnosti na njegovoj strani cijenio način izvršenja krivičnog djela — odvođenje oštećene iz škole, a koja je bila u prisustvu svojc djece i svekrve. Sud je uvjerenja da će se izrečenim kaznama postići specijalna i generalna prevencija.

Sud je optužene obavezao da solidarno naknade troškove krivičnog postupka u iznosu od 833,50 KM, koji iznos je isplaćen iz sredstava suda svjedocima i vještaku neuropsihijatru, te paušal sudu u iznosu od po 100,00 KM, što je srazmjerno dužini trajanja krivičnog postupka, složenosti krivičnog predmeta i imovnom stanju optuženih, a na osnovu čiana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine oštećena S. S. i porodica oštećene B.K. su sa svojim imovinsko-pravnim zahtjevima upućeni na parnicu, jer podaci krivičnog postupka nisu pružili dovoljno osnova za presuđenje u tom smislu.

Nasuprot ovome, optuženi Klarić Lovro i Klarić Ivan su po članu 284. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine oslobođeni za radnje pod tačkom 1.

dispozitiva optužnice koje se odnose na njih, a iz razloga što iz odbrana optuženih, niti iz iskaza svjedoka K. S. i K.1.

kao i drugih izvedenih dokaza, ne proizilazi da su optuženi Klarić Lovro i Klarić Ivan počinili navedeno krivično djelo.

Zapisničar:
Gubelić Azra

Predsjednik vijeća:
Sudija Avdić Muhamed

POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba Apelacionom sudu Brčko Distrikta BiH u roku od 15 dana od dana prijema prepisa iste, a putem ovog suda.

Društvena dimenzija procesuiranja ratnih zločina

Procesuiranje ratnih zločina je prilično nov mehanizam u borbi protiv nekažnjivosti za zločine protiv čovječnosti i ratne zločine, uspostavljen prvi put nakon Drugog svjetskog rata, kada je pred Međunarodnim vojnim sudovima u Nürnbergu i Tokiju suđeno organizatorima, naredbodavcima i izvršiteljima ratnih zločina. Ovi međunarodni vojni tribunali se stoga smatraju pretečom Međunarodnih krivičnih sudova za bivšu Jugoslaviju i Ruandu. Vremenom su odgovornost za procesuiranje predmeta počinjenih ratnih zločina preuzeли i domaći civilni sudovi. Utvrđivanje individualne odgovornosti za počinjene zločine u ratu i određivanje zatvorskih kazni za zemlje nakon pada zločinačkih i diktatorskih režima predstavlja jednu od ključnih prepostavki za (ponovnu) uspostavu pravne države demokratske orientacije.

Iako individualizacija krivične odgovornosti sprečava primjenu kontraproduktivne kolektivizacije krivice, ona dakako ne može, kao što je to još 1946. god. obrazložio njemački psihijatar i filozof Karl Jaspers u svojim predavanjima na Univerzitetu u Heidelbergu pod naslovom „*Pitanje krivice. O političkoj odgovornosti Njemačke*”, da oslobodi društvo ili jedan narod od *moralne odgovornosti* za postupke jednog političkog sistema koji je sam birao i podržao. Krivična odgovornost se utvrđuje na sudu, a moralnu odgovornost nam, međutim, nalaže naša savjest. Ona ne može biti nametnuta izvana.¹² Nadalje Japers tvrdi da svako ko dozvoli da se u njenom ili njegovom prisustvu dogodi nepravda ili zločin, ne pokušajući pri tome da ga i spriječi, ako je za to u mogućnosti, snosi *moralnu krivicu*, jer je propustio da nastupi solidarno prema drugoj osobi čija su ljudska prava povrijeđena. Sudski spisi su dokumenti koji svjedoče o tome kako se ljudi ponašaju kada se mijenja „*paradigma normalnosti*”¹³, kada se uslijed narušavanja postulata pravne države, koja garantuje zaštitu svih njenih građana i građanki, izoluju određene grupe i postaju meta neljudskog ponašanja. Sudski spisi o ratnim zločinima su svjedočanstvo o paradoksalnoj i moralno neprihvatljivoj situaciji da neljudski čin prema drugome postane dokaz hrabrosti, časti i solidarnosti prema pripadnicima i pripadnicama isključivo vlastite društvene ili nacionalne grupe, kada napad na druge i drugačije postane nova i neupitna „*paradigma normalnosti*”.

Očito je da je, osim za sudske procese, dokazni i činjenični materijal sakupljen u istražnim postupcima od velikog značaja i za širu javnost. Optužnice i presude vrlo često služe kao jedan od glavnih izvora za istraživanje šireg političkog i društvenog konteksta ratnih zbijanja. Zato je omogućavanje pristupa sudske dokumentaciji od iznimnog značaja za sve one organizacije, institucije, zajednice i pojedinke i pojedince koji se bave suočavanjem s bremenitom prošlošću i javnim kulturama sjećanja.

Upravo u tome leži i primarna vrijednost ove publikacije koja sadrži optužnice i presude za ratne zločine protiv civilnog stanovništva, ratnih zatvorenika i čovječnosti koje je donio i objavio Osnovni sud odnosno Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Iako vrlo fragmentarno, slijedeći logiku zakonskih propisa i poštujući zakonske okvire, ovdje predstavljeni dokumenti široj javnosti pružaju elementarne informacije o ratnim zločinima počinjenim na prostoru predratne opštine Brčko. Ovi dokumenti sadrže bitne podatke o počiniteljima, žrtvama, vremenu i mjestu stradanja, vrsti mučenja i načinu ubijanja. Počinitelji, u pojedinim slučajevima i počiniteljke, su pripadnici/pripadnice prije svega Vojske Republike Srpske i Armije RBiH, HVO-a, TO BiH, MUP-a i

12 Upor. Karl Jaspers: *Die Schuldfrage. Von der politischen Haftung Deutschlands*. München: Piper Verlag, 1996 [1946].

13 Dans Giesecke & Harald Welzer: *Das Menschenmögliche. Zur Renovierung der deutschen Erinnerungskultur*. Hamburg: Köber-Stiftung, 2012.

SJB Brčko. Najčešće spominjane žrtve su civilni, muškog i ženskog roda, djeca, mlađi i stari, ratni zarobljenici, pripadnici i pripadnici svih dominantnih nacionalnih skupina na dotičnoj teritoriji. Neke žrtve rata su odvedene u logore, npr. u JU "Luka", u mjestu Boće, u Gornjim Rahićima, u Rasadniku-Šipovača, u Batkoviće kod Bijeljine gdje su ispitivane, mučene i primorane na prinudni rad. Logori koji su imali najveći broj zatočenih civila su bili JU "Luka" i logor "Batkovići" kod Bijeljine. Jedan vid torture bilo je i silovanje, koje je Međunarodni krivični sud u Den Hague prvi put u istoriji sudske prakse klasifikovao kao zločin protiv čovječnosti. Iz presuda saznajemo takođe da su pojedine žrtve izvedene iz svojih privatnih kuća i odmah nakon toga ubijene.

Ovdje prezentovan sudski materijal otvara mnoga pitanje na koja sud nije mandatiran dati odgovore. Ova publikacija ima dvojaku funkciju. Jedna je zasigurno da omogući široj javnosti pristup jednom dijelu dokaznog materijala o našoj bolnoj, komplikovanoj i bremenitoj nedavnoj prošlosti. Druga funkcija je da ukaže na potrebu da ne samo sudovi već i društvo mora nastaviti sa suočavanjem s prošlošću, koja je razorila sistem ljudske solidarnosti i stvorila ambijent nepovjerenja i neprijateljstva s dalekosežnim i kobnim posljedicama za mlade generacije. Ko želi preventivno djelovati, treba pomoći dostupnih informacija i u dijalogu s drugima temeljito istražiti ne samo kako djeluje društvo već i pojedinac i pojedinka u predratnim i ratnim konfliktima situacijama. Zločin masovnog ubijanja kao rezultat svjesnog, ideološki legitimovanog djelovanja teško da se može shvatiti racionalnim kategorijama, ali ono s čime svi zajedno trebamo nastaviti jeste da analiziramo kada, kako i ko priprema jedno društvo, pojedinca i pojedniku da prihvati rat, diskriminaciju i zločin kao legitimno političko sredstvo. Osim toga, treba ispitati mogućnosti i načine moralno odgovornog i solidarnog djelovanja u momentima kada se ljudsko, nediskriminatorsko ponašanje sankcionise. U suočavanju s prošlošću potencijal otpora pojedinca/pojedinke ne smije se podcijeniti, niti bagatelizovati, jer su osobe visoke moralne odgovornosti i nakon rata bitni akteri u izgradnji povjerenja i mira. Iščitavanje presuda nakon više od dvadeset godina od okončanja rata, nameće i pitanje u kakvom društvu danas živimo, te kakvo smo postratno društvo uspjeli izgraditi. U međuvremenu su brojni ratni zločinci ponovo na slobodi i u nerijetkim slučajevima prebivaju u istim zajednicama u kojima žive i one žrtve kojima su nanijeli veliku tjelesnu i duševnu bol. Žrtve rata su nažalost i danas vrlo ranjiva grupa u našem društvu, pogotovo što još uvijek nismo postali društvo koje priznaje pretrpjeli bol i stradanje svih žrtava rata. Etno-nacionalizam amputirao je našu sposobnost empatičnog odnosa prema žrtvama. Ko žali i ko se zalaže isključivo za žrtve "svoje nacije", a ignorira postojanje i drugih žrtava, živi u ogromnoj zabludi da tako doprinosi sigurnoj i pravednijoj budućnosti. U Bosni i Hercegovini, a i šire, koncepti parcijalnog, tj. fingiranog mira, sigurnosti i ekonomske stabilnosti su jednosmjerne ulice na čijem kraju se nalazi samo još ponor. Međutim, to je vjerovatno najbolniji dio u suočavanju s prošlošću kroz koji još nismo prošli. Ne može se graditi identitet jedne društvene zajednice isključivo na konceptu kolektivne žrtve, niti se može graditi pozitivan identitet jednog društva na konceptu tzv. genocidalnog kolektiva. Ako želimo ozdravljenje našeg društvenog tkiva, onda se moramo oprostiti od tendencije da se apsolutizuju kategorije žrtve i počinjoca, te da se i dalje zloupotrebljavaju u političke svrhe.

Kao što je to dijagnosticirao njemački sociolog Harald Welzer za njemačko društvo, bavljenje s prošlošću ne može postati samo sebi svrha, ono mora biti od koristi za koncipiranje jedne svjetlijie budućnosti. Dvadeset godina nakon okončanja rata u našem društvu su prisutni različiti vidovi direktnog i indirektnog nasilja: kućno i vršnjačko nasilje, trgovina ljudima, homofobija, siromaštvo, korupcija, protekcija itd. Žrtve rata kao i žrtve svih ostalih vidova nasilja ne smiju izmaći našoj pažnji. Svima njima je potrebna naša podrška. U radu sa žrtvama bitno je uzajamno učiti iz različitih iskustava viktimizacije i pri tome voditi računa da se izbjegne stvaranje konkurenčkih odnosa među žrtvama i hijerarhija viktimizovanih. Bavljenje počinjenim nepravdama u prošlosti treba da nas ospozobi da blagovremeno prepoznamo situacije koje mogu da eskaliraju, da nas osnaži u tome da solidarno i zaštitno reagujemo, da se na vrijeme distanciramo od demagoga koji nas žele

uvjeriti da postoje superiorne i inferiorne društvene skupine, poželjni i nepoželjni, korisni i beskorisni ljudi. Prošlost nam pokazuje šta je sve moguće među ljudima. Primjeri hrabrih pojedinki i pojedinaca nam, međutim, pokazuju da budna, nekompromitovana savjest, kritička distanca prema asocijalnim ideologijama, empatija prema drugima u nama budi zdrave i kreativne snage da se aktivno suprotstavimo zlu, sve dok za to postoji i najminimalnija mogućnost i najfragilnija nada.

Ljubinka Petrović-Ziemer

Sadržaj

Napomena čitaocu	3
Uvod	5
Predmet: Asmir Tatarević i Armin Omazić	9
Predmet: Branko Pudić	45
Predmet: Dimče Ivčev i Dražen Urošević zvani Cicin	61
Predmet: Džemal Zahirović zvani Špajzer	77
Predmet: Fikret Hasanović i Pepa Pavić	83
Predmet: Fikret Smajlović zvani Piklić (Pike).....	97
Predmet: Galib Hadžić zvani Gale i Niaz Hodžić.....	121
Predmet: Kosta Kostić, Miloš Milošević, Race Simić	157
Predmet: Konstantin Simonović zvani Kole	173
Predmet: Monika Ilić-Karan	183
Predmet: Nikola Vujić	207
Predmet: Pero Mišić.....	217
Predmet: Pero Rikanović zvani Rikan.....	233
Predmet: Jarić i ostali.....	255
Društvena dimenzija procesuiranja ratnih zločina.....	275

Edicija: Ratni zločini – transkripti presuda sudova u Bosni i Hercegovini
Ratni zločini u Brčkom '92 – '95. – PRESUDE

Izdavač:
Udruženje za društvena istraživanja i komunikacije (UDIK)

Za izdavača:
Edvin Kanka Ćudić

Lektor i korektor:
Vanja Tripić

Grafički dizajn:
Seid Delić

Sarajevo, 2016. godine

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

341.322.5:347.95](497.6 Brčko)"1992/1995"

Ratni zločini u Brčkom '92-'95. : presude /
[uredio Edvin Kanka Ćudić]. - Sarajevo :
Udruženje za društvena istraživanja i komunikacije,
UDIK, 2016. - 281 str. ; 18 cm. - (Edicija Ratni zločini
- transkripti presuda sudova u Bosni u Hercegovini)

ISBN 978-9926-8011-2-0

COBISS.BH-ID [23172358](#)

